

Alagwa: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2
Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians,
Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew,
Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Tsaqaruko tongee ka Yesu Kristo nuu ko Daudi Nuh ko Ibrahimu. ² Ibrahimu atato ko Isaka ha Isaka tata ko Yakobo, ha Yakobo tata ko Yuda, la haay wain. ³ Yuda atata ko Peresi ha Sera ko tamari, Peresi tata ko Hexeroni ha Hezeroni tata ko Ramu. ⁴ Ramu atata ko Aminadabu, Aminadabu tata ko Nashoni, la Nashoni tata ko Salimoni. ⁵ Salimoni a tata ko Boazi ko Rahabu, Boazi tata ko Obedi ko Ruth, Obedi tata ko Yese. ⁶ Yese atata ko Dadiro Daudi, Daudi tata ko sulemanu ko hare ko uria. ⁷ Sulemani tata ko Rehoboamu, Rehoboamu tata ko Adiya, Adiya tata ko Asa. ⁸ Asa, ha tata ko Yehoshafati, Yehoshafati tata ko Yoram, ha Yoram tata ko Uziah. ⁹ Uziah a tata ko Yothamu, Yothamu tata ko Ahazi, Ahazi tata ko Hezekia. ¹⁰ Hezekia atata ko Manase, Manase a tata ko Amoni ha Amoni tata ko Yosia. ¹¹ Yosia atata ko Yekonia la kaka wasi siwa tikiyahubi hara Babeli.

¹² Ha tikiyahui hara Babeli, Yekonia na tata ko shatieli shatieli atata woini ha Zerubabeli. ¹³ Zerubabeli atata ko Abiudi, Abiudi tata ko Eliakimu, ha Eliakimu tata ko Azori. ¹⁴ Azori atata ko Zadoki, Zadoki tata ko Akimu, la Akimu tata ko Eliudi. ¹⁵ Eliudi atata ko Elieza, Elieza tata ko Matani ha Matani tata ko Yakobo. ¹⁶ Yakobo atata ko Yusufu hawata ko Mariamu, nati Yesu kowalagwali tokoo oomamini Krisot. ¹⁷ Lagwalima slome ti Ibrahimu ra paka ti Daudi alagwalima mibatsiyahh ti Daudi kah paka noko hubu hara ti Babeli laqwalima miba tsigahh ha nokohub hara Babeli paka ti Kristo laqwalima miba tsigahh. ¹⁸ Laqwalima ta Yesu Kristo iya dati wanee. Iyo ros Mariamu, Kakhabus guraa konto hara muna ko hho. ¹⁹ Hhawata wos Yusufu, ahiru koloo iyaslaani basl lakatitisi mureli. Iyamay hhaborod ara gabitinu. ²⁰ Doro kiyawawomimisi Daudi tlaamebasl Mariamu hubaa ado harerog guraa kikonti ara muna ko hho. ²¹ Laqwaliti nu ko hhawaba taloooot uma na Yesu, bere mele Kslakhas hirawa tlakwe. ²² He slome iyatiiti sa hhabi ta Dadiro hara amo ta haaabutay. ²³ Ilakhumisi birira guraa hubiti ha lagwaliti nu ko hhawata ha koo oo uma wos Immanueli maanaros lalaa haandaa diwaki. ²⁴ Yusufu iyawatlay guute ka nikigusu ado dorosukowahhabi na malaika ko Dadiro nakahubu ado hareros. ²⁵ Dosi sle iyaguiribasla paka inki lagwaliti kholimo ko hhawata nokoo oo uma wos Yesu.

Chapter 2

¹ Yesu tokowata qwali ti Bethlehemu ta Uyahudi ti balu ko Dadiroli Heroe hira tsahhatimai kowa mashariki dahhaa ta sige iyadahiye Yerusalemu nikoiyee. ² Nahalo inkitokowalagwali Dadiro ko Wayahudi? Aariman titsa ooros masharikika anakhawani lofiriman. ³ Ini Dadiro Heroe iyaakhasi iya qupiti ha Yerusalemu slome diwaki. ⁴ Heroe inikarabgts khambatlatlu ko makuhani slome ha tsahhatay kohira insle nikimahas "Kristo ko kali lagwal?" ⁵ Nikoo "ti Bethlehemu ta Uyahudi ado doti takaratsagani na yaaabutay. ⁶ Kusle Bethlehemu ti hhape ta Yuda ko ninakobasla ti yaabutay ko Yudali, Bere mele diroga iyakhay khambatlu kohira wii deema Israel." ⁷ Dosi Heroe iyao oo tsahhatimai wad ara gabitino ikimahas siwa mi tistaoo inapoot. ⁸ Kiyaaabu Bethelhemu wos "Hautei khuuru dabaharaki kholimo toko lagwali. Berioantee lisihhabitaa saasle lakhaw lo firimu. ⁹ Kiyatoakhasiyei Dadiro nikifasiyee hara khotso wain ha titsaoo rod kiyaaanee mashariki nikigati paka yamu kiyaaqariti rawali yamu kholimo tokowala gwali kiyawani. ¹⁰ Kiya arinei titsaoo iyagesee neja. ¹¹ Iyaedafiri dooli nikiarinee kholimo toko walagwal na Mariamu iyo ros nasaka sarini hafiroo nikiorhinee gamaroin nasakaharis ha pesa. ¹² Nikirio oo na lalaa mare likiir Heroe dosi, nikihutiri hara hhape roin hara amo ta hatla. ¹³ Kiyahutiri malaika ta dadiro iyakhaut ti tletali ko Yusufu nokoo watlawi tlesi kholimo ha iyoros lakitei hara misri. Taysimeti paka lusuhhab bere mele Heroe kholimo dabah lokogas. ¹⁴ Amasi si Yusufu iyawatlay nikikholimo tles ha iyoroin nikilakiti hara Misri. ¹⁵ Iyahot taysi paka Heroe nikigwaa hee iyaegas dadiro dorkiyao harati yaaabutay "Misri onooo nu wii" ¹⁶ Ma Heroe kiyaaarini nkomuritis na hira iya qupiti neja nikiyaaab haay hhawate likitsuwa tuk ko Bethlehem ha slome kowa disi wanee kowa kwara njaynjad konee ha koalua waini iyaakhasi ti hira wada tsahhatimaika. ¹⁷ Na doro takaboiis hhabi tati yaaabutay dahha Yeremia. ¹⁸ Tsotsoo taakhas ramah aae ta dadiri, Raheli aaamint sa haay wos nikisiit qabiqabisa gasakahaku kara. ¹⁹ Heroe kiyagwai ilakhumisi malaika ko Dadiro kowaratiiti Yusufu tletali taysi Misrii nokoo. ²⁰ Watlawi tlesi kholimo ha iyoros lahau taa hara hhape ta Israeli kwad kowa kholimu dabahimimitiri iyafakiri. ²¹ Yusufu iyawatlay nikikholimo tles ha iyo roin nikiyakhayee hhape ta Israeli ²² Iniko iyaakhasi Arikelau iyatitin Yuda ti tata wos Heroe, iyatlaamut taysi khua. Tokowaara ooi na lalaa ti tletali iyahaut hara hhape ta Galilaya. ²³ Nikihotakay ti hhape umos na Nazareti hee iyaefakisili tod takahhabi hara amota yaaabutay unos na Ninazareti.

Chapter 3

¹ Ti baluwadi Yahana iyakhay ikitsatsahhatis ti nyika ta Yuda nikiooya, ² Kiee ti lalaali sa dadiro ko dauri tsayuli wanaa. ³ Sahek nokowahhabi na yaaabutay Isaya nikioo, aae tahiru koo aa hhapeka, amo ta Dadiro oisaki laqamakin fuso ros. ⁴ Hinko Yohana iyaeluwa qubu ko nga mia ha tsoay ko kari khiri wasi Ago ros ha nzige la dinu ko khee. ⁵ Ma Yerusalemu, Yuda slome, la yamu slome kowawaaamu niniiti Yorodani nikiyawos khui. ⁶ Kiyaetumba qumimis slome waaamu ko Yorodani tali aaaminaa sa tlakweroin. ⁷ Iniko kiyaaarini afarisayo naaa ha Masadukayo iyakhutsiyaa hara diros lokoetumbuuusu nikioo Hunguraa laqwalima ta desu ko dihh miya nunaoo ta lalaklitaa hharata khotso? ⁸ Laqwalaa aamu

ko hhoo firoo.⁹ Mare lusuhhahhabintaa dokawantei "Ibrahimu okoman ado tata war bere ado sunkuhhahhabimu lalaa isla utu waratlesa Ibrahimu haay kowati tlee wak dahhaa.¹⁰ Imbuut tlaquu koqasi ti deaarimauli ko hhaimo hinko khaimo kolaqwaliba sl aamu ko hhoo kotlaqafu lokokwahha aslali.¹¹ Urukuumis hara maay sa amota firoo iniko ini kowakhawa aluwia ko dadiri ana baaa anasle islayibasl kamatoyeee to was gegera. Ini kirikuumisi hara muna ko hhoo hara asla.¹² Ha burugura ros daba wos kahhutsi uwanda wos arabatsa gubara wos ghala ni. Iniko kodaaa makapi hara asla takaaslayibasl hhamisa.¹³ Ma Yesu nikyakhay ti Galilaya ka peaka waaamu Yordani lokorokuusu na Yohana.¹⁴ Iniko Yohana iyaslaan lokotlahhas nikioo ana slaamu lirukuusiti na kuli kusle hadiroo khukhuutaa?¹⁵ Yesu nikioo ya yaaami lidot tlehhit hinko, sa doro tunkuriislaa sa slome. Ma nokoroimbu na Yohana.¹⁶ Tokowahheesi arakuusa ma Yesu niki yatiit maay ka ilakhumisi dawri nikifohirir dirosi. Nikiarin muna ko lalaa iyaeyuomit ado tlabi nikitlakhat rawali rosi.¹⁷ Ilakhumisii hhabo ta rawa dahhat ointi "Hek na ningoo kowaslaa tokoslaaamu in neja.

Chapter 4

¹ Ma Yesu nkkohubu na nuna hara rawaa lokowarahh na ibilisi.² Kiyatsegi balu muberi tsigahh tlehimiha amasi iyaqwarit.³ Mjarabu nikiyakhay nokooo bere kuu nu ko lalaa arafoki tlee wak letlehitr mkate.⁴ Iniko Yesu nikioo tatsaqani hiru hutibasl hara mkate kilosi ini hara aara kowara afa ko lalaali.⁵ Ma kokolehhis na ibilisi ti hhape ta hhoi nokogasi rawali neja ta hekaluli.⁶ Ma nokooo bere ku nuh ko lalaa une kwahhat hhapeli sa gawe katsaqani iyayaaaabit malaika was loko qaos makowaratlese hara dabai waini sa mare lokotlup yaa wag tlaaali.⁷ Yesu nikioo kara katsaqan mare wara hha Dariro lalaa rog.⁸ Ma ibilisi niluhub hara yamu ko rawaneja nosokolagani khambatle slome ta rawa ha hhoa ros slome.⁹ Nokoo soharis gamat slome bere lisi firint.¹⁰ Ma Yesu nikioo Huti hadi la surukutidita shetani katsaqan islaa lafirnt dadiro lalaa rog laeitisit ini wak.¹¹ Ma nokomay na ibilisi khuumi malaika ikiyakhayee nokoyaaan.¹² Ma Yesu kiyaakhasi Yohana konoh iyaho ut paka Galilaya.¹³ Yahaut Nazareti nikihota kay Kaperenaumu ta daqarili wara ha Bahari ta Galilaya tsayu ha deeru ko Zabuloni ha Naftali.¹⁴ He iyakhautu sa hhabo ta yaaabutay Isaya.¹⁵ Ti hhape ta Zabuloni na hhape ta Naftali, ti Bahari khua khiri ko Yordani, Galilaya ta hhapapu.¹⁶ Hira kowaibitir eboaali iyaarinee pisaru ko loo ha kwad kowaitbitir nahhatu ko gwaarali diroin pisaru edaiyaa.¹⁷ Ma disa Yesu nikitlatles bimba la lalaa hhahhabiru nikoo aaei khambatle ko dawri inaapir.¹⁸ Kiyahhotsitsini afay ko Bahari Galilaya iyaarin haay wain inaa njad Simoni toko wao oomimin Petro ha Andrea kaka was in hatlinee Bahari sa gawe iya samaki hatlitlinee.¹⁹ Nikioo na Yesu hautarei iyagusitee un tlhitis hatlimusay tamu.²⁰ Ma nikimayee hatlay nokogus.²¹ Ha Yesu iyatiimimiti disa nikiarin haay wain najad kara wakinaa Yakobo nu ko Zebedayo, ha kaka wos Yohana, iyadiwaki wane ti mtumbuuli ha Zebedayo tata woin hatlay woin hirimitir Nikioo oo.²² Ma nikimayee mitumbwi ha tata woini sle nokogusu.²³ Yesu iyarasap Galilaya slome nikitsa tsahhatimis ti dereri wain (sinabogi) nikihhab injili ta khambatlu ha nikihhaese mama eero slome ti hira wad.²⁴ Gimbaba ros nikiakhasiri siria slomeli ha hira nikiyahub dirosi kwad slome kowa mamaiyee doikiri mamaro konei ha slahhaame, kowa tsaqwata tlak konee, ha kowaatsaqumitir Yesu nikihhaes.²⁵ Hira naaa kowagus taysa Galilaya ko ha Dekapoli ha Yerusalemu ha Uyahudi ha khiri ko Yordanika

Chapter 5

¹ Yesu kiya arini gwaara nikihaut hara danda kiyabiti hhapeli yaaabutay wos nikiyakhayee dirosi.² Nikipoisi saga wos nikitsa tsahatis nikibo.³ Tsini kwad munai hhoo ko gamu koma ibase sa yamu ko hho ko rawa koin.⁴ Tsini kwad konaetsongutir siki munai haris.⁵ Tsini konaetsongutir sa hhape gegeri yaa.⁶ Tsini ko gwari komaa ha wakha ta loo sa kiankhas.⁷ Tsini ko hhoa kwas slawina hho.⁸ Tsini ko munai hhoo lalaa kaan.⁹ Tsit araohimusay kwasi kioo oo haay ko lalaa.¹⁰ Tsini kwad ko ekihhimutaaa sa tsoba khambatle ko rawa koin.¹¹ Tsini hunguraa tukuoslaslini haekihhi ma au hhasi slome ta tlakwe roin ko lama sa ana.¹² Qesemei, hhoa rokin tadadir ta rawali daurili wara ini doti nadohira kiya ekihhimutiye yaaabutay aluwakina.¹³ Hunguraa na dabi ta fitsima iniko bere dabi li adha hhamisiti meleli dabi taloo tlehhit? Hhoa kontabasl kara ti bamu ko hatlali kato kwahh fendili laka kalaaan na yaa ko hira.¹⁴ Hungura na Piraru ko fitsima hhape takatlehha rawa dandali uyakwa kunabasl.¹⁵ Hira ahimamisiya abasl pisaru lakaqas hha peli ta kikapuli in ti ki narali insle iyetsaa mamist sa ko dooli waraa.¹⁶ Maw pisaru itsaasiyee panda ta hirali ado doro kiriwanti ya liarinaa hhoa rokini firoo ti tata wokini ko rawa.¹⁷ Hare karakhuute anakhaw sa hhoa linga ha yaaabutay anakhawibasl salingiru iniko sa boiisa.¹⁸ Tsoba suhhahhabim paka dawri ha fitsima slome lifusiri mare yodi woka ha nukta wak tara qintsa takabats ti araqintsi maka paka disi gamu tokohheesi.¹⁹ Dosi hiru kohauti tagala li hhabo getis ta nina ha liwaki naa tsahhatas dos iisa kooo oo koninina ti khambbatle ko dawri iniko kod kooha ha nikitsatsahhatasi kooo oo ko dadiri ti khambatle ko dawri.²⁰ Iniko suhhahhabimu bere linikut ha ta tsahhatimusay ko Mafarisayo, hara dowe edafitaabasl ti khambatle ko dawri.²¹ An akhasitei hhabo ta ansi ya "Mare gasa ha kod gadsimusay tlakwe li wan ta hukumiruli.²² Iniko sohhahhabimu kod ko dawaimo wao huba ekihhimali wan ka ko faymibasl ekihhimali wan ha kooi ku netli eki hhimali wan ti asla ta Yahanamuli.²³ Dosi bere sadaka harimisiti ti doo ko lalaali la wawosit bere mele dawaimo aara kon sa kuu.²⁴ Lamawtu sadaka panda ta madhabahuli mala amo rog ohot un akhamisu kawtee gasa ha dawaimo wog, ma la khawt laharisil sadaka rog.²⁵ Un akhmisitee ha endee wog tsigee kadiwaki wantei amoli bere mahaka aman khukhuutaa bere basl tlakumusimo wog komay dabai ko hakimuli ha hakimuli lokomay dabai ko askarili in sle kokwahh gerezali.²⁶ Suhhahhabimu kogemayabasl paka labuut sent ta pesa tokoimimamisi.²⁷ An akhasitei tan oo ya mare latiit fendi ha dousa rog.²⁸ Iniko suhhahhabimu ko hatahare ilakhumisi hara ila tsera isle izinini muna wosi.²⁹ Bere ila rog ta uuya naiisint

lokutlup tuuunk lakwahhat sigeli ha kuu. Bere mele tsini ila war tlagwa rogi litlakat ha kwahhako tlagwa tug kwahha aslali.³⁰ Bere daba wog ko hhawata naiisiri lotlup tlaaafenk lokwahhat sigeli hakuu bere mele tsini gamu wak litlakwiy ha slaqwa tuku kwahhako.³¹ Taoo sle hiru ko hare gusimi lasakaharisi talaka.³² Iniko ana un oimu hiru ko hare ros mawa marelitlehhit sa zinaa lakaiisini mzinzi ha kohhabimi panda ta talaka lakakhab hara uzinzi.³³ Kara ana akhasitei tahhab sa kwa ko ans mare apiru hara lama tain lehwisei apo roki ti padiruli.³⁴ Iniko hun hhabim mare apiru hara ninina au hara dawri tiba ya hasiwa ta lalaa.³⁵ Hati ti fitsima ini to yamu ko kiti ko ekalaaa degera was au ko Yerusalemu insl na hhape ta khambatle.³⁶ Mare apiru hara saga wog sa aslaw tabsl iisiru qubu wak tlehhta ko aabaku ay ko booo.³⁷ Bere mele gimbaba rokin litlehhitir E, e ana ah anak ni tlehhit neja ti kwasi ayati hugo tlaku dahh ir.³⁸ An akhasitei tan oi ya ila ha ila ha sihhino ha sihhino.³⁹ Iniko ana oimu baaalambao basl ha hiru ko tlaku inik bere loko slahh na hiru uuntla ko uuya sarakiise nk hawokosle.⁴⁰ Ha tokowaresi maili wak khua haute i hara maili njad.⁴¹ Bere konfirin saharisenki ha laki taba sl koinusa slai.⁴² Ha kotserimamiti lamahakamani khuuta a nosokoafatles konzu rog samawenk ha Joho rog sle.⁴³ An akhasitei tan oi ya slaenki hiru koro daqari rog lowakit tlakumusimo wog.⁴⁴ Iniko son hhahhabimu slaakin tlakumu say wakini safrimakin kwad ko qup tisaa.⁴⁵ Sa la tlehhtaa haay ko tata wokini ko dawrili wara sa gawe kiiisain tlehmediedaat sa tlakumugay ha hira ko hhoo ha sikiyahubabini tlubay ko la kohhoo.⁴⁶ Bere lisaataa kowa hunguraa slairi hhoa mi slaslawtaa? Kwan kwad ko usluru tsatsatiyaa dos iisasanaatle? ⁴⁷ Ha bere lato dawaai rokini tsahhisitaa mi slaslawtaa wakinaa baaa? Ha? Hira ko hhapapu dosi iisasinaabasle? ⁴⁸ Hinko kunslaa latlehhtaa ko tsoba ado tata wokin ko dawri doro ka tsobusimo.

Chapter 6

¹ Mare tisiru hhoa panda ta hirali sa laqaru gere dosi slawintabasl hhoa ti tataka ko dawri. ² Dosi bere an harsit mare tsotsoo ado wanafiki doro kiiisasinee ti sinagogili hati hamuli sa likikwaa na hira, tsoba sohhahhabimu in ilaohiyee buuma woin. ³ Iniko kuu bere harimisit daba ko bsa mare kitsahhi daba ko uuya me leiisin. ⁴ Sa tiba gamu wog looharis hara qabi tino. Doro tata wog arini qabitinoli sokoharsisi buuma wog. ⁵ Bere an firint mare latlehhtiti ado wanafiji in iyaslaayee qarita ha firoo ti masinagogili ha yamama slomeli sa likian na hira. Tsoba sun hhahha bim in ilaohiyee buuma roin. ⁶ Iniko kuu bere firinti edafi dooli fohimi ofodoo lafirint ti bata wogi ko yakweli wara yam tata wog arin yakweka sokoharis buuma rog. ⁷ Bere firint ekikiuubsl gimbaba ta hhoa komibasl ado hhapapu doro kiii sinee sa wanafiki tlehhta kiakhasa sa gimbaba naaa ki gimbumamisiri. ⁸ Hinko dosi mare la tlehhtiti ado inaa bere mele tata wog khuu ga ka slaat kama kafirintilasl dirasi. ⁹ Dosi hinko firimi doti tata wor ko rawali wara uma wog lokorokuus. ¹⁰ Khambatlu wog liyakhay slaaru war liyakhayog diti fislimali ado taysi dawrili. ¹¹ Lusuharisiti mkate wor ko balu slome. ¹² Lusemehhint ina ror ado andasle doro kiyaslemehhiman inadu watini. ¹³ Mare lunahubiti ti waahhali iniko luruhinti ti tlakumusay ka. ¹⁴ Bere lisemehhtaa hira tlakwe roin ta=ta wog sle ko rawali wara hunguraa kusamehhini. ¹⁵ Ineko bere lisemehhintaabsl thakwe roin tata wokin sle kunsemehhi nabasle. ¹⁶ Ha slome bere an tsegit mare laqaru panda ta slahhaame ado wanafiki doro kiiisanie inaa panda qwasaaa aana sli sa likitsahh na hira in tsegiyee. tsoba sohhahbim in ilaohiyee guuma roin. ¹⁷ Iniko kuu bere an tsegit makhi duui saga wogi mala hhuntsint panda rog. ¹⁸ Dosi kotsahhibsl na hira kantsegi ti iniko tlehhit toti tata wogi ko yakweli waraa. Ha tata wog ko arima yakweli sokoharis buuma wog. ¹⁹ Mare lurugarit kuwak fitsimati in nondo ha kutu tlakwakwiyaa in fisisay qetimamisir li fisinaa. ²⁰ Bere mele urufarit kuwak fitsim ali in nondo ha kutu kotlakwesiba sl ha ado fisisay aslagaabasl qetisa ha fisoo. ²¹ In arafari rog want muna wog sle nayamu kiwan. ²² Ila na isaru ta slaqwa hinko dosi bere ila rog ta hhoo sla qwa slome kha tsi pisaru. ²³ Iniko bere rog ta tlaku slaqwa rog slome in hatsit eboaa. Hinko bere pisaru tawaay wag wara eboaa eboaa meleli? ²⁴ Haku kama to wak koaslawaa yanduta sa Darirai nkadi bere wak loko wak woko la slaa au dosi kobasl unbtsi ti waka woko loko hheriti. Aslautaabasl yanduta sa lalaa hara gamama. ²⁵ Hinko sohhahhabam mare waway sa hota wag tuba ni aagit au mi kitahhat au sa slaqwa rog mi eluuut in hota ado aago kobasl ha slaqwa ado qayro. ²⁶ Ilakhumisi tsirao ko rawal waraa dahamamisiyaaabasl ha buau naabasl ha harabababatsiyaaabsl ha ghalani qasa iniko tata wakin ko dawri inaa aagimamis. Hinko hungura kun hhoebasl ado inaaa? ²⁷ Ha miyain dirokin harahangayka ko aslawaa rogiro hiraawak ti slafima wasi? ²⁸ Ha soay waway kontaaa sa qayro? Wawusi sa maua ta qaymo doro kidir arawt. Handumimitiiaabasl ha aslayaaaa basl eluaa. ²⁹ Kahh son hhahhabimu kama Sulemani ti totawasi slome sokowaeluuiabsl ado wak rokin ta kwaa. ³⁰ Bere lala eluuuumamisiti tsokono qaymoli ta ibita lalaa wak na matliko kikwahn aslali ma hara meleli sikuneluuu hunguraa hungura koarapaaru ninina? ³¹ Hinko mare kawaway kontee laootaa mo aagari? au mi kitahhaman? Au qayro ni eluaan? ³² Ini hhapapu doti dabahimamitir ha tata wokin ko rawaa khuu kwa slaataa. ³³ Iniko gasa dabahei dira ros ha tsoba ros kwa slome sokoharis dirogi. ³⁴ Hinko mare waway an sa matliko sa matliko uruyandut iniwak. Balu slome buut hara aara wos iniwak.

Chapter 7

¹ Mare ara qintsa kusle mare tokorogintsi. ² Araginso karagintsatsint kusle korogint si Ha fari kafararit ha kusle kofri dosi loi. ³ Soay elemi ta khaimo khuunt ta wara ila ta endee wogi tlakha so bats elemi ta wara ila rogi in khuutasl daqari ta gurupu want ila rogi? ⁴ Mele aslawt hhaba endee wogi tlakha sobatsi petleni ta wara ila rogi bere petleni ta gurupu want ti ila rogi? ⁵ Lamusimo kuu gasa batsi gurupu ko wara ila rogi malaaso arint ta boii malaaso batsiti petleni ta wora ila ta endee wogi. ⁶ Mare harisa sa gwiwheri ta hhoa ko ma mare sa elihha nguruwe lulu panda roin. Bere basl kaling ha kakalaaan hara yaaa ha kara kiyakiiya sa kuu kogwehhini loko dehlin paslapaslo. ⁷ Firimi kusle sokoharisi dabahi kusle

soko hafis hodi tlahhi kusle sokofohin. ⁸ Ti kofirimi ilaohoo ha kodabatiiti slawini. Ha ko hodi difimi sokofohini. ⁹ Au hiru wan dirokin bere kholimo in firini mkate ma soko tlaw haris? ¹⁰ Au bere an samaki firint insle soko desu haris? ¹¹ Hinko bere hungura kntlaku khuutaa harisa gamu kohhoo sa haay wakin ma meleli sukunharisi gamu kohhoo na tata ko dawri kwad ko firarimaa? ¹² Sa dosi bere slaant losokogawe iisin na hira wakinaay kusle koslaa lisidosi loi iiasint inasle iniisi na hhabi ha yaaa butay. ¹³ Edafei lara ifodoo nina haritaari ini ifodoo ko etlakhu ha amo taetlakhu tapendali waraa ti tlakweli hira naaa koharari maa hara Amos. ¹⁴ Ifodoo koesonhhari ifodoo koesonhhari na amo talaqama ti slafimali ha kourebasl koarimaa. ¹⁵ Maqi ha yaaabutay ko lama kowakhakh awaa in a kari ta beuu eluiir iniko tsoba na monjo kodihh. ¹⁶ Hara aamu woin itsahhataa hira aslayaa iisima aamu ti legewali ay khaimali ti aamu ko mbarutli? ¹⁷ Hara dosi khaimo kohhoo laqwali aamu ko hhoo iniko khaimo ko tlaku laqwal haag ko tlaku. ¹⁸ Khaimo ko hho laqwaliyabasl aamu ko tlaku ha khaimo ko tlaku laqwaliyabasl aamu ko hhoo. ¹⁹ Khaimo kolaqwalibasl aamu ko hhoo ko tlaqafu lokokwahh ti aslali. ²⁰ Dosi hinko itsahhat sa aamu woini. ²¹ Hira slomekobasl ko ana oaa Dadiro, Dadiro edafu ti hotaa ko dawrili to kod koiisasima slaaru ta tata wiii ko dawri. ²² Hira naaa kioo lalaa weisi dadiro dadiro haharisanibasl yaabutay sa uma wog abatsanibasl tsaqwa sa uma wog ha ara uma wog aaa remo iisiman kodiyan. ²³ Masioso hhabu pooli unatsahhibasl hunguraa! Hautei diroa hunguraa kowatlakwe iisintee. ²⁴ Hinko koakhasi idara wii slanqas ha hiru koromure koma kow atlehh doo wos rawa ko khambutlu. ²⁵ Tulubay bere in tlubu tsaqwa bere ina kawt ma lidoos difili iniko huiyabasl hhapeli in kowatlehh rawa ta khambatlali. ²⁶ Iniko hiru koakhasi gimba wi ma lie kwahh kroslahh ahiru netli kowa doowos tlehh tipali. ²⁷ Tlubay nikiyakhay ha tsaqwa niki doos difiti nikihuu ha tlakwe ros ti nikiefak. ²⁸ Iyadahati siwa Yesu kiyahheesi gimbat hhaba slaslaymu ilietlokhootis na tsahhati ros. ²⁹ Bere mele iyatsahhatis ado hiru ko uuru kombaa ha ado tsaqamusay waine basl.

Chapter 8

¹ Yesu kiyae jukuti dandaka nokogus nagwaaro ta dadiri. ² Ila khumisi mkoma ya khay nikifirin panda rasi niki oo dadiro bere ado ambuutu askwat labooo. ³ Yesu kikidabawosi waratles noko nangusi nikioo ambwtu laboo disi loi kwahhuntsi ukoma wosi. ⁴ Noko oo na Yesu khuumi mare hhabasa hiru ko biite Amorogo naohenki lulaqan kuwaka la harisiti gamu ko biite toko wayaab na Musa saiimbo rog. ⁵ Siwa Yesu kiya dahi Karernaumu Dadiro niki yakhay kirosi noko mahasi. ⁶ Nikioo dadiro tongimowi iqaati ayali itsauumit haslahhoame kon naaa. ⁷ Noko oo na Yesu akhau lo hhaes. ⁸ Khambatle nikioo dadiro ana dawwe ko basl kama la khawut laedafit garirii hhabi aara kilos tongimowi hhaay. Bere mele anasl hiru kowru komu yaabutay kobiwii wara. ⁹ Bere la oo tiheki hauti ha laqai hati wokosle hau insle ya khay hati tongimo wii doti isii insle dose iinsiin. ¹⁰ Yesu kiya akhasi kwa iyae tlohoo nisikihhab kwadi kowa ingugusisine tsoma suhhabihabin aarimi basl hini koro paar koma ado heke hhapeta Israeli. ¹¹ Su hhahhabin naaa iyakhayaa mashariki ka ha magharib ibiti yaa di waki ha Abrahamu, Isaka, ha Yakobo, tikhambatle ko Dawrili. ¹² Iniko haay ko khambatle kiwahh eboa ta fendili in tawan na aa ee ha sihheri gotleru. ¹³ Khambatlu nokooo na Yesu, u hauti. Ado dor karayauant ha lidosi yandut dirogi. Ha tongimo iyahhaay ti siwa si. ¹⁴ Siwa Yesu kiyadahi doo ko Petroli iyaarin kumboo ta Petro in qat mama aat. ¹⁵ Nakanangus na Yesu daba wos nakage may na maaaaari ros. Nikiwatlawt nosokoyandut. ¹⁶ Kiyadahati siwa ta kwai Yesu noso kowahubu naaa kwad kowa saqwa ta tlaku konee nikimurin tsaqwa ta tkaku ha kwad kowamama iyee sle nikihhaayee. ¹⁷ Hara doti hhabi to yaaabutay tsay a iyayaaant ini looloo iyamamamaa ri ror tles na kageger. ¹⁸ Yesu kiyaarini kurunkurita koneniniit iyaharis amo waka ta Bahari ta Galilaya. ¹⁹ Ma tsaqamusay nikiyakhay dirosi nokooo "tsahhatimusimo ogus yam kakhuuti. ²⁰ Nokoo na Yesu monjawe bohondera konaa ha tsiraoo dawri konaa ha hhampera iniko nuko Adamu kona basl yamu ko saga wos qasaa. ²¹ Tsatsahhatimo woko inioo "Dadiro iriyaaant gasa la tata wor tipakawe." ²² Iniko Yesu nokoo "Igusit mawenki faki musay tipinee fakimusay wain." kwakwan." ²³ Yesu kiyadafi ti maayi tsatsahhati musay was nikigusir maayi. ²⁴ Ilakhumisi nikiyawatlawt dhoruba ta dadir rawa ta bahari ka hhabi ta mtumbwi kowagu uu na tlafo. Iniko Yesu iyaqa. ²⁵ Tsatsahhamusay nikiyakhayee nokowatlese nikioyee "Dadiro unraohint andaa gwaara. ²⁶ Ikioo na Yesu "soau tlaaamutaa hunguraa koro paama ta ninina? "Nikiwatlaw nokorooo oo tsaqwa ta Bahari ma nata tlakhat. ²⁷ Hawatee nikietlokhoyee ikioyee hituku meleli wana tiba tsaqwa ha bahari sle ni firarinaa? ²⁸ Siwe Yesu kiyakhay yamu kohatla ko hhape ta magadala hhawate njad kowa tsaqwa kone unaslaslayee. Iyamakaburi dahhiyee iya khwatala konee neja dos hiru hhaku laka koaslawaa fusa amo rod. ²⁹ Tlakhumisi iyatsatsoiyee nikioir "mikoman taiisiru dirogi nuu ko lalaa? Anakhauti diti lusunekihhima harisit siwa in dahatibas? ³⁰ Hinko nguruwe naaa iyadeiinee asigekobasl ha yama Kiyawane. ³¹ Tsaqwa iyahhintle aa iyee ti Yesu li nikioyee bere tuuuresit tiita un lehhisit ti ngurureli." ³² Nikoo na Yesu "hautel" Tsaqwa nikitiit nikihaut hara ti nguruwe. Ha khuumi slome nikiyaejukutiye dandaka hara bahari slome nikiti maay khuiyee. ³³ Hhawate kowa nguruwe deiinee nikila kitir kiyadahiri yamuli nikihhabyee gamama slome aaremo tikiyaslay hhawate kowa tsaqwa ta tlaku konee. ³⁴ Tlakhumisi hhape slome nikiyakhayeeu slaslayaa ha Yesu. Tokowatoani nokoroqadin lihauti hhape roina.

Chapter 9

¹ Yesu nikiedaf ti botili niktsot nikidah hhape kiyabimimiti. ² Ilakhumis nosokowahub hiru iyatsequt kon qatis falali. Kiyaarini arapaa ma awaini Yesu hiru kowatsaquti "Nu wii la qese kont tlakwe rog sokobats." ³ Tlakhumisi hiro ko slheria nukuruhhabyee inaa kiloin "Hiruku tlakwemamis. ⁴ Yesu ikitsahh waway woin ikioo soay tlakwe wawomamisita monai wakini? ⁵ Kolo naeslahh hhaba tlakwe rog koraslahkhan watlawi la khutsit. ⁶ Iniko laehoresitaa nuko Daudi aslay araohiru

tlakwe."yao sa dod kowatsaqut" watlawii tlesi fala rog la haat hara aya wog.

⁷ Hiru wod nikiwatlay nikihaut hara aga wos. ⁸ Kwad kiyaarinei dosi iyaetlohhoiye niki lalaa firinee sa harisa uuru hira wak. ⁹ Ha Yesu kiyafutimiisi hara disi iyaarin hiru tokowao oomimin Mathayo, iyaibit ti yamu ko ishurul insle nikiooo "igusit ana" insle nikiwatlay nokoyus. ¹⁰ Yesu kiyabiti dooli sa aago nikiyakhayee hira naaa nikiaaginee aago ha Yesu ha tsahhatimusay was. ¹¹ Na yamu Mafarisayo kiyaarinee kwas nikioiye tsahhatimusai soa tsatsahhatisimo wokin aagin aago ha hira ko tlaku? ¹² Yesu kiyaakhasi dosi insle nikioo "hira ko slago ko hho slaanaabas qwaslarimo to kwad ko mama aaa. ¹³ Kuhsalaa lahautaa lun-tsahhatisi taa namiisn kwaa amu hhoa tlakwe ko basl "Ini ana khaw sa ko yaaamibasl iniko sa kotlakwe komaa. ¹⁴ Ma tsahhatay ko Yohana nikiyakhayee nikoir soay andaa ha mafarisayo tsegagitan iniko tsahhatimay wag tlegagitiyaabas? ¹⁵ Kikoo na Yesu kwad ko harusilelehi saa aslayaa liqutita konaa doro kidiwa ki wani khabumusay? Iniko balu iyakhotsi yaa na yamu khabumusay kowahubu ayoing ma nayamu kitsegiyee. ¹⁶ Hiru hhaka ko qayru ko aabu qasa ti qayro ko ansii aragutla kabats ti fehhit ta qaytu iyatiit ta dadir. ¹⁷ Hira hhaku koqamamitaa gamu ko aabti khosli ta gamuli ko ansii bere liisinaa kari efeghit gamu utats ma kari tlakut ini magasiti gamu koaabu ti kari ta aabi ma slome tlehhitir ko aabu. ¹⁸ Siwa tisikiyahha hhabibini gimbas na Yesu ilakhumisi dadiro nikiyakhay nikiifirin panda rosi in sle nikioo hatirii in hhamahant ta sigebasl iniko hau eqasi daba wog rawa wog insle hot kara. ¹⁹ Ma na yamu Yesu iwaqarit nakogus ha tsahhatimusay was sle. ²⁰ Ilakhumisi hatihare takatiimimit na tsere kwara njad nikayakhawt tsayuu ha Yesu nakanangus yamu was ko waay. ²¹ Ini iyao "bere lanangus anasle. slaumu hhaymu. ²² Yesu nikifokit nakakhun nakoooo "khway la sumuna harisit arapaama wag nihhae siyee harasiwas hathare nikihaawt. ²³ Yesu kiyadili doo ko ddiroli insle iyaari hira naaa arimo efahhaminaa iya tsots oiinei. ²⁴ Insle nikioo "surukei dita ini kwayla iyagw tibasl ini intoqat. Iniko inaa kowaqesen nokohherit. ²⁵ Ha hira wad tikiyatiitis hara fendi insle nikiedaf dool nakadaba oh khuwayla nikiyawatlawt. ²⁶ Ha gimbabat nikitiit hhape tukii. ²⁷ Yesu kiyafutimimisi disa hhawate njad ko ararimaibasl nokogus iyatsotsoiinee nikioir "ririman hhoa rog nuh ko Daudi. ²⁸ Yesu kiyadahi ti dooli hira wad koaras maibsl nikikhayee dirosi. Ikioo na Yesu yaaantaa ana aslaw?" Inaasle nikioiye aslawt. ²⁹ Ma Yesu nikanangus ila wain ma nikioo li dos tlehhit dirokin ado arapaama wakin kiriwane. ³⁰ Ilawain nikigweritiyee. Ma Yesu nikioo khuumei mare hiru tsahhi aarak. ³¹ Iniko hira wak nikihautiye nikihhahha binee yamu slome ko hhape. ³² Yamu hhawate wad njad kiyahau mimitir ilakhumisi hiru wokko tokowa slahhi na tsaqwa ta tlaku nokowahub ti Yesuli. ³³ Tokowatiit na tsaqwa hiru wodi nikigimbus. Hira niketlokhair nikioiye hee iyatiitibasl ti Israeli. ³⁴ Iniko mafarisayo inaoiinee "Ti diyano ko tsaqwali kunmurarid tsaqwa." ³⁵ Yesu nikidah hhapapu slomeli insle nikitsatsahhatimisi ti masinagogili likihhahhabibin injili ta khambutle nikihaemis mamaero slome. ³⁶ Kiyailakhumisi hira nisikislahhaa sa iyahangaykinee niki munai kwaiyee iyetlehhitir ado beuu kodeemusay komibasl ³⁷. Insle nikioo tsahhatimai was "Buuru naii iniko tongimai ko ninina. ³⁸ Dosi tsige firimakin dadiro ko buuma sa liyaaab tongimai ti buulu wos.

Chapter 10

¹ Yesu inkioo oo tsahhatimaye was miba njad nisikiharis uuru sa tsaqwa ta hlaku doro taraoo aa na gusiru ha hhaesa mamaero tsome. ² umai ko yaaabutay miba njad na kwa gatay Simeoni "(na Petro), ha Andrea ningori, Yakobo nu ko Zebedayo, ha ningoin Yahana. ³ Philipo ha Bertholomayo, Thomaso, ha Matayo koushuru tsatsatu, Yakobo nu ko Alfayo ha Tadeo. ⁴ Simoni mkananayo ha Yuda Iskariote kowa arafokit. ⁵ Kwa nimba njad kiyayaaabu na Yesu insle sikiyahhab nikioo mare dahaya mu kihotiri ko hhapapu mare edafa ti hhape ta hira ko hhoo. ⁶ Bere male lahautaa hara ti beuu ko wa hhan ko doo ko Israel. ⁷ Ha kahumitei lahhabitaa laootaaa, khambatle ko dawri inasapiyee. ⁸ Haesei maaaaaritay slafisei kowafakir ehuntsei ko aatlima komaa ha murime tsaqwa. Ailaohotee mare ta gamu harisei mare gamu. ⁹ Mare tlesa dhahabu almasi au shaba ti pindai wakina. ¹⁰ Mare pindai huba khotsu wakini au qairo yeeeto au hharo in tongimo koslaa to aago ros. ¹¹ Hhape ta biite kaedafirei dabahei ta faima paka siwa tahautimo. ¹² Bere anadafite ti dooli tsahhisei. ¹³ Bere doo hhoa kon hhoa rokin lidisi met iniko bere doo kohhoebasl hhoa rokin larahautaa. ¹⁴ Ha kwad tunkulaohibas hungraa au akhasa gimbaa rokin siwa kahaumitei doos au hhape sa un huslesitei tsatsai ha degera wakin disa. ¹⁵ Tsoba suhhabim tlehhiiti ta kikihhisa hhape ta Sodoma ha Gomorah laba ta buuma hhapes baaa. ¹⁶ Khuumi iyaaabimu ado beuu ti gwiherili bere mele tlehhiitei ado desu ha latsauu taa ado tlaba. ¹⁷ Lara khuuntaa ti hirali kulehhi ti mabarazali ha kudif ti masinagogili. ¹⁸ Ma kunahubu panda ta diyanoli ko khambatleli sa ana ado iimbo dirogi ha hhapapuli. ¹⁹ Bere kuru qwatlis mare tlaame dor ta gimba bere mele aara ko hhabu sukuhharis hara siwas loo. ²⁰ Bere mele hungraebasl na gimbusitaa iniko muna ko tata waokin idarus ha munai wakin. ²¹ Dawaimo wartlay sa endee wos sa gadsa tata ko nuh wos. Haay watlayaa sa ayeri ligaara iisinaa. ²² Hungrasle kuwaki na hira slome sa uma wii. Iniko ko kiki hhiis paka efako hirus koroohini. ²³ Siwa tusukuekihima haris hhapesi lakitei hara hhape ta tsayu tsoba suhhabim dahataabasl hhape ta Israeli li beru nuh ko Adamu inaki ii basl. ²⁴ Tsahhatimo kodadirebasl ado tsatsa hhatimusay wos wala yaaabutay korawali war ta Dadiro wos. ²⁵ In buut ti tsahhatimoli tiba litlehhiit ado tsatsahhatisimo wos ha tangimo ado dadiro wos. Bere kooo oo dadiro ko doo Belzabuli kimeleli hherit ko doo wos. ²⁶ Dosi mare litlaamutaa inaa fana famu hhaku toko tiitisibasl ha hhaku gamu konayak liyaliyabasl. ²⁷ Tod tosokohhabim eboaali bere la hhabitaa pooli ha kaakhasi tee hara naaa naame ea wakini lahhabitaa bere rawa dooli wantaa. ²⁸ Mare tlaame kwad ko slaqo tsuaauuma inikko islayaabasl mona gasa. Fana tlaamutaki kod koaslawaa slaqwa hha muna gasa hadi kuzimuli. ²⁹ Kasuku njad kiuzinabasle hara pesa ta ninina? Kama dosi sle hhaku kohua hhapeli bere tata wokini in tsahhibasl. ³⁰ Inko qubu wokini kon fara. ³¹ Tlaame basl bere male arafari kontaa kasuku baaa naaa. ³² Dosi kama to wak ko anayaami panda ta hirali anasl ko yaaam

panda ta tata wii ko dawrili wara.³³ Iniko kod koaana sii panda ta hirali anasle asii panda ta tatali wii ko dawrili wara.³⁴ Mare arapaante anakhaw fitsimali sa hhoo anakhawibasl sa hhoa hubaa iniko upanga.³⁵ Ini akhaw hiru qasa lodifiri ha tata wos ha khwayla sa iyoros ha kumboo sa kumboo ros.³⁶ Tlakusimo ko hiru tlehhtir kwad ko aya wos.³⁷ Ini ko tata au iyoslai ana baaa isi kiriboiyibasl. Ha insle ko khwayla au kholimo slai ana baaa is iriboiyibasl.³⁸ Iniko gegeberibasl masalaba ha ana gusa kiriboliyibasl.³⁹ Iniko fitsima gusi tamay. Iniko iniko hota was kwahha sa ana slawini.⁴⁰ Ini kokwahhasi inanakwahhas haini koana kwahhasa in kwahhas kowaana yaaabu.⁴¹ Ha iniko yaaabutay kwahhasi sa gasaka yaaabutay is hiru ko loo ha ilaoh tlawabu ado hiru ko loo.⁴² Koharisi wak ko kwa ninakwi kamato qwalauu ko maay ko tsaqwa ga in saka tsahhatimo tsoba sunhhahhabimu ini dakusiyabas amo ta tlawabu wos.

Chapter 11

¹ Yesu kiyahheisi tsahhatis tsahhatimay was miba njad iyahau haga nikitsahhatisakay wakinaa hhapapu wasi.² Ha Yohana kiyagerezali wari iyaakhosi kiya rawa ta gimbaba ta Kristoli iyaya aabu tsagaru hara tsahhatimay was.³ Nokomahas ku na kode kowakhotsa au woko wana kokhuumoni?⁴ Yesu nikoo diroini hautei losohhabitaa Yohana kwad kaararintee ha kaakhamamisitee.⁵ Hira koararimabost arinaa kokhotsimaibasl khotsinaa ko tlakwe kihhuntsu hira koakha mamisaibasl khasir kara hira kowafakir kislafis ha hira koslamaa sikhahhahani hhabi ta hhoo.⁶ Ha kowaratles kod ko waway komibasl ha ana.⁷ Hira was kiyahautiri Yesu iyahhab ha hira sa Yohana "Hami arimakawtei ti jangwalitsukahho nakaefahh na tsaqwa?"⁸ Iniko ami arimakawtee hiru kowaeluuu qayro ko hhoo? Fana kwad ko qayro ko hhoo elu uumamimaa iya doo ko khambatle dahhir.⁹ Iniko aniantee yaaabutay? Ehe, suhhahhamim ha neja ta yaaabuy.¹⁰ Hek nosokowa tsagan ilakhumisi owayaabim yaabutay wii panda rogi ko amorog boiisa panda rogi.¹¹ Ana suhhabimu tsoba tikiyalagwal na hatihare hhaku kodadir ado Yohana arakuumusimo. Iniko koninina ti khambatlel ko dawrili kodadir ini baaa.¹² Ti siwa ta Hohana arakuumusimo kaa paka hinko kambatlu ko dawri ko uuru hahira kouuru konaa kohubu hara uutu.¹³ Bere ado yaabutay ha uurumutay tayaaan nikihhabir paka ti Yohana.¹⁴ Bere buutai wantaa yaaaru hek na Eliya kod kowakhotsaa.¹⁵ Ko ea komi koakhasa liakhas.¹⁶ Laqomaitis ha mi laqwalimaki? Na gamu ko biite ko haay konetatimaa daqari ha sokoni koibimamitaa halu oo oo mami naa.¹⁷ Ha nikioiyee sikiyadihan zomari anetinter basl. Aslahhaasan aaa aa teibasl.¹⁸ Bere mele Yohana iyakhay iyaaagiribasl makte wala maay kitahha ha nikioiyee tsaqwa kon.¹⁹ Nuko Daudi iyakhay aagin ha kitahhan ha nikioiyee khuumi na hiru aagim usay ha oniusay wereeetu ha araqi ntsimusay ha ko tlakwe komaa. Iniko mure talaqaqan hara aaremo was.²⁰ Yesu nikitlatles haraoo oo miru hhapapu kowa gimbaba ko tlaku tisinee saga we iyakiiyeibasl ti lalaali.²¹ Ku kolauni ku Bethsaida bere aaremo ko diyan iyandutir Tiro ha Sidoni kwad tikiyayandut diti laka unarahinee koansi ara pindai eluaa ha uura makha.²² Iniko kikihhiso tlehht ti Tirolu ha Sidoni lalaa ta araqtintso dirogi baaa.²³ Ku Karernaumu arapaanta kowaratlese paka dawri? Dasi Dobasl kueetis paka hhape kuzimuli. Bere ti Sodomali ayandut gimbaba ta diyan bere iyaiisinee dirogi laka iwanee paka las.²⁴ Ini oimu kirogi ya tlehht tsini ti hhape ta Sodomali qarita lalaa ta aragints oli ku baaa.²⁵ Siwati Yesu iyaoa ku ararimu tata, dadiro ko dawri hahape sa iyayakut gimbabat hir ako mure komaa nakapoisit sa ko sagai komaibasl ado daqay ko ninaku.²⁶ Tata bere mele adoso kwaant ila wagii.²⁷ Gimbaba slome kiyaadiroi qas kowati tata dahhaa. Ha hhaku ko nu khuua ado tata ha hhaku ko tata khuua ado nuu wos ha koslaami nuu losokupois.²⁸ Hautarei diroi hunguraa slome koekihhima mitaa ha tukutubaaa na gumu koeloo anasle unkwahhasi.²⁹ Suqasitee nira rii halutsahhasitaa diroa bere mele ana hhislaaaimo ko nuna ha slawintaaa kwahhasa ta munai wakini.³⁰ Bere mele nira rii naa naat ha gamu wii koeslahh.

Chapter 12

¹ Siwasi Yesu iyadaha lalaa ta sabato nikiri qaymo har. Tsahhatimay wos iyaqwari konee nikiemuunee khee qetimisu haaago.² Iniko mafarisayo iyaarinee kwas niki Yesu oiye khuumi tsahhatimay wogo iisinaa tlakwe lalaa ta sabato.³ Iniko nikoo na Yesu unatsahhatisiteibasl Daudi dokiyaiisin siwa kiyagwai koni diwaki ha hira kiyawanee?⁴ Doro iyaedaf doo ko lalaali niki mkate aag alka tokowaslaibasl aago na in ha kwad kowawanee in ta loo ta makuhani?⁵ Kahhataa unatsahhatisitei basl ti khuumali tuba ti lalaa ta sabatoli makuhani waay ta hekalu li sabato najisasinaa iniko tlakwe konaabasle?⁶ Inko hhabimu dirokin kodadir ti hekaluli diti wan.⁷ Bere laka antsahhaatee hee namiini hhoa slaa dhabihu kobasl lakairiqintibasle ko tlakwe komaibasle.⁸ Bere mele nu ko Adamu na dadiro ko sabato.⁹ Ma Yesu nikifiit haqa nikiti sinagogi khuu lasi.¹⁰ Ilakhumisi iyawan huru kowa daba tsagut Mafarisayo niki Yesu mahasiyee nikioiyee. Ta boii hhaesa lalaa ta sabato? Tiba sa lokohhabu sa tlakwe iisiru lalaa ta sabato.¹¹ Nikioo na Yesu miya dirokini ado laka ana beii wak ha beii ikiehuuti ti waay bohondali lalaa ta sabato kaohiyasle ha batsa hara uuru waay bohonda kaa?¹² Kalo na hhoa kont nejea neja ta beuu hinko ta hhoo iisiru lalaa ta sabato.¹³ Ma hiru wod nokoo na Yesu "Dirisi daba wog" Nokodikiisi niki hhoa ta slaqwa slay ado kod woko.¹⁴ Iniko mafarisayo nikitiitiyee ara fendi nikigimbusiyee dogo tagasa iyafenali khuiyee nikidikiisir ara aluufoka iyadoro tara gasa tabahihitiri.¹⁵ Yesu kiyatsahhi het nikihaut disa. Hira naaa kowagus nikihhaese slome.¹⁶ Iyayaaa mare liisinaa lokotsahh na wakinaa.¹⁷ Tiba fod li buuti tsoba dor takarahhabu na yarabutay Isaya kiyaoa.¹⁸ Khuumi yaaabutay wii konelehh slaara wii dirosi muna wii inkwaan. Muna wii to oqas sa ini ha hhabu hukumu ti hhapapuli.¹⁹ Firikimiyabasl aaiiyabasl ta uuru aakhasitabasl afo ros yamuli.²⁰ Kagetisiyabasl tsokahhi takaegwehhe hhamisiyabasl wambi to quu tiitimamisa paka liyahukumu hubu nakasindimani.²¹ Ha hhapapu uurutiya sa uma wos.²² Hiru ko biite koarimibasl ha kogimbusibasl kowa tsaqwa ta tlaku koma kowahubu panda ta Yesuli. Nokohhaesi ma hiru kowagimbusibasl iyahhab nikiarin.²³ Kurunkuritay slome iyaetlokhoiyee niki siyee Hiruku islaya

litlehhit nuu ko Daudi? ²⁴ Iniko Mafarisayo iyaakhasiri aarak ko taali iyaoiye "hiruku tsaqwa babatsiyabasl hara uuru waos iniwak fana hara uuru ko Belzebuli Dadiro ko tsaqwa. ²⁵ Iniko Yesu iyatsahha waway woini nikioo khambatle slome kunadehhini iniwak hakwakuy ha deeri slome kunadehhinee ina kiloin qaritiyabasl. ²⁶ Bere ibilisimo ibilisimo basl doi un sisii mona wos inewak. ²⁷ Khambutle wos meleli qariti? Beretsaqwa babats hara uuru ko belizabuli tlankumusay waki hara amo ta miya tiitiyaa? Sa het tlehhitiri mahakimu wakini. ²⁸ Bere tsaqwa babats hara uuru ko muna ko lalaa dosi khambatlu ko lalaa inakhay dirokinii. ²⁹ Hiru meleli islay edafa doo ko uuru masayli lifisini mare ta hiru doo tseg a gasa? Liasofisin gamama ros dooka. ³⁰ Ini kodiwaki waribasl ha ana aluwii wan insle koarabatsi basl ha ana isisle pasasin. ³¹ Hinko oimu dirokinii tlakwe slome hira kiriohini ini kowaway tlaku sa muna ko hhoo kiriohinabasl. ³² Ha kohhabi aara alu ha nuh ko Adamu isi korohini. Iniko kohhabi alu ha muna ko hhoo isi koroohi nabasl ti fitsimakiha kowa khotsi. ³³ Laiisant khaima litlehhiiti ko hhoo ha aamu wos kohhoo au lolingiti hhaimo ha aamu wos bere mele hhaimo popoaini sa aamu wos. ³⁴ Hunguraa laqwalima ko desu hunguraa kun tlaku meleli aslawtaa hhaba gimbaba ta hhoo? Bere mele afa hhahhababini ti gamu kowameti ko munaili wari. ³⁵ Khaimo ko hhoo ti gamu ko hhoo komu ko tlaku ti bamu ko tlakwi ko muna wos la tlakwe tiitimamis. Huhhahhabini ha lalaa ta hukumuli hira harisiyaa fari ta aaremo slome kiyahhabiyee ko tlaku. ³⁶ Huhhahhabim ya lalaa ta hukumuli hira harisiyaa fari ta aaremo slome kiyahhabiyee ko tlaku. ³⁷ Bere mele hara gimbaba rog sokofar ta loo ha gimbabarog kohukumini. ³⁸ Tsaqamusay wanaa ha Mafarisayo iyaoinee ti Yesuli tsahhatimusimo kwaaman laariman gamu ko biite kowa dirog dahha. ³⁹ Iniko nikioo na Yesu Laqwalima ko tlaku ko zinaa gamu dabahiti. Iniki gamu hhaku tokolagan diroin bere mele gamu wod ko Yona yaaa butay. ⁴⁰ Ado do yaabutay Yona kiyaguraa ko samakili wani ko dadiri balu tamu tlehermi ha amasi dosi doro nuuko aamu dosokiri tlehhiiti waay yamuli balu tamu tlehermi ha amasi. ⁴¹ Hira ko Ninawi qaritiyaa diwaki ha hira laqwalima ta hira hatahukumini bere mele iyaaaiyee hara hhaba ta Yona ha khuumi hiru kobiite dadiro ko Yona wan diti. ⁴² Malikia ta kusini watlawtu hukumuka ha hira ko laqwalimak lokohumumini Iyakhawtu aw ta fitsimaka sa eitisa hhaba ta selemeni khuumi hiru ko biite dadiro slemani baaa deti. ⁴³ Bere tsaqwa ta tlaku tiimi ti hiruka hara yamu maay kahhakii hararin li kwahhasiti iniko arintabasl. ⁴⁴ Ma oot akiiti doo wii ka dahha. Bere inakii doo wed koslay kon-hhunts. ⁴⁵ Ma hauti liyawakimaa hubu munai kotlaku fanqu ko tlaku neja ini baaa iyakhayaa diwaki hotiyaa haqi. Ha hotawos tlakuyaa alu tsini. Dosi doro taka tlehhit laqiwalimak tlakwii. ⁴⁶ Khuumi Yesu kiyagimbumimisi ha hira was iyoroi ha dawai was iyafendil garimitiyee dabahitir ligimbusiya. ⁴⁷ Hiru wak nikioo Ilakhumisi iyorokini ha dawai rog ingendili garimitiyee dabahitiri gimba ha kuu. ⁴⁸ Iniki kod kowahhabi nokooo na Yesu Iyoro na miya? Ha dawai rii na anamiya? ⁴⁹ Insle iyadaba dikiisi sa tsahhatay nikioo khuumi kwa iyoroo ha dawai rii.

⁵⁰ Bere mele ko tlaaru iisimi ha tata wii ko Dawri hirus na dawaimo wii hhiorii ha iyo rii.

Chapter 13

¹ lalaasi Yesu iyahaut ayaka nikii binakay daqarii baharili. ² Hira naaa iyakurunkuritiyee nokoniniiti iyaeda ti waay mtumbwi wosi hira slome iyaqarimitiyee daqarii baharili. ³ Ma yesu iyahhabu gimbaba naa ado. Iyao ilikhumisi uru iyadahamis kay. ⁴ Kiyadahamimisi pisakaro waka iyapahhat daqari amoli tsiraoo iyakhowt nakanoon. ⁵ Pisakaro waka iyapahhati rawa ta miwa mbali bere mele iyaslawintibasl tipa ta naaa. Aluko niyatii ga sikiyatipa ta naaa kontibasl. ⁶ Iniko tlehermi kiyaeda aati iyamoroot saga sikiya deaarimai kontibasl ma nikikahat. ⁷ Pisakaro waka iyapahhat tod ta leqewa komaa hhee ko leqewaiyatla dayee hara rawa naka uuru baaa. ⁸ Pisakaro waka iyaepahhat ti tipata hhoi nikiyatiitiisi aamu waka mara naaa neja waka mara miber lahhoo waka mara miberi dakati. ⁹ Ko ea komi liakhas. ¹⁰ Isahhatimay iyakhayee Yesu nokooo soay gimbumamisiti ha kurunkuritay hara biite? ¹¹ Nikioo na Yesu sukun haris elehha ko tsahha yakwe ta khambatlu ko Dawri in ayoen sikiyaharisibasl. ¹² Iniko hiru kokomii diros sokorogin neja tsinaaasa ta dadiri slawin. Kokimisabl tod kikonisle sokoafatslese. ¹³ Dosi sigimbumamisi hara biite kama ki akhamisiyee mare liakhasiyaa hara tsahha. ¹⁴ Yaaabuta ta Isaya ibuuat diroin kod kooaima bere ana akhasitee la akhasi taa iniko haro dowe tsahhata basl. siwa kan arintei laaslawtaa arima iniko hara dowe mere latsahh ataa. ¹⁵ Ha munai kohira wak ineboaayee khalaat akhasa ha in ilawain tseb iyee sa mare liari naa hara ila wain au akhaasa hara ea wain au tsahha hara munai wain dosi laka sinafokiti kara laka in hhaes. ¹⁶ Fana ila wakin kiwaratles bere mele arinaa ha ea wakin bere mele akhamisir. ¹⁷ Bere meme suhhabimu yaaabutay naaa naa aaremo wad iyaantee iyaaslayeibasl arima. Iyakwaiinee liakhasiyaa aasemo wad kaakhasitee iyaakhasiye ibasl. ¹⁸ Hinko akhasi biite ko uruu. ¹⁹ Siwa slome kiakhosi gimba ko khambatlu ha mure litsahh yamu tlakusumo kiyakhay itles takadahamisi waay muna wosi. Hee na Pisakaro rod takadahamisi daqarii amoli. ²⁰ Iniki tokowadahamisi ti kod koakhamamisi aara koilaohomamima tsige hara qese. ²¹ Kahh deaarimai konabasl waay wasi ini kikihhimamisi hara siwa ta nina. Siwa ekihhima kiyatiimamiti sa gimba kotlupapit. ²² Tokowadahamisi ti khaimo ko leqewali hee nakod ko gimba akhamamisa iniko ekihhima ha awanafaye ko fitsima ko hindageri tafimamisiti gimba wod mare li lawal aamu. ²³ Tokowadahamisi ti tipa ta hhoi hee na kod ko akhamamisa ha tsahha aara. Hee na kod kolaqwalalima aamu ha kolaqwalalima wak neja mara mia waka miberi lahhoo waka miberi dakat. ²⁴ Sikiyaharisi biite woko. Nikioo khambatlu ko dawri tlanqasi ha hiru kodahamisa Pisakaro ta hhoo qaymo rosi. ²⁵ Iniko hira kiyaguute anei tlakumusay wos sle nikiyakhay nkidahamisi deaarimai tlaa nganoli kiyahheesi niki haut. ²⁶ Maqa ngano kiyatiitisiti balu wos yamu deaarima sle iyatiitiri. ²⁷ Na tongimai ko hiru qaymo nikiyakhayee nokooiye dadiro adakami sitisle pisakaro ta hhoo qaymo rogi? Imele deaarimai iisinti? ²⁸ Nikioo tlakumusay na dot iisini nokoo na tongimai hinko slaanta lahautan latuuumani? ²⁹ Hiru qaymo bere lioo an ah siwa katuuuntei deaarimai tuuuntaa

hangano tle.³⁰ Mawakini

³¹ Nisikiharisi biite woko nikioo khambatlu ko dawri slangas ha pirakaro ko haradali ta kahubu na hiru nakadahamisi qaymo rosi.³² Pisakarot ta ninina pisakaro slome baaa. Iniko kee was ko diyani kee slome baaa ko bustani khaimo ko tsirao ko rawaa iyakhakha khayaa lideeri tlehha hhitir elemu wasi.³³ Zikihhabu aara kohatla kara khamba tlu ko dawri ado mahhaame rod ta katles na hatihare takaraslahha hara bamaa tamu paka liyadahhati.³⁴ Kwas slome kiya hhabu na Yesu ti hirali. Ha ta gamu kobiite basl iyahha bisli gamuwe diroini.³⁵ Hee na tod takahhabu hara ti yaaabuya hara libuut haqi kiyao "Afawii waatles ti gamu ko biiteli hhabu gimbaba rod takayaku tlatleso ko fitsimali.³⁶ Kiyahheesi kiyamay kurunkurita na Yesu nikihaut hara ayaa kowagusu na tlahhatimay was inioyee suhhabiti biite ta deaarimai ko qaymo.³⁷ Kiyoo na Yesu kodahamisa pisakaro ta hhoo ta nuu ko Adamu.³⁸ Qaymo to fitsima ha pisakaro ta hhoo kwa na haay ko khambatlee. Deaari mai na haay ko tlakumusay ha tlaku musay kowadahamisi na ibilisi.³⁹ Ha buuru na efako ta fitsima ha buumusay na makaika.

⁴⁰ Ado doro deaarimaa tikikurunkururin likidaaa asla dosi nadoro kiritlehhti edako ko fitsima.⁴¹ Nu ko Adamu iyayaaa malaika wasi kurunkura ti khambatla wosa gimba slome ta tlakweisint ha kwad ko tlakwe iisasimaa.⁴² Kikwahh slome ti aslali tatlehhti na aae ta sihheri gotliruu.⁴³ Yamu hira koloo kimirihhiyee ado tlehemi ti khambatlu ko tata waini ko ea komi liakhasi.⁴⁴ Khambatlu ko dawri ado gamu toko wayakwi qaymoli. Hiru bere iarini laka yaku ti qese wosi niki lehhis lakatlaku gama slome kikoni ha qaymo tllakho.⁴⁵ Kara khambatle ko dawri ado hiru ko wa kifongola iisini ko gamu ko hhoa koma aabalitaa.⁴⁶ Siwa kiyaarini tod ta uuru iyauzirukay gama slome takakon nikitlakunu.⁴⁷ Khambatlu ko dawri ado nyavu ta waay baharili wara ta arababe batsa gamama slome.⁴⁸ Kiyahast kowadukhu daqarili. Nikiibibitiyee hhapeli nikiribabatsiyee tod hho waay khoslayli iniko ta yandu kobibasl ta kwahh sigeli.⁴⁹ Dot tlehhti qako ta fitsimali malaik iyahhaya kipaslii kwa tlaku ti kwad hhoa.⁵⁰ Likikwahha waay aslali tatlehhti na aae ta sihheri gotliru.⁵¹ An tsahhatei aaremo wak slome? Tsahhatimay iyaoiyee an tsahhani.⁵² Nikioo na Yesu tsaqamusimo kowa tlehhti tsahhatimo ko khambutle slanqasi ha hiru doo ko gama baba batsa ta abu ha ta ansi.⁵³ Yesu kiyahhesi gamam slome nikihaut disaa.⁵⁴ Yesu niki dah ti hhape rosi nikihira tsahhatis tai sinagogili iniiyaetlohhoiy ee nikioiyee "Hiruku iyakali slawari hhoa ha aaremo wak hoo?"⁵⁵ Hiruku ni ko seremali kobasli? Marirami iyoroine basli? Ha dawai rosi Yakobo Yusufu, Simoni ha Yuda kobasli?"⁵⁶ Ha hhe wasi diti wanaa ayori? Ma hiruku inakala slawin kwa slame?"⁵⁷ Kiyakupitis inilo nikioo na Yesu yaaa butay haramure kosasi na basl to ayoin ha hhape roin.⁵⁸ Iyaaslaybasl aara iisiru saga iyarapaama konibasl na ini.

Chapter 14

¹ Siwa si Herode iyaakhas gimba ta Yesu.² Nikioo tongimai waas hee na Yohana arakuumusimo inaslaf kowafakiyee ka. Bere mere uurusu dirosi wan.³ Iniko ti Heroderli iya Yohana ohoo nokokwahhagerezali sa Herode hure ta filipo hhaa wos.⁴ Bere mele kowao na Yohana taboiibasl latlesiti li hare rog tlehhti.⁵ Herode laka tagas iniko nikitlaamut kowaan na hiraa Yohana yaaabutay.⁶ Iniko lalaa ta lagwalima Herode kiyada hati hati ta Herodia iyanetint tlaaa ta liirali Herode nikikwaa.⁷ Ti hhabili iyagas lao aagisa tuba sakaharisi gamu kitsaati.⁸ Tokowara gadini na iyoroine iyaooto Hinde sa ana diti saga ko Yohana arakuumu simoo.⁹ Khambatlu iyaslahhame kon safiro ta khwayla iniko sa lao aagisa roso sa slome kowaaagoli wane ha ini iyaoot kaslaa lakaiisini.¹⁰ Iyayaabu Yohana lokowalubu tereaka.¹¹ Lokotsat saga wos nokowahubu rawa siniyali nasakaharisi khway la lokolehhs sa iyaroini.¹² Ma tsahhatimai nikiyakhayee nikisla qwa gegeriyee nokotip alu ta heti nikioakayee ti Yesuli.¹³ Yesu kiyaakhasi dosii unadehhibasl haqa nikitsaaaan waay maslukaal nikihaut yamu kowatlakhatirii hira kiyatsahhiri yamu kiyawan nokogusiye hara yaa yamu kaa.¹⁴ Yesu nikiyakhay pandaroini nikiarini hira naaa. Nisikalahhaa nikihaese maaaaari roini.¹⁵ Kiyadahati khwaii tsahhatimai niki yakhay dirosi nikioiyee, "Hee na yamu ko etlakhu (Jangwa) ha lalaa ifusiti. Papasenki kutunkurita lihautiyaa hara hapapu waini liaago daba hitukayaasa inaa."¹⁶ Iniko nikioo na Yesu "Barawe hhaku ta hauta inaa saharisakini na hunguraa aago."¹⁷ Nokooo diti makate koani komani ha samaki njad toalee.¹⁸ Yesu nikioo Hubarakini diroi.¹⁹ Yesu nikiibitis hira ti tsokkonoli nikitlese mikate koani ha samaki njad. Nkiila khumisi rawali dawrili nikihhoesi mkate nokoharisi sa tsatsahhatimayi tsahhatimimay ni kitehhinee sa hira.²⁰ Nikiaaginee slome nikiakhiri manikiara babatsiri daqero ko aagima nikihatsimisiri makapo miba njad.²¹ Kwadi kowaaaginee hhawate alfu koan haatikay iyarafari basl ha laqwali.²² Nikirihhabu tsahhatimay liedafi yaati mashuali siwasi ini nikihira agini lihautiyaa.²³ Tikiyaagini hira lihautiyaa nikitsaaaani rawa dandali nikifiriini iniwak. Siwa ta khwai iyatay si wan iniwak.²⁴ Iniko hinko mashua kiyatlaaa baharili wani iyalingilingini sa tlafo sa tlaqa ata dihi.²⁵ Lalaa ta tsigahhi Yesu kiyara sapu iyarawa maayli khotsitsini.²⁶ Tokowaaani na tsahhatimay wos wara bah arili khotsini iyatlaamutiye nikioiyee nikisotsoiyee sa tlaamee.²⁷ Nikioo mara wok na Yesu nikioo suha risitee munai ana loo tlaame basl.²⁸ Petro nikioo dadiro bere na kuu iriyaaant lakhaw dirog rawa maayli.²⁹ Yesu nikioo hau dosi Petro nikiyatiit waay mashuaka nikihatso rawa maayli Yesu khua.³⁰ Iniko Petro kiyatlafo anii iyatlaamutu nikieuun ara waay nikitlatles oo oo Dadiro iriohintii.³¹ Tsige Yesu nikidaba tatahha nikya Petro waratlese nokooo kuu ko arapaamu ta nina soa atlaamutu?"³² Ma Yesu ha Petro nikedafiyee waay mashuali tsaqwa kiyatlahhati.³³ Tsahhatimay nikifirinee ti Yesuli nikiooyee Tsobaa kuu nu koo lalaa.³⁴ Kiyatsootiye iyadaliyee hhapa ta Genesareti.³⁵ Hira ti yamu wad kiyatsahhiyei Yesu iyayaaabiye yaaabo yamu slome nikiyahubiyee maaaaaritay slome.³⁶ Kowara gadirni tiba yaa liqwasaaa ta qayru wos nangusiya naa kowana ngusiye iyahhaayee.

Chapter 15

¹ Yamu Mafarisayo ho tsahhatimay iyakhayee harati Yesu ti Yesulenamu kaa nkioori. ² Soay tsahhatimay lingitiri ilooa ta garu? Bere mele hhutsatsinaabas! dabai bere aago slair aago." ³ Nikioo na Yesu hunguraasle saay hhabita dadiro lingitaa sa ilaoa rokini? ⁴ Bere mele lalaa yaoot aramuriti tata ha iyo rog ko tlakwe hhaba sa tata na iyo ros tsoba gwaa. ⁵ Iniko hunguraa oaintaa sakooi ti tata ha iyorosi araaymo slome kowadiroo dahha laka oslaut ti lalaali. ⁶ Hirusi koslaiyabas! latata wos aramuriti sa dosi asiitee aaremo ko lalaa saa ilaoli rokini. ⁷ Hunguraa alukiaayi tsini ado Isaya iyao. ⁸ Hira wak aramure kona diro ta afai waini. Iniko monai waini sigeli wanaa ha ana. ⁹ Kifirini mare ta gamu saga sikitsatsahhatimisiri hhabi ta hira. ¹⁰ Gamu hhaku koedafa afali loko nojisi tlehhtis. Bere mele tod tatiafa dahha hee na najisi tlehhti. ¹¹ Yamu tikiyao oo kurunkurutay nikioo akhasei latsahhataa. ¹² Yamu tsahhatimay kiyadaliri nikiooyee o Yesu khuuta Mafarisayo kiyaa hhasiri aarasi iyaqupitiyee? ¹³ Nikioo na Yesu khee slome tikiyadaha misibas! na tata wii ko dawri kituwani. ¹⁴ Mawakini inaakiloin inaa dadiroi ko ilakomaibas! Ado hiru koararimibas! endee wos arafoko slome inaa njad epahhiyaa bohonolali. ¹⁵ Petro niki Yesu oo suhhabiti aarak dirotini. ¹⁶ Yesu nikoo hunguraasle kahhaataa slawintaabas! ¹⁷ Hunguraa arintaasl gamu ko fusi ara afa ara guraa hararin ma ara choroni. ¹⁸ Iniko gama slome ta afa dahha iyati muna dahhati. Na gama ta harimamisa sa hiru najisi. ¹⁹ Bere mele ti munaka waway ko tlaku natiimamiti tsuuutu baa bimbaba ta tlaku fiso iimbo ta lama ha ootoosle. ²⁰ Kwa na aaremo kowa najisi hubabimo sa hiru. Iniko aago mare ta dabai hhuntairu najisi kobasl. ²¹ Nayamu Yesu kiyatiit haqa niki yamu ko hatla kuu ta hhape Tiro ha Sidoni. ²² Tlakhumisi nikiyakhaut hatahare tay sa nikoo sslahhaat dadiro nu ko Daudi hati rii taekihhimumamisi neja na tsagwa ta tlaku. ²³ Iniko Yesu iyadabatsibas! Tshhatimay was nikiyakhayee nokorogadini nikiooyee sabatsenk lihaut bere mele sukutsotsooon. ²⁴ Yesu nikioo kiyayaaabisabl sa hiru ko biike bere mele sa beuu kowahhanee ko doo ko Israeli. ²⁵ Iniko iyakhaut nikekuuutu pada rosi nikiooto dadiro irihointi. ²⁶ Kaoo tahhoebas! aago ta lagwali tlesa lakwahhat sa biheri. ²⁷ Nikioo "Eh dadiro dosi sle gwiheri o ninaku aago tan pahhat hufafitiyaa ta diyano waini dahha. ²⁸ Ma Yesu nikoo hatihare arapaama waga k dadiri lidoso tlehhti dirod ado doro karaslaanta. Ha tatiros sle tahhaes ti siwa si. ²⁹ Yesu iyahautu haga nikihaut dagari baliarili ta aalilaya. Ma nikihaut rawa dandaali nikitaysi ibiti. ³⁰ Kurunkuritay naaa nikiyakhayee dirosi nosokowahubu koyaa basl koila basl ko gimbaa basl kohhaslaibas! ha wakinaa naaa kowa mamaaritay. Kiyagas ti yaa ko Yesu li nikihhaese. ³¹ Hira iyaetlokhoyee kiyaarinei kogimbabas! gimbumbabisiri ha kokhotsi mai basl nikihhaese ha koila basl niki arinee kayaaan lalaa ta Israeli. ³² Yesu nikitsahhatimay was oo oo nikioo sislahhaa hira saga sikiwane ha ana balu tatu hhaku ta gamu equmbita sihhababas! lihautiyaa hara ayemu wain mare ta aago mare li pahhiyaa amoli. ³³ Nokooo na tsahhatimay wasi diti kali slawmani mikate ko buuta ko hira slome ankhisa? ³⁴ Yesu nikioo mikate maga kontaa? Nikiooyee fangqu ha samaki koninaku kourebas! ³⁵ Yesu nikoo hira slome liibitiyaa hhapeli. ³⁶ Iyatiitis mika fangu ha samaki ha kiyehheesi naas anikipakhusu nikiharisi sa tsahhati may tsahhatimay nikiharisiyee sa hira. ³⁷ Hira slome niki aaginee nikibuutiye. Nikiribabatsiyee dagero wowametiye iyahatsiyee kaperi fangu. ³⁸ Tlame kowaaaginee a hhawate dakati tikay a lagwali arafaribas! ³⁹ Ma Yesu nikioo hira lihautiyaa ini nikiedaf waay mashuali nikihautu hara yamu ko magadani.

Chapter 16

¹ Mafarisayo ha Masadukayo kowariatii ti Yesu nokoo lisila qatla aara kuwa rawa dahha. ² Iniko nikioo na Yesu "bere khwai ootaa siwa ta hhoo bere male dawri daaatan. ³ Ha aramatlatle oaintaa siwa ta hhoebas! bere male dawri ko daaatan ha tlafo idawri bisiri slome! Khuutaa arafari ta dawri niniko khwataabas! arafara siwa. ⁴ Laqwalima ta tlaku hata baa gamu dabahiti iniko aara hhaku ko biite tokoharisi bere male tod ta Yona. Ma niki may na Yesu ehhamisiyee. Nikoo na Yesu urukhuuntee ha mahha ame ta Mafarisayo ha Masadukayo. ⁵ Tsahhatimay nikiyakhayee daqari ta njadi nikiko iya mkate ehhamisiyee. ⁶ Nikioo na Yesu urukhuuntee ha mahhaame ta Mararisayo ha Masadukayo. ⁷ Tsahhatimay nujunmahamisiri nikioori. Ga sakana hubanibas! mkate. ⁸ Yeu iyatsahha nikioo "Hunguraa ka arapaama ta nina soay awawsitee nujuruhhabitee nakaoote gasakana hubani basl mukate? ⁹ Khutasle ha wawmamisitaasle mikate rod koan sa hira mia kona ha kaperi mag arababatsitee? ¹⁰ Au mikate fangu ti hira elfu tsigahh ha kaperi mag ahubitee? ¹¹ Imeletlehhti tsatsahhantaabas! soay agimbusibas! ha hunguraa sa mkate? Tsahhatisitee lurukhuwanta mahhaameta Mafarisayo ha masadukayo. ¹² Ma tsahhiyaa sukunahhahabibinibas! sarakhuwru ha mikate ko mahhaa. Maluruhhuaunaa sa tsahhata ta mafarisayo ha Masadukayo. ¹³ Siwa Yesu kiyadali yamu ko Kaisaria ta Filipi kimahas tsahhatimay was lioo Hira uinaa tiba nu. ko hiru na miya? ¹⁴ Nikiooyee wakinaa oainaa tiba na Yohana arakuumusimo wakinaa Eliya ha wakinaa Yeremia, au woko ko yaaabutay. ¹⁵ Nisikihhabu hunguraa oaintaa ana na miya? ¹⁶ Nikioo Simoni Petro nikioo kuu na Kristo nu ko lala ta slafa. ¹⁷ Nosohhabu na Yesu koilaoho kuu Simoni Bar Yona bere mala tsere ha fuumay tapoimisi baasl hete ini tata wii ko dawrili wara. ¹⁸ Anasle suhhahhabimu ku na Petro ha rawa ta khambatlu kii tlehhe kanisa rii. Ifodoera ko eboaa kirimatsiyabas! ¹⁹ Soharisi kuu funguo ta khambutlu ko dawri gamu ko biite kotsegi fitsimali tlehhti tatsege daarili ha toko tsegi fitsimali kogwere dawritis! ²⁰ Ma Yesu nikirigadini tsahhatimay wasi mare li hhabiyaa sa hiru tiba ini a Kristo. ²¹ Siwasa Yesu iyatlatles hhabi sa tlahhatimay wos tiba uurutu lihaut hara Yerusalemu koreokihhimusu hara aaremo naa ti dabai ko garuli ha diyano ko tsabamusayi gasa ha slafima balu tam. ²² Ma nokohubu Petro na Yesu hara da gari nokoro oo oo nosohhabu Aaraka li sigeli wan ha kuu dadiro hee mare liyatiiti dirogi. ²³ Iniko Yesu nikialufoki nosokohhab Petro kiaa aluwii ibilisimo ku tlahhamusimo diroi bere male tlaamutabas! gimba ta lalaa bere male ko hira. ²⁴ Ma Yesu nikioo tsahhatimay wos Bere hiru wan koanagusa slaa uurutu lukun sii nikiwak litlese

msalaba wos likiyagusu.²⁵ Bere male ko boiisi hotawaos kihhamisi ha ko hotawos hhamisi sa ana kislaslakhas.²⁶ Tsinaaasa mi kislay iru bere li slawini fitsiba slome iniko li hota wos hhamisi? Gamu ni kiharisi hiru ti arafoka ha hota was?²⁷ Bere male nu ko Adamu iyakhay ti hhoima ta tatati waosi ha mlaika was Insle buu hira slome ta aaremo was.²⁸ Tsoba sun hhahhamimu tuba dirokini kogrimatee diti koanditaibasl gwara paka lokoan nu ko Adamu liyakhay ti khambatlu wos.

Chapter 17

¹ Balu lahhoo maqa Yesu kiyahubu diwak ha Petro ha Yakobo ha Yohana ningoin nokohubu paka rawa danda katlere ina looloo.² Kowafokirisi panda roin panda ros nikimirihhti ado tlehhehi ha qayro was unalaqanee mirihhime ado pisaru.³ Ilaahumisi haqi kiyaetiitiri musa ha Eliya nikigimbusiye.⁴ Petro niki Yesu oo Dadiro hhoa anda waran diti. Bere la ilatserutu tlehhediti maraqase tamu togo waka ha wak sa Musa ha wak sa Eliya.⁵ "Siwa kigimbumamisi ilakhumisi tlafota aabaku iya nahhatu hubinti ha khuumi nikiyatiiti oo oo tlafoka ointi "Heke ana yuwii owaslaa kiwaamanisi na ini ini naakhasakiru.⁶ Tsahhatimay kiyaakhobiri kwasi nikipahhiri ara jgyoyytubi ga bujutkaanyturu neja.⁷ Yesu nikyakhay nikinangumisi niki oo waratlawei tlaamebasl.⁸ Inaasle nikiwaratlesiri pandadu waini ara rawa iniki iyaarineibasl hiru to Yesu.⁹ Kiya dand eeeeetitinee Yesu nikiyaabu nikioo mare tiitisa arima waka paka nu ko Adamu liyofafu ti fakimay kaa.¹⁰ Nokomahasi na tsahhatimay was nikioiye "Soay tsaqamusay oinaa Eliya iya ga sa gat?¹¹ Nikioo na Yesu Eliya iyakhay tsoba liaaremo slome kiisi.¹² Iniko suhhahhabimu hunguraa Eliya inakhay iniko kowatsahhibasl. Fana, nosoyandutu gimbaba kiyaslairi inaa. Dosi doro na ko Adamu dorosokoelihhima harisi ti dabai waini.¹³ Yamu tsahhatimay kiysahhiri iyagimbumimisi aaremo ko Yohana arakuu musimo.¹⁴ Kiyadahiri ti hirali hiru wak iyadaha nikitungunaiti panda rosi ha nosohhabu.¹⁵ Dadiro lososlahhaat nuwii bere mele papahha han ha ekihhimamutu neja siwa naaa epapahhahhan aslali ha ti maayli.¹⁶ Awahubu ti tsahhatimay wagi iniko iyamatsinee hhaeba.¹⁷ Yesu nikioo hungura lagwalima tayaaamaibsl ha tatlakuwibasl ibiti diwaki ahungura paka mahale? Kikihhi ha hunguraa paka mahale? Hubanki diroi.¹⁸ Kowaraoo oo na Yesu ha tsagwa nikitiiti msombimo kwahhaese siwa rodi.¹⁹ Tsahhatimay niki Yesu mahasiye hara hakway saay aaslawanibasl muriru?²⁰ Nikioo na Yesu sa arapaama waki ni ko ninina. Tsoba suhhahhabimu bere laarapaama kontaa ta ninina ado dagari ta pisakaro ta haradali aslawtaa ladandaka ootaa, lohi dita la hadi hautu insle loho tametiya basl na gamu ko biite ko matsimaa dirokini.²¹ (Aaohii bimbaa ta slahhama ko "Iniko pepo aslautabasl tiita fana hara firo ha tsega poiyaabasl ti siwa ta hhoi ta ansii).²² Siwa kikahhiri Galilayali Yesu ni sikihhabu tsahhatimay wasi Nu ko Adamu kogasi dabi ko hirali.²³ Ma kogase ta lalaa ta tamu iyaslafu "tsahhatimay iyaslahhairi neja.²⁴ Inasle kiyadhiri Kapenaumu hira koo kodi kurunkurarimaa tlaqa shekeli nosodaha Petro nikioinri o tsatsahhatimu simo wokini buauna taga ta shekeli?²⁵ Nikoo "E" Iniko Petro kiyaedofi waay dooli Yesu nikigasa gimbusu ha Petro nikioo mi wawomamisiti Simoni? Khambatle ko fitsima ilaohomaminaa kodi ti mayaka ti kwad kowainaa bababatlaa ti dahaye ka?²⁶ Siwa Petro kiyaoi "Ti dahaye kaa Yesu nikioo dosi tikiyarabaaa kin batsi ti buumaka.²⁷ Iniko mare liisiman ko ushuru tsatsatulitlakwe iisinaa hauti hara bahari kwahhi ndoano looo ooto samakimo woso kowakhawa gasa. Tokowagweri afa wos slawini hagi shekeli wak tlesenki laharisti ta ko ushuru tsatsataasa ana ha kuu.

Chapter 18

¹ Siwasi loi tsahhatimay nikiyakhayee ti Yesu li nikioiye Miyaini na dadiri ti khambatle ko dawri? ² Yesu nikioo oo hholimo ko ninina noko qas tlaaa waini.³ Nikioo "Tsoba suhhahhabimu bere la kiiitaabasl ti lalaali latlehhitaa ado laqwali ko ninaku islawtaabasl edafa khambatlu ko Dawri.⁴ Dosi kooslawi lueetis ado kholimo nina kiruado isi ko dadiri ti khambatlu ko dawri.⁵ Ha koilaohii khomilo ko nina hara uma wii liana ilaaho.⁶ Iniko koiisimi sa wak ti kwak ninakwi koana akhamamisaa tlakwe tlehhitita hhoo tlaaa ta gotliru laka etsige isa rosi ha lokoelakha wag baharili.⁷ Sa fitsima sa siwa ta slahhaasa bere male dowe hhaku sa siwasi haymu iniko ku dirosi ti hiru wodi siwas iyakhaut sa ini.⁸ Bere daba wog au yae rog natlatieso mpa taqupiti tsatiki lo kwahhat sigeli ha kuu. Tahhoo neja kuu edofa ti hhoali mare ta doba au kilema. Akwahhako ti aslali hara dabai slome au yaa slome.⁹ Mere konqupitisi ni ila rog latuuutu lakwahhat sigeli ha kuu tahhoo neja kuu edafa ti hhoali hara ila wak akwahhako ti aslali ta balu slome hara ila slome.¹⁰ Khuumei mare lohheritaa kama to wak ti kwa ninakuu. Beer male suhhahhabimu dawri malaika waini wanaa balu slome panda hhuuanaa ta tata wii ko dawri.¹¹ ("Laragasi gimbaba tapoa ado ta slahhama ko "mere dosi nu ko Adamu iyaslasla khasakay gamu kowahhani" Iyapiribasl siwa ta ansili).¹² Aluki iimusimo miini? Bere hiru beuu mua wak kono wak lihhani mayabasl miberi gwelin hara gwelin dandali li dabahakay kohhan?¹³ Bere konaslay tsoba suhhahhamibu sokokwaan kwad kowametir baaa miberi gwelen hara gweleni.¹⁴ Dos kwaaru ko tata ko dawri kobasl tiba wak ko kwa ninaku lihan.¹⁵ Bere lokoslahhaas na dawaimo wog hauti slaqaru kawenki aara kowara dirogi ha ini bere ini waki na wan. Bere kone itisi dosi ma onakiisiti dawaimo waog.¹⁶ Iniko bere koneitisibasl hubi dawaimo wak au njad diwaki ha kuu bere male hara afai ko hhabimusay njad au tamu gimba slome talaqani.¹⁷ Bere ado iakhasiyeibasl aaros hhabenki sa kanisa bere kanisali kanakhasi bas letlehhti hiru ko hhapapu ha ha koiisluru tsatsaa.¹⁸ Tsoba sunhhahhabimu gamu kotsegitee fitsimali ha dawri katsege. Ha kagweritee fitsimali ha dawri tagwere.¹⁹ Kara suhhahhabimu ya bere hira njad dirokini luruiimbimitiri sa aarakako biite kifirinee fitsimali isi tata wii ko dawri kaiisini.²⁰ Bere mado njad au tam bere likuru njuritiyaa diwaki ara uma wii ana tlaa waini war.²¹ Kara Petro nikiyakhay nosokohhabu "Dadiro mara mag dawaimo wii bere ini dakusu anasle lososlahhaa? Kama mara fanquu?²² Nosokohhabu na Yesu "ooimbasl mara fanqu iniko ado mara miberi fanqu mara fanqu.²³ Sadosi khambatle ko dawri ado khambatlu ko biite kowaslaan qoma itisa fari tatito ngimay

wos dahha. ²⁴ Kiyatlatlesi gomaitisa far tongimo wak nokowahubu dirosi tokowadinumimisi miberi mibu. ²⁵ Bere male iyaamo ta buuma konibas. Dadiro wos iyayaabu lakawairi hare ros a haaya gamaa slome iyako ni ina libuutu. ²⁶ Dosi tongimo iyahuu nikituntunaiti panda rosi nikioo dadiro lakikihhiso konto di waki ha ana ama obui gama slome. ²⁷ Dosi dariro ko tongimo wod fana kwae tafisi neja na slahhamee koagemay nosokolahhaa ina rod. ²⁸ Iniko togimo wod iyatiiti nikitongimai endee was slag tokowainumimisi ina mia. Nokodukhu nokooatlisi gwaaabali nokoo ibuit gamu wod koinumamisi. ²⁹ Iniko endee wosi kod iyahuu nokoragadiri neja nokoo kikihhisi sa ana ma ubuu. ³⁰ Iniko tongimo wod ko tlatleso iyasii noko kwahhakay gerezali paka libugu ina toko inumamisi. ³¹ Tongimai wakinaa kiyaarinee dorodi iyatlahhari neja iyakhayee nosokohhabu dadiro woini gimbaba slome tatiit. ³² Nayamu tokowaoo tongimo na dadiro wos nosokohhabu ku tongimo tlaku somow ku ina rii tuku gasi kyaraqa dinti neja. ³³ Kowaslaisle la slahhamekonto sa tongimo endee wog ado ana dorosokoro slahhaa? ³⁴ Dadiro wos iyaqupiti nokoharisi sa arakihhimusay paka libuu gama slome to kowa inumimisi. ³⁵ Dosi nadoro tata wii ko dawri sukun iisini bere sislaataabasl dawai rokini munaika.

Chapter 19

¹ Iyatiiti Yesu siwa kiyahheesi gimbabasi nkihautu ara Galilaya nkihautu hara Yudea panda ta waamu Yordani. ² Nokogusu na hira naaa nikihhaesi taysi. ³ Mafarisayo nikiyadahyee nokowarahha nokooiye hare ta hho hare maymo mare ta gamu? ⁴ Yesu nikioo unatsahhatisiteibasle bere male kowahungura tlehhe tlatlesoka kunatleti hare ahhawata? ⁵ Kara nikioo sadosi hhawatimo tata ha iyoroin may luruslahha ha hare ros inasle inaa njadi uruslahhiyaa sltlehhitiri slaqwa wak? ⁶ Dosi inaangadebasl kara fana slaqwa waka dosi tod takaraslahha na lalaa hiru ko biite mare lipaslisi. ⁷ Nookoo hinko soay Musa kunaro la harisan talaka ha maymu? ⁸ Nikioo hara khalaame ta manai waki kunarayaaan na Musa lima wtaa tikay wokini iniko taysa aluka iyadosiwantibas. ⁹ Suhhahhabimu kohareros mawii bere mele sa biaa ha lakhabinti wakaa ibiaa iisinti hhawtumo ko hare ta biaa iisinti haba. ¹⁰ Yesu nokoo na tsahhatimay Bere dosi want ti hhawata a hare taboibasl khaboo. ¹¹ Nikooo na Yesu iniko hira slome kobasl koilaohaa tsahhatisati. Waka iniko sa to kwad nikiyarayaan ilaoha. ¹² Bere ado wana tikiya alaqlali ti gurai ko mau waina. Ha desisle wanaa tikiyaiisi ni na hira ha wanaa kuna sinee sa khambatlu ko dawri. ¹³ Ma nosokowahabu laqlali ko ninaku sa lisikiegamiti dabai rawa waini ha firoo iniko nikiri oo oo na tsahhatimay wasi. ¹⁴ Ini Yesu nikoo "Arayaamaki laqlali ko ninaku mare litlahhasitaa daroo khua bere male khambatlu ko dawri ko hire ara inaa. ¹⁵ Insle nikieqas dabai was diroini kiya hheesi nkihautu haga. ¹⁶ Tlakhumisi hiru wak nikiyakhay hara ti Yesu nikoo "Tsahhatisimo aara miiisimu la slawmu hota ko balu slome? ¹⁷ Nokooo na Yesu "soay imahamisiti gamu mii ko hhoo? To wak ko hhoo iniko bere wotaa slaata ohii yaaabo ta lalaa. ¹⁸ Nokomahas na hiru wodo na layaabo kalo? Yesu nikoo mare gasiti mare biaa mare fiso mare lama hhaba. ¹⁹ Lirimuriti tata ha iyorogo hiru kodagari rogo loslaata ado muna wogo. ²⁰ Nosokohhabu na hiru wodo aaremowas slome in iisimu. Kahha mislaa? ²¹ Nokoo na Yesu "Bere slaanta la hhoumusay tlehhiiti hauti dehhitukawi gama kakonto laharisiti sa maskini ma tlehhiiti iloha knto dawirili. Ma hau liyagusiti. ²² Inikko musombimo wog kiyaakhasi tosokohhabu na Yesu nkihautu hara slahhaamee saga iya gamama kono naaa. ²³ Nosokohhabu na Yesu tsahhatimay wos "tsoma suhhahhabimu takhalaa hinda garimo edafa khambatlee ko dawrili. ²⁴ Kara suhhahaabimu taeslahha ngamia edaja ti bohonda ko singanili aredafako hinda garimo ti khambatlee ko lalaali. ²⁵ Tsahhatimay kiyaakhasiri dosi iyaetlokhori neja nikioiye "Na kalo ya kowaratla wa? ²⁶ Nikikhuunu na Yesu nikioo ti hirali isi habl iniko ti lalaali slome kiaslay. ²⁷ Nokooo na Petro "ilakhumisi anamawan slome nak ku gusan. Mi slawwana? ²⁸ Nikoo na Yesu tsoba suhhahhabimu ini konaana gusi ti laqwalima ta aabi siwa ta nuu ko Adamu bereini ibiti ti kiti koansili ta hhoa rosi hunguraa sle ibita ti kiteri miba njadi ko ansi itiqinsitaa makabira mibanjadi ta Israeli. ²⁹ Dirokini kona doo mayi hhio tata iyo a haayi au qaymo sa uma wii ilaoho to mara naaa loohoto hhoa ta balu slome. ³⁰ Iniko naaa kowagatiri hinko efako kona hakoefako komaa tlehhitiri ko pandaa.

Chapter 20

¹ Bere male khambatlu kuwa dawri slangas ha hiru qaymo kowawatlay ara matlatle booo sa tongimawos qs ti qaymo ros ta zabibuli. ² Kunayaaane ha tongimai dinar wak hara tlehemi wak kiyayaabu ti qaymor ros khua ta zabibu. ³ Iyadaha kara siwa ta tami doti nikian tongimai wakinaa in qarimitiri mare ta qandu ti yaku ko sokol. ⁴ Nisikihhabu Hunguraa sle hautei hara qaymo ta mazamibu suharisi gamu ko loo, Dosi niki yandukayee. ⁵ Nikidaha kara siwa ta lahhoo kiya fisiri ti siwa ta gwelen niki dosi looloi iisini. ⁶ Siwa tahatlali kara siwa ta miba waki iyadaha nikislay hira waki naa in qarimitiye mare ta yandu. Niyao saay aqarimitee diti layandutaabasl tlehemi slome? ⁷ Nokooiye fana saga hira hhaku kowayandu harisi saandaa. Nikioo Hungraasle hautei hara qyamo ta mazabibu. ⁸ Siwa ta khwai kiyadahati hiru qaymo ta mizabibu sokowahhabu sigegaritimo wos a ooenki tongimai libuutu uutu woini hara tlatlesa hara koalua paka ko panda. ⁹ Kiyakhayee tangimai siwa miba wake slome iyailaohiri dinari. ¹⁰ Kiyakhayei tongimai ko panda iyawawisiri ilaohiyaa naaa iniko iyalaohiri slome dinari wakwak. ¹¹ Kiyahheesi ilaoha baumay woini iyahhisle aaiiye ti huru qaymoli. ¹² Nikiooyee tongimai wak ko alu iyandutiri ihubiri siwa wak ti yanduli iniko iqomaitisiti ha andaa andaa alohi sna gamama tlehemi tlupu an tsitsi aan hara hameri. ¹³ Iniko huruqaymo nikioo tihuru waki wereetumo an tlakwe iisimibas unaraamambasle ha ana hara dinari wak? ¹⁴ Ilaohi gamuwog ko loo la hautu na qesuri wii harisa ga sa tongimai waka tikiyaqos toka alu qomay ha kuh. ¹⁵ Tlakwe ko iisuru doro kaslaa mi hara gamama rii? au ila rog ta tlaku ga ana siki hhoo? ¹⁶ Dosi ko alu tlehhiiti ko panda ha ko panda ko alu. ¹⁷ Yesu kiytsaiiini hara Yerusalemu iyalubu tsahhatimay was miba

njad daqarili marikioo amoli.¹⁸ Ilikhumisi Yerusalemu khukhuan ha nu ko Adamu kowahubu ti dabai ko diyanoli ko wakuhani na tsaqamusay ko hukumini gwaara.¹⁹ Makotiitis ti hira ko yamuli lokohheriti lokodifu ha loko muritisi. Iniko lalaa ta tumii iyaslafu.²⁰ Ma iyo ta haay ko Zebedayo iyakhay ti Yesuli ha haay was. Iyatungunaiti pandaros nikifiirti li gamu firinti dirosa.²¹ Nakao na Yesu mislaat? Nokoo araooii haay wii kwa liibitiyaa wak daba wog ko uuya woko daba wog ko basa ti khambatle wogi.²² Iniko Yesu nikoo khuutabasl gamu kafirinti. Aslawta arakitahha kikomba konro kitahh? "nakao islawaan,"²³ Nikioo kikambe wii tsoa orokitahhataa iniko ibita ti daba wii ko uuya ha kobasa yandu wiebos husuharisi iniko ti kwad ti kiyagas na tata wii.²⁴ Tshhatimay wakinaa mibu kiyadosi akhasiri nikislahhaas neja na endee wain kwad njad.²⁵ Iniki nikoo oo na Yesu nikoo khuutaa dadiraa ko hhapapu efakiyaabas na dadirai waini iisinaa aaremo sa inaa.²⁶ Iniko marelidos tlehhti dirokini fana koslaami litlehhti kodadiri dirokini litlehhti yaaabutay wakini.²⁷ Ha kotlehhti ko panda dirokini litlehhti yaaabutay wokini.²⁸ Ado nuh ko Adamu sokowagandutibas bere male iyaslafima was batsi sa wakinaa waratlesa.²⁹ Siwa kiya Yeriko dahhiri kowagusu na hira naaa.³⁰ Nikiarin hira njad ko ararimaibas in ibibitiri daqari anoli kiyaakhasiri Yesu fufimisi iyatsotsoiri nikioiri "Dadiro nu ko Daudi lusulahhaat."³¹ Iniko nikirioo oo na hira nikioo qabaqabei. Dos sle inaa nikitso tsoi lioiyaa "Dadiro nuko Daudi lusulahhaat."³² Ma Yesu nikiqariti nikioo oo nikimales "slaantaa lusumele iisi?"³³ Nikioiyee "dadiro sa ila watini likigwer."³⁴ Ma Yesu nokodukhu na slahhaamee nikinangus ila waini siwasi nikiarinee nokogusu.

Chapter 21

¹ Yesu ha tsahhatimay was nikidahiri tsayuu ha Yeresalemu nikidahiri paka Bethfage ti danda mizeituni Yesu nikiyaaabu tsahhatimay njadi. ² Nikioo hautei ti hhape tahatlali tlauraa daqway ko tsege haqi ha hiru daqway sle diwaki tsegitakini liyahubita diroi. ³ Bere hiru we liaarawe oo sa isi lahhabitaa kislal na dadiro ma hirusle kunarayaaan lakhautaa diwaki. ⁴ Aaraki iyatiii na kod tokowahhabu na yaabutay lokoegas hara uuru. Nikkioo. ⁵ Sahhabenki khuayla Sayuni lii lakhuumisiti khambatlu wog iyahotso hara ayokini hhisle aa aamusay inadagway tsaan ha hiru daqway hawata hiru daqway na aa naaa. ⁶ Tsahhatimay nikihautiri nikiisinee ado tikiyayaaabu na Yesu. ⁷ Nikiyahubiri daqway a hiru wos nikigosi qayro waini sa inaa ha Yesu niki ibiti haqi. ⁸ Naa ti kurukuritayli iyalaqanee qayro waini amoli wakinaa iyaslaanee elemu ti khaimoka lilaqanaa amoli. ⁹ Hira kowagatiri ti Yesu ha kowagusiri iyatsotsoiri lioiyaa "hasana ti nu ko Daudili na tokowaratles hara uma ko Dadiro Hasana rawa neja. ¹⁰ Yesu kiyadali Yerusalemulu hhape tlome iyabikhiti nikioiri "He na miya? ¹¹ Hira nikihhabiri he na Yesu yaabutay ti Nazareti ka ta Galilaya." ¹² Ma Yesu nkiedafu ti doo ko lalaali nikimurin hara fendi slome kowa doo ko lalaa tlahho slariha uziru niki meza khupisi ta kwadi kowa pesa dehhsolairi ha kiteri ko tlabu uziru. ¹³ Nikioo tatsaqani doo wii kooo oo doo ko firoo iniko hunguraa on iisintee mara aasu ko afatlemisu." ¹⁴ Nikiyakhayee koararimaibas na koakhamamisiribas na doo ko lalaali (hekalu) nikihhaes. ¹⁵ Iniko diyano ko hekalu ha tsaqamusay iyaarinee iisuru kiyaisini ha kiya khasiri laqwali tsotsoonaa hekaluli oinaa "Hosana ti hu ko Daudili iyaqupiyee. ¹⁶ Nokooo "Aakhasiti tod takaoi na hira? Nikioo na Yesu "e! iniko awarahhateibas lutsahhatisitaa ti laqali ka ha laqwali ko ninaku koruau maa hooa ta loo kontaa? ¹⁷ Nikimay na Yesu nikitiit hara fendi ta hhape ti Bethania nikitaysi guu. ¹⁸ Matlatleko kiyakiki kiii hara yamu wod iyaqwari kon. ¹⁹ Iyaarini ti khamoli daqari amoli. Kikidah iniko iyaslawini basl gamu to loo nokoo "mare la haay kento balu slome" Siwasi khaimo nikimoroo. ²⁰ Tsahhatimay kiyaarinee nikietlahhoiyee nikioiri "Imelatlehhti khaimo imoroo doti?" ²¹ Nikoo na Yesu Tsoba suhhahhamimu bere la arapaama kontaa mare tlaameiisintaabas het tanatiiti ti to khaimo likilosi iniko kama dandas sohhabitas lokohub lokokwahh waay maayli na dos tlehhti. ²² Gamu kafirintee hara sarita ha arapa ama ilaohotaa." ²³ Yesu kiyadali hekaluli diyano ko makuhani ha garu ko hira nikiyakhayee. Siwa kiyatsahhatimimisi nokomahas "Hara uuru kalo do iisinti? miyai son harisi uuru? ²⁴ Nikioo na Yesu "Aasle kare umahas aaro wak. Ado doro kimahastee ana dosiloo loi suhhabu hara uuru mi gimbat iisimu. ²⁵ Arakuusay ko Yohana kiyakadahh dawri au ti hira? Mukumahamisiri inaa kiloini nikioir bere lahhaban iyadawri dahh un oot soay ayaaantei basl? ²⁶ Iniko bere laon iyatihira dahh itlaamutan kurukuritay sa slome koarin Yohana ado yaaabutay. ²⁷ Ma niki Yesu oiri 'khuanasbasl" Nikioo sle anasle suhhabbasl hara uuru mii gimbatiiisimu." ²⁸ Iniko mi waumamisitaa? Hiru ko haay njad Nikidah ti waki nokooo nuuuii hauti yandukawi ti qaymo ta mizabibuli. ²⁹ Lasi nu nikioo hautabas iniko magatiko nikiwaway alukiisi niki huati. ³⁰ Hiru wod niki dah ti nu ko njad nikidorod looloo oo nu wod nikioo hauti iniko iyadah basl. ³¹ Kolo ti haay njad iyaisini doro tata woini iyaslaani? Nikioiyee nu ko panda nikioo na Yesu tsoba suhhahhabimu ko ushuru araba batsaa ha kotlakwe iisasimaa idafiri dawrii hungura la alutaa. ³² Bere male Yohan iyakhay dirokini hara amo ta dikiiti iniko owayaaast iebas siwasi ko ushuru tsatsata ha ko tlakwe iisasima kowayaaan. Ha hunguraasle kowaaante aaremoas aiaslawte basl firo maqa yaaantaa. ³³ Eitise aara ko hatla iyaawan hiru hiru iya hhape kon ta dadiri. Iyadahamisi mizabibu nikiqas gamu koroetlantlahhasa nikiboiis na khosli ta lomito nikitlehhe ha khaimo ko lindumusay nakaalala sa kowa mizabibu khuunee nikihauti ha hhape ta hatlaa. ³⁴ Siwa ta buuru mizabibu kiyasapiti iyayaaabu yaaabutay ti doslemusay ko mizabibuli liawinaa mizabibu ros. ³⁵ Iniko doslmusay ko mizabibu niki hubu yaaabutay was wak nokodif woko nokogas ha woko nokolihiin ha tleee. ³⁶ Siwa ta hatlali hiru qaymo nikiyaaabu yaaabutay kohatlaa naa neje iniko doslmusay komizabibu iyaadorod loo loo iisinee. ³⁷ Ma dis ahiru wod nikiyaaabu nuwos ayoin nikioo kotlaamut nu wii. ³⁸ Iniko dodimusay ko mizazibu iyaarinee kholimo wod nukuruhhiyee he na ohimusimo hautarei nogasan laohan gamamat. ³⁹ Dosi nokohubu nokokwahh fendi ta qaymo ta mizabibuli nokogas. ⁴⁰ Ma hiru qaymo bere liya khay kimeleisi dosli musay ko mizabibu?" ⁴¹ Nokooiyee "kilingi hira was

tlaku hara amo ta dihhi neja bereihhees ta ala ha qaymo ta mizabibu sa doslimusay wakinaa ko mizabibu hira kobuaa hara amo ta mizabibu bere ihamor." ⁴² Nikioo na Yesu "unatsahhatisiteibasl ti tsagaruli talauu tokowosii itlehhiti tlauu ko loo ko hhoo, he iyati dadiro dahho ha inedaaa ilawatini? ⁴³ Dosi suhhahhabimu khambatle ko lalaa kowaratlese dirokinaa lokoharis sa hhave ta slahhaame koma ha aamu wos. ⁴⁴ Kowaehu i ti rawa tlausa koqetimisi daqero iniko tokorohui kogotlini." ⁴⁵ Diyano ko makuhari ha Mafarisayo iyaakhasiri aara wos ko dsosi nikiarinee tainaa bimbumamisi. ⁴⁶ Iniki kiyaslaanei tatahha dabai woini sa ini iyatlaamutiri kurukuritay saga hira kowakhuu un ado yaaabutay.

Chapter 22

¹ Yesu iyahhabu hainaa kara nikioo. ² Khambatle ko dawri slangos ha khambatlu kowahati habutisi. ³ Nikiyaaabu yaaabutay was liki kwahhas tikiyaraguumisi ti khabali iniko iyadahiri basl. ⁴ Khambatlu iyayaaabu kara yaaabutay wakinaa nikioo, "sahhabk slome tiki yaragwuumisi amei an boiisi aago. Awe ha hamay wii kowawahhariyee kiisequtliti ha aaremo slome inbuutiye hatarei harusili. ⁵ Iniko hira was iyaakhasiyeibal araguumisu wos. Wakina iyakiiyee ha qaymamumu waini wakina nikikiiiri hara yamu waini ko yandu. ⁶ Wakinaa iyawaratlayee sa yaaabutay ko dadiro nikimuritisi nikitsuuu. ⁷ Iniko dadiro iyaqupiti iyayaaabu hira was nikitsuuuu tsuuu musay wad ha nikihhamisi hhape roin hara asla. ⁸ Ma nikioo yaaabutay was harus iibuut iniko tikiyaraguumisi kislalibasl. ⁹ Hinko haute ti kurukurita ta amo ta loi araguumisei wakinaa dorokiritlehhti liyakhayaa ti harusili. ¹⁰ Yaaabutay iyahautiri hara amo ta loo ha nikikwahhasiri hira slome tikiyaan ko hho ha kotlaku. Dosi doo ko harus iyahats dahaye. ¹¹ Iniko dadiro kiyaedaffi nikiilakhumisi dahaye iyaarini hiru wakowauiibasl qayro ko harus. ¹² Khambatlu kowamahhas "wereeetu anamele edafiti ta qayro ko harus kobasl? Ha hiru iyailabatsibasl. ¹³ Khambatlu nikihhabu sa yaaabutay wos "tsegitaki hiruku dabai hayaa lokwahhataa fendili eboaali tays yamu ko aae li ha sihheri gatliro. ¹⁴ Bere male hira naaa kioo oo mini iniko tikiyaqas ko ninina." ¹⁵ Yamu mafarisayo kiyahautiri nikiboiisiri doro ta Yesu oha ti yamu wasi. ¹⁶ Nikiyaabiri tsahhaimay waini ha maherode. Niki Yesu oiri, "Tsatlahhatisimu khuan ku hiru ko tsoba tsahhatimisi hara amo ta lalaa ta tsoba. Khuuntabasl gimba ta hira ha elehhitay kontabasl ti kirali. ¹⁷ Hinko suhhabiti mi wawomamisi? Ta loe buuma kodi sa Kairsari ay anaa. ¹⁸ Yesu iyatsahha tlakwe roini nikioo "soay iwarahhantaa hunguraa alu kihhay? ¹⁹ Silaqantee pesa tara kodi buauntaa Mosokowahubu dinari. ²⁰ Nikimahas na Yesu, "panda ha umak ko miyaini? ²¹ Nosokohhabu "ko kaisari" Nikioo na Yesu "sharisaki kasari gama ros hata lalaa harisaki sa lalaa." ²² Kiyadosi akhasiri iyaetlokhoiri Nokomay nikihautiri. ²³ Lalasi Masadukayo iyakhayee ti Yesuli kwad kooaimaa slafima ko hira hhaku nokomahasiyee. ²⁴ Nikioiyee "tsatsahhatisimo Musa iyao bere hiru igwaa ilaqwalibasl haay dawaimo inos lihares ali losoko haris kholimo sa dawaimo wos. ²⁵ Iyawanee dawai fanqu ko panda iyakhabin nikigwaa ta lagwalimakobasl haay. Nosokomay hare dawaimo wos. ²⁶ Ningoini ko njad sle nkidos iisini ma koa ko tamu nikitosi tlehhti paka ko fanqu. ²⁷ Kiyados iisinei slome hare rod sle iyagwaat. ²⁸ Hinko ti slafimasi hares tlehhti tamiya ti kwas fanqwii? Sa sloe kahhabu." ²⁹ Iniki nikioo na Yesu "tlakwemamisitaa saga kakhuuteibasl tsagaru ha uuru ko lalaa. ³⁰ Bere mele ti slafimali hira hhabinabasl ha khaboo. Nini hira tlehhitari ado malaika taysi dawrili. ³¹ Iniko ti slafima ko kowafakirii awarahhate basl tsahhatisa tod takahhabu na lalaa diroki ni nikioo. ³² Ana na lalaa ta Ibrahimu lalaa ta Isaka, na lalaa ta Yakobo? Lalaa lalaa ta kowa fakiribasl bere mela lalaa ta kuslafaa. ³³ Siwa kurukuritay kiyadosi akhasiri iyaetlokho iri sa tsahhatisay wos. ³⁴ Iniko Mafarisayo iyaakhasiri tuba masadukayo kigabisi na Yesu unakurukuriyee inaa kayo kigabisi na Yesu unakurukuriyee inaa kiloin. ³⁵ Wak woin atsahhatimusay kowamahhas aara kowawarahha. ³⁶ "Tsatsahhatimusimo aabo kalo na dihhi ta slome baaa ti tsahhamusayli? ³⁷ Nokoo na Yesu "uurutu loslaat dadiro hara muna wog slome ha hata waway wog slome. ³⁸ He na hhabo ta loo ta panda. ³⁹ Ha ta njad usla qasiti haisi uurutu luslaati hira ko dagari rog ado doro kunaroslaat kuu. ⁴⁰ Uuru slome ha yaaabutay hhabot njad khuuanaa. ⁴¹ Ha Mafarisayo kiyakahhiri ukurukuriyee diwaki kiyamahhas na Yesu. ⁴² Nikioo miwawmisitaa sa Kristo? Ini nu ko miya? Inaasle nikioiri "nu ko Daudi." ⁴³ Nisikihhabu na Yesu, meleli Daudi ti munali koo oomini dadiro nikioo. ⁴⁴ Dadiro iyohhabu sa dadiro wii, "ibiti daba wii ko uuyaa paka tlakumsay wag likiqas yaawagi."? ⁴⁵ Bere Daudi Kristo oo oo mini "Dadiro" meleli nuuwos tlehhti?" ⁴⁶ Hhaku kowaaslay aara hhaba kara ha hhaku kowa aara mahas neja ti lalaasa ha balu slome.

Chapter 23

¹ Maqa iyaidansu ha hira ha tsahhatimay was. Nisikihhabu. ² Tsaqamusay ha Mafarisayo kiti ko Musa hara ibimitiri. ³ Hinko gamuwe koiiri iisiru iisimee tali li khuuuntaa. Iniko mare ligusitaa gimbaba roini kwas gimbumamisiri garemo kiisasinei sasl. ⁴ Tsoba ina tsegagitiri gamama ta eloo ta khalaa gegera ma lihira araqaqintsatsinaa ligegeeri i kwahhu waini. Iniko inaa loo loo sapimamisiyaabasl kamato tintsa gegera. ⁵ Gimba roin slome kiisasini sa liki khuuno na hira sainaa etlakhwemamisiri Masanduku roini ligwasa aa etlakhwemamisiri ta qayro waini. ⁶ Inaa iyaslairi ibina ti yamu kohhoi ti geseli hati kiteri ko hhoi waay sinagigili. ⁷ Ha likitsahhimi hara mure yam hirali ha likioo oo mini "Tsatsahhatimusay" na hira. ⁸ Iniko hungura kuslaiyabasl lukuoo oo "tsatsahhatisimay". Bere mele kontaa tsatsahhatisimuo wak ha hunguraa slome haay wakini. ⁹ Mare oo oo hiru kobiite fitsimati ado tata wokini bere mele kontaa to tata wak inisle dawrili wani. ¹⁰ Mare tukun oo oo tsatsahhatisimay bere mele kontaa tsatsahhatisimo wak na Kristo. ¹¹ Bere mele kodadiri dirokini tlehhti yaaabutay wokini. ¹² Kowaratlemamisi waetisi hako eetimamisi kawaratlese. ¹³ Iniko hungura tsaqamusay ha Mafarisayo, alokihhay!. Hunguraa sle edafitaabasl ha kiriyaaanabasl koedadafima lidos iisinaa. ¹⁴ (Ohi slahhama ko poiyabasl ti arahora kohhoi ko ansi. Arahora waka iyarogiti slahhamk panda ta slahhama ko. slahhama ko Hunguraa

tsaqamusay ha Mafarisayo alukihhayi ber mele kwaeli kuumamintaa.¹⁵ Hunguraa tsaqamusay ha Mafarisayo kalukihhayi!. Tsoomitaa khiri ko baharili la hahataa liisintaa hiru wak liyaaani gimbarod katsahhatimisitie ma bere itlehthiti ado hunguraa oiinsintaa awa njad nu ko asla ado hunguraa doro kara awantee.¹⁶ Hunguraa hhapuloay ko ila basl hunguraa kooaimaa kolao aagisi kara hekalu gamu kobasl. Iniko kolooaagi hara dhahabu ko hekalu kontsege na laoaago ros.¹⁷ Hungura koila basl netlatluu kalo na dadiro waka baaa dhahabu au hekalu ta gasit muna boay ti lalaali?¹⁸ Ha kolooaagi hara madhabahu gamu kobasl bele mele kolooaagi hara iiso ta dirosi wara kowatseg hara lao aago rosi.¹⁹ Hungura hira koilabsl kalo nadadiri waka baaa iiso au madhabao ta muna eboiima huba iiso takaharimamisi sa lalaa?²⁰ Hinko ini kolooaagi hara madhabahu hara isi lao aagagini ha ara gama slome ta dirosi wasa.²¹ Inisle kolooaagi hara hekalu haraiji laoaaga gini ha hara ini koibimamita waay wasi.²² Ha insle kolooaagagimi hara dawri laoaaga gini hara kiti ko ansi ko lalaa ha dirosi koibiti rawa wasi.²³ Hunguraa tsaqamusay ha Mafarisayo aluki hhay bere mado mchicha, iniko gimba ta doo mamawtaa ta loo hhao ha arapaama. Iniko kwa kuslaa laka an iisintee tahhoebasl lamawtaa waka abo iisiteibasl.²⁴ Hunguraa hhapuloay koilabasl hunguraa ko kholokhombi ta ninina ragaragagi ntaa iniko la ngamia guuumamintaa.²⁵ Hunguraa tsaqamusay ha Mafarisayo alukihhimusay! Bere mele fendi ta kiko mbe ihhantsatsitaa ha fendi ta sahni iniko waayli ta hats alukiaay ha bmu hhaku kowara.²⁶ Hunguraa Mafarisayo koilabasl ehuntsei gasa waayli ta kikombe ha sahani sa fendi sle libooto.²⁷ Hunguraa tsaqamusay ha Mafarisayo alukihhimusya! Bere mele slangasitaa ha makaburi takamakha hara uura ma harafendi lilaqaqant ta hhoo iniko waayli iyahatsiti faradii ko hira kowafakiri ha khatlao ta tlaku.²⁸ Dosi loi hungraasle harafendi popoaintaa ku loo panda ta hirali iniko hara waay an hatsitee alukihhay ha ilaa tsera.²⁹ Hunguraa tsaqamusay ha Mafarisayo alukihhimusay. Bere makaburi tlehahhitaa ko yaaabuta ha laboiisitaa makaburi ta hira ko loo.³⁰ Hunguraa oaintaa laka bere ana hotan balu ko hana tata watini laka unara gasani basl diwaki tsere kuusa ta yaaabutay.³¹ Hinko yarintaa hungura kilokini hunguraa na haay ko kwad kuwa yaaabutay tsuiyee.³² Kara kunguraa egamisitaa hatsisa yamu takaslaa tlakwe tana tata wakini.³³ Hungura desaa haay kodesasa ko qara dihmeleti lakitaa asla ta Jehanamu?³⁴ Hinko ilakhumisi iyayaaabimu yaaabutay dirokini hira ko aramure komaa ha tsaqamusay. Wakinaa itsuuutaa liekihhimusitaa. Ha wakina idifitaa waay masinagogili wakini malimurintaa hhapesa li hhape ta hatla khui.³⁵ Aara kowatiiti dirokini iyatiiti tsere slome ta hira ko loo takakuus fitsimali iyatlatlesiti tsere ta Habili ko aaremo ko loo mpa ti tsere ta Zakaria nu ko Barakiya kowagasitee ti hhoali ha madhabahu.³⁶ Tsoba suhhahhabimu aaremo wak slome aslay laqwalimak.³⁷ Yerusalemu, Yerusalemu ku ko yaaabutay tsuaauuma lilihahhinti tlee wa tikiyayaaabu dirogi mara mag iyakurunkuru haay wog ado konki doro kitsontsa ros kurunkurarinti hhampara wasi iniko ayaaantibasl.³⁸ Ilakhumisi doo wog imeti iniwak.³⁹ Anasle sohhahhabimu hinkoka ta balu slome iantabasl paka lahhabiti kowaratles ini kowahhotsa hara uma ko Dadiro.

Chapter 24

¹ Yesu kiyatiiti hekaluka nikihautu. Kowa gus na tsahhatimay wos nosoko lagani deer ko hekalu. ² Iniko nikioo, "Arintaasle gimbbat slome? Tsoba suhhahhabimu tlaau hhaku kometa nawa endeewosi bere kosleibasl." ³ Kiyaibiti ti dandaa ko mizeituni sokowa daha na tsahhatimay wos hara gabitino nokooo "suhhabiti gimbbati iyamahale titi? Gamu mii nalagani ku ahhotsiti ha efako ta fitsima?" ⁴ Nikioo na Yesu khuumei mari tukuhhamisi na hiru. ⁵ Ini naaa iyakhayaa hara uma wii oiyya ana na Kristo ha naaa kihhamisi. ⁶ Akhasita qwatla ha hhabo ta gwatla khuume mare lawaway kontaa bere mele aaremowaki iyatiitiyaa iniko efako wod tlehthiti kahha. ⁷ Bere hhapee liwatlay ha hhape waka ha khambatle ha khambatle. Tatlehthiti qwai ha dadakhamo ta hhape yamu ko paslapaslo. ⁸ Iniko gimbbat slome to tlatleso ta slahhaame ko lagwalimaa. ⁹ Ma kiyaasotiisi sa ekihhima ha tsuuutu kuwak na hhapapu slome sa uma wii. ¹⁰ Ma nayamu wakinaa kuntlupitiri ha un sisiya ha luwakiri inaa kiloini. ¹¹ Yaabutay naaa kolama iyatiitiri luku wanaha naaa. ¹² Sa tlakwe naaauu slaama ko naa tsauutu. ¹³ Iniko kokikihhisi paka efako koroohini. ¹⁴ He injili ta khambatle kahhabuti fitsima slomeli ado iimbo ti hhapapu slomeli ma efako iyadaha. ¹⁵ Hinko bere aarintee wakima ta lingay taka hhabu na yaaabutay Danieli in qariti yamu ko hhoi (kun-tsahhatisi li tsahha). ¹⁶ Ma kowarai Yuda lilakitiyaa hara danda. ¹⁷ Hako korawa batili wara mare liwawus ejukuta liyagamuwe wini ti doo wos. ¹⁸ Aisle koqaymoli wara mare kiyakiii liya qayru wos awini. ¹⁹ Iniko kwadi ko haay komaa ha kwadi koruumisa ti balu waki. ²⁰ Firime fietuwokini mare litlehthiti siwa ta tsagwa ha lalaa ta sabato. ²¹ Bere male tatlehthiti na ekihhima dadiri tatiitibasl tisiwa ta tlehha ka fitsimasa hinko fana ma iyatiitabasl kara. ²² Bere balu wak iyanikuesibasl hhaku kowa hhaay. Iniko sa kwad tikiyaqasi (wateule) balu wak kinikwes. ²³ Ma bere hiru kobiite lukuoo khuumi Kristo diri wan au Kristo hadi wari mare yaaaru gimbbata roini. ²⁴ Bere male makristo ko lama ha yaabutay ko lama iyakhayaa lilaqanaa aaremo ko diyan hara waway ko hhamiso bere dowe ha tikiyaqas slee (wateut). ²⁵ Khuumei un maqas gimbbas khahhat inatiitibasl. ²⁶ Hinko bere kun oo Kristo wan yam koetlakhwi mare la dahataa taysi. Khuumei wan waay dooli mareimba gimbbas. ²⁷ Ado doroi mankaari dorokietsaamamisiti mashariki ka paka magharibi doro kiyakhay nu ko Adamu. ²⁸ Yamu nyamafu kiwani taysi yamu tai kikurunkumamitiri. ²⁹ Iniko panda ta ekihhima wod dadiri ta lala rod tlehemi taeboses slehheedai yabas tisaoo epahhat rawako ha uuru ko dawrili lingilingiti. ³⁰ Ma laqama ta nu ko Adamu iyapooto dawrili ma hira slome aaiyya koan nu ko Adamu iyakhay hara tlafo ta dawri hara uuru ko dadiri. ³¹ Yaaabu malaika was hara oo oo tadadi ta marimo inaasle kikunrujuru slome tikiyaqas (wateule) was ti yamu slome tsigahha ta fitsimay efako wak ta dawri paka waka. ³² Untsahhatisee tsagaru tatikhaimo dahha siwa elewi kiyatiiti liya looo tiitisiti khuuta efe inasapu. ³³ Dosi sele bere an arntee gimbbat slome kun slaa latsahhataa inasapu tsayo ha ifodoo. ³⁴ Tsoba sun hhahhabimu luqulima waka fusiyyabasl

paka aaremo was slome tlehhitiri inatiitiri.³⁵ Dawri ha hhape fusiya iniko yamamu wii fusiabas.³⁶ Iniko sa lalaas ha siwa hiru hhaku kokhua kama malaika ko dawri kama nu ini tata kilosi.³⁷ Ado doro kiyawanta ti lalaa ta Nuhu doro kiyara khautu ti nuko Adamuli.³⁸ Bere mali ti balu wasi alu ta aaros hira iyaaagiginee ha kitahhu iyakhabibi nee ha khabo paka lalaa rod Nuhu kiyae daf ti safinali.³⁹ Iyatsahhiribas gamu we paka aara kiyakihayi nikilohisi slome nadoro kirtlehhititi nu ko Adamuli.⁴⁰ Yamu hira njad tlehhitiri gaymoli wanaa wak kohubu hawako komay aluli.⁴¹ Haaytikay tlehhitiri gotlatlenaa dirwaki wak ta hubu ha waka meti.⁴² Hinko maqei sa khuutaabas lalaa mi iyakhay dadiro wokini.⁴³ Niko latsahhataa yaa bere dadiro ko doo lakabere intsahha siwa mii fisisimo iyakhay laka iyagulu iyayaanibas doo wos lokobiridafu.⁴⁴ Hinko huslaa sle lu boiisita bere mele nuu ko Adamu iyakhay ti siwa kakhuut eibas.⁴⁵ Dosi miya na tsobumusimo bontsimo ko waway komaa tosokowaharisi uuru sa kowaraa ti doo wosi sa lisikiharisi aago hara siwa takaslaa?⁴⁶ Kowawaratles yaaabutimos tokoslay na dadiro wos doso iimisi siwa kiyakhayii.⁴⁷ Tsoba suhhahhabimu yaa ko qasi na dadiro ti wara ta gama slomeli.⁴⁸ Iniko bere bontsimo tlakusimo bere lihhabu nuna wosi dadiro wii kowara tlese.⁴⁹ Ma nikitlatlesi yaaabutay was difitaa ma nikiaagini ha onita ona.⁵⁰ Dadiro ko bontimoso iyakhay ti lalaa tahhaku wawayka ha ti siwa takakhuibas.⁵¹ Kodehhini awa njad na dadiro woso ma koqosi ti yamu wki ha alukihhay yamu takawan na aa ee ha sihheri gotliru.

Chapter 25

¹ Ma nayamu khambatlu ko dawri koqa maitisi ha sagimeru mibu kuwatsaaso roini hubiri ma nikihautiri khabusimo ilaoha kaymu.² Koani waini anatlatlu ha koana wakina a akhamusay.³ Sagimeru netlatlu kyatlesiri tsaaso roini iyahubiribas duu we.⁴ Bere male sagimeru kowaway komaa iyahubiri hhoslay ko duaayo diwaki ha tsaaso roini.⁵ Hinko siwa khabusimo iyatsige dahibas slomo nikioho na guute nikiaa aatiri.⁶ Iniko siwa ta amasi dirali tsu nqusima iyawane ilakhumisi khabusimo Tiitei hara fendi lilaohakautaa.⁷ Nayamu sagimeru keyawatlayee slome nikitsaaso roini ohisiri.⁸ Kwad ko waway komaa kiyao na netlatluu wad lusuharisitaa duirokini sa tsaaso roo hhahhaminti.⁹ Iniko nikioo na kwad kowaway komaa fana buutabas anda a hunguraa to tlakhokawei tabuutaa sa hunguraa.¹⁰ Siwa kiyatlakho yayee khabusimo iyadaha ha slome kowahheesiri iyahautiri dawaki hara losonimo koko harusi ma doo nokotseg.¹¹ Maqa kwad sagimeru kiyadahiri nikioyee khabumusimo khabumusimo sin fohinti.¹² Iniko ikioo isoba sun hhahhabimu ana un khuabas.¹³ Hinko khuumei fana khuutaabas lalaa au siwa.¹⁴ Dosi na ado hiru kowa lolohihini hara hhape tahatla. Nikioo oo bontsimay was nisikiharis gamama ros.¹⁵ Wak woini sokowaharisi tlatleso koani woko sokowaharisi njad ha kodo woko nosokoharisi tlatleso woaka. Slome iyailahohiyee doro uuru woini kiyarawan ma hiru wod niki hautu.¹⁶ Tsige kod kowailaoho tlatleso koani iyahaut naka raqasakay nikikifongolini tlatleso waka koan.¹⁷ Dosiloi kodosle kowailaoho tlatleso njad iyalagwalitisi wakaa njadi.¹⁸ Iniko bontsimo kowailaoh tlatleso wak iyahauti nikofolo bohonda hhapeli nikiyaku pesa ta dadiro wos.¹⁹ Siwa ta tlere maqa dadiro ko bontsimai wasi yakii nikiboiisiri fari roini.²⁰ Bobtsimo wod kowailaoh tlatleso koan iyakhay nikiyahubu tlatseo wakaa kaoani nikioo dadiro siyharisiti tlatleso koan. Ilakhumisi an slawmu tsinaaasa tlatleso koani.²¹ Nokoo na dadiro wos naasi bontsimo ko hhoo ha tsobumusimo. ana tlehhti tsobumusimo hara gamu ko nikina. sokoharisi uuru sa gama naa Edafii ti qese ta dadiro wog.²² Bontsimo kowaitaoho tlatleso njad iyakhay nikioo dadiro siyaliarisiti tlatleso njad ilakhumisi an slaumu tsinaaasa ta tlatleso wakaa njad.²³ Nokoo na dadiro wos naasii bontsimo ko hhoo ha tsobumusimo an tlehhti tslobusimo hara gama ta ninaku. soharisi uuru sa gamama naaa edagi ti qese ko dadiro wogii.²⁴ Maqatiko bontsimo kowailaoho tlatleso wak iyakhay nikioo dadiro khuu kuu huru dihi Tusasinti yamu kadahamisitibas ha buuntu yamu kadahamisitibas.²⁵ Ana atlaamutu na kahautu nakayaku tlatleso rog ti tipali khuumi akomu diti togo rog.²⁶ Iniko dadiro waos nikioo kuh bontsimo tlakusimo ha batusimo ahhuut tiba buaumu mu yambu kadahamisibas ha kurunkurarimu yamu kapasibas.²⁷ Hinko kowaslaa laharisiti pesa rii sa hira ko benki ha siwa takieema wii lakaan iloho too diwaki ha tsinaaasa.²⁸ Hinko saafatlesaki tlatleso laharisita sa kod ko tlatleso mibukomaa.²⁹ Slome kakontee sokorogini neja hara naeesa neja. Iniko kod kokomibas gamu hakikoni sle dokoafatlese.

³⁰ Kwahhakini fendili eboaali bontsimos ko mure basl yamu takawan na aae ha sihheri gotliru.³¹ Ha siwa nu ko Adamu kiykhayii ti uuru wosi ha malaika slome diwaki ha ini yamu kibiti rawa kiti wasi ko uuru.³² Hhapapu slome kurunkuritiri panda rosii ma insle kiplaslimisi hira ado doroqi deemusay doro ki beuu ha ara paslimamisi.³³ B/euu koqasi ti daba wosi ki uuya ini ara kigas daba wosi ko basa.³⁴ Ma khambatlu kioo kwad kodaba woso ko uuya tlautarei tukuna waratlese na tata wii. Alei khambatle tokowaboiisi sa hunguraa ti siwa ta fitsima tlehaka.³⁵ Fana aqwari komu nisikiharisitee aago adahaymo nikikwahhasitee.³⁶ Araslaay wara nisikidahasitee qayro amamaaa ritimo nikilalaaasitee kiytseg nikiyayutak autee.³⁷ Yamu kawad loo kioyee dadiro owamahalee aran aqwari konto nokoagimisan? Au awakha konto nusokomaay harisan?³⁸ Ha mahalee owaaran dahaymo nokokwahhasani? Au araslaay want nosoko eluaan qayro?³⁹ Ha mahalee owaaran mamaat ay kowatsege nokowaguutakuani?⁴⁰ Ma khambatlu slee oo tsoba sun hhahhabimu aara kaiisintee sa dawai rii ninaku asaana iisintee.⁴¹ Ma kioo kwad kowa daba kobasali wanee hautei diroa tukunala aagisi hautei ti asla ta bal slomeli takaboiisi sa ibilisi ha mala ika was.⁴² Aqwari gomu iniko siya harisiteibas aagoo awakhaa komu iniko siyharisiteibas maay.⁴³ Adahaymo iyakwahhasiteibas araslaay war iniko siyaelu uteibas qyro amamaaaritimo ha kiyatsege iniko iyalalaaaa siteibas.⁴⁴ Nayamu inaasle kioyee dadiro owamahalee aran haragwari au ara wakha au ku dahaymo au araslaay want au amamaaa au kowatsege nokolalaaasanibas?⁴⁵ Manikioo tsoba sun hhahhabimu tod kaiisi nteibas sa kwa ninaku kama towak aiisi nteibas sa ana.⁴⁶ Kwa hautiri harati ekihhima kobalu slome ini koloo ti slafima

ko balu slome.

Chapter 26

¹ Yesu siwa kiyahheesi gimbas slome hhaba tsahhatimay was nikioo. ² Hhuutaa balu njad pandali losona ko pasaka koman ha nuk ko Adamu kowatiitis. ³ Maqa dadirai ko makuhani ha garu ko hira unslaslayee diwaki ti hota ko kuhani dadiri tokowa oo oo mimini koyafa. ⁴ Diwaki unarahhabiye Yesu oha hara qabitino lokogos. ⁵ Ado iyaoiye litlehiti siwa ta losonali sa mare liyatiiti aara ti hirali. ⁶ Siwa Yesu kiya Bethaniali wan ti doo ko Simonili mkoma. ⁷ Yamu yukunadiisi mezali hatihare waka iyakhautu dirosi iya chupa gegeriti ta etsuu komaa ta duui koma ta gamu ko dadiri koma nakaebuu ti saga wos. ⁸ Iniko tsahhatimay was kiyaarinei aaras iyaqupitiri nikioiye. ⁹ Isi laka kankirigi hara esa ta dadiri laka harisi sa hiri ka gamu komibas. ¹⁰ Iniko Yesu iyatsahha isi nikioo soay ahangaysasintaa hati harete? Bere in iisinti aara ko hhoo diroi. ¹¹ Hira ko gamabasl (Maskini) ikontaa baluslome iniko diwaki tlehitaabasl ha ana balu slome. ¹² Saga kiyaebuuti duiit slaqwa rii iyadoso iisint sa qasa rii ana. ¹³ Tsoba sun-hhahhabimu yamu injili ti taka hhapi ti fitsima slomeli aara kin iisinti harete kohhahhabibini sa larohoremimisita. ¹⁴ Ma nayamu wak ti kwadi miba njad kowa oo oo Yuda Iskariote iyadah ti dadiraa ko makuhanili. ¹⁵ Nikioo, "Simiharisita bere loaru kiii?" nosokohatsifi Yuda daqero miberi tamu ko pesa. ¹⁶ Ti siwas iyadabaha lohay koalukiaay. ¹⁷ Lalaa ta panda sle ta mikate tokowa mahhaame erogibas! Yesu nosokodah na tsahhatimay nokooo kali slaant nosoboiisan aago ta pasaka? ¹⁸ Nikioo hautei hara yamu ti hiru ko biiteli loootaa tsatsahhatisimo oini "siwa rii inasapiti. Aegas pasaka diwaki ha tsahhatimay wii aya wogi. ¹⁹ Tsahhatima nikiisinee ado doro tikiyayaaabu na Yesu nikiboiisiri aago ta pasaka. ²⁰ Khwai kiyadahiri iyaibiti aago diwaki ha tsahhatimay wad miba njad. ²¹ Kiyaaago aagiginee iyao tsoba sunhha hhabimu wak wokini kialokiii. ²² Iyaslahhairi neja nokomahas na slome fana anako dadiro? ²³ Nisikihhabu kod kodiwaki o tsubima hara daba wos ha ana ti bakuri waki na ana alukiii. ²⁴ Nuh ko Adamu hautu ado doro tosokowa ratsaqan. iniko huru koalukiii nu ko Adamu laka tabooo hirusu kowala qwali basl. ²⁵ Yuda laka tokowaalukiii iya oo Ana ko rabi? Yesu nikioo ana ooto aaras kuwak loo loo. ²⁶ Kiyaaagiginee aago Yesu nikitlese mkate nosokofirini ha nokodehhe. Nisikiharisi tsahhatimay was nikioo, Tlese! laagintaa. Hee na slaqwa rii. ²⁷ Nikitese kikombe nikinaamisi nisikiharisi nikioo kitahhamei slome ti heki. ²⁸ Bere male hee na tsere ta iimbo rii takakuumamisi sa hira naaa sa slahhaa ta tlakwe. ²⁹ Iniko sun hhahhabimu kitahhamabasl kara aamu ko mizabibuku paka lalaa kakitahha diwaki a hunguraa ti khambatle ko tata wii. ³⁰ Kiyahheesiri raa raamu iyatiitiri nara dan da ko mizeituni. ³¹ Ma nikioo na Yesu amasi waki hunguraa slome kun tlupiri sa ana fana tatsaqan odigu deemusimo ko b/euu ta kurunkuray lipasitiri. ³² Iniko siwa ta slafima wii sun gat hara Galilaya. ³³ Iniko Petro kowaoo kama tokosii na slome sa gimbaba tokoslaslay ana osiabasl. ³⁴ Nokoo na Yesu tsoba sohhabimu amasi waki alu ta konkimo tsea isiiti mara tamu. ³⁵ Nokoo na Petro kama ka meleli islaa la fakan ha kuu osiabasl ha tsahhati may waki naasl slome ikidosi loo loo oiye. ³⁶ Maqatiko nikihautiri ha Yesu hara yamu takaoaini Gethsemane nikioo tsahhatimay was "Ibitei diti siwa kataysi khui sa firoo." ³⁷ Nokohubu Petro ha haay njad ko Zvedayo nikitlatlese slahhaa ha hhin sle aa aa me. ³⁸ Ma nikioo "muna wii slahhaame ta dadiri neja kon fana ado gwaara. Metei diti lagulitaa ha ana." ³⁹ Nikihautu pandali nikihuu hara khupuutino ha firo. Nikioo, "Tata wii bere aslantu sibatsiti kikombeke. Mare litlehiti ado doro ana karaslaamu fana ado doro karaslaant kuu. ⁴⁰ Nisikidaha tsahhatimay nikislay ini quiri guutee nokoo Pere soay an aslauteibas gulimay ha ana hara siwa waka? ⁴¹ Gwei safiro sa mare kaedafitee ti warahhamali muna slaaan iniko slaqwa uuru kontabasl. ⁴² Nikihautu kara ta njad safiroo nikioo Tata wii bere aarak sibatsitabasl bere uuru lakitahha kikombeke slaaru wog lokoegas. ⁴³ Nikiyakara kiii nikislay in guiri guute ado ilawaini akoeloe. ⁴⁴ Nikikara may nikhautu nikifirini ta tamu nikihhabu aaremo wad loo loo. ⁴⁵ Maqatiko Yesu nisikidaha tsahhatimay was nikioo kahhataa aguutee? Ilakhumisei siwa inasapiti hanu ko Adamu koalukikiii dabai ko tlakwe komai. ⁴⁶ Watlawei nahautan khuumi kod koana alukiaa inasapu. ⁴⁷ Siwa kakahhi gimbamamisi Yuda wak ko kwad miba njad nikiyadaha hira naaa iyakhayee diwaki ha ini iyati dadiri i ko makuhani dahhiiri ha garu ko hira. Iyakuayee hara mapanga ha kujai. ⁴⁸ Kara hiru kowara kunguu Yesu alukiaa sikiyaharisi amo nikioo kod kohumbaati naini. loohotaa." ⁴⁹ Siwasi nikiyakhay ti Yesuli nikioo, "Tasiwas tsatsahhatisimo!" Nokohumbaati. ⁵⁰ Nokoo na Yesu "wereeetu iisimi tod tana ku hubiti." Manikiyakhayee nosokowaratlese dabai Yesu nokoo. ⁵¹ Khuumi hiru wak kowadiwaki wan ha Yesu iyawaratlese daba wos nikiyatuuu panga wos nokotlaqafu yaaabutay ko kuhani dadiri nokotsat ei roso. ⁵² Nokoo na Yesu kiiisi panga wog yamukonatuuuta bere male slome ko panga lohimamisaa kihhamisi hara panga. ⁵³ Ointaa aslawabasl tata wii oo oo insle lisikiyayaaabu malaika miba njad. ⁵⁴ Iniko hinko meleli tsaqaru taaslay ega sa doti na doro takaraslaan liyatiiti. ⁵⁵ Siwasi Yesu nikihhabu sa hira anakhautei ha mapanga ha kujai lihotaa ado afatlesimo? Balu slome aibiti hekaluu na katsatsahhatisi ha iyaohoteibas! ⁵⁶ Iniko kwa slome iyatiiti sa tsaqaru ko yaaabutay libuutu. "Na yamu tokomay na tsahhatimay was nikilakitiri. ⁵⁷ Kwad kowa Yesu ohiri kowalehhisi ti kayafali kuhani dadiro yamu tsaqamusay ha gara kiyakurunkuritiri diwaki. ⁵⁸ Iniko kuwagus na Petro aluka paka ti doo ko kuhani dadiro. Iyaeday dooli nikiibiti diwakha gaaamusay likhuuni ni na tiiti. ⁵⁹ Ma dadirai ko makuhani iyadabahihiti gamu ko lama ko Yesu araqtatiisa sa loko gasi. ⁶⁰ Iyaetiitiri hhabimusay naaa iniko iya slawneibasl aara we. Iniko magatiko hhabimusay njad iyatiitiri pandali. ⁶¹ Nikioiye "hiruku iyao" aslaw laqetisi hekalu ta lalaa lakatlehhe koraa hara balu tamu." ⁶² Kuhuni dadiro iyaqariti nokomahas aslaw tasle hhaba? Kwa mii yaaanaa sa ku? ⁶³ Iniko Yesu iyaqabu kokooo nokoo na kuhani dadiri ado doro lala kihotatinti ouuremamisi lusuhhabiti bere ku Kristo nu ko lalaa. ⁶⁴ Yesu nikioo ku loosle ahabiti aaras. Iniko sohhabimu ti siwata ha balu slome oant nu ko Adamu in ibiti daba ko uuyali ko uuruli ha nikiyakhay ti tlafo ta dawrili." ⁶⁵ Yamu kuhani dadiri

nikifehhisi qayro was nikioo ilingini kara hhabi tami kaslaan? Khuumi in buutu an akhasitee in lingini. ⁶⁶ Mi wawamamisitaa? nikioiri "Gwaara slaa." ⁶⁷ Ma nokorotsubaqa tsubaqari pandali ha nokoslahha hara daba nokodifu hara dabai waini. ⁶⁸ Nikioiri suhhabiti ku Kristo miyaini no difu? ⁶⁹ Siwasi Petro iyafendili ibiti ta ifodoo ti tlintasi nosokodaha na yaaabutay ta hare nokoo kusle adiwaki wanti ha Yesu ko Galilaya." ⁷⁰ Iniko iyasii panda roini slome nikioo khuabasl gamu aointi." ⁷¹ Kiiyafendi ta iifodoo khui nokoan na yaaabutay waka ta hare nikihhabiti sa kwad kowa disi wanee. Hiruku sle idiwaki wanee ha Yesu ko Nazarethi. ⁷² Nikisii kara hara laoaago ana hirusu aokhuabasl. ⁷³ Siwa ta nina maqa kwad kowaqarimitiri tsayu sokowakah nikigimbusiri ha Petro "kusle qoro na kwad loo fana afo rogo sle laqanta." ⁷⁴ Ma nikitlatlese lao ha lao aago ana okhuabasl hiruku ha siwasi konkimo nikitsee. ⁷⁵ Petro nikewawos gimbaba tosokowahhabu na Yesu, Alu ta konkimo tsea isiiti awa tamu."

Chapter 27

¹ Siwa ta matlatle kiyadahati dadirai slome ko makuhani ha garu ko hira unarahhabiyee saye su lokogas. ² Nokotsege nokohubu nokolehhisi harati liwali Pialato. ³ Ma siwa ta Yuda kowaini alukiii iyaarini Yesu kon-oho iyaluaa aa nikikiiis daqero miberi tamu ta pesa sa dadiro ko makuhani hagaru. ⁴ Nikioo an tlakwe iisimu ha alukiaa tsege ta tlakwe komibas. Iniko nokooiyee andaa mi khuan? Khuumenki kwas kuwaka. ⁵ Ma nakaekwahha hhapeli pesa rod ti hekaluli nikihautu iniwaka. ⁶ Dadiro ko makuhani iyatlesu pesa rod nikioo taloebasl qas pesat ti gama rii sa buuma ta tsere. ⁷ Kunarahhabiri diwaki hapesa nakaraaymo tlakhu ta tipa sa dahaye foletu. ⁸ Sa gaqaymos tao oo mamini qaymo ta tsere paka las. ⁹ Maa aara wogo tokowahhabu na yaaabutay Yeremia iyabuutu ta oa iyaharisiri daqero miberi tamu ta pesa fari takaqas na hira ko Israeli sa ini. ¹⁰ Iyaranolutiri qaymo ta tipa ado doro tisikiyahhabu na dadiro." ¹¹ Yesu nikiqariti panda ta hhaploimo ka hhape nokomahas na hhaploimo ku khambatlu ko Mayahudi ko? "Yesu nikioo" ku doso ointi. ¹² Iniko siwa tokowahhabu na hhaploe ko makuhani ha garuu ga hhaku kiyailabaslt. ¹³ Ma nokoo na Pilato, "an akhasitisle hhabowe sa kuu?" ¹⁴ Iniko iyailabatsibasla aara kama to wak dosi hhaploimo nikietlokhoo. ¹⁵ Hinko ti lalaa losonali hota ta hhaplomo fohiru hiru tokowatsege wak tokoelehhahhiti na hira. ¹⁶ Siwasi iyaawan hiru tokowatsege balunaaa uma wos Baraba. ¹⁷ Dosi siwa kiyakurukunkutiri diwaki kiyamahas na Pilato miyslaataa lofohiman sa hunguraa? Baraba au Yesu tokooo oo mamin Kristo? ¹⁸ Sa gakiyatsahhiyee kowaoho sa munai tlakwe sa wakima. ¹⁹ Siwa kiyaihimimiti ti kiti wosi ko tsegali sokowayaaabu wara na hareros nikiooto mare dowe iisa sa hirusu ko tlakwe komibas. Anekihhimutu neja kama lasisle ti tletali sa ini. ²⁰ Yamu hhaploay ko makuhani na garu nikihira oiye li Baraba firinaa ha Yesu lokogos. ²¹ Nikimahas na hhaploimo kaloslaataa ti kua njad lowagemaw hara dirokini? Iyaoyee Baraba." ²² Nikioo na Pilato omeleisi Yesu toko oooo mamin Kristo? slome nikioiye Elihhimusenki. ²³ Pilato nikioo soay in meleisi? Iniko nikitsotsoiri nera afo paka rawa | Ekihhimusenki. ²⁴ Dosi siwa Pilato kiyaaarini aslayabasl dowe iisa iniko kwatla kowatlatlese siwasi iyatlese maay nikihhuntsini panda ta hiroli nikioo ana tlakwe komabas sa tsere ta hiru kotlakwe komibas kwas kuumaki hunguraa kilokini. ²⁵ Hira slome nikioiyee tsere ros litlehhiti sa andaa ha haay watini. ²⁶ Ma nisikifohini Baraba diroini iniko iya Yesu tsegiti hhagimo nokoharisi saina lokoelehhimusu. ²⁷ Ma gaaamusimo ko hhaploe nokohubiyee Yesu paka ti khafa ha gaaamusay slome niki kurunkuritiyee. ²⁸ Nosokotuun qayro was nosokoeluu qayru ko daaat. ²⁹ Ma nikiboisiri boo oo ko egewa nosokoqas rawa saga wosi nosoko qas khaimo tidaba wos ko uuta. Nikitungunaitiri panda rosi hara hhera nikiooyee Tasiwat khambatlu ko mayahudi? ³⁰ Nokorotsubaq tsubaqari nikitlesiyee khaimo ko tlere nokoro difu sagali. ³¹ Kiyahheesiri hherita nosokotuuu kanzo rog nosokeluuu qayro was ma nokohubu arae kihhimusa kaymu. ³² Kiyatiitiri fedili iyaarinee hiru iya krena dahha umawos SIneoni nokouures lihautiri slome sa msalaba wos gegera. ³³ Kiyadahiri yamu takaoaini Goligotha uma woko yamu ko tiniee ko sagali. ³⁴ Tosokowaharisi erogima ta ghara likitahha. Iniko kiyaanditi iyamatsini kitahha. ³⁵ Siwa tokowaekihhimusii nikidehhinee ghayro was hara elehhituu. ³⁶ Nikiititiri ha lokoro kuumimisi. ³⁷ Sagawaosi nikighasiri hhabo saini takatsaqan hee na Yesu khambutlu ko Mayahudi. ³⁸ Aratlemsay njad kiyaekihhimus diwaki ha ini wak hara daghari ta uuya woko hara basa. ³⁹ Kwadi kowafuimimisiti kwahheri tiriti li sag ai wain lingilingimimisiri. ⁴⁰ Lioiinaa ku kowa hekalu lingaslaa ma latlehet hara balu tamu uruohinti kuwak beru nu ko lala ejukuti la lumbatsiti msalaba ka. ⁴¹ Ti dirodi hhaplor komakuhani kowahherimimiti diwaki ha tsaghamusay ha garu lioiinaa. ⁴² Iyawakinaa slaslakhas iniko islayabas lun slahhas iniwak. Ini khambatlu ko mayahudi liefunkutu hhapeli ti msalaba ka ma oaso yaaa mani. ⁴³ Iya lalaa arapaan mau hinko koslasla khas na na lalaa bere slaan sagawee iyao ana nu ko lalaa. ⁴⁴ Ha kwad afatlesimusay kowadiwaki wan e ha ini inaasle iyagimbusiri gimbaba ta hheritaa. ⁴⁵ Hinko tisiwa ta lahhoo eboaa iyawant ti hhapapu slomeli paka siwa ta gwelen. ⁴⁶ Kiyadahati siwa ta gwelen Yesu nikaa aa hara afo da dadiri lalaa rii lalaa rii soay in mautu? ⁴⁷ Siwasi kwad kowadisi qarimitiri iyaakha siyee nikioori Eliya oooo mini. ⁴⁸ Tsiege wa woini iyafede awiru qwalauu nokohatsisi erogima ta qara nakaqas rawa khaimoli likitahha. ⁴⁹ Kowametirisle nikioiri mawakini iniwak mawei naariman tokowaslaslakhas kaya na Eliya. ⁵⁰ Yesu niki aa aa kara hara afo ta dadiri ma nikimuna wos basl. ⁵¹ Khuumi tazia ta hekalu iyafehhiti awa njad rawaka paka hhape. Ha hhape niki dadikhat ha deaarimai nikifehhiti daqero wak wak. ⁵² Kaburay iyafohitiri ha slaqo ko hirawad hhoo kowa quiri guutee kiyasl afisi. ⁵³ Iyatitiri ti kaburayka sa slafisaa was iyaedafiri hhape ta hhoi ha nikian na naaa. ⁵⁴ Ma dadiro ha kwad kowagaaiaayee Yesu iyaarinee dadakhamo ha aarome ko watiiriyee iyatlaame haatsiri nikioiyee tsoba he anu ko lalaa. ⁵⁵ Haaytikay naaa kowa Yesu gugusisinee Galilayaka sa lalaaso iyahagi wanee iyatoa ra sige khuunee. ⁵⁶ Kowawanee a Mariamu Magdarena Mariamu iyoroini tan Yakobo ha Joseph ha iyo ta haay ko Zebedayo. ⁵⁷ Khwai kiyadahiri iyakhay hiru hindaqarimoti Arimathayo ka umawos na Yusufu, insle a tsahhatimo ko Yesu. ⁵⁸ Iyadah ti pilatol nikifirini slaqwa ta Yesu ma Pilato

nikiyaaabu losokoharisi.⁵⁹ Yusufu iyageger slaqwa ta Yesu nakatsege hara qayru ko hhoo.⁶⁰ Ma nakaqatisi ti kaburi ta aabi toso takakhasu hhapeli ma nikitsegiti tlaaata dadiri niki kaburi gibisiti nikhaut ini.⁶¹ Mariamu Magrena ha Mariamu wakaa iyahaqi waneer ini ibibitiri pand ti kaburi.⁶² Lalaa ta njad a lalaa ta boiimisu hhaploe ko makuhani ha Mafarisayo iyakurunkuritiri diwaki e Pilatoli.⁶³ Nokooiyee "dadiro ehoremamisanya siwa lamusimo wod kiyaslafii iyao panda ta palu tami iyaslaf kara.⁶⁴ Hinko yaaabi ya kaburi lakagaaay. Paka lalaa ta tamu. Bare bsl tlahhatimay wos iyakhayaa lokofisi malihhabiyaaa sahira Inaslaf ti gwarakaa ha lama ta efako ta tlaku tsini tod ta pandaa.⁶⁵ Nisikihhab na Pilato hubei gaaamusay hautei gaookawe ado doro karaaslawtee.⁶⁶ Dosi iyahautiri sa kaburi gaoo tlaaa taetluhhus kalay nikigaaamusay qasiri.

Chapter 28

¹ Magatiko khwaili lala ta sabato tlehhemu kiyatiiti lalaa ta tlatleso khua ta lalaa Mariamu Magdalena ha Mariamu rod waka iyakhayee nikiya kaburi yuutakayee.² Khuumi tawan na dadakhamo ko dadiri sa gawe malaika ko dadiro iyaejukutu nakaniniitisi tlaarod ma nakaraibiti.³ Panda ros a ado pisaru ha qayro was hako aabaku ado.⁴ Gaaamusay wad iyatlaamutiri nikitlehhitiri ado kowagakiri.⁵ Haaytikawad nisikihhabu na malaika nikioo "Tlaamebasl anakhuu Yesu dabahitaa tokowaeki hhimus.⁶ Diti hhaku iniko inaslaf ado doro tusunahhabii. Hautarei laarintaa yamu Yesu kiyaqatii.⁷ Hautei tsige hhabakawei sa tsahhatimay was inaslaf gwaaraka khuumi in gata hara Galilaya. Otaysi nataa khuumi ana sun hhabu.⁸ Haaytikay wad iyahautiri tsiga kaburika hara tlaame ha gese naaa nikifetiri hhaba sa tsahhatimay was.⁹ Ilakhumisi unaslaslayee ha Yesu nikioo tasiwati Haaaytikay wad iyakhayee nokoyaa oho ha firoo.¹⁰ Nikioo na Yesu mare tlaame haute hhabakawe i sa hira wii ligatiri hara Galilaya taysi kian.¹¹ Siwa tikaywad kiyahaumimitiri khuumi gaaamusaay i sa hira wii ligariri hara Galilaya tayasi kian.¹² Inaasle makuhani kunaslaslayei ha garu nikigimbu siri aaras diwaki iyaharisiri pesa naaa sa gaaamusay wad.¹³ Nikioo sahhabaki ya wwakinaa tsahhatimay ko Yesu iyakhayee hara amani nikislaqwa fisiri siwa andaa kaqaqatan."¹⁴ Bere hhaboro lidahat ti hhaploimoli kuusini lusokun bats hunguraa tlaame slome.¹⁵ Hinko gaamusay wad nikitlesiri pesa ros niki iisinee ado doro tisikiyahhabu. Hhobos taakhas neja ti Wayahudili ma iyados tlehiti paka las.¹⁶ Iniko yaaabutay wad miba njad iyahautiri hara Galilaya hara ti danda wod tisikiyahhabu.¹⁷ Tokowaani kowafirini. Iniko kwad kowa waway konee.¹⁸ Yesu nikiyakhay diroini nikioo "sikinaharisi uuru slome fitsimali ha dawrili."¹⁹ Hinko hautei liii sintaa hapapu slome tsahhalimay lirukuusitaa hara uma kotata hara ko mu ha muna kohhoo.²⁰ Litsahhatisitaa aanemo slome tukun yaabu ha khuumi ana duwaki war ha hunguraa balu slome kama paka efako la fitsima.

Mark

Chapter 1

¹ He na tlatleso ta injili ta Yesu Kristo, nu ko lalaa.² Ado doro takatsaghani na yaaabutay Isaya "Ilakhuusi owayaaabimu yaaabutay wii disogi wak toboiisa amo rogo.³ Afo ta hira kooaa eboaali "efakisei amo ta dadro Dikesei amamu wasi."⁴ Yohana iyakhay sanakuuumisu eboaali ha nikihhabu arakuuso ko firo ta slahhaame ta tlakwe.⁵ Hhape slome ta Yudea ha hira slome ko Yerusalemu iyadahiri dirosi. kiyarakuumimisi na ini ti waaamu ko Yordanil li tlakwe roini babatsiya.⁶ Yohana iya kari ta Ngamia eluuu hara tsoaay khiri wosi iya tlee aagigini ha dinu ko kwera.⁷ Iyahhabu nikioo wana wak kowakhotaa kuuuru koma neja ana baaa gamu hhaku kaaimu dirosi kama ikulua islawabasl losokoyeeeto tsege.⁸ Ana unarakumisi hara maay iniko na ini kurukuumisi hara muna ko hhoa.⁹ Iyakhay ti balu waki tuba Yesu iyakhay ta Nazaretika ta Galilaya ha kowarakuusu na Yohana ti waaamu ko Yordanili.¹⁰ Siwa Yesu kiyawaratlay tai yamuka iyaarini dauri udehhiyee ara poo ha muna nikyaeete hhapeli raawa rosi ado tlabi.¹¹ Ha afo iyatidawari dahhat ku na nuwii kowaslaa. Kikwaaremamisi neja na kuu.¹² Ma mara wak nokouutese na muna eboa kua.¹³ Iyawan eboaali balu miberi tsiyahha kowa warahha na ibilisi iyawee diwaki ha makay ko kwereemo ha kowalalaaas na malaika.¹⁴ Hinko Yahana tokowaohi Yesu iyakhay Galilayali nikihhabu gimba ta lalaa,¹⁵ Nikioo "siwa bere inadahari ha khamba wu ko lalaa inasatiri ya yaaaman ti injilili."¹⁶ Nikufusu dagharii bahari ta Galilayali Nokoan Simoni ha Andrea dawai ko simoni hhagimaie kwakwahhiyaa ti baharili sa gasaka tuuumusay.¹⁷ Nikioo na Yesu "hautarei iyagusitee ha uisi mu tuuumusay ko hira."¹⁸ Nikimayee tsiye hhagimai nokogusu.¹⁹ Siwa Yesu kiyahhatsi sigee tanimina kowa ana Yakobo nu ko Zebedayo ha Yohana ningoini iyati mtumbwili wane iya khagimai boiimamisiye.²⁰ Ma nikoooo inaasle nikitata waini mayee ha bontsimai tikakonee kokogusiyee.²¹ Kiyadahiri Kapernaumuli lalaa ta sabato Yesu iyaedafu ti sinagogili nikitsahhatisi.²² Iyaetlokhoyee sa tsahhatisy wos sagawe kiyatsahhatimimisi ado hiru ko waru koma iniko ado tsaghamusay kobasl.²³ Siwasi loo hiru iyawasi ti sinagogili tasi kama muna ko tlaku koma iyatsunghusu.²⁴ Nikioo "Mikomaa ta iisima hakuu Yesu ko Nazereti ko? Anakhauti lutsuuutu? O khuu ku miya. Ku na hhoimusay ku lalaa!"²⁵ Yesu nikitsaghwa araooooo nikioo " Qabi malatii waay wasa!"²⁶ Ma muna ko tlaku nikiyatii dirosa hara aae ta afo dadiri ta rawa.²⁷ Hira slome iyaetlokhoyee dosi nukun ma hamisiyee wak wak "He namiini? Tsahhatay ta aabu tara uuru? Bere li hhabu koaeti mamisi na tsaghwa ta talaku sle!"²⁸ Aaremo slome kwas nikipasitiyee tsiga ti hhape ta Galilayali.²⁹ Siwa kujatiiti tsiga fedndi ta sinagogili iyaedafiyee aya koe Simonili inaa ha Andrea Yakobo ha Yohana.³⁰ Hinko kumboo ta simoni iyaghat iyamamaaati nosokohabiyee Yesu sa ini.³¹ Dosi iyakhay nakaaho hara daba nakawaratlese rawali maaaaari nikihaut nikitlatlesili inaa iisoo.³² Khwai wasi siwa tlehehi kinekuuti sokowa hubu maaaaarita slome dirosi ha kowatsagwa ta

tlaku konee.³³ Hhape some iyakunkukuritiyee ifodooli.³⁴ Kayahhaesi slome mamaaaaitay ha kowa tsaghwa ta tlaku kone naaa iyasii tlaghwa ta tlaku liila batsiyaa saga sokowatsahha.³⁵ Iyawatlay hara matlatle eboa iyahairu hara yamu ko koeboaa kopoiyebasl nikifirini taysi.³⁶ Simoni haendeewas kiyawanee nokogusiye.³⁷ Kowaslay nosohhabiye "kodabahi na hira slome."³⁸ Nikioo, "kweree hara hamu ko haatla hara hhape ta hatla takaraminiiti sa lahhaba taysi sle Simba ta lalaa saga saganakhawa diti."³⁹ Iyafusu Galilaya slomeli nikihhhabu aaremu ko lalaa ti sinagogaili ha tlagwa ta tlaku batsu.⁴⁰ Iyakway hiru kowa mamaari ta aatliki koma kowaraghadidini iyatungunaiti dirosi kowao "Bere slaant sikiisini la booo."⁴¹ Nokoetafisi na slahhaame Yesu iyawaratlese daba wos nokonangusu nokooo, slaaamu laboooto."⁴² Mamaari nikitiiti sliba nokoboiisi.⁴³ Nokoroghadini na Yesu lihautu tsige.⁴⁴ Nokooo "mare lahhabiti aara sa hiru we iniki hanti wahhuntsiti hara haaabutay, mala harisiti dhabihu sa hhuntsay tokowa yaabu na Musa ado iimbo diroini."⁴⁵ Iniko kiyadaki iyahhabu sahira slome aara neja Yesu nikidaba hara etsakwatsakway. Dosi nikisii yamu kopoaibasl hira nikiyakha yee dirosi kowa yamu slome dadahhiri.

Chapter 2

¹ Kiyakii Kapernaumuli balu konina kowaakhas tuba ayali wan.² Hira naaa iyakurukuritiyee haghi iniko iyaslamwneebasl lohay kara kamato ifodooli Yesu inkioo aara diroini.³ Ma hira nikiyakhayee dirosi nikiyahubiyee hiru iyatsaghutu kowagegere na hira tsigahha.⁴ Kiyamatsinei sapa sa slaoo ko hira nikibatsiri sangi ta yambu kiyawanee. Kiyaepoisiri poa nikieetisiti kitanda rod kireghat hiru kowatsaghamiti.⁵ Kiyaaarinii arapaama waini hiru wod kowa tsaghutu nokoo na Yesu, "Ningoo tlakwe rogo abants."⁶ Iniko tsaghamusay wad kowa wane haghi unamahamisiri Munai waini.⁷ "Hiruku imele aslay dooa? Lingagina! Muja naaslay tlakwe batsa bere to lalaa iniwak?"⁸ Yesu iyatsahha hara muna wos waway kiyakonee wakinaa. Kiyao, "soay dosi wawomamistaa Munai⁹ wakini?"⁸ Kalo naeslahha neja hhaba sa hiru kowa tsaghumiti tlakwe rog kabats au oa watlawi tlesi kitanda rogo mala khotsiti?¹⁰ Iniko slitsahhiyaa nu ko Adamu uurukono slahhaa ha tlakwe batsa ti fitsimali nokoo kodo kawatsa ghuti.¹¹ "Ku oimu watlawi tlesi fola rogo au hanti hara aya wogo."¹² Iyawatlay tsiga nikifala rog tlese nikitiiti hara fendi panda ta hira slomeli dosi slome iyaetlo hhoiye nasakalarisi lalaa hhoa nikioiye "Aarimanibasl aara ado heke."¹³ Nikihautu kara daghari waamali ma hira slome iyakhayee dirosi ma nikitsahhatisi.¹⁴ Kiwafutimimisi iyaarini Lawi ni ko Alfayo iniibiti yamu ko kodi arababatsuli nokooo, "Iyagastii Iya watlay nokogusu."¹⁵ Siwa Yesu kiyaaagigini ti doo ko lawili kwad kowa kodi arababibatsiri iyawane naaa iyaaa ginee diwaki ha Yesu ha tsahhatimay was Bere mela iyawane naaa nokogusiye.¹⁶ Siwa tsaghamusay inasle na Mafarisayo kiyaaarini Yesu idiwaki aagiginee ha hira ko tlakwe koma ha kwad kowa dodi arababibatsiri. Tsahhatimay was nikioiye, "soay aagini a hira ko kodi arababi batsiye a hira ko tlakwe koma?"¹⁷ Siwa Yesu kiya dorodi akhasi nikioo, "hira ko tlagho hhoo slaanaabasl araohimusayi to mamaaritam kilos no slaiyaa. Anakhawibasl la hira ko hhoa komaa oo oo iniki hira ko tlakwe komaa."¹⁸ Tsahhatay ko Yohana ha Mafarisayo iyatsegigitiri. Ha hira wakinaa iyadirosi wane nokooo, "soay tlahhatay ko Yohana ha Mafarisayo tsagagitiyaa iniki tsahhatay wag tsegagitiyaaabasl?"¹⁹ Nikioo na Yesu "Hira ko neema kay ee tsegiyaa siwa khabumusay kikhahi ha inaa? Hinko anadowe bere khabusay kawa diwaki ha inaa tsegiyaaabasl."²⁰ Iniko balu iyakhayaa siwa khabumusay tokobbatsi diroina ti balu wasi inaa tsegiyaa.²¹ Hiru hhaku ko hirimamita samu ta ghayru ti ghayru ko aabi Bare basl araghutla iyatuuti isaa ta aabu iyatuuu ti tafakita fehhta tlehhti ta dadiri.²² Hiru hhaku komaaraghutli dahhamu ka aabu ti kowafaki bere basl araghutla fehhtimisi ma slome araghutla njad hhata bere mele ghasi samu ta dahhamu ko abuti ghaytu ko aabi.²³ Ti lalaa ta sabatoli Yesu iyafus ti ghaymamuli tsahhatimay was iyabuuunee ngano.²⁴ Nokooo na Mafarisayo "khuumi soay iisinaa gmba ta alokiaay lalaa ta sabatoli?"²⁵ Nikioo "unatsahhatibasl tod takaiisini na Daudi kiyaghwa koni ini diwaki a hira kiyawane?"²⁶ Doro kiyaradahi ti doo kolalali siwa Abiatlasi ka kuhani kodairi ko nikiaagini mkate tokowaghas panda alu ta hhaboli watla sa hiru we aago bere mele to makuhani sikiyaharisi wadi kowawasi neesle ha ini diwaki?"²⁷ Yesu iyao "sabato ka iisini sa hira hiruko basl sa sabato."²⁸ Hinko dosi nu ko Adamu na Dadiro tisabatoli sle."

Chapter 3

¹ Ma kara nikiedafu ti singagogili ha hiru iyawan kowa dada tsaghuti.² Hira iyawane kowagugusisini kokoan kihhae siya hiru lalaa ta sabato tu lokohhabu.³ Hiru wod kowa daba tsaghuti koiwoo na Yesu "watlawi la ghariti ti hira wati."⁴ Hira manikioo "tahhoe aara ko hhoo iisima lalaa ta sabato ay tlakwe iisiru hota slakhasa au gasa?" iniko iyaghabiye.⁵ Nikikhuun hara ghupitaa nikislawaa sa khalaame ta munai waini hiru wod nikoo "dikiisi daba wog." Nokodikiisi nokohhaes daba wos na Yesu.⁶ Mafarisayo nikitiitiri hara fendi nukwahhabi yee diwaki ha maherode sa ini lokogos.⁷ Ma Yesu diwaki ha tsahhatimay wasi iyahautiri hara baharis nokogusu na hira naaa ko Galilaya ha Uyahudi.⁸ Ti Yerusalemuka hati idumaya ha panda ta Yorodani ha daghari ta Tiro ha Sidoni hira naaa kiyakhasiri aaremo kiyaiisini iyakha yee dirosi.⁹ Nisikihhabu tsahhattimay was liboiisiri mtumbwi ko ninina sa hira mare tokoroghints.¹⁰ Bere mele iyahhaese naaa hira slome koweeki hhimitiri iyaslaaane kokorosafu lokonangusu.¹¹ Yamu to kowaani na tsaghwa ta tlaku iyapahhiri hhapeli panda rosi araaee nikioinri ku na nu ko lalaa."¹² Kiyaraghadini mare liisinaa lokotsahha.¹³ Iyahautu rawa dadili nikiooooo ini kiyaslai nikidaliyee dirosi.¹⁴ Nikielewe miba njaa (nikiooooo yaaaabutay) sa lidiwaki wanaa lkiyaaaabu gimba ta lalaa hhaba.¹⁵ Likonaa uuru ko tsaghwa ta tlaku babatsu.¹⁶ Nikielehhe miba njadi simoni tosowaharis uma ko Petro.¹⁷ Yakobo nu ko Zebedayo ha Yohana ningoin ha Yakobo tosokowaharisi uma ko Bonagesi kwas na haay ko khuruumo.¹⁸ Andrea, Filipo, Barthlomayo, Matayo, Tomaso, Yakobo, nu ko Alfayo, Thadayo, Simoni

mkananayo. ¹⁹ Na Yuda Iskariote tokoawfokiti. ²⁰ Ma nikihaut hara aya mahira niki hatsiri diwaki kara nikimatsinee aago kama mkatesle. ²¹ Hira was kiyadosi akhasirii kowaohakay nikioiyee "waway inetsoat." ²² Tsaghamusa kowakhayee Yerusalemuka iyaoiri "koonitisi na Beelzebub," ha ti khambatlu ko tsaghwasii tsaghwa babasto." ²³ Nikioo oo na Yesu ayawos nisikihhabu," doro ibilisi kribatsi ibilisi? ²⁴ Bere khambatle tudehhini ini wak khambatles gharitiyabasl. ²⁵ Bere doo lundehhe iniwak doos gharitiyabasle. ²⁶ Bere iblisi lighariti iniwak mukudehhe ghariti yabasl efako ros inadahat. ²⁷ Iniko hhaku koaslawe edafa doo ko hiru ko uuru koma bere otsegitivasi gasa malarababatsiti gama tawari ayali. ²⁸ Tsoba suhahhabimu sukuolahhaa tlakwe slome ta haay ko hira diwaki ha tlakwe kiilabababatsiri. ²⁹ Iniko kod ko tlakwe ilabasla muna ko hhoa sokolahhaiyabasl fana tlakwe kon ta balu slome. ³⁰ Yesu iyadosi hhabu sa gakiyaoinee "muna ko tlaku kono." ³¹ Ma iyoroi ha dawai ros iyafendili ghalimitu kayee. Niki hiruyaabiye noko oo oo. ³² Ha hira komaibitiye dagharirosi nikioiyee "iyo rogo ha dawai rog wanaa fendili ku dabahitiyaa." ³³ Kiyao "iyo rii na miya ha dawairii?" ³⁴ Kiyailakhumi kwad kowaibibitiri koneniniiti nikioo ukhuumi "kwa ana iyo wii ha dawai rii. ³⁵ Ko iisosi slaama ta lalaa hirus dawaimo wii ha hhoi rii ha iyo rii."

Chapter 4

¹ Kara iyatlatles tsahhatisay daghari Bahari. Hira naaa uja kurukuritii ee noko enimiiti nikiedafu waay matumbili baharili nikiibiti hira slome iyadaghari baharili wanee. ² Nikitsahhatis aaremo naaa ado nikioo diroini ha tsahhatisa ros. ³ Eitisei uru iyadahanisu kay. ⁴ Kiyaelahaminisi gisakaro waka iyapahaat amoli nakuaag na tsirao. ⁵ Pisakaro waka iyaepahhat ti hhapeli yamu tipa kiywant ta ninina. Niki morooto iyati[a kontibas tabuuta. ⁶ Iniko tlehe mi kiyatiiti iyamoroota sagawe iyadeaarimai kontibas iyakahat. ⁷ Pisakaro waka iyaepahhati ti waay leghe wali. Leghewa iyadirarayee nakara tlay hara rawaa ha iyahaghwali tabasl aamee we. ⁸ Pisakaro waka ujaepahhati ti tipa ta hhoi nikidirarawati niki laghaliti aamu ko hhoi waka iyalaghwali neja mara mibi tamu waka miberi lahhoo ha waka mia. ⁹ Nikioo "koea komi ko akhasa liakhas." ¹⁰ Yesu kiyawani iniwak kwad kowaalaghari rosi wanee haa kwad mibaa njad kowamahasa sa ado. ¹¹ Nikioo diroini "dirokini sukuhharisi aara ko khambatle ko lalaa. Iniko sa kofendili uaraa gana slome na ado. ¹² Sa likhuunaa na khwaru nikiko arinaabasl ha doro kiakhamsiyei nadoro kiakhamsiye iniko slawi naabasl. Bere dos lakabere ialufokitiri sikislahhaa na lalaa." ¹³ Nikioo diroini ma slawaintaasle sa dot? Meleaslaataa slawiru ado waka? ¹⁴ Uru iya aara dahamisi. ¹⁵ Wakinaa kwadi kowaepahhiye daghari amoli ta aara yamu tokowadahamisi. Ha kiyaakhasin ibilisi nikiyakhay niki aara tles tokowa dahamisi diroini. ¹⁶ Hakwa wakinaa tikiyarawa tleli dahamisi ko akhasaa aara koilaohoo hara tsige. ¹⁷ Ma konaabasl gearima way waini, iniko kikihhisiyaa hara siiwa ta ninina ma ekihi ma kiyakhaye sa aara malutlupapitiri. ¹⁸ Wakinaa sle kwad tikiyadahamisi leghe wali iyaakhasiri aara. ¹⁹ Iniko Ekihiha ko fitsima awanahaye ha hindagharuma ha ilatsera sa gimba waka kiedafu ha aara etafisa komatsima laghwala aamu. ²⁰ Ma wanaa kwad tikiyadahamisi tipa ta hhoi. Gimba akhamamisiri kokoilaohoo ma lilaghwali aamu. Wakinaa miberi tamu ha wakinaa miberi lahhoo ha wakina miberi mibu. ²¹ Nikioo na Yesu, "Ahubbinta pisaru waay dadi laghamamiti hhapa ta kapuli au sirakitandali? Ahubababinti dooli lagha mamiti rawa gamili. ²² Sagawe gamu hhaku kunayakwi lipoi yabasl ha hhabo hhaku taetlahhi. ²³ Liwani ko eakoma ,liakhas!" ²⁴ Nisikiwabu "lamaghaa ta isi taka hhahhabini litlehhi warahho kawara hhahhantee na isi tukuruwarahas ha nukuru gatisi dirokini. ²⁵ Sagawe ini kikono ilaoho neja ha kodo kokomibas ti dirosa tatlemisi ta todi kikoni slee." ²⁶ Nikioo khambatlu ko lalaa koroslahha a hiru kowa pisakaro dahamisi ti pipali. Kiyaghali. ²⁷ Kiyaghati ara amasi ha ara matalatle kiyawatlay ha pisakaro iyatiiti nikidirarautu fana khwiya basl dorokiyawant. ²⁸ Fitsima iyatiitimamisi asakaro iniwak gasa tsokono ma guguu ma pisadaro ta aatliti. ²⁹ Siwa pisakaro khamati iya mundu hubabinti ti buuruli." ³⁰ Ma nikioo, "khambatlu ko lalaa oghomaitisan ha gamu mi au ado mi sahhaba? ³¹ Ado Pisakaro ta haradali isi takadahamisi ata ninina neja ado slome kobasl fitsimali. ³² Ha siwa takadahamisi diraraw neja pisakaro waka baaa ta bustani elemu konto ko diyan hatsira oo sle ta dawri islaslayaa tlehhiu deer waini nahhatu wosi." ³³ Hara dosi iyatsahhatisi diroini hara doro kiyaraslawa nei. ³⁴ Sikiyakhhabibasl to doti ini siwa kiyawani iniwak tsahhat imay was nisikihhabu aaremo slome. ³⁵ Ti lalaasi khwai kiyadahiri nikioo diroini "kwerei hara daghari ta hatla ta njadi." ³⁶ Dosi hira nikimayi niki Yesu hubiye siwasi iyawaa mtumbwili siwas mtumbwi iyahas. ³⁸ Iniko Yesu woloo iyati shetrili wana iyaghati maa. Nokowalese nikioyee "Tsahhatismo tsatsahhantasle anda gwaarali laaran?" ³⁹ Nikiyawatlay nakara oo oo tsaghwa bahari nakaoo "litlehi hhoa." Tsghwa nikimautu natatlakwat neja. ⁴⁰ Nikioo diroini "soay tlaamutaa? Arapaama hhakwe kahhat?" ⁴¹ Kiyaedafu na tlaame ta dadiri munai wai nukwairi inaa kiloini "He na miya kara saga tsoghwa sle ha bahari kuakhamisi."

Chapter 5

¹ Iyakuay ee paka daghari ta hatla ta balo ti hhape ta Gerosili. ² Siwa Yesu kiyatiimimiti ti mtumbwika hiko ko muna tlaku iyakhay dirosi iyali makaburi ahha. ³ Hirusi iyahoto makaburili hiru hhaku kowa aslay lokotlahhas hhaku kama hara hhagima. ⁴ Kowatsegiti wisa naaa hara pingi ha hhagi mai hhagimai kiyatsatsat ha pingu wos kiyatletimisi hiru hhaku kowa uutu koma ko ini baoo. ⁵ Amasi ha tlehemi iyakaburayi wana ha dandemo iyaaa aamimi lughutletiti iniwak kara tlee. ⁶ Kiya Yesu ani hara sige iyofed dirosi nikiyekwu panda rosi. ⁷ Iyaaaa hara afo ta dadiri "slaant loso meleisimu Yesu nu ko lalaa ko rawali ko rawali wara neja? Oroghadimu ti lalaali loi mare kiekihhimusiti. ⁸ Bere ado doro sokowahhabi "latiitaa hiruku ku tsaghwa ta tlaku." ⁹ Insle nokomahaa "uma wogo na miya? "Nosohhabu" Uma wii na legion sagasa ka

waran naaa." ¹⁰ Kiyara ghadini mara naaa mare tikilehhisi fendi ta hhapeli. ¹¹ Ma nguruwe naaa hikiyaaagimimisi dandali. ¹² Kowaghadini na inaasle nikioiye "Uyaabiti nguruweli naedafan waay waay waini." ¹³ Dosi nikiriyaan tsaghuwa ta tlaku iyatiitiri nikiedafiri ti waay aguruweli inaasle iyafeetiri hhape ta dandali paka ti bahari nguru kowaepahhiri maayli iyasapiri elefu njadi. ¹⁴ Ma kwad kowainaa aagimimisiri iyafeetiri nikihha bakaye aara kowatiiti ti hhapapuli yamu hire naaa iyatiitiri sayuutakayma. ¹⁵ Nikiyakhayee ti Yesuli nokoanee hiru tokowairitisi na tsaghwa ta tlaku -kuwawanee na dighisay iibiti hhapeli -sokoneluuu nikiili ti waway wosi inasle iyatlaamutiye. ¹⁶ Kwad kowaarinee tadisi wara ti huru tokowaoni tisi natsaghwa ta tlaku sokowahhabu mi nati iti dirosi hanguruwe. ¹⁷ Nokoroghadinee lihautu hhape sa. ¹⁸ Kiyaedadafini waay mtumbwili hiru wogo tokowaonitisi na tsaghwa ta tlaku kowaraghadini lihautiri ha ini. ¹⁹ Iniko kowaraaanibasli niko kowao haue hara aya wog ha hira wog lisihhabiti sokoiisini na dadiro ha hhoa tosoko harisi. ²⁰ Dosi iya daha nikihhabu aaremo ko dijao Yesu kiyaisini dirosi taysi Dekapolili some iyaetlokhori. ²¹ Yesu iyatsooti kara hara yamu ko hatla waay mtumbwili hira naaa iyakurunkuriri ye nokoronini iti kiyadaghari baharili wani. ²² Ma wak hhapuloimo ko sinagogi umawos na Yairo iyakhay ma tokowaani yahuu yaa wasi. ²³ Nokoraghadini neja nokooo "Hati rii nina isapiti gwaara oroghadimu. Hau laeghasiti daba wog dirosi sa lihota slawtu." ²⁴ Dosi nikihautiri diwaki ha ini hira naaa iyagusiye nokorosafuutu konini ii miti. ²⁵ Tawan na hatahare takati mimiti na slere kwara miba njad. ²⁶ Iyaakihhimutu ti araohimusay naa gama ros slome kiyakont katlese, dosi sle karaohinibasli fana nakaaso araghinti. ²⁷ Iyaakhasiti hhabo ta Yesu dosi nikiyakhautu hara alu was siwa kiyakhotsitsini ni hirali nokonangus ghayru wos. ²⁸ Sa gawe kiyaoi "bere lato qayro was nangus hhaawii. ²⁹ Tokowanangusi tsere nikikahat unaekhasiti tlakwa rosi tuba kahhaesi ekihhima wasa. ³⁰ Ma Yesu nikitsahha iniwak uuru wos intiiti nikighentsiti tala hatala ti hirali nikimahas "Miyaini na ghayru wii rangusu?" ³¹ Nosokohhabu na tsahhatimay wa, "Arinta hira wak slome konrosufuutu lokonini iimiti kusle sahhabanki miyaini ninangusu?" ³² Iniko Yesu iyakhuuni tala ha tal liarini kowados iisi. ³³ Hatahare iyakhuutu mi natiiti dirosi iyatlaamu aradakhame. Iyakhauu niki huutu yaawasi nikihhabiti aaremo was slome. ³⁴ Iyaooto dirosi "khuwayla Arapaama waa naiisi nee lahhaamutu. Hauti hara hhoa likihhaese mamaari rogo." ³⁵ Niya gimbumimisi tiya wakinaa iyakhayee owati hhapuloimo ko sinagogi ahhaa nikioin "hati rogo in gwaat. soay tsatsahhatismo ekihhimumamisisa?" ³⁶ Yesu iyaakhasi kya gimbumimisi ri kowao hhapulimo ko sinagogi tlaame basli to yaaami." ³⁷ Iyatlahhas mare longwiya slome ta Petro Yakobo ha Yohana ningonni ha Yakobo. ³⁸ Iyakhayee aya ko hhapuloimo ko sinagogili insle iyaarini khwatala Aae naae ha firo. ³⁹ Kiyaedafi ayali sikiyahhabu "soay anetlekhakhutee ha soa aa aamintaa? Khuayla igwaatibasli intoghata." ⁴⁰ Kowaghesene iniko ini nikitiiti slome hara fendiiya tata ko khwayla hubu ha iyo ha kwad kowadiwaki waree haini nikedafu dooli khwayla yamu kiyawanti. ⁴¹ Iyawaretlese daba ko khwayla nakaoo "Khwayla ta ninina ioimu watlawi." ⁴² Disi loi khwayla iyawatlaatu nikikhotsiti (Bere mele iya kwara miba njad konto) Disi loo iyaetlakhoiye neja. ⁴³ Nikirighadini hara uuru hiru hhaku tokoslai litsahha aarak. Nikioo sahari saki khwayla aago.

Chapter 6

¹ Nikihautu disa hara hhape roso nokogusu na tsahhatimay wos. ² Sabato kiyaalalati iyatlatlee tsahhetimisu ti sinagogili. Hira naa kowaak hasa nikietlokhooso. Nikioiye "Ikalislawii tsagharu ko doo? "Meleli aslay hhaemisu doti hara dobai was?" ³ "He nakoelebsli sermali? Nu ko mariamu ha haaywaini Yakobo, Yose, Yuda ha Simoni? Hhiewas hotati manabasli diti haandaa? "Kiyarakwaanibasli na Yesu. ⁴ Nikioo na Yesu "aaabuta haramurimamitiya basli fana to hhaperosi nati doo wos ha dawa rosi. ⁵ Gawa hhaku kiyalaghema disi ini sikiyaeka ghamiti dabai mamaaritam wakina nikihhaese. ⁶ Kowaetlekhooso neja saga tokowayaaani basli na inaa. Manikihautu nikrikhotsini yamu ko hatla sa tsatsahhatimisu. ⁷ Nikioo tsahhatinay wad miba njad ni kiyaaabu njad njad. Sikiyaharisi uuru sa tsaghwa ta tlaku. ⁸ Nikirighadini mare huba gamuwe to hharo mure lihubiya mkate mkobasle basli ha he la sle basli dagharili. ⁹ Iniko lielaiiyya eedo mare kana njad. ¹⁰ Nisihhabu "doo weli kaedafitee ibetei disi paka lato hautaa. ¹¹ Ha hhape we bere kuilaohibasli au eitisa hautei ayoina huslimisei tsatsai yaawakini litlehhiti iimbo diroini." ¹² Iniasle nikilautiri hara hhabo hira li firirinaa linayaa tlakwe. ¹³ Iyamurinee tsaghwa naaa ta tlaku kiyanakhaduii mamaaritam nikihhaayee. ¹⁴ Hhapuloimo Herode iyadosi akhasi ado uma ko Yesu iyapoo neja. Wakinaa iyaoiye "Yohana ara kuumusimo inaslafu ha sadosi uuru ko pibasli yandumamiti waay was." ¹⁵ Wakina iyaoiye "hee na Eliya" kahhiri waaka nikioiye "he na yaaabutay ado wak ko kwad yaaabutay ko ansi." ¹⁶ Iniko Herode kiyodosi akhasi nikioo "Yohana kowatlaghafu saga konaslafisi." ¹⁷ Sagawe tlerode looloo iyayaaabu Yohana lookooho nokotsege gerezali sa Herodia (Hare ta kaka woini filipo) sagawe tailekhabu na ini. ¹⁸ Sa Yohana kowao Herode "tahhaebasli khabo hare ta kaka wogo." ¹⁹ Iniko Herode iyatlatlesiti wakay iya slaanta lokogas iniko iyaaslaatibasli. ²⁰ Sa Herode iyatlaamut Yohana, iyatsahhatuba hiru ko lolol ha hhoa nokomay seyu. Ha tokowagusi iyaslahhaa neja iniko iyakwaa eitisa. ²¹ Ha siwa kiyadahati kiyasapiti balu ko laghwala Herode sokowa boiis dighisay waos ko loo ha khambatlatlu ha hhapuloay ko Galilaya. ²² Yamu khwayla ta Herodia kiyaedofit hara neto panda roini kiyakwaarese Herode ha dahaye kwawanee siwa ta aago ta khwai. Yamu khambatlu nakaoo khwaayla "Efirinti gamu kaslaa anasle siharisi." ²³ Nasakalao aaga nakaoo gamu kafirimu siharisi kama daghaita khabetlu uri. ²⁴ Nikiti hara fendi niki iyoroini malasiti "Mi firimu?" Nikiooto " saga ko Yohana ara kwimusay," ²⁵ Siwasi nikedafi ti khambatluli nikiooto "slaamu lisiharisi waay sahanili saga ko Yohana arakuumusay." ²⁶ Khabtlu kowaslahhaas neja iniko sa laoaagoros ha dahaye iyamatsini sia laoaagoros ha dahaye iyamatsini sia firo roso. ²⁷ Dosi khambatlu nikiyaabu dighisay was losokowahubu saga ko Yohana. Dighisima iyahautu nokosoga tsata taysi yamu tokowatsegi. ²⁸ Saga wos nokowamgu ti

sahanili nasakaharisi khwayla khwayla sle nikiharisiti sa iyo roso.²⁹ Ma tsahhatimay was kiyaadosi akhasiri iyahauti nikislaghwa roso hubiyee nakatipu kabirili.³⁰ Ha yaaabutay iyakurunkurityee diwaki panala ta Yesuli nosokorokiiimisi slome kiyaaisinee ha kiyatstshahhatimisiyee.³¹ Insle nikiooo "Hautaree hunguraa kilokini yamu kowaeghabiri na kwahhasan siwa taiite hira naaa iyakha khi khayee litokiiiri iyoslawi neibasl lohay kama ko aago.³² Niki hautiri yamu komairibasle yamu hira ka hhakwe.³³ Iniko kiya kiyaahumimitiri nikitsahha diwaki iyafeetiyye hara yaa ti yamama slome ka inaa nikidahiri panda rooni.³⁴ Kiyadihiri pawanili iyarisi hira naaa nisikislahha sagawe iyatlehhitiri ado b/euu kowadeemusay komaibas. Mikitlatlese tsahhatimisu aremo naaa.³⁵ Siwa kiyapanda khuuti neja nosodaha na tsahhatay nokooo di yamu ko koiabosl na siwa ifakiti.³⁶ Sahhabenki lihautiyaa hara hhape ta tsay u liaago tlakhokayaa."³⁷ Iniko nikihabu nikioo, "saharisaki hungura aago" Nokooo "aslaara mkate tlakhokay mu mikati ta dhina! miberi miba njad liaaginaaa?"³⁸ Nikioo " mikate maga kontaa? Hautee yuutakawei? kiyaslawinei nosohhabu nikate koan ha samaki njad."³⁹ Nikioo hira liibibitiyaa hhapeli rawa tsokono ko naaoli.⁴⁰ Nikiibitisi ti karunkuraylikururururay mamia ha miberi koan.⁴¹ Ma nikitlese mikate koan ha samaki njad nikiilakhumisi kawrili nakahhaeni ma nisikihearisi tsahhatay wos panda ta hirali nikidehchini samaki njad sa hira slome.kowanangumisiri kiyahhaemisi.⁴² Iyayaaginee slome nikibuutiri.⁴³ Iyakunrukuriyee daghero ko mikate ta meti nikihatsiri kapa miba njad ha da gerro ko samaki.⁴⁴ A hhawate alfu koan kowawagine mkate.⁴⁵ Manikioo litsaganaa mashua sayamu kohatla khua paka Bethsaida siwa ini rikikurururay lelehhi.⁴⁶ Kiyahautiri nikihautu hara danda sa firoo.⁴⁷ Takadahi khwai ha mashua waini siwasi tlaaa baharili insle iniwak na wan hhape ta kahati.⁴⁸ Kiyaan doro kiyatlaratlarimimitiri sa slaghwa kiyarahatsa. Matlatle kyasapiri nikirisapu iyara rawa maay khutsitsini kiyafusa slaa.⁴⁹ Iniko tokowaani rawa maayli khotsini nikitla amutiyye nikiori hhaphhapnay nikitsotso iyee.⁵⁰ Sagawe kowaanee nikitlaamutiyye ma nikioo unakahasitee. Ana loo! taamebasl."⁵¹ Nikiedafu waay mashuali tsaghwa nikimawetay inaa slee nikitlokhoiyye neja.⁵² Dosi iyatsahhitibas mi na mikate rodo sagawe waway woini akonina.⁵³ Inaasle kiyatsootiri akhiriwod iyadakiri hhape ta Genesareti mashua rikidahat efako.⁵⁴ Kiyatiitiri ti mashuaka nokotsahha.⁵⁵ Nikifeetiyye hhaba ti hhapapu slomeli nikihubu maaaaaritay kuwaghghariri kiyatoakhasiri iyakhoto.⁵⁶ Yamu we kiyaedadafifiri hhapapuli iyaghamitiri maaaaaritay ti sokoli nokoroghadini likiriimbu nangusa ghayru wos. Slome kowanangumisiri kiyahhaemisi.

Chapter 7

¹ Mafarisayo ha kwad tsahhatimay kowa Yerusalemu dahhiyee iyakurunkuritiri Yesu nokoenniniiti. ² Iyaarinee tsahhatimay was wakina iyaaaginee mkati hara dabai ko tlaku tikuyatihuntsibas. ³ (Ti Mafarisayo ha Wayahudi wakinaa aaginaabasl paka li hhuntsinaa dabai waini ta boii hhabo ta garu uhhina siwa. ⁴ Mafarisayo kiyakiiri ti sokoka aagina abasl paka huhhuntsiyaa gasa, gusinee ghoru diwaki ha vikoni be ehuntsa masufuria khoslay ko nuirihha ha kiteri tikiriibima witi siwa ta aagoli.) ⁵ Yesukomanalas na Mafarisayo ha tsaghamusay soay tsahhatimay wago hatina abasl ado hhabo ta garu fana aagina aago mhuntsatsinaabasl?" ⁶ Iniko nikioo na nii "Isaya iyahhabu ta boii sa hungura alukiimusay iyatsaghan Hira wak kisimure mamiti hara afaiwaini iniko munai wain sigeli wanaa ha ana. ⁷ Sikiisini fireo ta tlaku litsahhatimimisi hhabo ta hira ado ilaoho roini. ⁸ Amaatee hhabo ta lalaa nakaohotee tsiga ta hira."⁹ Nikioo diroini "Ansiitee yaaabo ta lalaa hara tsige nakatokiri ohotee. ¹⁰ Bere ado Musa iyaro aramuti tata wog ha iyorogo. Ha kohhabii tlakwe ta tata au iyo roso gwaa. ¹¹ Iniko ointaa bere hiru lihhabu sa tata au iyo roso aarawe kilaohotee diroa na ado aara kuekalu (isi nataoa tuba kanati lalaaka harisi.). ¹² Dosi uwarayaantibas aarawe iisiru sa tata au iyo roso. ¹³ Isintaa hhabo ta lalaa tagamu kobase mala toki iisintaa. Ha aaremo naaa hara doso kaiisintee. ¹⁴ Kiyaoo kurunkuray kara nikioo "laabaa ajgasutaa gybgyra slono liakhasitaa. ¹⁵ Gawa hhaku kowafendi dahha ko gamu linga ko waay wasi wara. Fana kodo kowatiita na isi kolingaa. ¹⁶ (Aatlisi slahamak "Bere hiru we eakono koakhasa liakhas ti siawa ta ansili wanta basl.)" ¹⁷ Kurunkuray tikiyaway na Yesu nkiedafu dooli nokomahas na tsahhatimay wa sa isi. ¹⁸ Yesu nikioo huguraa sle kahhataa atsahhatabasl? Arintaasle gamu koedafi ti hiruli aslayabasl lokotla kwese. ¹⁹ Sagawe ti munawasi dahibas iniko idadafafin hara guraa woa magha lifusu hara doroni. sa khabos Yesu iyaiisini ago slome tahhoo. ²⁰ Iyao "matodo tawaay dahha no tlakwesiti. ²¹ Ila tlera talkwe awanahaye biao tloma tsifamuma eiisima netla. ²² Bere mela iyatiwaay ko hiru dahhat fendi ta muna waway ko tlaku na tiimamiti biao fiso tsuutu. ²³ Tlakwese slome iyawaay dahhat na kwad ko hiru lingagita." ²⁴ Iyawatlay hafha nikihautu hara hhape ta Tiro ha Sidoni iyaedafu hara doo iyaslaanibas hiruwa litsahha tleba iya won diri iniko tamatsi ni lokoyaku. ²⁵ Iniko disi hatihare tahati koma ta ninina ta muna ka tlaku koma iyaakhasiti dosi iyakwautu nikihuutu yaawasi. ²⁶ Hatalarese a Mayunani ta idara ko kifoeiki kowaraghadini ini litsaghwa bosl ti khwayla rosa. ²⁷ Hatahare nakaoo na Yesu "Awenki laghwali kiaagimisi gasa tahhoebasl mkate tlese ko laghwali lokwahhataa sa gwihi ro. ²⁸ Iniko nokoo na hatahare e dadiro kama gwihiha maay mezali aslay aago ta laghwali tlesa ta mametinti." ²⁹ Nakaoo gasaka doso ooto hauti tsagwa intiiti ti khway la roga. ³⁰ Hatalare iyakiiti ayawosi nakaslay hati ros ighata kitandali tsaghwa rod iyatiiti. ³¹ Yesu iyahauti kara fendi ta hhape ta Tiroli harati Sidoni harati bahari ya Galilaya paka yamu ko Dikapoli. ³² Nikiyahubiyee hiru komaakha nimisibas yagimbumimisibas ta bou iyao Yesu araghadinee lidaba eghas rawa wasi. ³³ Kowabasl fendi ta kwunkuray ha ra ghabitino niki dintso was ighas ti ea wosi kiyatsubafhi tsubaghari kowanangusu tsifira roso. ³⁴ Iyailakhumisi ranali dawrili nikieli mpisi nikooo "ugweriti". ³⁵ Ma siwarod loo loi ea nikigweritiyee hagamu kotsifira tlahhamimisi kowabatsi nikigimbusu ta boii. ³⁶ Nikirighadini mare lihhabiyaa sahiru we iniko doro tikiyarafhdidini na doro kiyahhabiyee aaremo was neja. ³⁷ Iyaetlakhooso nikioiyye "iisini gimba slome ta hhoo iisini kowaakhani siribas iakhasiri kowagimbumimisitiase igimbusiyye.

Chapter 8

¹ Ti balu wasi hira iyawane naaa iyakoneibase aago. Yesu akawaita tsahhatay was nikioo. ² "Sislahhaamu hira waka iyawane ha ana balu tamu aago kunaabasl. ³ Ipapasi hara ayemu waini hara ghware maire lipahhiyaa amoli sa ghware kakwakinaa iyasi gedahiyaa neja." ⁴ Nokooo na tsahhatinay was "kalislaw man mikati kohira wak slome ankhesa yamu waki takaloli?" ⁵ Nikimahas "dagharo mago kontaa ta mikate? Nikioiri fangha." ⁶ Nikirighadini hira liibitiyaa hhapeli nikitlese mikate fanghu nikinaamisi lalaa ha nikithehni nikihari sa tsahhatinay was lighasiyaa panda roini nikighasiyee panda ta hirali. ⁷ Iyakonee sle samaki koninaku konina kiyahheesi naamisu nikioo tsahhatimay was isisle lakatehni. ⁸ Iyaaaginee nikibuutiye nikirubabasleyee daghero kawametiye kaperi fanghu. ⁹ Iyasapiye hira elep takat nikimay lihauti yaa. ¹⁰ Manikiedafu ti mashua ta tsahhabimay wasi ikiyahautiye hara dalmamita. ¹¹ Ma Mafarisayo nikiyatiitiye nukutlatlesiye afo ilaharimisu ha ini iyaslaane lisiki harisi lagharu dawrika arawarahho. ¹² Nikiwawasu neja munawas nikioo, "soay laghwalima wak lagharu dabaliti? Suhhahhabimu hunguraa sloba lagharu hhaku tako laghari sa laghwalimak." ¹³ Ma nikimay nikiedafu waay mashwali kwa nikihaut hara yamu ko hatla. ¹⁴ Siwasi tsahhatimay iyaehhanisiye makte huba iyadaghari wak konee ta mkate komaman waay mashuali. ¹⁵ Kiyarog hadini nikioo la maghafa sa mahhaame ta Mafarisayo ha mahhawe ta Herode. ¹⁶ Tsahhatimay nusukuhhahhabinee inaa kiloini" Gasaka komanibasle mikate. ¹⁷ Yesu iyatsahha isi ma nikioo soay ointa sa maymumkate? Kahhataa antsahhate ibasl? Tsatsahhataabasle? Munai wakini ineslahhauye? ¹⁸ Ila kontaa Arintaasle? Aakontaa akhamisitaa basle? Ehoremamisitaabasle? ¹⁹ Kotehni mikate koan ti hira elfu koani atlesitee koperi mag kowa hhsitiri doghera ko mikate? Nokoo miba njad." ²⁰ Ha kadehimi mikate fanghe sa hira elfu tsegahha ahubitee kaperi maga? ²¹ Nikioiye "fanghu" nisikihhabu kahhataa tsatsahha ntaabasle?" ²² Nikiyakhaye Bethsaida hira wasi iyohiru ko ararimibasle hubiye niki Yesu araghalinee lokonangusu. ²³ Nokoolo hara daba na Yesu hiru wado nokolelehisi fendi ta hhapeli kiyatsubaghi tsubaghari wawasi nikidaba wos ghas rawa wasi kowaahas "Arinta Gauuwe?" ²⁴ Iyailakhumi rawali nikioo Arimu hira poiyy aa ado khee nakhotsinaa." ²⁵ Nikikara dabaiwas waratlese ti ila wasi iyaarini kara nikiarini gawa slome ta boii. ²⁶ Nokamay na Yesu lihautu hara aya wos no kooo "Edafabasl yamuli." ²⁷ Yesu iyahautu ha tsahhatimay was hara hhape ta kaiseria ta Filipi. Kiyaandi wanei nikimahaa tsahhatimay "Hira oinaa ana miyaini?" ²⁸ Nikioiye "Yohana arakwamusay wakinaa oinaa Eliya ha wakina wak ko yaaa butay. ²⁹ Nikimahas "iniko hunguraa ointaa ana miyaini?" Nokooo na Petro, "ku na Kristo. ³⁰ Nikirighahi na Yesu marehhaba sa hiru we aare mo was. ³¹ Niklatlese tsahhatimisu tiba nu ko Adamu ekihhimuta hara aaremo naaa ma kosii na hhapulooy ha makulani kodiyan ha tsaghamusay ma kogasa ma panda ta balu tani iyaslafu. ³² Iyahhaba kwas ara poo Nokohubu na Petro hara daghari nokotletles araoo oo. ³³ Iniko Yesu iyafokiti nikitsahhatimay was ilakhumisi niki Petro araoo oo nokooo "Fusi ara alu wii ibilisi. Wawumamisitabasla aaremo ko lalaa to aaremo wag." ³⁴ Ma nikioo oo tsahhatimay was diwaki nisi kihhaba "bere hiru wara koslaama anagusa rosi iniwak litlesu msalaba wos likiyagusu. ³⁵ Bere mela koslaani hotawa arafatagha kihhomisi ha ko hota wos hhamisi sa ana ha injili uslakhasa (uruahini). ³⁶ Sokoni raohini hiru fitsima slome slamiru li hota was hhamisi? ³⁷ Hiru miaslay harisa sa hota masa? ³⁸ Ko ana muriti ha gimba rihi ti laghwalima wak ko tlakweli nu ko Adamu komurau ber inakhay ti khambatluli ko tata wos diwaki ha malaika ko hhoaa.

Chapter 9

¹ Nikioo diroini "tsoboli oimu dironi doro kawantei wakinaa fakiyaabasle paka li khabtlu ko lalaa ana doro kiyarakhay ara uuru. ² Ma panda ta balu lahhoi Yesu inkihubu Petro Yakobo ha Yohan diwaki haini hara damoka inaa kiloini nikitlatlese fokita panda roini. ³ Ghayro was iyatlatlesi nirihhima neja koaabaku neja koaabaku neja mirihhime slome baaa fitsimali. ⁴ Ma Eliya diwaki ha Musa nikiuaetiitiri panda roini iyagimbumimisiri ha Yesu. ⁵ Petro niki Yesu oo "tsahhatimusimo tahhoe anala wara diti lateehhen sluma tamu waka sku wak sa musa wakatsle sa Eliya. ⁶ (Bere mele iyakhuibasle doro taoa eyatlaamuyee neja.) ⁷ Tlafo taetiiti nikiritsuku ado nikiyatiiti dawri ka nkiooto he na mu wii kowaslaa. ini eitisei. ⁸ Disi loo kiyakhuumei hiru hhaku kiyaanee diwaki hainaa to Yesu. ⁹ Kiyae ee eetiitine dandaka unaraghalinee mare tohhaba sa ahiru we kwad kinaa nee paka nu ko Adamu liyaslafu giwaara ka. ¹⁰ Ma nayamu kiyaakwiri aarmo waini Iniko unamahamisiyee inaa kiloin he naa miiini "slafisa ti gwaaraka" ¹¹ Yesu nokomahasiri soay tsaghawaasay oinaa paka Eliya liya khay kara?" ¹² Nisikihhabu "tsoba Eliya iyakhay gas sa gawa slome araohiru soay tatsaghama nu ko Adamu slawini elikhhima naaa ha lokowaka? ¹³ Iniko uimu dirokii Eliya iyakhay Nokoiisine ado doro kiyara kwaanee ado doro tsaghara kiooni saini. ¹⁴ Kiyakiiiri hati ti tsahhatimay iyarinee kurunkuray naaa ha Masadukayo unaafo kwakwikwahhiyee ha inaa. ¹⁵ Tokowatoani hira slome iyaetlokhoiye nokorofee sa tsahhimisu. ¹⁶ Kiyamahas tsahhatimay was "sumi afo kwa kwahhataa?" ¹⁷ Wak nikihhabu "tsahhatimusimo" ana nuwii hukbu dirogi tsaghwa ta tlaku kon taiisasima limatsin gimba. ¹⁸ Koiisasiri lidada khamaniti lihuu hhapeli iyaslubari tiitimaasi afali asihheri gotliru malu mkahamamisi afiiimu tsahhatimay way lokobasl tsaghwa iniko ianslayeibasle. ¹⁹ Nikioo "laghwadima ta yaemibasle ibiti a hunguraa hara siwa mii? Uhuhibiman al hunguraa paka malahale? Hubaraki diroi." ²⁰ Na wos kowahabu tsaghwa ta tlaku kiya Yesu anti nikitlatlesi dadakhamo. Hhautumo iyahu hhapeli nikiyo slubari tiitisi afakaa. ²¹ Yesu nikitata wos mahas "manaariti ta siwa mi?" Tata iyao "kakholimoka." ²² Diwako epapawahhani aslali aa ti maay li kiwara hhahhani gasa. Bere aslautu dome saslahaatl wiisiti." ²³ Nokoo na Yesu, "Bere yaaanta? Gawa slome tlehhi ti koyaaaami." ²⁴ Disi loi tata ko khohimo iyaaaaa nikioo yaaamu iisiti ti siiru wii." ²⁵ Siwa Yesu kiyaarini hira iyadirosi taaamitiyaa nikitsaghwa ta

tlaku ara oo oo nikioo ku wima ko gimbusibasl ha akhasa, ooimu wawenke ware laedafiti kora dirosi. ²⁶ Iyaaa aa ta uuru nokoekihhimus kholimo nikitiiti kholimo iyapoo ado ko gwaii slome nikioiyeee "in gwaa." ²⁷ Iniko nokotlese na Yesu hara daba nokowa ratlese kholimo iyaghariti. ²⁸ Siwa Yesu kiyaedafi hara doo kowamahas na tsawatimay was hara ghabitino soay an slaawanibasl baasaa?" ²⁹ Nisikihhabu "aradoti tiitiyabasl arato firo." ³⁰ Iyahautiyee hagma nikiri Galilaya hariyee iyaslaamibasl hiruwa litsahha yamu kiware. ³¹ Sagawe iyatsahhatimay wos tsatsahhatiminisi. Sikiyahhabu "Nuko Adamu korodaha da bai ko hirali ma kogasa. Bere igwaa panda ta balu tami iyaslafu kara." ³² Iniko iyoslawineibasl hhabo rodo nikitloa mutiyee mahasa. ³³ Kiyadahiri Kapernaumu siwa kiyawaayedooli wan nikimahas "Anani sasahhamimitee amoka?" ³⁴ Iniko iyaghabiyee sagae unafokwakwi kwahhiyee tuba miya na dadiri neja? ³⁵ Iyaibiti hhapei nikioo oo mibanjad diwak misikihhabu "Bere kotlehhiti ko panda tlehthiti ko alu ha yaaabutay ko slome." ³⁶ Iyatlese khalimo ko ninina nokoghasa tlaa waini nokotlese dabai wasi nikioo. ³⁷ "Ko ilaoli kholimoko hara uwa wii anasle kin ilaoho bere hiru kin ilaoho to ana ila ohiyabasl inikosle kowaana yaaabu." ³⁸ Yohana nisikihhabu, "Tsatsahhatimoananinani hiru tsaghwa ilaohomini hara uma wog nokotlahhasau saga kunagusibasl. ³⁹ Iniko Yesu nikioo "tlahhasabas pere mela hhaku koyanduta yandu ko dadiri hara uma wii sa magha lihhabu aaro we ko tlaku saana. ⁴⁰ Ko aluwatini waribasl aradirotini wan. ⁴¹ Tosokoharisi kikombo komaay lakitahhati gasakawantee ha Kristo tsoba suhhahhabimu hhamisiyabasl hhaa roso. ⁴² Ko kwas ni naku hhanisi ko ana yaaaaa maa laka tahho dirosi lokoetsege tlaa ta gotleru isali lokokwahha baharili. ⁴³ Bere lokohhamisi na daba wogo tsatenkitsini laedafiti hatali hara daba wak hae dafako ekihhimali hara dabai slome ti asla tahhami basl." ⁴⁴ (Aatlisi, slahhanak "Yamu kwitsatsu kifafakakineibasl ara asla ta hhahhama mibasl." Hhaku ti yaaabo ta ansi). ⁴⁵ Bere lokohhamisi na yae rogo tsantenki tsini laedafiti hotali khatsintabasl akwahhako ekihhimali ara yaa njad. ⁴⁶ (Aatlisi, slahhamak "yamu kwe tsatsu kifafakakineibasl hara asla ta hha hhanamibasl" Hhaku ti hhabo ta ansi). ⁴⁷ Bere lokohhamisi na ila rogo tueenki tsini laedafiti ti khambatlu ko lalaali hara ila wak aedafa ko hara ila njad likikwahha aslali. ⁴⁸ Yamu kwitsatsu kiwanei kofakaibasl hara asla tahhahhanaami basl. ⁴⁹ Ado ta hhoo bere dabi li anda roso hhanisi ti amelelisiti hara asla. ⁵⁰ Dabi ta hhoo bere dabi lianda ros hhanisi ti amelelisiti liandutu kara? Lakontaa dabi dirokini la hhoa kontaa slomeli.

Chapter 10

¹ Yesu iyahausti dira hara hhae ta Uyahudi na hhape ta waaamu Yorodani nokogusu kara na hira kiyatsahhatisi kara ado doro kiyaimimisi. ² Nokawa warahha kay na Mafarisayo nilomahasiya "Tloo hhausutumo mamamaymu a hare roso?" ³ Nisikihhabu na Yesu "sukunamihhabu na Musa?" ⁴ Nikiouyee, "Musa iyayaaan tsagharu cheti ta mamaymu ma lakamurini hare." ⁵ "Sagawe hunguraa minai wakini kowakhala iyee nagawe sukunaghas aara ado isi." Nikioo na Yesu. ⁶ Iniko ti tlatleso ta tlehhituko hala iyatlehet hhawatimo a hatahare." ⁷ Dosi wawatimo upaslimisiyaa ha tata ha iyo rosi uruslahhiyaa ha hara roso. ⁸ Ma kwas inaaa njad tlehhitiri slagha waka bere mele njade basla kara fana slagha waka. ⁹ Dosi takaroslahhaa na lalaa mure takapaslisi na hiru." ¹⁰ Kiyadooli wanei tsahhatimay nikimahasi yee kara sa hee. ¹¹ Nisikihhabu ko karae roso muwi lihare ta khabu biao siisini dirosi. ¹² Hataharsle tahhawata mawuti lakakhabu na hhawata woko biao iisinti." ¹³ Inaasle nosakowahubu laghwali konina kikina ngumisi iniko nikiri oo oo na tsahhatimay. ¹⁴ Iniko Yesu iyadosi tsahhi iyakwaanibasl nisikihhabu wawakini laghwali koninaku liyakhayaa diroi tlahhasa bosl sa kwar aa ado kwa khambatlu ko lalaa koini. ¹⁵ Tsoba sun hhahhabimu koilaohibasl kwan batlu ko lalaa ado laghwali konikaku eda fiyabasl khambatlu ko lalaali. ¹⁶ Ma nikitslesi lagwali dabai wasi nisikiharisi uuru nisikie ghamiti dabai sagai waini. ¹⁷ Kiyatlatlesi hautimo kowarafee na hiru woko nikitungunaiti nokomahas "Tsahhatimusimo ko hhoo mele iisi laalimu hota ko balu slome?" ¹⁸ Ma Yesu nikioo "soay iooominti kihhoa?" hhaku ko hhoa koma fema to lalaa kiloso. ¹⁹ Akhuta hhabo ta uuru gasabas niaabasl fisobsl lama basl awanahebasl lirimuriti tata ha iyo rogo." ²⁰ Hiru wod nikoo "Tsahhatimusimo kwas slome iisasimu tikiyaninaka. ²¹ Nokokhuun na Yesu nokokwaa. Nokooo, "Togamu wak na hhaku koslaa laazinti gama slome kakonto lalansiti sa kokomai basl tlehthiti arafari konto dawurili liao gusiti." ²² Iniko iyamatsini sa aaremo wadi iyahhau hara slahhaawe saga sikiya gawama kono naaa. ²³ Yesu nikikhuu daghoro slome nisikihhabu tsahhatimay wasi "maleli takhalaa hindagharimo idaa ti khambatlu ko lalaali! ²⁴ Tsahhatimay kiyaetlokhoo na gimba rodo inikonisikohhabu kara na Yesu "laghwali male takhalaa edaga khambatlu ko lalalali. ²⁵ Taeslahha mgania fusa ti poa ta singanili ahiru hindaghariko edofa khaubatlu ko lalaali." ²⁶ Kiyaetlokhoo nee mokuruhhahhabinee inaaa kiloi ni dosi miya naedafu. ²⁷ Nikikhuni na Yesu nikooo "hara hiru takhataaa iniko ti lalalli kobasl. Saga ti lalaali slome kaaaslay. ²⁸ Petro nikitlatlese gimba haini Khumi anamawan slome nokowagusani." ²⁹ Yesu nikioo tsoba suhhahhabimu kunguraa hhaku kwa doo may aa kaka au hhio au iyo au tata au haay au hhape saana ha sa injili. ³⁰ Koilaihbasl mara miba miba neja takinko baaafitsimali doo kaa, hhio mama haay ha hhape sa ekihhima ha fitsima kowakhotsiri hota ko balu slome. ³¹ Iniko naaa ko panda tlehhitiri ko alu ha ko alu tlehhitiri ko Pauda." ³² Kiyaamoli wanei Yerusalem kuwa Yesu iyagat Pauda roini. Tsahhatinay iyaetokhiyee ka kwad kowadlaka gugusisinee iyateaa matiye yamu tikiya kubu ara daghari na Yesu kwad mibaa njad nisikihhabu miratii miti baluwaki kowa khotsaa dirosi. ³³ "Khuumi paka Yerusalem ma nu ko Adamu korodaha ti makuhani ko dilyani ha tsaghamusay. Koekihus ligwa lokobasl ti hhapapuka. ³⁴ Komuritisi korotsubaghau tsabaari kodifu hharo makogas, Iniko Pauda ta balu tamu iyasalafu." ³⁵ Yakobo ha Yohana haay ko Zebedayo, iyahhayee dirosi nikioyee, "Tsahhatimu slaama husiisinti gawe kaslaani! ³⁶ Sikihabu slaanta lusumale iisi?" ³⁷ Nikioyee "uruyaaanta maibitaa ha kuu ti hhoa rogi wak ti daba wog ko waayali woko daba ko basali." ³⁸ Iniko nikoo na Yesu khaataabas bamu kafirite Aslawtaa arakitahhu kikumbe te korokitahha au kikihhisa arakuusay

nikikirikuusu?"³⁹ Nokooiye Aslawan kikioo na Yesu, "kikombe korokitahha arokitahhataa ha ara kuusay diroini tikirikuusu okikihhisitaa."⁴⁰ Iniko koibiti daba wii ko uuya ha dabawi ko bas anakobase nobatsa iniko ti kwadi diroini taboiisi."⁴¹ Tsahhatimay wad wakinaa mibu kiyadosi akhasiyei ikitlatlesiyee ahupita sa Yakobo ha Yohana.⁴² Nikioo oo na Yesu dirosi nikoo khuutaa kwad tikiriferariti tlehhtiyaa uurumusay ko hira ko hhapapu uurumamitiyaa, ha hira waini ko uuru sikilaghaghan malaika rawasi waini.⁴³ Iniko kaslaiyabase lidosotlehhti dirokini kodiray dirokini kuruy.⁴⁴ Ha kotlehhti ko Pauda dorokini tlehhti bontsimo ko slome.⁴⁵ Sagawe au ko Adamu iyakhaybosl losokoyandutu fana liyaandutu ha li hota was batsa sa wakina."⁴⁶ Nikiyakhayee Yeriko kiyahumimiti meriko ka hatsahhatimay was ha hira naaaa nu ko timoyo Batimayo, komaratimibasl Firimusay iyaibiti dahari amoli.⁴⁷ Kiyaakhasi Yesu lo Manazareti iyatsotosoo nikoo Yesu Nu ko Daudi silahhaa."⁴⁸ Kowaraoo oo naaaaa hiruuwad koararimibasl nokoo ghabi iniko iyaaa nea ara afo ta dadiri Nu ko daudi sislahhaata."⁴⁹ Yesu iyaghariti ikioo loko oo oo kowaoo oo hiru wad koararimibasl nikioiye uneeaa tlisiti. watlawi kooo oo mini na Yesu.⁵⁰ Niki koti roso kwahha ara elaghari nikifeet nea nikiyakhay harati Yesu.⁵¹ Nokooo na Yesu slaut loso mi iisinu? Hhawatimo wod koararimibasl nikioo "tsahhatismo slaamu laarimu."⁵² Nokooo na Yesu "Hauti konhhaese na arapa ama waga" Dsi loi ilawas nikiarinee. nikiyesu gusu afaamoli.

Chapter 11

¹ Siwasi kiyahayei Yerusalemu kiyasapiri Besthfogeli ha Bethania ti danda ko Mizeitunili Yesu iyayaaabu ngad ti kwad tsahhatimay was miba njad.² Kiyao "Hautei ti hhape tatsayuli wari ha andaa kaedafitei diri oslawtaa daghway tokowatsaaanibasl tsegakini kowahubitaa diroi.³ Bere hukuoo na hiruwaa soay aboso iisintaa" Kuslaa laootaa dadiro no slaa ma kowa kiisi diti.⁴ Iyahantiye nokoslayee daghway kontseg fendili pisaruli nokogwere nainaa.⁵ Hira wakina iyagharimitiri haghi nikioiye "mele iisintaa gwera daghway si?"⁶ Sikiyahabu ado doro tikiyao na Yesu nikimay na hira nikihautir.⁷ Tsahhatimay wad njad kowahabu daghuway hara ti Yesu nikihhafinee fhayro waini sa Yesu litsaoan.⁸ Hira naaa nikihhafinee ghayro palapaalali wakinaa iyaalemu tikiyatlaghiye ghayma muka hhafinee.⁹ Kwad kowadahiye pauda rosi hakwad kowagusiye iyatsotsiye "Hosana kowawaratlese kowahhawa hara uma ko dadiro.¹⁰ Lokowaratlese khaubatlu kowakhotsa ko tata woro Daudi Hosana sa korawali wara."¹¹ Yesu nikiedafu Yerusalemulu nikidaha hekalu nikikhuun gama aslome hinko siwa kiyadali iyadaha Bethaniali diwaki ha kwad miba njad.¹² Lalaa ta hatla kiyakikiiri Bethaniaka iyayhari kono.¹³ Nikiarini khaimo kuwa loooo kon hara sige iyayuutakay laghay slawini gamuwesa ini. Siwa kiyahauti hara disi gau hhaku kiyaslay to tsokono bere niele asikwata la kheekobasl.¹⁴ Nokooo, "Hhaku kooagima aamu diroga kara tsahhatimay was iyaakhasiye.¹⁵ Iyakhayee Yerusalemulu insle iyaedafu dool hekaluuli nikiyatiitisi kwad kowatlawaku unee ha kowaekwakwikwu hiri ara fendi ta hekalu. Kafokitisi meza ta kwad kunaalalhikinee pesa ha kwad kowa tlabi ekwakwi kwahhiri.¹⁶ Iyatlahhat mare tlesa gamuwe hekaluka tod takatlahku.¹⁷ Kiyatsahhatisi nisikihhabu tatsaghani basle idoo wii kooo,oo doo ko firo sa hhapapu slome? Iniko uisintee sluma ko afatlemusay."¹⁸ Makuhani ko diyani ha tsaghamusay iyaakhamimisiye dokiyaoini inaasle iyadabahiri amo taragas. Doisle koweeghwaaaan so hira iyetlokhooso na tsahhatimisu woso.¹⁹ Ha siwa ta khwaii kiyadadidahati iyahautiye hara yamu.²⁰ Kiyakhotsisinei aramatletle iyaarinee khaio iyakaha paka deaarima.²¹ Petro iyaewawas nikioo "Rabi" khuumi khaimi kowalausiti iyakaha."²² Yesu nikioo laaara paaama kontaaa ti lalaali.²³ Tsahhei suhhahhabiwa kotlehhi dandaka, Hauti lukwahhakautu kuwak baharili ha bere waway kon munawasi inikoiyarapaaan kihhabu iyaetiiti dosi na lalaa doro kiisinti.²⁴ Hinko suhhahhabiwi gawa some kafrintee ha lamahasitaa sa ini liyaaan ya ailaohotee tlehhti sa hunguraa.²⁵ Siwa kagharimitee safiro kuslaa laslahhaa taa gama slome.²⁶ Kakontee sa tata wokini kodawrili wara hunguraasle lusukuslahhaa kodawrili wra hungaasle lusukuslahhaa tlakwe rokini. (Aatlisi slahhamak Iniko bele laslahhaataa basl tata wokini korawali warasle sukuulalu aiyabase tlakwe rokini Hhaku ti hhabo ta ansi).²⁷ Iyakhayee kara Yerusalemulu Yesu kiyakko tsitsini Hekaluli makuhani diyani tsaghan musay ha garu iyakhayee dirosi.²⁸ Sokowahhabu "Hra uuru kalo aaremo waka iisintis?" Miya nosoharisi uutu ko aa remo waka iisiru?"²⁹ Nikioo na Yesu, "umahasa aara waka hara uutu kalo aaremo waka iisimu.³⁰ Arakuusay ko Yohana iyadawari dahhiya au ti hiru? Sihhabitee."³¹ Iyasasahhamitiye inaa kiloini nukubaaa uusiye nikioiye "bere lalhhabani iyarauu dawri dahha maoo soay owarayaanteibasl?"³² Iniko bere laoana tihirakai Iyahira tlaaamutiye bere male slome iyayaa nee Yohanaa yaaaabutay.³³ Nokooiye Yesu "khuanasl nikioo na Yesu, "anasle suhhababas hara uuru kalo aaremo waka iisimu.

Chapter 12

¹ Ma nikitalatlesu na Yesu tsahhatimisu hara mfano, nikioo, "hiru kowa ghaymo ta mizabibu dahamisi nakaeniniitisi ghawame nikifolo bohonda ko nikitlehhe khaimo ma lakaekwawa qaymo ta mizabibu sa doslimusay ko mizabibu manikihautu hara sige.² Siwa kiyadalu nokoyaaabu tongimo ti dosle musayli diroina aamu woko ko qaymo ta Mizabibu.³ Iniko nokoo hoo nokodifu nokomurini tagamuko basl.⁴ Nikiyaaabu to ngimo woko diroini nokowahhi tini saggali nouwaiisini aaremo ko mure.⁵ Kahha nikiyaabu kohatla haisisle nokogasa kiyaaaisini wakinaa naaa aaremo ado kwasa kiyadifu wakinaa kiyatsuu.⁶ Iyakahha ha hiru wak tongimo nu tokowaslaaa. Insle akoalu kowayaaabu diroini nikioo "muwiii koromuriti."⁷ Iniko khaymusay unasasahhamitiri inakiloini heke na alimusimo. Hautaree logasana ma alima saandaa."⁸ Kowabiridafu kowagab nokokwahha ti daghari qaymo ta mizabibu.⁹ Hinko meleeisi hira qaymo ta mizabibu" Iyakhay lukunsluwa doslimusay ma qaymo kaharisi sa wakinaa.¹⁰ Aslawinteibasle tsahha tsagharuku? Iyakhay lukun sluwa doslimusay ma qaymo kaharisi sa wakinaa.¹¹ He uati dadiro dahhat ha taetlokhoosa ila wakini."¹² Iyadabahiye

Yesu lokooho inikoia hira tlaamutiyeey iyaslahhiyee sikiyahhabu inaa doro kiriwanee dosi kowaamay nikihautiyeey.¹³ Ma nikiyaabiyeey Mafarisayo a maherodia sa lokopaslisi hara gimba.¹⁴ Kiyadahiri nokooiyeey tsahhatisimo khwani tuba elehhahhitabaal gimba we laghaghantabasl elehhinu ti hirali. Tsahhatimamisiti amo ta lalaa ti tsobali ta loo buuma kodi hara Kaisaria? Alawana buuma au an-aa?¹⁵ Iniko Yesu iyatsahha alukihhay woini nikioo, "soay iwarahhantaa? siharisitee dinari lakhuumu."¹⁶ Nikiyahubiyeey wak sa Yesu, nisikihhabu taghara komiya nawanaa diti? Mikioiyeey ta Kaisari."¹⁷ Nikioo na Yesu, "harisee gamata kaisari ha gawa ta lalaa ta lalaa. Nosokoetlokhoyee."¹⁸ Ma Masadukayo kooaimaa slafima waku sokowadaha Nokomahasiyeey nikioiyeey.¹⁹ "Tsatsahhatisimo sokuna tsaghan na Musa tuba bere dawarimo ko hiru liwaa lihare may aluli iniko iyamaybasl haay Hiru hare ta ningoini tlese lilaghwali slawinaa sa ningoini!"²⁰ Iyawanee dawaa fanghu kopanda iyakhabini hare nikigwaa iyamaybasl aay.²¹ Ma kongad sle iyahubu nikigwaa iyamay basl haay. Hako tamu sle.²² Ha ko fanghu sle iyagwa iyamay basl haay. Aluko ha haresle nikigwaat.²³ Siwa ta slagimali bere inaslafiyeey kara ma tlehhiiti hare ta mira? Fana kwa da hhawate fanghu ahawate was."²⁴ Kiyao na Yesu ma he sagoti tubakuhhamisi sagawe khuutaasla tsagharu hauuru ko lalaa?"²⁵ Siwa ta slafisoli khabinaabasl edafi yaabasl ti dousali tlehhiitiyaa ado malaika ko dawri.²⁶ Iniko sa kwad tikiyaslafisi untahhatisitaabasl ti slahhama ko musali ti hhabo ta slabemo doro lalaa kiyaato nosokohhabu Ana na lalaa ta Abrahamu ha lalaa ta Isaka ha lalaa ta Yakobo.²⁷ Ini lalaa ta hira kowafakiribasl fana ta hira ko slafaa paata ahhantee."²⁸ Tsaghaasay wak iyakhay nikiitimisi gimba roini iyaarini Yesu in hhabu taboii. Kowa mahasa na hhabo kalo ta loo ta hatla baaa?"²⁹ Yesu iyao, "Tahhoo na hete akhasi Israeli Dadiro lalaa ror dadiro to wak."³⁰ Uurutu laslaaa dadiro lalaa rogo hara mona wogo slome hara waway wog slome hara uuru wog slome.³¹ Hhabi ta njad na hete luslaa hiru ko daghari rogo ado dorokunaraslaa kuwak khaku hhabi ta dadiri ado isi."³² Tsaghamasay nikioo ta hhoo tsahhatisimu Ahhabiti tsoba tuna lalaa na waka hhaku waka ado ini."³³ Ini slaama hara muna slome hara waway some ha uuru slome ha slaama hiru ko daghari rog ado kuwak na tsini heja a tiitesay ko na madhabihu tahhamisa.³⁴ Siwa Yesu kiyaarini i harisi hhabo ta hoo sokowa hhabu "ku sigeli wantabasl ha khambatlu ko lalaa" Disa hiru hhako kowa mahas kara ara ti Yesuli.³⁵ Ma Yesu nikioo siwa kiyatsahhatimimisi hekaluli nikioo "tsaghamausay mele oainaa Kristo nu ko Daudi?"³⁶ Daudi lo ti muna ko hhoi iyao ama iyao ti ddiro wii ibiti ti daba wii ko uuyaa paka tlakumasay wag liisimu litlehhiitiyaa yaa wag."³⁷ Daudi lo kowaooibase Kristo, dadiro nu ko Daudi meleli.³⁸ Komaweitisi hara ghesu na hira kowakumnkuritiyeey.³⁹ Ti tsahhatimisu was Yesu iyao "lamaghataa ha tsaghamusay kokwaaama hhotsu ara konzu ta tledeni ha hhotsu ti masokoli. Ha ibima kiteri ko diyanoli ti masinagogili ha neeema ti yamama ta diyanoli." Koaaagagimaa ti deeri ko kwaelili ha firoo sima ta tlere sali antaa na hira hira wak ila ohiyaa ekihhima ko dadiri."⁴¹ Ma Yesu nikiibite hhapeli daghari ta Sauli ko ta sadakali waay hekaluli iyahira khuunu kowa sadaka epahha mimisiri ti sandikoli hira naa hindagheri iyaepahhasiri hela ta dadiri.⁴² Ma hatahare ta gamu komibasl iyakhaute nikiyepahhasiti daghero njad ado senti.⁴³ Ma nikitsahhatimay wos oo oo nikioo "tsahhe uoimu harete kwautoo iharisiti pesa ta didiri baaa kwa koharimisiri ti sandiko ta sakakali."⁴⁴ Bere male slome iharimisiiyeey sadoro uuru woini kirimana. Iniko hatahare kuoaditaoo so ti basle ta gamu wosa iharisiti pesa slome takaslaa takara hototi hota wasi."

Chapter 13

¹ Yesu kiyakhotsitsi hekaluka nokomahas na tsahhamimo wak "tsahhatisimo khuumi tleee wak ha deeri."² Nosokohhabu deeri wak diyai iarinta? Tlawa hhaku ko meta kama to waka rawa ta makali takaslahhibasl hhapedi."³ Inle iyaibiti rawa elenda ko mizeitunili alu ko hekalu Petro, Yakobo, Yohana ha Andrea nokomahas hara ghabitino.⁴ Suhhabiti aaremo wak mahale tlehhiitiyaa? Mele slahhan aaremo iyatiimitiyaa?"⁵ Nisikihhabu na Yesu, "lamaghataa sa hiru we mare tokoawanahi."⁶ Naaa iyakhayaa hara uma wii lioiyaa ana na ana! tikihamisi naaa.⁷ Bere an akhasitee ghwatla tlaamebasl aaremo was iyatiitiyaa, iniki efako kahha.⁸ Hhape watlawta alu ta hhape waka, ha khambatlu alu ha khambatlu. Tatlehhiiti na dadakhawe ta hhape yamu ha yamu ha ghwari. Hee na tlatleso ta ekihhima.⁹ Lara maghataa kulehhisi paka mabarasali ma kudifu ti masinagogili. Kughatirini panda ta hhapuloele ha khambatlatlu sa ana ado iimbo diroini.¹⁰ Iniko ingili ta gasa hhabu ti hhapapu slomeeli.¹¹ Bere kohini kuharisii mare tlaamute sa todo kahhabitee waay siwasi sukumi haris ta hhaba hunguraebasl naidamsitaa fana mauna ko hhoa.¹² Dawai dawaimu araghuatlesi lokogasa tata ha mu wos haay ana tata waini alufoki tiyaa likitsuuu.¹³ Kuwaka na hira slome sa uma wii iniko kokikihhisi sae fako hirusu koroay kowaratles.¹⁴ Bere aarintee wakay iyhariti yamu takaslaibasl lighariti (kutsahhatisi litsahha), ma kowarai waag Yudali lilakitiyaa hara dandemu.¹⁵ Akorawa dooli wari mare kiyejukuti hhapeta dooli au gamuwe tlesa kofendili wara.¹⁶ Ha koghaymoli wri mareliyakiii qayro was awiru.¹⁷ Iniko haay tika kogurai ha koruumamisaa lalaabi.¹⁸ Firimeii mare litlehhiiti siwa ta slaghwa.¹⁹ Bere male tatlehhiiti na ekihhima ko dadiri kowawarahhibasl tiita tiita ti tlehha ta fitsimali na lalaa paka hinko hhaku ma iyatii tabasl kara.²⁰ Paka Dadiro libalu nikwese slaghwa hhaku tameta iniko sa watewe tikielehhi nikwese fari ta lalaa.²¹ Siwasi bere hiru we sukuhhabu khuumi Kristo wan diti au khuumi haghi wani mare haaru.²² Fana Wakristo ko lama ha yaaabutay ko lama iyaetiitiyaa lilaghaa aaremo sa lukuawanaha ha sa watealesle.²³ La maghataa! Suhhabu kwas slome siwa kikahhati.²⁴ Iniko panda ta ekihhimali lalaawesi tlehemi tarahhamisi tlehhe edaiiyabasl.²⁵ Titsaoo iyaepahhata dawrika ha uuru kowara dawrili lingilingiti.²⁶ Ma oasoantaa nu ko Adamu iyarawa dawri dahha hara uuru ha hhoa.²⁷ Ma eyayaabu malaika was liribabasliyaa wateule was daghero slome tsighha ko fitsima ti efako ko fintisima ka aka efako ko dawri.²⁸ Utsahhatisitee hara kkhaimo Ado elemi doro kiaslaslay batsa ha looo roso ghasa laasotsahhataa ege sigeli wanabasl.²⁹ Doro karawara dere aarintee aaremo wak inatiitiyeey tsahhei ye tsayuli wan ha ifodoeri.³⁰ Tsoba suhhahhabimu laghwali ma waka fusi yaabasl hara sige aaremo wak inatiiti

ribasl.³¹ Dawri ha hhapapu fusiya iniko gimbarii fusiyaabasl.³² Iniko sa lalaa ay siwa hhaku kotsahhe kama malaika ko dawri ta nu kobasl tata.³³ Lamaghataa khuumi sagawe khuutaabas iya mahale tiitiyaa. (Aatlisi slahhama ka la maghataa khuume ha firmei sa" hhaku ti hhabo ta ansili).³⁴ Ado hiru koma khotsukay nikidoo was mayi ha botsimo was ghasa litlehhti ado hiru doo hira slome ara yandanda waini lokoroghaelini tongimo limagha.³⁵ Hinko maglieli! Bere mele khuutaabasl hiru doo iyamahale kiii doo wosi fana litlehhti khwwi amasi dira siwa konkimo kitsei au aramatlatle.³⁶ Bere liyakhag to tsige lokoslayasl aghata.³⁷ Tado kahhahhabimu dirogi ahahhabimu sa hira slome Gulei'!

Chapter 14

¹ A balu njad panda ta pasaka ha lalaa ta mikate tokowamahhaasibas. Makuhani koadiyan ha tsaghamusay iyalohay daba hihitiri lokogasa.² Bere male iyaoyee siwa ta neemali kobasl mare liyatiiti tlakwe ti hirali.³ Siwa Yesu kiya bethaniali wani aya ko simonili mkoma iyati meza khukhukhwi, halahare waka nikiyakhautu hara chupa ta marasli ta mardo ta hhoo takatlakhuu hara gamu ko dadi nea kakakaas chura nakaebuu ti saga wosi.⁴ Iniko iyawanee wakinaa kowaghupitiyee nukuruhhabiye inaa kiloini nikioyee sana namiini aara ko hhamoto?⁵ Duiisi laka kaekwahha hara gamu ko da diri dinari mia tamu lakaharisi sa hira koekihhimutaa. "Karaoo oo nainaa.⁶ Iniko Yesu iyao, "Mawakini ini waka soay atlahhamisita? Iisinti aara ko hhoo diroi.⁷ Balu slome hira ko gamu komaibas ikonte siwa kaslaantei iisintaa hhaa sa inaa iniko wantaa bas haana siwa slome.⁸ In iisinti doro iriaslawti islaghwa rii makhata sa fola.⁹ Tsoba suhhahhabimu yam slomeeli injili yamu takahhahhabini ti fitsimali he kiiisint hatahare ti ta hhabu sa ehora wos.¹⁰ Ma Yuda Iskariote wak ti kwada miba nadi iyaalala ti makuhani kodiyan la lakamay diroini.¹¹ Siwa makuhani diyan kiyadesi akhasiri iyakwaane nikioyee sakahaisi pesa iyatlatlese lohay dabaha lakaharisi diroini.¹² Ti lalaa ta tlatlesoli ta mkate kowamahhabasl siwa kiyabeiimo tiitisiri ko pasaka nosoko hhabu na tsahhatimay was "slaant la kkakhwan lobiisakwan b/eimo loaagiti ko pasaka?"¹³ Nikiyaaabu tsahhatimay was njad nikioo "Haute la yamuli ma hhautumu kowasibiri arakheese unslaslawtaa a hunguraa. Dabahaki.¹⁴ Doo kiedafi gusakini losohhabitaa hiru dooso tslahhatimusimo in oo kaliwanta ghaghan ta dahaye yamu kaagimu pasaka ha tsahhatimay wii?"¹⁵ Sukulaghan ghoghoni ta awara ta hhoo ta ka hhesse bolisa iisime boiise saandaa hagh. ¹⁶ Tsahhatimay iyahautiri hara mui iyaaslayee gmaslome ado doro sikyahhabi nikiboiisiri aago ta pasaka.¹⁷ Siwa kwai kiyadahiri iyakhay a kwad miberi njada.¹⁸ Kiyasapiri ti mezali ta aago Yesu iyao, "Tsoba suhhahhabimu waki wokini kaaagitee haana kialufokiti.¹⁹ Slome iyaslahhaiyee nokooiyee slome, "fana anakobasl?"²⁰ Nikoo na Yesu waka ti hugurai mibangad waka kotsubima diwaki ha ana.²¹ Bere mele sa mu ko Adamu hautu ado doro tsagharu kiointi saine. Iniko kod harasi diros nu ko Adamu lokoalufokiti laka atsini hirusu kowalaghwaliabasl."²² Kiyaaagiginei Yesu iyatlese mkate nosokofi rini ma nokotsungutu. Sikiyahari nikioo orei. Hee na slaghwa rii."²³ Iyatlese kikombe nikinaamisi ma nisiki harimisi some nokore kitahhane.²⁴ Sikiyahhabu he na tsere rii ta Agano tsere takwta sa hira naaa.²⁵ Tsoba suhhahhabimu sitahhabasl kara hi laghwalmaki ko mizabibu paka lalasi kakitahha aabo ti kambatlu ko lalaali.²⁶ Kiyahheesiri raa raamu iyahautiri fendi ta danda ko mizeitunili.²⁷ Nikioo na Yesu Hunguraa some umpaslimisita asigeli sa ana fana tasaghan difu deemusay ma beu pasimiti.²⁸ Iniko panda ta slafima wii sugata panda rokini Galilaya khwa."²⁹ "Petro nosokohhabu, Bere komay na slome ana amawabasl."³⁰ Nosokohhabu na Yesu "tsoba sohhahhabimu amabi waki konkimo in tseibas mara njad tlehhti insiiti mara tamu.³¹ Iniko Petro iyaroo bere mele uurese gwaara ha kuu osiabasl." slome nikidoso oyee.³² Iyakhayee ti hamu takaooomimiri Gethsemane ma EYsu nikitsahhatimay was oo diti ibitei siwa kafirimi."³³ Kiyahubu Petro Hohana ha Yakobo diwa haini nikitlatlesi slahhame haekihhima neja.³⁴ Sikiyahhabu, muna wii slahha me kono jeja kama ghwaara. metei diti la gwitaa."³⁵ Yesu iyasapu hara panda nikihuu hhapeli nikifirini bere laka litlehhti siwasi inadahatibas.³⁶ Iyao taba aaremo slome dirogi efakiyaa. sibatsiti kikombeke. Inikko araslaama webasl fana slaama waga."³⁷ Iyakiii nikislay in guiyee nikipetro oo "Simoni, andguuti? Amatsinti gula kamato siwa waka?"³⁸ Gulei lafirintaa yaa mare laedafitaa warahhooli. Fana muna iyaaatla iniko slaghwa iyanaaa naaaf."³⁹ Iyakiii kara nikifirini nikigimba rod looloo ekiii.⁴⁰ Iyakiii kara nikislay inghaghatiri bere mele ilawaini akoeloo iyakwairibas doro tahha.⁴¹ Iyakhay mara tamu nisikihhabu, "kahhataa an ghaghatee ha an kwahhasitee? Tambuutu siwa inadahhata.⁴² Khuumi! Nu ko Adamu ko alufokiti dabai ta kutlakwekoma. Watlawai kwere khuumi kodo koana alufokiti wana tsayuli.⁴³ Siwa kiyakahhi gimbumamisi Yuda, waka ti kwad mibanjad iyadaha ha hira naaa ti dadirai ka ko makuhani tsaghamusay ha baru hara mapanda ha kijai.⁴⁴ Siwasi alufokitimo wos sikiya lofhame nikioo kodo kohambaata na ini ohaki loroghintsitaa.⁴⁵ Siwa Yuda kiyaalai iyafusu harati Yesu nikioo "tsahhatissimo" nokohumbaata.⁴⁶ Ma nokoolo nokoroghintiyee.⁴⁷ Iniko waka waini komaghariti daghari rosi iyawaratlese panda woso niki tongimo ko kuhani tlaghafu ea.⁴⁸ Sikiyahhabu na Yesu "ana khautee lihota ara mapunga ha koai ado afatlemusimo".⁴⁹ Ama balu slome awara diwaki ha hunguraa atsahhatimimisi hekaluli iyaahotei basl. Iniko hee in thehhti sa tsaghanu liefaka.⁵⁰ Kwad slome kowawanee ha Yesu kowamay nikifeetiye.⁵¹ Kowagusu na hhawatimo wka iyamkololo aratsuhu unatoniniitsi iniko kowaoho.⁵² Iyafatsaghatu mkololo nokomay nikieete haraslaay.⁵³ Yesu nokohubu harati kuhani dadiri. Haghi iyaku rankuritiyee slome diwaki makuhani diyani garu ha tsaghamusay.⁵⁴ Petro sle nikiguu hara sige Yesu harati ghuama ta makuhani diyani. Iyaibiti dawaki ha tongimai kiyatiasluli wane mitsinaali hamerl slaya.⁵⁵ Siwasi makuhani kodiyan slome iyahuru dabalihitiri ko hhapa aaremo ko Yesu lokoga iniko iyaslamineibasla.⁵⁶ Bere mele hira slome iyahubiyee iimbo ta lana sa ini iniko hhabi roini sle unasla nghasitibasla.⁵⁷ Wakinaa iyawatlayee nikilama hhabiyee sa ini nikoiyee.⁵⁸ "Owaakhasana oini hekalo takatlahhe hara badai alingi balu tani atlehe ta hatla takatlehhiyabasla hara dabai."⁵⁹ Iniko hhabo reini sle

unaslanghasitibasla. ⁶⁰ Kuhani dadiri iyaghariti niki Yesu malosa "Aara kontasle? Hira waka mi hhahhaba naa sa ku?" ⁶¹ Iniko gahhaku kiyaoo iyaghabu kokooo. Nokomahasa kara na kuhani kodadiri ku na Kristo nu tokowawaratlese?" ⁶² Yesu iyao "naana Ma oanta nu ko Adamu in ibiti daba ko uuyali ko uuru iyakhay hara tlafo ta dawri." ⁶³ Kahani dadi iyaefehhisi ghayro was nikoo kahhana hhabumusay slaana? ⁶⁴ An akhasitei oosli waway wo kini na kalo? Slome kowarawakusu lokogasa. ⁶⁵ Wakinaa nokorotsubaghana hara tsubaghari nokorotsuku panda nokodifu nokoo, "Tsaahi!" Kowahubu na difhisay nokodifu. ⁶⁶ Ha Petro kiyakahhi hhapeli tongimusitaa waka ta makuhani iyakhautu dirosi. ⁶⁷ Kowaani Petro kiyaghariti aslu mitsini noko hhuun nokorosapu nikiooto kusle awantei ha Mnazareti, Yesu. ⁶⁸ Iniko iyasii nikoo, "khuabasl tsatsahhamabas mi ointi ma nikitiiti hara feneli ta ghwa ma. (Aatlisi slahhamaka "konkimo nikitsee" hhaku ti hhabo taansi). ⁶⁹ Iniko tongitao ta hare haghi kowani nikihhabiti sa kwad kowawanee kowagharimitiri disi "Hiruku waka woini." ⁷⁰ Iniko iyasii kara magha kwadi kowadisi ghasi miti kohhaoo Petro, Tsoba ku waka waini fua kusle ko mgalilaya." ⁷¹ Iniko uaghsa ini waka hhape ta lauli ha laoaago "hiruko okhuabasl kohhahhaba ntee." ⁷² Konkimo nikissee ta njad. Petro iyaehorese aa remo tokomaoo na Yesu. "alu ta konkimo tsea mara ngad isiiti mara tamu iyahua hhapei nikiaaaa.

Chapter 15

¹ Matlatle eboae makuhani diyani unaslusla yee ha garu ha tsaghamusay. Ma Yesu nokotsege nokolehhisi ta pilaltoli. Nokoma has na Pilato "Kuu na khambatlu ka wayahudi ko?" ² "Nosokohhabu, "kuadoso ooto." ³ Makuhani diyana iyahhabiye aaremo naaa ko Yesu. ⁴ Pilato nokomahas kara "khuutasl gumuwe? Arintas doro tokohhahhabini hara aaremo naaa? ⁵ Iniko Yesu gahaaku iyao ti Pilatoli, iyaetlokho to. ⁶ Doro kiisasinee lalaa ta neema kofoha hini wa tokowatlehhe tsegimusa kiyafi iinee. ⁷ Iyawanee tlakumusay gerezali, iyawanee tsuuuumusay talakwe roini lalaaa misiyaa, iyawana hini waka umawaso na Baraba. ⁸ Hira iyakhayee ti Pilatoli, nokofirinee liii sini ado doro kiisasini aluka. ⁹ Pilato nikioo "slaantaa lofohimu khambatlu ko Wayahudi?" ¹⁰ Bere mele iyatsahha asatloma makuhani diyami tokowahubi dirosi. ¹¹ Iniko dadiroi ko mahuhani iyahira ara ghinti yee litsotsoiyaa ara afo ta dadi lokofohini Baraba. ¹² Pilato nikioo kara omeleisi khambatlu ko Wayahudi?" ¹³ Nikitsotsoiri kara ekihhimusanki. ¹⁴ Pilato nikoo imeleisi araa ko talku? Iniko iyatsotsoiyee nefa ekihhimusenki. ¹⁵ Pilato iyaslaan hira likwaanaa Baraba nokofohi ni nokotsegiti Yesu hhagimai nokotiitisi lokoeki hhimusu. ¹⁶ Dighisay nokohubiye paka waay ghaama nikiku runkuritiye diwaki slome dighisay. ¹⁷ Nosokoeluuu Yesu kanzu ta zambarau nikiriutliri bogho ko leghe wa sosokoeluuu. ¹⁸ Nokotlatlesiyee hherifu nikioiyee "sayuko khambatlu ko Wayahudi. ¹⁹ Nokoslahha saga hara nokorotsubaghana tsubaghari nikitungunaimiti pandaresi sa aramure. ²⁰ Ma kiyahheesiri hheri nosokotuiyee kanzurodo ta zambarau nosokoeleua qayro wasu, nokotiitisa hara fendi saekihhimusa. ²¹ Nokouuresiyee kowafutimimisi hara amo lokoroay kowa yamuli edadafini iya qaymo dahha uma wos na Simoni nkirene Tatako Iskanda ha Rufo) nokouurese msalaba ko Yesu gegera. ²² Dighisay nkolehhisiye Yesu yamu tkaoooo manini Goligotha (tiniee ta saga). ²³ Nosokoharisi umasay koghara iniko iyakitahhi basla. ²⁴ Nokoekihhimusiye nikidehhinee qayro wasi nikielehhitiye dighisay slome. ²⁵ A siwa ta tamu ra matlatle nokoekihhi musu. ²⁶ Nikighasiye rawa wasi khaimo tokawa aaremo was tsaghana khambatlu ko Wayahudi. ²⁷ Kowaekihhimusu eliwiki ka bontimai njad waka aradaghari roso ta uuya woko hara busa woso. ²⁸ (Aathisi slahhama ka , tsagharu efaka takahhabu hhaku ti hhabo ta ansi). ²⁹ Kowafutimimisirisle kowaoosli slini lisgai rikirikimimisiyaa lioinaa "Ku koheka lu khetisa latlehhe ara balu tamu. ³⁰ Uruohinti kwak laejuku hhapeli msalaba ka." ³¹ Doso looloi makuhani kowahheri lusuhhabiya diwaki ha tsaghamusay nikioiyee iyawakinaa araohini iniki islayabasl araohiru iniwaka. ³² Kristo khabatlu ko Israeli ejukuti hhapeli hiriko suruki msalabaka loara layaaamana. ha kwa da sle tikiyaekihhimusu diwaki kowahhere. ³³ Kiyadahati siwa ta lahhoo eboaa nikiyakhauutu rawaka paka siwa ta gwelene. ³⁴ Siwa ta gweleni Yesu iyatsotsoo hara afo ta dadiri lalaa rii soay ini mawutu? ³⁵ Kwas kowagharimitiri kiyakhasiri nikioiyee khuumi "Eliya oo oomini." ³⁶ Hiru waka nikifeete nikihatsisi siki ti siponjili nakaghasa rawa khaimoti ko tsukahholi nosokoharisi likitahha. Hiru waka nikioo, tlakwa naarinana bere Eliya iyakhay liko ejukutisi hhapeli. ³⁷ Ma Yesu nikiaa aa ara afo ta dadiri nikigwaa. ³⁸ Kahayrii ko hekalu nukudehhe daghero njad waraka sa hhape. ³⁹ Dighisay waka kowaghariti kowapunda ti Yesu khuusu kiyaarini doro kirigwaa nikioo tsoba hiruko a nu ko lalaa. ⁴⁰ Iyawanee haaytikay iyakhuune hara sige diroini iyawanta mariamu maagdalenaa Mariamu (iyo ta Yakobo ningoni ha Yose), na salome. ⁴¹ Siwa kiya Galiliyal wani kowagusu nokofirinee, Ha haaytikay wkinaa naaa unarakonee diwaki paka Yerusalem. ⁴² Takadali khwani a lalaa la boiimisu lalaa alu ta sabato. ⁴³ Yusufu ko arimathaya iyakhay haghi ayaabutumu ko baraza koromurimamita hara uuru nikidaha ti Pilatoli niki slu gwa ta Yesu firini. ⁴⁴ Pilato nikieto khoo Yesu igwaa nokoo oo dighisimo wod nokomahasa bere Yesu igwaa. ⁴⁵ Kiyaslawii tsoba ti dighisimo woda Yesu igwaa nokoroyaana Yusufu lislaghwa ta Yesu ayi. ⁴⁶ Yusufu iyatlakuhu sanda nokoeyukutisiti msalabaka nokotsege hara sanda nokog hasa ti kaburi takafoli ti hhapeli. Ma naka orauutu tlaaa ti ifodoo ko kaburili. ⁴⁷ Mariamu Magdalena ha Mariamu iyo ta Yose iyeearinee yamu tokowafolo Yesu.

Chapter 16

¹ Siwa sabato kiyafakiti Mariamu maghaelana ha Mariamu iyo ta Yakobo, ha salome, iyatlakunee duii ta hhoo, saliakhayaa lislaghwa ta Yesu makhiyaa sa gola. ² Matlatle lalaa ta tlatleso iyaduhyee ti kaburili tlehemi kiyatiiti. ³ Nukuruhhabiye miya na tatlaaa epindiri tsi sa andaa laedafana kaburili? ⁴ Siwa kunai lakhumisiri iyaarinee hiru inepi

ngirtiisi talaa ata dadir neja. ⁵ Nikiedafiye kaburili nokoanee hiru hhawatmo ineluuu ghayru koaabaku hhawatmo ineluuu qayru koaabaku iimbite haradaba ko uuya niketokhoiye. ⁶ Nikioo tlaamebasl Yesu dabaliitaa ko Nazareti tokowaekihhimusu. Inaslafu Didi hhaku khuumei yamu tokowaghasi. ⁷ Hautei sahhabakuwaki tsahhatimay was ha Petro in gata hara Galilaya. Taysi oantaa ado deoo tusunahhabi. ⁸ Nikihautiye nikifeetiye kaburi ka iyadadakhiye kiyetokhooso iyahhabiribas wawuwe sa hiru we sagawe iyatlaamutiye neja. ⁹ (Aatlisei hhabo ta ansi kontabasl Marko 16:9-20) Aramatlatle laalaa ta tlatleso kiyaslafi karatiiti gasa Mariamu Magdalena isi dirosa kababatsa tsaghwa faghu. ¹⁰ Iyahatu nisikihhabu kwada kowadiwaki wanee ha ini siwa kiyaslahhaiinee ha hhirihhira. ¹¹ Iyaakhasiye slafu inapoo insle iniko kkwara yaaanibas. ¹² (Aatlisi: Hhabo faansi kontabasl Marko 16:9-20) panda ta kwasi nikiyaetiiti ara doro ta batla ti hira njadi kiyakhotoitsi nei ti hhape ka. ¹³ Iyahautiye nikihhahiye sa tsahhatimay wakinaa kowametiye iniko iyayaaaneibas wakinaa kowametiye iniko iyayaaaneibas. ¹⁴ (Aatlisi hhabo ta ansi kontabas Marko 16:9-20) Yesu magha nikiyaetiiti ti kwad miba waki kowaenakakaiiri mezali nikirioo oo soay yaanaabas ha khalaame ta Munai waini sagawe kiyara yaanibas kwad kowaanee kiyoslafi gwaaraka. ¹⁵ Nisikihhabu "Hautei fitsimali slome, la hhabitaa injili ti hira slomeli ha makay slome. ¹⁶ Ko yaani lokorokuusu koroohini kodo ko sii koekihhimusu. ¹⁷ (Aatlisi hhabo ta ansi kontabasla marko 16:9-20) lagharuu ungusiyaa ha ko yaaamui. Hara uma wii tsaghwa ta tlaku babatsitaa. Hhahiyaa hara gimba ko Aabu. ¹⁸ Ohina desasa hara dadai waini kama likitahhanaa gamuwe ko gwaasa gamu hhaku kislay. Eghamitiyaa dabai ti mamaaritayli inaasle hhaayaa. ¹⁹ Yesu kiyagimbusi ha sinnaa nokohubu hara rawa nikiibiti daba ko uyali ko lalaa. ²⁰ Tsahhatimay nikihautiri sa tsahhatimisu yamu slomeli siwa dadiro kiyandumitiri diraki ha tsobusa aara hara aaremo ha laghama unagusiye ha inaa.

Luke

Chapter 1

¹ Naaa unaeatlisi gasa ti qasali mahasabasla aaremo tokiyaefakisi diro tini. ² Adodo tusunguna harisi andaa ale tlatleso ka ara ohimusay ko ila a yandumu say ko afo. ³ Hinko anasle ini ko kana yuumiti tabaii tlatleso ta aaremo he slome ti tlatleso ka ana arimu tahho diroi losotsaaama ti qamituwosi ko dadiri neja, Theofilo. ⁴ Ini ko haislatu tsahha tsaba ko aaremo tokwatsahhamisi. ⁵ Ti baluko Herodeli hhapa Loimo ko Yudea iya wani deaamusay wako tokwa ooomimini Zekaria ko tonge Abiya hareroso iya ti hati Haruni dahhati umoso ka oo' na Elizabeti. ⁶ Slome iya tsabali wane panda ta Lalaali iya khotsine bila tlakwe ti kamuuu tisa hhomeli a yaaa bo ta dadiro. ⁷ Ini ko iya koneibasla khobimo ini ko Elizabeti aale tsaata asiwati hho me aale garu neja. ⁸ Hinko iya tiiti Zakarisa iya ti Lalaali wane iya panda khukhukhu a deewoso ti aaremo ko balu wasi. ⁹ Qoma ta aaremo ko elehha deemusay kalo ko harimisa kwa ale elehhe ara kura edafa ti doo ko dadiroli ahinko araquusa ara gubara. ¹⁰ Rugumi tuku tahira iya firiinti fendili tisiwa ta raquusali ara gubara. ¹¹ Hinko Malaika ko dadiro iya ra tii nikigariti ara bara tauuya ta isi gutlitu tara quumisu. ¹² Zakaria iyabikhiti kiyaarini nokoro huu na tlaame. ¹³ Iniko nosoko hhaba na Malaika tlaamebasla Zakaria ini ko firorogo kana akhasa harerogo Elizabeti nosoko la qwali kholimo umoso oooooti Yohana. ¹⁴ Konto kwaaru a magama naaa kwaana laqwalaros. ¹⁵ Iniko tlehhi ko dadiri panda ta ilali ko dadiroli kitahiyabasla divahi au khufa la dihi ini ko koka tisi ara muna ko hhoo ti gura ko iyoroina. ¹⁶ Ahiya naaa ko Israeli ki fokitisi na dadiro Lalaal roini. ¹⁷ Hautu panda ta dadiroli ti Muna a uuru ko Eliyali dodoiisi liya ki'ii si Munai kono tata a daqay ini ko kogugusasi maibasla panda khuiri ti hhoa ta ko tsabali doso iisi ini buutu qasa dadiro hira iniko kiyaboiisi saini. ¹⁸ Malaika nosoko hha na Zakaria mele islawa tsahha heti? Ini ko ana garimo aharerit'isle kwara wasa ini naiye neja. ¹⁹ Malaika ni kihhhabu ana Gabrieli iniko koqarit panda ta Lalaali kiyayaaabu lusohhabu lo swa hubu tsabiru hhoo. ²⁰ Khuumu bimbusi tabasla tlehheti ana qabiti islatabasla gimba paka balu heti kiya tiifti he saga kasla ngati ona aaremoii ti kie fakisi ti siwa tahhooi. ²¹ Hinko hira kwaale baqamimiti Zakaria kiyetlokhuso iyai'isini siwa naaa doo ko Lalaali. ²² Ini ko kiya tiiti ara fendi iya islayibasla arira aara niki tsahhiri iyaa leslawini arima kiya doo ko Lalaali wara iya panda khuu laqaru aara iyaniti iyaqabu. ²³ Nikiyalii bala koharimisu woso kiya efakiti iyahauti ara aya woso. ²⁴ Ini ko Zakaria kiyakiii ara aya woso kiyati haripi su woso dahhi doo kolalaaka hareroseo ikitlehhiiti tsihay ini ko iyaaya woso dahhibasla balu ko slehhera koan. Ikini o. ²⁵ He natodo dadiro kiya iisini diroi ti ki ya ila khumisi ara ielehha batsa mureri panda tahirali. ²⁶ Hinko ti slehhe ko lahhoi ko tsihay ko Elizabeti Lalaal iya hhabiti? Sa malaika Gabrieli hauta ara hhape tagali laya to koowai Nazareti. ²⁷ Ti bikira takakhbumisi na nuhha watimo iniko na Yusufu ini aale tonge Daudi umoso bikra rasa na Mariamu. ²⁸ Nikiyakhay dirosi niki o hhoa ki taili owoto hhoa tadadiri! Dadiro kono wara looo na ki. ²⁹ Ini ko aaremo ko Malaika kahhamisi iya tsahha ti basla sami Malaika iyao hhoa ta etlokhoa dirosi. ³⁰ Nakao na malaika mare kat tlaamu mariamu ini ko anasla winti hhoa tati Lalaal dahha. ³¹ Khuumi gegeti guraa ti quraa woqi la qwaliti kholimo ki oo'ooo to umoso na ³² Yusufu. Tlehhe kodadiri ko oo'oo' nu ko rawali wara neja dadiro Lalaal so ko harisi kiti ko ale ko Daudi tata woini. ³³ Ara ibiti rawa ko tonge te Yakobo paka lanko adiraros tlehhiita basla taefako. ³⁴ Malaika nokoo na mariamu he iya tiiti ara mi ini ko awarahhi basla qata a nu hhawata. ³⁵ Malaika iniki yaaani nakao "Muna ko hhoo iya khay rawawagi a uu'ru kokodo korawali wara neja iyakhay rawawagi wara hinko kohhoo toko laqwal ko oo'oo' iya Lalaal. ³⁶ Ila khumisi hatokini Elazabeti tsihay konto ko nuko kwara wasi ko dimay here slehhe ko la hhoo dirosi taka ale oo'oomi mi tsaata. ³⁷ Ini ko hhaku ta matsima ti Lalaal li. ³⁸ Mariamu nitiooto ila khumisi ana yandumu sao ta hare ta dadiro. Mawi na doso tlehhiiti diroi ayaaaborogo" na kamay ana malaika. ³⁹ Iniko ti balu wasi mariamu iyahautu tsiga ti hhape ta dande mo ti hhape ta Yudea. ⁴⁰ Iya hauti aya ko Zekariyalii ni kiya tsahhemisiti Elizabeti. ⁴¹ Hinko iya tiiti Elizabeti kiyaa khasiti tsahhisa ta Mariamu, kholimo guraawosi

nikietso oto Elizabeti nakahatsi Muna ko hhoo.⁴² Ni kiediresita aforo so nikioot ara afo tadadiri sikini hhoa ki neja ti hhay ti kali a nuko wara guraa wogi sogo harisi hhoa.⁴³ Ini meletlehthiti diroi inikoiyo ta dadiro wi'i kaslaa liyakhati diroi.⁴⁴ Iniko ilakhumisi kaakhasi eawi'i afo ta tsahhisa rogo kholimo guraa wii nikie tsooto ara kwaaruu.⁴⁵ Saka harisi hhoa harerodo iniko ta yaanta hakaiya ti buutata aaremo toso kwa hhabu ti dadiroka.⁴⁶ Mariamu nikooto Muna wi'i ini yaan dadiro.⁴⁷ A Muna wii ini kwaani tilalaa ara fatasqamusaorii.⁴⁸ Iniko ini ilakhumisi hali ta bira ta gandumusaoroso ta hare ilalakhumisi hinko ti laqwalima slome ki'oo'oo' kihhoo.⁴⁹ Iniko ini koisla slawa ini iisini aara mo kadiyani diroi a umosole ko hhoo.⁵⁰ Hhoa roso ibimamiti ti laqwalima a laqwalima akwadadi koi murimamitiri.⁵¹ Ini laqani uuru ara dabawoso. Kini pas kwadi tunkuna qamimitiri rawa wawali ko Munai waini.⁵² Kini eeti birali haay ko hhapalo e ti kiteri waina koale niki waratle kwadi kwabirali wane.⁵³ Kiyaankhisi kwadi kwa qwarimi tiye ara bamama ta hhoo iniko hindaqe ri kimurini ara dabai kogonga.⁵⁴ Ini harisi iiso ara Israeli yandu Musay woso liara horesi lilaane hhoa.⁵⁵ (Ado do kiyaoi tini tata wori) ti Abrahamu a laqwalima wasi lanko."⁵⁶ Mariamu iyaibiti a Elizabeti slehhera tamu ikiya oso kiiiti ara aya woso.⁵⁷ Hinko siwa inaale dahati ti Elizabeti ti laqwala kholimo woso niki laqwa liti kholi mo kohhawata.⁵⁸ Mara afiroso ahaay waini iyaakhasiri do dadiro kiya dihese hhoa roso niki kwaane kiwaki aini.⁵⁹ Iya tii balu ko dakati iya khage iya kholimo ara uutlakage kiya slaa loko'oooo uma woso, "Zekaria a oha ta umo ko tatawoini.⁶⁰ Iniko iyoroini iki'iisiti iki'ooto uya ko oooo Yohana.⁶¹ Hoko'oo hhaku koma waki ti haay wakini toko oooomaamini umaki."⁶² No sokoiisini aara tata woini laaaru ini iyaslaani uma loko miya oo.⁶³ Tata woini nikislaan pahhati tara tsagaru iki tsagan umoso na Yohana," slome i ki elokhooso na het.⁶⁴ Tsiga a fawoso no koqwere a tsifira roso ikitlehtheti towani nikigi mbusu niki Lalaa dumbini.⁶⁵ Tlaame iki yakhatu ti slomeli ko ibimanita tsayuli aimaa aare mo waki niki pasitiri ti hhare slomeli ta dandemo ko Yudali.⁶⁶ A slome takaakhas nakaqas muna waini liolina kholimoko kome le wara iniko daba ko dadiro iya diwaki wan aini.⁶⁷ Tata uloni Zekaria kwa hatsi si na Muna kohhoo niki batsi yaaabutay nikioo.⁶⁸ Laka dumbini dadiro lalaa ta Israeli ini ko iya iisiti niki yandutu ara fataaa ti hira wasi.⁶⁹ Sukuru waratles kharimo koro fataaa ti doo ko gandumusay woso Daudi ti kwada ko moko mokoli tayandumusay wasi Daudi.⁷⁰ Ado do kiyaoi ara a fota yaaa butay wasi kwawane ti sima ta aleli.⁷¹ Kunu iisi ti tlakumusay watina a ti dabai ko slome kura anda wakiri.⁷² Doto iisi laaaru hhoa tini tata wori ar horesa hhabaroso tahhoo.⁷³ Lao kiyahha ti a brahamuli tata woro.⁷⁴ Iya lausu yaaaru iniko laka ana isla wana yanduta saini bila tlaame tunkuna iisi ti dabai ko tlaku musay hora.⁷⁵ Ti hhoali a tsala panda rosi balu wati slomeli.⁷⁶ E ku kholimo ko oo'oo yaaa buty ko rawali wara neja ini ko gusiti panda ta dadiroli loso boi'isiti afa amo boiisa hira sa khaymu woso.⁷⁷ Nisidi hhabu hirawas ki'iisi ara amo maimu tlakweroini.⁷⁸ Heti iya tiiti saslaa talalaa ro iniko tlehemi ta rawo dahha iya khatu.⁷⁹ E tsaasa roini ni kiarine eboa a ti hhapahapanay koqwaara doso iisi sigo qarita yaawatini ti afaamo ta tla khatili.⁸⁰ Hinko kholimowodo ni kidiray ni ki tlehthiti uuru koni Munali iya ibiti kwerali paka balu tunkuna tiitisi ini ti Israeli.

Chapter 2

¹ Hinko ti baluwaki nikiya tiiti kaisari Agusito iyahari kamuuu tisa niki dikiisi iniko lihubiri fara tahira slome koibimami ta fitsimali.² He a fara ta tlatleso takaiisini ti siwa Krenio aale gatimusay ko siriya.³ Hinko kila koqo nikihautu ara mji woso loko tsagarukay fari.⁴ Ini sle Yusufu iya hautu iya hautu inisle ti mji ko Nazaretika taisa Galilaya ka ni ki hautu ara Yudea ti mji ko Bethlehemu kopoa ado mji ko Daudi iniko iyati'iti ki moko mokoli ta Daudi.⁵ Iya hautu ara taysi kunatsagarukay diwaki mari yamu ini ko taka ale khabumisi a le iya khuu nu kholimo.⁶ Hinko iya tiiti iya hadi ulane siwa rosi talawala kholimo nikiya khay.⁷ Nikilaqwaliti kholimo ko hha wata ta laqwalimawasi ko tlatle so no soko nini'iitisi gay ru slaqwali loso ko tlahhasa tsaqwa kholimo no koqas ti wau k makay aagi misuli iniko lohay ahhaku ti doo ko dahayeli.⁸ Ti lohasi iyawane deemusay kwea ibimimitiri ti qay maamili ligau aayaa rugumay kobeeu woini ara amasi.⁹ Tsiga malai ka ko dadiro niki ta tii a hhoa ta dadiro ini pirihihi nikinini iiti ni ki tlaamutiri neja.¹⁰ Nisiki hhabu na malaika mare katlaamute ini ko suna hubimu gimba ko hhoo iniko iya hubiti kwaaruu kodadiri ti hira slameli.¹¹ Lasi ara fatagamusay ko laqwali sahunguraa mi ko Daudili ini na Kristo dadiro!¹² He na aara tunsunkuharis oslata kholimo nko tsege ara qayru ini qata ti waaut ko makay aagimisuli.¹³ Totsiga nikiya tiitiri hira naaa o dawuri nunkuru slahhiri a malakasi salala nikioiri.¹⁴ Hhoa salala tara wali wara neja tlakhata ti fitsi slome li naka rawa bo oo na ina.¹⁵ Ini ko malaika kiyato hauri nusunguhhabine ina a ina kwa rei hinko ara Bethlehemu a ari makwan gamuku konati ti ini ko dadro tunsunku hhabu.¹⁶ Niki mutliri hadi niki slaye mariaamu a Yusufu niki arine kholimo ini qati ti wau ko makay aagimi suli.¹⁷ Kaya arinei dosi niki hhabiri sa hira todi tisiya hhabu ta kholimo.¹⁸ Slome kwaakhasiri gimbas nikietlokhooso na todo taka hhabu na deemusay.¹⁹ Iniko Mariamu niki panda khuulu wawumisu some kiyaale akhasiti takaqas Muna wosi.²⁰ Deemusay nikiyati'iiri kodiremaamisi a Lalaa kwaaruu sa qamu wodo to kwa akhas a arima ado do taka hhabu diroini.²¹ Kuja dahiri balu ko dakati a siwa ta kholimo ara uutla no ko ooo uma Yesu uma toswa kwa ale harisi na malaika wodo ini ko tsihay iya kahha tlehha guraal.²² Pisakaro taka hhaa tara kuusa kiya fusiti qomaitisa a aaremo ko Musa Yusufu a Mariamu noko le hhesi dooko lalaali hadi Yerusalemuli no ko qasakay panda ta dadiroli.²³ Ado do tokwa tsagan ti aaremo ko didiroli kila nu hhawata ko gwerarima guraawoso ko'ooo to kwa harisi bura ti dadiroli.²⁴ Ina asle iya khaye saharisa naamisu qoma ato takahhabini ti aaremo kodadiroli hay tlaaba njadi.²⁵ Ila khumisi ujawani hiru ti Yesu selemuli iniko umoso kwa oo'oo mimini simioni hiru aale ko tsaba a hiru ko Lalaa ini iya ale. Baqamimiti saga ko Israeli a Muna ko hhoo iyaale ra wawasi wani.²⁶ Kaale piisi dirosi koma Muna ko hhoo ini iya laka gwaibasla kahha iyaarini bsala Kristo ko dadiro.²⁷ Lalaa wanki iyakhay waay doo ko lalaali ko na gatisi na Muna kohhoo ini ko garu

iyaoiiri kho limo Yesu loso ko iisini todo taka slaa etsahha ta aaremo.²⁸ Ado do simeoni loso kwaila oho ti da bai wasa niki oiri.²⁹ Hinko ana ya aamu yandumusay hogo liha utu ara hhoa dadiro qomaitisa a aara hogo.³⁰ Iniko ilawii ini arine ara fataaa rogo.³¹ Iniko ini poo ti ila kohira slomeli.³² Ini ana pisaru sapoisa ti hhapapu a hhoa ta hira Israelili"³³ Tata a iyo ta daqay kiya itlokhooso aaremo tikiya gimbusu rawa wasi.³⁴ Nayamu Simeoni nisikiharisi hhoa akioo ti Mariamuli iyo roino akhasi tabooo! Kholimoko tleti hhama ara fataqa ti hira naaa ti Isaraeli a aa inko hira naaa ko sii.³⁵ Iniko panga kotunkudaaa kuwaki ini ko waway ko wakina iya poo.³⁶ Yaaabatay ta hatihare taka oooo mimini Ana iniko iyamanta duo kwa lalalli kodadiri ini aale khway la ta fanueli ta ti mokoma kolli ta Asheri dahha. Iya kwara naa konto neja ini iya ibiti a hhawata woso kwara fanqwa tunkuna khabitiri.³⁷ Nayamu kiya thehhiti kwaalita kwara miberi dakati a tsigahha. Ini waoslayibasla hata do oko la laaka kudaadira iya panda khukhu khuu Lalaa gua diwaki astega a firo amasi a tlehemi.³⁸ A ti siwasi iya khay haqi kiya ansinei naamisu Lalaa iya gimbusu ta kholimo ti kila hineli ini ko kwa baqamimiti ara fataaa ta Yerusalemu.³⁹ Kiya hheesiri kila gamu tikiya slaa iisiru qomaa gimbababa ta dadiro iya kiiri Galilayali mji waini Nazaretili.⁴⁰ Kholimo iya diray ni kiuuru iisini nikirogini ti hhoa ta Lalaa iya rawa wasi wanti.⁴¹ Garuwasi kila kwari iya hautiri ara Yerusalemu salosona ko paasaka.⁴² Kiya kwara mibanjadi koni iyaaute ri kara siwa ti hhoi etsahha ta losona.⁴³ Siwa slome kameti sa losana iya ansine kiasa ara aya. iniko buhhawatimo Yesu iya meti aluli haqi Yerusalemuli a garuwaini iya tsahhiribasla heti.⁴⁴ Iya oiri iniko wani ti rungumi taa le khotsu kikikatu aini disi iya khotso kikikaye khotso to balu iniko nikiansi ne dabahitu tidiroini dawaili a waraee roin.⁴⁵ Kiyaslaqwatiyei slawiru iyati'iiri Yerusalemuli ni ki ansinei dabahitudisi.⁴⁶ Ikiyatiiti iniko balu taniu nokoslay doo kolalaali ini ibiti tlaaatlaaa ko tsahhatumusayli, kiya itimimisi nikimahamisi aaremo.⁴⁷ Slome kwaini itimimisiri kiya etlo khooso na tsahharoso a yaaaru woso.⁴⁸ Lokwaani iyaetlokhakhoiri nokooo na iyoroini ningoo sami unu dotoiisiti akhosi tata woti a ana ono dabahhitan ara tlaame tadadiri."⁴⁹ Nikioo so ay ini dabahihite? Ana tsa hhatei basle ini ko uuru la ti doo ko tata wori wara? ⁵⁰ Iniko iya tsahhiribsla miini kiya owiini ara gimbabaroqo.⁵¹ Nikioso hautiri diwaki paka ayoini Nazareti kiyaakhamimisi ina iyoroini iya qasiti gimbaba tuka munai wasi.⁵² Inko Yesu iya panda khakhuu dira ti jjoali ati qomali nikidiray slaa na Lalaa ror.

Chapter 3

¹ Hinko ti slehhe ko mibakoani ko are ibina ko Kaisari Kiberie, ti Pilato aale gatimusay ko Uyahudi Herode aale gatimusay ko Mukoa ko Galilaya a Folipo ningo ini aale gatimusay ko mkoako ilurea a Trakoniti a lisanian aale gatimusay ko mkoa ko Abilene. ² A siwa ta deemusa gatimusay ko, Anasi a Kayafa aarako Lalaa iyakhay ti Yohanali nu ko Zakaria gongorili. ³ Iya Khotsukay mkoa slome nini'iita wa aamu ko Yordani iyahhabu hhu ntsita ta takiaa sa arah hkua ta tlakwe. ⁴ A do do takara tsaqan ti kitabu ko aaremo ko Isay yaabutay "afo tahiru koaamima gongorili " Boiisei afaamo ta dadiro bo iimisei fulimisuwo tadikiiti. ⁵ Kila paha Kahatsisi akila danda a khinaati kaqomaitisi ta boii taekhongagooti tadikiisi a afaamo takaslingara taniqisi. ⁶ Hira slome arina ara fataqa ta Lalaa. ⁷ Hinko nikoo no Yohana slaslamu kodadiri ko hira kwa khaye lislawina hhuntsa aini hungura laqwalima ko desu ko qara miya nisiya hhabu laki ta ara neto takhotsa? ⁸ Laqurale aamu tunkukonto akiaa mare kansinte hha waay watini koma Ibrahimu inko tata woro saga siki hhahhababimu Lalaa islawoti loso ko waratlesi Ibrahimu haay ti'ita a tlee wak. ⁹ Ini buutu tlaqu kono qasi ti deaari mai ko khaimoli hinko kila khaimo ko laqwalalimi basla aamu ko hhoo ko tla'aaaati loko kwahha ti aslali. ¹⁰ Hinko hira tislalaw muli kwamahas liowiina hinko kinuslaa lameleiisa? ¹¹ "Iyagaaani nisikihhabu" bere hiru Kanzu njadi kono kohhaa liba tsa kanzu waki sakokomi basla tuku a koaago ko ma li dosoiisi. ¹² Ini wakina ko usluru tsatsatsata iya khaye inaasle likiri kuumiisi noso ko hhabu, "tsahhamusay, kunu slaa lameleii sani? ¹³ Nisiki hhabu, "mare kurunkurite miberi neja ado do tunkuru slaa kurunkura. ¹⁴ Wakina deemusay nokomahas niki oiri "anda mele? Kunu slaa lameleii sani?" Nisiki hhabu "hubabasla miberi ti hiru wokoli ara uuru ara gwatlisabasla hiru wokoara lama yaame ara aarama rokini. ¹⁵ Iniko hira iyaale hhehha kone ta baqamitu Kristo kwa khawa kila kogo iyaale wawumimisi Muna wosi Yohana ini na Kristo ko. ¹⁶ Yohana ikiyaaani ni kioo slome, "ana unu ru kuumisi hungura ara maay ini ko woko iya khay kouuru koma koando ana kobasla Kislaia busla kama la hhagimai ko ye'etowas qwere kunuru kuusi hungura ara Muna kohhoo ara asla. ¹⁷ Karay wosu wani dabaiwasi saboiisa ta boii yamu was ko buruqusa ngano a kurukura ngano kugili a rosi iniko kolungi muu ara asla tahhamibasla. ¹⁸ Sahhaba waka naaa iyahhababini tsabiru kohho ti hirali. ¹⁹ Yohana iyara dihhay. Herode gatimusay ko mkoa sakhabo. Herodia haro taningoini a tlakwe waka naaa iniko takaiisini na Herode. ²⁰ Iniko Herode igaiisini tlakwe waka tatlaku neja iya Yohana tsige mage rezali. ²¹ Kara nikiya tiiti hira tuku tikiya ra kuumimisi na Yohana ini sle Yesu kwara kuusu kiya firi rini dawo niki fo hitiri. ²² Muna Kohhoo ikiyaeeti rawawasi fana ado slaqwa ado tlabi suwasi loo loi afo nikiya khatuti daworika nikiooto "Kuningoo kwa slaa. Kini rawa booo neja na ku. ²³ "Hinko Yesu loo kiyaansi ni tsahhatimisu iya kwara kiya slawini kwara slasini aa la kholimo adodo tokwara paiini. ²⁴ Nuko mathati nu ko Lawi nuko melki, nuko Yana nuko. Yusufu, ²⁵ nuko matathia nuko amosi nuko Nahumu nuko Esli nuko Nagai, ²⁶ nuko Maati nuko Matathia nuko Semeini nuko Yusufu nuko Yuda. ²⁷ nuko Yanani nuko Resa, nuko Zeru Babeli nuko shealtieli, nuko Neri, ²⁸ nuko Melki nuko adi nuko Kosamu nuko Elmadamu nuko Eri. ²⁹ nuko Yoshua nuko Eliezeri nukko Yorimu nuko Matathi nuko Lawi. ³⁰ nuko Simioni nuko Yuda nuko Yusufu nuko Yanamu nuko Eliyakimu, ³¹ nuko melea nuko Mena nuko Matatha, nuko Nathani nuko Daudi. ³² nuko Yese nuko Obedi nuko Boazi nuko Salmoni, nuko Nashoni. ³³ nuko Abinaadabu nuko Aramu, nuko Hesroni nukko Peresi nuko Yuda. ³⁴ nuko Yakobo nuko Isaka nuko Ibrahimu nuko Tera nuko Nahori. ³⁵ nuko Seruig, nuko Ragau nuko Pelegi nuko Eberi nuko Sala. ³⁶ nuko Kenani nuko arfaksadi nuko Shemu nuko Nuhu nuko Lameki. ³⁷ nuko

Methusela nukko Henoki, nuko Yaredi nuko Malalei nuko Kenani. ³⁸ nuko Enoshi, nuko Sethi nuko Adamu nuko Lalaa.

Chapter 4

¹ Kara Yesu ini hatsa Muna Kohhoo iya kii ti waaamu ko Jodardani ka kwa gatisina Muna gongorili. ² Balu miberi tsigahhtaisi kwa warahha na ibilisi tisiwasi iya a khasi qwari. ³ Noko oona ibilisi ku bere nuko Lalaa kamuuutisi tlaaa ta limukate tlehheti. ⁴ Yesu ikioo kaaqani hiru ibiti yabasla ara mukate toale. ⁵ Kara kwagatisi na ibilisi ti tsinanai ta dandali nosoko laqan dira slome la fitsima ara siwa ta quag qunqwumara. ⁶ Noko oo na ibilisi Soharisi uutu koro ibina dira tuku diwaki a qamamaro. islawu ladosoiisi ini ko tuku kaharisi diroi lara ibi ti islawu loso haris woko koslaa loso haris. ⁷ Hinko bere iyaanta a ligusiti bamamat tuku togo tlehheti. ⁸ Iniko Yesu iyagaaan nokkonoo ka tsaqan uuru lagusiti dadiro Lalaa rogo uuru lasa yandutu ini iniwaki. ⁹ Magako Ibilisi wagatsa Yesu paka Yeruselemu nokoqas yamu ko rawa neja ko doo ko ado ku nuko Lalaa unelihhit ti hhapeli dila. ¹⁰ Iniko katsaqan "Kiyayaaabu ma laika was loko boiisi a loko gaaay. ¹¹ Kowaratles wawali tidabaiwaini Mareka yaawag hhitinti ti tlaaali. ¹² Yesu iyayaaani nokonooo kahhabu mare ka Lalaarogo warahhati. ¹³ Ibilisi kiyahheesi Yesu warahhaiya hauti noko may paka siwa waka. ¹⁴ Kara Yesu iya kiii ara balilaya ara uuru ko Muna a tsabiru woso ikieqono a nikipasiti ti Mkoa ko tsayu slome. ¹⁵ Iya tsahhatisi ti doeri ko Lalaa roini kila kogwo kwadumbini. ¹⁶ Lala wanki iya hautu ara Nazareti mji to kwa amini ni kidi ray ado do e tsahharoso kiyawanti iyaeda fu ti doo ko lalaali balu ko fanqwi iyaqariti iya somini tsaqaru. ¹⁷ Sukwa harisi gafai ta yaabutay Isay dosi wa poisi qaafai nikida bana yamu yamu tikiya tsaqani. ¹⁸ Muna ko dadiro wani rawawii iniko sikiyahari duii tahhaba tsabiro tahhoo ti nara gumusay li kinayaaabu tsabiru hhoa ti tikiya tsegi liiisimu koarari maibasla liislaya ariru kara kinayaaaba kwaadi ti kiriti ntsatsi. ¹⁹ Tsabiru kwari iniko dadiro la qan hhoa roso. ²⁰ Kara naka tsege qafai nosoko kiisi gatimusay ko doo kolalaa niki ibiti hhapeli ila ko hira slome ko wane ti doo ko lalaali iya ini khuune. ²¹ Iyatlatlese gimba aina iya oini lasi tsaqaruk kombuutis ea wakini". ²² Kila koqo haqi iyaarini todo kiya hhabo Yesu naaa tiwa kinai kiyetlo khooso na aaremo ko hhoo kwa tiimimitiriti afa wosa iyaowiine heki to Msombimo ko Yusufu dosoko baslaa. ²³ Nikioo na Yesu iniko oota hhabati diroi kwaslarimo unu hhaesit kumaki woko kana akhasan Liisinti kaperenaumu iisimenki disi ayokini." ²⁴ Iniko iyahhabu iniko sunu hhahhabimu hunguraa hhaku yaaabutay toko yaaani ti hhaperosi. ²⁵ Iniko sunu hhahhabimu hunguraa tsaba inko anaaa kwaeli Israeli li ti siwa ta Eliyali siwa dawuri tikiyatsegi mare tlubay kiwan kwara tamu ara ko ninina ti siwa qwari kiya wani ko dadiri ti hhape tuki. ²⁶ Iniko Eliya kwa yaabisla ti wo koli waki woini iniko ti kwa alitao waki to taibiti sarepta li tsaya a mji ko Sidoni. ²⁷ Iniko iya wane wakoma naaa Israelili ti siwa ta Elishali yaaabutay inko haku kama waki woini to kwahhaesi iniko Naamani hiru ko Siria. ²⁸ Hira slome waay doo ko Lalaa li kiyaslay na qupita kiya akhasiri he slome. ²⁹ Iyaqarimitiri no ko sapimisi afay ko mji noko gatisi kapaka ti tlahhasa ta danda ko mji inko mji woini kwa tlehhe rawawasi li liisla ya a kwahha birali. ³⁰ Iniko iyafusi sayu ara tlaaatlawaini niko hauti ini. ³¹ Kara nikieeeti ara Kaperenaumu ti mji ko ara lilayali sabato waka iya aletsatsahatimimisi hira waay doo ko lalaali. ³² Kiyaetlokhooso na tsahhatimisu woso iniko iyatsahhamisiti ara uuru. ³³ Hinko baluwasi waay doo ko lalaali iyawaan hiru kwa Muna ko tinimo ko tlaku iya aaaa ara afo ta rawa. ³⁴ "Mi komani aku Yesu ko Nazareti? ana khawuti unahhamisakati? Khuu ku miyaini! Ku kohhoo tilalaali!" ³⁵ Yesu iyara oooo jinimo iya oo gabi kokooo na la tiiti tihiruka! Tinimo wodo kiya hiru wodo kwa hhi hhapeli tlaaawaini kwaratiiti hiruwodo bila tlahhaa me. ³⁶ Hira slome iyaetlokhoiri iya panda khuiri gimba aara sa kila koqo aendeewas kiko iri "gimbaba mi tado slangasa? Kuuuramamis Muna kotlaku ara uuru lititiri. ³⁷ "Hinko aara wawa ko Yesu iya pasiti kila yamu ti yamu kwa nini ii tir mkoa was. ³⁸ Kara Yesu iyahauti ti mji sa ni kiedafu ti doo ko simonili hinko kiedafu ti doo ko simonili hinko kumboo ta simoni iya alemama aati maaaaari ta dihi nasakahhabu sa endeeroso. ³⁹ Dosi kara sapu na Yesu nakara oooo maaaaari rodo na kagemay to tsiga iyaqariti ini siki yandutu. ⁴⁰ Tlahemi kiyaehuhuhuuti hira iya hu biri sa Yesu kila koqo kwa maaaa ni kihhaesi tuku. ⁴¹ Majini tle kiyatiimisi naaa wai liaa aa miminti ara afo ta dadiri liowiinti ku nuko lalaa! Kiyara oooo Majini na Yesu kiyara yaaani basla ligimbasiri ini ko iya tsahhiri ini Kristo. ⁴² Siwa takapisi iya haut yamu kohira hhakwi slaslaymu ko hira kwa ale dabahihiti ni kiya khaya ti yamu kiya wani kwa wara hha tlahhasa ma kihaulu sige ainaa. ⁴³ Iniko nisiki hhabu paka la hhabu aara ko hhoo ko dira ta lalaa ti mji waki nai naaa iniko naga sikiyaya. ⁴⁴ Kara iyapanda khu hhahhabiruti waay doeri ko lalaali ti Uyahudi tuki.

Chapter 5

¹ Ini iyati iti siwa hira tosokwa kurunkuriti a nosoko gimbus Yesu a itimisu aara ko lalaa iniko iya aleqariti daqari ta tumba ko Genesareti. ² Iya arini Mulambai njadi iya qarit afayi ko tlawili hira ko uuma samaki tuaa iyaale tiiti iya nyavu woin hhuntsitsitir. ³ Yesu ikiedafa ti mulambu wokoli kwa Simoni no kooo la ko lehhes ti maayli sige ko nina li a yamu kwa kahiri manikiibi ti niki ansin tsahhatimisu timu lambusa. ⁴ Ni kigimbusi nokooo simoni Lehhi senti mulambu wogo paka ti tlaaa ko maay laeeti siti nyavu wogo la tuuuntu sama kii. ⁵ Simoni nikiyaaan nakioo ayse ana iisima yandu amas tuku ana oha ni basla kama togamu iniko ara aara wogo o eetisi nyavu. ⁶ Kayadoso iisiri iyara batsiri yamu ko dadiri ko samaki a nyavu woin sle ikiansini tsatimitu. ⁷ Dosi nikilaqane indee waini ti mulamba wokoli liya khaya likiya ii sa kay iya khaye ikihatsimisiri mulambai slome nikiansine ehama. ⁸ Ini ko Simoni Petro kiyaarini dosi iya huu gurutundai ko Yesuli nkio o suruki diro a iniko ana hiru ko tlakwe koma dadiro. ⁹ Iniko kwaetlokhooso na slome kwa diwaki wane ain sa tuuu ru ko samaki kiya iisine. ¹⁰ He iyara slahhati Yakobo a Yohana haay Zebedayo iniko aale no kooo na Yesu tlaamebatla iniko hasa a panda khua tuuundtu hira. ¹¹ Tikiya hubi mulambai waini yamu kwa kahiri iya maye kila gamu no ko gusu

ini.¹² Iya tiiti iniko kiya tlehthiti ti mji wokoli hiru kwa ale hatsa uta ma iya hadi wani siwa kiya Yesu, ani iya huu iyae ponoomimisi panda roso paka hhape noko firini nikioo dadiro bere slaanta indeewaga liki boiise.¹³ Yesu iya dikiisu daba woso no ko nangusu nikioo slaamu. Boii hinko kwa may na ukoma wod.¹⁴ "kwa kamuuutisi nokooo hiru woko iniko so kwa hhabu hauty ku ulaqarukatu ti deemusali la harasiti naamisu ko boarogo iniko ado todo musa kiya kmuuutisi ara ariru woini.¹⁵ Iniko tsabiru wos nikipasiti sige li neja a rugumi ta dadiri hira ikiga khatu kwaitimisu kay tsatsahhatimisi a hhae maaaaari roini.¹⁶ Iniko diadi una paslisi ini wak ara firo.¹⁷ Iya tiiti lallaawanki ti siwasi iya ale tsahhatimimisi na iya wane hira a tsatimusay ko gimbaba iya ibitiri disi ini ko iya khaye iya tiitiri yamu naaa pasla ti mkoa ko Galiyaya a Yudea a ti ita muje ko Yerusalemu uuru ko dadiro iyadiwak wani hhaesali.¹⁸ Hira magi iya khaye tiyage geri ti falali hiru kwa tsa qumiti ni kidabahiri afaamo ta e dafisa waalli loko qatisi hhape li panda ta Yesuli.¹⁹ Iya slaei basla afaamo faedafi sa waayli sa rugami dosi iya tsaaa ne rawa pembe ta dooli naka eetisi hiru wodo birali fusa ara ti vigae rawali falaroso tlaaa tala ko hira panda loloi ta Yesuli.²⁰ Iya khuuu yaatu woini Yesu iyao wereeetu tlakwe rogo kuno may.²¹ Tsaaamu say ko hira iya tlatlesiri mahamisu isi liona haki miyaini kogimbusamisa aaremo ko tlaku? Miya naisla may mu tlakwe to lalaa ini wak?²² Iniko Yesu iya mi tsahha miini kiyaale wawomimisiri sikiya hhabu nikioo soay mahamisita heti Munai wakini?²³ Kalo naeslahha haaba tlakwo rogo kana may awo oa qariti la khotsiti? Siwasi loo loi iqiqranti pandaro ini in kitlesi mkate wos to kwa aleara qat manikiii ara aya woso iya dires lalaa.²⁴ Iniko latsahhata nu ko Adamu kon uuru fitsimali tamaymu tlakwe, sohhahhabimu ku watlawi, hubi falarogo lahaut ara ayawogo.²⁵ Siwasi looloi ikigiriti pandaro ini nikitlesi Mkate wos to kwa aleara qat manikiii ara aya woso iya dires lalaa.²⁶ Kila hiru kwae tlakhoos niki lalaa diresiri kiya khay na tlaame iki oir ana arimani aaremo ko balu slome ko basla lasi.²⁷ Siwa ta aaremo waki tiita Yesu iya tii tay si no ko an kousuru tsatsatsata toko oooo mamini Lawi ini ibiti ya koro babatsuli kodi no ko oo iya gusiti.²⁸ Dosi hwai nikiya wara tlay no ko gusu niki may kila gamu ayali.²⁹ Ma Lawi niki boiisi aya wosi losona ko dadiri sa Yesu iya wane ko ushuru tsatsasla ta naaa hadi a hira naaa kwa ibibitiri ti mezali kwa diwaki aagigine a aina.³⁰ Iniko hira a tsaqamusay waini sikiya ale qunqunumimisi tsahhatimu say iya o wiine soay aaginta a kiya hhu a ko ushuru tsatsatsata diwaki a hira wazina ko tlakwe komaa?³¹ Nisi kihhabu na Yesu hira ko wara ti ko slaqo hhoi slaanaaba sla qwaslarimo to kwadi koma ma aaa na slaana waki.³² Ana khawi basla hiya oooo kawu hira ko tsaba tsaba lislawina kiaa aniko i oooo ko tlakwe li slawino kiaa.³³ Niki oo tsahhatimusay ko Yohana mara naa tsegagi na firo a tsahhatimu say ko hira ina asle doso ii mamsiri ini ko tsa hhati masay waga aagagi na akitahhu.³⁴ Noko oo na Yesu islay iru woko liki iisi konakhay e ti losonati ko ko hiru losona tsega siwa hiru losona kahhatiwak ani na?³⁵ Iniko balu iya khay siwa hiru losona toko batsi ara ayoini ini ko ti siwasi ki tsegi.³⁶ Ma kara Yesu niki gimbus diro ini ara slanqasa hhaku ko fehhamamisa daaaari ta qay ru ti e luua ta aaba mala ra yandu baiisa alu aa laansi bere lidoso iisi fehhiisi gayru koaabu a daqarita qaru ti eluaa taaaba ntafahi ntibasla iisuru qayru ko eluaa ta ansi.³⁷ Kara hhaku hiru ko qasa diray ko aabu ti viribali tadiyani bere lidosiisi divay koaaba lakaini fehhlili.³⁸ Iniko divay ko aabu uuru lokoqas ti viriba ta aabi.³⁹ Hhaku hiru siwa takitahha divay koansi, slaantabasla koabu, iniko owainti koale kohho.

Chapter 6

¹ Iyatii ti aaremo ko lalaali ini ko Yesu iya ale futimisi ara tlaaatla ko qaymo ta balu a tsahhatimusay masi iya iisisine haay aka khikhitsini ti dabaiwai ni ko ko aaga bala.² Ini ko wakina hira nikioiri sami iisinta gamu ko hhoebasla ti aaremoli iisuru balu ko lalaali?³ Yesu nikihhabu nikoo aelabite ibasla tsahhasa todo Daudi kiyaiisini kiyaqwari koni ini a haay hhawate kwa diwa ki wane?⁴ Iya hautu ti doo ko lalaali ni ki hubu maate kohhoo a niki aagini waka a nakatsa waka ti hirali takakono nakaaagi kama kaali tahho ti hirali aago.⁵ Ma nikioo nuko Adamu nu ko balu ko lalaa."⁶ Iya tii ti balu ko lalaali waki nai ini ko iya hautu waay doo ko lalaali niki tsahhatis hira ta si iya wani hiru a iniko dabawos ko uuya iya ale tsaqutu.⁷ Aaqagwsay a hira kwaale khuuunu ta boii kihhaesiya hiru balu ko lalaali liislay slamiru aarako ini sapisa sa tlakwe iisuru.⁸ Iniko iya mitsahha iya mi wawumimisiri nikio ti hirati kwaletsagumiti daba waslawi qariti diti tla aatlaaa ko kila kogi dosi hirusu niki watatlay nikiqariti haqi.⁹ Yesu ikioo diroini unu mahamisi hu nguraa ta hhoie balu ko lalaali iisi ru hhoa awu iisuru tlakwe ara fataqa hota awu lingo?" Ma nikiilakhumisiuku no koo hiru wodo.¹⁰ Dikiisi daba wogo niki doso iisi a daba wos kwa ale hhaes.¹¹ Iniko kiya khay na qugita nusungu hhahhabine ina diha ki tla lima le iisi ti Yesuli.¹² Iya tiiti tlehemiisini iya hautu ara danda iya firokay iya panda khuu amasi piray firo lalaa.¹³ Kiya matlatle tlehthiti iya ooo tsatsahhatimusay mas diro si ni ki elehhe miba njadi ti diro ini iniko tikiyaoooo yaaabuta."¹⁴ Umai ko yagabutay wad simani iniko twakwa oooo Petro a andarea ningoini ya Yakobo, Yohana, Filipino, Bartolomayo.¹⁵ Mathayo Tomaso a Yakobo nu ko Alfago Simoni, tokwa oooo Zelote,¹⁶ Yuda nu ko Yakobo a Yuda Iskariote iniko kwa sii.¹⁷ Ma Yesu iyaeyu kutiri diwaki ti da ndaka ni kigarimitiri ti yamu ko tseali idadi tadari ta tsahha musay was itasi wane diwaki a dadi tadadi ta hira kwa uya Uyahudi a Yerusalemu a kwati pwa ni ta Tiro a Sidoni.¹⁸ Iya khaye kwa itimisukay a likihhaes maaaaari roini hira tikiya ale hangesisini na majini ta tlaku kiya hhaesi goro.¹⁹ Kila kogo ti kurunkuri tasi iya warahha nangusa sa uuru ko hha esa iya ti waay wasi dahha, kiya hhaes slome.²⁰ Ma nikiila khumisi tsahhatimusay wasi nikioini sunku harisi hhoa hungura ko naragumusay iniko dira ta lalaa tokini.²¹ Sungu hari hhoa hunguraa ko qwari komaa hinko ini ko kunu ankhisi sukunu haris hhoa hungura koaa aamamima hinko qesenta.²² Sungu harisi hhoa hungura tunku waki na hira a tunkuna paslisi a lukungu khunu hungura liniko kunu tlaka sa nu ko Adamu.²³ Kwaame ti baluwasi la e tso amimita ara kwaru iniko tsaba kontaa buuma kodadiri dawurili saana ta ta woini kiya dosoiisi yaaabatay.²⁴ Iniko hungura ko hindaqere iniko ana sluwinte hhoa roini.²⁵ Hungura kwa a nkhanthe hinko ari nta qwari maaako

hungura ko qesema hinko iniko slahhaata la aaaata maqalo.²⁶ O hungura bere nkuru kwaa na hira slome iniko ana tata woini sikiga iisa yaaabutay ko lama dosi.²⁷ Iniko oimu dirokini kiitimamisite slaol tlakumu say wakini la iisi nta hhoa sakwad kwa hungura wa kiri.²⁸ Saharisa hhoa kwad ko hungura laumamisiri a sa firimak kwad ko hungura awaqaataa.²⁹ Ini dirosi loko tlahha uuntla wak safokitisenti konjad tle bere sonko afa tlese na hira qay ru wogo tlahhasabasla ara kancho.³⁰ Hariso saki koku firahima bere sonko a fatle bamu na hiru iniko gamu wogo firobasla loso kwa kiiisi.³¹ Ado do kara hira slaate lusunku iisi hungura saaisimak dosi loolai.³² Bere la hira slaata ko hungura slaama dosi buuma mi dirokini? Iniko kwad kotlakwe kislani koina slaamaa.³³ Bere lisiisinta hhoa kwad kwad koiisa sahungura hhoa isi buuma miin dirokini? Ini kwad sle ko tla kwe koma iisasina dos looloi.³⁴ Bere ana hhaatlinte gamama ti hiruli kiri paante unguna kiiisi isi buumamiini dirokini? kwad tlaku hantlantlinaa sakwad tlaku ara paaanaa ilaoha qama rodo looloo kara.³⁵ Iniko slaako slakumusaywakini sa iisimaki hhoa sahantlimaka tlaame ba tiba sunkuna kiisiya basla buuma wokini kodadiri tlehhta ha ay ko rawati iniko ini loimo ko hhoo ti hira konaamisu komaisla a kwadi tlaku.³⁶ Komei slahhaame ado tata woki do kislahhame kon.³⁷ Efakisabasla hunguraasla sungune ne fakisiya basla laumisu basla hunguraasle kulaumisi ya basla mawaki wakina hunguraasle kuna may.³⁸ Saharisa wakina hunguraasle sunku harisi gamu ko giri hhoa tokwa hatsisi sukahhamisu a kuusa kuutu gurugundai wakini sa pimiru woko koiisasinte pimiru pimiru looloo yandu pi miru hungura.³⁹ Ma nisikihhabu slangasa hiru ko ila komi basla islaya gata sa hiru woko ko ilakomi basla? Bere iyadoso iisi laka slome iya epahhiri bohondali laka iya epahhiribsl.⁴⁰ Tsatsahhatimusay tlehhti yabasla kodadiri ado tsahamusay woso iniko kila hiru liibiti tsahhatimisu ara buuta tlehhti ado tsahhamusay woso.⁴¹ Soay kara bere khuuna khanslai tawara waay ilali ta ningakiru a aani tawara waay ilali rogi ailakhumisi?⁴² Meleislawutu sahaba ningo kini ningo kini firini labatsa khanslai tawa ra waay ila rogi kukhu untu aami tawara ti uarogi kuwak? lamutu ku gisa batsenti aami ti ilarogi kawak maarinti ta boii batsa khanslai ti ila ta ningokini.⁴³ Iniko hhaku khaimo kohhoo ko laqwa lalima aamu ko tlaku qoro hhaku khaimo ko tlaku kolaqwalalima aamu kohhoo.⁴⁴ Iniko kila khaimo ko tsatsahhahhanisa aamu woso iniko hira iisasinaaba sla aamu ti leqewaka qoro iisasina asla Zabibu ti michongomaka.⁴⁵ Hiru kohhoo ti gamu kohhoi ko Muna woso hari ta hhoo hiru ko tlaku ti gamu kotlaku ko Muna woso harisi tatlaku iniko a foroso owainti todo tahatsimomisi Muna woso.⁴⁶ Soay iooomaminta dadiro dadiro qoro kahhata iisasintaabasla todo kahhahhabimu?⁴⁷ Kila hiru kwa khawa diroi liakha sa aaremowii likiri iisini yandu sulaqamu dokiri wanti.⁴⁸ Unu slonqasiri a hiru ko tlehahhila doo woso iniko khwalaita birali neja malitlehe Msingi ko doo rawa tlaaali taaa tliti hatsima kiyakhaye fehhimisu ko maay iyasla hha doo iniko iyai slaye basla hingilingisa inko kwaale tlehhe ta boii.⁴⁹ Iniko woko koakhamamisa aara wii kwagusibasla slangasaroso na hiru kwaslehhe doo rawa hhapeli bila Misingi waaamu kiya eeti ta uuru doo wodo kiyaslawi amohhamisa tadadiri.

Chapter 7

¹ Iniko Yesu kiyahheesi kila gomu kiyaowiiri iya oo ti hirali kwa ini itimimisiri iyaedafa Kapernaumu. ² Gaaabutay woko ko gatimusay kwa ale ko hhoa neja dirosi aale maaaritam neja ale tsayugwaa. ³ Iniko iyaaleakhas ta Yesu sla kodo gatimusay iyayaaabu gatimusay ko kiyahudi firokane liya khay lo kwaiiasa kay yaaabutay woso mare kigwai. ⁴ Kiyakhaye tsayuli a Yesu sokwa hhabu ara magi niki oo kosla a iniko iisiru dosi saine. ⁵ Iniko kasla hhapeso Nain kwa doo kokalaa tlehhe sa andaa. ⁶ Yesu ni kipanda khuu ara khotso wos diwaki a inaa iniko iya kahha sigesa aaya gatimusay wota iya yaaabu were ee roso ligimbisiri aini dadiro man slaiya basla ku edafa ti dari rii. ⁷ Iniko he anasle ana wawamisi basla anawa ki ini fayima khaymu dirogi iniko hhapi aara to a yandamuda say wiii hhaay. ⁸ Iniko ana hiru tikiya qas ti malai kali aana deimusay bira ufi iyahhabu ti heka hati la hau ti ati wakina "hautare hangura khaware ati yandumusay wii iisimi heti ini sle iisasini." ⁹ Yesu kiya khasi heti iyaetlokho lisi fokiti tlatlamu woi kwaa ini gugusisine kwa owiine, "sunu hhahhabimu ti Israeli aela bibasla arima hiru ko koiimbo komaado heke. ¹⁰ Makwadi tikiya ale yaaabu iyakiiri ara aya no ko slay yandumusay ko hhoo. ¹¹ Woko maaa ta hetu iyatiiti Yesu iyaale khotsukiki kay hauta ara mji tokwa ooo Haini tsa hhatimusay was niki hautiri diwaki a ini nunkukone a rugumi ta hira. ¹² Kiyadahi tsayu a yamu ko mji ila khumisi hira kwa gwaa tokwa alegegeri a kholimo ko iniwak ti iyoroini taale kwaalitao a rugumi ta endeewaini kwatiitiri ti mji iyadiwakiwane a ini. ¹³ Tokwaani dadiro nokorosapu ara slahhaame tadadiri neja rawawa si no ko oo, mare kaaaati. ¹⁴ "Ma nikisap pandali nikanangusu eneza takara geger slaqwa akwad kwagegeriri nikiqarimitir niki oo musombimo oimu wa tlawi." ¹⁵ Kwa gwa nikiya watlay nikiibiti hhapeli nikiansimi gimba, no ko harisi na Yesu ti mama roini. ¹⁶ Ma nikihatna na tlaame slome nikipanda khuii lala diresa lioina "yandumusay kodadi diresa lioina "yandumusay kodudi kono wara tles ti endee watini" na lalaa ini ilakhumisi hira was." ¹⁷ Tsabiru kohhoo ko Yesu iyapasi ti Yudea tuku ati mkoa tuku ko tsayu. ¹⁸ Tsatsahhatimusay ko Yohana iya hhahhabine aare mowaini tuku. ¹⁹ Naga tikiya oooo na Yohana njadi tsa tsa hhatimusay was na kiyaabu ti dadiroli loiakayaa ku na kode kwa khay awu hiru woko wana noila khumisano? ²⁰ Kiyadahiyei tsayuli a Yesu kwa di nikioir kunayaabu na Yohana ara kwa musay dirogi laoani ku kode kwa khay aaru hiru woko wani noilakhumi san." ²¹ Tisiwasi iya hhaesi hira naaa ti ma maeero dahhaka ara netoka ti kwati munai ko tlaku dahhaa ati hira koila hhaku sikiya harisi arima. ²² Yesu nikihhabu nikioo diroini maaako tahauto yamu kadahhate sodikiisita Yahana kana antee na kana akhasite ko ila komaibasla ilaohomina arima a kiwatesle khotsina ko akoma komaasle aabakwa kwi yaa kwaea hane akhamisiri kwa fakiri kiska fimi ako sla faasle kara sikihhahhabini tsabiru kohhoo. ²³ Ahira iniko komawa gusa ana iniko saaisimawi kono boiisi." ²⁴ Iniko sakwad tikiyayaaabu na Yohana kiasa yamu kiya da hiri Yesu nikiansini oa ti slaslaymu ko Yohana haute fendili ami arimaka kawute Mwanzi toko lingi

lingimisi na tsaqwa? ²⁵ Iniko ahaute ara fendi ami arima kawute hiru ko kwa neja eluuu? Ila khumisi hira wadi ko eluumanima eluaa ta hhapa loe aibina ibina ko anda ti lohay ko hhapa loeli. ²⁶ Iniko haumita ara fendi mi arima kakawuta yaabuta? E ana hhabu dirokini neja kuli ko yaaabutay. ²⁷ He nakodo tokwa tsagan ilakhumisi ogaabimu yaaabutay wii pa nda ta ila wakini koboiisa amo sa ana. ²⁸ Hhahhabimu dirokini ti kwadi tiko ya laqwali na hati hare hhaku ko dadibi ado Yahana iniko hiru ko uurukobasla neja koibita a lala dadi kuliko Yahana. ²⁹ A hira slome kiyaakhasiri heti diwa di a ko ushuru tsatsatsataa iya tsabine lalaa ta tsaba iya wane di roini kwadi tikiyara kuumisi sara kuumisu ko Yahana. ³⁰ Iniko hira ko khua gimba ba ta Kiyahudi iniko tikiyara kuumisibsla na ini iyasiiri hhoa ta lalaa sa ina loe. ³¹ Kara islawa qomaitisa miya hira ko laqwalima mele wana hinko? ³² Unu slanqwasiri a daqay konetatima ti yamu ko usiru koibimamitaa kunu oo oomamina waki waki liowiina ane fahhamimane firimba sa hunguraa ana qwansisi teibasle ana slahhahhaa ana aaaateibasla. ³³ Yohana ara kuumusa iya khay iya aaginibasla mkate kama iya kitahhi basla divai na ka ootei finiko kono. ³⁴ Nu ko hiru inakay ini aagini kitahhu na kaootei "ila khumisi o buhhusay a oni musay wereetu ko ushuru tsatsa slata a ko tlakwe. ³⁵ Iniko hhoa iya poo tsaba konto ti daqay wasi slome." ³⁶ Hiru woko iya firini Yesu liha utiri liaagokaya diwaki aini iniko Yesu kiyaedafi ti doo ko hiruwodi iyaenakaaa ti mezali li aagini. ³⁷ Ila khumisi iyanli harewaka waki ti misi ta tlakwe konto iki tsati iyaale ibiti ti hiruwokoli nikiya hubiti chupa ta duui. ³⁸ Iyaqariti aliwasi tsayu a yaawasi tali aaaaminti kara iyaansi nti naaasa yaawasi ara hhti hhira noko busliti ara qubu ko saga woso kiya humbaamimiti yaa wasi liki makhikhiti ara duui. ³⁹ Ahiru wodo kwa Yesu ara guumisi kiyaarini dosi iya wawumisi ini wali lioini bere hiruku yaabutay laka iya tsahha he miyaini a sla nqasa mi ta haretai taini nangumesata tlakwekoma. ⁴⁰ Yesu nikihhabu "Simoni no koo gamu komu losohhabu nikioo" hhabe to tsahhamusay" Ysu nikioo iyawane inumusay njadi ti hantlimusay woko woko iya inumimisi miberi miba koani koajadi miben koan. ⁴¹ Kiya miberi koneibasli ko huuma siki yamay slome hinko mi ya no slaa neja? Simoni iya hhabu nikioo wayway wii tokwa may neja." Nookoo na Yesu anefakisi taboi. ⁴² Hhoa lidiwakiwanti aslome kwaslaa dadiro Yesu Kristo araslaamawad ⁴³ kogwaaibasla. Hhoa litihihi ti dawaili aslaama diwaki ayaaaru kwatitata lalaa dahha a dadiro Yesu Kristo. ⁴⁴ Yesu ni kifoki saharerodo nikioo ti Simonili, "aarinta harete ane dafu doo wogi sini harisiti basla maay sa yaawii iniko heti ara hhi rihhirawas iya naasiti yaawii niki busliti ara qubu woso. ⁴⁵ Ini humbaati basla iniko ini tokakina edafiditi ini mautibasla yaawi humbaamitu. ⁴⁶ Ini makhatibasla yaawii daii iniko ini makhati yaawii ara daii. ⁴⁷ Ara aaraki aoimu aale tlakwe konto naaa kini may neja iya slaanti neja iniko tonomay taninina slaani tanininato." ⁴⁸ Nakao harerodo tlakwerogo kana may. ⁴⁹ Kwad kwaibibitiri Mezali diwa ki aini nusu kunansine hhahhabiru ina aina heki miyaini paka nasaka may tlakweroso?" ⁵⁰ Harerodo naka oo na Yesu iimba rogo ini ki iisiti hauti ara hhoa."

Chapter 8

¹ Iyatii siwa taqunqumane Yesu iya ansini khotso kaymu ti yaamu a yamu kodiyan wakina iyahhahha bibini a tsabiro gimba kohhoo ko dira talalaa a kwad miba njad iya hautiri diwaki a ini. ² Dosi haay tikay wakina tikiya ale hhaes tiita ti Munai kotlakwaa maaaari waka ana mariamu taka oooo magdalena taka ba tsa jini fangaru. ³ Yoana hare ta kuza a gatimusay ko Herode Susana tikay wa kina naaa kwaharisiri gama ma roini saina loe. ⁴ Maaako rugumi ta hira kurunkurita diwaki wana a hira kwakhaye dirosi kwa yamu wakina da hhaa nikigimbusiri a ena iisiru slanqa sa. ⁵ "Dahamusay iya hautu dahamisu kamu piskara kiya dahamimisi waka pisakaro roso iyaepahhati daqari amoli nakakalaaani bira ko gaali nakaaag na tsira oo tarawa. ⁶ Pisakaro waka nikiepahhat tirawa kunta oo ta tleeeli kiyatiiti khe kwa gabiri iniko mitsa ahaku. ⁷ Pisakaro waka iyaepahhati ti khe ko leqewali ina asle kheewas ko leqewa iya diraraye diwaki apisa karoso naka oko. ⁸ Iniko pisakaro waka iya epahha ti kuntaooti ta fayi mili niki lakwali ti aagama mara miyaneja iniko Yesu kiyahhali aaremawaki iyaedires afo woko koea koma ko akhasa li akhas. ⁹ "Kaara tsatsahhatimusay was sle noko mahasiri aarak slanqasaroo. ¹⁰ Niki oo na Yesu "sunku haris kaaa ha tsahha yakwa ta dira ta lalaa iniko hira naaa kitse hhatas ara slanqasa iniko beini arine mare kiarine a bere ini akhasiri marelitsahhiye. ¹¹ Henagimba koslanqasa bisakaru na aara kolalaa. ¹² Pisakarorodo taepahhat daqiroko afaamoli na hirawadi ko aare akhamamisa maaako tla kumusay sletwani kahubu sige li ti munaka mare kiyaane likiri fataqa. ¹³ Ma todo taepahhat ti tlaali na hira wad koakhamamisaiba sla aara loko ilaowo ara kwa aru iniko konaabasla deaarimai wakina to yaaaaana ara siwa ta qunqumara siwa ta wara hharu huutu. ¹⁴ Pisakarorodo taepahhat ti leqewali na hira koakhamamisa aara iniko kipanda khukhakhuii dira kiyara tiiti iya ibititi ara hinda qaruma a hhoa ta ibinawoini laqwalalinaabasla aamu. ¹⁵ Iniko pisakarorodo ta epahhat ti tipa ta hhoil na hira wad hhoo amunaiwain hhoo iniko bere ini aara akhas koohahini nahitle hhit kohhoo nalilaqwali aamu ko kikihesa. ¹⁶ Hinko hhaku kama to wak ko ohimamisa taka na lakara khupisi ara bakuri awu laka qas ti kinara ta tahali sakila koqo kwaedafa lislawini ariru. ¹⁷ Iniko hhaku tanahhata ta poibasla awu todo tanahhat tapibasla tati pisaruli wara. ¹⁸ Iniko tlehhiiti tsaba kaitimamisiiti iniko kokoma dirosi roini neja iniko kokomisla kama taninina ki kono kahubu. ¹⁹ Iniko iyoroio te Yesu a haay waini nikiya khaye dirosi iya sapiri basla sai rugumi ta hira. ²⁰ Sokohhaba iyorokini a haay wakin wana haqi fendili slaana liku anaa. ²¹ Iniko Yesu nikihhabu nikio iyororo a ningoro na kwadi koakhamamisa aara ko lalaa lingusi." ²² Iyatiiti lalaa wanti ti baluwadi Yesu a tsatsahhatimusay wasi iya tsaaane ti mulambuli ni siki hhabu nati tan khiri ku nja di ko tlawili nikiboisiri mulambu woini. ²³ Iniko kiyaansi nei hauta Yesu noko oho na guute kufaii tadihihi ta tsaqwa a mulambuwoini nikiansini hatsa maay iyaale ti tlaaa ko dadiri neja. ²⁴ Maqako tsatsahhatimusay was nikiyakhaye dirosi noko hhuntsu nikioiri dadiro ko dadiri dadiro kodadiri waran tsayu a gwaara nikiya wa tlay nakara

oo oo tsaqwa qwandaweko naay niki tla khatiri natatlehthiti taneaabu.²⁵ Kara nisikihhabu yaaaru woki kali wan? "Niki tlaamutiri iya etlo khoiri nikioiri kila koqo a endeewos het miyaini ko ka muuutimamisa tsaqwasle na maay sle koakhamamisi?"²⁶ Niki dahiri ti mji ko Gerasini koro bara taala ko Galilaya.²⁷ Yesu kiyaeyukuti kiyaekala ii ti hhapeli hiruwoke komujini nunku slaslaye a ini hira iyaale uuru ko eboaa kono siwa ta tleri iyaale eluumiminibasla qay ro iya ibimimitibasla ayali ini ko iyaibimimiti ti ay siyoli.²⁸ Kiya Yesu ani iyaaa ara afo ni ki huu hhapeli panda rosi ara afo tadadiri liowiini amele iisi dirogi Yesu nu ko halalaa ta rawali wara? Sohahhabimu are kiri netinti ane."²⁹ Noko kamuuuti muna wodo tloku litiiti ti hiruwoke kwanetlu kana tokwaale tsege ara Munyororo tlo kwaekahas lokogoi iya qetimisi tsegitu no kho tsimis na majini paka ti gongori.³⁰ Noko mahas na Yesu umo namiya? niki hhabu ni kioo legioni iniko majini na aa iyaedofiti dirosi.³¹ Niki panda khuuri hhahhabiru mare tunku kamuuutisiti kway ara ti bohonda.³² Rugumita bino iyaale deiinti rawa khinaatili noso kohhabu likigemay liedla fa kaya ti binarodi ni kigemay lidoso iisiri.³³ Ma majini rodo nikitiiti ti hiru woda ni kedafakatua ti bino rodi ma rugumi rodo niki feeti ara ti tsi nana ta danda paka ti hhawi nikiehhane disi.³⁴ Hira wad kwaale deiine bino rodo kiyaarenei tatiiti niki feeti ni kiharisiri tsabiru haqi majinili a fedu ta mji kwa ina niniiti.³⁵ Hira kiyaakhasiri isi nikihautiri nikiarimakaye tatiiti, nikiyakhaye ti Yesuli ikiari nee hiru lokwa tiiti na majini iyaale eluuutabii na ko hakiri koma ini ibiti ti yaa ko Yesuli iya tlaamutiri.³⁶ Na haqa woko kwaarini tatiiti iyaansini hhahhabiru sawakina do hirusu to kwaale gatimimisi na magini tokwa hhes.³⁷ Hira slaome ko mkoa ko wagerasi na yamu kwa inanini iitiri Yesu kwa irini lihauti diroina iniko iya tlaame kone tadadiri iyaedafiri ti mulombuli li kiiri.³⁸ Hiru wodo tokwa tiiti na majini iya haba sa Yesu lihautu lihhaba kay.³⁹ Kiii ti doowogi la fariti todo tuku tosongoiisini ha lalaa heki hiru kono hautu tsababini tuku ti mji tuki todo tuku tonkoiisini na Yesu saini.⁴⁰ Ma Yesu nikikiii slaslamu wodo no ko kwahhasi iniko slome kwa ale baaamiti.⁴¹ Ilakhumisi hiru woko koooomamini Yairo waki ti gatimusay ti doo kko lalaa Yairo ni kihuu gaa ko Yesuli na nosoko hhabu lihautu ara ayawos.⁴² Iniko iyaale ale khwala sata sagumeritao wak to ta kwara kumi na mbili iyaale ti gwaara wanta kiiya ale haumimisi ara slaslaymu iyaale sapi dirosi.⁴³ Ha tihara takatiimimi na tsere takwara miba njadi iya haqi wanti iyalingiti miberi tuku ti qwa slerili iniko hhaku kwa hhaesi kama waki.⁴⁴ Iya khawutu aluku Yesu li niki nangusiti qwasaaa ta eluaa roso tsiga tiita tsere inki qabiti.⁴⁵ Yesu niki oo miyaini iniko ninangusi? "Kiyasiiri tuku petro niki oo dadiro ko dadiri rungumita hira kwa ta fimisi na koro sasapini.⁴⁶ Iniko Yesu nikioo kinangusu na hiru waki iniko kuu uuru inadiroo tiiti.⁴⁷ Hatihare kiyaarinti islatabasla yakwa kiya iisinti niki ansi nti dadakhamu niki huutu hhapeli panda ta Yesu iyatsabini panda ta hirali slome aara kwa iisini lokonangusu ado do tokwa hhaesi stiga.⁴⁸ Ma nikihhabu dirosi khway la yaaaruwigo kini iisini la tlahhiti kihhoo hauti ara hhoa.⁴⁹ "Kiyaale panda khukhukhui hhaba hiru woko nikiya khay iya doo ko gatimusa ko doo ko lalaa oini hatogo ini gwaati hangaysi ro basla tsahhamusay.⁵⁰ Iniko Yesu kiyadosi akhasi iya oo mare katlaamu yaaami to kara fataqa.⁵¹ Ma kiyaedafi ti doosi iyaanibasla hiru woko hiedafu diwaki a ini to petro Yohana a Yakobo, tata woini kode khway lala aiyo roini.⁵² Hinko hira tuku iyaale slahhaiine iya tiitimimisiri afo saini iniko niki hhabu mare ka tsotsoote ini gwatibasla iniko into qati.⁵³ "Iniko nokoqeseni noko hheriti khuiri ini gwaati.⁵⁴ Iniko ini iya oho khwala daba niki oo oo ara afo oini khuwala watlawi.⁵⁵ Muna woso nikiya kiii ni kiya watlatu siwa loo loi nikikamu uutisi lasaka harisi gamu wako liaaginti.⁵⁶ Garu waini nikietlokhairi iniko kiya kamuuutisi mare kihhabiri sahiru tanaale tiiti.

Chapter 9

¹ Niki oooo kwadi mibanjadi diwaki nisiki haris uuru komasla rawa ta majii slome a hhaemisu maaaaari. ² Nikiyaaabu hihaatir lihhaba kaya dira ta lalaa a hhaemisu. ³ Nikioo mare kahubite gamu woko ti khotsowokini kama hhara awu pochi awu mkate awu pesa awu are kahubite kanchu njadi. ⁴ Doo goyate kaedafite ibite disi paka lato hauta disa. ⁵ Akwadi kwa hungura ila ohiriba sla bere anahaute mji sa uruhu slisite tsatsai ti haawakini sa yaaaru rawawaini. ⁶ "Nikihautiri hara ara kijiji tsababina a fo ta hhoo ta hhae misu hira kila yama. ⁷ Hinko Herode hhapa loimo iyaak khas tuku taale tiimimisi iya akihhemaslay neja iniko kekaoo na wakina liba Yohana hhotsimu say ima slafu ti kwadi kwa fakiyea. ⁸ A wakina tiba Elia inatiiti ati wakinai tiba woko ti yaaa butay ka koansi inaslafu ti kwa fakiyea kara. ⁹ Herode iya oo waisigutlu Yohana iniko heki miyaini kaa khamis tsa biru wos? Herode iyadabaha afa amo ta Yesu arima. ¹⁰ Siwa kuja kiiiri kwadi ti kiiayabu no sokohhabu kila gamu kiya iisina nikihubu diwaki aimi nikihautu ini waki ti mji tokoowaini Bethsaida. ¹¹ Iniko slaslaymu nikiakhasi heti noko gusi niki kwahhas nikogimbusiri dira ta lalaa nikihhaesi kwad kwahhae sa slairi. ¹² Balu nikiansine efaka makwadi miba njadi niki hautir ara diroso ikioir lipasir sla slaymu lihautir ti kijiji ta tsayuli a mjini ti hida bahaka ya kwahhasa a aa go iniko yamu kogongori li waroni. ¹³ Iniko nikioo hungura saharisa gamu ko aago nikiopi komana basla neja ta baremo koa an ko mikate a samaki njaa laka ana hautan la tla kho kwan aago sakurunakuri tat ta hira." ¹⁴ Iya wane hay hhawate elfu koani hagi nikioo tsatsahha timusawanis ibitsat hhape li ti rungunay ko hira hamsi ni ti kila rugumi. ¹⁵ Niki dosoi siri hira nikiaa gine bira. ¹⁶ Nitles mikate koan a samaki njadi nikiilakhumis dawurili nikidoias ni kiriiimisi ti baremoli nikihari sa tsahhamasay was liki qas panda ta slaslay muli. ¹⁷ Slome nikiaagine nikiankhane a baremo ko aago kometiri kiyahufili ni hatsi siti kapu mi ba njadi. ¹⁸ In sle iniko kiyaale firirini ini waki tsatsahhatimusay was iya diwaki wane niki nahas nikioo hira owaina ana ni yaini. ¹⁹ Nikihhabri nikioiri Yohana hhu ntsimusay iniko wakina owaina Eliya wakina owaina woko ti yaabu tay wadi ansi ina slafu kara. ²⁰ Ikioo iniko hungura owainta ana miya ini? Nikihhabu Petro nikioo Kristo kwati lala dahha. ²¹ Iniko sara oaaa na Yesu nisikidi kiisi mare tosoko hhabu woto rawa ta heti. ²² Iki oo iniko nu ko Adamu uuru liekihHEMA aagi ti gimbaba naii na loko sii na garu a hira wad diyani a tsaaamusay ma kogas ma bali ko tami iya slafu. ²³ Nisikihhabu tuku bere hiru wokoslaan ana

gusa uuru lunusii iniwak hitles gamu woso kila matliko nalikigus.²⁴ Woko kowarahha iisa hotawasi kihhamisi iniko woko kohhamisa slafimawas sa tsanii sari kaiisi.²⁵ Ma tsineisi mi iisi ti hiruli bere lislawini fitsima tuku iniko lihhamisi awu li tlakwe slay ti diros.²⁶ Woko komure ara saana a aa remo wii dirosi nuko Adamu soko mure ani kiti hhoali rosi wani a hho ta tata a malaika kuhho.²⁷ Iniko sinu hhahhabimu tsaba tidirokini koaaa rimaamita diri anditiyaabasla gwaare paka li arina dira ta lalaa.²⁸ Nikiya tiitiri balu dakati iniko Yesu kiyahhabu aare mowaki iniko niki hubu diwaki Petro Yahana, Yakobo nikitsaaame dandali niki firokaye.²⁹ Kiya firolu wani poa ta panda roso iya fokiti a qag ro wasi nikiaaba kwaiye lipori hhihina.³⁰ Ilakhumisi iya wone hhawate njadi iyagi mbumimisiri aini amusa a Elia.³¹ Iyapoiri ti hhoali iyagimbusiri simbawo ko hauta roso aaremo kwa sapiri buutisa Yerusalemu.³² Hinko Petro akwad kwadiwaki wane iyati guute tadadiri wane iniko kiya khumisiri kwaani hhoa roso a hhawate njadi kwaale aari mitiri diwaki aini.³³ Nikiya titi iniko kiyahaumimitiri ara ti Yesu no koo na Petro dadiro ta hho dirotini ibita diri na kunu slaa labaii sani ibina ko hira tamu naboiisani waki saku waki sa musa awoko sa Elia iya tsahhibasla ga kiyagimbu mimisi.³⁴ Kiya aowiini heti nikiya khawutu tlafi nikirtsuhu iya tlaa utiri kiya arina kinini iiti na tlafi.³⁵ Afo nikiyatii ti tla fika nikioo to heki ningoo to kwaele hhe akhasaki ini.³⁶ Afo kiya qabiti Yesu aini waki iya qabiri koko oo ati balu wasi soko hha bisasla hoko todo kiyaane.³⁷ Balu kwaguisiri kiya danda dahhiri kuru nkurita tadadiri tahi ra unaslaslaye aini.³⁸ Ila khumisi nuhhawata kwati kurunkurita dahha iya aa aa ara afo hioini tsahhamusay ofirim laila khumisiti ningoo iniko ningo koiniwaki.³⁹ Oarinta kwaoho na munai kotlakudi wakako tso tso aono nako iisini li netlumamiti kwatiimi na slobari a faka iniko kwatimani ara ekihhima losokoiisini slahhaame ta dihhi.⁴⁰ Siya hhabu tsatsahhatimusay wagi loko tiitisi litiiti iniko iya isla yeibasla.⁴¹ "Yesu ikihhabu nikoo hungura lagwalima kolas koakhamamisai basla a kwahhane paka malale ibitan ahungura ahuba a hunguraa? Hubanki ningo diti.⁴² "Musombimo kwa kwa khotso noko slakhana Muna kotlaku hhapeli loko lingilingimimisi a uuru iniko kara ooo na Yesu jini roda tlaku kwa hhaesi kholimowosi noko harisi ti lata woini.⁴³ Slome kiyae tlokhoo na dira ta lalaa iniko kiyaale ae tlo khakhoiye slome sa aare mo ku kwa fusiri niki oo ti tsa tsa hhatimusay.⁴⁴ Aaremo liibitiri eawakini iniko nu ko Adamu kwa tiitisi daba kohirali.⁴⁵ Iniko iya tsahhiribsla tsahha ta aare mowaki kiyayaku ila waini mare kitsahhiri iya tlaamutiri mahasa aaras.⁴⁶ Ma nanaqamo iyaansini iyai diroini miya laka noko dadiri.⁴⁷ Iniko Yesu kiya tsahhi tunkuna ale mahamimisiri munai waini iya hubu kholimo koninina no ko qasa ara bararoso.⁴⁸ Niki oo bere hiru woko liila owa kholimo koninina ado heki ara umawi ini ana ilaoho be woko liana ila oho ini ilaoho kodo kwa ana yaabu iniko koninina ti dirokini ti slomeli inikna dadiri.⁴⁹ "Yohana kioo nikihhabu nikoo ana aarimani hiru murarini jinimo ara umogo noko tlahhasan iniko unu komanabasla aanda.⁵⁰ Nokooo na Yesu mare kotlahhasi te iniko mare ki tlehhi haku a hunguraa kokini.⁵¹ Nikiya tiiti iniko goma a balu kwaale sapiri baluwas ko ha uta ara dawari ara aatlema panda roso ka o Yerusalemu khusu.⁵² Nikiyaabu hira pandarosi ina asle niki hautiri nikiedafiri ti kijijili ta hira hhoi loso koboiimisi yamu.⁵³ Iniko hira taysi kwailao hibasla sini pandaro ka Yerusalemu khusu.⁵⁴ Tsatsahhatimusay was Yakobo a Yohana kiyaarini heti nikoiri dadiro slanta la uuresani asla hiya eeti ara hhape ti dawari dahha liki hhamisi?⁵⁵ Iniko nikiki foki nikiri hho.⁵⁶ Ma niki hautiri ara kijiji wa ka.⁵⁷ Kiya haumimitiri ti afaamo roini hiru woko nokodo agusu ya mu kakhukhuuti.⁵⁸ Monjo nokoo na Yesu bohondera kona tsirao ta rawa tsurema kona iniko nu ko Adamu konabasla yama ko saga aasa.⁵⁹ Ma nikioso hhabu sahiru wako iyagusiti inikoini niki oo dadiro igisa gema tu na tatawo ro qasa kawu.⁶⁰ Iniko nokoo naini mawenki kwa fakiri gamitukaye hira waini kwa fakiri iniko ku hauti hhahha giru kawi dira ta lala kila yamu.⁶¹ Kara hiru woko niki oo ogusu dadiru inikoigomatu gisa nisi hhaba kawu ko doo wi wara.⁶² Iniko nisiki hhabu haku hiru koesla kha dabwoso dosla ai lakhumisa aluli ko fay ma ti kira ta lalaali.

Chapter 10

¹ Ti aaremo wasi dadiro nikiele hhe salini wakina nikiyaaa bini ni njanjadi njay njadi loso koga titikila mjiti awamu kiyara faririti khua.² Nikioo buuru naaa iniko yanda musay kourebsla dosi firimaka dadiro ko buuru iniko liaabu tsiga yandumusay ti buuruwos.³ Haute ti mji khuume unu yaaabimu ado beuu tlaaatlaaaa ko to ko raay.⁴ Mare kagegetee inday ko pesa ka ma hubay ko khusli musay koma yeeto mare katsa hhitite kama waki a faamoli.⁵ Ti doo wokoli kaeda fitei tlatle so lagota hhoa liwante ti dookili.⁶ Bere hiru ko hhoa wani haii hhoa roki meti rawawasi iniko bere dosi kobasla iyakiiti dirokini.⁷ Motei ti doosi aagime la kitahha nta gawe kiharisiyae iniko yandumusay slaan buumawoso mare kolo wote ti dooka ti doo woko khwa.⁸ Mji woko kaedada finte nunku ila uho aagime ganuwe toko qasi pandarokini.⁹ Hhaesei mamaafitay kowara disi hhave diroini dira ta lalaa ina khawatu tsayuwakini.¹⁰ Inikoti mji woko kaedafitei malukuila ohiyabasla hautei ara fendi ti palapalali mala hhabi ta.¹¹ Kama tsatsa ti mji wokini taekaha ti yaawatini agagarani dirokini iniko tsa hhe heti dira ta lala ina sapiti.¹² Sunu hhahhabimu iniko balu ko e fako tlehhi kikihhisa neja ti sodomali tlehhi ado mji si.¹³ Ku korazini ku Bethsaida ado yandu ko dadiri takuwaiisini waay wagi lakaini tlahhati Tirolu a Sidoni la ka iya kiiiri ko sigi neja ibimamitiri waay qayro koguni yali a a uura.¹⁴ Iniko tlehhoti kikihhisa neja balu ko efakoli ti Tirolu a Sidoni neja doro kini.¹⁵ Ku Kapernaumu dahati ko wara tle paka ti dawuri? Uu koeetisi ara bira paka tiri neto.¹⁶ Ko hungura a khasa liakhasi ana a woko kosia ini ana sii awokko koana sia ini sii kodo kwa ana yaabu.¹⁷ Kwadi sabini iya kiiiri ara kwa aru oina ama majinisle kune dafimisi ti uma wogi.¹⁸ Nikioo na Yesu wari jinimo iyae huhuu ti dawurika ado ma nkaari.¹⁹ Ilakhumisi sunuharisi uuru koro ooa desu a nyarawu a uuru slome ko tla kumusay haku gamu woko saa faamo woko koona hhitiru.²⁰ Kama do mare kahwaante to ti he ti iniko kunu akhamamisi na mu nai iniko kwamei neja iniko u waiwaki kiyatsaqan dawurili.²¹ Li siwa rodo loloi iyakwani neja ti Muna ko hhoi ni kioo o

dumba bimu ku tata adiro ko dawuri a fitsima iniko ana yakutu aare mowaki kwadti kwadi hhoo dahhaa a kwadi ko hakiriko ma ni kipoisiti sakwa ti kiya tsahhatsibasla ado day kani na ku e tata iniko kiya wara booo ti ilawii. ²² "Kila gamu kwaharisi diroi na tata wora na hhaku kokhua nu namiya ini to tata hhaku kokhuu tata na miyaini to kholimo a woko koebuhuma lunu poisi dirosi." ²³ Nisikifoki tsatsahhatimusay nikioo yakwali kini boiisi koara rima heti iniko hunguraasle ka arinte. ²⁴ Sunu hhahhabu hungura iniko yaaa butay naaa a kodiyaani kwa e bu huuhhune liarina kiararinte kiyaani basla lia khasiri kaakha mami site kaa khasi basla. ²⁵ Ila khumisi tsahhamusay woko ko aaremo ko kiyahu eli iyaqari ti noko warahha nikioo tsahhamu say meleisi laalimu slafima ko lanko. ²⁶ No suko hhabu na Yesu katsaqani ti aaremohi? Amale tsatsahhanti? ²⁷ Niki hhabu nikoo aslaat dadiro lalaarogo ara muna wogo suku ara muna wogo suku ara uuru wago suku ara hatkiri rogo suku a mara a firogo a do ku kuwagi. ²⁸ Yesu nikooo ana hhabiti ara tsa ba dosoiisi ibiti. ²⁹ Aniko tsahhamusay ebuhunu luku nu fara tsabaros ini waki niki hhabu ti Yesuli a mara afiwi mi yaini? ³⁰ Yesu niki hhabu nikioo hiru woko iyaale eee eetitini ti Yerusalemu ka hauta ara Yeriko nikiehuu ti afaslemusayli so kwaafaslesi gamu woso no ko difu noko may tsayu agwaa. ³¹ Iniko hiru woko iya ale ee eeti tini ara ti afaamo moso takwa ani ira yamu wakina hari. ³² Dosi mulaw kiyadahi disi noko ani nikiri yamu wakina hari. ³³ Iniko hiru woko kohhoo kiyaale khotsukikikay iya haqa kono yamu hiru wodo kiya wan tokwa ani kwata fisi a poli. ³⁴ Kwara sapu no kotsegi hhoslema iwasi lokorokumisi ara dui a dicai rawawasi kwaetsaaas raw makarosi noko hehiri ti doo ko dahayeli no ko boimisi. ³⁵ Balu kwagusiri iya tslesi miberi njadi nosoko harisi kodo kwa doo kodahay sigeqariti nokooo boimisenti wako kara karoginti obuu kakii. ³⁶ Nakalo ti kwa tamili wawumamisiti aale mara afi woso ini kwaehui ti kwadi koho ra afatlemamisi.

³⁷ Tsahhamusay iyao nakodo kwala qan slahhaame dirosi ti nokooo na Yesu hauti la doso lolo iisima katu. ³⁸ Hinko kiyaale khotsukikikay iyaedafiri ti kijiji wakali ma hare waka umo na martha kwakwwahhasi aya wosi. ³⁹ Iya wane a hhio taowiini mariamu taibiti yaa ko dadiroli nikiiti misiti aara woso. ⁴⁰ Iniko Martha suna harisi yandu naaa ko aago goiisa iya hautu ara ti Eysu nikoooto ama tlaa mutabasla hhiori siharisiti anawaki? Hinko oenki hikiriay. ⁴¹ Iniko sokwa hhabu na dadiro nakooo Martha martha fikikimisi rawa aaremo naii. ⁴² Iniko to gamu waki ko tsiga. Mariamu inelehheti gamu kohhoo tokobatsi basla dirosa."

Chapter 11

¹ Iya tiiti siwawaka Yesu kiyaale firi rini yamu wakina waki li tsahhatimusay wasi kwao dadiro utsatsa hhatisi anda firo ado Yohana do kiyara tsatsahhatima tsatsahhatimusay wasi. ² No koo na Yesu bere sararinta owiime tata umoqo loko direse dirarogo liyakhewutu. ³ Lunsu harisit makaate woro ko kila balu. ⁴ Lunsunu matu dakweroro adoandaa doro kara mamamana slome tunkuna dakumisi mare tusunguga ti warahharuli. ⁵ Nikioo na Yesu miya dirokini ko were ee tu koma iniko losoko hautu ara amasi lokoo were eetu ihhantlinti mikate tamu. ⁶ Iniko were eetuwi ina khay hinko doti iya khotsu dahha ana komabasla gamu koboiisa. ⁷ Akodo kowara waay li nosoko hhabu mare kihangesinti ifodoo kono tsege na day wii diwaki aana ana hheesan dago tikita ndali slawabasla wa tlagmu loso harisi ku mkate. ⁸ Sunu hhahhabimu kama kiwatlaya basla losokoharisi mkate ado were eetuwoosini ko sapanda khua sa gongokha bila mare wawatlay ana soko harisi bare mo na aa ke mkate qoma a gamamarogo. ⁹ Anasla sunu hhahhabimu tirime i hunguraasle sunku harisi dabahe hunguraasle slwinta slahhei hodi hunguraasle sunku fohini. ¹⁰ Iniko kila hiru firini ila oho aki la hiru kodabahita slawini akila hiru akila hiru kodifafima hodi i fodoo ko fohini dirosi. ¹¹ Natata kalo tidirotni ningoso bere ini firini samoki soko desu harisi endeewoso? ¹² Awu kokofirini ganai soko haris ngawu ende ewos. ¹³ Hinko hunguraa tunku tlaku khuutaa khuuta a harisa saday waki gamu kohhoo magamu kohhoebasle neja tata wokini ko dawuri iniko sunku harisi Munai ko hhoo kwasa kofirarimaa? ¹⁴ Ma Yesu nikiri oo jinimo a hiru kojini mokoma aale bubu mo jinimo hodo kiyatiiti ti hiru woda iyaislay gimba rugumi nietla khodto neja. ¹⁵ Iniko hira naaa nikioiro heki babatsa majini ara beelzebul kodadiri ko Majini. ¹⁶ Kwa warahha na wakina kwaslaa lisikilaqani aara kwati dawa ri dahha. ¹⁷ Iniko Yesu iya tsahho wawa woini ni kioo kila dira tadehhimisi tlehiti bere doo kwa dehimiti huu. ¹⁸ Bere jinimo ini tlehiti unu dehini dira roso mele qariti? Iniko owa inta babatsa majini ara Belzebuli. ¹⁹ Bere ana babatsa majini ara Belzebuli endeewakini bababatsiri majini ara amo ni? Sale ina kune kisi hunguraa. ²⁰ Iniko bere babatsa majini ara dinktsa ta lala hinko dira talala ina khatu. ²¹ Hiru ko uuru koma nako gamu gaaaaay doo woso gamamaroso ibiti taboi. ²² Iniko berekono biridatu na hiru ko uuru koma neja hiru wado ko uuru koma sokoafatlesi gamu woso kahubu gama maroso suku. ²³ Iniko kodiwakiwari basla a ana diwaki wana basla aana aini kokurunkurimisla diwaki aana pasasini. ²⁴ Finimo kotlaku kitimomiti ti hiru ka haumani lidaba hatay yamu ko maay komaibasla likwa hhas bere ini slawini basla owaini kiii yamu kadahhi. ²⁵ Bere i kiii slay doo nkotsegi iibi ta booo. ²⁶ Mahautu dabahakay majini ifanqu kotlaku ku ko ini limo makiya hubu libitiri hamu wadi hali ta hirus tlehiti ta tlaku kuliko do kiyara wani tlatle sloka. ²⁷ Iyatii inko kiyaowioni aaremo waki hare waka iyaedi resiti aforoso neja ta slome ti slaslay muli ko hirali ni ki oirin kono boii gura kwa kila qwali a isaamera kiya ru untu. ²⁸ Iniko ini nikioo kini boii kwadi kwadi koakhamamisa aaremo ko lalaa ma likiqasi. ²⁹ Siwa ta gwaara ta hira kuranku rimamitiri li rogagina Yesu niki ansini oa laqwalimaki laqwali ma kotlaku. ³⁰ Ma ado do Yona kiyarawani laqaru ti hirali ko Ninawili na do nuko Adamu ki tlehiti laqaru ti laqwalimaki. ³¹ Gatimusao kusini qariti balu ko efakoli ahira ko laqwali maki malikie fakisi ika ini iyaefako ko hhape dahha mali yakhay liitimisi hhoa ta so lomoni diti wani kodadiri kuliko Solomoni. ³² Hira koninawi qarimitiri ti e fako li diwaki a hira kolaqwalima ki balu koefakoli kaefakisi kwani ina iyaki iiri sa hhahha biru ko Yohana ila khumisi diti wana kodadiri kuliko Yona. ³³ Hhaku hiru woko koohimanisa taha

lakaqasi ti yamu ko birali koeboaa komaa ta poa au bira ko kapuli kao himamisa kila hiru ko edadafimalisla ariru pisaru.³⁴ Ila rogo na taha la slaqwarogi ila ro bere ta hhoo slaqwarogo tuku tlehthiti pisa tu konto iniko ilarogo bere ta tleku slaqwaro taku eboaa li wanti.³⁵ Hinko hungaaawuta pisaru ko waay wakini waki mare ki eboaa qasi.³⁶ Hinko dosi bere slaqwarogo tuku wanti ti pisaruli hhaku yamu ko eloali waru slaqwarogo thehhiti ado taha taoha hi mali pisaru iisasi nti diro kini.³⁷ Kiyahheesi gimba kwara guumisi na hiru woko iaago ka aaguma doo wosi ini sle Yesu nikiedafu wa aay le niki tlehthiti aina.³⁸ Ma hira wadi nikietlokhoiri ado do kiyahhuntsini basla tlatlesoka sa aago takhwai.³⁹ Iniko ni ki oo na dadiro hungura hira hhuntsatsi taa fendi ta kikombai a bakuri ini ko waay wakini ahatsi te ila lauma a tlakwe.⁴⁰ Hunguraa hira kokhuaibsla oini kwa tlehhe fendi iya tlehhibasle waay tle.⁴¹ Harise sana ragumusay tawaay liwa ra aaremo tuku tlehthiti ko hhoo dirokini.⁴² Iniko hunguraa hira ini harima misi taa zaka ta mnanaa a ta mchicha a kila slanqwa sa la nanu ko bositani iniko ana mahute aaremo ko tsaba a lalaa slaa uuru neja iisi tatsaba a laa slaa bi la maymu iisiru heli waka.⁴³ Ongura hira aslaate ibina ti kiteri kopandali koti doo ko lalaa luku tsahhimimisi tsahhi sino ta mure sokonili.⁴⁴ Hungura soay unu slangasita a asi yo ko kalay ko maabasla iniko hira kikhotsatsima rawawaini bila tsahha.⁴⁵ Tsahhamusay woko ko aaremo ko kiyahudi nikihhabu nokooo tsahhamusay kahhahha binti andanda qupitimisiti.⁴⁶ Yesu nikioo hungura tsahhamusay ko aaremo soay harimisita sahira hubay kodiyan to ko isayibasla gegera iniko hungura nanga mamisitaaba sla hubaysi kama to ara ditsowatkin waki waki.⁴⁷ Hungura saga saka tlehthitei la qamita ara hora ti asiyo ko yaaabutay i tikiya tsu uu nana babuwoki.⁴⁸ Dosi hungra yaaanta luru yaaa aanta ayandu kyayangu tiri ana babu horo iniko tsaba Kiyatsuuu yaaabutay katle jjite ara hira ti ay si yo waini.⁴⁹ Iniko sadoso hhoa talala ointi unu iisimu hira kolala a ya aabutay sle kunurunetini ya aabutay sle kunuru netini maki tsuuu wakina.⁵⁰ Laqwalimakiki ko slaa ara tsere ta yaaabutay tikiya tsuuu ale tlatlesoka ta fitsima.⁵¹ Ti tsere ta Abeli paka tsere ta Zkaria tokwagasi tlaaatla miti kohhoi e nsuhha hhabima hungura laqwa limaki tlehthiti.⁵² Hungura tsahhatimusay ko aaremo ko kigahudi iniko ana tle site foniru ko tsahhoo hunguraa loe edafitaa basle akwadi koedafa slaaa itlahhamisita.⁵³ Ma Yesu kiya hauti haqa tsa qamusay a hira kwasii nunku tlankusiri aini rawa ta qaremo naaa.⁵⁴ Iya wara hhiri ara aaremozas.

Chapter 12

¹ Tisisiwati maelfu naaa ko hira iyakurunkuritiri diwaki paka nku ansine kala oo niki ansini qimba a tsatsahhatimusay wasi, Tlatleso unu qaaatea mahhaameta hira iniko lama.² Tlehthiti hhaku takayaku tanahhati taka poisi basla awu aara tokwa yaku iniko kopoibasla.³ Awa kahhabite e boaali taakhasuti pisaruli waka kahhabite ti eili waay doeri wakini ko waay takatseqiti katsa bini rawa bembe ta dooli.⁴ Sunu hhahhabimu wereeerii mare kitlaamute kwadi kotsuaauuma slaqo ma konaabasla qamu woko ko iisiru.⁵ Inko oro dihhawu ko tlaamute tlaamuta kodo kwa qasi uuru kono kohha Jehanamu e unuoimu hungura tlaamutaki isi.⁶ Ma shomoro koani kikiriqaqinabasle ara miberi njadi? Hinko hhaku kama wati woi tokoeahhamisi panda ta lalaali.⁷ Iniko la tsahhata qubuko sagarima kini nkafari maro ka talaamute hungura kunu koo neja kuliko shomoro na aa.⁸ Unu oimi woko koana yaaama panda ta hirali koyaaani na nuko Adamu panda ta malay ka ko lalaali.⁹ Iniko woko koana sia panda ta hira li initle kosii panda la malaika ko lalaali.¹⁰ Woko kohhaba aara kotlaku rawa tanu ko Adamuli komay iniko woko kohhaba qimba kotlaku komayabasla na muna ko hhoo.¹¹ Tikihehhi panda tako diyani ko doerikolalaa kwari ibitiri akwadi kouuru mari katlaa mute arawa ado taqimba ati do tara iisali awu mi oota.¹² Iniko kunu tsahhatasi na muna kohhoo do kaoote ti siwasi.¹³ Hiru woko tikurunkuritali nikihhabu ti tsahhamusay li, oenki ninqoro lisiidehhe yamuko alima wii.¹⁴ Yesu nikihhabu miya ni aasi tiba ara ohimu say ara slahha musay tidirokini?¹⁵ Ma nisiti oso hhabu unu qaaawute aki do ta ilalauma iniko slafimako hiru hhaku ti nauumu ko qamamati kikoni.¹⁶ Niki oo na Yesu slanqasa li oo qaimo ta hiru woko hindaqarimo iya laqaliti neja.¹⁷ Ma nunkumahasi waay wasi liowiini mele iisi ini konabasla yamu koqasa baluwii.¹⁸ Niki oo dosoiisi qetisi kuqiri ta nini na matlehhe ta dadiri maqasi baluwii tuku a gamama waka.¹⁹ Aoo slaqwari slaqwa unuqasiti ana qasiti qamu ko qama waka sa kwara naaa. Kwahhasi la aaginti laki ta hhanti a hhoa.²⁰ Iniko nokoo na lalaa ku hiru kwane tlutu amasi ko lasi munai slairi kwa diroqo dahhaa a gama tuku kaha boiimisiti tamiini?²¹ Na do kiri tlehthiti ti kila hiruli tunsunquqamaniti qamu siyo lunku hinda qarutisi sa dadiro.²² Yesu niki oo ti tsatsahhamusay wa si hinko sunu hhahhabimu mare katlaamu te rawa ko ibinawokini ma mi aaqita awu rawa ko slaqowakini ma mi eluuta.²³ Iniko ibina neja taaqo asla qwa neja taelu uumiru.²⁴ Khuumei tsiraoo ta rawa doslasli naa basla kama buaunaa basla konaabsla kohay kama kuqi ta taqamitu iniko tata woki kunu aaqimamisi hungura kunu hho ebasla neja ado tsiraoo.²⁵ Naka ti dirokini tunkunu hangesasini koislawarogiro daba waki ti ibina wosi?²⁶ Bere islawutabasla iisiru isi gama koninina ko eslahha sa miini kunu hagesasi a isi waka?²⁷ Arimeji gugu dokiyara tiimiti yundu mamitabasla kama aa mami ta basla.²⁸ Bere lalaa iya e luuuminti ta boii tsokono ko paheri iniko lasi wanti matliko ka kwahha ti aslali ma neja ko basle kune luuu hunguraa? Hungura ko ya aaru.²⁹ Mare katlaritlarimete rawa ta aagoli hungura ayu khuti ta hunguraa mare katlatamute raa.³⁰ Iniko hhapapu tuku ko fitsima nini iimamitiri sa aaremozaini a tatawokini khuu he slaata.³¹ Iniko dabahe diraroso gisa ahe waka sungu rogiini.³² Mare ka tlaamute hungura rugu mi ta ninina iniko lata wo kini kwaan lunsunku harisi hungura dirasi.³³ Kirigei gamama roki lisi hari sakawu ta naragumusay luuisi nta pinda koefakakimai basla gamu ko dawuri taefa faka kimaibasla yamu fisisay kiesapiri basla kama nondo koislaya basla linga.³⁴ Iniko yamu gamu wogo kiwani nayamu munawoqo kiwani.³⁵ Qay rowakini kotledeni litlehhi tiri kiyatsegili ara tsoay a taha rokin tle laka yuutu panda khukhuutu ohima.³⁶ La tlehthita ado hira kokhuuma dadiro woini kwati losona ko harusi dahha ini bere ina khay ina hodi slahha kay islayaa fohiru ifodoo tsiga.³⁷ Kiyaboisi yandwamusay kwadi tikitlay na dadiro khumi siri iniko tsige qay ru wosu kotleri ara

tsoaay makiibitisi hha peli sa aago ma siki harimi si.³⁸ Bere dadiro iya khay mara ta njadi ta gaaaaawu ara amasi awu mara tatamu ta gaaayuwu likislay ini hheesi tlehheti tahhodiho ini ti yandumusay li.³⁹ Neja ta heti latsahhata heti ado dadiro ko doo lakaini tsahha tiwa ta fisisimo khay mu laka iniyaaa niba doo wos loko tsegi.⁴⁰ Tlehheti tsiga kwani khuutaabasle siwa mi heti nuko Adamu iya kiii.⁴¹ Petro nikioo bere sunku hhabu anda loe slangwasati awu sohha hhabinti kila hiru.⁴² Ikioo na dadiro miya na yaaabutay ko tsaba awu ko hhoo toko qasi na dadirowos ti rawa aabuta wakinai lisiki dehini aagoroini ara siwa ta tsaba.⁴³ Kono boiisi yandumusay wodo iniko dadirowoso bere ina khay koslay yandumamiti todo tokwa kamuuutisi.⁴⁴ Iniko sonu hhahhabimu hungura iniko qasi rawali gamamaroso tuku.⁴⁵ Iniko yandumusay wodo oini muna wosi adiro wii iyaada ani kiasa dosi niki talatlesi difita yandumusay ko hhawate a ko tikay ma niki talatlesi aago khufu a animitu.⁴⁶ Dadiro ko yaaabutay iya khay ti balu kiriwanti basla a siwa takakhuibasla ini tle kosiki bare mo waki waki mako qasi ti ya mu kodiwaki akwa kotsabakobasla.⁴⁷ Yandumusay kokhua slaama ko dadiro rowoso ini unu goiimisi basla kama ini iisini nibasla la goii a slaama wasi kodo fu hharo naaa.⁴⁸ Iniko yandumusay kwahha slaama ko dadiro woso iniko iya iisini basla tokoslaa dohha ko difu hharo koninina sagaini tosokwaharis naaa kodaya yeni tirosa dahaa initle takwa ya aani ara naaa dirosi kada naaa neja.⁴⁹ Ana khawu ana asla ohisakawu fi tsimali ilalaumamiti laka ini ohoto.⁵⁰ Iniko komu hhutsu iniko tiki hhutsu slahhaame komu paka li buutu.⁵¹ Hinko wawumamisi ta ini akhawu ahubu hhoa fitsimali? Uu sunu hhahhabimu iniko anahubu dehho.⁵² Paka hinko panda khua tlehhtir hira koani ti doo waki unade hhine tamu tlehhtiti kiiiri njadi tlehhtiritiiri ma tamu.⁵³ Udehhina tata tlehhtiti kiii mada kati a nu tlekkii a ba tata iyo tlehhtiti kiiiti a hatos ma khway la tlehhtiti kiiiti a iyoroini kumboo tlehhtiti kiiiti a kumbaawoso initlehumboso tlehhtiti kiiiti a kuboosoro.⁵⁴ Yesu nikitlehhtiti sikhahha bini slooslemu kara bere ana arinte tlafo iya tsindo da hhati ointa siwa ta tluha inadahati na do kiri tlehhi mamiti.⁵⁵ A tsagwa ta panda bere inaefa hhati ointa hameri awantita dihi nado kiri tlehhimamiti.⁵⁶ Hungura humusay islawata hhahaa biru tiita la hhape ata ta rawa iniko male tle himiti islawutaa basla hha ba siwa ta wara? ⁵⁷ Sami kila koqo woki dehhiabasla ta tsaba dirosi lakaiisini siwa ta dabaha bari ta iisiru dosi? ⁵⁸ Iniko bere hauta a quruumasay qogo panda ta li hakim, unetaudinti luakhamisi taa a quruu umusay wogo kama kahha taa afa amoka mare toko lehhi li hakimuli ma loko lehhi na hakim ti ligatimusay li loko kwa hha magerezali.⁵⁹ So hhahhabimu atii ta basla tay sa paka la buutu senti ta efako.

Chapter 13

¹ Tusiwasi iyawane hira wakina tosokwa hhabakay rawa ta wagalilaya iniko tikiya tsuuu na Pilato ni inkiri slaha tsere roini a naamisu woini. ² Yesu ni kihhabu nisiki hhabu ma ointaa ma wagalilay wasi iya tlakwe kone baaa wagali lay waki na tuku naqa siki ya slay na kwesi? ³ Uu sunu hhahhabimu iniko bere laki ii taabasla hungura e fakila dosi. ⁴ Awu kwadi hirawadi miba tsigahha ti siloamu iniko munara iya huuu niki tsuuu wawuma misitaa ina iya ale tlakwe kone neja baaa hira wakina ti Yerusalemuli. ⁵ Uu ana oimu iniko bere kiii taabsla hungura tuku efakita. ⁶ Sikiyahhabu na Yesu slaqwasasi hiru woko iya ale khaimo kono tokwa dahasi ti qay moro si iya hautu iya aamu dabali tu kau rawawasi iniko iya slawini basla. ⁷ Nosoko hhabu kwa bositani boiimimisi ila khumisi kwara tamu ana khawu a wa ra hhakawa dabaha kaymu aamu ti khaimosi iniko asla mibasla lotlaqa fiti ma lahubiti hhae linga. ⁸ Kwa basitani boiimisi nikihha bu nikioo mawenki kwari ki noawatu uu ma lo tsehha eqasi rawawasi. ⁹ Bere ini laqwali aamu kwari kwa khotsi ta booo iniko bere ini laqwali basla lotlaqafiti. ¹⁰ Iniko Yesu iyaale tsahhamimisi ti doeri wakinai kolalaali ti balu ko sabatoli. ¹¹ Ilakhumisi iya wanti iyo waka iniko kwara miba dakati iya ale munai kotla ku konto kwa tsaqumitiri aini iya ale ekhonqotoo iya konti basla islay mu ka qarita. ¹² Takaani na Yesu ta oooo naka oo iyo kina aasi hhoali ti waraama waqa. ¹³ Nikieaasi dabaiwa rawawasi ma numudikiisiti slaqwa roso niki lalaa diresiti. ¹⁴ Iniko qatimasay ko doo ko lalaa iya qupiti saga Yesu sikiya hhaesi balu ko sabatoli ma qatimusay niki hha bu soslaslasimu wado balu wana lahhoo iniko uuuru iisiru yandu hautare kunu hhaesi ma kunu hhaesi ti balu ko sabatoli. ¹⁵ Dadiro nikihhabu nikioo lamusay hhaku kila koqo qoki gwera da kway wogo awu sle ti qwamaka li gatisi lehhi woholi balu ko sabatoli? ¹⁶ Ma dosi khway la ta Abrahamu iniko ta ka tsege na jinini kwara miba dakati ma iya fayintibasla tsegaroso laka gweriya basla balu ko sabatoli? ¹⁷ Kiya hhahhabibini aaremo waki kwadi tuku tikiya difu iyamure ane inika slaslahimu tuku kowa kina iya tsotsoiri saaare mo kamure kiyaiisini. ¹⁸ Yesu niki hhabu dira ta lalaa unu slangwasi ami islawu loqomatisi a mi? ¹⁹ Ado pisakaro ta haradari taka tslesi hiru woko naka dahamisi qay morosi ikidirawu tu niki tlehhtiti khaimo kodadiri a tsiraoo ta rawa niki slehhtiti tsurema waimi ti elemu wasi. ²⁰ Kara niki oo o alehhisi ami dirata lalaa. ²¹ Ado mahhaame takatleso na hati hare nakara slahha ti etlua tamu ta gubara mo niki yae baya. ²² Yesu iyara khotsini ki mji a ki jiji afaamoli iya Yerusalemu khukhakhu ma liki tsahhamimisi. ²³ Hiru woko niki mahasi ama hira kota urebasla ti kirifa taqa? Hinko manisihhabu. ²⁴ Unetadinti laedafito tafusi ti ara ifodoo ko sonhhar iniko naaa warahhri islaya abasla edafa. ²⁵ Makodo kodoo boiimamisa ni kizariti nikitsegi ifodoo basi qarimitaa fendili ma la hodi dififi nta ifo dooli ma laowiinta dadiro dadiro sunu fohinti ini hhabu mankuoo unu khuaba hungura wala yamu kadahhate. ²⁶ Ma oso oota aaagimani akita hhamani panda rogi ku atsahha misiti li ri amawatini kwaqi. ²⁷ Iniko ini sunku hhabu nunu oimu unu khuabasla yamu kadahhate haute diroa hungura ko ii sasimi gimbaba tatlaku. ²⁸ Wanti aae a sihheri go tlira siwa kiente ana Abram Isaka Yakobo a yaa but iniko hungura loe kunu kwa hha fendili. ²⁹ Iyadahiri kwa masla riki dahhaa maaharibi kaskazini a kusini ma kwahasitaa ti meza ta aago ta khwai tidira ta lalaali. ³⁰ A khuuu heti koefako ta tlatleso ta tlatleso tletleli ko alu. ³¹ Siwa taqunqumari iniko wakina hira iya khaye nisikihhaba hauti dita ku kogasa slaa na herode. ³² Nikoo na Yesu haute sahhaba kwa mwonjo wodo ila khumisi mwurahi rimu majini o ii sasimu hhaemisu lasi a matle ko a balu ko tamu e fakisi ara faririi. ³³ Ti hali wakali uuru sa ana

panda khua lasi matliko a balu koququsima na gasi kidikii nti basla yaaabutay gasi sige a Yerusalemu.³⁴ Yerusalemulu miya na yaabutay tsu uunu likikho bibiti ara tlee kwadi tikiyayaaabu dirokini mara magi anaslaamu li kuranka ru ay wakini adodo konki kirikurunkurarinti tsuntsaroso bera ta hhanpera wasi iniko ana slaanti i basla heti.³⁵ Ila khumisi doo wogo kono may hunguraasle sunu hhahhabimu islawu taabasla lianta kuma laota kono boiisi isi kwa khakhawa ara uma ko dadiro.

Chapter 14

¹ Iya tiiti balu kk sabato kiyaha umimili ara aya waki ko gati musay ko hira aago mkate ina kwahe yuumimiti ara tsauu.² Ila khumisi haqi panda rosi aale hiru tokwa ale hangasisini na lafi.³ Yesu iya mahasi kokhuua ti aa remoli ko wayahusi a hira ma tahhoe hhaesa baluko sabatoli.⁴ Iniko ina iyaale aabaaaabiri ini ko noko oho na Yesu no kohha esi no komay lihautu.⁵ Inikotle nisiki hhabu miya dirokini iniko ko kholimo komu awu tle ehuhuutu kisimali balu ko sabatoli kadukhiga basala ara fendi tsiga?⁶ Ina iyaale itlahimu koneibasla ko harisa hhaba sa aa remo waki.⁷ Siwa Yesu kiyatsahi do kwadi tikiyara quumisi iniko iya elehhi kiteri ko Mure nikioo slangasa isikihhabu.⁸ "Siwa tankuru quumisi na hiru lusonale mare kaibiti kohay ko mureli fanali tlahhiti konoro quumisi hiru ko mure neja ku baaa.⁹ Siwa hiru kiniri quumisi hungura njadi bere in daha soko hhabu ku sae matlitenki hirusu lohay wogo ara mure ansi nti tlesa lohay ko alu.¹⁰ Iniko ku bere konoro quumisi hauti ibitakawi panda loi ma oso tlehthiti komuriti panda ta slomeli kono ibi de bitiri a diwaki a ku mezali.¹¹ Iniko kila tukunu islasla kiya eetisi a ini tukunu eetisi kowara tlesi.¹² Yesu iya hhabu sahiru kwa ini ara quumisi katiitimitisi aago ta tlo hemi awuta khwa mare kiri quu misiti wara ee rogo awu haay iwakini awu inde eragi awu mara a rogo hindaaari mare ina ale to koro quumisi ku laslawinti buuma.¹³ Bere losona iisinti ara quumisenki naraqu musay gentai kiwate aa kwa ila hane.¹⁴ Kusle soko harisi hhoa iniko islaya a basla li buiri ko buu ti slafi ma ko kwad ko tsaba.¹⁵ Ti kwadi kwa i iyiti mezali diwaki a Yesu kiyaakhasiri heti ini sle nisiki hhobu kono bo iisi kodo komkate aaga ti dira talalaali."¹⁶ Iniko ni sikihha u na Yesu hiru woko iya boiisi losona kodadiri nikiri guumisi hira naaa.¹⁷ Siwa losona kiyabuuti iya yaaabu yandumusay woso ti likioa kay kwadi tikiyara buumisi hautare iniko bamama tuku ini buutu.¹⁸ Slome nikiansine firo likimay ko tlatleso noso ko hhabu yandumusay anat lakhumu aay mo uuru lahautu laari makawu firimu limawutu.¹⁹ Woko nikioo A ana tlakhumu karamu koani ko yaama ana haumeti iwara hha kakawu firimu imuwutu.²⁰ Woko nikioo ana khabimu hare akhawa basla.²¹ Yandumusay nikikiii iki oakay ti dadirohosi aaremo waki kodo kodoowodi iya qu'iti nokooo yandumusay woso hauti tsiqa ara yama wasi ara ti lohay masi ko mji liya hubiti diti marugu musay gentai kwaita hane a kwa tsaqumitiri.²² Yandumusa nikioo dana heti kana yaaa biti ini buutu tana iisini hinko sle kahha lohay wani.²³ Yandumusay nokoo na dadiro hauti ti afaamo tadidiri a lohay li uurositi hira wakina doomi li hatsa.²⁴ Iniko oaki ti kwadi tiki yara guu misi ko tlatleso hhaku koandita losona wii.²⁵ Hinko rugumi tadadiri iyaale haumimiti diwaki a ini insle niki yakiti nisikihhabu.²⁶ Bere hiru liyakhay diroi inisla hubiyabasla tatawo ini iyoroini hareroso haay wasi haay waini ko hha wate a kotikay e maibina wosi sle ma islaya tlehthitiya basla tsatsahhatimusay wii.²⁷ Hiru bere ini hubibasla tumu wosi liyakhay aluwia tlehthitiya basla tsahhamusay wii.²⁸ Miya dirokini koslaama tlehha Mnara ibitiya basla tlatlesoka lihabu qarama ara fari bere ko todo kislaa libuutisi isi?²⁹ Diwakako maaa taa tla teleso ma loko baaa efa kisa slome kwarine ansina.³⁰ Oina hiru ku iyaansi ni tlehha nikitlehthiti uuru konaba sla koefakisa.³¹ Awu hhapaloimo kalo bere hha hauta lundifitakay a hhapa loe wakina ti qwatla li koibitibasla hhapali qisa ihubu waway islay diwaki ahira elfu miba landifiri a hhapa loe wakina kwa khotso rawawasi ara hira elfu ishirini.³² Bere basla lidehhi jesli ta wakina kahhati siqeli wa nti yaaabiri qatimusay tilifiro kay aaremo ko hhoa.³³ Hinko doti woko diro kina koma wibasla slome kikono tlehthiti ya basla tsatsahhatimusay wii.³⁴ Dabi ta hhoo iniko bere ini anda rosi hhamisiti meleli tlehthiti kara dabi.³⁵ Konta basla yandu ti tipali awu ti tsehhal kakwahha siqeli ini kokoma eako akhasa li a khasi."

Chapter 15

¹ Ma koushuru tsatsata slome a wakina ko tlakwe koma iya khaye ti Yesu li no koitimisi.² A tsaqamusay nikigunqunumisiri niki ouri hiraku kwahhamamisi ko tla kwe komaa diwaki aaga gina.³ Yesu nikioo slangasati diroini nikioo.⁴ "Miya dirokini bere beee kono miya waki no soko afahani ti woko woini kimaya basla kwada ti sini qongori li li hautu loko dabahakay kodo tosokwa afa hani paka loko ani?⁵ Inisle berekononley koaamamiti kwahhuli wasi likwani.⁶ Bere ini daha ti dooli oooma mini wara eeroso a mara afiro so nikooo kwaame diwaki a ana inko ono tlawu beuuuwi kwahhani.⁷ Unu oimu dosololoi tlehthiti kwaaru ti dawurili sako tlakwekomaa waki ko kika iiaa neja ti tsabami tisini na tisa iniko tikitlai basla likiiri.⁸ Awu hati haremi ta sagu mibi ta hela bere sokono afahhani na sarafu waki ohisiyabasla taa li tseqi doo lidabasla ara uuru paka lakatosley.⁹ Bere koan oooo waraeeroso ama ra afiroso nikooo kwaame diwaki aini iniko ana slamu kara sara furii kana ale hhamisi.¹⁰ Hinko sle sunu hhahhabimu kwaru wani panda ta malaye ka ko lalaali sako tlakwekomaa waki koki kakiaa."¹¹ Ma Yesu niki hhabu hiru woko iya ale day njadi kono.¹² Kodo nini nikihhaba satata woini tata siharisiti lohay ko gamu tiki hhaa laalimu dosi nikidehhini gamamaroso ti diroini.¹³ Babu naeebasla kodo nini nikikurunkuru tuko kisige aarimamiti nikihautu ara hhape tasige taysi nikipasi hela roso tlakho gama taka tli basla ni kipasa elaroso ara gimba ba ta tlaku.¹⁴ Inisle kiyaale hheesi linga tuku qwari koda diri iya edafu hhaperodi inishe niki ansini slaani kara.¹⁵ Nikihautu niki yandu wosi iisurukay ini waki waki hiru kohhaperogo kwalehhisi qay moli rosi aa gimisu bino.¹⁶ Liebuhumu lunu akhisi ara qafera ti kiyaaagi na bino iniko hhaku hiru

sokwaharisi gamu woko lislawini aago.¹⁷ Ila nuwoqo ninina kiya aasi muna wosi iyao yandamusay magi ko tata horo kooaago koma naaa ta buutisa anasle diti wari gwagwaamu ara qwari.¹⁸ Hautu mahautu ara titatahoro ma sekohhabu tata ana dakusu rawa dawurili a panda ta ila wagi.¹⁹ Kislayabasla likooo ningogo kara iisi nti ado waki ko yandumisa wagi.²⁰ Mani kioso hautu ara ti tata woini kama kiya sigeli wani tatawai kwaani nosoko slahhaa niki hautu ara feetu no kooatlisi noko humbaati.²¹ Kholimowod nosoko hhabu tata woini anadakusi rawa dawurili a panda ta ilawagi kislayabasla likioooo nuwogo.²² Tata wodo sikiya hhabu nadumusay wasi hubare tsiga eluaa ta hhoou lo so elu uuta saeluaaki pete ti dintsali a gama waka.²³ Ma hubare dana rodo ta wahhali laisiquhlakawuta la aagimani la kwaamani.²⁴ Iniko ningo iya ale gwaa iniko slafi iyaale hhani hinko ina oo nikia nsine tsutsua.²⁵ Manuwo dadiri iya qay moliwa ni kiyaale khotsi kiya sapi ayali iyaakhasi afo ta raama a qwantsi so.²⁶ Nikioooo yandumusa woko nokoma hasi yaremowaki yandu woini namiini?²⁷ Nosoko hhabu na handumusu woso ni ngokini kodo nina ina khay sokono isiquitlu dama na tata wokini tawahhati inikoina kiii sayu.²⁸ Nu kodadiri nikiqupiti nikisii edafa waay li a tata woini iya tiiti fendili no soko hhabu.²⁹ Nosoko hhabu tata woini no kooo ila khumisi ana oboimisi kwara naaa kama adakusibasla kamuuutisarogo iniko siya harisi ti basla kama dakhwari kwama la losona iisimu a wa raeerii.³⁰ Iniko kina khay ningogo heki kwa gamama rogopasi tuku diwaki abiiisay sono isiquitliti dama tawahhati.³¹ Nokooo na tata ningo ku diwa ki warani aana balu slome a tuku kakomu toqu.³² Ila aale hhoati ayori iisiru losoma la kwaamani sa ningokini heki iya ale gwaa hinko slafi iya ale hhani hinko inapoo."

Chapter 16

¹ Tsatsahhatimusay sikiyahhaba na Yesu kara iyawani hiru woko hindaaarimo kwa qatimusay kono sokwahhabu iniko gatimusay ki bamamaroso ta pasa.² Ma nokoooo na hindaaarimo nokooo niini hati kaakhamisi rawa wagi? Harisi fari ta yandu wogo tlehhitabasla timusa kara.³ Gatimusay wodo niko muna wosi meleis kibabatsi na dadirowi yandu wa ko gatimusay ka? Koma basla uuru kodo sla firo mure arimu.⁴ Khuu kaiisimu ti kibatsi ti yandu wa ta hira iisigeqari amitu liki kwahhasi ayema waini.⁵ Dosi kodo kwasigeqariti niki oooo inimusa ko dadiro woso kila ko qo nosokohhabu ko tlatleso koinuma misi meleqonto na dadirowi.⁶ Nikioo kipomo miya waki ko duui nokooo tlesi risiti rogo ibiti tsi ga tsaqami miberi koani.⁷ Ma nosokohhabu woko kusle ko inumamisi maleqontu nikioo kipimo miya waki ta faaa tanqano nokooo tlesa risiti rogo tsaqamimiberi dakati.⁸ Kodi dadiro nokoro kwaani atimusay lingimasay dodo kiyara iisi ara hhoa iniko day ko fitsi ma mati ko hhoo naaa yandumamitiri ara maaama hira ko bararoini adodo dag ko hhoa.⁹ Ana sle uoimu unu iisinte wereqerii ara gamu ko lingimu say bere ini tlehhti hhaku li kikwahhasi ti ibina kola nkoli.¹⁰ Kotsaba titaniminali nejali kotsabati tadadiri kara a lingi musay ti tanininali lingini ti tadadiri sle.¹¹ Bere hungura ana tlehhteiba sla ka tsaba ti gama ko tlakwami na hunguraa yaaani tigamu ko tsalali?¹² Bere tlehhteibasla ko tsaba ti iisiruli gamu ko hiru woko niya sunkuharisi litle hhti tokini loo.¹³ Hhaku yandumusa koislawaa iisira kodiyani njadi iniko ko waki woko ma koslaa woko awy uohiri a heki a kohheriti heki islawutaabasla yandu sa lalaa ara mari."¹⁴ Mahira iniko kwaale pesa iyaakhasi heti tuku niki yaaane.¹⁵ Nisiki hhabu hungura e tunguiisi nta tsaba panda ta hira iniko lalaa khuutu munai wakini iniko tukunuslay ti hiral tle hhti qupita pada ta lalaali.¹⁶ Aaremo a yandumusay iyawanti paka Yohana kiya khayi toka si wosi tsabiru kohhoo ko dira ta lalaa kotsabini makila hira wahha kunedafisi ara uuru.¹⁷ Iniko ta eslahha ti dawuri a hhape lihautu tsini kama gamu waki ko aara lihhaka tlehhti.¹⁸ Kila koharero mawa ma hikhabi ni hare waka hilingina aini kohka bima ini taka may na hhawata wos inilingini.¹⁹ Iya wani hiru woko hindaqarimo kwaeluuu qay ro ko slanqasa ta Zambarawu iya ale kwainini kila balu hindaqaruma roso tadadiri.²⁰ A naragamusay waki umoso na lazaro kwaqasi geti rosi hhotla kano.²¹ Ini sle iya ale ila laumimiti lunku ankhisi ara khintsiru kwapapa hhani ti meza ta tajirili ma qwehhrisla niki ya khaye nako natsini hhoslima i wasi.²² Manikitlehhto nara gumusimowo do iyagwaa noko hubu na malaika paka mu nai ko Ibrahimuli hindaqarimo wodi sle niki gwaa nako tipu.²³ Ma tay si elalaali kiyatiri netoli wani iya waratle ila wasi Ibrahimuli no ko ani ara sige a lazaro sle munai wasi.²⁴ Niki aaaa nikioo tata Ibrahimuli sislahhaati layaaabiti Lazaro lieslakha tsini ta dintsu ti maay li lie tsaqutisi tsifirarii iniko kirinetini ti a slati.²⁵ Iniko Ibrahimuli inikioo ningoo e horesi inko ti ibina woqi aila ohoto aaremo wagi ko hhoo a Lazaro doti diti wani hhoa arini kusle kohhitini.²⁶ Ma neja ta heti kono aasi bohonda kodadiri tleri dirotini kwadi ko sla ama kwa tali dahhaa hauta ara dirokini mare kiislaye kamahira koayokini mare kiyatsootiri khaymu ara dirokini.²⁷ Ma hinda qarimo nikioo ofirimu tata Ibrahimuli iniko loyaaa biti ayali ti tata wori.²⁸ Iniko komu hay watini koani likiri ooo ara tlaame ta dadi ina asle iya kharaa yamu koronetoli.²⁹ Iniko Ibrahimuli inkioo konaa musa a yaaabutay limay liitimisiri ina.³⁰ Tajiri wodi nikioo uu tata Ibrahimuli iniko bere loso ko dahahiru kwati kwa fakiri dahha kiiiri.³¹ Iniko Ibrahimuli inkioo bere kono akhasi basla musa a yaabutay kifafahhanabasla kama hiru liyaslafu ti kwa fakiyea.

Chapter 17

¹ Tsatsahhatimusay wasi ni siki hhabu na Yesu aaremo koiisasima hira litlakwe iisina uuru kobsla ini ko ku hiru kodoso iimamisa.² Fayini hiru kodoso lako ekufi tlaaa ta elo ta go tliru tiisali loko kwa tiba harili iniko loiisinta woko ti kwa ni nakwi liisi ni tlakwe.³ Unu gaaawute bere kono daku misi na ningokini sahhabenki bere inakiii mawenki.⁴ Bere kono dakumisi mara fangu lalaa waki mamara fanqu lalaa waki liyakhay dirogi lioo kiii ma wenki.⁵ Noso ko hhabu dadiro na yaabu tay wasi sunu rogi nti yaaru woro.⁶ Dadiro nikoo laka bere iimba kontu ado ila ta haradari laka ana i slawu te oa kha imo moko ko aantsimo tu uuta la tiitakawutu weti baharili laka kunu akhasa.⁷ Iniko miya tidirokini iniko

ko yandu musay koma ko dosla slima qaymo awukode aima beuu losokohhaba bere ina kiii qaymoka hau tsiga ibiti la aaginti ago? ⁸ Makoo iya basle unetsigiti tso aay ma hisiyanduta paka latohheesi aago a kitahhu maako aginti la kitahhanti? ⁹ Ko naamisiya basla yandumusay si iniko ini iisi todo to kwa uuresi? ¹⁰ Dosi hungura bere laibita iisiri todo tunkuna kamuuu tisi oei toandaa toale yandumusay tunkunu slai basla ana iisimani toale todo tunkuna slaa iisuru. ¹¹ Iyatiiti iniko kiyaale khotsu kakikay hauta ara Yerusalemu iya fusi digima lemu iya fusi digima ko Samaria a Galilaya. ¹² Kiyaale edada fifini ti kijiji wakali tay si una slaslave ahira mibu kwa ale ukoma konee, niki aarimitiri sigeli. ¹³ Niki afo ediresi niki oiri Yesu dadiro sunusla hhati. ¹⁴ Tikiyaani nikioo hautei unulaqarukawute ti hira li ina asle ki yahuamimitiri niki goiiri. ¹⁵ Endeemoini kiyaarini ini hhaay nikiyakiii ara afo ta dadiri lalaa naa misi. ¹⁶ Nikitungunaiti yaa ko Yesuli noko naamisi ini kwa ale hhoo. ¹⁷ Yesu nikihhabu nikioo maini boiiri basla slome miba? Nalo kwadi wakina gweleni? ¹⁸ Hhaku kama to waki kopoi kiaa la ka diresi lalaa to heki dahay mo? ¹⁹ Nokooo waslawi la hahutu iimorogo kono hhaesi. ²⁰ Tokwamahasi na hira dira ta la la iya malale khawuta nikisi hhabu na Yesu nikiooo dira ta lalaa gamu ko basla litlehhiti hoanta. ²¹ Kama hira oiya abasla ila khumisi diti awu ilakhumisi hadi iniko dira ta lalaa ti waay wakini wanti. ²² Niki hhabu na Yesu tsatsa hhatimusay wasi siwa iya khay tu iniko ilalaumi ta laanta waki ta balu ko nu ko Adamu iniko aanta abasla. ²³ Kioo ila khumisi hadi ila khumisi diti iniko mare kahaute laarima kwawutaa awu ligagusi sinta. ²⁴ Ado pisaru ko mankaari ko etsamamisa ti rawali tlatlesa daare waka paka ti waka manu ko Adamu dosi tlehhti ti balu wasi. ²⁵ Iniko tlatlesoke koslaa li tabu aagi ti gimbaba waka li kosii na laqwalimaki. ²⁶ Ado do balu ko Nuhu kiya wane na do kiri tlehhtiri balu ko nu ko Adamu sle. ²⁷ Iyaaagine iya khufiri iya khabi baluwadi iniko Nuhu kiya eda fu ti mulambuli ma tla kwe niki ya khwuutu iki tsuuu tuku. ²⁸ Do kiyara wanti ti balu ko khufiri iyatlakhu khune iya langusisine iya dole sline iya tle hhihitiri. ²⁹ Iniko lalaarodi Lutu kiyahauti ara Sodoma niki tlubutlubay ko asla ma kibiriti sle iya dawuri dahhati niki tsu uutuku. ³⁰ Dosi na do kiri tlehhi balu ko nu ko Adamu toko poisi. ³¹ Balu wasi mare koro iimbati koti darili wara ta doo liyae uukutu lihubu gamamaroso way dooli mare kayaaanti ko qay moli wara liya kiii ayali. ³² E horesentik hare lutu. ³³ Woko kowara hhama iisa ibi na wosi kahhamisi iniko woko kohhamisa ibi na woso kaiisi. ³⁴ Sohhabhabimu amusaki tlahhti ri hira njadi ti kitanda li waki woko kohubu ma woko komay. ³⁵ Tlehhtiri tikay njadi gotlatli na balu diwaki waka kahubu waka kamay. ³⁷ No komahasi, "nalo lalaa?" Nisikihhabu yamu kiwani gamu kwagwai, ma domay tsiraii oso kurunkuriti diwaki."

Chapter 18

¹ Ma nisiki hhabu slanqasa tadotikirislaa firo paka lonko mare kimage. ² Inikioo iyawani hakima ti mji wokoli iniko ka lalaa tlaamumutibasla a hira sle kiyamu rimimiti basla. ³ Iya wanti kwaalita ti jiji si inisle so kwa dadida ma ra naaa liointi iisi lasla wumu tsaba sa tlakumusay wii. ⁴ Sa siwa tatlere iyaslaani basla iisa iniko siwasi nikioo Muna wosi iniko ana lala a tlaamamau ta basla ayu amu rimamita basla. ⁵ Iniko heti kaali taoto ana hanguy sasinti aiisi lislawanti tsabaroso mare ana baaatisiti lisi kiya khakhikay diadi. ⁶ Ma dadiro nikioo akhasei do kini oi heki hakimu tlakumusay. ⁷ Malaala iya hubitasle tsaba ti kwadi ti kiya e lehhi iniko tosoko aaaamine tlehemi a amosi? Ma ini tlehhi tabasle kikikkimusao dirogi? ⁸ Sunu hhahhabimu iniko iyabu tsa ba sa slome tsiga iniko si ma ta nu ko Adamu kiya khay slaya yaaru fitsi mali? ⁹ Manisikios hhaba slanqasati ti hira wakina iniko tunjuu nu arine ina ko tsaba li hheri mamitiri hira wakina. ¹⁰ Hira njadi iyatsaa ti doo ko lalaa kodadiri li sari naa woko hiru woko mtoza ushuru. ¹¹ Hiru woko nikiooariti inkifirini aa remowaki rawa wasi iniwaki lalaa inaamisi ini ana ado hira wakinaebasla iniko koafatle mamisa hira kohhoe basla kolingagima awu ado heki ko usharu tsatsatsata. ¹² Tsegagi mara njadi kila balu harimisi zaka ti gama marii tuki kaslaslawi. ¹³ Iniko kodo koushuru tsatsatsata iyaqariti sigeli iya slayi basla ilawasi wara tle sa dawurili niki pupukhusu munai wasi nikioo lalai boiisiti ana ko tlakwe koma. ¹⁴ Sunu hhahhabimu hiruku iya kiii ara aya konu fare tsaba ado kodebasla woko iniko kila tunkunu ilsay slay. koelisi iniko hiru tunku kiiimamisi ko waratlesi. ¹⁵ Kokwa hubu na hira daay wa ini koni naku liknanqu misi iniko tsatsahhatimisay wasi kiyaarinei isi iniki tlahhasi. ¹⁶ Iniko nikioooo na Yesu dirosi nikioo mawa daay ko nini ku iya khaye diroi mare kitlahha sitei iniko dira ta lalaa ta hira ado kwa. ¹⁷ Ana yaaamu unu oimu hiru woko kuilaoaomamimi basla dira ta lala bere ado kho limo kaaamu edafiya basla. ¹⁸ Gatimusa woko nikimahasi niki oo tsahhatimusay kohhoo meleis laalimu slafi ma ko Lanko? ¹⁹ Nokoo na Yesu so ay i oooo mi nti ki hhoo? Hhaku hiru ko hhoo ila to lala iniwaki. ²⁰ A khuuta kamuuutisa mare ka lingiti gasabasla fiso basla mara kayaaanti lama limu riti tata wokini a iyorokini. ²¹ Gatimusay wodo nikioo aare mowaki tuku iyaowo toka kaale muso mbimo. ²² Yesu kiya akhasi heti nusoko hhabu kono sligiti na aara waki uuru la husinti tuku kakontu ma lisidehhinti naragumusay kusle tlehhti gamu konta dawarili ma haw iya gusiti. ²³ Iniko kiyaakhasi heti iya slahhaa neja iniko aale hindaqarimo neja. ²⁴ Ma tokwaani na Yesu doki yara slahhaa neja nikioo doma le kiri tlehhti khalaame ti hindaqeri edafa ti dira ta lalaali. ²⁵ Iniko taeslahha neja ngamia fusa ti poa ta singanili kuliko hindaqarimo edafa ti dira ta lalaali. ²⁶ Kwadi koakhasiri heti niki oiri miya naislay loko iisi. ²⁷ Yesu niki hhabu aaremo tikoosla sla hibasla ti hirali ti lalaa li kiislaslay. ²⁸ Petro nikioo e andaa a maua ni kila gama ainke gusani. ²⁹ Ma nikioo na Yesu e unuoima iniko hhaku hiru kono may doo awu hare awu ningo ini awu garu awu daaay sadira ta lalaa. ³⁰ Iniko koilaohibsla naaa neja ti fitsimati ati fitsima ta khotsi slafima ko lanko. ³¹ Iniko tiyajurunkuri kwadi miba njadi nkioo ilakhumisi tsaamani Yerusalemu khua aaremo tuku tikiya tsadqani na yaabu tay aarengo ko nu ko Adamu kihheesi. ³² Iniko ko oooo dabai ko hira ko hhapaputi ma koiisini lokohherimimiti a boloqu ma ko tsubaqoni ara tsubaqari. ³³ Di tokwa difi hharo ko gasi ma balo ko tami iya slafi. ³⁴ Iya tsahhiri basla aaremo wa si a aarasi kwaale yaku diroini iya tsahhiribasla aaremo tikiya hhaba. ³⁵ Ma Yesu kiya sapi

Yerikoli hiru waoko kwa ila hhani iya ale ibiti daaari pala palalai iya firirini iiso. ³⁶ Kiyaaakhasi rugami tahira futimisi iya mahasi miini na tiimiti. ³⁷ Nosoko hhabu Yesu ko Nazareti futimisi. ³⁸ Ma kodo koila hhabu niki aaaa ta uuru liowiini Yesu nu ko Daudi iboiisiti. ³⁹ Kwara oooo na kwadi kwakho tsitsine kodo koararimi basla nokooo liqabu iniko ini anikipa ndakhuu aaaa ta neja nuko Daudi iboiisiti. ⁴⁰ Yesu nikiqarili nikikamuuutisi hiru wodo lokwa hubu dirosi mali kwaila hhani tokwara sapi Yesu nokomahasi. ⁴¹ Slaanti lomeleisi? Nikioo dadira slaamu laarimu. ⁴² No kooo na Yesu laslaminti arima yaaaru wogo ko no hhaesi. ⁴³ Disi loa nikislawini ariru niki Yesu gusu lilalaa direma misi kiyaarinei heti hira tuku niki kwa ane salalaa.

Chapter 19

¹ Yesu iya edafu nikifusi ara tla aatlaaa ko Yeriko. ² Disi iyawani hiru woko tokoowaini Zakayo, Kwaale dadiri tikwadi ko ushuru tsatsa tsa itai kara ini hindaqarimo. ³ Iyaale warahhihini Yesu arima hiru komale iniko kwaani basla sa ruqumi ta hira ini kwa qunqumari. ⁴ Dosi iyaqati ali dahha panda ta hirali nikitsaaani ra wa ko aatsimoli hii slay arima iniko Yesu iya sapu fusa ara afaamoso. ⁵ Siwa Yesu kiyadahi yamu wadi iya ila khumisi ruwali noko oo Zakayo eyukuta tsiqe iniko lasi tlaama la tsimapi aya waqi. ⁶ Nikitsiga eyakuta noko kwahha ara kwaatu. ⁷ Hira tuku kiyaarinei isi nikilala mikine nikioiri ini hautu iniri khotsokay hiru kotlakwe koma. ⁸ Zakayo nikiqariti nikooo ti dadi roli ila khumisi dadiro nusu ta maririi siharimisi naraqumu say bere swaafa tle hiru woko gamu sokiiisi mara tsiqa hha. ⁹ Nokoo na Yesu lasi ara fataqa ina dahati ti doo woqi he iniko qa ini tle sakanu ko Ibrahimu. ¹⁰ Iniko nu ko hiru inadaha dabaha ara fataqa hira kwahhane. ¹¹ Kiya akhasiri isi iya panda khuii gimba iya hari slanqa sa iniko iyatsayuli wani a ye ruslemu aina asle iyaale wawumimiro ini dira ta lalaa iyatsa yuli wanti poa tsiqa. ¹² Dosi nisikihhaba gatimusay woko iya hautu ara hhape ta sige liilaowo dira ta lalaa ma liya kiii. ¹³ Kiya oooo yandumasay wasi miku nisikiharisi pai mba nikioo iisimei chu risa paka lato kiii. ¹⁴ Iniko kwa waki na hira wasi ma dosi nikiya aabiri hira lihautiri lo ko gusi li oiri slaamana basla lunkuru ibiti na hiruku. ¹⁵ Makiyakiiii ayali ma tokwa iisini dadiro nikiiuresi kwadi yandumasay tisikiya may hela kiya oooo diro lisla wini tsahha sliniisa mikini slaye ti churusa kiya iisisi nei. ¹⁶ Ko tlatleso nikiya khay niki oo dadiro upa wogo ini iisini upai mibu panda khua. ¹⁷ Noko oo na qatimisay wodo e yandumasay kohhoo iniko ku aale kotsaba ti qiba koninali tlehhiiti uuru konto rawa mji mibi. ¹⁸ Ko njadi nikiya khay nikioo dadirta upa woqi ini iisi upaii koani. ¹⁹ Nokoo na qati musay wodo tlesi uuru rawa mji koani. ²⁰ Woko sle nikiya khay nikioo dadiro oheti pesa rogo kaqasi ta baii ti dahhamuli. ²¹ Iniko atlaaamutu sa ku kodihhi bababatsiti todo ka qasiti buauntu kadahami siti basla. ²² Noko oo na qalimusay wodo ara qiba barogo kawati oiisimu hatle hhito yandumasay kotlaku atsa hhati ana hiru ko dihi tlemamisi kaqasibasla buaumu ka dahamisi basla. ²³ Maama aqasitibasla pesari tibe nkili bere anakiii lahumu diwa ki a tsini iisa? ²⁴ Nikioo na qatimusay hira kono ale qarimi tiri diti saafa tlesa ki upasi loso harisita ko do ko upai miba. ²⁵ Nokoo ama ini upai nibu kono. ²⁶ Unu oimu kila hiru kokoma soko harisi naa iniko kokomibasla kama aldo kikono tahubu. ²⁷ Iniko kwa tlakumusay wii kwa slaaneibasla la dadiro woini tlehhiiti hubaraki diti litsuaani pandarii. ²⁸ Makiya hhabi isi iyapanda khua iya tsaiini Yerusalemu khua. ²⁹ Makiya sapi Bethfage a Bethania Isayu a danda ko mizeituni kiyaaabu tsa hhatimusay wasi njadi. ³⁰ Iyaowini hautei ti kijiji ta tsayuli bere ane dafitei slawi nta nuko daqay kwae tsaaani basla kahha. Gweraki lwahubita diroi. ³¹ Bere kunu mahanahiru ama ogwerarinta? Oei koslaana dadiro. ³² Kwadi tikiyaaabu nikihautiri nokomi nu ko daqway ado do tikiyao na Yesu. ³³ Tokwaale qweririni nu ko daqway kwadi ko khuauma niki oiri soay ogwerarinta nu ko daqmasi. ³⁴ Nikioiri koslaa na dadiro. ³⁵ Ma noko lehhi sa Yesu niki hhafifne qay rowaini rawa nu ko da qway li niki tsaaasi ri Yesu rawa wasi. ³⁶ Kiya ale haumimiti hira niki hhafine qay rowaini pala palali. ³⁷ Kiya ale eeetitini danda ko mu Zeituni rugumi tuku ta tsa tsahhatimusa nikianzine tso tso o lalaa diremisu ara afo tadadiri sa aaremo ko dayaa kiya ane. ³⁸ Nikioiri e tokwaboisi hhaba loimo kwa khiy ara amo ta da diro hhoa dawaili a dira rawawa gi. ³⁹ Ma hira wakina ti slaslay muli nosokohhabu tsahhamusay qabisi tsatsa hhatimusay waqi. ⁴⁰ Yesu nikihhabu nikioo sunuhhabimu bere kwa liqabiri tle ee afodiresi. ⁴¹ Yesu kiyara sapi mji sokwaaaaa, ⁴² Iyaowini lakabere ana tsahhati kusle tibaluwaki qimbaba tosokwa hubabini hhoa iniko lasi ini na hhati ilawaqi. ⁴³ Iniko badu iya khotsiyaa inko tlakumu say waqi tlehhiiti qwama tsawu a ku konini iit ma koroqitsi ti kila baraka. ⁴⁴ Koslakha hhapeli ku a hhay waqi sokomaya basla kama tlaaa waki rawa wakali iniko a tsahhatibasla siwa lala kiya warahhihinti ara fataaa. ⁴⁵ Yesu iyaedagu doo ko lalaa koda diri nikuanisini murita kwadi kwaale churisisini, ⁴⁶ lisiki hhahhabi katsaaaani doomii tlehhiiti todoo ko sari ta inikko hungura ono iisint mara ta afatlemusa. ⁴⁷ Uniko Yesu iyaale tsatsahhatomimisi kila bablu doo kolalaa ko dadiri hira kodirani a tsahhamusa ko aaremo a qa slaane lokoqasi. ⁴⁸ Iniko iyaislayeibslawiruru afaa mo ta doso iisa iniko hira taku kwaale itimimisi ta boii.

Chapter 20

¹ Iyawa nti lala wanki Yesu kiya tsa tsahhatimimisi hira ti doo ko lalaali ka ladiri lihahhabibini aaremo hira ko diyani a tsahha musay ko aaremo sokwahautu diwaki a garu. ² Iyaqimbasiri lokooini sunuhhabiti ara uuru mi iisinti aaremo wa ki? Awumiya isi iniko nonsoharisi uurutu? ³ Ini sle nikihhabu nikioo anasle unu mahasi aara. Si hhabite. ⁴ Ara kuumisi ko Yohana iyati dawuri dahhi ya awu ti hira? ⁵ Iniko nikiqimbasiri ina a ina hioina belaoani iya ti dawurida hha kunu mahasi ma amua wa yaaantei basla? ⁶ Be laoani iya ti hira dahha hira slome diti kunu khubu ara tlee iniko tuku yaaaaa na iniko Yohana aale yaaa butay. ⁷ Ma nosokohhaba iniko iyatsahhariba yamu kiyada hhati. ⁸ Nikioo na Yesu anasle nsuhhababasla hungura ara uura mi iisi aaremo waki. ⁹ Sikiyahhabu hira slanqasa sati hiru woko iya dahamisi qaqmo ta

Mizabibu na kodislini sa doslimusay ko musababu ni kihaatu ara hhape waka siwa ta tleri.¹⁰ Ti siwa takahhabi iyayaaabu yandumusay ara ti doslimu say ko muzabibu iniko losoko harisi bara ta aamu ta aaymo ta mzabibu iniko no kwa difu na doslimusay ko mzabibu nikokiisi ara dabai ko qonqo.¹¹ Ma noko kara yaaabu yandumu sa wako nokwakara difu no koiisini ta tlakwai no kwa kiiisi ara dabai koqonqo.¹² Iya yaabu kara kotamu no kwahhi tini noko kwahha fendili.¹³ Ma dadiro ko qaymo nikioo me leiisi? Oyaaabu ni ngooo kwa slaaa danki ko muriti.¹⁴ Iniko tokwaani na doslimusa ko Mzabibu iya qimbasiri ina kiloini lioina hekina alimasa no qasani ma alime roso litoro tlehhiiti.¹⁵ Noko tiitisi daari qaqmo tamzabibu ka moko gasi ma kimeheisi na dadiro koqay mo? ¹⁶ Iyakhay kiyatsuuutu kay doslimusay ko muzabibu ma kaharisi qomoso sawakina inaaasle kiya akhasiri isi nikioiri lalaa ini siiti.¹⁷ Iniko inkii lakhumisa na Yesu nikoo ma tsagaruku aara mikono? Tlaaa takasii na tle hhimusay ina khuwata thaaaa ta daqari? ¹⁸ Kila hiru kohuhaua rawa tlaasi qeqetini baremo a baremo iniko kodo tokorohui koe thupa.¹⁹ Dosi tsaqamusay ko diyaniko hira iya dabahiri afaa mu taraoha siwa si loolooi iya tsahhiri iniko iyaale oo slangasa sati diro iniko iya tlaamulu lira.²⁰ Kwakhuunu taboii nikiyaabiri perimusay tunku na iisine tibahira lo tsaba lislawina dakwae ti qimba wosi ma lokole hhiiti ti qatimusa ko uuru komi.²¹ Manoko mahasi nikioiri tsahhamusay khuani iniko ointi otsahhamisi gimba ta tsaba ta awana ha kobasla na hira woko iniko ku tsahhamisiti tsaba ta a faamo ta lalaa.²² Ma tahhoe dirotini labuani koditi kaisarili awu uu? ²³ Iniko Yesu iya tsahha gira qoini ni sikihhabu.²⁴ Silaqsante dinari slangasa a chapa tamiyaini ta wara rawa wasi iya oiri takai sari.²⁵ Ininsle nikioo hariseri sakaisri toso takaisari ta lalaa sle toso ta lalaa.²⁶ Tsaqamusay akwadi diyani ko hira iya uuru konei basla koro sia toda kiyahhahhabi bini panda ta hirali nikie tlo khoiri sa hhabaeros iya hhabiribisala woko.²⁷ Ti hira wakinai nosokohautu kwadi iniko kooima hhaku slatima.²⁸ Nokomahasi nokooo tsahha musay sunkuna tsaqani na musa iniko bere hiru nsoko afiqwa na dawaimo ko harekoma iniko takomisasla nu koslaa laka huba hare tanningoini lila qwaliri sa ningoini.²⁹ Iya wane haay waani fanqu ko tlatleso iya khabini niki qwaa bila tamay mu kholimo.³⁰ Konjadi sle dosi.³¹ Naka hubusle na kota dosi dosi ko fanqu iya mayi basla saaay niki qwaa.³² Ma harerod sle niki qwaati.³³ Ti slafosahi tlehhiiti hare ta miya ini? Iniko slome fanqu iyaale khabine.³⁴ Nisikihhabu na Yesu haay ko fitsima mati khababina ki khababiti.³⁵ Iniko kwa tikislaa ila oha slafima ko kwadi kwa faki ri liedafiri ti slafima ko lankoli khababina abasla wala ki khaba biti ya basla.³⁶ Kama islaya a basla faka kara ini ko ina ado malaika iana haay ko lalaa, haay ko salafi ma.³⁷ Iniko kwadi kwa fakiri kislafingamisi musa sle sokwa laqani yamu ti hhaba ta sla bali haqi kwa oo oo dadiro ado lalaa ta Ibrahimu a la laa ta Isaka a lalaa ta Yakobo.³⁸ Hinko ini lalaa kobesla ta kwa fakiri ini sako sla taa iniko slome dirosi ibimamitiya.³⁹ Wakina tsahhamusay ko aaremo nikihhabiri sa tsahhamusay ana hhabite tabooo.⁴⁰ Iyatihiriba lokomahamisi aare mo wakina neja.⁴¹ Nisikihhabu na Yesu meleli hiraoina iniko Kristo nu ko Daudi? ⁴² Iniko Daudi loimase oini ti raamuli sikiya hhabu na dadiro dadiro wii ibati daba ko uuyali.⁴³ Pata liqasi tlakumu say wagi bira ko yaawagi.⁴⁴ Daudi oo oo mamini Kristo dadiro mele tlehhiiti na hira tuku nikikihhabu tsatsahhatimusay wasi.⁴⁵ Unu qaaawuti a tsa qamusay kwa slari khotsu inetuiiri eluaa tatledeni, iyaslairi tsahhisino ta loo sokoni li akiteri ko kohhoo ti deeru ko lalaali ayamu ko hhoi losonali.⁴⁷ Inaa aagaqina ti doeri ko kwaeliki unu iiasina sara rina sarita la tledeni kwa ilaohiri Buuma ko dadiri neja.

Chapter 21

¹ Yesu iya ilakhumisi nikiarini haay hhawate hindaqeri kawa ale qamimitiri qamaroi ti qamu woini. ² Nikiarini kwaalitaowaka naraqumusao qamiti senti roso. njadi. ³ Manikioo tsaba unu oimu he ti kwaalitaotu naraqumu sao ini qasiti naaa kukiko slaome tuku. ⁴ Kwa slome ini harisiri qamuku kwa ti naaa dahha kiko nee. iniko hieti kwaalitaotu tinaraquwosi ini tlesiti pesa tu kiqa kontu sa ibina wosi. ⁵ Siwa wakina kiya owii nei rawa ko doo ko lala ko dadiri dokiyaara wanti ka aahi ara tlee ko hhoo a ti iitisa iyao. ⁶ Sa tsabiru ko aaremo waki kiarinte balu iya khaya ko hhaku kama tlaaa wa ki taka may rawa tlaaa wakali taka sleibasla. ⁷ Ma noko mahasi nikioiri tsa hhanusay aaremo waki iya malale tiitiri? Miini na tlehhiiti laqaru iniko aare mowaki tsayuli wanaa tiita? ⁸ Yesu niki hhabu la khuuunti mare tunkuawanaha iniko naaa iya khayaa ara umawii oina ana naini a siwasle ina sapiti mare kiquisi te. ⁹ Bere ana akhasite qwatla a hihinqiqiru mare katla amute inikoaaremo wa si tsaba liya tiitiyaa tlatleso iniko efaki iya tii ti ya basla tsiqa. ¹⁰ Ma aisikihhabu hhape iya wara tlawutu qwatla a hhape waka a hhapa loe rawa ta hhapa loimo woko. ¹¹ Tlehhati dadakhamo ko da diri aqwari a mamaaari ti yamu wakinai tlehhiiti aaremo wa kina ko tlaame a laaa aaru ko tlaame kwa ti dawari dahha. ¹² Iniko aaremo waki kiwake hhiyaatuku qasiri dabawa ini rawa wakini makumuru meti kunu lehimi ti deeru ko lalaali a maqereza kuna huba panda ta hha pa loeli a ko uuru koma a sa umawii. ¹³ Heti sunkunu pisi lohay sa yaaru wokini. ¹⁴ Hinko amulimei munai wa kini may mu boiisa iiso rokini takahha. ¹⁵ Iniko insu harisi aaremo a tsaba iniko tlakumusay wakani tuku islaya aba sla sia. ¹⁶ Iniko ma kunu sii na qaru wa kini haay wakini indee wa kini a waraee rokini kunu tsuuu wakina. ¹⁷ Kuna waki ne kila koqo sa umawii. ¹⁸ Oniko hhaku kama qubamo wa ki ko saqaiwakini kohha ma. ¹⁹ Ti kikihhisali hhaesita sla qo wakini. ²⁰ Bere ana arinte Yerusalemu kana nini iiti na majeshi tsa hhe ma lingiru woso ina sapa. ²¹ Disi kwadi kowara Yudeali li feetiri dademoli a kwa di ko wara ti tlaaatla aa ko jijili lihautiri mare kimawute kowara kiji jili edafa. ²² Iniko heti balu koekiimisi ma aaremo tuku tiki ya tsaqani islawina buuta. ²³ Kwadi ko tsihawe a kwa di ko ruumomisa ti si wasi iniko tlehhiiti tla kwe ta dadiri rawe ta hhapeli ara neto ti hira wasi. ²⁴ Mapahhiri ara tsini ta pa nga na kihubu mateka sa hhapapu tuku a Yerusalemu kakala aani na hira ko hhapapu paka siwa ta hira ko ha papu libuutu. ²⁵ Thehhiiti laqaru ti tlehh

²⁶ Tlehthiti hira kwihhimimiti ri sa tlaame ara paaru aaremo kwetiitaa tiita rawa itsi maka saqa uuru ko dawuri kilinqili ngisi. ²⁷ Ma arina nu ko Adamu iyakhatsu dawuri ka ti uura a hhoa tadadiri. ²⁸ Iniko aaremo woki bere ina ansine tiita arimitei wara tlesee saqiwakini iniko ara fataqarokini inasapiti tsayuli. ²⁹ Nisikihhabu ana Yesu are slanqasa khuumei khaimo a khee tuku. ³⁰ Kiya titimisi slaro arinta hu nqaraa loe matsa tsahhate iniko ege ini buutu tsa yuli wani. ³¹ Do kara arintii aaremo wasi iya timitiri hurara tsahhei ini ko dira ta lalaa ina papi ti. ³² Tsaba sanu hhahhabimu laqwalimaki fusiya basla paka aaremo waki tu ku ziyatiitiri. ³³ Dawuri a hhape fusiti iniko aaremo wii fusiyaabasla kamato lalaa waki. ³⁴ Iniko unuilakhumisite hunqura loe maremuna iwekini mare tikiri baaa na fisa ona a nini iimitu ko ibina ki iniko baluwasi sunkuna khay to tsiga. ³⁵ Ado hatliru iniko tlehthiti ta kila koqo koibama mita ti pande ta fitsima li tuki. ³⁶ Iniki layaaaruli wanta ti taki lafirinta iniko la thehhita a aatlite ta tabautu laematli ta he tuku tatiita laqarimita panda ta nu ko Adamuli. ³⁷ Dosi siwa ta tlehemili iya a le tsatsahhatimimisi ti doo ko lalaa kodadiri ara amasi iyatiiti ara fendi iya hautu iya qua kay ti danda to ko owaini mzeituni. ³⁸ Sokwa khay na hira tuku ara maatlale tle booo kwa itimisu kay waay doo ko lalaali.

Chapter 22

¹ Malosona ko makate tokoowa ini basla mahhaa iyaale sa piti iniko taka oidaini pasa ka. ² Hira kodiyaani a tsagamusay niki qimbusiri do tara Yesu qasa ini ko iyahira tlaamutliri. ³ Shetani mo niki edafu ti waay ko Yuda Iskariote woko ti tsatsa hhatimusay wadi miba njadi. ⁴ Yuda nikihautu nikiqimba kaye a hira kodiyaani dokiri Yesu harisakay diroini. ⁵ Iyakwaane nunkaakhamsiri loso ko harisi pesa. ⁶ Ini iyayaaani nikidabaha lo hay koharisa diroini Yesu siqaa ruqumi ta hira. ⁷ Balu ko mkate tokoowaini basla mahhaa nikiya dakati iniko beiimo ko pasaka uuru lokoharisi. ⁸ Yesu niki yaaabu Petro a Yohana nikioo haute nsuboiisa kawute aaqo ta pasaka la khawani la aaqo kwani. ⁹ Noko mahasa kali slaanti laisimani boiinisa. ¹⁰ Nisikihabu akhasei bere anedafi te mjinili muhhawata kono qegeri sibiri ta maay unu slasa a hunguraa qusaki ti doo kie dafakay. ¹¹ Maoaki dadiro kodoo ko oini na tsahhamusa nalo lokay ko dahaye ya mu ka pasaka aaqi a tsatsahhatimusay wii? ¹² Nsunkulaqani lohay koqorofa taka hheesi iisimei bo iimisa disi. ¹³ Ma nikihautiri niki tlaye kila qamu ado do tsikiya ra hhabu. Ma nikiboiisi aaqo ta pasaka. ¹⁴ Siwa kiya dahati iyaibitiri a yaaautay. ¹⁵ Manikioo hhitla komu tadadiri ta aaqo loso na ki ko pasaka ahungura taka wa kahhhiya kiniri netini basla ana. ¹⁶ Iniko sinu hhahhabimu aaqi mabasla kare paka lakabu uti ti dira ta lalaali. ¹⁷ Ma Yesu nikitlesi kikombe kiyahheesi naamisu nikioo hubei heti ladehhinta hungura kilo kini. ¹⁸ Iniko unu oimu kitahhaba sla kara laqwalima ko zabibu paka dirata lalaa liqa khawutu. ¹⁹ Ma nikitlesi mkate ma kiya naanisi noko dehhe nisikiharimisi nikioohe slaqwari takahari sa hungura doso iise hieho remimisitaa ana. ²⁰ Niki tlesi kikombeesi aaqo ta amasi nikioo kikombeki hhaba ta aabu ti tsereri ntankuutu sa hunguraa. ²¹ Iniko ilakhumise kodo koana sia wani diwaki aana time zali. ²² Iniko nu kko Adamu tsaba aumiti ado doro tokwa oii iniko kwadi miya diro ini koihiru wodo ini ko korussa ini nu ko Adamu ko sii. ²³ Nunkuansine mahamisu ina kalo ini miya tidiroini ko iisi ma qimbaki. ²⁴ Anikiya tiiti tlohhandi tla aatla aawaini inko miya noko wahomaamisi kodadi kuliko slome. ²⁵ Nikioo hhapa loe ko hira ko hhapapa ko tlaku ti diroini a kwadi ko uutu koma ti diroini ki oooo mamini kodiyaani kwara ibitiri. ²⁶ Iniko kaslaiyabasla kabisa tidiro kini qadoroso mami koqo iniko kodadiri ti dirokini litlehhiti konini na akodo iniko ko muhima neja litlehhiti ado koyanduma mita. ²⁷ Saqimba kaho dadiro kodo koibimamita timezali koyandamamita? Ko debasle koibimamita ti mezali? Ana sle kahha ti dirokini ado kiyandumamiti. ²⁸ Iniko hungura napanda khukhuuta aana ti wara hha ruwii. ²⁹ Sunu harimisi dire ado tata do kiya harisi dira saana. ³⁰ Iniko laslawinta aaqo a kila hhu ti mezari ti dira rii ibibita ti kiteri koa leli lasigegarimimita kabi ra miba njadi ta Israil. ³¹ Simioni, Simioni tsahhi iniko shetani ini firini likislay liki buruqumisi ado ngano. ³² Iniko nso firimi iniko qaaaruwoqo mare tokoroba aa iniko ana kiiiti kara boiisenki haay wakini. ³³ No kooo na Petro, dadiro ana ya aamu hauta a ku magereza khua kama qwaara. ³⁴ Yesu nikihhabu oo imu Petro konkimo tseiya basla lasi ka hhati ini siiti basla mara tam iniko ikhuutabasla. ³⁵ Manikioo na Yesu tunguna lehhihi hungura bila pindaa kapu ko aago awu yeeeto kuna sliqiti na baminikihhabiri hhaku. ³⁶ Ma nikooo iniko hinko kiha koqo ko pingay koma lihuba dawaki a kapu ko aaqo kodo kokomibasla panga ko slaa la kiriqiti joho woso litlakhunu waki. ³⁷ Iniko unu oima tuku iniko tatsa qani saana paka litlehhiti kwahubu ado hira iniko qetisi aaremo iniko todo taka hhabu ti diroi kabuutisi. ³⁸ Manikioiri dadiro ila khumisi oheti diti panga njadi ma nikioo ini buutu. ³⁹ Siwa ta aago ta amasi Yesu iya yautu ado kiisasini doa di ni kihautu ara dando ko mzeituni ma noko gusu na tsatsahhamusay. ⁴⁰ Kiyadahiri sikiyahhabu titime i iniko mare koedofite tihatliruli. ⁴¹ Nikihautu sigeli a ina ado elihhata tlaau niki tunguna ti nikifirini. ⁴² Lioini tata bere slaanti siba tsiti kikombeki iniko siyo adodo karaslaamu ana iniko slaama wa liyandutiri. ⁴³ Ma nokoro tiiti na malaika kwa dawari dahha noso ko hari uuru. ⁴⁴ Kiya maaaaarili wani nikifiri aro hhoa neja a tsufaroso niki tlehthiti ado ila kodi yani ko tsere etihhinti hhapeli. ⁴⁵ Siwa kiya watlay tifiro ro sa iya khay ti tsatsahhatimusay li ni kislai ini qaqatiri sa slahhaamero ini. ⁴⁶ Niki mahasi soay ana qaqate watlawe la firinta marekae dafite ti hatliruli. ⁴⁷ Siwa kiya kahhi iyagimbumimisi ilakhamisi rugumi ta dadiri ta hira iya tiiti a Yuda waki ko yaaabutay miba njadi kinara gati nikiya khay tsagyu a Yesu loko humbaati. ⁴⁸ Iniko noko oo na Yesu Yuda osisiita nu ko Adamu ara humbaata? ⁴⁹ Siwa kwadi kwatsayuli a Yesu kiyaarinei heti iyatiimiti nikioiri dadiro idifana ara mapanga? ⁵⁰ Manoko slahha na woko yandumusay ko hira kodadiri noko tsati eiroso ta uuya. ⁵¹ Yesu nikoo ti deemusay ko dadiri ati kodiya ko doo ko lalaa ati garu kwakhaye aluwasa. ⁵² Ama akhakhawuta ado kwa khakhawa kwa qwa tlakakwa a fisisay are kuai a mapanga? ⁵³ Kadiwaki wareni balu slome ti doo ko lalaa ko dadiri. ⁵⁴ Nokosii nokogatisi no kwa hube ara ti doo ko deemusay ko dadiri

iniko noko gusu are sege na Petro.⁵⁵ Iniko kiya ohisiri asla ti yama wadi ko waali kiya bitiri hhapeli diwa ki Petro nikiibiti ti tlaawaini.⁵⁶ Yandumusao wako ta hare no ko ani Petro iyaale ibiti ti pisaruli kwati asla dahhaa noko ila khumisi nokoo hiruku iya diwa ki wane.⁵⁷ Iniko Petro nikisii nikioo hareti ana khuat basla.⁵⁸ Ma kara siwa tanininali noko ani ana hira woko niki oo kusle na qoro kwadi iniko Petro niki hhabu hha watimaoko ana inebasla.⁵⁹ Maqa ado hinko waki hinko nu hhawata woko nikiri qadirni nikoo tsaba hiru iya diwaki wane iniko qalilayalo.⁶⁰ Iniko Petro kioo hhawatimo hkuabasla ga kaointi disi siwa kigimbamamisi konkimo ni kitsee.⁶¹ Dadiro nikiqentsiti nokoilekhumi Petro Ma Petro nikhore si aara ko dadiro haqi tokwa oi konkimo kiwa kahhiya tsea lasi isiiti ana mara tamu.⁶² Kiya haumimiti ara fendi iya aaaa ara slahhaame ta naaa.⁶³ Makwadi hhawate wadi kwaale Yesu gaiiaaye noko warahha no koaafu.⁶⁴ Ma nko ila gibisi nokomahasi lioina hhabi miya no slahha?⁶⁵ Nikigimbusiri aaremo naaa naaa foko ta ta Yesu no kosii ini.⁶⁶ Taka matlatl⁶⁷ Lioina bere ku Kristo sana hhabiti inikoini isiki hhabu beresuhhabu iyaaa ntaabasla.⁶⁸ Bere umahasi sihhabitaa basla.⁶⁹ Iniko hinkoko panda khua nu ko Adamu tlhehiti ini ibiti daba ko hhawatali ko uuru ko lalaa.⁷⁰ Slome nikioiri iniko ku nuko lalaako? Nikioo na Yesu hungura ointa ana naini.⁷¹ Nikioiri sami slaamoni kara ara ohimusay inikko anda loe ana akhasani tati afa woso dahha loimo.

Chapter 23

¹ Slaslaymu tuku nikiqarimiri niki Yesu lehhisiri panda ta pila toli.² Nokoanzini nya khwa lioina ono tlawani hiraku hhapero ro hhamisi kunu tlahhamisi mare kabua kodi ti kaisarili lioini ini loimo Kristo kodadiri.³ Noko mahasi na pilato ma ku hhapa loimako ko waya hudi? Ma Yesu nikihhabu niki oo ku na doso ointi.⁴ Deemusa ko dadiri nokoo na pilato a slaslaymu arima basla dakwe ti hiraki.⁵ Iniko ina nikiriqadine lioine ini tlehiti hira ara tahhati tsatsahhatinasi ti uyahhadi taki ansira li anali laya ka hinko diti wani.⁶ Pilato kiyaakhasi heti nikimaka si bere hiraku ko Galilaya?⁷ Kiyatsahha iyaale bira koro ibina ko Herodeli wani noko lehhasi Yesu ti Herodeli inko ini iya Yerusalemuli wani ti baho wali.⁸ Yesu tokwaani na Herode iya kwaani neja iniko balu naaa iya slaani lokoani iya a khasi tsabi ru moso iya slaani liarini kama to waki misla woso toko iisi na ini.⁹ Yesu kwamahasi na Herode are mo naaa iniko Yesu iya hhabi basla gamu woko.¹⁰ Deemusa ko diyani diwaki a tsaqamasay iyaqarimitiri ara dihhay lo sitakakini.¹¹ Herode diwaki a sigeqarimusay wasi kwaoslislihi lo ko wa ra hhihhihi loso ko eluunumini qayro kotlaku ma nako kiii si Yesu ti Pilatoli.¹² Herode a Pilato nikitlehiti wreee baluwasi kya ale kahhiri disa aale tlaku musay.¹³ Pilato nikoo diwaki deemu say kodiyan agati musay ko ruaga may ko hira.¹⁴ Nikioo sina hubite hira ku ado hira kogagatatima sa hira hiiisina tlakwe ila khumisi ono mahasi pa ndaro kini ana arimi basla dakwe ti hiru ki ti gimba bati tuki iniko hungura soko siktakaki ntee ini.¹⁵ Uu na ga sonkona kiiisina Herode diro tini ilakhumisi hhaku gamu kiya iisini tokosla loko Aro netini loko qasi.¹⁶ Hinko odifu na ogemay awu.¹⁷ Hinko Pilato koslaa ligemay tokwa tsege waki ti waya hudili siwa ta losonali.¹⁸ Iniko some niki tsotsoiri diwa ki lioina batsenki isi sa na gwerili baraba.¹⁹ Barada aale hiru iniko tokwa qasi gerezali sa lingiru woko ti kijijili sa gasa.²⁰ Nikioo na Pilato kara ebuhhanu loko gemay Yesu.²¹ Iniko ina niki tsotsoiri lioina etluhhumisenki etluhhumisenki.²² Inikimahasi mare tatamu soay heki hituku ini tlakwa mi iisini ana slomiba sla dakwe tokotlaa ara neto ta qwaare dirosi ini kahheesi difuta ogemawu.²³ Iniko nikiri qadine ara afo ta rawa slaona lokoetluhhumisi a aforoini lipilato awa na hati.²⁴ Dasi Pilato nikiyaani lisiki hasi slaaru woini.²⁵ Noko gemay kodo kiya slairi to kwe tseyi nikiisi ni qwatla a gasa iniko ikiya tiitisi Yesu slaamawa ini.²⁶ Kiyaale lehhimimisi iyaohiri hiru woko toko owaini simioni ko ukereni kwa ti hhape dahha nokoro kheesi msalaba li gegeri li Yesu gugusisini.²⁷ Rugami ta dadiri ta hira a slahhairi niki ibitiri saine kwaale gagasisini.²⁸ Iniko Yesu niki gentsi ti nisiki hhabu daqay ko Yerusalemu mare sikiaaaate ana iniko nsuaaaate hungura kilokini asa daqay wakini.²⁹ Ila khumisi halu iya khotsiri iniko hhabiri kini koiisi kwa ko tsaatatu a gura iwa di ko laqwalalimai basla a isaamera inikko kwaruumisiri basla.³⁰ Ma oso ansina hhahhabiru sa dandemo uru huutu a khina atay unu tsuhute.³¹ Iniko bere iisina aare mo waki litlehhi khaimo kwa kaha male tlehiti bere likaha?³² Hhawate wakina kwa lingine njadi kiyale hhisi diwa kia ini liki tsuuu.³³ Kiyadahiri yamu tikiowaini Faradi ta saga ma niki e tluhhumusi a kwadi kwa lingine woko ara bara ta uuya woko ara ba ra ta basa.³⁴ Yesu iyao tata mawenki khu yaabasla kiiisina ina niki kura difiri dehho qay ro wasi.³⁵ Hira iyaale qarimitiri khuuna tali ko wara hhani na qatimusay oina iyara fataqa wakina hinko uru fataqati kawaki bere eni ni Kristo ko lalaa tokwae le hhe.³⁶ Ko hheriti na kuumusa kwara sapu ini noso ko harisi siki.³⁷ Lioino bere ku hhapa limako Wayahudi uiisiti kuwati.³⁸ Iyanti halama rawa wasi ta ka tsaqani HEKI KA HHAPALOKO KO WAYAHUDI.³⁹ Waki ko kwadi kwa lingine to kwa etluhhumisi kwa oo slini lioini ku Kristo ko basla? Unuru fataqati kuwa a andaasle.⁴⁰ Iniko kodo woko nikihhabu liko ro ooomini li oiniku lalaa atlaamamuta basle kusle wanti ti aarasiloloi?⁴¹ Anda diti wara sa tsaba iniko anda ila ohomemani to tunku slaa ara iisiru woro iniko hiru iniisini basla gomu kotlaku.⁴² Ma nikirogini Yesu irihore siti bere ane dafiti ditarogi.⁴³ Noko oo na Yesu e sohhahha bimu lasi doti tlehiti diwaki warani aana elala li.⁴⁴ Disi aale tsayu a siwa ta lahhoo eboaa nikiya khawatu wara ta hha peti tuku paka siwa ta lahhoo.⁴⁵ Pisaru ko tlehemi iyahhane ma qaru ko dooko lalaa kodadiri niki de hhti tlaaatlaaa ansiru rawaka.⁴⁶ Iya aaaa ara afo tadadiri Yesu iya oo tata daba iwagi muna wii siwa kiya oi isi niki gwaa.⁴⁷ Siwa kida kiyaarini taka iisini iyaaresi lalaa lioini iniko heke aale hiru ko tsaba.⁴⁸ Siwa rugumi ta hira kiyakho tsiti diwaki arima kakay mu kiyaarinea ti ki yaaisini iyaikiiri tali munai muniwani difina.⁴⁹ Iniko wara eeroini a haay tikay kwa gasiri ti Galilaya ka iya qarinatiri ara sige likhu ana aaremo wasi.⁵⁰ Ila khumisi iyawani hira to kwaomiini usufu iniko waki ko slanqeta hiru ko hho a ko tsaba.⁵¹ (Iya ale yaaani basla a yaaa ru awu aaremowaini) tati Arma tkaya dahha mji ko Kiyahudi kwaale baqamimiti dira ta lalaa.⁵² Hireku iya Pilato arasapu nikifirini losoko harisi slaqwa ta Yesu.⁵³

Kwae yukutisi noko nini iitisi sanda no ko qasi ti ayi sili taka ale khafu ti tla aali iniko hhaku tokwa.⁵⁴ Aale balu ko boiimisu sabato iyaale sapiti.⁵⁵ Aay ti kay kwa khaye kwa Galilaya dahairi kwagusu ni ki arine aysi ado slaqwaroso taka qatoso.⁵⁶ Iya kiiri nikiansine boiise dui a marasla ma balu ko sabatoli iya kwa hhasiri sa aaremo waini.

Chapter 24

¹ Takahha neja belu ko tlatlesoli iya khaye ti aysili iya bubiri dui iniko takaa le boiisi.² Niki slaye tlaaa kane pingi riesi sige a aysi.³ Nikedafiri waayili iniko ka slay basla slaqwa ta dadiro Yesu.⁴ Iyatiiti iniko siwa wawumamisiri heti totsiga hira njadi iyaqarimitiri tlaaawaini iya e luiiri qayro ko piri hhahhima.⁵ Haay tikay nikitlaama hatsiri lieponoomisi pandada waini hhapeli i nisiki hha bu haay tikay soay odabahita koslafa te kwadi kwa fakiri?⁶ Hhaku diti ina slafu ehorese do kiya oo diro kihi kiya Galilayali wani.⁷ Iya owiini ini ko nuko Adamu paka loko batsi ti daba ko hiraka ko tlakwa komalo ko ethuhhumisi ma balu ko tami liya slafu kara.⁸ Tikay wadi nikiehoresi aare mawasi.⁹ Nikiya kiiri ti aysika ni siko hhabu aa remo wadi tuku kwadi miba njadi awa kinaa tuku.¹⁰ Ma maria magdalena Toana Mariam igo ta Yakobo a haay tikay wakina diwa ki a inaa niki harisiri tsa birasa ti haaabutayli.¹¹ Iniko tesabirusu niki tlehthi ado to heqela ki ya yaaani basla tikay wadi.¹² Kama dossle Petro iya wa tlay ni kisloro oosu tiaysi khaa lieyuumiti likhuunu waali iyaarini sanda ini waki Petro me niki ya hautu ara aya woso ietlo khoonu miini iniko nanatiiti.¹³ Ila khunusi njadi tidiroini iya ale haumimitiri tlehendisi loloi ara ti kijiji waka takaowaini Emriau iniko aa le maali sitini ti Yerusalemu dahha.¹⁴ Nikigindusiri ina kiloini gimbasi taku kona tiiti.¹⁵ Nikiya tiiti iniko siwa kiya ale gimbamimisiri lunu mahanumisiya aaremo Yesu niki sapu tsayuli nu nkunkone a inaa.¹⁶ Iniko ilawaini kiyatlahhasi tsahha ini.¹⁷ Nikoo na Yesu miini iniko hunguraa njadi kagimbamimisite siwa ka khotsinte? Nikiqarimitiri haqi laqana ara slahhaama wara.¹⁸ Woko tidiroini umosona (leopa niko hhabu ku hira wake diti Yerusalemuli iniko kokhuiba sla aaremo kwa tiiti tay si bala wasi?¹⁹ Nikoo na Yesu aaremo mi? Nikoiri aaremo ko Yesu ko Nazareti kwaale yaaabutay koislaslawe iisira aaremo pande ta lalaali a ti hera tuki.²⁰ A dodo iniko kodiyan deemsay a gatimusay watini do to kwa harisi noko gasi ara etluhumisu.²¹ Iniko ara paamani iniko ini na qasi hhoa Israeli e nasige a heti tiku hinko belu ko tamu toka aaremo wa kinatitiri.²² Iniko ma tiwakinai haay ti kay kwati ruqumira dahhaa kunae tlakhooso siwa tadaha ti ay sili ara matlatle tatoka hha.²³ Taka slagibsl slaqwa roso niki ya khage oina iniko iyaa rine malaika kwaoiri inko slafu.²⁴ Tiwakinai haay hhawate ini ko kwa eliwaki wane aanda iyahautiri ara ti aysi nikislaye ado do haay tikay wadi kiyaoiri iniko kwa ani basla ini.²⁵ Nikooo na Yesu hungura hira qo ntaabasla ako munai koma koi loo ko yaaru tuku ini ko yaabutay kiya oiri.²⁶ Iniko a tsaba kobasle Yesu litaba aagi sa gimbabati liedafu ti hhoa rosi?²⁷ Ma nikiansinti ti musa dahhaka ati yaaabutay tuku nisi kihhahhakini aaremo ko ini slaa ti tsagaru taki.²⁸ Kiyasapiri ti kijiji taysi ki ya khukhuiri Yesu nikiisi ni ado ko panda khukhua.²⁹ Iniko kwa uuresi lionie biti dawaka ki a anda iniko takhwai tlehimiti bau ado kone fakiri dosi Yesu nikiedafu nikii bitakay a ina.³⁰ Iya titi iniko siwa kiya biti aina ago iyatlesi mkate noko noko furini noko qetisi nisi kiharisi.³¹ Ma ilawaini sle nikipoisi no kotsahha ni kihaatu tsiqa panda ta ila waina.³² Nunsunku hhahhabine ina loloo hinko munai wati ini tsiiribasle waay watini siwa kiya ila batsi anda a faanoli siwa tunsunkuna poisi tsagaru?³³ Niki wara tlaye siwasi loloini ki kiiri ara Yerusalemu ni kislav kwa miba waki ini kurunkuritiri diwaki a kwadi kwa diwaki wane aina.³⁴ Oina dadiro inaslafu tsaba iniri tiiti Simoni.³⁵ Manisiki hhabu aaremo kwatiitir afaamoli ado Yesu tokwara pis ti diroini timkate fandakusali.³⁶ Sawa kiya gimbamimisiri aare mowasi Yesu ini loimo iya qariti tlaawaini nikioo hhoa li dorokini wanti.³⁷ Iniko iya tlaanutiri niki hansi na tlaame ni kiwawamisiri iniko iya jinimo ane.³⁸ Nikioo na Yesu soay tlaamuta? Soay mahamisu iya waratla tlay ti munai wakina?³⁹ Arimei dabai wi a yaawii iniko ana loo inangumisitei la arinta iniki jinimo konabasla fuumay awu faradu ado kiriarinte ana komu.⁴⁰ Kiyahheesi hhaba dosi nisikila qani dabaiwasi a yaawasi.⁴¹ Kiya kahhari ara kwaru tunkunaraslahha a yaaru kobasla a e slo khoa nikioo na Yesu ko ntaa gamu woko ko aago?⁴² No soko harisi bara ta samaki taka daaa.⁴³ Na katlesi na Yesu na ka aabi panda roini.⁴⁴ Nisikihhaba kawarani a hupu raa sunahhabu slome taka tsaqani ti aaremo ko musali a yaa butay a raamu paka litlehhi ti.⁴⁵ Ma nikigweri hakiri roini iniko liislayaa gerra tsagaru.⁴⁶ Nikioo iniko ka tsaqani Kristo paka li tabu slay maiya slafu kara kwati slafaa dahha bluko tami.⁴⁷ Kaaa a maymu ko tla kwa paka loko hhabu ara umoso ti hhapapu tuki tlatleso ti Yerusalemu dakha.⁴⁸ Hungura ara ohimusay ko aare mo waki.⁴⁹ Ila khumisi sunu lehhimisi hhaba tatata woro rawa wakini iniko baqa tei diti jihini paka lunsu nkunelu uu uuru kwa rawada hha.⁵⁰ Ma nikiri qati na Yesu ara fendi paka kiya sapiri bethania ni ki waara tlesi dabai wasi wawali niki boiisi.⁵¹ Nikiya tiiti iniko siwa kiya ale boiimimisi kya may niki noko gegeri ra wali dawari khua.⁵² Ma noko gusu niki kiii ara Yerusalemu ara kwaara kodadiri.⁵³ Iya panda khuii wara ti doo ko lalaa ko dadiri iya hhoa iisisine sa lalaa.

John

Chapter 1

¹ Tlatlesoka iyani aara aarasa iyawani diwaki a lalaa aasa a ale lalaa.² Aaraki tlatlesoli iyawani di waki a lalaa.³ Gamama tuku taiisini ara diroso hara bilaini hhaku kama gamu waki takwaale iisini.⁴ Waaye wasi aale slafima tlafl mawasi aale hasaru ko hira tuku.⁵ Pisaru pirihhina ebaoali ebaoa iya hhamisi tibatl.⁶ Iyawani hiru tokwayaabu ti lalaa dohha iniko umoso naale Yohana.⁷ Iya khay ado ara ohimusay yaaru ta pisaru wadi ini maslome liislaya yaaaru ara diro hara.⁸ Yohana iya knibasla pisaru iniko iya khay iyaaani pisaru wadi.⁹ Kwasi aale pisaru ko tsaba iniko taale khakhi khawe ti

itsimali ini harisiti pisaru ti kila koqi. ¹⁰ Iya wani ti fitsimali fitsima ta boiisi ara tidioso hara kwa tsahhibasla na fitsima. ¹¹ Iya kway ti mamamarosi kwa ila ohibasla na ara wasi. ¹² Iniko kwadi naaa nwailaohiri inikokwa yaane umoso kwasi siki ya harsi tsaba ta tle. ¹³ Hhita haay ko lalaa eniko ti koya la gwali ara tsere kobsal awu ara tlaaama ko sla qwa awu ara slaama ko hiru iniko lalaa ini loitao. ¹⁴ Iniko aara iyatlehthiti slaqwa nikiibi ti dirotini ana dira roso dira ado ta haru ini waki ko iniwaki kwakhay ti tata dahha iya hatsi hhoa ta tsaba. ¹⁵ Yohana iyawaani ini iya ediresi afo li oini heke ankodo iniko ahabu tsabiru woso kaoimu kodo kwa khay alawia ko dadiri ana baaa iniko iya woni ana akahha. ¹⁶ Iniko iya ti buutsa roso hadaa andaa slaome aila ohani hure uuru a uuru. ¹⁷ Iniko aaremo kiya hubu ara ti Musa hara hhoa a tsaba iya khawutu ara ti Yesu Kristo hara. ¹⁸ Hhaku hiru kwa lalaa ani siwa tuku hiru ini woki na lalaa ta ti munai ko titatali wara kwaiisini ini lipoo. ¹⁹ Heki na yaaaru ko Yohana siwa deemusa a walawi ti kiyayaaabu dirosi na Wayahudi ma ha sakay mu ku miyaiini? ²⁰ Bila sia iya siibasla iniko iya hhabu ana Kristo kobasla. ²¹ Mano komahasi ma ku miyaiini hinko ku Eliyako? Nikioo ana ine basla ikioiri ku yaabutako? Akajibu," Hapana." ²² Ma nokooo ku miyaiini maisi harisiani hhaba kwadi kwa andaa yaabiri? Kama le yaani kuku waki? ²³ Nikioo ana a foroso koaaaamamima kwera li dikiisi afaam ta dadiro ado yaabulay Isaya ado kiya oo." ²⁴ Ma hira iya wane tikiya ale yaaabuti hira dahha noko mahasi niki oo. ²⁵ Soay ara kuumisiti maku bere Kristo ko basla kama Eliya kobasla ka yaabutay ko basla?" ²⁶ Si kiyahhabu ana Yohana nikoo ara kuumamisi ara maay kama dosi tidirokeni ini qari ti hiru ko khuutei basla. ²⁷ Heki nakhay aluwai ana kisaliya basla hunsloroosa dintsa rima yeeeetowasi. ²⁸ Aaremo waki iya tiitiri tahiysi Bethaniali khiri ko Yordanili yamu inko Yohana to kwara kuusu. ²⁹ Balu kwa gusiri Yesu kwaani no Yohana iyadiroso khuhkuu nikioo ilakhumisi nu be/iimo ko lalaa ko huba tlakweroro ta tidtsima. ³⁰ Heke na kodo tsabiru woso kwa hhabu inikkwa khay aluwi ini kodadi ana baaaa iniko iya aluwaia wani. ³¹ Watsahhibasla ini iniko iya tle hhati dosi iniko ma loko po isi ti Israelili iniko a khawa ara kuumisi ara waay." ³² Yohana iyayaaani aarimu muna iya yukumiti ti dawuri dahha slanqasa ta qagi imeti rawa wasi. ³³ Ana watsahhibasla ini inikwa ana yaaabu la ra kuumisi ara maay kiyao kodo iniko koanti muna iya ee eetini liibiti wara wasi isi ara kuumamisi ara muna ko hhoo. ³⁴ Anaarimu naayaaamu iniko heke nu ko lalaa." ³⁵ Maka balu kwagusiri Yohana iyaale qariti diwaki a tsa hhatimusay wasi njadi. ³⁶ Iyaarine Yesu khotsini a Yohana nikioo ilakhumisi nu ko beii ko lalaa!" ³⁷ Tsatsahhatimusay njadi iyaitimaisiri Yohana oini ma niki Yesu gusiri. ³⁸ Ma Yesu nikiya fokiti nikiani tsatsahhatimusay wadi kogugusini nikioo mi slaata nikioiri rai maanaroso tsahhamusay kali ibimamiti? ³⁹ Nikioo hautare laarinta ma niki hautiri nikiarine yamu kiya ibimimiti yaibibitiri diwaki aini baluwasi iniko aale saha mibi doti. ⁴⁰ Waki ti kwadi njadi kwa Yohana akhairi gimbumamisi ma niki Yesu gusu aale Andrea ningoini a Simoni Petro. ⁴¹ Noko ani iningoin Simoni nosoko hhabu ana slawunani hhapa loimao iniko (iniko takahhabini Kristo). ⁴² No kwa hubu ara ti Yesu noko ila khumisi na Yesu ikioo ku Simoni ko nu ko Yohana koo oo Kefa (mana roso Petro). ⁴³ Balu kwa gusiri siwa Yesu kiyahauta slai hauta ara Gali laya iyaslawini Filipino no so ko hhabu iyagusiti ana. ⁴⁴ Filipino iyaale etsahha ti Bethsaidali mji ko Andrea a Petro. ⁴⁵ Filipino iya Nathanaeli slay noko oo onoslawani kodo iniko tokwa tsaqana na musa tsabiru woso ti aaremolli a yaabutay Yesu nu ko Yusufu kwa Nazareti dahha. ⁴⁶ Osoko hhabu Nathanaeli ama qomu ko hhoo fana iya ti Nazareti dahhiya? Nokoo na filipo hau ta arinti. ⁴⁷ Nathaeli nokoani na Yesu iyati diroso khukhu nki oo ilakhumisi Mwisraeli tsaba lama kona basla way wasi. ⁴⁸ No koo na Nathanaeli ini tsahhati ana Yesu nikihhabu nokooo kabla kono ooiibasla na Filipino kaale bira ko khaimoli wanti waari." ⁴⁹ Nathanaeli nikihhabu pabiku nu ko lalaa ku hhapa loimo ko Israeli. ⁵⁰ Yesu niki hhabu nokoo iniko swahhabu wari bira ko khaimoli ma ayaaante? Arinti gibaba ta diyani heti baaa. ⁵¹ Yesu ni nikioo eee sahhabaki arintaa dawuri gerimitiri maintaa malaika tsaaana liya yukumitiri rawa ko nu ko Adamuli."

Chapter 2

¹ Siwa ta balu tamu harusi iyawanti ara hamu wakina ko Galilaya iyoro ini ta Yesusle iya taysiwanti. ² Yesu atsatsahhatimusay wasi kiya ale ara guumisi ti harusisi. ³ Siwa tisiki afaefaki na dirrai nisiki hhabu na iyoroini tana Yesu konaabasla divai. ⁴ Yesu nikioo yareti isi tami diroin? Siwari ana kahhati ina dahati basla. ⁵ Nikioo na iyoroini yandumusay waka tunku oo iisimaki." ⁶ Iyawane sibero lahhoo ko tlee haqi tikiyaqasi sa hhuntsitsiru losona ko Wayahudili kila toqo iyaale hatsisa ta siro njadi tamu. ⁷ Nikioo na Yesu hatsisa maay sibero ko tlee niki hatsinasi paka rawa. ⁸ Manisi kihhabau yandumisay hube tanini hinko lalehhi sitaa sa harumusay kodadiri ko Meza nikiisine ado tikiyara oo. ⁹ Maay wadi kiyaanditi na harimusay wodi dadiri kwaale fokitiri ni ki dira tlehhtiri iniko iya tsahhibasla yamu kiyadahhiri (iniko yandumusay kwa hhekiri maay iya tsahhiri yamu kiyadahhiri) mani kioo oo dadiro kwa khabini. ¹⁰ Nokoo kila koqo liansini harinisu sa hira divai kohhoo bere ini oni metiri siki harimana si divai ko tlaku iniko ku ana qasi divai kohhoo paka hinko." ¹¹ Mislay ki ko yamu koro Galilaya aale tlatlaso ko laqa ru ko misaya kwaiisini Yesu lipoisi dira roso dosi no ko yaan na tsatsahhatimusay wosi. ¹² Siwa ta heti Yesu iyoroini dawai roso a tsatsahhatimusa wasi iya hautiri ara ti mji ko ka Kapernauma niki ibitiri tasi balu koninina. ¹³ Ma paska ta Wayahudi kiyasapiti ma Yesu niki hautu are Yerusalemu. ¹⁴ Nikislay langusina yawa beuu a tlabi waay doo ko lalaali a kwa pesa alahihine iyaale ibibitiri waay doo ko lalaali. ¹⁵ Yesu niki boiisi muslereti ko kukunay koma nikiya tiitisi tuku kwawane ti dooko lalaali iyarasahha yamaa b/euu nikikuusu pesa ta kwadi kwa pesa alahi hine nifokitimisi mezaiwa ini. ¹⁶ Kwa tlabi langusisine nikioo batse gamati sigeli a diti amake iisiru do ko tata woro tlehthita yamu ko sokoni." ¹⁷ Tsatsahhatimusay wosi niki horesi kaale tsaqani etloma ko doowogo kiaagi. ¹⁸ Kwadi diyani ko kiyahudi nikihhabiri nosoko hhabu slanqasa mi kalaqanti iniko iisiasinti aaremo waki. ¹⁹ Nesikihhabu na Yesu sleeko ko lalaa ati anahe o tlehhi siwa ta balu tamu." ²⁰ Ma kodiya ko

kiyahudi niki oiri iyaqaramisi kwara arobaini na lahhoo tlehha doo ko lala ma ku ointi tlehheti balu tamu.²¹ Iniko ini iyagimbusu doo ko lalaa lioini slaqaroso.²² Dosi maako siwa ta slatimiwasi ti kwati fakiri dahha tsatsahhatimausay wasi nikie horesiri iya oo dosi nikiyaaane tsagaru a hhabati iniko ta ka hhabu na Yesu.²³ Kiya Yerusalemulu siwa ta pa sakali siwa ta losona hira naaa iyayaane amo roso kiyaarinei lagaru ko mislay kwaiisini.²⁴ Iniko Yesu iyakonibasla yaaaru ainaa iniko kiya tsahha hira suku.²⁵ Iyaslaani basla hiru woko loso ko hhabu do kiri wane hira iniko iyakhuu tawanti waay waini.

Chapter 3

¹ Maiyawani hiruwoke umo na Nikodemo ini nahirawadi ko slangita ta Wayahudi.² Dadiro Yesu siwokwadaha na hiruku ara amasi nokoo tsahamusay khuani iniko tsahhamusay kwa ti lalaa dahha iniko hhaku hiru koislawu iisiru laqaru suku bere tsayuli wanta basla alalaa."³ Yesu niki oo e ee hiru islaya basla liedafu ti dira ta lalaali bere kono laqwa libasla mara ta njadi.⁴ Nikodemo nikioo hiru ko laqwaliya basla garimo? islaya basla ieda garaa ko iyoroini mara ta njadi loko taqwali ma islaya?"⁵ Yesu nikioo ee hiru bere kono laqwali basla ara maay a muan islaya basla lie dafu ti dira ta lalaali.⁶ Tokwa taqwali ara slaqwa qoro slagwa na to kwa laqwali ara muna qoro muna.⁷ Mare kaetlokhoote iniko wahhabu iniko qoro kolaqwa mara ta njadi.⁸ Tsaqwa efahhamaminti yamu kirislanta aforoso aakhasita iniko khuutaa basla yamu kiyadahhati uwa yamu kikhukhuutu na do kiri wanti hali ta kila tokwa laqwali na muna.⁹ Nikodemu nikihabu nikioo aaremo waki imele ieslawani?¹⁰ Yesu nikoo ku tsahhamusay ko Israeli aaremo awaka ikhuutabasle?¹¹ Ee so hhahhabimu todo kakhuani kaarani yaaama todo kaarani iniko ilaowominta abasla yaaaru woro.¹² Bere sunu hhebu aaremo kodi fitsimalinayaaaantaa basla mele islawu taa yaaaru bere susnu hhabu aaremo ko dawuri?¹³ Iniko haku kwatsaani rawali kwa ti dawuri dahha labda ini kwaeyukuta nu ko Adamu.¹⁴ Ado Musa kiya waratlesi desa gongorili dosi nu ko Adamu paka loko waratlesi.¹⁵ Iniko paka slome loyaaana lislawina slafima ko lanko.¹⁶ Iniko doti lalaa iyaslaati fito ma iniko niki harisi nu woso ko waki iniko hiru woko kwa ini yaani mare kihhani iniko likono la fima ko lanko.¹⁷ Iniko lalaa iyayaabitibasla ingoso fitsimali mali fitsima hukumini iniko fitsima lakara fataqa ti dirosi.¹⁸ Koini yaama ko hukumine ba inibuutu kono hukumani iniko iyayaanibasla uma ko nu waki ko lalaa.¹⁹ He na aare ko hukumu iniko pisaru ina khayee fitsimali iniko ko hira niki eboaa slairi neja kuliko pisaru iniko saga aaremo waini tokwa tlaku.²⁰ Kila hiru koiisasi aaremo ko tlaku iyawaki hhoa wala iya khayi basla pisaruli mare aare mowasi tikiqasi pooli.²¹ Iniko ini koiisa sima aaremo ko tsaba iya khakhakhay ti pisaru ili aaremo wasi lipoiri iniko kiyaiisini ara tlaame ta lalaa.²² Siwa taheti Yesu diwaki a tsataa hhamusay iyahutiri ara ti hhape ta Yudea taysi iyayandu diwaki aina iyaale ara kuumimisi.²³ Yohana sle iyaale ara kuumimisi taysi aineali tsayu a salimu iniko iyawani maji wokosle haqi ira iyaale khakhi khayee dirosi likiri kuumisi.²⁴ Iniko Yohana kwaale elihhibasla jerali.²⁵ Manikiya tiiti slohhandi tsatsa hhatimusay ko Yohana a Myahudi sa losona ko boiimisu.²⁶ Nikihautiri ara ti Yohana nosoko hhabu tsahhamusay ini kwa diwaki wane khiri ko waaamu ko Yordani ini kwa arini tsabiru woso ila khumisi ara kuumisi slome haumitiri ko gagusini."²⁷ Yohana nikihhabu hiru islayaba slailaoha gamu woko bere sonkona harisi ti dawarika.²⁸ Hungura loe ayaaante iniko ahha hhabimu iniko ana Kristo kobasla inikoo oo kinayaaabu pandarosi.²⁹ Ini kwa khabini khabutay hinko wereetu ko khabu tay qari ti liitimisi kwaani neja iniko sa afo ta khabu tay heki hinko kwaaru wii kono buutu.³⁰ Koslaa lifusu anasle kislal la niku.³¹ Ini kwa rawa dahha rawa ta slomeli wani ini ko fitsima iya ti fitsima dahha gimbamamisi aaremo ko fitsima ini kwali dawari dahha rawa ta slomeli wani.³² Ini iyagaaan todo taka ani nakaakhasi iniko hhaku ko ila ohomamima yaaaru woso.³³ Ini kwailaoho yaaru woso iyaarimi lalaa ta tsaba.³⁴ Iniko ini kwayaaabu na lalaa gimbamamisi aaremo ko lalaa iniko harimamisi yabasla muna ara pimiru.³⁵ Tata iya sla nu sonko harisi ga mami suku ti dabaiwasi.³⁶ Ini kwa nu yaani kono slafima ko lanko iniko ini ko kholima akhamisibasla arina basla slafima iniko ara neto ta lalaa unu oho rawa wasi.

Chapter 4

¹ Ma Yesu Kiyatsahhi hira ini akhasi ri tiba Yesu iyaale gugusini likiri kuumisi neja ta Yohana.² Iniko Yesu loimo oyaale ara ku iyaale ara kuumimisi basla iniko tsatsahha timusay.³ Iya ti Yudea nikihautu ara Galilaya.⁴ Dosi aale uuru fusa ara Samaria.⁵ Nikida ti mji ko Samaria toko o waini sikari tsayu a yamu inio Yakobo sokwa harisi ningoso Yusufu.⁶ Atlawi ta Yakobo iya disi wanti Yesu iyaale baaati sa khotsu nikiibiti tsayua tlawi asiwa ta tlhemi.⁷ Hati hare ta hhoo iyakhawutu iya maay hhekuwutu nasaka hhabu na Yesu si harisiti maay nakitahha.⁸ Iniko tsatsahhatimusay wasi iyaale hautiri ara mji iya aago tlakhokaye.⁹ Nosoko hhabu na hati harerodo mele ku Myahudi lifirinti ana hatihare tahhoo gamu kokitahha? Iniko Wayahudi unuru slahhahhaati yaabasal akohhoo.¹⁰ Nosoko hhabu na Yesu laka bere ana tsahhati dira ta lalaa akkodo ko hhahhabima saku siharisiti maaay laka sono hhabiti laka sonko harisi maay ko slafima."¹¹ Hati hare nikihhabiti amakontabasal ndumu ko hheka tlawi tarasugu ikali slawutu maay ko slafima?¹² Maku ko dadire ado tata woro Yakobo iniko tusunguna harisi tlawiti ini loimo a haay wasi diwaki a gmamaroso niki kitahhane maay ko tlaawi ti?"¹³ Yedu niki hhabu woko kokitahha maay waki slawini wakha kara.¹⁴ Iniko ini kokitahha maay tosoko harisi slawinabasla wakha kara iniko maaay tosoko harisi tlehhitiri lalita porohhahhoma paka lanko."¹⁵ Dadiro nosokohhabu na harerodo firini maay wasi mare kasla mu wakha mare kahangaii mu khawa disi hhe kaymu maay.¹⁶ Nisiki hhabu na Yesu hauta oooakawi hhawata wogo ma likiiti.¹⁷ Nokoo na harerodo komabasla hhawata Yesu nikoo ana hhabiti ta booo kama basla hhawate.¹⁸ Iniko ana tlehhati hhawatie koani wokokakontu hinko hhawata wagebasla ti heti ana hhabiti tsaba.¹⁹ Nokooo na harerodo dadiro arimu akuko basla a yaaabutay.²⁰ Ana tata woro walibudati danda ki iniko hungura ointa

tiba Yerusalemu tiba na yamu iniko hira tikislaa liabudina.²¹ Yesu nikioo haret iyaanti siwa in hotsiti iniko oaabudidintabasla tata ti danda ki awa ti Yerusalemulu.²² Hungura hira gugusinta todo kakha uteibasla iniko anda gugusasimi todo kokhuani iniko arafa taza iya ti Wayahudi dahhatia.²³ Kama dosi wisa iya khotsiti hinko diti wanti siwa ta gusa li tsaba gusa tata ti muna ta a tsaba inikko tata hira daba hiti ko doso iniko hira wasi arinaa gugusintaa.²⁴ Lalaa muna a kwadi kogugusasi maa kislaa ligusiri ara muna a tsaba.²⁵ Nokoo na hati harerodi khu hhapaloimo iyakhotsu (kooqoo Kristo) isi bere ina khay sunku hhabuuku.²⁶ Nasakahhabu na Yesu ana kaointi ana naini.²⁷ Siwa si loo looi tsatsahhamusa wasi nikiiri inaasleiyae tlokhori soayi iyaale gimbumimia hati hare iniko hhaku kwa tihi loko mahasi mi slaatiawu soay gimbumamisi taa ini?"²⁸ Dosi hati hererosi nikimawutu sibiri roso niki hauta ara mjini niki hhabiti ti hirali.²⁹ Haa arenki hiru tisinki hhabu aaremowi tuku kiyaisimu fana tlehhiya ini na Kristo.³⁰ Nikiya huatiri munikika niki ya khay dirosi. Kiyaisini Yerusalemulu ti lo sonali nikoinaasle qoro iyaale dahiri ti losonasi.³¹ Siwa ta tleheni tsatsahhamu musay wasi sokwa hhahhabibini kwaowiini tsahhamusay aagimi aago.³² Iniko kiyao na ini ana komu aago kohuutei basla hungura.³³ Tsatsahhatimusay nusunku hhahhabine hhakwa aini iisi gamu wako kooaga ma iyahubiri?"³⁴ Nikioo na Yesu aagori ana iisiru slaama wasi koini kwa ana yaaabu abuutisa yandu wosi.³⁵ Ma ointaabatle kohhari slehhera koani mabuuu ini buutu? Sunuhhahhabimu ilakhumisai aay mamu kwa buutiri buuru.³⁶ Iniko buauma ilaohomamini buuma liribabatsi aamu saslafima kolanko mainiko ini kodahamamisa aini sle kobuaumakwaaana diwaki.³⁷ Iniko hhabati tatsaba woko kodaha mamisa ma woko buunu.³⁸ Una yaabu buuru iniko kahanga kinteibasla wakina iyayandu tiri yandu hunguraale anedafititi kwadali ko yandu woini.³⁹ Kohhoo naa ti mji woi kwayaaa ni sa tsabiru ko harerodo taale ya iiiiinti tsikiya hhabu aaremo tuku kiyaisimu.⁴⁰ Dosi ko hhoo kiyakhaye saka hhabu liibitiri diwaki nikiibiti ayoini balu njadi.⁴¹ Naaa nea noko yaaani sa aara woso.⁴² Naska hhabu todo harerodo yaaamani siyo to aaremo wagi iniko andaa loe ana akhasani hinko khuani inikko ini ara fataaaa musay ko fitsima.⁴³ Siwa ta balu wasi njadi niki huatu Galilaya khua.⁴⁴ Iniko ini loimo iyaale tsabini tiba yaaabutay ona basla insima ti hhaperosi ini loimo.⁴⁵ Kiya khayti Galilaya ka kwa ka hhasa na koqa lilay iyaale arine aare mo tuku.⁴⁶ Iya khay kara lohay ko Galilayali taysi yamu kiyafu kitisi maay nikitlehhitiri divai iyawani ofisa iniko nuwosi iya ale maaaa tahisi Kapernaumulu.⁴⁷ Kiyaakhasi Yesu iya Judea dahha Galilaya khu khuu iya hauta ara ti Yesu nosoko hhabu li eeti lihhaesakay ningosu iniko kwa sapu gwaa.⁴⁸ Ma nokoo na Yesu hungura bere ana arintei basla laqara ae tlokhia khu islawataabasla yaaaru.⁴⁹ Katimusay ini oo dadiro eeta are bira siwa ningo kiwa kahha gwaa.⁵⁰ Nokooo na Yesu hauti ningogo slafu hiru wodo niki yaani gimba ti kwa hhabu na Yesu niki hautu.⁵¹ Kiyaleetitini kwa ilaoho na yandumusa wasi no sokohhu ni ngoso kwaalehhoo.⁵² Maniki mahasi iya siwa mitsini tlehhiiti nikioiri isai siwa ta saha fanqu tonko mayhina maaaaari.⁵³ Na yamu tata woini kiyatsahha siwa rodi loo loi Yesu kiyahhabu ni ngogo kohhoo dosi ini a hira wisi ko aya wosi nikiyaaane.⁵⁴ Heti aale taqarakonjadi tokwa iisini na Yesu kiy Yudea dahhi kiy Galilaya khukhukhui.

Chapter 5

¹ Siwa tadisa iyawani losona ko Wayahudi Yesu iyatsaaani Yerusalemu khua.² Hadi Yeresalemulu iyawanti birika ti mulango ko h/euuli taka owiini ara idara ko Kiebrania Bethzatha ini sagai koani kontu.³ Idadi tadadiri ta maaaaaritay iyawanti koila hane gentai akwa tsaqumitar iya ale qaqatiri ti sgai wasi. {Zingatia: Maneno ya mstari wa 3 hayaonekani katika nakala nzuri za kale. "Wakisubiri maji kutibuliwa."} Kwa hakikia wakati fulani malaika alishuka ndani ya Bwana na kuyatibua maji.⁴ Hinko kodo iniko kotlatleso edafa waay siwa tamay linga kwaiisini kohhoo tlehhiita gamu woko tokwaale oho ti siwasi.⁵ Hiru woko kwaale maaaa siwa ta kwara salasina dakati iyati waay sagali wani.⁶ Tokwaaani na Yesu ini qati ti sagali siwa kiya tsahhi iniko ini haqi qati swia ta tleri kwaoo na Yesu slaanta latlehhiiti kohhoo?"⁷ Mama aaretay wodo nikioo dadiro koma basla hiru kona qasi ti biri kali siwa maay tikilingiti siwa kawarahhami edafa kibaaa na hiru woko.⁸ Nokooo na Yesu watlawi la tles ti siponchi wogo la hautu.⁹ Hiru wodo nokohhaesi niki tsesi kitanda roso niki hauta baluwasi a balu ko sabato.¹⁰ Dosi nosoko hhabu hiru wodo na Wayahudi tokwa hhaesi lasi balu ko sabato koslaiya basla laqwqeti siponchi wogo.¹¹ Inikoo ini kwa ana hhaesi nioo tlesi siponci wogo la hautu.¹² Niki mahasiri miya no ko oo tlesi sponda wogo lahautu.¹³ Ini kwatsa hhibasla na kodo tokwa hhaesi iniko Yesu iyaale hautu ara qabitinu iniko hira aale naa ti ya muwasi.¹⁴ Siwa tadisa kwaslay na Yesu hiru wodo doo ko lalaali nokooo ila khumisi una hhawutu ma re kaiisinti tlakwe kara mare toko say miaara kotlaku neja.¹⁵ Hiru wodo niki hautu nikitsabaru kay sa Wayahudi iniko Yesu ni hhaasi.¹⁶ Dosi iniko sa aaremo wasi Yesu kwara neti na Wayahudi iniko iyaaisi aaremo wasi balu ko sabatoli.¹⁷ Yesu nikikkaba sa tata woro iisasi yandu hinko sle ana sle iisasimu yandu.¹⁸ Saaarasi Wayahudi iyana iyanaiiye dabaha loko qas sato sabato qetisakobasla ini ko saooaa lalaa tata woso luisasini ini qona alalaa.¹⁹ Yesu niki hhabu e e nu liislay iisiru gamu woko lalaa kodo iniko tokwa ani na tata woini koiisini iniko gamu tokoiisini na tata ko sini na nusle.²⁰ Iniko nu kwaslaa na tata soko laqani kila gamu kiisa sini soko laqani aaremo Ko diyani kuliko heti ma la panda khuu ta e tlokhia.²¹ Iniko ado tata kirislafi mamisi kwafakiri lisiki harimamislafima dosi nusle qoro harisi sa woko kislaani.²² Iniko tata hukumami na basla woko iniko liarisi sanu aara woko.²³ Mainiko slme lokomuriti nu ado nu do kiyara tata mari ti iniko numurimamiti basla marimamitiyabasla tata woini kwa ini yaaabu.²⁴ E e inikoakhamamisa aara wii iki yaani ini kwoana yaabu kono slafima ko lanko kohukumisna basla iniko inaslawini ti gwaara dahhaka edafu slafimali.²⁵ E e kiooni siwa iyakhotsiti iniko wani iniko ko fakiri akhasiri afo ta nu ko lalaa slome koa khasa ibitiri.²⁶ Iniko ado tata kiri slafima kono waawasi ini loimo.²⁷ Dosi ini harisi sanu lislafima koni way wasi tataini ha risi sa hu uuru iniko lihu kumini iniko nu ko Adamu.²⁸ Mare tunku ne tlokhooso na heti iniko siwa iyakhotsiti iniko kwafakiri tuku kowaraa ti

ahiysi yoli taakhasi afo roso.²⁹ Inaasle iyatitiri ara fendi kwa iisine tahhoo saslafima akwa iisine ta tlaku sla/ma ko hukumiru.³⁰ Islabasla iisiro gamu woko kwadiro dahha ana limo ado kara akhamamisi na do kara hukumimu hukumiru wi ko tsaba iniko dabahitabasla slaama wii iniko slaa mawasi kwaana yaaabu.³¹ Ado kara ahimu ana loimo arimawi labere kwa tsabakobsal.³² Woko koana yaaama khuu neja yaaaru kona yaaama ko tsaba.³³ Ana yaabite ti Yohanai inisle inayaani tsaba.³⁴ Kama dosi yaaaru koila owomimu iyati hiru dahha=iya basla ahahhabimu heti iniko lunkuru fataqa.³⁵ Yohana aale taha ta ohihinti li pirihhihinti aaleheesite kwaaru siwa ta tlere pisaru wasi.³⁶ Yaaaru kakomu kodadiri kodo ko Yohana baaa saya ndu tisiki yaharisi na tata buutisa yandu kaiisasimu ana yaamu iniko tata niya yaaabu.³⁷ Tata kwaana yaabu ini loimo ini yaani saana aelaibiteba sla akhasa aforoso kaari ma tlehha roso balu slome.³⁸ Hhaku aara woso kwaibiti waay wakiniiniko ayaaantaaba ini taana yaaabiti.³⁹ Yumitaa tsagaru wawu mamisita waay wasi slafi makontaa ko lanko tsaaaruku yaaani tsabiru wii.⁴⁰ Slaantaabasla khayma diroi slaslawinta slafima ko lalnko.⁴¹ Ilaohabasla dumbiru kwa ti hirra dahha.⁴² Iniko khuu hhaku salaame ko lalaa waay wakini hungura loe.⁴³ Akhakhawu ara umako taata woro iyaila owoteibsala bere woko liya khay ara umoso onelaohotei.⁴⁴ Ma mele islawuta yaaaru hungura inikko koila owomi ma dumbita tati endee wokini dahha iniko dabahita abasla dumbiru kwa ti lalaa ta ini woki dahha.⁴⁵ Mare kaooteana unu sapisi panda ta tatali ko hungura samisa musa loo iniko hungura laqasita ara paa ru woki dirosi.⁴⁶ Bere ado oyaaanta musa iniyaaante ana iniko iyetsaqane tsabiru wii.⁴⁷ Bere yoantaaba tsagaru wosi mele islawuta waaru aaremo wii?

Chapter 6

¹ Siwa ta aare mowaki Yesu iyahautu hhamu wakina ko hari ta Gailaya ma kaowaini bahari ta iiberia.² Slaslay mu ko dadiri iyaaale gu gusisini iniko iyaari ne laqara kiyaiisini ti kwa alemama iyei.³ Yesu iyatsaani rawa li paka ti lohay ko rawa ko danda nikiibiti taysi a tsata hhatimusay wosi.⁴ (apska losona ko Wayahudi iyaale sapu)⁵ Yesu kiya wara tlesi ila wasi warali niki arini rugumi tadadiri iya khotsiti ara diroso Filipo nosoko hhaba kakhumani tlakho kaymu mkate kwa li aagina.⁶ (Iniko Yesu iya hhabu heti ti Filipo kwawa rahha iniko ini loimo ia tsahha do kiisi).⁷ Filipo nikioo kama mkati sama ta dinari miberi njadi laka mbutibasla kama kila koqo lislawini gamu ko ninina.⁸ Andrea woko ko tsatsahhatimusay wasi ningomi Simoni Petro nosokohhabu.⁹ Yeusu nu hhawata wani diti ko mo mikate koania samaki njadi inikoisi fayintabasla hira naa doti.¹⁰ Nioo na Yesu ibitsaki hira hhapeli iyawani tsokono naa disi dosi haay hhawate elfu koani nikiibitiri hhapeli.¹¹ Ma Yesu niki tlesi mikate rodo koani nikinaamisi nisa kidehhini kwadi kwa ale ibibitiri dosi nisiki dehini samaki ado do kiyara slaane.¹² Hira kiya ankhane kiyaoo tsatsahhamusay wasi kurunkuraki gama tana memetinti mare kihhanti gamu woko.¹³ Ma nikikurunkutir nikihatsisiri kapu miba njdadi baremo ko mukate ko ani ta shayiri baremo tikiya mesi no kwadi kwaagine.¹⁴ Ma hira kiyaarinei laqarusu kwaiisine iyaoinsri tsaba haki hakodo yaaabutay kwa khay fitsimali.¹⁵ Yesu kiyantsahhi iniko iyaale slaane lokoocho ma lokoisini hhapa loimo woini unapaslisi kara niki hautu ma niki hautu ara danda ini ini waka.¹⁶ Taka khwai tlehhti tsatsahha musay wosi iya eeti ti tlawi khua.¹⁷ Nikittsaaane ti mulambuli iya ale tsomimitiri Kapernaumu khua (eboaa waale eedafiti ayesu sle iyaale kahha iya khayibasla ayoina).¹⁸ Siwasi tsagwa ta dihi iya ale efahhamiminti aba hari sle iyaale panda khukhukhuutu tlakumu.¹⁹ Kara tsatsahhatimusay wasi iyaale difiri makasia ala qatu akoani awu ssala sini niki arine Yesu khotsini rawa baharili mula mbu konoro sapu nikitlaaamutiri.²⁰ Iniko nisikihhabu ana loo mare katlaamuttee.²¹ Ma iyaale yaane loko geger ti mulambuli ma mulambu iya daha ti hhape yamu kiyakhukhukhuiri.²² Balu kwagusiri slaslay mu iyaale gariti bara ta bakarili iyaarine hhaku mulambu woko labaa kodo iniko Yesu a tsatsahhatimusay wasi tokwaale tsaaanibasla iniko tsatsahhatimusay wasi iyaale hautiri ina loe.²³ (Iniko iyawane mulambai waki na iyaale tiberi adahhiri aayu ayamu kiya mkate aa giri siwa dadiro kiya naa misu tlesi).²⁴ Siwa slaslaymu kiyatsahhi ini Yesu kobasla kama tsatsa hhatimusay wasebasla iya hadi wanei ina loe iyatsaana waay mulambali nii hautiri ara Kapernaumu iya Yesu dabahihitiri.²⁵ Siwa tokwaslay bra wakali ta tlawiti nokomahasi tsa hhamusay amalale khawutu tali?"²⁶ Nisiki hhabu na Yesu nikoo ee ana dabahitaa sagako kaarinte laqaru awusaga saka aaginte mkate na ka ankhate.²⁷ Mawei iisiru yandu aago ta tlakwakuwa iniko ara iisi mei gaago ta ibimameta paka lanko todo tudunkuaaris na nu ko Adamu iniko lalaa tata ini qasiti kalay rawawasi."²⁸ Ma no soko hhabu kunu slataa la mi iisime na laiisimani yandu ko lalaa.²⁹ Yesu nikihhabu he na yandu ko lalaa iniko yaamaki iniko kwa ana yaaabu."³⁰ Ma nosoko hhabu laqaru kalo ka iisinti inikko islawani laarani ma lo yaaamani? meleisiti?"³¹ Ana tata wro iya aagine ti qongo rili ado do takara tsaqani sikiya harisimkate ti dawu dahha maliaagina."³² Manisiki hhabu na Yesu e e musa kobasla nusuna harisi makate ti dawuri dahha iniko tata woro nusuna harisi mkate ko tsakwa ti dawuri dahha.³³ Iniko makate ko lalaa na kodo ko ee ee tatima ti dawuri liri mamisi sla fimati fitsimali.³⁴ Mano sokohhabu dadiro sunu harisi mkateki siwa slome."³⁵ Nikioo na Yesu ana namukate ko slafima inikwa khagi diroi slawinabasla qwari a initla koana yaaama akhasi ya basla wakha jumbala.³⁶ Iniko sunahhabu iyaante lakini kahhata yaaantaabasla.³⁷ Slome iniko tsisikharimisi na tata iyakhaya diroi woko kwakhawa diroi okwahhabasla fendili kabisa.³⁸ Inikko ana eeti ti dawurika sa iisirukabslaslaamawi iniko slaama ko kwaana yaaba.³⁹ He na slaama wasi kwaana yaaa bu iniko marekahhamisi kama waki ti kwadi tsikya harisi inikoyaslafla balu ko efako li.⁴⁰ Iniko heti na slaama ko tata wii iniko woko kokhuauma nu loko yaaani lislawini slafi ko lanko anasle oslafla bala ko efakoli.⁴¹ Ma Wayahudi nosokoqunqunusu saini iniko iyahhaba ana mka te kwaee kwa ti dawuri dahha.⁴² Nikioiri heki Yesu kobasla nuko Yusufu iniko tata woini a iya roini akhuani? Ini male tlehhti hinko hhahhabini ana eeti ti dawurika?"⁴³ Yesu niki hhaba nikikihhabau mare luru qunqunu misita tidirokini hungura loe.⁴⁴ Hhaku hiru kwa khawa diroi bee

konadukhibasla na tata wii kwaana yaabu ana sle ogusi balu koefafakoli. ⁴⁵ Iniko katsaqani ti yaaabutay li kitsahhatisi na lalal kila kwaakhasi unatsahhatisi ti tataka khaymu diroi. ⁴⁶ Iniko hiru wainkwa tata ani iniko ini kwa ti lala dahha itata ani. ⁴⁷ E e eni kwayaani koni slafima ko lanko. ⁴⁸ Ana na makate ko lanko. ⁴⁹ Anatata wakini iya aagine gongorili nikifakiri. ⁵⁰ Hekina mkate kwaeyukutu ti dawu rika ma iniko hiru liaagini yamu wasi marekigwai. ⁵¹ Ana namke koibimamita ini ko kwae yukutu dawurika ado hiru woko bere liaagini yamuko mkateki ibiti paka lako makate karisi slaqware loo sa slafima ko fitsima." ⁵² Wayahudi nikiqupimitiri ianaa loe nikiansine tlohhandi lioina hiru meleli islay lunsunku haris slaqware laaani? ⁵³ Manisi hhabu na Yesu e e bere laaagintaabasla slaqwa ta nuko Adamu la kitahhanta tsireroso tlehhta slafima ko ntaabasla waay wakini. ⁵⁴ Woko koaagima slaqari likitahha tsrerii slafima kono ko lanko ana sleogu balu ko efakoli. ⁵⁵ Iniko slaqware aago ta tsaba tsere ko khufo ta tsaba. ⁵⁶ Iniko aagama salaqware likithha tsrerii ibiti waay wii anasle waay wasi. ⁵⁷ Ado tata loimo slafima ado do tikiyara yaaabu adokara ibimamiti sa ta ta isle ibiti sa ana. ⁵⁸ Heti na mkate koeguku ti dawurika siyo ado ana ta takiya aarine ni ki akiri iniko aagama mkateki ibiti paka lanko. ⁵⁹ Yesu iya hhabu aaremwaki waay doo ko lalaali kiyatsahhati mimisi taysi Kapernaumuli. ⁶⁰ Nayamu naaa tsatsahhatimusay wasi kiyaakhasiri hetu nikioiri hetu tsahhatisa ta khalaati miya naisla ila oha? ⁶¹ Yesu iniko iyatsahha tsatsa hhati musay wasi iy ale qunqunumimisi sa aaraki nikioo kunu qupitimisiya na aara ki? ⁶² Iyakhawuutu bere aonoante nu ko Adamu iyaeyukumiti iyatay si dahha yamu kiyawani kiya kahha khayimu? ⁶³ Muna na harimamisi slafima sla qwa fada slaslawutabasla ga yoyote aaremo kahha bu dirokinimuna loo slafima loo. ⁶⁴ Wana hira wakina ti dirokini koyaaaaamai bsla iniko Yesu iya tsa tangu tlatleso kodo iniko ko islawibasla yaaru aini iniko ko ini sie. ⁶⁵ Nosoko hhabu saarakiki suna hhabu iniko hirukoislawa khamu diroi iniko sonkoharisi na tata." ⁶⁶ Siwa ta hetu tsatsahhatimusay wasi na aa iyakiiri ara aya una koneibsa a ini kara. ⁶⁷ Nikioo na Yesu kwadi mibangdi hunguraa sleslaanta a la hauta? ⁶⁸ Nokoo na Simoni Petro dadiro eniya khua iniko ku kontu aaremo ko slafima ko lanko. ⁶⁹ Ana yaamani naa tsahhani ku kohhooti lalaali." ⁷⁰ Nikioo na Yesu ana auna elehhibasla hungura tidi rokini woko ibilisi. ⁷¹ Iniko iya alebimbisii gimba ko Yuda nu ko Simoni, Iskariote iniko aale ini aale woko ti kwadi miba nji iniko kwa Yesu sii.

Chapter 7

¹ Siwa ta aaremo waki Yesu iya khotsukay doti ti Galilaya iniko iyaaslaanibasla hauta ara ti Uyahudi iniko Wayahudi iya ale iisi sine mpango kogesa. ² Hinko losona ko Wayahudi loso na ko doeri iyaale tsabu. ³ Manoso ko hhabau na dawu roso hauti dita lahhutuara Uyahudi iniko tsatsahhamusay wagi ma liarina aaremo kiiisanti. ⁴ Hhaku koiisasima gamu ara qabiti mu iniko ini koimo slaani lipoo ooli iniko iisinti aaremo wa ki unu laqanti kuwaki ti fitsi mali." ⁵ Maqoro kwayaaani basla na dawaairosisle. ⁶ Ma nisokooso hhabu na Yesu siwari ina khawauti basla kahhati niko siwarokini kila siwa iyabuutu. ⁷ Fitsima islawa tabasla lunku wa ki hunguraa iniko iwakinti ana iniko yaaarukomu iniko aare mowasi ko tlaku. ⁸ Tsaaame hauta ara ti losona ana dahabasla ti losonali iniko siwari inik buutibsal kahaati. ⁹ Siwa ta hhaba aaremosi ti diroini iyameti Galilaya. ¹⁰ Koma dosi dawai roso kiyaale autiri ara ti losona maisle nikioso hautu ara ooko basla ara qatitinu. ¹¹ Kwaale dabhihi na Wayahudili ti losonali lioina kali wani?" ¹² Iyawane aaremo naaa ti slaslay mu woini ti rawa wasi wakina iyaairi hiru kohhoo wakina iyaairi uu slaslaymo hhamisi. ¹³ Kama dosi hhaku kwagimbusi pooli rawawasi sa Wayahudi tlaame. ¹⁴ Siwa losona kiyadahi tlaatla aali Yesu iyatsaaani hauta ara tidoo ko lalaaniki ansi ni tsahhaatimisu. ¹⁵ Wayahudi iyaale e tlakhoina lioina ara gimba mi hiruku khuu aaremo naaa? Unatsahhatisi basla qoro. ¹⁶ Nisikihhabu na Yesu tsahhatitari to ebasla iniko toso kwaana yaaabu. ¹⁷ Iniko woko beresaaniisira slaa mawasi ini tsahha tsatsahhati sa tisati bere iyati lalaa dahhati awabere gimbamamisi tati diroo loimo dahha. ¹⁸ Kila kogimbamamisa tati diroso loimo dahha dabahiti hhoa roso iniko kila koqo koda bahhahita hhoa roso kwa hiruasi ya aabu ko tsati waay wasi hhaku iisiru tsaba. ¹⁹ Musa iyaharisibasla sahungura aremo? Iniko hhaku kama waki ti dirokini koiisia sima aaremo soaay slaanta ligasita? ²⁰ Slaslaymo nikioo jini konta miya naslaani lokogasi?" ²¹ Yesu nikioo nisikihhabua aiisi yandu woko hungura tuku konetlo khooso sa ini. ²² Sunkuna harisi uutlitu (ati musa dahhabasla ila atini tata dahha) ti sabatoli hiru ara uutlitaa. ²³ Bere hiru lilaowo tsati ti balu ko sabatoli iniko aaremo ko musa mare tikilingi saoy siqupimitaa ana inioo gako hiru ono iisi mu lislafu kabsa ti sabatoli. ²⁴ Mare kahukuminte qoma a poo iniko hukumimie tsaabali. ²⁵ Tiwakina kwati Yerusalemu dahha ikioiri heke basla tokodaba hiri lokogas? ²⁶ Ilakhumisi gimbamami pooli hhabiya absala gamu woko rawa wa si tlehhitabsla iniko gatimusay khuiri tsaba tiba heki Kristoloo fana litlehhti. ²⁷ Khuani hiruku iyakadahha Kristo bere inakhay kadoi hhaku kotsahha iya kadahha." ²⁸ Yesu iya ale ediremimis aforoso ti doo ko lalaali iya tsahhaamimisi lioini hungura slome ikhuutaa ana ikhuutaa yamu kadahha atsa hhiba ana loimo iniko iki kwaana gaaaba ko tsaba khuutaa basla ini. ²⁹ Okhuu ini iniko adiroi dahha na kiyayaaabu." ³⁰ Iyaale warahhihine lokoowo iniko hhaku wara hhihine lokoowo inikko hhaku kama waki kwawara tlesi dabaiwasi ti rawawasi iniko siwaroso iyakoohhati iya dahatibasla. ³¹ Kama dosi naaa ti slaslay mu li kwayaaani iyaairi Kristo ber ina khay iisini koqaru naaa hiruku baaakiya iisini? ³² Hira iyaakhasiri slaslaymusa sasa hhamiti aaremo waki tleta Yesu a deemusay kodiyaani a hira nikiyaabiri kodiya lokoo ha kay. ³³ Na yamu Yesu kiyaoi kahhati siwa tatleri wari diwakia hunguraa mamaqako hautu ara diroso kwaana yaaabu.

³⁴ Idabahata ontaa basla yamu kakhae aislawutaabasla khay mu." ³⁵ Iniko Wayahudi nusunquhhahhabine ina loe. Hiru kakhuu inikoarani basla/ Hautu ana ti kwadi kwa pa sitiri ara ti Wayunani ma litsahhamisi Wayunani? ³⁶ Aarami heki kini hhabu ida bahata waka iantaabsla yamu kokhuu slawa ta abasla la khawataa?" ³⁷ Hinko ti siwa tafakolii balu ko dadiri ko losona Yesu iya aariti niki edirsi afo niki oo bere woko wakhakono iya khay diro likitahha. ³⁸ Inikoaana yaaama

ado tsaqaru kiyaoo tiita way wasi iya porohhiri waaamera ko maay ko lanko." ³⁹ Iniko iyahhaba heti tlehhta muna iniko inaa tokwa yaaani koilaoho muna iyaaalekahha kwatiitisibasla iniko Yesu iyaa le kha kwa diresibasla. ⁴⁰ Wakina koslaslaymu kiyaakhasiri aaremo waiki iyaoiri tsaba heki yaaabutay. ⁴¹ Wakina iyaoi heiki Kristo iniko wakina iya oiri miini Kristo fana iya Galilaya dahha? ⁴² Tsaqaru iyaoibasla iniko Kristo iya ti kabira ta Daudi dahha ne iya Bethelehemu kijiji iniko Daudi iya wani? ⁴³ Dosi haqi niki wara talay dho talaa tlaa ko slaaslaymulu sa ini. ⁴⁴ Wakina tidiroini kwa laka owo iniko hhaku kwadikiisi dabaiwa ti rawawasi. ⁴⁵ Na yamu kodi diyani nikiyakiiri tikwadi diyani daemusay a hira tle ina nisiki hhabu soay ona hubitiebasla? ⁴⁶ Kwadi diyani nikioiri haku hiru kona elabu ligimbusau ado heki tikiwa kahhiya. ⁴⁷ Na yamu hira tisikiya hhabu hu nguraasle kunu hhamisi? ⁴⁸ Woko wana ti kwara ibitiri koini yaama awu woko ko hira? ⁴⁹ Iniko heki slaslaymuku kokhuaibsal aaremo kini lausi. ⁵⁰ Nisiki hhabu ana nikodemu (ini kwadah ti Yesuli ale woko ko hira). ⁵¹ Ma aaremo wati hukumi naa hiru iniko kono itimisi tlatlesoka nikitsahhi dokiisini. ⁵² Iyaoiri nisikhhaba kusle qoro a Galilaya da hhata dabahi laainti iniko hhaku yaaabutay kwa Galilaya dahha. ⁵³ Qasi waka ta aaremo ko Yohana 7:53-8:11 hhaku ti na kala tahhoi taale ma kila hiru lihautu ara aya woso.

Chapter 8

¹ Ohi ilakhumisi dikiisa ta Yohana 7:53-8:11 disi rawali Yesu iya hautu ara danda ko mizaituni. ² Takahha matlatle nikiya khay ka dooko lalaali nkoso daha nna hira tuku niibi nikitsahhamisi. ³ Tsaqamusay ahira nikaya hubiri hati hare takaoho ti yandu ko tlakwa nakaqai tlaali. ⁴ (qasi ilakhumisi dikiisa ta Yohana 7:53-8:11 disi wawadili) ma nosokooso hhabu Yesu tsahha musy hati haretu taoko ti gimba ko tlawi ti iisiru loi. ⁵ Ti aaremo ko Musali kunu kmuutisi li tlupiti ara tlee hira ado kwa mi ointi rawa ta heti. ⁶ Iya hhabiti heti ma loko teginai ma lisawina aara ko sita hhapeli nikitsaani ti hhape li ara dintasa roso. ⁷ (Qasi ilakhumisi dikiisa ta Yohana 7:53-8:11 disi rawali) Kiya panda khuri mahamisa iya aa riti nisiki hhabu ini ko tlakwe komi basla ti dirokini i tlehhti ko tlatleso tluputa ara tlee. ⁸ Nikiepono kara hhapeli nikitsaqani ti hhapeli ara dintasaro. ⁹ Qasi ilakhumisi dikiisa ta Yohana 7:53-8:11 disi rawa kiya akhasiri isi iya hautiri waki waki ansiru ti garimoka efakoli Yesu kwa may ini waki diwaki aharerodo tati tlaawaini wanti. ¹⁰ Yesu iyaqariti nakao hati ha re rodo nko ki sitakine nalo? Hha kama waki kono ki hukumini? ¹¹ Nikioo ama hhaku kama wak ki Bwana Yesu nikioo kama ana ana huku mimibasla auti afaamo rogo hinko dota panda khua mare katlakwe iisinti kara. ¹² Kara Yesu niki qimba a hira nikioo ana pisru ko fitsima inio ana gusa khotsi ya basla eboaali iniko tlehhti pisaru konu kolanko. ¹³ Nokooo na hara unuyaaa nti kiwa yaaaru wogo ko tsabakobasla. ¹⁴ Yesu iyaoi nisiki hhabu bere kama unu yaaamu ana loimo yaaaru wi tsabaloo khuu yamu ka da hha ayamu kahhakhuu iniko hunguraa khuutaabasla yamu kadahha ayamu ka khukhu. ¹⁵ Hungura hukuminta slaqo ana hukuma mimasla hiru kama waki. ¹⁶ Ana kama la hukumimu hukuna ruwi ko tsaba iniko ana wa ke basla iniko warani diwaki a tata kwa ana yaaabu. ¹⁷ E ti aaremo wakini kutsaqani iniko yaaaru ko hira njadi tsaba. ¹⁸ Ana nunku yaaamu a tata kwa ana yaaabu kiyaaaaani. ¹⁹ Nokooo tata wokini kali wani? Yesu nikioo ana ikhuutaabasla ra tata woro o khuutaabasla laka bere ikhuuta ana laka otsa hhata tata woro qoro. ²⁰ Iyahhabu aaremo wakiiyatsa ukli wani gamu kiya ale tsahhamimisi doo ko la lalaali hhaku kama waki kwaini oho iniko siwaroso iyakahhati iyadahati basla. ²¹ Ma nisiki hhaba kara haumiti ana idabahatqa fakita ti tlakwerokini yam ka khukhu islawa taabasla daha. ²² Wayahudi nikioiri ungasi ini waki ini iniko kwa oi hadi yamu kakhukhu islawa ta abasla khaymu?" ²³ Nikioo na Yesu akhabe dahha taa ana arawa dahha hunguraa ko fitsima mati ana kifitsimate basla. ²⁴ Iniko suna hhabu iniko fakita ti tlakwerokini bere dowe laka ana yaaante iniko ana na e fakita ti tlakwerokini. ²⁵ Iniko noko mahasi ku miya ini? nisiki hhabu na Yesu todo tunsu nkuna hhabu lanqu tlatleso. ²⁶ Komu aaremo naaa ka gimba a ko hukumiru rawa wakain koma dosi ini kwa ana yaaabu ko tsabalo a aaremo kiya a khasi ti dirosa aaremo waki ihhahhabimu safitsima. ²⁷ Kwatsahhibasla iniko iyaale gimba mimisiri ainaa gimba ko tata woini. ²⁸ Yesu nikioo bere ono waratlesi te rawali nu ko hiru nayamu katsahhate ana na e iniko biisasimabasla gamu woko sa ana waki ado do ti kiya tsahhasi na tata gimbamamisi aaremo waki. ²⁹ Ini kwaana yaabu wani diwaki a ana ininsle kiya mahibasla ana waki kitla di iisimu to taini rawa boboiima. ³⁰ Siwa Yesu kiya owiini aarmo waki kwa yaaani na naaa. ³¹ Yesu nikioo ti wayahudi wadi kwa ini yaaane bere laibita ti aare wii namu ka tlehhte tsatsahhamusay wi ko tsaba. ³² Hungura tsahhata tsaba na tsaba unuqasi hhoali. ³³ So kwahhabu andaa laqwalima ko Ibrahimu nombiri atlehhtanibasla bira ko koro bita ko hiru woko meta ointi kunu qasi hhoali? ³⁴ Nisikihhaba na Yesu ee sunu hhahhabimu kial kogo kotlakwe iisasima yaaabutay ko tlakwe. ³⁵ Yoaabutay ibimamitiyabasla ayali siwa slome nu ibimamiti siwa slome. ³⁶ Iniko kunu qasi nanu hhoali tlehhta hhaoali wanta tsabaloo. ³⁷ Khuu iniko hungura laqwalima ko Ibrahimu dabahita liqa sita iniko aarewi konabasla lohay waay wakini. ³⁸ Hhahhabimu aaremo iniko kini ara diwaki a tata woro. ³⁹ Hunguraasle qoro iisinta aaremo iniko iya akhasite titata wokini. Iyaoiri no sokohhabu tata woro na Abrahamu nisikihhabu na Yesu bere lako daqay ko Ibrahimu laka ana iisinte tandu ko Ibrahimu. ⁴⁰ Koma hinko dabahita liqasitaa hira tusunguna hhabu tsaba iniko aakhata lalaa ka Abrahamu iyodo doiisibasla. ⁴¹ Iisinta yandu ko tata wokini nokoo kuna baqwalibasla ti tlakweli komani tata waki lalaa. ⁴² Nisikihhoba na Yesu bere lalaa na tata wokini laka islaata ana iniko ati lalaa dahha akhawibasla ara lohay wii iniko kiyayaaabu na ini. ⁴³ Sami aakhamisitaabasla aaremo iniko islawutabasla kikihhisa akhasa aaremo wii. ⁴⁴ Hunguraa ko tata wokini jinimo slaanta iisiru hhehhata tata wokini iyaale tsuuuuunu tangu tlatle so islaybasl qari ta ti tsabali, iniko tsaba hhaku waay wasi kigi mbumamisi lama gimbamimisi ti yamu wasa dahha iniko lamu say na tatako lama. ⁴⁵ Kama hinko qaska hhahha bimu tatsaba iyaaantaabasla. ⁴⁶ Miyaaani ti dirokini koaana yaaama iniko talakwa komu? iniko hhahhabimu ta tsaba soay iya aaantaabasla? ⁴⁷ Iniko lalaa iakhamisiataabasla aarmo wii hungura iakhamisi

taabasla iniko hunguraa ia khamisi taabasla iniko hungura kola lako basla." ⁴⁸ Nosokohhabu na Wayahudi no koo ana onani basla tsaba iniko kohhoo majini konta. ⁴⁹ Yesu nikiooo komabasla jini o iniko tata wii tlaamuta hungura itlaamutaabasla. ⁵⁰ Dabahitabasla hhoari woko kodabahahita lihakumimini. ⁵¹ Ee sono hhahhabimi bere wo ko lioho aara wii ahina basla gwaara nombiri." ⁵² Nikioo na Wayahudi hinko ana tsahhahi iniko majini kontu Abrahamu a yabutay iyafakiri iniko ointi bere hiru liowo aara wii arinabasla gwaara. ⁵³ Ku kodadiri basla ado tata woro Abrahamu kwa gwaa dosi? Yaaabautay sle qoro ifakiri ku unuiisinti miya?" ⁵⁴ Yesu nikooo bere lu diriesi ana waki hhoa ri ta hhaka tata wii nidires kodo ko ointa lala rokini. ⁵⁵ Hungura wa tsahhateibasla ini iniko ana okhuu iniko bere lahhah okhuabasla tlehhiiti ado hungura lamusay kama dosi okhuu aaaremo wasi sle ini oho. ⁵⁶ Tata wokini Abrahamu iyatsotso bere ini arini balu wii iyaarini ni ki kwaani." ⁵⁷ Nikioo na Wayahudi andaa ha tibasla kwa ko kwara hamusini kahhati kusle aanti Ibrahimu? ⁵⁸ Noko ana Yesu e sonu hhahhabimu siwa Abrahamu kiya kahha kwa laqwalibasla ana wara. ⁵⁹ Na yamu kiya hufitiri tleeee loko khoba iniko Yesu unayaku nikitiiti fundi ta doo ko lalaali.

Chapter 9

¹ Siwa bere Yesu kiyaale futimimisi iyaarini hiru woko iyaale ila hhani tanqu laqwalaroso. ² Nokomahasi na tsatsahhamusay wasi tsahhamusay miya na tlakwe iisini hiruku awu garu wasi kama loko laqwa iya ila hhani?" ³ Yesu nikoo hekebasla hiruko koma qaruwosebasla kwaiisine tlakwe iniko yandu ko lalaa lislawiti poisa ara diro hara. ⁴ Kunuslaa iisiru yandu woso tokiyayaabu siwa kahhati tlehemi amasi iyakhakhakahya siwa iniko hhaku koislawi iisira yandu. ⁵ Siwa koweri fitsimali ana pisaru ko fitsima." ⁶ Siwa Yesu kiya hhabi aaremo wa ki iyatsubaqati hhapeli iya iisini tlunfa are tsubaqari nokomakha hira wodio ti ilali ara tlunfarodi. ⁷ Nokoo hauti unu hhuntsakata ti tlawi ta siloama li (taka hhahhababini ado tokwa yaaabu) hinio hiru wodo iyahautu nikihhuntsini nikiya kii iyaarini. ⁸ Maraafi ta hiru wodo akwadi tokwaani tlatlesoka ado firimusay iyaoiiri heki hiru wodeba sle kwaale ibimimiti lifiririni wakina iyaoiiri ini loo. ⁹ Wakina iyaoiiri uu iniko into slangasri aini iniko iyaale owii ni ana loo." ¹⁰ Nokoo hinko ilawegi kiyama le gweri? ¹¹ Iyao hiru tokoowaini Yesu iyaiisi tlunfa nikimekha ilawi nikoo hauti siloamali la hhuntiru kowuti iniko a hautu nakahhuntsimu nakaslawumu arima kara. ¹² Nokooo, "kali wani?" iyao, "khuabasla." ¹³ Nokolehhisi hiru wodi kwaale ilahhahi ti hirali. ¹⁴ Aale balu ko sabato siwa Yesu kiya baioisi tlunfa nikipoisi ila wasi. ¹⁵ Makara noko mahasi na hira iyamale slawini ariru kiyao iyaegasi tlunfa tiila wii nakahhantsi mu iniko slawu ariru." ¹⁶ Wakina hira nikioiri hiku iya ti lalaa dahhiya basla iniko ohahina basla sabato wakina iyaoiri metlaehhimiti hiru ko tlakwe koma iisiru laqa ru laqaru kodoso manikitlehhiti dehho ti diro ini. ¹⁷ Namutokwamahasi kodo kwai la hhani kara meloonti ti rawowosi iniko kiya gweri ila waqi? kodo kwa ila hhani nikioo yaabutay loo. ¹⁸ Kama siwati kwayaaanibasla na Wayahudi iniko iya ale ila hhani initle ini slawini ariru tikiya ooii qatu wasi ini kwa slawini ari ru. ¹⁹ Kiyamahasi garu haeki ningokine kointa kwalaqwali iyaila hhani ini islay hinko ariru. ²⁰ Dosi garuwasi nosokohhabu khuani heki ningoro iniko kwala qwali iya ila hhani. ²¹ Meleli ararini hinko khuana basla ini kwaila poisi okhuana basla ini na mahasaki hiru dadiri loo islay lunsu hhhbau ini loimo." ²² Garuwaini iya hhabiri aremo waki iniko iya Wayahudi tlaamumutiri iniko Wayahudi unaale araiimbimitiye iyabuutu iniko bere woko ini yaaani iniko Yesu Kristo loo ko pasli si na doo ko lalaa. ²³ Iniko heti garuwaini iya hhabiri hiru dadiri mahasaki ini." ²⁴ Iniko mara ta njadi kwa ooo hiu wodi kwaale ilahhahi no kooo saharisenki lalaa dira khuani hiru tlakwe. ²⁵ Na yamu hiru wodi kiyahhabu li tlehhiiti hiru ko tlakwe ana khuuusla gamu waki kakhua aale ila hhamu hinko ara rimu." ²⁶ Nayamu toso kwa hhabu kono meleisi? Kiya mele qwari ial waqi? ²⁷ Nikioo sunu hhabutabuutu hunguraa ana itimimisiteesle soay slaanta laakhasi takara? Hungura slaantaabasle latle hhita tsatsahhatimusay wasi qoro uuko? ²⁸ Kwaoslesleni nikioo ku tsatsahhatimusay woso iniko anda tsatsahamusay ko Musa. ²⁹ Khuani iniko lalaa iyagimbusiri a musa iniko hiru ku okhuana basla yamu kiyadahha." ³⁰ Hiru wadi nikihhabu nikoo soay heki aara koe tlokhooa iniko huu taabasa yamu kiya dahha makahhi ini iliwaii poisi. ³¹ Khuani iniko lalaa itimamisi tabasla kwadi ko tlakwe komaa iniko bere hiru woko lalaa gugusasini liisini slaama ko lalaa koitimisi na lalaa. ³² Tangu tlatleso ta fitsima iya tiitibasla qoro akhasa iniko woko inikoisi ila ko hiru tokwa laqwali iya ilahhahi. ³³ Bere hiruku iyati lalaa dahhi ya basla laka kiya iisi nibasla dowe. ³⁴ Kiyaaobi nisikihhabu kwalaqwali ti tlakweli qoro kusle unu tsahhatimisi ta? Na yamu tokwamu rini ti doo ko lalaaka. ³⁵ Yesu iyaakhasi iniko kono betsi ti dooko lalaka kwa slay no sokohhabu oyaanta nu ko hiru? ³⁶ Iyahhabu nikoo miyaini dadiro maanasle laslama yaaaru? ³⁷ Nosokohhabu na Yesu ono anti ini kagimbamamiste naini. ³⁸ Hiru wodo nikoo dadiro yaaami na yamu tokwa yaaani. ³⁹ Yesu nikioo sohuku aan khawu ti fitsimoti iniko kwadi koara rimaibasla ti slawi na ariru akwadi koararima li tlehhitiri arinao basla. ⁴⁰ Wakina hira kwa diwaki wa ne inaasle nikiakhasiri aare mo waki noko mahasi andaasle wila hhamani? ⁴¹ Nikioo na Yesu lakabere aila hhate lakatlakwe kontaabasla kwama dosi hinko ointa arimani tlakwerokini ibimiti."

Chapter 10

¹ Ee sunu hhahhabimay kodo koedodafa famibasla hara ara tiifabo ko wou ko be/uu inio tsaaaaanatlano afaamo ta hata hiruru bo fisisimo qoro afa tlesimusay. ² Ini koedadafafima ifadooli deemusay ko be/uu. ³ Dirosi deemusay koifodoo sokofohahini be/uu akahmenusiri afo roso kooo mamini be/uu woso ara umoiwa ini ma likitiiti ara fendi. ⁴ Bere kini tiitisi ara fendi kwas inio ko kwas isikigati ma be/uu iya gusu iniko ka khaa afo roso. ⁵ Gasiyabasla dahayimo iniko koe matliti iniko afo ta dahaye ka khuiya basla. ⁶ Yesu iyahhabu slangasati diroini iniko katsahhibasla aaremomaki iniko kiyahhabibini diroini. ⁷ Yesu niki hhabusa ina kara e suna hhahhabimu ana ifodoo ko be/uu. ⁸ Afa tlesimusay iniko be/

uu iyaakha sibasla. ⁹ Ana ifodoo woko koedafa ara diro hara koro fataqa edafu waali maiya tiitra ini sunu slome dee. ¹⁰ Fisisimo iyakhakhakhaslasla paka fisi gasa ae fakisa anakhawu iniko lislawino slafimo lidiwaki wana naaa. Ana deemusay ko hhoo deemusay kohhoo. ¹¹ arimamisi slafima was sa be/uu. ¹² Yandumusay tokwa aasi ma deemusay kobasla iniko be/uu gamamaroso basal ara hirini to ko raaa be/uu iya khotsiri maka may be/uu. ¹³ Makoochin na tokoraay makopasi feeti iniko yandumusay oo kwa qasi tlaamamu tiyaabasla be/uu. ¹⁴ Ana deemusay kohhoo ikhuu kwa a kulaa sle ana kikhuu. ¹⁵ Ana kikhuu na tataworu ana sle tata okhuu anasla harimisi slafimawi sa be/uu. ¹⁶ Komu be/uu woko iniko ko waako basla isisle kosla kwahubu inisle akhasi aforii ma li wani a rungumi waki a deemusay waki. ¹⁷ Na ga tikilaaan na tata laharisi slafimawii iniko lohorisi kara. ¹⁸ Hhaku kohubabinti kwa diroo dahho iniko a aharimisi ana loimo koma uuru kobatsa komu uuru lo batsa qoro ana ila oho kamuutisas ta ti tata dahha. ¹⁹ Dehho kara nikiqa tiiti ti Wayahudi sa aaaremo waki. ²⁰ Na aawai nikioori jinimo kono yanetluto soay oitimamisitsa. ²¹ Wakina nikioori kwa aaremo kohira kobasla kwa nitlu sa majini jimimo islaya hipoiisi ila kiwakhane?" ²² Maniki yakhaya losona ko qasa bure Yerusalem. ²³ Aale siwa ta tsagwa Yesu iyaala khotsi tsiniti dooko lalaali ti lahay ko selemamili. ²⁴ Nayamu tokwaniniiti na sa kohhabu paka molala unuqasiti ti way li bere ku Kristo sunu hhahh pooli. ²⁵ Nikioo na Yesu sunu hhab iniko yaaanta basla yandu kaiisimu ara uma ko tata wii isi yaaaaanti rawawi. ²⁶ Koma doti yaaantaabasal iniko hungura leuuuwiebasla. ²⁷ Be/ uuwii akhamamisi afori khuu ini ana gugusasini. ²⁸ Sunu harsi slafima ko lako fakiyaabasal qoro hhaku koma waki tunku dafimiti tidabaiwaa. ²⁹ Tata wii tsikiya harisi kwasi kodadiri kuliko wakina slome hhakuka waki ko uuru koma lunkudafimiti ti dabai ko tataka. ³⁰ Ana tata diwaki warani. ³¹ Niki gegerone tlee loko khobu kara. ³² Yesu nikioo sunu logamu yandu naa ko hhoo kwa ti tata dahha ara yandu kala tiheki slaanta li khokita ara tlee. ³³ Okoona Wayahudi okhobitana basla ara tlee sa yndu wako k hhoo iniko sa sia iniko ku ko hiru unu iisinti lalaa. ³⁴ Nikioo na Yesu koatsaqani basla ti aaremo wakini aoo hunguraa lalaaka. ³⁵ Bere kunaoo lalaa kwadi iniko aara woin lalaa sikiya khay na tsagaru slayaa basla qetisa. ³⁶ Hhahhabinta rawa ta kodi iniko to kwa hharisi na tata takwa yaaabu ti fitsimali sisiti iniko ahhabu ana nu ko lalaa?" ³⁷ Iniko bere iisimabasla yandu ko tata wii mare kiyaant. ³⁸ Kama dosi bere iisimu koma bere iyaanta basla yaaame yandu iniko laislawuta tsahha iniko tata wani waay wii anasle wari ti waay tatali. ³⁹ Nikiwara hhiri kara oa Yesu iniko iya huutu ti dabai waina. ⁴⁰ Yesu niki hautu ara khori ko Yordani lohay iniko Yohana takwara kuusu tlatlesoli nikiobiti taysi. ⁴¹ Hira naaanikiya khaye ti Yesuli iya panda khuiri hhahhabiru Yohana tsaba iyaaisini basla laqa ru woko iniko aaremo tuku kiya hhahhabini Yohana rawa ta hiruki ta tsaba. ⁴² Hira naaa no ko yaaani Yesu disi.

Chapter 11

¹ Mahiru woko iyawani umoso na Lazaro iyaale manuaaa iya Bethania dahha kiya ta mariamu a hatoini Martha. ² Aalemariaamu rodi loloo ta dadiro makhati marrhamu nikibustliti yaaawasi aro qubu woso iniko ningo ni Lazaro iyaale maaaa. ³ Nayamu hhiewaki kiya yaaabiri yaaabo ti Yesuli ni kioiri dadiro ila khumisi kodo kwaslaati maaaa. ⁴ Yesu kiyaakhasi iyao mama aariti ta gwaara kobasla iniko badala roso sa dira roso ta lalaa iniko nu ko lala lislawiini dire se ti maaarisi. ⁵ Martha ka slaa na Yesu a hhio ta Lazaro. ⁶ Kiya akhasi Lazaro maaaa Yesu iya iibiti balu njadi yamu kiya wani. ⁷ Na yamu siwa ta hetu sikiyahhabu tsatsahhatimusay wosi kware ara Uyahudi kara. ⁸ Nokoo na tsatsahhatimusay tsahhamusay Wayahudi iyaale le warahhihine khoba ara tlee ku kara slanti kaaa kara ara taysi? ⁹ Yesu nikioo siwa ta tlehehi miba njade basla? Hiru berekhitsini ara tlehehi ko tlupiya bsla iniko arini araa pisara ko tlehehi. ¹⁰ Kama dosi kama likhotsini ara amasi ko tlupu iniko pisaru hhaku waay wasi. ¹¹ Yesu nikioo aaremowaka asiwa taaaremowaki nisikihhabu wereee rori Lazaro ini qat iniko haumiti iniko lo watles guuteka. ¹² Nayamu tosokwa hhabu na na tsa tsahhamusay dadiro bere ini qati iyawatlay. ¹³ Siwasi Yesu iyaale gimbamimisi tsa biru ko gwaara ta Lazaro iniko inaa iyaaiine gimbamamisi rawa ta qata. ¹⁴ Nayamu Yesu nikigimbusiri aina pooli Lazaro ini gwaa. ¹⁵ Kwaaru komu sa hungura iniko awa ri basla hadi malaslawinta yaaaru kway ara diroso. ¹⁶ Ma tomaso tokwa owiini iyaangayo sikiyahhabu tsatsahhamusay indeewasi andaa sle kware qoro na fakakwani diwaki a Yesu. ¹⁷ Siwa Yesu kiyakhay iyaslay Lazaro iya buutu balu tsiqa hha konu ti ayasili. ¹⁸ Bethaniasle iya tsayuli wanti a Yerusalemu ado kilo meta arobaini na koani doti. ¹⁹ Naaati Wayahudi nikiyakhaye ti marthali a Mariamu kiya etsahha sakay sa ningoini. ²⁰ Nayamu Martha kiya akhasiti tiba Yesu iya khakhay iya hautu unaslaslay mukaye aini iniko Mariamu iya panda khuutu ibita ayali. ²¹ Nayamu Yesu tosokwahhaku na Martha dadiro laka bere aana diti wanta ningoro laka ini gwaibasla. ²² Kama hinko khuu gamu yoyote kafirinti kwati lalaa dahha sokoharisi. ²³ Nakaoona Yesu ni ngokini iyaslafu kara. ²⁴ Nokoo na Martha khuu qoro iya slafu ti slafima kobaluko efakoli. ²⁵ Nakaoona na Yesu ana slafimako Lankoini ko ana ya aama gwaa qoro ibibimimiti. ²⁶ Inisle koibimamita akooana yaaama gwaiya basla yaaanta hetu?" ²⁷ Nokoo egwe dadiro yaaamu niko ku Kristo loo nu ko lalaa ini libiti ti fitsimali. ²⁸ Kiyahhabu hetu iya hautu nikioo hioroso mariamu siri nikioo tsahhamusa diti wani kiooomini. ²⁹ Mariamu kiyaakhasiti hetu iya lwa tlawutu tsiga niki hautu ara ti Yesu. ³⁰ Yesu iya ale kahha iya khay basla ti waay kijiji iyaale kahha yamu wakina tunkuna slaslaye i a Martha. ³¹ Ma Wayahudi kwawane a mariamu ti dooti akwadi kwaini boiimimisiri tokwaani watlatlay tsi ga niki tiiti ara fendi kwa gusu iyaowiine iniko iya hauta ara ti aysi liaaee kayta hisi. ³² Nayamu mariamu kiya dahati yamu Yesu kiyawani kwaaani niki huutu ti yaaawasi nokoo dadiro labere anaa diti wanti ningoro laka ini gwaribasla. ³³ Takaani na Yesu aaminti Wayahudi kwa diwaki khaye aini iya ale aaaamimine inaasle iya ibimimitri ti muna li la murea rimani. ³⁴ Nikioo ona kali si qatisite nokoo dadiro aa lalarinti. ³⁵ Yesu niki aaaa. ³⁶ Mayahudi nikiori ilakhamisi Lazaro do tokwa slaa!" ³⁷ Iniko naaa ti diroini nikioiri heke basla hiru kwa ila wii poisi kokodo kwaale tila hhani iyaislahibasla lokoiisi hiru ligwaiya basla?" ³⁸ Nayamu Yesu kiyaibimimiti dirosi kara iya hautu ara ti aysi aale

marai tlaaa kaqai rawaka.³⁹ Yesu nikioo batsaka tlaaasi martha hho ta Lazaro ini na gwaati nosokohhabu Yesu dadiro siwati slaqwa ini gutiti iniko ini qwaa bala tsigahha kono."⁴⁰ Nokoo na Yesu ana sunkunahhabiba sla iniko bere layaaanti aanti dira ta lalaa?"⁴¹ Manaka batsi tlaaa Yesu ni ki waratle wawasi ara rawa nikioo tata onaamisi iniko iitimamisiti.⁴² Khuu iniko iitimamisi balu naaa iniko sa kurunkurita iniko ntaqariti nini iita iniko ana hhabu heti iniko lislawina yaaaru ana ini ku iya yaaabiti."⁴³ Siwa kiyahhabu heti iyaaa ara afo ta dadiri Lazaro tiitia ara fendi.⁴⁴ Hiru kwa gwaa kwara tiiti ara fendi kwa kufudabi a yaa ara sandu ta ra tipa pandaro tatsege ara dahhamu nikioo na Yesu gweru lo gemawuta li hautu."⁴⁵ Nayamu Wayahudi naa kiyakhaye ara ti Mariamu nikiari ne Yesu ga kiya iisi kwa yaaani.⁴⁶ Iniko wakina iya hautiri ara ti hira nisikihhabu aaremo tikiya iisini na Yesu.⁴⁷ Nayamu kwadi diya deemusay a hira niki kurunkuritiri diwaki ti slange tali nikioiri mele iisimani? Hiruku iisini Laqare na aa.⁴⁸ Bere lodotimamimawani iniwaki koyaaani na slome waruni iya khay ma hubiri slome ya muwatini ati hhaperori."⁴⁹ Kama dosi hiru woko tidiro ini kayafa kwaale deemusay kodadiri kwarisi nisikihhabu khuutaabasla gemu hungura.⁵⁰ Wawumamisita basla iniko faynti sa hunguraa iniko hiru woko ko slaa ligwaa sa hira kuliko hha pe tuku lie fakiti."⁵¹ Heti kahhabu basla sain koimo iniko ini aale deemausa koda diri kwari wodi irasla hho iniko Yesu gwaa sahha.⁵² Sato hhape ini wake basla ini ko Yesu lislawini kurunkura daay ko lalaa iniko kwa pasiti ri ara yamu wakina.⁵³ Hinko tlatlesa tilasa panda khua nikiqamaitisiri do tara Yesu gaa gasa.⁵⁴ Yesu iyakhotsibasla kara pooli ti Wayahudika iyahutiri disa niki hautiri ara hhape ta tsayu a gongori ti mji tokoowaini Efraimu disi iyaibibitiri atsatsahhatimusay.⁵⁵ Ma losona ko Wayahudi iya tsayu wani naaa nikitsaaane hauta ara Yerusalemu fendi ta mji losona kiwara kahhiya ma lislawina boiisa ian loe.⁵⁶ Iyaale Yesu dabahihitiri nikigimba siri kila koqo kiyaale qrimitiri dooko lalaali miwawumami sitaa/ Iniko iyakhayabasla ti losa nali.⁵⁷ Siwasi aleemusay wadi diyan a hira iyaale harisiri kamuuuti sa iniko bere woko tsahha Yesu yamu kiriwani ko slaa liharisi tsabiru iniko lislawina lokoowo.

Chapter 12

¹ Balu lahhoo siwa posaka koyakahhati Yesu iyahatu ara Bethania yamu kiya won Lazaro ini iniko kwaslafisi tikwa fakiyee.² Manosoko boiisi aago ta khwai tay si aMartha nosoko yandu siwasi Lazaro aale woko ti kwa Kwaibibitiri aagoli diwaki a Yesu.³ Mamarimu nikitlesiti ratli ta daii taka boiisi ara nardota hhoo ta garama ta dadri noko makha yesu yaali noko buslabi yaaa ara qubu woso doo tuku iya hatsi tliaa ta doii.⁴ Yuda Iskariote waki ti tsatsahhatimusay wasi iniko nakodo ko Yesu si nikioo.⁵ Soay duiiti lakasi nabasla ara dinari miberi miba tamu lisi kiharimisi na raqamusay.⁶ Initle iyahhabu heti sigo sasla hha sa naragumusay iniko aale fisisimo ini na pnda ohoko pesa iyaaletses gamama taka ale qasi disi saine loimo.⁷ Yesu iya oo mawinki qasi gamu kikono sa balu ko folari.⁸ Naragumusay tlehhtaa bala slome ahunguraa iniko tlehhta aana balu slome."⁹ Maragumi ta dadiri ta Wayahudi iyaslawina tsahha iniko Yesu tali wani inaatle nikiya khaye sa Yesu kobasla iniko loko ani Lazarosle iniko tokwasla fisi na Yesu ti kwa fakiyee.¹⁰ Inaasle kodiya kohira nikiisine gimba li Lazaro gasiri.¹¹ Iniko saine naaa ti Wayahudili iya hautiri nikiyaaane Yesu.¹² Balu wasi ko njadi wasi rugumi ta dadiri iya khawutu ti Losona li kiya akhasiri iniko Yesu iyakha khay Yerusalemulu.¹³ Iya hubiri elemu ko khee ko mitende litiitiri ara fendi noko amo lehhe niki tsatsoiri Hosana kono boiisi ini khay ara uma dadiro hhapalomo ko Israeli."¹⁴ Yesu iyaslawini nu daqway nokoslaa ado takara tsaqani.¹⁵ Mare ka tlaamutu hati sayuni ilakhumisi hapa loimo wogo ina khay ini tsaani ti nu daqwali."¹⁶ Tsatsahhatimusay wasi iya tsahhiri basla aaremo waki disi tlatlesoli iniko Yesu tokwadiresi namu ko ya ehoresiri iniko aaremo waki kiya tsaqani ini iniko iyaisine gaaremo waki dirosi.¹⁷ Marugumirosi ta hira ta wanti diwaki a Yesu siwa kiya Lazaro ooo ii ti Aysila nikiarine ti wakina.¹⁸ Aale sa aaraki kara iniko rugu mi ta hira iyahautu kwaamo lehkhay iniko iya akhasiri ini iisini laqarusu.¹⁹ Hira nusungu hhahhabine ina loe ila khumisi hinko islawutaabasla la iisinta waka ilakhumisi fitsima ini ayoini khuutu."²⁰ Hinko wakina Wayunani naale kwadi kwaale haumimitiri gugu sisine ti losonali.²¹ Kwayadahiri ti filipoli kwabe loko firarini kiaina dadiro anda hhahha arimani la Yesu arani.²² Filipo ikihautu nikihhabu sa Andrea na Filipo niki hautiri nikihhabiri sa Yesu.²³ Yesu nikihhabu nikioo hinko unakhauwu sanu ko Adamu diresa.²⁴ Ee sunu hhahhatina ila tanqanu bere liehuutabasla ti hhapeli ligwaati ibiti doso lo loi ini waki malaogwaati laqwalita haay na aa.²⁵ Ini koslaaama slafima wasi kohhamisi iniko kodo koslaamitasla slafima wasi ti fitsimati slakhasi slafimako lanko.²⁶ Hiru woko bere liyandu saana ligusu anasle yamu kawari na yamu yandu musay wii kiwani hiru woko bere liyandutu ko muriti natata.²⁷ Hinko munawii iniquipiti ma ana mioa? Tata lirifataqati ti siwasi? iniko ara bo loqu heti anara slawu hinko.²⁸ Tata la diresiti umogo maafo nikiyakhawutu iyati dawuri dahhata ointi ono diresi anasle odire kara.²⁹ Ma slaslaymu kwaqariti tsayuli aini niki akhasiri nikioiri iniko itlehhti khuruumo wakina iyaora malaika ini gimbusiri ani."³⁰ Yesu nikihhabu nikioo afoti iyakhawati basla sa ana iniko sa hunguraa.³¹ Hinko hukumiru ko fitsimati wani hinko dadiro ko fitsima mati kokwahha fendili.³² Miya bere kiniwaratlesi wara hha peli unu dakhumu slome diroi.³³ Iyahhabu heti lilaqani gwaara mikigwai.³⁴ Nosokohhabu na slaslaymu andaa ana akhasani ti aaremoli iniko Kristo ibiti paka lanko ku miointi nuko Adamu uu loko wara tlesi ara rawa? Heki nu kohiru miyaini.³⁵ Ma Nuhu nokoo na Yesu bere diwa ki wara a hunrura siwa tanina huutei iniko konta pisaru iniko mare tu nkunu na eboaa iniko haumamita eboaa khuiya basla yamu kikhukhuu.³⁶ Iniko pisaru kontaa yaaamaki pisaru wasi laslawinta haay kopisaru Yesu iyahhabu heti ma nikihautu nikinahhati mare tokoani.³⁷ Iniko Yesu iyaisini laqaru naaa dosi pandaraoini kahha kwaya aani basla.³⁸ Iniko libuutu aara ko yaaabutay Isaya kiyahhabu dadiro miya na yaaani tsabiru woro? adaba ko dadiro ini miya pisi?"³⁹ Naga ina iyayaaaneibsla iniko isaya iyahhabu kara.⁴⁰ Kunu ilahhamisi kyaiisi yaaa mu maiwaini mare kiarine ara ila wain nikitsahhiri ara munai waini

nikikokine ana nikihaesi." ⁴¹ Isaya nikioo aaremo wasi iniko iyaarin hhoa ta Yesu nikihabau tsabiru woso. ⁴² Iniko kama kodiya wakina kwa yaani Yesu iniko sahira iyaya aaneiblasla mare tikiqasi paslo na doo ko lalaa. ⁴³ Iyaslaire dumbiru ko hira kuliko dumbiru kwa ti lalaa dahha. ⁴⁴ Yesu niki dresi afo nikioo iniko ana yaama kiyaanasle ana qoro iniko inisle kwaana yaaaba. ⁴⁵ Ni kwaana ani are ini kwana yaabu. ⁴⁶ Ana anakhawu ado pisaru ti fitsima li likiyaani na kila hiru ana mare kibiti e boali. ⁴⁷ Bere hiru woko koakhasa aaremo wi iniko liki ohiya basla ana ohuku mimabasla iniko akhawi basla lahukumimimu fitsimali iniko la fitsima ara fataqa. ⁴⁸ Iniko ana sia nako yaaamibasla aa remo wi kono koini hukumima aarasi kahhabu na ini hukuminti balu ko efakoli. ⁴⁹ Iniko ana ahabiba sana loimo to iniko tata iya lehisi ini loimo niya kamuutisi kahhabu akaoo. ⁵⁰ Anasle khuu iniko kama uutisa roso slafima ko lanko iniko heti kahhababimu ana ado do tikiyara oi na tata na do kara hhahhababimu diroini."

Chapter 13

¹ Hinko siwa losona ko pasaka kiwa kahhiya iniko Yesu iya tsahha iniko siwa ro ina daha ti iniko tiiti ti fitsimaka lihautu ara ti tata adodo kiyaraslaa hira wasi iniko kwawa ne fitsimali kiyaslaa. ² Ibilisi kwaaleqasi ini buutu timu no ko Yudali Iskariote nuko Simoni Yesu kosi. ³ Yesu iyatsahha iniko tata ini qasi gama tuku tidabaiwasi iniko iyati lalaa dahha iyaale hautuara ti lalaa kara. ⁴ Iyawatlay aagoli nki hhaafini hhapeli qarowasi ko fendi ma nikitlesi qaro nunku buslu iniwaki. ⁵ Maniki eesi maay ti balurili nikiaansi ni hhunsa yaa tsatsahhamusay wasi nikisleti ara qaru iniko kiya ale tsitini ni loimo. ⁶ Nikiya khay ti simoni Petroli noko oo na Petro ama slaanti li huntsiti yaawii?" ⁷ Yesu nikihabu nokooo kaiaisima akhuuta basla hinko iniko atsahhati maqako." ⁸ Nokooo na Petro ihhuntsitabasla yaawii qoro Yesu nikioo bere lohuntsabasla tlehhitabasla yamu wakina diwaki aana. ⁹ Nokooo na Simoni Petro dadiro mare kihhuntsinti yaawii to iniko qoro dabai koma a saqa wii." ¹⁰ Nokoo na Yesu woko iniko ber unuhuntu slaanabasla hunsa iniko yaawasi ma ini dogo slaqwa roso tuku hungura ana boote iniko slmeko basla. ¹¹ Iniko Yesu iya tsahha koko kodo koini sia he haqa sikiyahhabu slome kobasla ana boeete." ¹² Siwa tikiyahhanti yaa wani na Yesu bere initlesi qaro wasi nikiibiti kara sikiyahhabu ana tsahhate todo iniko tunsu nkuiisimu. ¹³ Ana ioomaminta tsahhamusay amu heti aointa tsaba iniko na do kara wari. ¹⁴ Iniko ana dadiro a tsahhatimusay unu hhunsa yaawakini hunguraa asle qoro kunu sla lahhunsa indeewakini yaa. ¹⁵ Iniko sunu harisi slongas iniko hungura ma la iisinta ado ana kara iisimu dirokini. ¹⁶ Yaami ana sunu hhohhabimu yaa butay kodairebsal ado dadiro woso kama kodo iniko tokwa yaaabu kodadiri kulik kodo kwaini yaaabu. ¹⁷ Bere ana tsahhati aaremo waki koboiisi bereliisint. ¹⁸ HHabe hungura slome iniko unu khuu kwadi iniko kunaehhe iniko oimu heti iniko tsaqaru loislay buutisa ini ko aagagima mkate wii kini waratlesi tsondimu wii." ¹⁹ Sunu hhahhabimu heti hinko kiwa kahhata inatii tibasla mainiko bereina tiiti laislawuta yaaaru ana aini. ²⁰ Ee sunu hhahhabimu koana ila oha ini ila oho iniko koayaaabu akodo ko ana ila oha ini ilaoho kodo kwaana yaabu." ²¹ Siwa Yesu kiyahhabi heti iya hanga kin munali iyayaaa nikioo e sunu hhahhabimu iniko didiro kiniwoko ana kisi. ²² Tsotsahhatimusay wasi nunku ilakhumisiri lietlokhoiina sa miya iyagimbusiri. ²³ Iya wani ti mezali waki titsatsahhamusay wasi iyaenaka aa ti musani ko Yesuli kodo iniko to kwaslaa na Yesu. ²⁴ Kwamahasi na Simoni Petro tsatsahhamusay ki nikioo sunu hhabiti na kalo iniko kirosi kogimbumamisa. ²⁵ Tsatsahhamusay wodo kwaenaka aa ti muna ko Yesuli nokooo dadiro miyaini?" ²⁶ Mayesu nikioo dirosi kodi koe tsubu bara ta mkate losoko slawini dosi dokiri wani tiba ine tsubu mkate sokwa harisi Yuda nu ko Simoni Iskariote. ²⁷ Siwa tamkateli kwaedafu na shetani manokooo na Yesu todo iniko slaanti iisiru tsiga." ²⁸ Hinko haku hiru ti mezali iyaatsahha iniko Yesu doroi hhaba aara woqi dirosi. ²⁹ Tidiroini iyawawumisiri iniko saga Yuda kiya alfu pindau ohi ko pesa kwaoo na Yesu tlakhumi gamama kaslaani saloso na awu iniko koslaa gamu kwati na ragumusay dahha. ³⁰ Siwa Yuda kiyailaohi mkate iya tiiti ara fendi tsiga aale amasi. ³¹ Siwa Yuda kiya hauti Yesu iya oo hinko nu ko Adamu kono dresi na lalaa kono dirirese ti dirosi. ³² Kodiresi na lala ti dirosi nilo imo kodirese tsiga. ³³ Daay koninaku diwaki waraa hunguraa kisigi ta ninina idabanitaa ado tusunkuna hhabu Wayahudi yamu ka khukhuu islawa taabasla la dahata hinko unuimu hungura qoro. ³⁴ Sunu harimisi kamuutisa ta aabu iniko luslaslaata ado ana tunkunara sla ana dosi hungraasle qoro kunu sla luslaslaata huru loe. ³⁵ Saheti hira tsahhiri iniko hungura tsatsahhatimusay woso berr slaama konta tikila koqi a woko." ³⁶ Sokwahhabu na Simoni Petro dadiro kakhukhuutu Yesu ikioo yamu kakhukhu iniko isla wutabasla liyaqusiti iniko iya gusiti maqako. ³⁷ Nokooo na Petro dadiro soay waqu sabasla kama hinko ana slaf mawii iharisi saku. ³⁸ Yesu nikioo tsaba harista slafima wagi saana? ee ooini konkimo tseiya basla kawa kahha inisiiti basla mara tamu."

Chapter 14

¹ Rusira basal muna wogo li tlehhti lihanaakakini yayaaanta lalaa anasle qoro yaaamu. ² Tidoo ko tata wori wani yandu naaa ko ibna bere ina doso sle hhitibasla laka sono hhakawu yamu saku. ³ Bere la huatu lunsu boiisi yamu akhu kara lunu kwahha diroima yamu kowari qoro hunguraasle hawanta. ⁴ Khuutaa afaamo yamu kakhu khuu. ⁵ Yesu sokwahhabu na tomaso dadiro khuana basla yamu ka khukhuuku ma mele tsahha afaamo? ⁶ Sokwa hhabu na Yesu ana na afaamo ta tsaba a ta slafimahaku koislawu khawa ti tatali paka lara diro hariti. ⁷ Laka bere akhuuta ana la ka khuutaq tata woro qoro tlatleso lasa panda khua okhuuta na ono ante ini." ⁸ Yesu sokwa hhabu na Philipo dadiro sunu laqanti tata ma dosi matlehhi ini buutu. ⁹ Nosokohhabu na Yesu anathlehhitadiwaki a hungura ara siwa ta tleri qoro ka hhati ini tsahhatibasla ana ilipo? Woko kwaana ani ini tata ini miointi sun taqati tata? ¹⁰ Yaantaabsle iniko ana waay ko tata tata waay wii wani? aaremo ki hhahhabimu dirokini hha hhahha bima basla ara makudi diri ana loimo iniko tata ko ibi mamita way

wii koiisima yandu woso.¹¹ Iyaaanti ana iniko wara ti waay tatali tatasle wani way wii iniko; iyaaaanti ana iniko sayandu wii loo.¹² Ee unu oimu ini koana yaaaama ana yandu woqo koiisasimu yandu sa qoroa qoro iisi yandu koaairi iniko haumiti ara titata.¹³ Gamu wa kafirinte tiafaamori iisimu mainiko tata laka diresi ti nuhi.¹⁴ Bere lafirintaa gamu we ti afaanori isi aiisimu.¹⁵ Bere lislata amo aohota kamu uutisari.¹⁶ Ofirimu tatat isle sunkunu hari si yandumisa woko iniko lislay tlehhta diwaki ahungura lanko.¹⁷ Muna ko tsaba fitsimali isla yabasla ila aha ini iniko aarinta basla au otsatsahhanta basla ini kama dosi hungura okhuuta in kwanini diwaki abimamitaaani ahungura tlehhti waay wakini.¹⁸ Unu wawabasla hungura kilo kini kiii dirokini.¹⁹ Siwa ta tler fitsima aanta basla kara iniko hungura iarinta iniko ibimomiti hunguraasle ibita qoro.²⁰ Ti balu wasi tsahhatainiko ana wara ti waay tatali ma iniko hungura wanta waay wii mainiko ana ware wai wakini.²¹ Woko kooha kamuuuti sari na lakaiisiini na woko koana slaa ama na koana slaaiama koslaa na tatat wii oslaa ma unu laqamo ana loimo dirosi.²² Yuda (Iskariote kobsa) nooko hhabau Yesu dadiro ma miini tatiimita iniko unu laqanti kwaka dirotini ti fitsimalikobasla?²³ Yesu iyahhabu nikoo bere woko kwa ana slaa oho aara wii ta koslaa na tata wii akhawani dirosi maiisimani ibina woro diwaki aini.²⁴ Woko iniko koana slaamibasla ohiya basla aaremowii aara iniko koakhamisita ko ebasla iniko ko tata iniko kwa ana yaaabu.²⁵ Anahhabu aaremowaki dirokini siwa kakahha ibimiti ti dirokini.²⁶ Kama dosi boiisi muna kohhao iniko toko yaaabu na tata saana kunu tsahhatisi aaremo taku maka iisini la ehoresita tuku iniko kahhabu dirokini.²⁷ E sun harimisi hhoari hungura sinu harimisabasla heti ado fitsima kirislaanti mare kiiisinta muna wakini iniko lihangakikina a tlaaame.²⁸ Aakhasitei dosunkunara hhabu haumiti akiidirokini bere islaata ana laka kwaaru konta iniko titata khukhuu iniko tata koladiri ana baaa.²⁹ Hinko sohahhabimu kiwakahhata tiita muiniko siwa kigatiiti layaaanta.³⁰ Gimbusanabasla ahungura aaremo naaa iniko dadiro ko fitsimo tiyakhotsu eni uuru kona basla airoi.³¹ Iniko ma fitsima hislawinti tsahha iniko waslaa tata iisimu to tikiyaoin na tata ana ado tisikiya arisi kamu uutisa. Watlawei lahautani dita.

Chapter 15

¹ Ana zabibuko tsaa ta ta wii doslimusay ko zabibu ² Kila elemi waay wii iniko talaqwa lalimibasla aamu boiimamisi kila elemi iniko ta laqwalalima aamu bababatsiti mainiko lislawutu laqwala neja. ³ Hungura ini buutu ana talehhaete kunu hhoo iniko saara iniko tusunkuna hhabu. ⁴ Laibita waay wii ana sle way wakini ado elemi taislawii balaqwala iniwaki ta zabibuko basla iniko hunguraasle bere laibitaaba way wii. ⁵ Ana Mzabibu loo hungura elemu koibita wai anasle way wasi hiruku laqa lali aamu naaa iniko bila ana islawutaabosla laisinta aara woko. ⁶ Bere hira woko meti yabasla way wii kokwa hha ado elemi likahati hira kurunkur elemu makikwa kwahhaeti aslali liefakiri. ⁷ Bere laibila ti waay wii ma bere aaremo wii liibitiri way wakini firime gamu yoyote kaslaa te hunguraasle sunku iisin. ⁸ Tiheti tata wii kono diresi iniko laqwalinta aamu naaa iniko tsatsahhatimusay wii. ⁹ Ado tikiyaraslaana tata wii ana ana qoro unaslaa hunguraa ibite ti slaamawii. ¹⁰ Bere laohota kamu uutisari ibita ti slaamawii ado kara oho kamuuutisa ta tata wii laibiti ti slaama wosi. ¹¹ Ana hhabu aaremo waki dirokini makwaamawi liwana way wakini mainiko kowaama akini litlehhti ini buutu. ¹² Heti na kamuutisari iniko luslaaslaata hunguraa loe ado do tungurna rasla ohungura. ¹³ Hiru hhaku koslaaama koma kodadiri ado heki iniko iharisi hotawasi sa waraee roso. ¹⁴ Hungura wara eeri bere laii isntaa todo kunaoo. ¹⁵ Ana oo oo mimasla yandumusay iniko yaaabutay khuiya balsa to kiisasini dadiro woso unu oo oo hungura wereee iniko sunu dikiisi aaremo ta ti tata dahhaa. ¹⁶ Iyaelehhte ibasla aana iniko ana nunaelehhe hunguraa nunku aasi lahauta laqwala kawuta aamu maamu wokini lislawini ibina heti doti wanta iniko waka kafirinte ti tatali ara umawii unkuharisi. ¹⁷ Aaremowaki unu kamu uu timisi iniko luslaaslaata kila koqo aendeewoso. ¹⁸ Bere lunkuwaki na fitsima latsahhata latsahhata iniko ana wakite akahhate wawakite ibasla hunguraa. ¹⁹ Laka bere kunu fitsima laka kunu slaa na fisima ado kwaini iniko hungura ko fitsima ko basla iniko unaelehhe ti fitsima dahhaka sada kunuu wakini na fitsima. ²⁰ Ehorse aara tusunkuna hhabuyaabutay kodadire bsala ado dadirowoso iniko kiyara neti ana hunguraa sle kunuru neti ana hunguraa sle kunuru neti qoro bere iyaohiri aarawi lka iya ohiri tokini sle qoro. ²¹ Sunkunu iisini aaremo waki tuku sauma wii iniko ko khuya basla kodi kwaana yaabu. ²² Laka bere aanakhawi basla lunsu hhabu sahhaba lakaiya iisine ibasla talkwe iniko hinko konabasla aara sa tlakweroini. ²³ Koana wakatima qoro tatasla ko wakakini. ²⁴ Iniko aiisimibasla yandu ti diroini iniko hhaku woko kwaiisini laka konaabasba tlakwe iniko hinkoini iisine tuku njadi ini arine ni waki ana a tata wii. ²⁵ Heti iyatii iniko aara li buutu iniko taka aaqani ti aara woini kiwakakini ana bila aara. Siwa kodo koboiimamisa inakhay iniko wayaaabu dirokini ti tata dahha heki na muna ko tsaba iniko kwa ti tata dahha kiyaaani. Hunguraasle qoro iyaaante iniko ana tlehhte diwaki warani tangu tlatleso. ²⁶ Siwa kodo koboiimamisa inakha iniko wayaabu diro kini ti tata dahha heki na muna ko tsaba iniko kwa ti tata dahha kiyaaani. ²⁷ Hunguraasle qoro iyaaante iniko ana tlehhte diwa ki warani tangu tlatleso.

Chapter 16

¹ Sunu hhabu aaremo waki mare tanku nu isla lunku qupitisi. ² Kunutiiti fendi la doeriko lalaali iniko hinko akhotsu iniko kila koqo kowasa wawumisi iniko iisini yandu ko hhoo sa lalaa. ³ Sunkuiisini aaremo waki iniko kokhuiyabasla tata qoro kikhuiya basla ana. ⁴ Sunu hhaba aaremowaki iniko siwa bere inakhawutu ta heti tiita islawuta ehoresa ado sinkuna hhabu laislawuta ina suna hhabisla aaremo waki tanqu tlatleso iniko adiwaki warana a hungura. ⁵ Iniko hinko haumiti ara ti kodo kwaana yaaabu iniko hhaku tidirokini kwaana maahasi kokhukhuutu? ⁶ Iniko ana hhaba aaremo waki dirokini slahhaame ini hatsiti munaiwakini. ⁷ Kama dosi sunu hhabhabima tsaba ta hhoo dirokini bere ana hautu iniko

bere ana hauti basla kohhoo iya khaya basla dirokini bere la hautu wayaaabau dirokini.⁸ Bere inakhay isi hhoo taani fitsima tlehhta tlakwe komaa tsaba komaa hukumiru.⁹ Tlehhta tlakwe iniko kiyaaaanibasla ana.¹⁰ Tlehhta tsaba iniko haumiti ara ti tata iantaa bsla kara.¹¹ Tlehhta hukumu iniko dadiro ko fitsimati kwahakumini.¹² Komu naaa lunsu hhahhabimu iniko atsahhataabasla hinko.¹³ Iniko ini muna kotsaba bereina khay sunkungati titsaba teki iniko gimbusiya basla saini loimo iniko tuku kiakhasi hhabu aaremo waki hhabu dirokini aarmo kwa khawaa.¹⁴ Ini ana diresi iniko hubu aarmowiii makitsabini dirokini.¹⁵ Gama tukukikono tata tooo hinko anahhabu iniko muna hubu aaremo wowii ma kihhabu dirokini.¹⁶ Kahhati siwa ta qunqumara iantaabasla kara makara siwa ta qunqumara ianta."¹⁷ Wakina tsatsahhatimusay wasi nusunkuhhahhabine sunkuna mihhahhabini siwa ta qunqumara iantaabsla kara ma siwa ta qunqumari maianta iniko ti tata khukhuu?¹⁸ Manikioiri gamumi kihhahabini kahhati siwa ta qunqumari khuanabasla gakiha hhabini."¹⁹ Yesu iyaarini iniko iyaebuhhiri lo komahasi nikioonaini unumahamisitaa hungura kilo kini saheti kana hhabu kahhati siwa la qunqumara iantaabasla kara makara siwa taqunqumari ianta?²⁰ E sunu hhahhabimu aaata la slahhahhaiintaa iniko fitsima tsutsuoto tlehhta wawakontaa iniko waway wokini fokiti kwaaruu.²¹ Hati hare waway konto siwa tabaaa iniko sawa ta edaha inadahati iniko bere ini laqwaliti nu ehore mama sita basla slahhaame iniko sakwaaruu woso iniko nu kono laqwali fitsimali.²² Hungura qoro waway konta hinko iniko uara kara ma nunai wakini kwaana hhaku koisla wa likibatsa kwaru wokini.²³ Balu wasi imahasitaabasla aaremo e sunu hhahhabimu bere la firinta gamu woko ti tatali sunka harisi ara umawi.²⁴ Paka hinko ana firinteibsta gamu woko ara umawi firimei hunguraasle ilaohota ma kwa aru wokini libuuta.²⁵ Agimbusu hungura ara gimba ko poibasla iniko akhotsu inko gimbusa bsal ara gimba ko poibasla iniko su hhabu pooli ta tataworo.²⁶ Balu wasi tirinta ara umawii sunkuhhababasla iniko firima ara ti tatali sa hunguraa.²⁷ Iniko kunsalaana tata loimo ini ko aana slaate iniko ini yaaante inio ati tata dahha.²⁸ Ati tata dahha anakhawu fitsimali kara haumiti fitsimaka haumiti ara ti tata."²⁹ Nosokohha na tsaatas hhatimusay wasi arinta hinko gimba mamisiti pooli iisintabasla hharetu.³⁰ Hinko huani iniko khuutu aaremo tuku,³¹ Yesu nikioo hinko ini yaaante?"³² Ilakhumisi hinko akhotsu e khuuana daha iniko unudehhinta kila koqo akoini imawuta ana waki iniko warabsla ana waki iniko tata wani aana.³³ Sunuhhahhabimu aaremo waki mainiko waay wi la hhoako inta fitsimali aaremo konta iniko sunu harisite munai baaa fitsima.

Chapter 17

¹ Yesu iya hhabu aaremo waki ma niki waratlesi wawasi dawuri khuusa niki oo tata hinko ana khawu diresenki ningoko ma musle likudiresi.² Ado sokwaharisi uuru rawa ta tuki ta slaqokoma malisiki harisi slafima ko lanko kwadi tuku kwadi tu kwaharisini.³ Heki na slafima ko lanko iniko loko tsahhaku lalala ta tsabaa taimiwaki aini kwayaaabiti Yesu Kristo.⁴ Wadiresi diti fitsimali abutisa yandu sikiya harisiti loiisimu.⁵ Hinko tata lidiresi ana diwaki a ku komo ara hhoo roqo kakomu diwaki a ku siwa fitsimakiyahhati boiisa.⁶ Apisi ila roqo ti hira sikiya harisiti diti fitsimali aale hira wagi iniko aana kabisinti ina iya ohiri aara wogo.⁷ Hinko iya khatsiri tlehhta kla gamu sikiyaharisiti ana iyadiriogo dahha.⁸ Ara gimbaba roqo sikiya harisi ti ana sini harisi inaa gibabaroqo kiyailaoho ma tsaba nikitsahhiri iniko ana adirogo dahha nikiyaaane iniko ku naana yaabiti.⁹ Sifirimu inaa firimabasla safitsima iniko kwadi sikiya harisiti iniko ina kwagi.¹⁰ Gamamataka tatoo too togo loo todo kakontuku too ana kidiresi ti isi.¹¹ Ana warabasla ka ti fitsimali iniko ina wanaa ti fitsimali anasle akhatsu ara dirogo tata kohhoo boiise ara umogo todo tunsunkuna harisiti andaa anaasle lidiwaki wanaa ado ana aku ado karadi waki warani.¹² Kadiwaki warani iyagaaawu ara una sikiya harisiti iyagaaawa hhaku kama waki diroini kwahhani iniko nu kwahhani ma tsaaruu libuutu.¹³ Hinko akhotsu ara dirogo iniko hhahhabimu heti fitsimali iniko kwaaruu wii loko buutisi waay waini ina.¹⁴ Sini harisi aara wogo kini wakina fitsima iniko ina ko fitsima kobsla ado ana ko fitsimakobasla.¹⁵ Sifirimabsal iniko libatsiti fitsimaka iniko ligaaatu akodo tlaku.¹⁶ Inako fitsimako basla ado ana do tiki fitsimakobasla.¹⁷ Liqasiti bure dirogi kul loimo ti tsabali aara wogo na tsaba.¹⁸ Iyayaabiti ti fitsimali ana sle iya yaaabu fitsimali.¹⁹ Saku ana lomo unu babatsi diroga mainiko inasle lubaiiri diroga tsaba.²⁰ To hira kobsla nisifirimu iniko akwadi ko yaaamaa ara ti aara woi hara.²¹ Mainiko inasle lidiwaki wanaa adoku tata do kara wanti waay wii anasle wai wagi unu firimu iniko ma inasle qoro litlehhitiri wai watini ma fitsima liislawutu yaaaru iniko ku niyayaabiti.²² Hhoarodo sikiya harisiti anasini harisi inaa mainiko litlehhitiri diwaki wanaa ado andaa do kara diwaki warani.²³ Ana wa waini kusle waay wii malikiislay buutisa diwaki ma fitsimaa litsahhati iniko ku naanayaabiti ,ma lunkuslaa ado, ku dokaana ,slaata.²⁴ Tata to sikiyaharisi ana ebuhhamu iniko inasle qoro liislay lidiwaki wanaa aana yamu kawari ma liislayaa arira hhoari to sikiya harisiti iniko ku iyaslaa ana siwa kiyaraka hhati tlehha msingi ko fitsima.²⁵ Tata kotsaba fitsima kwatsahhibsla ku iniko ana atsaibasla ku khuiri iniko iya yaaabiti.²⁶ Aaisimu umogo lipoo diroini aaisi lipooto mainiko slaamawadi iniko iniko iyaslaati ana laislawu latlehhti waay waay waini anasle la tlehiti waay waini."

Chapter 18

¹ Siwa Yesu kiyahhabi aaremowaki iya hautu a tsatsahhamusay wasi bonda labi kidron khua yamu bositanikiyawanti iniko ini atsatsahhatimusay wasi liedadafina waay wasi.² Hinko Yuda wodi kwaslaani lo kosi inisla iyatsahhaaara ino Yesu iya ale humimiti heki aarak mare wakali inaa tsatsahhamusay wasi.³ Inisle Yuda siwa kiyaslawini rugumita gaamusay a maofisa kwati kwadiyani dahhati kodeemusay nikiya khaye iya gakonaa taha mwenge a gamama.⁴ Inisle Yesu khulu kila gamu taokwa ale iisini tidisosi unatitisi pandali nikomahasi miya dabahita?⁵ Inasle nosoko hhabu Yesu

mnazarethi nikioo na Yesu ana anaini inisle Yuda kwainisii kwaale qariti diwaki a kwadi sige qarimusay. ⁶ Matisikihhaba ana Naini iyakiiri ara ala nikihuuu hhapeli. ⁷ Manikimahsi kara miya da bahita? inaaale ikioiri kara Yesu Mzazarethi." ⁸ Nisiki hhabu ana Yesu sunu hhabu ini ana Naini bere idabahita ana mawa kwa wakina lihautiri. ⁹ Heti iyaale doti wanti maaara wodo libuutu haqi kiyaai tikwadi sikiya harisiti wahhamisibasla kama waki." ¹⁰ Nayamu Simoni Petro kiyaale nanga kono nokogusu anoko ei tsati ta uuya yangumusay ko deemusay kodadiri umoso na yandumusay wodi aale marko. ¹¹ Petro, nooko hhabu na Yesu kiisi panga wogo ti lobi rosi soay orokitahhabasla kikombe woqo tisikiya harisi na tata?" ¹² Ma Rugumirodi ta gaaamusay a dadiro a yandumusay ko Wayahudi iya Yesu ohiri titlegi. ¹³ Ma nokotehhisi tlatlesoli pakati Anasi ini aale kuboo ta ka yafa iniko ini naale deemusa ko dadiri ti kwarisi. ¹⁴ Hinko Kayafa naale harisi uslauri Wayahudi iniko kwaslaa hiru waki li gwaa sa hira tuku. ¹⁵ Yesu kwagu su na Simoni Petro madosi tsatsa hhatimusy woko akodo tsa tsahhatimisa kwaale poo ti deemusay kodadiri inisle nikiedafu dihuaki Yesu tibehewa ta deemusay kodadiri. ¹⁶ Iniko Petro iyaale qariti fendi ta mlangoli ma tsatsahhatimusay wodo kwaale poiti deemusa ko dadiri iyatiiti ara fendi niki hautu nikigimba kaye aharerodo ta yandumusao taale mlango gaiiaatu li Petro edafimimisiti waay li. ¹⁷ Ma yaabu taorodo tale mlango gaiiaatu kwaoo Petro maku na kwadebsle endeeko hiru wodo? Inisle nikioo ana inebasla. ¹⁸ Kwadi yandumusawadi a kwad diyanikwaale aarimimitri haqi iniko kwaalehhamisiri asla iniko aale tsaqwa ma iyaale asla mitsitsine li hameri slay Petrosle iyadiwaki wane iya aslamitsitsine iyaale qariti. ¹⁹ Yesu kwamahasi na deemusay ko dadiri rawa ta tsatsahhati musay wasi a tsatsahatimisi woso. ²⁰ Yesu nikioo anahhabu pooli fitsimali ana atsahhatisi diadi ti doeri ko lalaali a doo ko ddiri ko lalaali yamu Wayahudi kikurunkurimamitiri anasle ahabiba gamu woko ti sirili. ²¹ Soay iyama hasite? mahase kwa ana itimisiri rawa ta todo kahhahhabibibu hira waki khuiiri aaremo wadi kiyahhahhabibimu. ²² Yesu kiyahhaba dosi woko ti kwadiyani kwaale qariti Yesu noko slahha ara dabawoso waminikoo doso nado toko ro slaiya hhaba sa deemusa ko dadiri? ²³ Inisle Yesu nikihhabu bere ana hhabu gimba woko kotla kuma latlehhi ara ohimusay sa tlakwa bere sono hhabu tabooo soay kini slahha. ²⁴ Nayamu Anasi kiya Yesu lehhi ti kaya fali deemusay ko dadiri kwa tsege. ²⁵ Hinko Simoni Petro iya alegariti unu hamamisi hameri iniwa nokooo na hira wadi kusle qoro ana wokokoko tsatsa hhatimusay wasi? nikiibiti nikioo ana inebasla. ²⁶ Woko koyandumusay ko deemusay ko dadiri kwaale dawaimo ko hati harerodo iniko taka ei tsata na Petro iyao kukodasli noari haditi boslanili? ²⁷ Petro nikisii ma konkimo nikitsee. ²⁸ Ma Yesu nokohubu ti Kayafaka pakati Proitorio aale matlatle taka hha ina loe iyaedafiribasla todo praitorio mare kinajisikine mali pasaka agiri. ²⁹ Manisiki dahan na Pilato nikoo ko hiruku slaa? ³⁰ Nokooo nosoko hhabu bere hiruku tlakwe iisasina basla laka aona hubanibasla dirogi." ³¹ Nikioo na Pilato hubaki hungura loe lohukumiru kata qoma aaremo waki inaaasle Wayahudi nikihhabiri kunu rusasinabsal na aaremo andaa gasa hiru koma waki. ³² Iyahhabiri hetim maaaremo ko Yesu libuutiri aara iniko kiya hhabu rawa ta slanqasa ta waara roso. ³³ mamipilato nikiedafu kara Praitorio nikioooo Yesu nokooo ku hhaapa loimo ko Wayahudiko. ³⁴ Yesu nikoo ku imahamisi aaremo waki slaanta latsahhati awa kona yaaabu na wakina limahasi ti ana. ³⁵ Manosokohhabu na Pilato ana Myahudi kobasla awu dosi koba sla? Hhaperogo adeemusay kodadiri nanakuhubiri diroi ku ana meleisiti? ³⁶ Yesu nikioo dirahi ta fitsima tebasla bere dirari laka bere yamu konto ti fitsimati yaaabu tawii laka sigi qwaqwatle maretiki titis ti Wayahudili tsaba dirari iyadi dahhata basla gwe. ³⁷ Nokooo na Pilato maku hhapaloimoko Yesu nikoo kuna ointi tiba ana hhapa loimo iniko ana kiya laqwali iniko sa aaraki ana anakhawa fitsimali ma la tlehhi ara ohimusay ko tsabarodo woko koosi tsaba taitimamisi a fori. ³⁸ Nokoo na Pilato tsaba ana loo? Inisle kiyaai hetim nikihautu ara ti Wayahudi nikiooo arimabasla ti gamu wokoli hiruku. ³⁹ Hungura aaremo kontaa koana iisima logweri tokwa tsegi waki siwa ta paksali slaantaa lawagweri hhapa loimo ko Wayahudi. ⁴⁰ Maniki tsotsoiri nikioiri heke basla suna fohinti Baraba inisle Baraba aale fisisimo.

Chapter 19

¹ Ma Yesu nokohubu na Pilato nokofifu. ² Sigeqamusawadi niki qwasaaane le gewa nikiboimisiri goqeri koeluuu qariro ko rangi ta zambarawu. ³ Nosokwakhay nokoo ku hhapaimo ko Wayahudiko ma nokodifi ara dabaiwaini. ⁴ Ma Pilato nikitiiti ara fendi niki hira oo khuumi suna hubimu hiruku dirokini mala tsahhata iniko ana ana arimi basla aara way wasi. ⁵ Ma Yesu akitiiti ara fendi iya ale eluuu boqo ko legewa a qayroko xambarawu na yamu Pilato kiya oo khuu mei hiruku diti. ⁶ Ma deemusay kodadiri akodiya ni kiya Yesu anei nikitsatso iri niki oiri etluhhumisenki etlu hhumisenki nikioo na Pilato hubaki hungura loe loetluhhamisu kwawuta iniko ana a rima basla aara waay wasi." ⁷ Pilato nokoo na Wayahudi ande komani sharyo ara slari yasi koslaa li gwaa iniko ini unaiisisini niko lalaa. ⁸ Pilato kiyaakhasi aaremo wasi iyapandakhuu tlaamuta. ⁹ Nikiedafu Praitorio kara nokoo Yesu ku akadahhati? Kama dosi sokwahhabibasla na Yesu. ¹⁰ Ma nokooo na Pilato ku gimbumamisi ta basle a ana? Ku khuu ta basle ana uuru komo logwerimu a uuru loe tluhhamisi? ¹¹ Yesu nikioo lakabere uurukontabasla ado ana lakabere sonkona harisibasla ti rawaka hinko hiru koanabatsi diroga tlakwekono ta dadiri." ¹² Aara kodo ti kiya tiiti Pilato iyaslaaani lokomay iniko Wayahudi niki tsatsairi lioina bere lomat ku were eetu ko kay sariko basla kilo kiiisani iniko ahhapa loimo tlehetei aluko kasarili. ¹³ Pilato kiyaakhosi aaremo waki nikiya Yesu huba fendi li manikiibiti ti kiti ko hukumiruli yamu wadik ko poai ado sakafu iniko ara Kiebrania gabatha. ¹⁴ Balu koboimisu sa paska kiya dahati tisiwa ta saha lahhoi nikioo na Pilato Wayahudi ila khumie hhepa loimo wokini aheki diti. ¹⁵ Nikitsotsoiri batsenki ba tsenki etluhhumisenki nikiooo na Pilato oetluhhumisa hhalo imowoki? Deemusay kodadiri nikiooo andaa ko mana basla hhapa loimo to kaisari. ¹⁶ Nayamu Pilato kiya Yesu batsi diroina ma ara matlatle. ¹⁷ Ma Yesu nokohubu nainaaale ini sle nikiyatiiti tali so kofirini msalaba woso ini loo paka yamu tikiowain kho kho ko saga

ara Kiebrania koowaini Golgotha.¹⁸ Na yamu Yesu tokwa etluhhumisi diwaki aay hhawate njadi woko ara barati woko sle ara barati Yesu tlaatwa ini.¹⁹ Ma Pilato nikitsaqani kalay noko qasi rawa msalabati disika tsaaani YESUMNAZARETHI HHAPALOIMO KO WAYAHUDI.²⁰ Wayahudi na aa iyasaomine kalay soay yamu woqi Yesu toka etlahhamisi atsay a mji kalay woqo kwatsaqani ara kie Kiebrania ara kirumi ara Kiyunani.²¹ Makodiyani ko deemausay ko Wayahudi nokooo Pilato mare katsaqanti hhapaloimo ko Wayahudi maini iyao ana hhapaloimo ko Wayahudi.²² Niisle Pilato nkoo kana tsaaamu ana tsaqamu."²³ Siwa sigeqarimusay kiya Yesu etlumisi iyahudiri qaaay rowasi niki dehini ti upai tsigahhi kila sigetaaarimusay upa waki dosi qoro akaneho sle maka nehorodosle kaale hirinei ti basla iniko kaale tsege tuku rawaka.²⁴ Ma nudungu hhahhabine ina kiloini mare kafehhamisani nakura difaqi laarimani tamiya tlehhi ti iya tiiti ma tsaqaru wodo lokobuutisi to takahha babini iyadehhi qair rowii ae louu miru wi niki kara difu."²⁵ Sige qarimusya iya iisine aaremo waki iyoroini tana Yesu hatoini tana iyoroinii tana mariamu hare ta Kleopa a Mariamu Magdalena hay ti kay waki iyaale qarimiti tsayu a msalaba ko Yesu.²⁶ Yesu kiyairoini ani diwaki a tsaslaa kwaqrarimiti tsayuti nikoo ti iyoroini hatihare ila khumisi arimi ningogo ohediti.²⁷ Ma nokosohhabu tsatsahhatimusay wodo ila khamisi ohe diti iyorokini ti disa kodo tsatsa hhatimusay nokohubu ara aya woso.²⁸ Siwa taysi Yesu iya khuu tuku ine fakiti ma leefakisani tsaqaru oini wakha arimi.²⁹ Khosli taale hatsiti siki taale qai hayi manikiaasiri sifongo ta hatsiti siki rawa taufito ko hisopo nosoko eqasi ti afo wosi.³⁰ Taka adniti na Yesu isi nikoo inefakiti ma niki ponooso saga woso niki sabisini Muna woso.³¹ Iniko aale siwa ta tsaqaru iniko slaqo kislai labali siwata sabatoli (iniko sabato abalu ko muhihu) Pilato kwa firini ana Wayahudi yawaini kokwadi ti kiyae tluhhumisi liki qetimisi ma slaqowaini sle likiyaoso e yukutimisi.³² Masige qarimusaya kiyakhaye moko etimisi yaahiru ko tlatlaso ako njadi ti kiyaaale etluhhumisi diwaki a Yesu.³³ Tosokwa dadhi Yesu kwaslay ini buutu ini gwaa iniko yaawosi kiyaqetimisibasla.³⁴ Kama dosi woko sige qarimusy iya Yesu mutu daqero ara labala manikiya mayko tsere.³⁵ Ini kwaarini heti initlesi arima arima wasi ko tsaba ini khuu iniko kiyahhabu ta tsaba ma hunguraasle qoro layaaantaa.³⁶ Aaremo waki aale ma aara wodo tokwahhabu lislawinti buuta hhaku kama koso kama tokoqetisi."³⁷ Makara tsaaaru woko oini ko khuunu ini kwamutiri."³⁸ Siwa ta aaremowaki Yusufu ku Arimathaya iniko ale tsatsa hhatimusay ko Yesu iniko ara qabiti nu sa Wayahudi tlaame Pilato kwa firini iniko slaqwa ta Yesu lahuhu ma Pilato nikiyaaani ma Yusufu nikiya khay sabatsa slaqwa ta Yesu.³⁹ Ma Nikodemu iniko didi tlatlesoli iya Yesu gusu ara amasi inisle inikiya khay ini iya hubu ara slahhalu manemane audi slawiru eloa ta ratili miya waki.⁴⁰ Ma slaqwa ta Yesu nakahu nakatsege ti sandali ta kitanili diwaki adu iirodi aado kiyara wanti etsahharoini ta Wayahudi siwa ta tipali.⁴¹ Yamu iniko Yesu tokwaetluhhumisi iyawanti boistani waay bositani ayawanti aysi ta aabu iniko hiru hhaku kama waki tokwa folo disi.⁴² Mainiko abalu ko boiimisi ko Wayahudi mainiko aya sirodo aale tsayu ma Yesu noko aatisi waay wasi.

Chapter 20

¹ Takahha balu ko tlatleso tabalu takahha iboaa Mariamu Magdalena iyakhawatu ti aay sit nikiarinti tlaaarodo kana batsa ta aysika.² Manikislarooositi tauuru ti Simoni Petro khuu a ti tsatsahhamusay wodo woko iniko tokwa slaa na Yesu ma nisikihhebu kono hubu dadiruti ayasika andaasle khuana basla yamu tokwa qasi."³ Ma Petro akodo tsatsahhamusay woko nikitiitiri taysi khua.⁴ Slome iya feetiri ta uuru diwaki tsatsahhamusay wodo woko iyalidahha tauuru neja kuliko Petro nikidahati aysi li ko tlatleso.⁵ Nikiqariti ma nikiila khumisi tiaqsitli nikiarini sandarodo ta kitani ini qati iniko iyaeda fibsal waayli.⁶ Ma Simoni Petro insle nikidahanikie dafu ti waay aysili nikia rini sanda rodi ta kitani ini qati haqi.⁷ Alesorodo taale sagawosi wanti iyaale qatibasla diwaki a sandarodi ta kitani iniko iyaale qati daqarili ini waki.⁸ Nayamu tsatsahhamusay wodo woko inisle kiyadafi way aysili nikiarini nikiyaaani.⁹ Inioo paka siwarodo iyaale ka hhiri iyatsahhiri basla tsaqaru iniko kwa slaa Yesu liyaslafu kara ti kwa fakiyaa.¹⁰ Ma tsatsahhamisa niki hautiri kara ara ayoini.¹¹ Kama dosi Mariamu iyaale qariti taysili iyaaaamiminti kiyaaale pandakhukhuuuti aaee iyaqariti ma nikiila khumisi taysili.¹² Nikiarinti malaika njadi ko sara ta aabaku ini ibibitiri woko sagali woko yaali yamu iniko Yesu kiyaqati.¹³ Nakao na ina hati hare soay aaaaminti? Nikoo naisle iniko go sinki dadiro wii hubiri anasle khuabasla yamu tokwa qasi."¹⁴ Kiyahhabiti isi iyafokiti niki Yesu anti ini qariti iniko iyatsahhatibsla kaale Yesuko.¹⁵ Nakao na Yesu iya soay aaaaminti? Miya dabahiti? Inisle ta li wawamamisiti kodo ko bostani boiimamisa nokooo bere ini ku nohubiti sihhabiti yamu kono qasiti anasle ohubu."¹⁶ Nakao na Yesu mariamu inisle nikifokiti iniwaki nakaa arakiarami rabani iniko heti oa tsahhamusay.¹⁷ Nakao na Yesu mare kinangusi ti kahha ana tlamibsla ti tatakhuu inio la huatu ara ti haay watini tisi hhaba bakawautu iniko tlawu ti tata wii khua iniko qoro tata wokini lataa ti a lalaa rokini.¹⁸ Mariamu Magdalena inikya khawutu nisikiya hhaba kay tsatsahhatimaisay ono ari dadiro maainiko sonkono hhabu aaremo waki.¹⁹ Ma takaamasi tlehhi balu wasi baluko tlatlesoko balu ifodoeri kiyaaale pingi qi balu ifodoeri kiyaaale pingigi ni yamu tsatsahhamusay kiyawane sa Wayahudi tlaame Yesu iyakhaa nikiqariti tlatlawaini nikioo hhoa lidirokinu wanti.²⁰ Kiyahheesi hhaba isi nisi kilaqani dabaiwaisi adaqari rosi kokwaani dadiro na tsatsahhemusay iya kwaane.²¹ Maka nikioo na Yesu kara hhoa liwanti a hunguraa ado tiki yaaabu ana tata ana ma dori anasle unu yaaabimu hunguraa."²² Yesu kiyahhabiti isi nikiefahha nikioo ilaohei muna kohhoo.²³ Woko kosemehhahhima tlakwe kini semehhini akwa kiri tsegite kiritsege."²⁴ Thomaso waki ti kwa mibi njadi tokwawowinini didimas iykoni basla tsatsahha Musa indeewasi Yesu kiya khay.²⁵ Kwadi tsatsahhamusay wakina nosokohhabu maqako ono arani dadiro inisle nokoo bere laarimabsla kalay ko Musumari ti dabaiwosi la qasi ditsuwii ti halama rodi ma qoro qasa dabawii ti daqari rosi yaaamabasla."²⁶ Siwa ta balu dakati tsatsahhamusay iya sagali wane insle Thomaso iya diwaki wane aini siwa ifodoeri tikiya tsegiti Yesu iya qariti tlaaa tlaaa waini niki oo hho li wanti a hunguraa."²⁷ Ma Thomaso nokooo hinde dintsa rogo taarinti dabaiwii hinde diti dabaiwagi

tiqasiti ti daqariri mare katlehthiti ko yaaaamibsla iniko yaaami." ²⁸ Insle Thomaso nikioo nosoko hhabu dadiro wii alalaa ri." ²⁹ Nokoo na Yesu iniko inianti ana yaaanti kiniboiisi inaa ko yaaaaamaa bila ariru." ³⁰ Ma Yesu iyaiisini laqara naaa panda ta tsatsahhemusay li iniko iyaelabiti basla la katsa qani ti kilabuki. ³¹ Iniko heti kana tsaqani iniko mala yaaanti iniko Yesu na Kristolo nuko lalaa ma bere ana yaaante la slafima konta ti umawosi.

Chapter 21

¹ Siwa ta aaremowadi Yesu ulaqani kara ti tsatsahhamusay ti Bahari ta Tiberiali dotina do tunkuna laqani iniwaki. ² Simoni Petro iyadiwaki wane a Thomaso tokoowaini bidimasi Nathanaeli ko bara ta Galilaya haay ko zebedayo atsatsahhamusay wikinaasle njadi ko Yesu. ³ Simoni Petro nikioo ana samaki tu uuru kakawa nokoo naina andaasle qoro humitani a ku niki hautiri nikiedafiri ti mashuwali iniko amasi wasi tuki iyaslawinei basla gamu yoyote. ⁴ ma tlatleko taka pisi Yesu iya qariti daqarili inaaasla tsatsahhamusa iyatsahhiribsal iniko ka Yesuko. ⁵ Ma Yesu ikioo ti musombali mikonta ta aago? ina nikioiri hhaku. ⁶ Nikioo eetisei wavu ara bara ta uuya ta mashuwa hungura slawinta ta mimina hinko manikieetsiri wovu inaaasle iya islayeibasla dukha kare sana uumu ko samaki. ⁷ Ma tsatsahhamusay wodo tokwa slaa na Yesu niki hhaba sa Petro dadirolo ma Simoni Petro kiyaakhasi tiba dadirolo nunjune tsege kay rowasi (Iniko kiya eluubisala ta boii) ma nunkune slakha ti baharili. ⁸ Tsatsahhamusay wakina niki yakhayeti mashuwali iniko iyasigeli waneibsla pwani sla winti mila miya waki ti daqari dahha) iyaale nyavu dukhukhune kwaale samaki hatsi. ⁹ Kiyadahiri daqarili iyaarine asla ta khaba haiia rawa wasi samaki na wanti a mkate. ¹⁰ Nikoo na Yesu hindare soamaki waki kana tuuunte hinko doti. ¹¹ Ma Simoni Petro nikitsaaani nokodukhu wavu wodo kwa aleha tsi samaki tadiyahani tanini na samaki 153, iniko kama kaale naaa wacu wodo iya fehthiti basla. ¹² Nikioo hautare lawinta qontu hhaku tsatsahhamusay konia waki kwa tihi loko mahasi ku miya ini? iya tsahhiri aale dadiro loo. ¹³ Yesu nikiyakhay nikitles makate wodo mani sikiharisi niki qoro dosoiisi ti samakirodi sle. ¹⁴ Heti amara ta tamu Yesu kuna laqani ti tsatsahhamusay wasi siwa kiyaslafi ti kwafakiyea. ¹⁵ Siwa kiyaale qaontu aagiri Simoni Petro, Simoni, Simoni nu ko Yahana kiyoo na Yesu ma islaaantaa ana kwa baaa?"Petro nikioo edadiro kwani ku khuutabasle ana waslaa nokoo na Yesu aagimisi be/uu wii." ¹⁶ Nokoo mara tanjadi Simon huko yano tasabaiyaslaati? Nokooo na Petro e dadiro ku khuutu waslaa nkoo na Yesu deemi be/uuwii." ¹⁷ Nokooo kara mara ta tamu Simoni nu ko Yahana tsaba iyaslaati Petro iya ewawumisi do to kwaoin mara ta tamu tsaba kuiyaslaati? Nokooo na ini dadiro khuu ta tuku khuutu wa slaa nokooo na Yesu aagimisi be/uu wii. ¹⁸ Ee sohahhabimau kaale musombi moko aetsahhati eluuumiru qariro kuwaki lahautu ara yamu wakina yamu ko hhaaati ineko bere ana garimo tle hthiti dikiisiti dabaiwagi masoko eluuu na woko qayro nakolehhisi hamu ka slaanti basla khua." ¹⁹ Yesu iya hhabu heti malilaqani slanqasa mi tagwaara iniko la Petro bere ini lalaa diresi swakiya beti hhabu Petro nokoo," iyagusisiti." ²⁰ Petro iyatoki niki tsatsahhamusay wodo ani iniko tokwat slaa na Yesu nikiqusa heki na kodo kwaenakaaa ti munai ko Yesuli siwa taaago ta khai noko mahasi dadiro miya nakusiaslaa? ²¹ Kwaani na Petro ma niki Yesu mahasi dadiro hiruku meleisi?" ²² Yesu nikioo bere slaamu limeti la to khawa kumislaati iyagusiti. ²³ Ma tsabirusi nikipasiti ti dawaiili iniko tsatsahhamusay gwaiya basla iniko Petro sokwahhabibasla na Yesu tiba tsa tsahhamusay gwaya basla bere slaani ini limeti paka la ya khawa taa na slaa?" ²⁴ Heki na tsatsahhamusay kotlesa yaaaru ko aaremo waki na kodo kwatsaqani aaremo waki khuani yaaaru waoso ko tsaba. ²⁵ Aaremo wakina wana naaa iniko Yesu kiyaiisini bere kila togo tatsaqani iniko laka fitsima loesle ni buutibsla gamitu kitabai iniko tikiya tsaani.

Acts

Chapter 1

¹ Kitabu koansirodi owatsaqam Theofilo ahab some Yesu Kiratlatles tisiruros atsatsahhatimisu. ² Paka tleheri ini tokorailaoh rawali. Heiya tlehet kiyatiiti afoota kamuqutisa hara muna kohhoo hara yaaabutay kiyaelaehhi. ³ Kiyabuuti ekihhima wos ini iyapoo diroini iya slaf tsobaros naaa nikiyapoot. hara balu miberi tsigahha ungunapis diroini iyagimbusu dira ta lalaa. ⁴ Tukunaslaslislaiyei diwaki kiyakamuuutis mare hautiri yerusalemaka inikko llibalatiri sa tara kokowa hhab na tata kiya oo aakhasite ti diroa. ⁵ Tiba Yohana iyahhuntsu anaay iniko kunhhuntisu ara muna kohhoo tibalu wak ninali." ⁶ Tukunasloslayei diwaki kowamahas dadiroo hinko hee nasiwa lisikiqisiti Isaraeli hhoa? ⁷ Ini kikioo dosikobasl tidirokini tsahha tisiwati ta tataa inrikunguu hara quru wos loloo. ⁸ Iniko ilaohotaa uuru imuna kohhoa bereinakhay tirawawakini unguraasle tlehthita yaaabutim wii yamu slome ti Yerusalemu ha Uyahudi slome ha Samaria sa fakoo ta hapee. ⁹ Dadiroo kiyahheesi hhaba hee kiyakhuunei rawali inik kowagegeri rawali ma tsafi nikigibisiti marelokoan hara ilawaini. ¹⁰ Dikiyakhuunei daurili taboii kiyahaumimiti to hapu hira njadi niki qrimiti yee tlaqawaini iyadahasiri qayro ko aabaku. ¹¹ Iyaoiri unguraa hira ko Galilaya soay qarimitaa ditii ladaurili khuuntaa? Yesu skowatlai hara dauri iyakiq dorod loloy ado dokoraante kiyahaumimiti hara dauri. ¹² Manikya kiyiyere Yerusalemuli tidandemo k mizaitunika kotsayuliwara ha Yerusalemu arakhotsa a tleheri ta sabato. ¹³ Kiyahiri iyahautiri ghorofani yamu kiyaimimitiri. Ina a Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipino, Batholomayo,, Mathayo, Yakobo nuuko Alfayo, Simoni, Zelote a Yuda nuu ko Yakobo. ¹⁴ Slome kunaaraslahhiri ado hiru wak iyakasinee harafiro neja. Diwaki hakwas iyawanee tikay mariamu mama roini te Yesu ha haay waini ko hhawate. ¹⁵ Tibalu wadiy Petro iyaqariti tlaaatlaaa dawaiili bere hire 120, nikioo. ¹⁶ Dawa dokirawanti litlehthiti tiba tsaqaru lokoefas maa ansirodii muna kohhoo iyao harafoo ta Daudi sa Yuda kwaditikiyao kwa kowa iniohiri Yesu. ¹⁷ Gawe ini saka diwaki warani iyailaoh mokoti sos ta marampetee ti

yandukii.¹⁸ Hinkoo hiriku hek iyatlakhuni lohay sagamu gamu wodi kiyailaoh satlakwe ros madisi nikihuu nikisaga gatisi slaqwa nikfehhiti ha wanqanqanteri nikiyapoiri nikikuumitiri.¹⁹ Slome kowahotiyee Yerusalemuli iyaakhasiri aaras malohasi nakaoo oo hara gimba woni akeldiwa isi na qaymo ta tsere.²⁰ Tikitabu ko Zaburili katsaqani tlakhati lohawosi litlehhiti tongoo hhaku taibita kama waka haqii rusasimu hiru woko lihuhu lohay wos kohira dee.²¹ Istaloo mados wak kohhawata tukunakonee haandaa Yesu iyatiiti hakiyae dafii diritoni.²² Titlatlesoka ta hhunsitaa ta Yohana paka tlehemiro di tokowahurii hara rawaa iyatlehhiti alhorumusay ko slafimawatini.²³ Nikiqasiri pandali hhawate njadi Yusufu tokowa qogo barnaba, tokowakaradooo Yusto a mathia.²⁴ Inaa iyafiririnee lioinaa kuu dadiroo kotsahhahhawa munaiko hira slome hinko qasi pooli kalo tikwaki njadii kowaelehheti.²⁵ Tlesi lohay tiyanduli a ti yaaamutay disi Yuda iya tisini ta tlaku nikihauti hara diros.²⁶ Nikelehhtiyee sa inaa elehhanikiehuuti ti mathia tokowari fari diwarki ayaqabutaiwadi mibaa waki.

Chapter 2

¹ Kiyadayati tlehehi ta Pentekoste slome iadiwaki waki wanee diwaki. ² Totsegee niki yatiiti khuruumo rawada dauri dauri dauri aahna ado tsaqwa ta guhhi, nikihatsisi doo tuku yamu kiya ibibitiyee. ³ Aisi niyatiiti tsifira aao tsifira ta aslaa tukunade hhinti nikitlehhiti rawawaini diroini tunaa slomeli. ⁴ Inaa slome nikiha tsihi na muna ko hhoo nikiwanjinee hhabiru hara gimbambaaa ta hatlaa adodoo muna kiyaqimbi hhaba. ⁵ Ma iyawanee Wayahudi kowahotitinee Yerusalemu hira ko lalaa tikila hhape bira kodaurili. ⁶ Khuruumok tokowaakhasii imitahira ningi yaka yee diwaku nikiwanjinee tlaratlaray sagaa kila hiru iyaakhasi ara gimba wosi ini loimo. ⁷ Iyaetlokhoiri inihirimutiye inaa nikioiri tsoboli kwa slome kogimbumamisiya hara gimbaworo sayanduko uuruko lalaa. ⁸ Soay andaa iakhamisani hiraslome tiidara tikira laqwaliy? ⁹ Wapattthia ha wamedi ha waelamu kwas koibimamitaa mesopotamia Yahudi ha kapadokia hati ponto ha Asia. ¹⁰ Ti rigia Pamfilia, ti Misrii a lohay ko libya ha takirene ha dahaye kowa rumi dahhaa. ¹¹ Wayahudi ha waongofu, wakrete ha waarabu iakhamisani gimbumamisiyaa hara gimbaworo sayanduko uuruko lalaa. ¹² Slome iyaetlokhoiri nikitlatlatlatimisi sukunahhahha binee inaa a inaa hee na miini? ¹³ Iniko wakinaa nikihheritiri nikioiri kwak kiyahatsis hara bura ta aab. ¹⁴ Iniko Petro nikiqariti diwakii ha kwadi mib hawak nikitsotsoo hara aforos nisikihhab hira ko Yudea ha slome kohatatimaa ditili Yerusalemuli he tsahhak dirokini Eitse taboti aaremo wii. ¹⁵ Hirawak inionimitirisl ado dokarwawumamisiite doti ninkoo matlatle siwa tam. ¹⁶ Iniko heti iyawant kahhab harati yaaabutay Yoeli. ¹⁷ Tlehhiti ti tlehehi ta efakoli lalaa oinii kuus muna wii ti hira slomeli. Haay wakini ha sagimetu arima ha garu wakinislee tletinaa tleta. ¹⁸ Dosi rawa taaabutay wii a yaaabutay wii ko tikay tibalu wasi kuus muna wii inaasle hhabiri. ¹⁹ Laqamu muree rawali aara birali fitsimali tseree aslaa atiitoo ta quu. ²⁰ Khuu kafokitisi lieboaa tlehhiti aslehhete hhele tseree tlehhiti dikiriwa kahhi losona koatlokhoa ko dadiroo. ²¹ Tlehhiti maa kila hiru inikoo kodaoaa umako dadiroo koslakhas. ²² Hira ko Israeli akhase gimbambati Yesu ko Nazareti hiru tokowa poisi na lalaa dirokini satisiru kolloo koetlokhoa ha aaremo kowadiros dahhaaa tlaaa wakini ado unguraa dokakhuutey. ²³ Iniko sagimba tokowa slaa taltlesoka ha khua ta lalaa. Kowaitiitisi, na huguraa, hara dasai ko hira ko tlaku owaetluhumsie nokogasi. ²⁴ Iniloo lala kowa wartles sosokkosatsislahhaame ta gwaara dirosi iniko iya tlehhitibasl dirosii aailisa haisi. ²⁵ Dosi Daudi oini inloimo owaar dadiroo balu slome pandari iniwani dabawii ko uuyali dosii disapisi yabas. ²⁶ Dosi muna wii iya kwaaruu koni hatsifira riibte iyakwaanii. Ha slaqwariisle ibiti tihemali. ²⁷ Omutabasl lohaui li tlakwe khuu timbitabasl hiru wogi li gubema an. ²⁸ Kuu kowa poisi diroi amo ta slafimaa itisinii alahatsi kwaaruu panarogii. ²⁹ Dawai islaw lagimbusu dirokini hara tihemaa gimbako tata wor Daudi, ini iya gwaa nokotip ha asi ros slee ha andaa hinkosle dotii. ³⁰ Dosii ayaaabutay iyatsahha lalaa iyalausiti lao ti dirosi ini qasiti wak ti laqwalima wosii ti kitii koansili. ³¹ Kaani heti takahh nikioo saslafima ko Kristo wawamayibasl hhamali ha slaqwaros sle iyagubiti. ³² Yesuk yaa kowaslafisi na lalaa ini andaa slomi araohimosay. ³³ Maa tokowa waratlesii tidaba ko lalaali kouuya ko lalaa nikiilaoh aara komuna kohhoo kowa ti tata in iyaeesi aara unguraa kowantee nokoakhasite. ³⁴ Inii daudi iyatlayibasl dauri khua iniko inioo dadiroo iyao ti dadiroo lalaali. ³⁵ Isiti dabawii kouuyali paka litisimi hirawagi kotlak kitii sa yaa waga. ³⁶ Hinkoo doo tuku ko Israeli litsahhati tsobali iyatasinii ini na dadiroo Kristo heki Yesu kowaetluhu umisitie. ³⁷ Maa kiya akhasirii dosii nikimuti timunaiwainni niki hhabiri sa Petro ha yaaabuti wakinaa dawai meleti sani. ³⁸ Nikoo na Petro slee narslohhan lukunar kuusu slome ti uma ko Yesu Kristoli sasimehhuu sa tlakwe rokini ila ohotaa hubay komuna kohhoo. ³⁹ Dirokini aako hati haay wakini hakwadi slome kosligeli wara hira naaa adoo dotikiri oo oo na dadiroo lalaa rori. ⁴⁰ Hara idara naaa iyaarini nisikihhab iyao unitisie latiitaa ti laqwalima kotlakwaa. ⁴¹ Nadi kiya ilaohiri aaremo was nikirkuumisi disi nikiro ginee tibalu wasi ado hira elfu tamu. ⁴² Niki wantinee tsatsahhatimisu ta yaaabutay ha akhamisu ti mukate dehhele atifiroli. ⁴³ Tlaame niki yakhauti ti kila hiruli ha hhirima naaa ha aaremo aaremo niyati yaaabutay konee. ⁴⁴ Slome kowa yaaanee iyadiwaki wanee na hara Gamaa roini diwaki. ⁴⁵ Iyauzinee gamama roina ha bamamaroini nkadehhinee diwakii kila hiru dokiya slaanii. ⁴⁶ Dosi balu kiya khotsitsinei iya khotsiri diwaki ti doo ko lalaali iya dehhele mukate ti deeli iunaraslahhiri tiaagoli haraqesee hara hhislaaaee ta muna. ⁴⁷ Iyakwaanee ti lalaali iyaara timbo konee ta inaa slome kiyaararogin balu ha balu na dadiroo kwadi tiki ya slaslahhamimisi.

Chapter 3

¹ Hinkoo Peter ha Yohana iyadooko lalaa khukhukhuuyei siwa ta firo saa lahhoo. ² Hiru wokooo qentuu iyakhotsinibsl kwanda tokowalaqwali kowatogegeririni balu slome kowato qatimimisi ti afodoo ko doo ko lalaali tokowaoooo kohhoo,

mali firirini tisootihitawadi kowadoo ko lalaa khukhukhuuwei. ³ Kiyaarinii Petro ha Hohana insapiri edafa doo ko lalaali iyafirini tisoo. ⁴ Petro iyaekahasi ilaa diwakii ha Yohana, iyao kunkhuunti andaa. ⁵ Nikiyakhuni na qentu iyaaraafaan ilaaho gamu wokoo tidiroina. ⁶ Inikoo Petro nikioo, pesa na zahabu ana komabas iniko gamu wodo kakomu oharisi sakuu. Tiumako Yesu Kristo ko Nazareti khotsi." ⁷ Nokohubu na Petro hara dabawosi ko uuya ma noko gegeri rawali: Totsigee yaawasi ha diqayo ko faradu wasi nikiuuru slayei. ⁸ Etsoomiti rawali hiru ko qentuu iyaqariti nikiansini khotso, nikiedaf dooko lalaali diwakii ha Petro ha Yohana iyakhotsitsini lietsoomiti hara lalaa ehosa. ⁹ Kuwaani nahira slome khotsini ha lalaa ehoba. ¹⁰ Nikitsahhiri tiba na hiru wodi kowaibimimiti kowafiririni tisoo ti afodoo kohhoi kodoo ko lalaa, kiyahatsi na Etlokhoo nikietlokhohi sa gamu wodi kowa tiiti dirosii. ¹¹ Ado dotikiraohi Petro ha Yohana hiriaslome diwakii nikilakitiri hara khoroo tikiya qoqi ko Sulemani iyaetlokhohi neja. ¹² Petro kiyaarini dosi ini nikioo hira unguraa hira ko Israeli soay etlokhoontaa? Soay ilawakini iyadirotini kuumisita oota heki andaa nintisiman likhotsini hara uuru woro looloo ha arapaaru woro?" ¹³ Lalaa ta Ibrahimu ha ta isaka hata Yakobo, lalaa tantataworu iyadiresiti yaaabutay wosi Yesu. Heki nosowaharisitee nanguraa noko siitee pandaa ta Pialatoli kama inikiyaslaani lokogemai ha hhoa. ¹⁴ Owasiitee hiru wokini kohhoo kotsoba nadosii aslaantee kowagasi loko gemay. ¹⁵ Unguraa agasitee hiru kohhoo sa slafimaa kolankoo tokowa slafisi tihirakowa fakiea andaa sigageqaritisayakois. ¹⁶ Hinkoo sahhoo tiumawosii hiru wodi koarintee ha tsahha kowatisini uuru koni. Hhoa Tarati Yesu hati sokowaharisi ini hhoa tadadiri taslaqwa pandaro kinii unguraa slome. ¹⁷ Hinkoo dawii kuuu atsitee titlakweli iyodasi tisinee habatimusay woin. ¹⁸ Inikoo aaremo tisikiyahhabu na lalaa siwarodaa hara afoo ta yaaabutay waini slome tiba isi Kristo ikihhima slay hinkoo inefakisi. ¹⁹ Hinkoo natisimani ma lafokitaa maa tlakwerokini lakaislay batsa tuk saliyakhaut siwaa ta qwantsisoo sawara ta dadiroo. ²⁰ Ha loko aslay yaaba Kristo tokowaelehh likoyaaab saunguraa Yesu. ²¹ Ini natsahhit uuru dauri loilaohi ya paka siwa ta kitisa gamama slome doro lalaa kiyar gimbusti ansirodi sigiy hara afoo ta yaaabutay kohhoo. ²² Tsobaliy Musa iyahhab dadiroo lalaa wartlesiti yaaabutay ado ana tisawai rokini hahhaka. oitimisita aaremo kihhabi dirokinii. ²³ Iyatiiti tiba hiru koitimamisaibasl tinasi kii kohhamisi litiiti tihirakaa. ²⁴ E hamanabii slome to Samweli batsa hakwadi kowa gusiyei tidirosaa iyagimbusiri iyatsabinee baluwakii. ²⁵ Hunguraa haay ko yaabutay ahhaba lalaa kiyatisini diwakii hana garuu adodokiyaooti ti Abrahamuli tipisakarorogii hira some ko fitsima sikiharisi hhoa. ²⁶ Siwa lalaa kiyawartlesi yandusay wos kowayaab dirokini tlatlesoka kuna gotisi hunguraa hafokita tati tlakwerokini dahha."

Chapter 4

¹ Di Petro nee Yohana kiyagimbamimisiya i ahira makuhani a deemusay kodoo ko lalaa a masadukayo sikiya hatu. ² Iya ale qupimitiri neja sa Petro a Hohana iya tsatsahhatimimisiya hira arema ko Yesu atsaturu rama ko slatimamasa ti hira kwa foti yea. ³ Kiya ohini nikieqasi qerazati paka matlatle kwa qusir ta ale tlehhet khwai. ⁴ Ini ko hira naaa kwa aleakhasiri aara iyaaane ana uuru ko hay hhawa te kwa ale yaaare kiyara slohho dahiri eyu koani. ⁵ Kama kiya dahati matlatle lalaa yaqusi ti kwaini kodiyan garu atsaqomusay diwaki iyakurunkuritiri Yerusalemuli. ⁶ Anasi kuhani ko dadiri kwa wana, a Kayafa a Yohana a Iskanda, slome kwawane ahay waini a kuhani ko dadiri. ⁷ Tikiya ale qasi Petro a Yohana tlaaa waini kiya mahasa ara uuru mi amu ara umamimi aiisinte i isi?" ⁸ Maa Petro, iyahats muna ko lalaa nikoo unguraa kuwa dirarayee sa hira a garuu. ⁹ Bere andaa las tadotii kunmahamisi sa tisiru ko hhoo takatisini sa hiruk komamaaa samiini hiruku kowa hheesi. ¹⁰ Hone tsahhakine iisi dirokinii hati hira slome ti Israelili harati uma Yesu Kristo konazareti kowa etluhhumistee tokowa slafisi na lalaa ti hira kowafakiea hara amoros tiba hiruku heki qariti ditii pandarokini hara slafimaa. ¹¹ Yesu Kristo tlaaa kahheritee ana unguraa tlehhimusay iniko nakatisini tlaaa tadadir tadaqari. ¹² Hhaku okokiru ti hiru wokili koma tlehhti slome. Dosii hhaku uma wokoo bira ko daurili tisikiyaharisi hira dosii saisi islawan lunkuru ohin." ¹³ Ma kiyaarinei tihemaa ko Petro ha Yohana ma hiki tsahhiri tina inaa atohira ko kawaid akowasomineibasl iyaetlokhohi nikitsahhiri tiba Petro a Yohana iyadiwaki wane a Yesu. ¹⁴ Sagaa sikiyaarine hiru wodi tokowahhae iyaqariti uwakii hainaa iyakoneibasl aara kohhaba tihetili. ¹⁵ Iniko kiyahheesiri kamuuutisa yaaabutay lihautiri pandaa ta kwaslemaka tabarazaka iyagimbusiri inaa kiloini. ¹⁶ Nikioiri imeletisan hira wak? Tsubaliloo mislay koetlokhoo kowa tisin harati diroini kokhuu na kila hiru koibimamita Yerusalemuli islwanabaslasian isi. ¹⁷ Iniko hinkoo bereslaaman gimbacki kokotsahhiyabas na hira hone nitlahhasan mare ligimbumimisiri kara tihirali tiumakili. ¹⁸ Kiyao oo Petro a Yohana dooli nikikamuuutisi maree liigimbusiyaa a litsatsahhatimiyaa hara uma ko Yesu. ¹⁹ Inikoo Petro a Yohana iyakitisiri afoo nikioiri bere adoo tabooo ila ko lalaali launduraa muritan baaa lalaa hukumime i hunguraa. ²⁰ Hinko andaa islwanaslamawani gimbusa aaremo kwadi tiki yaaran a tikiya khasan. ²¹ Ma tikiya tlahhasii nea Petro a Yohana kiyamay lihautiyaa. Iyaisalayeibasl li slawinaa aara ko Ekihhima harisa sainaa sagawe hira slome iya hhobibitiri lalaa satod satisiru wod kowa tiiti. ²² Hiru wod kowailaohi mislay ko haemisulawisi kiyadahii dira ta kwara miberitsi gahh ara gamu. ²³ Madis tikiyamay hhoali Petro a Yohana iyakhayee aratihirawain nikihhabyee slome doro makuhani kodiyan a garuu doro tikiyar yaaab. ²⁴ Kiyaakhasiriy bimbasiyatsotsoiri hara afo roin diwakii ti lalaali liinaa dadiroo kuu kowabotisi dauri a fitsimaa tlawi a gamama slome waay wasiy. ²⁵ Kuu looloo ara muna koladaa ara afoo ta tata wor Daudi, yandumusimo owg iyao soay hira ko fitsima inisinee tlakwe ma hira nikiwawumisiri aaremo kofayimaibas? ²⁶ Hhapaloe ta fitsima una qoamaitisiri diwakii a deemusay ko haparu niki kurunkurutiri diwakii ha dadiroo ha kara masihi wosi." ²⁷ Tsobaliloo slome herode a Pintio Pilato diwakii a hira ko harapu a hira ko wa Israeli iyakurunkuritiri diwakii ti hhapeti a yandumusmowog hiru ko hhoo Yesu owamakhat hara duti. ²⁸ Iyakurunkurtyee diwakii litisinaa slome darawog a slaama wag iyakamuuurisi ti tsatsesoka kiyakahhatii tiiti. ²⁹ Hinkoo dadiroo kuumenki

tsaamutisaroini a lisiharisa kauti yandumusay wagghiba aara wog hara tihemaa slome.³⁰ Ma bere daba wog dikimusiti lihhaesi arima ros a etlokhwa liyatiiti arati umako yandumusaywog hiru ko hhoo Yesu.³¹ Kiyahheesiriyi firoo lohaywod yamu kiyakurunkurtir iyaringiringi madisi slome kiyahatsisi muna ko lalaa, nikigimbusiri aara ko lalaa aratihemaa.³² Hira wad naa kowatimbyee iyadiwakiy wanee hara muna wak: Hhaku kama wak tidiroini kowaoi gamama slome kikoni atos looloo iniko gamama roin slome atadiwakiy.³³ Arauuru kodadi yaaabutai iyatsabibinee tisima roini slafimaa ko dadroo Yesu na hhoa ta dadiri ta rawaini wanti slome.³⁴ Ayahhak hiru tidiroini tokowasliqitina gamama sagaa inaa slome iyakonee sloiyyo kolohai au deeru tikiyahusin nikislawinee pesa tagamama rodi kiya husinee.³⁵ Nakaqamiti birako yaako yaaabutaili siki yadehhini kila hiru ko lalaa sa kila hiru doroki ya shidaros koni.³⁶ Yusufu, mlawi hiru ko kipro sokowa harisi uma ko barnabasi na yaaabutay is nakaoo na nuuko qesee.³⁷ Iyakon qaymo kiyahusini kikiyahub pesa nakaqas bira ko yaa ko yaaabutali.

Chapter 5

¹ Hinkoo hiru wokoo tokowaooni Anania a hareros iyakiri giri lohay ko bamama roini. ² Ha hikiisin lohay ko pesa kiyakirigiri (hare ros iya tsahhat bamus) nikiyahub lohay kowameti ma nokoqas ti yaa ko yaabutay. ³ Iniko Petro nikoo Anania sami shetamo iyahatsisimuna wosi hhaba lama timuna ko lalaali niki yak lohay ta gamama ta qaymo. Kiyakahhatii kiriga agamu wogesl? Ma takakirigii iyadosi wanitisl bira ko daraiwagi? ⁴ Iyameletlehhiiti la wawomisit aara ado hek timuna wogili? A hira awanatisl ku a lalaa awanahati. ⁵ Dikiya akhasiti aarak Anania iyahuuti hhapeli nikigwatima tlaame tadadiri nikiyakhauti ti hira slome kowaakhasiyei het. ⁶ Musamba nikiyakhauti hara pandaa noko qas ti sandali noko lehisi pendili manoko qas. ⁷ Kiyadahatiy siwa ta tamu dotiy hareros iyaedafiti dooli maree litsahhati gamu kowa tiiti. ⁸ Nakaoo na Petro sihhabiti bere akirigitee qaymo hara qados. Nikoo ee hara qados. ⁹ Kara nasaka hhab na Petro iyameletlehhiiti kara adiwakiy qomaitisitee warahha musa ko dadiroo? Angalu yaa ko kwadi kowa hawata wog qasiri okwaa afodooli ki kigegi re likilehhisi fendili. ¹⁰ Kiya akhasiti aara nikihuuti ti yaa ko Petroli nikigwaat ma musomba rod nikiya khayee dooli nakaslay ingwat. Naka gegere nakalehhisi ara fendi nakaqas tsayuu a hhawata wos. ¹¹ Tlaame tadadiri nikiyakhauti ti dooko lalaa slomeli hakwad slome kowa akhasi yee qaremo waka. ¹² Aaremo naaa a etlokhwa iyatiimimitir tihirali arati dabai ko yaabutay. Iyadiwakiy wanee ti khoro ta Sulemani. ¹³ Inikoo ahhak hiru wokoo kohatla kowa tihemakoni kokoma diwaki kama dosi sikiya harisi muree tadadiri na hira. ¹⁴ Akwadi kowa haanee naaa kunaliroginee ti dadiroli iyifari tadabiri ta hai hhawatee a haay tikay. ¹⁵ Madisi a mama aaritaysl kiyagegerini llolohawasi nikiqatimisi tibuburili atikii=terili maberee Petro futimimisi hhapahapinay wos lieteti ti pandaroini rawawainiy. ¹⁶ Madisi imi tadadiri tahira nikiyakhay ti hhapapu kowa Yerusalemuni ninititiyeeka iyamamaaa ritay hubibinee ha slome kowatimbiri muna ko lalaa, a some tikiyahhaes. ¹⁷ Inikoo kuhani kodadiri iyawaitlay akwadi kowawanee diwakiy (kwad kowa masadukayo gugusisinee) niki etlomoturi. ¹⁸ Nikidikiisiri dabaiwaini lihiri yaaabutay nikiqasi jerali likiehhimisi. ¹⁹ Masiwa taamasiko gieriko dadiroo nikifohinee ifodeerii ko jera nikitiitisi hara fendi nikoo. ²⁰ Hautei laqarita doo ko lalaali lahhasitaa sahira aaremo ko slafiki. ²¹ Kiyaakhasiyei het iyaedafiri doo ko lalaali siwa ta pisemaa nikitsatsahhatimisiri. Iniko kuhani ko dadiri iyakhay haslome ko wadiwaki wanee niki oo oo kwasloma tadadiri diwakiy a garuu slome ko hira ko Israeli nikiyaaab jerali maa liya yaabutay huriyaa. ²² Inikoo yaaabutay kowahautiri kiyaslayibasi herako nikiyaa kitiyee niki yahhabakayee afoo. ²³ Anslawani hera katseg tabooo sayuli gaaamosaysle ninqarimitiye afodooli iniko kafohihimani anaramanibasl hira dool. arahiratsatsahhatimisusu. ²⁴ Madisi gaaamusay ko doo ko lalaa amakuhani kodiyan kiyaakhasiri aagemo was kiyaedaf na waway kodadiri sainaa iyawawumimisiyee aarak meletlehhiiti. ²⁵ Mawokoo nikiyakhay nisikhhab hira kini qasitee jerali inqarimitiye ²⁶ Madosiy gaaamusay kunakoneediwaki a yaaabutay maa nikiyahub inikoo maree khwatala tisimaa sagawee iyatlaamutiye hira lakaa kiyakhoob hara tlee. ²⁷ Tikiyabubiy kiyaqasi panda ta kwaslemali niki mahasi na kuhani kodadiri. ²⁸ Nikoo kunatlahhasan mare tsatsahhatimisusu hara ti umak kara kahhataa anhatsisitee Yerusalemuni ha tsatsahhatimisusu wokini slaantaa lahubitaa tseree ta hiruku tidirotini. ²⁹ Inikoo Petro a yaaabutay nikioiri dosi tlehhiiti la laa tlaamutan mara hira. ³⁰ Lalaa ta hantataworoo ta Yesu slafisiti tokowaa rasliqisi rawa khaimoli. ³¹ Kowadiresi na Lalaa ti daras kouu yali noko tisini na ini nadariro ko araohiru batsa firoota Israeli asemehhira ko tlekwee. ³² Andaa sigeqaritanii aaremo ko muna ko lalaa tokowatles na lalaa sa kwadi kowa yaaaneyee. ³³ Sigeqaritimusu ko kwaslema kiyaakhasiri dotiy iyaqupitiri lakaa likitsuuu yaabutay. ³⁴ Inikoo Farisayo tokowa ooni Gamalieli tsatsahhatimusimo ko aaremo tokowa murit na hira slome hiki kamuuutisi tsatsahhatimusimai likihub hara fendi ara siwa ta qunqumari. ³⁵ Kara nisikihhab haay hhawatee ko Israeli qasaki ta boti neja tod kaslaante latisintaa sa hira waki. ³⁶ Ansi rodii tafusity thauda iyawatlati ma nunkuqaisti tiba ini tadadiri imi tahira ado miberi tsigahha ko wagus. Kowabs na slome a slome kowa ini muritiri iya pastiri niki hanee. ³⁷ Tihiru wodaa Yuda ko Galilaya balalu wadiy ko tsagaru fari nikidukh hira naaa aluwasa. Inslee kara iyahhane haslome kowa ini muritiyee nikirastiri. ³⁸ Hinko sunkuhhahabim hirawak mawak mawaki ina likoin saa bere tisiruk au yanduk kohiru kokwahhi. ³⁹ Inikoo bereta lalaa islautaasl tlahhasa fanaa lunkun slautaa kuntlankumamisitaa a lalaa. Ma nkikir hubu ni idarawos. ⁴⁰ Maa yaabutay nikioo oo dooli maniki chapini maniki kamuuutisi mare lihhabiri hara uma ko Yesu maa nikimay lihautiri. ⁴¹ Iyahautiye panda ta kwaslemaka qesenea sa gawee sikiya far iya islayee ekihhima maniki hheriti sa umas. ⁴² Maa baluslome waay doo ko lalaali a ti doo a dooli qoro nikitsatsahhatimiri ha hhabhibiru aaremo tisa Yesu na masihi.

Chapter 6

¹ Hinkoo tibaluwakiy siwaa tsatsatimusay kiyarogiginey qunquna ko wayahudi ko kiyunani iya wanjini inaa a waebanania sagawe kwaeli waini kiyaehhamimisi tidehheo ta baluslomeli ta aagima. ² Yaaabutay mibanjadi iyaootiri kurunkurita slome ta tsatsahhatimusay nikioiri tabotibasli tidirokininy maimuaarako lalaa laibitan sapimimiru. ³ Hinkoo dawai elehhei haay hhawatee fanqu ti dirokinaa hira ko hhoo kowa hatsiyee muna a alihoraa kwad kiislawan lisiharisan yanduk. ⁴ A andaa slee qaritan balu slome tifiroli ati aarali. ⁵ Idara woini iyarawaboo kwaslema slome. Madosiy nokoeehhe Stefano, hiru kowa hatsi muna a muna ko lalaa a Filipino, Prokoro nikanori Timoni Parameda na nikolao lamusay ko Antiokia. ⁶ Hira ko lalaa iyahubiyee hiraalak panda ta yaaabutali kowa firinee mamaqaa nisikieqasi dabai waini. ⁷ Maa aara ko lalaa lieqon a imita tsatsahhatimusay iya roginti taisi Yerusalemuli. A imi ta dadiri ta makuhani niki alimuritieyee alikhuuma woini. ⁸ A Stefano kowa hatsi hhoa a uuru iyatisisini Etlokhoo a aaremo kodiyan ti hirali. ⁹ Inikoo madisii niki watsayee hira wakinaa araamusay ko muskiti taka oo oo muskiti ko Mahuru a ta wakirene ata waeskanderia, a wakinaa kowa Kilikia a Asia. Hira wak kunamahamimisiyee a Stefano. ¹⁰ Inikoo iyaislayeibasli tlankusa sa arahora a muna kiyakoni Stefano kiyaelangini ti gimbali. ¹¹ Maa nikichundinee hira wakinaa araqabitinu lihabiri Aniahasan Stefano ini gimbumimisi aaremo ko lalaa hherita a kara Musa a kara lalaa. ¹² Kiyauuresi hira garu a tsagamusay hikihautiri ara ti Stefano nokowaoho nokowahubu panda ta kwaslemali. ¹³ Iyahubiyeehiraa ko lama kowa oiri hiruk mayasl gimba aaremo kotsak tilohakhhoiy a awaketa. ¹⁴ Hinkoo oniakhasani oini tibaa hek Yesu ko Nazareti diti lingi maaaremo watini kifo kitisi tusukuna ha risi na Musa. ¹⁵ Kwadi slome kowa wanee ti kwaslemali nikifokitsi ilawasi niki Stefano ila khumisi ma noko anee pandaros iyaslanqasiti ado pad ta gieri.

Chapter 7

¹ Kuhani kodadiri nikioo idaremo wak ko tsabako? ² Stefano nikoo dawai ha antatawii iakhasitee ana dawaimo kohhoo iyakhay ti tataworiy Abrahamu kiya hadi wani mesopotanili kiya kahhiy ibita haranili. ³ Nosoko hhab hauti tihhaperogaa a endee wagi malahauti ara hhape sokolaqam. ⁴ Maniki hauti tihhape ta ukaldayoka nikiibiti haranili madisaa ditatawoini kiyagwai nokowa hubu na dawaimo hara tihhabeti kiibimamitiri hinko. ⁵ Sokowa harasisl gamu adao alimeros ahhaku lohay kama ko yae eqasa. Inikoo abrahamu sokowa haris ara khuuma kawa kiyakahhi nuu qisimaa tiba sokoharisi hhapee ado tosini alaqlwalima was. ⁶ Iyagibusiri a lalaa dotili tiba laqwalos laka liibitiri ta hhapeta dahayaumeli maliki tisini nahira ko tas bontsimai waini alisiki tisini tatlakwi sasiwa ta kwara mia tsigahhi. ⁷ Ma lalaa nikiooti ahukumim hhape ta inaa iisima boisimai madisa iyatiitiyaa ma liki timbi ti lohakiy. ⁸ Manosoko harisi Abrahamu agono ta tohara ma Abrahamu nikitlehhiti tata ko Isaka nokoaliquil tlehemi ta dadkati Isaka nikitlehhiti tatako Yakobo, ma yakobo nikitlehhiti tatako han babu watini mimi a njadi. ⁹ Ana babu nikietlomutiri sa Yusufu noko kirigi ti hhape ta misili lalaa iyadiwaki wanti aini. ¹⁰ Ma nokoaraohini ti ekihhima wosa ma nosoko tisi a hhoa ti panda ta faraoli hhapaloimo ko Misiri. Farao nokotisini gatimusai timisirili a ti doo wos slomeli. ¹¹ Nikiya tiiti qwari kodadiri ha elihhima naaati hhape ta misirili ma kanani haan tata wor iyasla wineybasl aagima. ¹² Inikoo Yakobo kiyakhasi baluu wan Misirili iyayaaaba ama tatawor siwa ta tlatlesoka. ¹³ Tisiwa ta njadi Yusufu ungunalagan ti haay waini haay wain ha Yusufu nikitsahh na Farao. ¹⁴ Yusufu nikayaab haay wain lihabaka yaa sa Yakobo tatawoin liyakhay Misirili diwakiya wereeetu wos hira slome miberi fanq ara koan. ¹⁵ Maa Yakobo nikeyukuti Misirili ma niki gwaa ini diwakii ha ana tatawor. ¹⁶ Kiyahubu a sheremusle niquegasti ayisirodi Abrahamu kiyatlahwi ara nusema ko pesa tati haay ko kamori dahha taisa shekemuka. ¹⁷ Siwa taara wodi tokowahhab na lalaa kiyahhabitisa Abrahamu kiyasaiti hira iya ilehaayee taisi Misirili. ¹⁸ Siwasii iyaqariti hhapa loimo kopasla Misirili hhapi loimo tokowakhuibsl ti Yesuli. ¹⁹ Hhapa loimosi woko nikiawanahati hira watini misikitisin aaremo kotlaku an tata wor ara kwakwahhu haay wain kotsaeeto sa mare lihotiyaa. ²⁰ Tisiwasi Musa kowa laqwal kowa hhoo panda ta lalaali nokoomini slehhera tam ti dooko tata woini. ²¹ Tokowa kwahhi kowahub na hati ta Farao nokomin ado ningos. ²² Musa kowatsatsahhatis tsatsahhatimisu slome ko kimisiri iyauuru tisin tiaaremo a tisiruli. ²³ Iniko kiyadah kwara mibeeri tsigahh nikiewawusu timuna wosi liarakhotsukay dawai ros haayko Israeli. ²⁴ Kiyaarini Muisraeli sokotisini tatlakwii sokowakiti na Musa ma nikiekitisi timay tikodi tokowaawaqaiiyyi ara difita Misiri wod. ²⁵ Wawawosi iniyaoo dawi ros tsahhiri tiba kiri ohini na lalaa ara dabawos iniko iyatsahhirisasl. ²⁶ Matluwasi nikihauti ariti hira wakinaa ko Israeli kowa nanaqamimitiyee nikiwarahh lunquakhamisi yaa nikioo ama hunguraa dawai ama kuniakhamisitaasl unguraa kilokini? ²⁷ Iniko kod kowadakusu saendewos nokoetafisi sigeli ma nikoo miyanowa tisini ladiraoti dirotini mala adaa humuminti. ²⁸ Kuu slaani ligasiti adoso kan Mmisiri Isati? ²⁹ Musa nikilakiti kiya dosi akhasi nikitlehhiti dahaimo ti hhapa ta midiani nikitlehhiti tataa ko haay njadi. ³⁰ Kiya Fusiri kwara miberi tsigahh nokowanti ikay na malaika ti gongori ta danda ko sinai tiwari moli ko khomoli waay slabali. ³¹ Musa kiyaarini kholmo iyaetlokoo nokoetlokhootisi sagamu wodi kiyaani ma kiya warahhi arsapa loko armabotisi afo tadadiro nikiyatiiti ointi. ³² Ana lala ta ana tata wokini lalaa ta Ibrahimu ata Isaka ata Yakobo, Musa iyadadakhamiti ma niki wahahhh khuuru. ³³ Noko oo na dadiro tuuumi yeeto wagi yamu ka qariti disi lohay kohhoo. ³⁴ An arimu ekihhimako hirawii komisirili waraa ana akhasi tsiaaroin nasle anaeyukuti liri ohimu hinko hau oyaaab kuu Misiri. ³⁵ Hek Musaki tokowasii kiya oi miya nowatisini latlehhiiti gatimusay ar ohimusay wor? Innokowa yaaab na lalaa litlehhiti gatimusay ha ar ohimusay. Kowa kowaetiitakay timusali slabaka. ³⁶ Musa iyatlehhiiti gatimusa woini Misirika kiyala qani tsoba hara khuuma timisili hati bahari ta shamuli hiti lohay kowa khalai sasiwa ta kwara miberi tsigahhi. ³⁷ Musaki loo hiyaoo hira ko

Israeli tibasu kunigegere na lalaa yaaabutay tidawai rokini dahhaka yaaabutay adoana.³⁸ Heki sinai loo hek nahiru kowa wan ana tatawor he nahiru kowailaoh qara hek nokowaharisi sa andaa.³⁹ Hek na hiru tokowaaambirasl na hana tatawor, kowaetafisi arasige hati munai waini iyaarafokitiri hara Misri.⁴⁰ Tisiwasi iyahhabiri sa haruni, sunkunotimisi lalaa ta andaa akisa Musa sasya kowagati saanda ti hhapeta Misri dahhaka khuanabasl gata ini slauti.⁴¹ Maniki boitisiyee damaa ara baluwasi manikiharisiri sadaka hara sanamu ma nikifurahinsa yandu kodabai waini.⁴² Iniko lalaa iyafokitisii liarapaanaa titsaoo ta rawa ado dotokora tsaqani ti kitabai ko yaaabutayli hungura siyaharisitei sadaka ta makay kiyaisequtlitiyee hhape ta khalaati tsiwa ta kwaraa miberi tsigahhi dooko Israelili?⁴³ An timbiti doo koslaslaimu ko moleki hatitsaoo ta lalaa refani ha slanqasa kobotisitee naka gugusintee inaa: kunlehhisi sigeli nejaneja.⁴⁴ Hana tatawor iyakonee doo ko slaslaimu ko tsahha lohaikowakhalai adodo lalaa kiyapooli wanti kiyagimbusita a musa tiba lakai yabotisiti adoslanqasarod kiyanti.⁴⁵ He nadoo wod hana tatawor siwa roin todi tikiyahub hhape ta Joshuali. He iyatiiti siwa kiyaedafiri oha hhaperod tikaya murin na lalaa hana tatawor kiyakahhiri. He iyadoti want paka balu ko Daudi.⁴⁶ Kod kowaslawin hhoa tiila kolalalaaka maniki firin lislaw ni ibina tilalalata Yakoboli.⁴⁷ Iniko Selemeni iyatlehh doo sa lalaa.⁴⁸ Kama dosi korawali warasl ibimamitiyabslti doo tokowa tlehh hara darai, henaado do yaaabuta kiya hhab.⁴⁹ Dauri kitiwii ko sig fitsima na luhaiwii ko yaawii qas sitlehhetaa doo ko mele slanqasi? Oini dadiro: laqai nakaa luhaiwii ko kwahhasa.⁵⁰ Laqai dabawiebasle kowabotimisi gamamati slome?⁵¹ Hunguraa hira ko isai khalalairi ko tsatikakwaish munai ha (A, siwaslome osisaitaa muna ko hhoo tisasintaa adoo ana tata wokini doro kiya tisisinee.⁵² Na yaaabutay kalo ti yaaabuta tosokowa harisisl ekihhima na ana tatawor? Kiyatsuuu yaabutai slome kowatiitiri kiyakahhi tiita koweaki ko tsoba hinkoo antlehhitee antokite kara ogamamisi taa.⁵³ Ma kwaslemusi ko kwaslema kiyaakhasiri idarasi kiyamuti munaiwaini nikisihheri kihhiri sa Stefano.⁵⁴ Ungurahira kowa ila ohiri kumuuutisa todi takao na malaika iniko aoheteibasl.⁵⁵ Iniko in iya hats muna kohho iyakhuun daurili taboti ma nikiarin hhoa ta lalaa, maniki arini Yesu inqariti hara daba ko uuta ko lalaa.⁵⁶ Stefano nikioo khuumei aniarim dauri ingweritiri a nuu ko Adamu inqariti dasako uutali ko lalaali.⁵⁷ Iniko kweslemusay ko kwaslema nikitsotsoiri hara afora rawa niki tundukiri eawaini noko amolehh na inaa slome.⁵⁸ Noko kwahhiyee hhapeta natlali ma noko khobiye hara tlee kwad kowa aara anee niki tuuunee qayro waini kofendi nkiqasi tsayu a yaawaisiko musumbimo tokowa oo oo Sauli.⁵⁹ Tokwoa khobibiti hara tlee Stefano iyarogini ooaa dadiro niki oo dadiro Yesu ilaohi muna wii.⁶⁰ Nikitungunaiti niki oo oo hara afoo tadadiri dadiroo dadiroo mare lisitsa qanii tlakwe "kiyadosi hhabii maniki gwaa.

Chapter 8

¹ Sauli aratimbimitu ta gwaara rosiy wan tlehemeweisi na tlehemikiya tlatles ekihhima harisa pasloo a kanisa ta Yerusalemu ha kowa timbiri slome kowapastiri tihhapapu ko Yudeali ha Samariali to yaaabutay na basl.² Hira ko lalaa iyaqasiri Stefano niki aaiiri aarr ta dadiri tidiroy.³ Iniko Sauli iyhhtini nea kanisa iyahaut doo ha doo niki dudukhun hara fendi tikay a hhawatee nikiwahh jerali.⁴ Kwad kowa timbir kowa slanko pastir kakhiri iyahhabiri aara.⁵ Filipino nikieyukuti tihhape ta Samariali ma noko hhabi Kristo huko.⁶ Tukuna slaslavei kiyakhasiyey hakiya arnei slanqasa kiyatisin Filipino nikiqasiri quru satodi kiyahhabi.⁷ Madisaa hira naaa kona akhasiye tsaqwa ta tlaku iyatiiti tihiraka tilihara aaee hara afo ta dadiri hanaaa kowa tsaqumitir ha qentai kiyahhaesi.⁸ Manikitlehhti losona kodadiri tihhapesi.⁹ Inko iyawani hiru waki tihhapero ti umawosi na Simoni ini amislisimo iyatisisini hira lietlokhori ko hhape ta Samaria siw akiyahhabiy tiba ini hiru korohor.¹⁰ Hira kohhoo slome siwa slome tadaqayume ara ta dira nokoeitisi nikioiri hirukuna kodi quru ko lalaa kodi dadiri.¹¹ Nokoeitisi sadoro kiyaetlokhori siwa ta qunqumari sa mislayewosi.¹² Iniko siwa kiya amininei tiba Filipino iyahhabi dirata lalaa ha Yesu Kristo kiya ara kuusi haay hhawate a haay tika.¹³ Asimoni looloo iya yaaan: tokowaara kuusiy unagusiye a filipo, kiyaarini slanqasa a hhirima kiyatiimimiti iyaetlokhoo.¹⁴ Siwa yaabutay ko Yerusalemu kiyakhasiy tiba samaria iniilaohoti tlara lalaa nikiyatlabiri Petro a Yohana.¹⁵ Siwa kiyaeyukumitiri nisikifirini tiba liila ohiri muna ko hhoo.¹⁶ Paka Simoni muna ko hhoo kinaale are eetaba kwaale araa eeti baa sla kama to waki kiyaale to ara kumisi sa dadiro Yesu.¹⁷ Manaya tikiya eqamiti daba na Petro na Yohana inaaale niki daohiri muna kohhoo.¹⁸ Siwa Simon kiyaari ni iniko Muna kohhoo ini hauta ara ti dadi e qas ahara na yaaabutay iyasla ani lisi ki harimisi pesa.¹⁹ Nikioo siharisita uuruu ko kilekoqo soko dabai egasi liila o ho muna kohhoo.²⁰ Iniko ikioo na Petro pesa roqo diwaki a ku litaysi hhamita kuwa tu sigeli iniko ara paanti islaymu ko lalaa tlehimamiti ara pesa.²¹ Kontabasla yamu ti aaraki ini muna wogo iya dikii basla pa nda ta lalaali.²² Hinko kiiiti sa tlekweroqo la lalaa firinti danki komay waway ko muna wogo.²³ Iniko arimu wanti ti qara ta slahhaameli a tsega ta la kane.²⁴ Simoni niki hhaba nikioo firima ki dadiro saana iniko aaremo tuku kana gimbusita likiri tiiti.²⁵ Siwa Petro a Yohana kiyaala yaaane ni kihhabiri aara ko dadiro iya kiiri Yerusalemu ara afaa moso iya hhahhabine aaremo ti kijiji nai ta kohho.²⁶ Ma malaika ko dadiro niki gimbusiri a filipo niki oiri etsaasi lahautu ara kusini afaamo ta bira khuutu ko Yerusalemu ta ti Gaza khuutu (afaamo ti gongorili wanti).²⁷ Nikietsaasi nikihhatu ila khumisi iya wani hira ko ehiopia gatimusay kwa uuru kodadiri kono bira ko kandiseli malkia ta Ethiopia takaqasi wama gamu wosi taku inisle iyaale Yerusalemu khuutu kusa.²⁸ Kiyaale kikikiiti iyaibiti ti gari rosi isomimint chuota yaaabatay Isaya.²⁹ Muna nikioo nikigimbusiri a Filipino sapa tsayuli agareti luohuata aini.³⁰ Ma Filipino nikili dahha noko khasi somini ti chumu ta yaaa butiy Isayli nikioo khuuta ga kunu tsa tsahatimisi?³¹ Muethiopia nikioo mele islemu bere singigati basla na hiru? Filipino nosokohhabu litsaaani gari liibitir diwaki aini.³² Hinko upa ko tsagaru kiyaale somimini Muethiopia na hek kwagatisi ado b/eimo kwa qabak kokooo iyagweri basla gwaaaa baroso.³³ Sa slahhaasaro hukumi rumoso kwa batsa miya nahhabu laqwali ma was ibinawoso

koho batsi ti hhapeka." ³⁴ Ma Filipo noko mahasi na towa si nikioo ofirimu ya aasatay kalo iniko toko gimbamamisi tsabiru woso ko slaa ini awuko hiru woko? ³⁵ Filipo iya slatlesi gimba iya tla tle ara tsaqaruku ko isay loso ko hhahhabini tsabi ru ko Yesu. ³⁶ Kiyaataamoli wanei nikidahiri ti maay to ماشي nikioo ila khumisi maay wana diti mi natlahhamisi likirikuusi ya basla? ³⁷ Aare mo waki ma Muethiopia niki oo yaamu iniko Yesu Kristo nu ko lalaa hhaku ti tsaqa ru koaleli ma Muethiopia niki kamuuutisi gari liqariti. ³⁸ Iya hautiri waay maali diwaki Filipo a towashi Filipo ni kiri kuusu. ³⁹ Siwa kiya tiitiri ti maayka Filipo nokolehhisi na muna ko dadiro siqeli kwaani baslea na to wasli niki hautu ara afaamuroso litsotsooni. ⁴⁰ Iniko Filipo iya Azoto dahha iyaruti Mkoa wodo niki hhabau aaremo ti miji tuki paka kiyadahi kaisariali.

Chapter 9

¹ Iniko Sauli iyapanda khu hhaba tlaa mutisa kama ta qwaara ti tsatsa hhamusay ko dadiroli iya hau tu ara ti deemusay kodadiri. ² Noko tirini karatasi sa daeriko lalaa ta hiysi Damaskili madere ini slauini hira kwa afaamoro qi woni li tlehthi muhaa wata awu hati hare hikitse qiti kiya hubu ara Yerusalemu. ³ Kama kiya khotsukikikayi iyatiiti iniko kigasapi Dameskili tsiga nokoetsaasa yamu slome pisaru kwati kawuri dahhaa. ⁴ Inisale iniki huu hhapeli nikia khasifo kooini sauli sauli saoy irinetatinti ana?" ⁵ Sauli nikioo ku miyaini ayse? Dadiro nikioo ana na Yesu loo kiqupitimisiti. ⁶ Iniko watlawi idafi mingli kusle sokohhabu toko slee la iisinti. ⁷ Hira wadi kwakho tsukaye diwaki Sauli nikitlakha khatir kokooo litimimisir afo mare kiarine hiru. ⁸ Sauli niki watlay ti hhapeka kiyaweri ilawasi iyaishahyi bsle ariru qamu noko daba oho no kwa huba paka Dameski. ⁹ Dalu tamu ararinabaasla aaga gi na basla. ¹⁰ Maiyawani tsatsahhamusay ti Dameskili umoso na Anania iyaqimibusiri a dadrio ti arimari Anania nikioo arimi mari diti dadiro. ¹¹ Nokoo o na dadiro watlawi laka utu ara ti yamu tikiowaini nyofu ti doo ko Yudali lamaha skawatu hiru kwa Tarso dahha to koowaini Sauli iniko arimi tirini. ¹² Kwaani ti arimali hiru umoso na Anania edadifini ko eqamiti daba imasi rawa masi mainiko ni slawini ariru. ¹³ Iniko Anania nikioo dadiroa ana akhas tsadiru ko hiruku ti hira naai santkuga iisini tlakwa meleqontu kohhao wana Yerusalemulu. ¹⁴ Diti uuru kon kwati deemusay kodediri dahha oha kila koqo tokoro oo oomamini ugo. ¹⁵ Inikko nokooo na dadiro hauti iniko ini khosli takaelehhe diroi lihuhu umawi danda ta hhapepuli a ta hhapu koeli ati aay ko Israeli. ¹⁶ Iniko sulaqamu lanaaa tokoslaa lokoro netini saumawii." ¹⁷ Anania nikihautu nikedafu haqidooli nokoegasi dabai nikido ninqoro Sauli tokwara tiiti na dadiro Yesu ti afaamoli kaale khotsiti inayaaa diti laslaawinti ariru ma loko hatsis muna ko hhoo. ¹⁸ Tsiga nikiqae pahhati ti damesi gama ado qafao nikislaani ariru nikiqariti nokorokuusu, nikiagini aago nikislawini uuru. ¹⁹ Nikiibiti diwaki atsahhamusay taysi Dameskili dalu naaa. ²⁰ Siwasi lokoi nokotsabini Yesu iniko ini nuko lalaa. ²¹ Slome kwaakhasiri iya tlokhori niki oiri hiru ke basla nunalingi sloem kwa ooiiri umaki taysi Yerusalemulu? Diti iya khay ara makasudi ta tseqitu lunku lehhi si deemusali. ²² Iniko Sauli sokwaharisi lihhabu nikiisini Wayahudi kwaibimitiri Dameskili limetlutir ni kiyaane iniko heki na Kristoloo. ²³ Siwa ta balu wakina Wayahudi nikiisine giimba diwaki iniko lokoqasi. ²⁴ Iniko aara woini nikipoo Sauli sle nokoetsaguti ifodooli tlehemi a amasi lokoqas. ²⁵ Iniko noko hubu ana tsatsahhetimusay wasi ara amesi nokoeeti si ara ti biina nokoeeti ara bira ti kapuli. ²⁶ Sauli Kiyadahi Yerusalemulu iya warahha tuntuku hha a tsatsahhatimusay iniko kwa tlaamumuta mare kiyaane ti ba ini tsatsahhetimusay. ²⁷ Iniko nokohuha na barinada noko lehhi si yaabutay li nisikihhabu ko Sauli tokwara ani do afaamoli dadiro tikya gimbausir aini ado Sauli kiyahhabu ara tihema ara uma ko Yesu taysi Dameskili. ²⁸ Unaslaslaye aini kiyaedafiri kiye Yerusalemu dahhiri niki hhabu ara tihema ara uma ko dadiro Yesu. ²⁹ Tunkuna mahamimisiri a Wayahudi wa kiyunani iniko liware hhana diadi gasa. ³⁰ Siwa dawai kiysahhati aarasi noko hubu paka kaisaria loko lehhi lihautu ara Tarso. ³¹ Makanisa tuku ti Yahahudili arali laya a Samaria iya hhoa konta Sarogiru na uumu. ³² Ma nikiyatiiti Petro kiya te ninini iimimiti baremo tuku ko mkoa nikiri eyakutu kwa yaaane koibima mita ti mji ko lodali. ³³ Nikiarini hadi hiru woko umoso na Ainea hirusu iyaale kita ndali wani kwara dakati iniko iyaale tsaqumiti. ³⁴ Anea nosokohhabu na Petro loko hhaesi na Yesu Kristo watlawi lunsu hhaifinti kita ndarogo Ma nikiwa tlay. ³⁵ Hira tuku kwaibitiri hidali a sharoni tokwaani hirusu sokwafokiti dadiro. ³⁶ Iyawani tsatsahhamusay yafa tokoowaini Tabitha iniko te kahhabu ado Dorcas haretu iyahatsiti yandu ko hhoo aaremo ko hhoo kiyaiisinti ti naregumusay li. ³⁷ Iya tiiti ti baluwasi iyamamaaa ti niki gwaati taka bauimisi tatsa aasi dabtay korawali naka qatisi. ³⁸ Iniko lida aale tsaya a Yafa a tsatsahhamusay sle iya akhasiri iniko Petro sleiya hadi weni iyayaadiri hire hadi dirotini bila aadaa. ³⁹ Petro nikiya watlay nikiya hauti oooo to sagay ko rawali kwaeli taku iya aarimitiri tsa yu aini liaa aamina losoko laqiqini koti a qay ro iniko ti sikiya hirimiti na Dorcas siwa kiya diwaki wanei. ⁴⁰ Nikiitisi tuku na Petro ti sagay ka ara fendi niki tu hgunaite niki firini ma niki fokiti ara ti slaqwa nikioo Tobitha, watlawi nikipi si ilawasi kiya Petro ani nikibiti hhabeli. ⁴¹ Ma sosoko haris na Petro dabawas nokwa waratlesi kiyaooi kwadi kwa ya aane a kwaeli nokoharisi diroini slafu. ⁴² Aaraki niki poo Yafa tuku dadiro noko yaaani na hira naaa. ⁴³ Iyatiiti Petro iya ibidi balu naaa Yafali diwaki a hiru tokoawaini Simoni ko falo Boiimamisa.

Chapter 10

¹ Iyani hiru woko ti mji ko Kaisaria li umoso kwat owiini na na Kornelio aale dadiro ko rugumi ta Kiitalia. ² Iyaake lalaa tlaamumutu iya lalaa gugusisina adoowosi tuku, iyaharisi pesa naaa sa Wayahudi iyafiririni ti lalaali balu slome. ³ Siwa ta saha gweleni ta tlehemi nikiarini arima malaika ko lalaa iya khotse ara diroso. Kornelio noko oo na Malaika. ⁴ Malaika noko ila khumisi na Kornelio iyaale tlaame kogo tadiri neja niki oo heti miini dadiro? Nokooo na Malaika firoro anaamisu wogo ti naragu Musay li ini tsaaanti rawali ado ara hora ti wara ta lalaali. ⁵ Hinko yaabi hira lihautiri ara hira

woko toko owaini Simoni iniko toko qora owaini Petro. ⁶ Ibima mitiri ako kero boiimamisa toko owaini Simoni iniko doowo so daqari baharili wani." ⁷ Siwa Malaila kiyagimbumimisiri aini Kiyahauti Kornelio niki oo oo yandumusay koaya dirosi nadi a deemusay waale lalaa gugusini ti deemusay kwa yandu mimitir saine. ⁸ Siyahhabu taku tatiiti na Kornelio niki yaaabu Yafali. ⁹ Balu kwa gusiri siwa ta seha lahhoo kiyaaafaamoli wane i iyasapir mini li Petro niki tsaani rawa derili niki firokay. ¹⁰ Maqwari niki hhawa iyaslaani gamu ko aago iniko siwa hire kihominei aago nosoko laqani arima. ¹¹ Nikarini dauri impoiri nikiarini gamu iyae ee ini hara gam woka ado qairu kodadiri ee eetini hara bira ti hhapeli qogena wasi tlome tiki tsigahha. ¹² Waay was iyawana makay tuku kokamaa yaa tsigahha hakohhumbamamitaa ti hhapeli ha tsiraoota rawa. ¹³ Kara afo niki ooti watlawiti dirosi ma isi afo ta nadi tikaboiisiti lalaa mare ka ooti tlaku. ¹⁴ He iyatiiti awa ta tam Ma gam wodo nokohubu kara hara ti dauri. ¹⁵ A siwa Petro kiyati siwa ta hali tara taaatali ra taisi arima mi laqanaa ilakhumisi hira ti yaale yaaabu na Kornelio nikiqarimi tih panda ta ifodoo li limahamisiri afaamo ta doo khua. ¹⁶ Nikooiiri nikimahasir ado Simoni iniko qoro tokwa oo oo Petro kiyahaqi ibimimisi. ¹⁷ Siwasi Petro kiya wawumimisi rawa ta arimasi Muna nikigimbusir aini ilakhumisi hira tamu kodabahiti. ¹⁸ Wathawi la eeeti hhapeli la hau ta aina Mareka tleamu tu hauta aina iniko ina yaaabu. ¹⁹ Petro nikiyaeyukutu hhapeli diroini ni kioo ana nakodo koda bahite soay anakha wute?" ²⁰ Nikiyari gatimsay woko umosi na Kornelio hiruko tsaba iya slaa lalaa gusa ko gimbumamisi na hira ta booo ti hhape tuki ta kiya hudili kono oo na malaika ko lalaa yaaba la ti doowos khua liakhasi tsabiru kwa dirogo dahha. ²¹ Nikikwahhasi na Petro liedafiri waay li liibibitiri diwaki a ini Matlatle kwa gusiri niki ya watlay niki hau tiri diwaki aini adawa ta nini na ta Yafa dahha munkukone aini. ²² Balu kwa gusiri iyakhaya Kaisari ali kira baamimisi na Kornelio oyaale oo oo dwauros awaraeroso ta tsayu. ²³ Siwa Petro kiyaedafi waay li noko amolehhe na Kornelio nie pono paka ti yaawas sa hesli. ²⁴ Nokorawatlesi na Petro manikooo watlawi ana loo qoro hiru. ²⁵ Siwa Petro kiya digimbumimisiri aini iyahauta ara ara waay niki slay hira inikurunkiri tir diwaki. ²⁶ Nikioo hungura loe khuutaa ini ko gimbaba ta Wayahusiko basla ara slahhatu awau lunkuru khotsini nahiru iniko kohhapete basla iniko anasi niki laqani nalalal iniko kislai yabasla oo aa hiru wako najisi awu kotlaku. ²⁷ Iniko gasankana khuwa dila sia tikiya yaaabi sa isi hinko humahasi soay kuna yaabu saana." ²⁸ Kornelio nikioo balu tsiya hha kwafusi ri siwa ado heti aale firirimu siwa ta saha gweleni ta tlehami way doowii nakaarimu pndari hiru iniyariti qag ro ko aa baku kona. ²⁹ Nikioo Kornelio firorogo kana akhasi na lalaa zawadirogo ti naragumu sayli ini tle ara hora panda ta lalaali. ³⁰ Hinko yaaabi hiru yafali li oo aa kay hiru woko toko gwaini Simoni liya khay dirogi iniko kara toko owa ini Petro iniko koibimamiti ti ko karo doiimamisi woko toko owaini Simoni iniko doowoso ko wara daqar baharili. ³¹ Ara horesi slahhamaki Nayaki ya khay gimbasitaa hunguraa hhaku ti tsagaru ko aleli. ³² Na yamu Petro kiyaata fohini afa woso nikioo tsaba ana yaamu iniko iniko lallaa islawu tabasla lie lehhi hhati. ³³ Badala roso kila hhape hiru woko kogugusasima iisiru aaremo ko tsaba ko yaa aani dirosi. ³⁴ Khuuta tsabiru kiyaharisi ti hira ko Israelili kiyaale tsabibini aarako hhoo ara ti Yesu Kristo hara iniko dadiro ko slome. ³⁵ Hungura alo huutaa aara kwa titi iniko kona tiiti Yedeali slome iya Galilayaka ansinti siwa tara kuusa iniko Yohana kiya tsabini. ³⁶ Aara kwa Yesu Kristo slaa do tokwara makha duui na lalaa ti muna ko hhoi ara uuru iyahoutu lihhoa iisini a hhaemisu tuku tiki yara netini na ibilisi iniko lala iya diwaki wanti aini. ³⁷ Andaa ara ohimusay ko aaremo tuku kiyaisini ti hhape ta Uyahudili ati Yerusalemuli heki Yesu kwa gasiri nokoetereisi ti khaimoli. ³⁸ Hiruku kwa slafiri na lalaa balu ko tami nosoko haraisi li poo. ³⁹ Ti hira tukikobasla iniko ti ara ohimu say li tikiya elehhi nalala ta kahha andaa loe kwa aagimani diwaki na ka kitahhamani diwaki siwa ki slafi ti kwadi kwafakiyea. ⁴⁰ Sunkunu ansini hahhabiru ti hirali a yaaru iniko heki ini ini ko to kwaele hhe na lalaa li lehhi ara ohimusay ti koslafai a kwa fakiri. ⁴¹ Tidirosi yaabu tay tuku iya yaaane ma iniko kila koqo koyaama ti diros ila oho maymu ko tlakwa ara ti umoso hara." ⁴² Siwa Petro kiyapanda khu hhaba heti nikihatsisi slome na muna ko hhoo kwaale itimimisiri tsabiru woso. ⁴³ Hira wodi kodiwaki wara arugumi ta yaanti ti kiyara uutleti kwadi slome kwa khaye a Petro kiyaetlokhoosi sa islaymu ko muna kohhoo kwakuusu qoro sa hhapapu. ⁴⁴ Iniko iniakhasiri kwa ko hhapa pu gimbumamisiri ara gimba woko li lalaa gugusina Petro niki hhabu. ⁴⁵ Hiru wana koo slawa maay tlahhasa mare hira tikiri kuumisi kono ila oho nahira waki muna ko hhoo ado andaa? ⁴⁶ Maniki kamuuutisi likir kuumisi ara uma ko Yesu Kristo siwa wakali noko firini liibitir aina balu wakina.

Chapter 11

¹ Yaaabutay a dawa irodo kwahadi wane Yudadali iyaakhasiri kohhapapu ini ilaohiri aara ko lalaa. ² Petro kiyakhiy tahiys Peruslaemuli rugumirodo ta hira tikiyara uutleti nikioosine sia lioinna. ³ Unuowotei a hira tiki yara uutliti basla aaago diwaki. ⁴ Iniko Petro iyaansini hhabiru aaremo ara e tlakhuru oini. ⁵ Anaale tiririmu ti mji ko Yafa li nakaarimu arima ko khosli ee ee tinti ara bira ado qayru kodadiri iyaeetee nti ti dawuri ta ka ti kharimaiwasa tuku tsigahha nikiya eeti diroi. ⁶ A kuumu na kawawumisi rawawasiakaarimu makay ko yaa tsigahha koibimamaita ti hhapeli a makay kokwera amakay ko hhumamamitaa a tsireoo ta rawa. ⁷ Manakaakhasi afo ointi miye watlawi Petro isiqutli la aaginti. ⁸ Nakao dosi ko basla dadiro afa wii iyaelabisasla eda fa gamu woko toko hho e basla awu ko tlaka. ⁹ Iniko afo nikihhabiti kara ta dawauri dahha todo ta ka tsa bin na lala tahhoo mare kaoo tu ta tlaku. ¹⁰ Heti iratiiti mara tamu makile gamu noko hubu ara dawuri kara. ¹¹ Ilakhumisi siwasi hira tamu iyaaleqarmitiri panda ta doof, wodi kana warani kina ya gabu ti kasaria ka diroo khue. ¹² Nikioo na muna haute aina mare tunku akhamisana basla aina kwa hhawa tewaki lahhoo niki hautiri diwaki a ane ahautan iara doo ko hiru woko. ¹³ Sunkuna hhabu adodo kiyara malaika ani ini qariti waay boowosi ooni iyaabiti Yafali la si moni awu iniko umoso awy iniko umoso woko na Petro. ¹⁴ Hhaabu tsabiru wogo tiisi baaanti ku a

doowogo tiisi baaanti ku a doowogo tuku." ¹⁵ Kaansimi gimba aina muna ko hhoo nikiyakhay rawa waqi adodo kiya khay dirotini tlatlesoka. ¹⁶ Ehoremamisi aaremo ko dadiro kiyao Yohana iyara kuumisi ara maay iniko kuru kuumisi ti muna ko hhoi. ¹⁷ Qoro bere lalea ina herisi ti zawadi adodo tusuntkuna harisi andaa kayaamani ti dadiro Yesu Kristoli ana miyaini iniko i slawu lalaa difita? ¹⁸ Kiyaakhasiri aaremwasi iya ki iisiri baslea iniko iya lalaa dumbine li onina lalaa iya harisiti firo sa kohha paepu qoro. ¹⁹ Maliyaaana iniko araneto kiya tlatlesiti ti gwaara ta Stefano iyapesitir ti Yerusalemu ka yaaamenki kwa iya sige khairi paka ti Foinike Kpro a Antiokia, kiyao tsabiru ko Yesu kilos ti Wayahudili a balu ti wakinai konotitsaiimo. ²⁰ Iniko wakina waninhira kwa ti kipro dahhaa nikigimbusiri ako aya noko hhahhabini dadiro Yesu. ²¹ A daba ko didiro iyadiwaki wanu a inaa o hire wakina iya yaaane no soko fokiti dadiro. ²² Tsabiru woini nikidaha eko kani sa ta Yeresalemuli nikiyaaabiri Barnaba lihautu peka Antiokia. ²³ Kiyakhay nikiarini islaymu ko lalaa iya kweeni sikiyaherisi munai tuku meta adadiro ti munaiwaini. ²⁴ Iniko aale hiru ko hhoo kono hatsisi na munakohhoo ayaaaru ko hira naaa nikirogine to dadiroli. ²⁵ Siwa wakali Barnaba iyahautuare Tarso Sauli arimakaymu. ²⁶ Tokwa slay nokwa hubu ara Antiokia niki tlehiti ara kwari tuku nikiku runkuritiri diwaki a kanisa niki tsatsahhotimisiri hira naaa tsatsahhamusay nikioo oo wakristo siwa ta tlatleso taysi Antiokiali. ²⁷ Ti baluwaki yaaabutay nikiyae eetir ti Yerusalemu paka ti Antiokia. ²⁸ Woko na Agabo na umoso niki qariti lololaqani na muna ko hhoo la yaaru ko hira wakina nikirogine ti dadiroli, na Muna iniko qwari kodidir iya tiiti titsima tuku heti iyatii ti siwa ta balu ko khaudioli. ²⁹ Hinko tsahhamusay kila koqo do kiyara slawini iyaamuline lehhimisu iiso ti dawa, tawari Uyahudili. ³⁰ Iyadoto iisiri iyayaaabiri pesa ara daba ko Barnaba a Sauli.

Chapter 12

¹ Siwasi hhapaloimo Herode nikiwaratlaesi daba wosa wakian ta kwadi kwakurunkurita dahha ma likirinetini. ² Noko qasi Yakobo ningoini a Yohana ara panga. ³ Siwa taarima iniko kini rawa bo oo Wayahudi Petrosle nokoocho kara heti asiwa ta mikate ko tliaaiimi basla. ⁴ Tokwaohi nokoqasi ti jerali niki qas rugumi tsigahha ta deemusay to kodeeni iyaale ara paii loko lehhi ti hireli siwa tapaska. ⁵ Petro nokoqasi jerali iniko firo nakaiisini ara magi akurunku rimitu saini ti lalaali. ⁶ Balu Herode kiyakahhi hauta tiitisa kaymu amasiwasi Petro iyaale qati tlaaatla ko de emusay njadi tali kwa tse ge ara minjororo njadi deemusa panda ta iyodooli iyaale jera deiine. ⁷ Ilakhumisi nosokodeha na malaika ko lalaa tsiqa ma pisarunikie tsaasiri waay ti Petro noko slahha daqari nikiyawatlay nikioo watlawi tsiga nay amu minyororo tikiyatsegiti niki gwrimitir ti debaiwasa. ⁸ Nokooo na malaika eluii qay ro wagi eluii yeetowag Petro niki doso isi nokoo na malaika eluii qay towagi liyagusiti. ⁹ Ma noko gusi na Petro ma iya yaaanibasle takaiisini na malaika takatsabako iye wawusi iyaarini arima. ¹⁰ Siwakiya fusiti gaawu ko tlatleso ako chuma tae dafa mjini khua nikigwerti ini waki saina nikitiitir ara feandi niki eetir ara yamu wakina ma noko oso may na malaika. ¹¹ Petro tunkuna tsahhi nikioo hinko ana yaamu iniko kwa yaae bu na dadiro malaika woso likiya basi ti dabai ko Herode ka ara paru ko hira slome ko Uyahudi. ¹² Siwa kiyatsahhi heti nikiyakhay ti doo ko mariamuli iyoroini ti Hohana ini na marko Wakristo naaa iyakurunkuritir iga firirine. ¹³ Kiyatsahhi ti iyodoo koro hha ntesali yandumusay waka sagimeritao ta kaowiini Roda nikiya khawutu nikiya fohiru kamutu. ¹⁴ Kiyatsahhati afo ta Petro ara kwaaru nkislanqati ifodoo fohiru iniko nikilidakhata ara ti waay sagay ni siki hhabakay iniko Petro ini qariti panda ta ifodooli. ¹⁵ Manikioiri dirosi ki netli iniko aya uuresi tsabaini loo nikioiri isi malaika woso. ¹⁶ Iniko Petro iya pandakhuu tsa hhisa kiya fohinei ifodoo noko ani ni kietlokhoir neja kokooo kokooo nisikihhabu do tokwara batsi na dadiro do to kwarea batsi ti jera ka nikioo. ¹⁷ Sahhabanki aaremo waki Yokobo a dawa roso maruki hautu niki hautu ara yamu wakinaa. ¹⁸ Taka tlehemi tlahhiti nikitlehhitii waway kodadiri ti deemusay sagamu kwa tiiti ti Petroli. ¹⁹ Siwa tokwa dabahihita na Herode kwaani basla nikima hesi deemusay ni kikamuutis liki tsuuu. Nikiya hautu ti Uyahudi ka paka ti Kaisaria ni kihadi ibiti. ²⁰ Herode iyaale gamita kono ti hire ko tiro li asi Sidoni niki hautir diwaki ara diroso nikitlehhitir were ee a laslo yandumusay ko hhape loimo ma likiri ay Manikifrine hhoa iniko hhaperoini i yaila ohoto aago tati hhepe ta hhapa lo modahha. ²¹ Balu tigiya peani na Herode iyaee uuu eluaa ta hhapa loimo nikiiditi ti kitimosi ko hhapa limo ni sikihhabu. ²² Hira nikitsotsoir heta afo ta lalaa afo ta hiru ko basla. ²³ Ma nkooslahha na malaika iniko iya harisi basla dira sa lalaa noko aagi na chapai nikigwee. ²⁴ Iniko aarako lalaa nikidiray niki pasliti. ²⁵ Siwa Barnaba a Sauli kiyabu utisiri harimisu woini niki tiitir heqa nikikiiri ara Yerusalemu Yohana sle nokohubu iniko umoso koro laqwala na Marko.

Chapter 13

¹ Hinko ti kanisa ta Antiokia a wakina aya aabutay a tsahhamusay aale Barnaba Simoni (tokwa oiini Nigeri) Lukio Kirene, Manaeni (dwaimo ko tsere ta Herode ko ba sla gatumusay ko mko a) a Sauli. ² Kiya ale tugusisnei dadiro mali tsegigiti mna kohhoo iyao qasi te afay li Barnaba a sauli, iya iisine yandu sikiya oo oo. ³ Siwa kanisa kiya tsegiti firo nikiqasiri dabaiwani rawa hiral wesi nikima lihautiri. ⁴ Ma Barnabas a Sauli iya ya aane muna ko hhoos iya eetiri Seleukia khua taysi khua iya kho tsu kaye baharili kiwa ta Kipro khua. ⁵ Kiya ti mji ko salami wanei iya tsabine aara ko lalaa ti doiri ko lalaali ko Wayahudili iya diwaki wane a Yohana marko ado koina ara aaawa. ⁶ Kiya hauti gei ti kisiw tuki paka ti pafu iyaslaye hi ru woko misli simo Myahudi yaaabutay ko lama iniko umosi na ale Bar Yesu. ⁷ Mislisimoko unarashhiri a hiwali seraio Paulusi kwa ale hiru kwaale akiri koni hiuruku iyara guumisi Barnaba a Sauli, iniko iyasani liakhas aara ko lalaa. ⁸ Iniko Elimu rodo misi sitao (Dosi umos ado doro tokwara hhabi) kiyadifu iyawarahha fokitisa kod liwali litiiti ti yaaaru ka. ⁹ Iniko Sauli tokwa oo oo Paulo kwaale hatsit na muna ko hhoa nokoe kahasi ila. ¹⁰ Nikioo ku nu ko ibilisi kono

ha tsisi na slanqasa slome ta lama, a ta bawoma ku tlakumusay ko kila slanqasa ta tsaba aatlana basla fokiti sa amo ta dadiro taditkiiti mai slawota? ¹¹ Hinko la khumisi daba ko dadiro wani rawawagi tlehhati arinta basla aanta basla tlehhehi ara siwa tsiga mara waki tlonqo a amasi iya ehuii rawa ko Elimali iyaansini nini iimitu haqi lifiririni lo soko gati na hiru loko daba oho. ¹² Siwa liwkli kiya arini tatiiti iyayaaani iniko kwa e khooso ara tsahhamisu takaslaa ti dadiroli. ¹³ Hinko Paulo a waraee ro su iya khotsukaye maay li ti pafu dahha ni kidahiri Perqe ti pamfilia iniko kiyamay na Yohana nikikiiti ara Yerusalemu. ¹⁴ Paulo a wereeetu wosi iya khotsu kaye ti perqe ka ni kidahiri Antiokia ta pidisia tay si iya ti doo ko lalaa khuiri balu ko slabatoli ikiibitiri hhapeli. ¹⁵ Siwa ta tsahhatisa aaremo na yaaabatsay gatimusay ko doo yaaabutay qatimusay ko doo ko lalaa sikiya yaaabu aara lioina dawai bere arinta aare ko muna i harisa sa hira diti hhabeu" ¹⁶ Hinko Paulo iya qarili niki daba slahha iya oo hhawate ko Israeli hungura ko lalaa gugu sasima akhasei. ¹⁷ Lalaa ta hura waki ko Israeli iya elehheti ana tata woro niki iisini hura wakina kiya ibitiri ti hhape ta misrili ara dabawoso to kwa wara tlesi sikiyaqati tendi rosi. ¹⁸ Ara kwara arobaoni kiya kiki hhesi ti gongorili. ¹⁹ Siwa talinga hhapapu fangu ti hhape ta kaanani liiki ya harisi hira watini hha Pero ini ara alime. ²⁰ Aaremo waki tuku iyatiitiri neja kwara miya tsigahha ara hamusini siwa ta qwatlaka tuku siki ya harisi na lalaa ara ohimu paka Samweli yaabutay. ²¹ Siwa ta hetu hira iya firine hhapa loimo dosi kiyaslaa na lala Sauli nu ko kisli hiru ko kabira ta Benjamini litlehhiti hhapa loimo kwara arobaini. ²² Ma siwa tokwa batsi na lalaa ti diraka iya wara tlesiti Daudi litle hhti hhapa limo woi aale Daudi iniko lalaa iya ooto ono slawu Daudi nu ko Yese ini hiru tokwa wara boo na Muna wi i iniko koiisima kila qa mu kwaslaa. ²³ Kwati kabirati dahha ta laruku lalaa iniri falaqati Israeli ara fata qamusay ado do Yesu kiyara hhabu isiru. ²⁴ Heti iyaansinti tiita Yesu iya kahha khay mu Yohan tlatleso iya tsabini ara kuumusu ko kiasa ti hira slomeli ko Israeli. ²⁵ Ini sle Yohana kiya hheesi yangu wosi iyao iwawumamisi ta ana miyaini? Ana kode baslea iniko akhasei kwa khawa aluwi kislaiya basla honsloroosa yeeto ko yaami. ²⁶ Dawai daqay ko tonge ta Abrahamu akwadi iniko ti dirokini kod lalaa gugusasima saanda a iniko aara koro fata qa kona yaabu. ²⁷ Kwadi ko Ibamamita Yerusalemulu a qatimusay waini kwa tsahhi basla ta boii kama iya tsahiriba basla yaabo ta yaaabutay taka somamini tiri ya aabo ta yaaa butay sae takisa gwaara ta Yesu. ²⁸ Kama kiyaslawinei basla aara ko hhoo sa gwaara waay wasi iya firine loko gasi na Pilato. ²⁹ Kiyaefakisiri aaremo tuku tikiya tsaqani tikiya ini oo kwaeyukutisi ti khaimoka no ko qatsiti aisili. ³⁰ Iniko kwa slatisi na lalaati kwa fakiyea. ³¹ Iya poo balu wokina ti kwadi kwadiwaki hautiri a ni Galilaya dahha Yerusalemu khua hirawaki hinko ara ahimusay kohira. ³² Hinko suna hubimani tsabiru kohhoo sahhabatisikoya harisi ana ana babawatini. ³³ Lalaa iya qasiti hhabasi dirotini day waini ti isi iyaslafisi Yesu nokway kiisi kara ti sla fimali hetu katsaqaniti raamut ko njadi ku ningoo lasi atlehheti tata wokini. ³⁴ Iniko tlehheti tsaba iniko kwa slafisi ti kwa fakiyea mare slakawaroso tla kutu iyaqimbusu diti so sla way mu hhoo ta hhoo ta Daudi" ³⁵ He na qasi kiya hhabu ti raamuk wokoli gemay tabasla ko hhoo owgo liarini gubeama. ³⁶ Iniko Daudi yanduta slaama ko lalaa ti laqwalima wasi iyaqati kwa gatisi diwaki ana tata woini iya arini lingoru. ³⁷ Iniko to kwaslaa fisi na lalaa iya arini basla lingoru. Iniko to kwa slafisi na lalaa iya arinibasla lingiru. ³⁸ Hinko lipooti dirokini dawa tlehhitati hiruku may mu ko tlakwa kono hhabu. ³⁹ Dirosi koqo kwayaaani soko fariti tsaba aaremo tuki ko gimbaba ta Musa laka sunku slawini basla tsaba. ⁴⁰ Dosi tlahhite khuumusay iniko gamu to kwagimbausi no ya aabutay mare kiya tiiti dirokini. ⁴¹ Ila khumumisi hungura kohherimamita la etlokhoakawu ta la faka kwauta inikoiisimu yandu ti balu wokini yandu iniko koyaaaanteibasla kama lunsuku hha bu na hiru. ⁴² Siwa Paulo Barnaba iya hutiri miki firini na hira liqimbusiri gimbatu balu ko sabato kwa khotsa. ⁴³ Siwa slaslahiymu ko doo ko lalaa kiya faki Wayahudi naaa a kwadi hhoo taboii kiyagusi Paulo a Barnaba ini ko kwa gimbusiri aina kiya kamaautisi panda khua ti hhoo ta lalaali. ⁴⁴ Sabato ta gusiti laka mji tuku iyakurunkuriti a khasa aara ko lalaa. ⁴⁵ Wayahudi kiyaarinei kurunkurita kiya khay naetlamu ligimbu maamisiri aaremo kwa siiri gamama ta kahhabu na Paulo noko oo slislini. ⁴⁶ Iniko Paulo a Barnaba iya gimbusiri ara tihemali oina aale uuru iniko gimba ko lala lokogimbusi tla tleso dirokini iniko a tafimisi ta sigeli dirokina lunu arintaa kuna slaibasla slafima ko lanko khuymeli unu fokitani hhapapu. ⁴⁷ Adodo tunkunara kamuutisi na dadiro iyao unu qasi hungura ado pisaru tihira ko hhapapuli miko lahubita slafima baremo tuka ko fitsimaka. ⁴⁸ Hhapapu kiya khasiri hetu iya kwaane aara niki dumbine aara ko dadiro naaa tiki yaele hhe sa slafima ko lanko iya yaaane. ⁴⁹ Aara ko dadiro iyabuutu hhape tuku. ⁵⁰ Iniko Wayahudi iya hhabari sakwadi tunku na batsiri a tikay wadi ara horu a gati msay ko mji hetu iyara kiisi ara neto ta Paulo a Barnaba kiya kwa hha fendi ko digimaera ko mjili. ⁵¹ Iniko Paulo a Barnaba iya huslisiri tsatsa ta yaaawaini maniki hautiri ara mji ko Ikonia. ⁵² A tsatsahhatimusay kiya khay na kwagoru diwaki amuna ko hhoo.

Chapter 14

¹ Nikiyatiiti waay ko ikonili iniko Paulo a Barnaba iyaedafiri liwaki waay doo ko lalali ko Wayahudili nikigimbusi do ruyumi tadadiri ta hira Wayahudi a Wayunani iyayaaaane. ² Iniko Wayahudi kogugu sasimaiba sla kiyara fahha hakiri hha papu ni kiiisini kotlaku ti haayi waini. ³ Iniko iya ibitiri taysi siwa ta tleri ligimbumamisiri ara ti hema ara uuruko dadiro tali liarimisiri yaaru ko tsabaro ko hhoaa roso iyaiisini doti sabarisa aara aetla khoa lakaiisini ara dabai ko Paulo a Barnaba. ⁴ Iniko lohay ko dadiri ko mji Uan dehhe wakina hira iya diwaki wane a Wayahudi wakina diwa ki a yaaabutay. ⁵ Siwa hhapapapu a Wayahudi kiyawara hhiri awanaha gatimusay waani iisiru tatlakwi niki tlupiti ara tlee Paulo a Barnaba. ⁶ Naka tsahha isi niki feetiri ara ti mji ko likaonia Lистра a Derbe a lo hay kwa haaa niniiti. ⁷ Tay sisle iya hhahhabine gimba. ⁸ Tay si sle Listrali iya wani hiru woko kwaibiti iyakonibasle uuru yaqli wasi kiwate ti guraa ko iyoroina iya khotsami basla. ⁹ Hiruku iya akhasi Paulo gimbumamisi kwa ila kahasi na Paulo ni kiarini iniko iyaale yaaaru ko hhaesali wani. ¹⁰ Maniki hhabu dirosi ara afo rawa qariti ara yaawagi ma hiru wodo ikietso oto ara rawa ni

kiansinai khotsu.¹¹ Rugunu kiyaarinti ga kiya iisini Paulo iya waara tlesiri aforoini lioona ti lala ja ya kilikaoino kuna ra eeti na lalaa ara aa ko hiru.¹² Kwaoo oo Barnaba "Zeu" a Paulo "Herma" sa ga ini na hhabimusay kodadi.¹³ Deemusay ko Zeu, iniko doowoso kodidiri ko lalaa iyaale fendi ta mji li wani iya hubu awu a tumbiru ko maua paka i fodoo ko mji ini a rugumi iyaslaane harisa naamisu.¹⁴ Iniko yaabatay Barnaba a Paulo, kiyaaa khasiri heti iya fehhaimesi qarowaini iyahutiri tsiga ara fendi ara ti rugumi iya aaiiri.¹⁵ Lioina hungura hira soay iisinta aaremo waki? Andaasle hira ko koma kowaway koma ado hungura suna hubimani tsabiru kohhoo iniko lalfokita ti gamamati ta fahimi basla la di kiita ara ti lalaa ta slafa ta tlehhe dawuri fitso ma a bahari a kila gamu kowara.¹⁶ Tisiwa ta fusiti iyagemawu tu hhapapu kho tsu ti amo rooni inaa.¹⁷ Iniko kahhati iya hautibasla bila ara ohimusaya ti heti iya iisinti tabooo ni sitisla wini tlubay ti dawuri da hha a siwa ta gamama sunikunu hatsimisi munai wakini ara aago a kwaaru.¹⁸ Kama ara aaremo waki Paulo a Barnaba ara ekihhima iya tlahhasiri rugumi lisikiharisi naamisu.¹⁹ Iniko wakina Wayahudi kwa ti Antiokia dahhiri a konio iyakhaye niki rugumi awana hiri noko khobu ara tlee Paulo no kodudu khuna paka fendi ta mji iya wahumimisi ro iya ale gwaa.²⁰ Kama dosi sle tsatsahhamusay iyaale garimitiri tsay a ini iya watlay nikedafiri mjinili balu konjadi iyahautu Derbe a Barnaba.²¹ Siwa kiya tsatsa hhatimisi aaremo ti mji wogi inikiisini tsahhamusay naaa iyaki iiri Listra, paka ti Ikoniamu paka ti Antiokia.²² Iya panda khuiri aatlisla munai ko tsatsahhatimusay lisiki muna harimimisi panda khua ti yaaaruli nikioo uuru laeda fani ti dira ta lalaali fusa ara tiri eto naaa."²³ Tikiya elehhi sa garuwaini ko kila kurunkurita ta kwa yaaae nikifirine niki tsegiri kiya harisi ti dadiroli ini ko tokwa yaani na inaa.²⁴ Manikifusi ara ti Pisidia iyadahiri Pamfilia.²⁵ Siwa kiya gimbusiri aaremoti perqali iyaetiri Atalia khua.²⁶ Kiya tahisi dahhiriya meli tsaaane paka ti Antiokia iniko kuna ale batsi ara hhoa ta lala sayandu iniko hinko kiyaale hheesiri.²⁷ Kiya dahiri taysi Antiokiali kakurunku kurunkurita ta diwaki nikiharisi tsabiru ko aaremo iniko lalaa kiya iisinti diroini ado tikiyara fohini ifo doera ko yaaaru ti hira ko hhapapuli.²⁸ Iya ibibitiri siwa ta tleri a tsatsahhatimusa.

Chapter 15

¹ Hira wakina iyaqetiri ti Uyahudi ka niki tsahhamasiri dawai hioina here lunkuru uutliya basla ado etsahha ta Musa kunuru fataqiya basla.² Siwa Paulo a Barnaba ufa kiyara fataqi konei ta gimba diwaki aina dawa i iyaamulinti iniko Paulo Barnaba a wakina lihau tiri ara Yerusalemuli ara ti yaaaabutay a garu sama hasati.³ Hinko sayaabu roini na Kanisa iyakome Foinike a Samaria litsabina lifokitisi magi sa hhapapu iya hubiri kwaaru kodadiri ti dawai tuki.⁴ Kiya khaye Yerusalemuli kiya kwa hhosa na kanisa a yaaabutay a guru ni ki lehhisiri ya aabo ta gibaba tuku iniko lalaa iyaaisinti diwaki aina.⁵ Iniko hira wakina kwa ayaaane kwa wane ti rugumi ta hirali iyaqarimitiri liouna uuru ara uutli tu na liki uuresa lihori aaremo ko Musa.⁶ Dosi yaaabutay a garu iyaqairimitiri diwaki loko wa humisi aaraki.⁷ Siwa tagimbaba ta tleri Petro iyagariti nikioo diroini dawai tsatsahhantaa iniko siwa tahhoo tafusiti lalaa iya iisinti elehha diro kini iniko ara afa wii hhapapu lia khasiri aara ko gimba a yaaaru.⁸ Lalaa takhua Munai yaanti diroini sunkunu harimisi munai ko hhoo ado do kiya iisinti dirotini.⁹ Iyaboiisitibasla slanqasa andaa ina liisinti munai waini kohho sa yaaaaru.¹⁰ Hinko soay lalaa wara hhanta iniko laqasita yaki rawa isata tsatsahhatimusay iniko kama ana ta ta woro kama andaa aisla wanibasla kikihhisa.¹¹ Iniko yaaamo iniko kunuru fataqa sa hhoo ta dadiro Yesu ado do kiyarawani.¹² Kurunkurita tuku iyaqabati kiya Barnaba itimimisiri a Paulo kiyatsabiru harimisiri aaremo ahhirima iniko lalaa iya iisinti dwaki a ana ti hira a hhapapu.¹³ Kiyamaye gimba Yakobo iyahha nikioo dawi iakhasite.¹⁴ Simoni iniri kiimisi do tlatle so lalaa sa hhoa iyaaisiti hhapapu lislawinti tidiroina hira sa umoso.¹⁵ Aaremo ko yaaabutay unuru iimbimitiri a heti ado do ta ka tsaqani.¹⁶ Siwa ta aaremo waki akii lakari tlehhe hema ta Daudi tahuutu hhapeli awara tles ma adiresi tlakweroso.¹⁷ Ma hira kwametiri lidabahira dadiro diwako ahira ko haapapu tikiya oo oo ara umawi.¹⁸ Doti Na dokiri owaini dadiro kwaiisi aaremo waki kopoa toka ale.¹⁹ Dosi hhabori iniko maresiki slawumoni hira ko hhapapu ekihhima lifokitiri ara ti lalaa.²⁰ Iniko latsaqamani diroini iniko lubatsi sigeli a tlakwe ta sanamu hhehha ta biaa a takaququpu na tsere.²¹ Tati laqwalima ko garu dahha hira wana ti kila mjili kohhabibima mako Musa tsatsahhima ti doeri ko lalaali ti kila sabatoli.²² Manikilaqanti kini wara booo yaaabutay a garu hiwakia kanisa niki ya tabu Antiokia diwakia Paulo a Barnaba.²³ Iyatsayane doti yaaabutay garuada wai a dawai ta hhapapu ko waraa Antiokiali shamu a Kilikiali etsahhisino.²⁴ Aakhasani iniko hira wakina iniko tisiki ya slamani basla ka muuutisa sasi iya tiditini dahhiri sikieli hlima harisi satsahhati sa tahubabima eki hhhima diroini.²⁵ Iniko ini pooto taboi dirotini slome elehha hira ma liya yaaaba dirokini diwaki a slaamusay watini Barnaba a Paulo.²⁶ Hira kiya iisine hotawaini ko tlihhima tlaku sauma ko dadiro Yesu Kristo.²⁷ Hinko a Yuda yaaabani a sila su kunu hhabu aaremo wasi looloo.²⁸ Iniko iya pooto ta booo ti muna kohhoi ati dirotini hau ta rawa wakina hubay kodadiri kulikoaaremo wasi ko uuru.²⁹ Iniko lafakita ti gama takaharimamisa ara sanamu damu qamama taka ququpapini a biaa bere unuqsita sigeli a heti tlehhitita booo dirokini ama hautu."³⁰ Dosi ma tikipasi iyaeeetiri ara Antiokia siwa ta kurunkura kurunkurita diwaki iyalehhisiri taratasi.³¹ Taka somini iya kwaani samunai harisa.³² Yuda a sila a yaaabuta, iya harisiri munai sa dawai ara gimba naaa na nisikiharisi uuru.³³ Siwa wakali kiyaebirri tay si kiya pasi ara hhoa ti dawaika ti kwadi kwa yaabiyea.³⁴ Iniko iyalaqanti hhoa sila meta taysi.³⁵ Iniko Paulo awa kina iyai batiri Antiokiali diwaki a wakian anaaa iniko iya tsahhatisari ni kihhabiri gimba ko dadiro.³⁶ Iniko siwa wakali Paulo iya hhabu ti Barnabali na kiaan hinko lara khotsimani dawai ti kila mjili kahhabani aara ko dadiro liarani dokiri wane.³⁷ Barnaba iyaslaani lunkona di waki a ina Yohana tokwa owaini marko.³⁸ Iniko Paulo iyawawumisi taboiibasla Marko huba tikiya maay tahis pamiliali nikipanda khuubasla aina ti yonduli.³⁹ Madisi nikiya tiiti tlonhhondi tadadiri sa isi ynamamaye a Barnaba iya hubu Marko niki khotsukaye ara meli paka ti Kipro.⁴⁰ Iniko Paulo iyaeelehe sila

harisi na dawai ti hhoa ta dadiroli. ⁴¹ Iya hautu niki slamukomakay a kilikia limasani sa boiimisi.

Chapter 16

¹ Paulo ma kiyakhayi Derbe a Lystra mailakhumisi haqi iyawani tsatsahhatimusay tokwa omi ini Timotheo Musombimo tokwa laqwali na iyo ta ki yahudi iniko ta yaaanti tata woini Mgiriki. ² Hira ko Listra a Koinoni kwa ani tabaoii. ³ Kwaslaa na Paulo likhotsu kaya aini dosi manoko hubu no koro uutlu sa Wayahudi kwa wane taysi kwatsahha na slome tata woini Mgiriki. ⁴ Iya haumimitiri iya kone ti mi liharimimisiri kamu uu tisa ti makanisali ma litlaamutiri kamu uutisasi ka tsaqani na yaabutay a garu taysi Yerusalemuli. ⁵ Dosi mamakanisa nakaeaatlisi ti yaaaruli nikiroqina ti frili kila balu. ⁶ Paulo aendeewo niki hautiri ara Firigia a Galatia ma muna ko lalaa niki tla hhasi mare kihhaburi aara taysi ti jimbo ta Asiyali. ⁷ Kiya sapiri misiali iya warahhiri hauta ara ti Bethinia iniko muna ko Yesu niki tlahhasi. ⁸ Iniko nikifusiri ara misia nikiya khaye paka ti mji ko Troa. ⁹ Paulo kwara tiiti ana arima amasili iya wani hiru woko ko Makedonia iyaqariti ko oo oomini liyoini haatare unu iisite tali Makedoniali. ¹⁰ Paulo kiyaarini arima ma nunku boiimisani sa hauta ara Makedonia tsatsahhaqi iniko kona oo oo na lalla la hautani la hhaba kwani aaremo. ¹¹ Dosi manaka hautani ti Troa ka nakahautani naka dikiani ara samothrake ma balu kwa qusiyei naka dahani mji ko Neapolili. ¹² Disa manakahautani ara Filipi iniko na waki a mji ko makedonia mji ko uuru ti wikaya ara abina ko warumi naka ibitani balu wakina. ¹³ Balu ko sabato ahautani ara fendi ko lohay ara afaamo ta ta wa aamu lohay aniko awahumimisani tlehthiti lohay wani ko iisiru firo aibibitani hhapeli naka gimbasani ana iyo kwa khay diwaki. ¹⁴ Hare waka takaqwaini lidita zambaraw u husasima ta ti ni ko Tiatira da hha ta lalaa gugusasima kuna itimisi ta fohini muna woso na dadiro nikiqasiti taboii aarmo tikiyagimbusi na Paulo. ¹⁵ Siwatogowarakuusi ini a doo wos slome kunaraqadini nikioo beraiantee anakitsabati dadiroli kunaraqadimi wokoliibiti diroi lukunaraqadini taboii. ¹⁶ Ma kaalehaummimitani hara yamuko firo sagimeri wka ta majini konto ta tsahha nuku slasla wani ha andaa nikiyahubiti sa dadiro wos tsinaasa naaa taraslohhitu. ¹⁷ Paulo kowagusu na hreti diwaki ha andaa iyatso tsoiinti liointi hhawate waka yandumusayko lalaako tusugu tsabini hunguraa aaremo korofataqa. ¹⁸ Iyadosi usibalu naaa iniko Paulo kowaqupitisi na aarasi iyafokiti hara alu inimo nokoo okamu uutimisi hara umako Yesu latiiti waayi wasa insle nikiyatiiti nokomayi tsige. ¹⁹ Dadiro wasi kiyaana inkoya aarako tsinaasa roini inihauti kiyaohini Paulo ha siha nikidudukhunu slokonili panda tako uuru komai. ²⁰ Tikiyaradahi timaharimuli iyaoiri hhawate waki Wayahudi loo iyahubinaa qwatla ko dadiri ti mji wori. ²¹ Tsahhatimisiri aaremo inikoandaa ilaoha awu gusa ado warumi. ²² Rugumi nigiharatlawuti sasia Paulo a sila mahakimu nigifehhimisiri qayro waini nisikiawatu uuni nikikamu uutisi liki difi hharo. ²³ Ma tikadifi hharo na aa kiyakwahha jerali ma nokokamuuutisi asikari ko gerasi liki gaaay taboii. ²⁴ Ma tikailaohi kamu uutisasi ta asikari ko jerasi kiykwahha ti sagayi ko jerasi ma niki tsegiti yaa waani ti yamu tikiyaqasi. ²⁵ Siwa ta amasi dira Paulo ha sila iyafiririnee hara raamu raamu ko lalaa kwaaru hira wakina tika tsigi iyaitimimisiri. ²⁶ Nikatiiti tetemeko ko dadiri musingi ko jerasi noko lingilingisi ifodoera ko jerasi nikifohimitiri minyororo ta hira tikiyatsegi nikiho nslorarooti. ²⁷ Ga aamusayi kojerasiyawatlay ti guuteka nikiarini ifodoera slome ko jerasi kiyafohini dosi maniki tlesi panga wosi inikoiyaslaani lukugasi iniko iya wawamisi tika tsegi iniklakitiri. ²⁸ Iniko Paulo iyatsotsoo hara afota dadiri lionini mareluhhitinti iniko slome warani diti. ²⁹ Deemusay ko jera iyafirini tiha lakahubu nikiedafi waayi jereli siga dadakhamiti litlaamtu nigiruhuu Paulo ha sila nikitiitisi. ³⁰ Nikitiitisi fendi ta jeraka ma nikioiri nikiishimisi mele iisi la slawmu baaaru. ³¹ Nisikihhab inaaale yaaamei dadiro Yesu kusle baanti diwaki a doo wog. ³² Iyahhabiri aara ko dadiro dirosi diwakii a hira tuku ko doo wosi. ³³ Sigeqarimusayi ko jera kiyahubu amasi wadi nigi huuntsu yamu tikahhitini ini diwaki ahirako doo wosi nigirikuusu ma. ³⁴ Nigiyahubu Paulo a sila doo wosi nisikiqasi aago isle nikitlehthiti kwaaru koni ko dadiri diwaki ahira kodoo wos inikoiya lalaa yaaane. ³⁵ Kaaletlehemili mahakimu iyayaaabiri aara ti omtumusay ko jera oinaa gemawenki hira wadilihautiri. ³⁶ Deemusay ko gera nosoko hhaba Paulo rawako aaremo wasi iniko mahakimu iyayaaabiti aara lumaula hautaa hinko tiitee hara fendi lahautaa hara hhoa. ³⁷ Iniko nisiki hhaba na Paulo kuna difi pooli hira iniko ko warumi bila kunahukuminiba sli iyaamlina nukukwahha jeralii hinko slaanaa lunkutiitisi araqabitinu tlehhtabasli inaa loeli yakhayaa lukubatsi yamu waka. ³⁸ Nisikihhaba na deemusay mahakimu rawa ko aaremo wad mahakimu nikitsaamtu nga hagi kiya tsahhiri Paulo ha sila warumi loo. ³⁹ Mahakimu nigakhayee nisigihhabitiitiri tikatiitisi fendi ta jerali kiyaafirini Paulo ha sila litiitiri fendi ta mji woina. ⁴⁰ Iniko Paulo ha sila nikitiitiri fendi ta jerali nikiya khayei ayali lidiali Paulo ha sila kiyaarinei dawai sikaharisi mnai ma nikihautiri ti mjisa.

Chapter 17

¹ Ma kiyafusiri harati hhape ta Amfipoli ha Alolonia iyakhayei harati hhape ta Thesalonike kowa alewani doo ko lalaa ko Wayahudi. ² Ado dorikiyawani Paulo iyahauti hara ayoini siwatabalu tamta sabato iyagimbusiri ha inaa rawata tsaqaru. ³ Sika ale pomimisi slaqaru nisikihhaba iniko kowaslaa kirisito liekihima slay maliya slaf kara ti hira kowafakiya kiyao heki Yesuku tusuku hhahhabim tsabiru wos na Kristo loo. ⁴ Wakinaa Wayahudi iyaloohi nukuru slahiri a Paulo a sila diwaki a Wagiriki ko lolaa gugusasimaa haay tikay naaa kohhoo a rugumi ta dadiri ta hira. ⁵ Iniko wakinaa Wayahudi koyaaa aamai basli tikaha tsinaetlom iyahautiri hara sokoni nigihubiri hira wakinaa ko tlaku niggikurukuriri gwaara ta hira diwaki niki iisinee qwatla mjini ma nikibiri dafiri doo ko jason iyaslaane li Paulo ohiri a sila likiya Hubu panda ta hirali iniko tikiya slay basli. ⁶ Kowa oho Yason a dawai ros waka likihe hhisii panda tako dirani ko mjisi litsotsoonaa kwa hhawate waka kowa fitsima fokitisiri inadahiri paka tal qoro. ⁷ Hawatewasi tikiya kwahhasi na yasoni sisiiri aaremo ko

Kaisaria oina hhapu loimo wako wana tokoiwaini Yesu.⁸ Ruguni a kodiyanu kompi kiya akhasiri aaremo wasi kyaedafu na tlaama.⁹ Siwa iniko Kiyahudiri pesa ta qarama ta dee ti yasonika a ti wakinaa kiyamay lihautiri.¹⁰ Amasiwadi dawa iyaabiti Paulo a sila Beroya kiyadahari ha di iyahautir ara ti doo ko lalaa ko Uyahudi.¹¹ Hira wadi iyaale hhoa kone tadadiri hira wadi ko Thesalonike baaa iniko iyaale hheesi ilaoha aara ara hakiri roini ae tsaqaa tsaqaru kila balu mali arina aaremo ti kiya hhabu na dokiriwane.¹² Iniko naaa waini iyaayaaane iya wa ne haay tikay ko hhamahhemisa ko ma ta dadiri kokigiriki a haay hhawate naaa.¹³ Iniko Wayahudi ko Thesalonike kiya tsahhiri iniko Paulo tsabi ni aara ko lalaa taysi Beroya iya hautir ara tahisi nikirikiisiri manikiansine qatla ti hirali.¹⁴ Paulo nokolehhisi tsiga na dawa ara amo ta tlawi iniko sila a Timotheo niki metiri haqi.¹⁵ Dawai rodi ta Paulo lehhisiti iya hautiri a inaa paka ti Athene Paulo to kwa may taysi iyaibaohiri Kamuutisa ti dirosa sila a Timotheo liyakhaya dirosi tsiga dokara i slauwutu.¹⁶ Siwa tikiri daaamiti ta hiysi Atheneali muna woso iya qupiti waay wasi adodo kiyara mji ani do kiyara hatsi sanemu naaa.¹⁷ Dosi manikigimbusiti ti doo ko lalaali a Wayahudi wadi kwa lalaa gugusi sine a kwadi tuku tunkuna slaslaye aina kila balu ti sokonili.¹⁸ Ini wakina ko Wanafalsafa ko waepikureo a Wastoiko no koro gitsi wakini naikioori mi hhabhabini heki gimbimusa ninina? wakina nikioiri Popooni hhabhabini tsabiru ko lalaa dahaymo iniko hhabhabini tsabiru ko Yesu a slafima.¹⁹ Paulo no ko hubu ara Arepago niki oiri islawni tsahha heti tsatsahhatinasu ko aabu kogimbu mamisiti? ²⁰ Iniko a habinti aaremo ko aabu ti eawatini iniko slaamani la tsahhani aaremo waki tsahhami kona? ²¹ Hira tuku ko Athene diwaki a wakina kowara diroini iisasina siwa roini ti gimabali aitimisu aaremo ko aabu.²² Ma Paulo nikiqariti tlaaatle ko hira ko Areopago ni kioo hungura hira ko Athene arimu hugura lara ko dini ara kila do.²³ Iniko ki fusarii akhuuru gamama rokini ta gusa ana arimu aaremo tikiyatsaani ti yamu wakin ka naamisu harimamisite oini LALAA TAPSIBASTA dosi ma isi ko gugusasinte bila ta tsahha e nunsu laqam hungura.²⁴ Lalaa ta tlehete fitsima a kila gamu kowa ra waay li iniko dadiro ko dawuri a hhape isla ya basla libiti ti doeri ko lalaali ti kiya to boimisi ara dabai.²⁵ Qoro soko yandumamiti ya basla ara dabai ko hira ado kosla ama gamu diroini ini loima a himpo agama waki na aa.²⁶ Ara ti iru waki hara iyaisinti hhapapu tuku ko hira ko ibimamita rawa panda ta fitsimali nisi siwa adigimera ti kiquasi siwa aa digimera ti yamu kiibimamitiye.²⁷ Iniko kislal lidabaluri lalaa ta baoli li dahari lakaslay iniko tsaba sigeli waha ntabasla akila koqo hiru.²⁸ Dirosi ibimamitani khotsatsimani a hoa roro ado boimusay woki woko ko raamu iyao hiru ko laqwalailini dirosi.²⁹ Iniko here anda laqmolima ko lalaa kunu slaiya basle la wawumisani iniko lalaa ado tlaau sonamu tokwa khafu ta boii na waway ko hira.³⁰ Lalaa iya agiti siwaro dita ra taaa ta li inilo hinko ka mu uutimisiti hira tuku kila yamu tlikiiiri.³¹ Doti na gasiki yaaasiti balu ko fitsi ma hukunaru tsaba hiru iniko kwa dle hhe lalaa iyaharisi ti tsaba ta hiruku tikila hiruli yamu takagusi iyatikwafa kiri dahha.³² Hira ko Athene kiyaakhasiri tsabiru ko slafia misu kwa fakiri Paulo noko hheriti na wokina wakina nikioiri oitimisani kara tsabiru ko aara ki.³³ Siwa ta disa niki may na Paulo.³⁴ Iniko hira wakina unara slahhiri a ini niki yaaane iya wani bionisio Mwareopago ahati hare takaowaini damari awakina diwaki aina.

Chapter 18

¹ Aaremo was kiyaefakiri Paulo iyahutu Athene ka hara korintho. ² Taysi nikislawini Yahudimo umawos na Akwila hiru ko Ponto ini ahara ros umawos Pirsila iyakhayee taysa italiaka sa Klaudia Wayahudi slome kiyao lihautiri hara Roma Paulo nikiyakhay diroini. ³ Paulo nikihoti nikiyandutiri diwaki sa ini yandumamiti yandu ko slanghasa ha korni inaa iya maraasay tlahhehhtiri. ⁴ Nikigimugusiri ha Paulo balu slome ta sabato ti sinagogili, kiyaawanah Wayahudi diwaki ha Wagiriki. ⁵ Iniko sila ha Timotheo iyakhayei Makedoniaka Paulo kowaetafisi na muna lisikihhabu Wayahudi tuba Yubu na Kristo. ⁶ Siwa tokosii na wayahudi dosi ma Paulo nikighayru wosi huslisi panda roini nisikihhabu tsere rokini litlehhtisagi wakini ana tlakwe komabasl. Hinko siwata ha balu slome sidaha hhapapu. ⁷ Dosi nikihautu hagha hara doo ko tito Yusto hiru kolalaa firarima doo was tsayuli wana ha sinagogi. ⁸ Krispo hhapuloimo ko sinagogi diwakii ha hira ko aya was niki dadiro yaanee hira naaa ko korinto kowa Paulo akhasiri gimba iyara kuusu. ⁹ Dadiro niki Paulo oo amo ta amasi ko arima tlaame basl iniko gimbusi mare ghaba. ¹⁰ Bare amle ana diwaki war ha kuu hhaku kowarahha dowe iisa fana hira naaa komu hhapeti. ¹¹ Paulo nikitaysi hatu kwari wak hara slehhera lahhooy iyagimba ta lalaa tsatsahhatimimisi diroini. ¹² Iniko Galio tokowa hhapuloimo ko dawai iisini mayahudi iyagharitiri diwaki alu ha Paulo nokolehhisi panda ta. ¹³ Nikioiti hiurku hira awanahahat lilalalaafirinaa alu ta hhabili." ¹⁴ Siwa Paulo kiyailabatsa slai Galio nikioooo Wayahusi hunguraa wayahudi bere laka antlakwe laka atahhoo liyandutu. ¹⁵ Iniko saga saka mahamisu ko umai ha hhabu rokini hinko urughinstitee hunguraa kilokoni. Ana slaumbasl la araghintsisimo tlehhti sa aaremo was." ¹⁶ Nikioo na Galio lihautiri panda ta kiti ko arighintsoka. ¹⁷ Dosi niki sosthene ohiyee hhapuloimo ko sinagogi nokofifu panda ta kiti ko araghintso li iniki Galilo iyawawosibasla sa doro kiyaiisinee. ¹⁸ Paulo kiyaititiri haghi siwa ta tlere kiyamay dawai nikihautu hara meli seria diwaki ha Prisila ha Akwila, Alu ta hutumo bandarini iya naa ghubu was sa iyalo aagi ini na hhabumosimo. ¹⁹ Kiyadahiri Efeso, Paulo nakamay Prisila ha Akwila haghi iniko ini nikiedafuti sinagogili sa gimba ha wayuhudi. ²⁰ Paulo tokowaoli libitiyaa siwa ta tlereini iyasii. ²¹ Iniko nikihautu diroina nikioo akiii kara diroikini bere ado sa slaaru ko lalaa siwa ta disa nikihautu hra meli ti Efeso ka. ²² Paulo kiydahi Kaisariali iyatsaan tsahhimisu kaymu kanisa ta Yerusalem ma nikiejukutu hhapeli hara kanisa ta Antiokia. ²³ Kiyaibiti siwa ta tlere haghi Paulo iyahautu hara Galatia ha Firiigia nikietsaghtisi munai tsatsahhatimay slome. ²⁴ Myahudi wak tokowaaoo oo Apolo, tokowala ghuwali taysi alexandriali Efeso nikiyakhay bimba ros atsoba iyakhuu ha tsagharu. ²⁵ Apolo kowatsahhatisi ti tsahhatiso ta dadiroli. Do doro kiyaeslahhay ti munali iyabimbusu nikitsahhatisi aaremo ko Yesu ini iyatoarakusa ta

Yohana kilos tsahha. ²⁶ Apollo nikitlatlese gimba hara uuru ti hekaluli. Iniko Prisila ha Akwila tokowaakhasi nikiwereetay tlehhitiri tosokolaghan amota lalaa ta tsoa. ²⁷ Kiyakwaani hauta hara Akaya sokowa muna harisi na dawai nikitsaghanee tsagaru sa tsahhatimay kowa Akayali wanee sa lokoiloaho kiyadihi hara hhoa kiyaraay neja kwad koway a aanee. ²⁸ Hara uuru wos Apollo kiyaramats Mayahudi panda ta hirali nikilaghan hara tsagharu Yesu Kristo.

Chapter 19

¹ Apolo kiya kiya korintholi wani Paulo nikifusu hara hhape ta rawa nikidaha Efesoli nukuslaslayee ha tsahhatimay naa taysi. ² Nikimahasa Silaohotee Muna ko hhora kayaanteii? Nikioiyee aa aakha sanibasl muna hhoa kiwanaa. ³ Nikmahsa ma kunara kuusu harakhusay kalo? Nikioiyee ara arakwasay ko Yohana. ⁴ Paulo nikioo Yohana iyarakuumisi ara kuuso ko taba nikihhabu sa hira li ini yaaanaa kowakhawa aluwasa na Yesu. ⁵ Kiyadosi akhasiri nikirikuumisi hara anao ta dadiro Yesu. ⁶ Ma Paulo kiyadabai wasa eghamisi sagi waini muna hha nikiyakhay rawa waini nikitlatlesir firo hara gimba ta hatla. ⁷ Ma slome iyaslawinee hhawate miba njada. ⁸ Niniedafu waay sinagogili nikifirini hara uuru slehharea tama lumahamimisiri ahira nikidukhuu ti aarmo ko lalaali. ⁹ Iniko wakinaa iyasiyee yaaaru nikiroso ooslenee pandata hirali ini nikihautu nikimay nikpaslisi tsahhatimay nukumahamisi ha hira balu slome ti darasa ta hiru waki uma woso tirano. ¹⁰ Aaremo wasi nikiriwanahhatisiye kalara njada ma slome kowahotiye asiali iyaa khasiye aara ko dadiro Wayahudi ha Wayunani. ¹¹ Lalaa nikiiisinti hara dabai ko Paulo aaremo ko etlokhoosa. ¹² Manaaaritay sle nisikiyahubu dahhamua qayro slagha roso nikihhaayee tsaghwa ta tlaku nikitiiti. ¹³ Wayahudi wakinaa kowaekihhimutiye inaa na tsagho giray nikiwarahhiri uma ko Yesu hhaba nikioiyee waoaagimisi ti Yesuli kodo to soko hhahhabiina Paulo. ¹⁴ Iyawane haay fanghu o hiru waka skemu Myahudi kuhani dadiri kowadaso iisiyee. ¹⁵ Nikioo na tsaghwa rodo tlaku Yesu akhuu ha Paulo akhuu iniko hunguraa miyaini? ¹⁶ Hiru wodo kowatsaghwa ta tlaku koni nikiritsooto hira njada nikiaslay nikiuuru baay nikifeetiri doo wada hara slaay kiya no iimisi. ¹⁷ Aaremo was nikidahiri ti Wayahudili ha Wayunani kowa ibitiri Efesoli nikitlaamutiri slome ma uma ko dadiro Yesu nokorokuusu. ¹⁸ Ma naaa kwad koma yaaanee nuku rugasiyee sa aaremo waini lagharu. ¹⁹ Hira naaa kwad kuwa ghwasleri konee iyarababatsiri vitabu roini nikida daaana asla panda ta hira slomeli nikifari gawa slome nikiarina islawinee pesa miberi koana. ²⁰ Dosi na doro gimba ta dadiro kiyaragiraye ara uuru. ²¹ Aaremo wasa kiyaefakiri Paulo nikioo muna wosi kiyafusi ti Makedoniaka ha Akaya, lihautu hara Yerusalemu nikioo, ka taysi wari kislal laarima Rumi sle. ²² Nikiyaaabu hira njado tongimai was hara Makedonia a Timotheo ha Erasto, ininsle nikiibiiti Asiali siwa ta tlere. ²³ Siwasi nikiyaetiiti gimba ta tlaku ti hhabosi ta amorodo. ²⁴ Bere mele hiru waka uma woso demetrio ko pesa babatsa kowayandumimiti hekalu ta pesa ta Artemili sikiyahharimimisi tlehhitay pesa naaa. ²⁵ Nikirigasa kwas diwaki slome kowayandu wodo konee nikioo hunguraa hhamate khuutaa hindagharuma rokinii iyati yaanduku elahhata. ²⁶ Kara arintaa ha akhasa ti to Efeso ka ko basl fana ti Asia slome Paulo sle iyahiria naaa awanaha nisikiamamu wai ni hhamisi nikioo tuba isi takarisini ara dabai hara lalaa kobasla. ²⁷ To yandukukwebasl naekihhimkono bere male ha hekalu ta lalaa hare ta dadiri Artemi arafara gamuwe kobasla lakabasla hhoay roso takafiririni na Asia ha fitsima slome. ²⁸ Kiyadosi akhasiri nikitlaamutiri nikitsotsoiri nikioiyee Artemi ta ta Efeso na dadiri. ²⁹ Hhape slome nikiwayay edafiri nikifeetiri nikiedafiri yamu ko netoli hara waway waka nikiohini Gayo ha Aristarko hira ko Makedonia kowahautiri diwaki ha Paulo. ³⁰ Paulo kiyedafa slai ti hirali kowamay basla na tsatsahhatimay liedafu. ³¹ Diyano wakinaa ko Asia wereetimai wasi nikiyaabiye hira dirosi nokoroghadini mare limuna wos araslahha ti netoli. ³² Ma wakinaa nikiaaiyee ara doroini wakinaasle ara doroini bere male slaslaymo wodo nikithehimiti wakinaa unatsahhiribal soay iyakurunkuritiye diwaki. ³³ Niki Iskanda batsiye kurunkuritaka nokoibiisi panda ta hirali na Wayahudi nisikidaba waratlese na Iskanda unaraohiru slaa ti hira wadi. ³⁴ Iniko iyatsahhiri ini Myahudi nikitsotsoni nikioiyee Artemi ko Waefeso na dadiri. ³⁵ Ma tikiya tlakhatisi na tsakhamusay ko hhape nikioo hunguraa hhawate ko Efeso miya na khuiyabasla hhape ta Efeso na boiisay ko hekalu ta Artemi ko dadiri ha ko gamu waodo kawachui dauri ka. ³⁶ Bere ado doro aarmo waka tikiaslay basl tlakhasa kuslaa ta tlakhataa mare la iisintaa gimba tsig tsiga. ³⁷ Dosi inahubitee hira waka kofirimaibasla gama ta hekalu ha kolalaa harero roro oo slimaibasla. ³⁸ Bere dosi Demetrio ha tlehhemusay kowa diwaki wanee aara konaa sa hiru baraza wanta luru kuwaslemutiri. ³⁹ Ma ladabahataa kobiite ti aaremo wakinaa kiboiimamisi ti kwaslema ta loi. ⁴⁰ Bere male fana luku hhabu sa tagalu la lasa ta aaremo ko loo lomaibasla ha ti aaraki aslawanabasla lubatsana ti kwaslema ta.

⁴¹ Kiyahheesi aaremo was hhaba kwasleema naka tsegge.

Chapter 20

¹ Tsotsoo kiyaefakiti Paulo nikitsahhatimay oo oo nisikimunai harimisi ma nikiagini nikihautu hara makedonia. ² Kiyafutimisi hara dabai was sikiya harimimi munai waamuni nikiedafu Uyunanili. ³ Ini kiyahaghi wani slehhera tamu Wayahudi unarahhabyee saini kiyasa pi hauta hara amo ta bahari ti slamu khua disi nikiri Makedonia hara. ⁴ Kowabaaalumimisiri ha ini paka Asia a sopatro nu ko pirbe Timotheo tikiko ha Trofimo ti Asia ka. ⁵ Iniko hirawak iyagatiyee kuna bagha mimiti hadili Troa. ⁶ kwa njia ya Bahari kutoka Filipi baada ya siku za mikate isiyotiwa chachu, na katika siku tano tukawafikia huko Troa. Tulikaa huko kwa siku saba. ⁷ Siku ta tlatlesolisle kakurunkuritani sa tsunguta mkate Paulo iyagimbusiye ha kowa yaaanee iya booiimimi sahau ta ara matluwasi dosi nikigimbusi sa amasi dira. ⁸ Pisaru anaa ti ghoghoni ta rawali yamu kakunrururita diwaki. ⁹ Ti diruslali iyaibiti hhawatimo umawos na utiko tokowarabaaa na guute ta dadiri Paulo sle kowagimbumimisi siwa ta tlere kholimoso iyaguu iyaehuu ti gorofa ta tamuta

kowaslay iyagwaa.¹⁰ Iniko Paulo iyaejukutu hhapeli unaedukhueni waka sa ini toko rokurunkuru. Ma nikioo mare ka munai gwaate bere mele slufu.¹¹ Ma nikikara tsaani gorosali niki makate tsungutu nikiaagini kiyagimbusiri siwa ta tlere sa konkimai nikihautu.¹² Nokowahubu kholimo wodo slafu iyakwaanee neja.¹³ Andaasle agatana panda ta Pauloli hara meli naka Aso khwana yamu adnaa slawamuni lapaulo hubana taysi he nadoro ini looloo kiyaslaan iisiru sagawe iyaslaana lirihhabe ta kahata hara.¹⁴ Tukunaslay taysi Asoli nokotsaaasana ti meli li nakahautan hara mitilene.¹⁵ Ma andaa nakahautana taysa lalaa ta njad adahana nakahutana taysa lalaa ta njad adahana khiri ko njadi ko waaamu ko kio. Aramatluwasa nakadahana waaamu ko samo aramatluwasa nakalahan hhabe ta mileto.¹⁶ Sagawe Paulo iyaslaana liri Efeso hara sa mare liri Asia hara sa iyaramuumimisi hara Yerusalemu sa lalaa ta neema ta pentekoste bere inaslay ini doso iisa.¹⁷ Ti miletoka nikiyaaaabu hira paka Efeso niki garu ko kanisa oo oo.¹⁸ Kiyadahiri dirosi misikihhabu hunguraa looloo khuutaa lalaa ta tlatleso kaeka laii diti Asiyali doro kadirokini wari siwa ta tlere.¹⁹ Soyandutu dadiro hara uuru slome ha hhirihhira ha ekihhima takaslawu sa tlakwe ta Wayahudi.²⁰ Khuutaa unatlahhisibasl hhaba dirokini gama slome ta kaslaa doro kunatsa hhatimisi hara poo ha sle dooha doo.²¹ Khuutaa doro ana doroiyatlahha sa Wayahudi sa firoo ti lalaali ha arapamati dadiro wasi Yesu.²² Hinkosle khuumei ado doro koroaakhamisi muna hhoa Yerusalemu khua khuabasl maro kislaymukakay ana taysi.²³ Iniko muna hhoa kiarini ana ti aaromo slomeli hhapapuli ha oini hhagimai ha ekihhima nabahgamitiyaa.²⁴ Iniko ana awawusibasl hotawii ara amota hhoa sahaefakisi arakhotsu wii ha yandu kowailaohoo ti dadiro Yesu ka hhaba injili ha hhoa ta lalaa.²⁵ Hinkusle kuumii khuu slome tikwadi tisiki yaahhabu khambatlu iantaabasla panda kura.²⁶ Hinko su hhahhabimu lasi tlakwekomabasla sa asere ta hiru.²⁷ Bere mele unaratlahhasi basl lusuhhabu slaaru slome ko lalaa.²⁸ Hinko lamaghataa hunguraa kilokini hasa kurunkuray we ka muna hhoa soku ghasu hungura la khuuntaa laramaghataa lateendaa kurunkuray ko dadiro takatlahkhuara tsere roso loo loo.²⁹ Khuu ghoru berelahautu awihheri ko dihi edafiyaa dirokini sokuslahhaiyabasl kurunkuray.³⁰ Khuu ghoru diroki wana koaaremo ko taku hhabaa su tsaahhatay dukha hara diroini.³¹ Hinko lamaghataa ehoresiia hara kwara tamu amawibasl tsahhatimisi hunguraa amasi ha tlehhe.³² Hinko ana uharimisi sa lalaa hara aara ta hhoareso taslawu lukuntlehhe ha lusubuku harisi alimay diwaki ha slome tiki ghassa hhoali ti lalaali.³³ Ankwaamibasl pesa dhahabu ku qayro.³⁴ Khuutaaya hunguraa looloo dabai wii sikhharisi gamarii ha gawa ta kwada kowawanee diwaki ha ana.³⁵ I aaromo slomeli siya laghamu doro takaslaa araaymo koekihhimutaa hara yandu iisiru arodoro tukusla la ehoremimisita gimba ta dadiro Yesu gimba takahhahi na ini looloo tsini harisa a ilaohako.³⁶ Kiyadosi hhabi iyafungunaiti nikifirini ha inaa.³⁷ Slome iyaaaiyee neja niki Paulo arapahhiyee isali nokohombaamiti.³⁸ Iyaslahhaiyee neja sa slome takagimbusu tuba okara aranabasla panda roso manokolelehhiyee merikebunili.

Chapter 21

¹ Siwa kuna mamawani baharili nakada hana hhabe ta kosi matluwasi nakadu hana hhabe ta rodo ma taysa nakada hana hhabe ta parara.² Kas lawmani meli tatsooto hara Foinike atsaamana nakahautana.³ Kadahani panda ta waaamu ko Kipro, nokomawana daghari tara basa nakaha utana paka Siria, naka dahana ti hhabe ta Tiro sagawe taysi yamu meli takafu tla shehena roso.⁴ Tikiyaani tsahhatay nakaibitana taysi balu fanghu. Tsahhatimay wad nikihhabyee ara ghabitino ti Pauloli ini mare liekalaakay Yerusalemulu.⁵ Kaegasani balu wada andaa nakahautana slome diwaki ha tikay waini ha haay waini kunalelehhi hara amo roro paka nakatiitana fendi ta mujili manakatungunaimitana pwanili nakafirimana tuku agimana slome.⁶ Nakatsaaamana meli inaasle nikiiyee ayemu waini kara.⁷ Kaegsanisla kwatso woro Tiroka nak adahana tolemaili hagi atsahhimisa na dawai nakaibitana hainaa lalaa waka.⁸ Matluwasi ahutana hara Kaisaria andaa nakadafana aya ko pilipoli hhabumusay ko injili waka waini ko kwada fanghu andaasle nakaibitana diwaki ha ini.⁹ Hiruru iyasagimeru kono tsigahha mabikra kowahhabyee.¹⁰ Kiyaibitri taysi balu wakinaa nikiyaeete yaaabutay ti Wayahudi ka umawos na Agobo.¹¹ Ini iyakhay dirotini nikitsoay ko Paulo tuuu unatsege dabai ha yaaa iniwaka nikioo muna hhoa iyao ya Wayahudi ko Yerusalemu otsegiyaa hiru kowatlesi tsoay ki inaasle ma koharisi dabai ko hira ko hhapapuli.¹² Kaaakhasani aaremo wasa andaa ha hira ko wadisi hotitinee nokoroghadimana Paulo mare litsaaana hara Yerusalemu.¹³ Paulo nikioo mele iisintaa aaamintaa muna wii ghetimisitaa? Beremele yaaamu to tsega kobasla inikisla gwa taysi Yerusalemulu sa uma ko dadiro Yesu.¹⁴ Ado doro Paulo iyaslaanibsl akhasa amawa liyandutiya.¹⁵ Panda ta balu wasa atlesana pindai waitini nakatsawamana hara Yerusalemu.¹⁶ Tsahhatimay wakinaasle ko Kaisaria iyagusiye andaa . Nokowahubiye hiru woko umawos na manasoni hiruko Kipro, tsahhatay ansi kahotan.¹⁷ Kadahani Yerusalemulu nukukwahhasa na dawai hara kwaama.¹⁸ Matluwasi Paulo ahautana diwaki hara ti Yakobo hagara wainisla iyawanee.¹⁹ Kiyatsahhimisani sikiyahhabu aaremo slome lalaa kiyaiisinti hhapapu slomeli hara yandu woso.²⁰ Kiyaakhasiri kwasa nikilalaa arakwa anee nokooiye arinta dawaimo hira maga kowayaaanee ko Wayahudi iniaa slome munai konaa hhabo oha.²¹ Sikihhaba sa kuu tsahhatimisiti Wayahudi kohotatimaa ti hhapapuli limayaa ha Musa tuba aslay hhay waini yakwa mare ligasiyaa aaremo ko ansi.²² Kuslaa la mele iisana? Ghoru tasa hhiyaa ku anakhawautu.²³ Dosi iisimi todo andaa soko hhahhabima na hinko hira komana tsigahha kohhabyee.²⁴ Hubenki hira waka hurukuusiti kuwaka diwaki ha inaa lisibuutu gama roini linaiyaa sagai waini sa slome litsahhiyaa aaremo slome kiyaakhasiye kwaga ko lama utsahhatisiyaa kusle khuutu aaremo.²⁵ Iniko hara hhabo ta hhapapu ta yaaama atsaghama nakayaaabana ya kislalaa liepasli yaa ha gamama takaharisi dhahihu hasa hhapahhapinay ha tsere sa todo takaghughupu ha hanepaslisiyaa ha aaremo ko tlaku.²⁶ Ma Paulo nikihubu hhawate wad aramatluwas nokurunkusiye diwaki nikiedafu hekaluli hhaba balu ta rakuumisu sadakasle wakaharimisi sahiru slome.²⁷ Balu wasa faghu kiyasapiri efaka

Wayahudi wa kinaa ko Asia, nokoanee Paulu hekaluli ha hira nikighupiteyee nokorotahhata.²⁸ Iyatsotsoinee Hira ko Israeli uruohintee. He na kodo kuwatsahhatimisi yamu slome aaremo alu ta hirali hhabo ta dihi haditi inahubu Wayunani sle ti hekaluli kanajisi iisini diti yamu ko hhoa.²⁹ Bere mele tlatlesoka waanee Tirafimoli Muefeso tatiyadiwaki wanee mujili inaasle iyatsahhiyee taba Paulo kowahubu hekaluli.³⁰ Hhape slome iyaehanta hirasle nikifedi yee diwaki niki Paulo uhiye nokotiiti fendi ta hekalu ma ifoduerasle nikitsegiti.³¹ Kiyawarahhihine logasiyaa aaremo iyadahiye ti hhapuloimo ko dighaisay ko Yerusalemu slome iyaehanta.³² Siwasi nikihubu dighisay ha dadiro waini nikirifeeti hira, siwa hira kiya hhapulo imo ane ha dighisay nikimayee Paulo difita.³³ Ma hhapuloimo ko dighisaya niki Paulo ara sapu nokooho nikioo lolotsege hhabimai njadi. Nokomahas ini miyaini meleimisi.³⁴ Hira wakinaa iyahhahhabibinee aaremo paslapaslo hhapulaimo iyamatsini dataoasa tsotsoo rogo inioo Paulo lokowahubu waay dooli.³⁵ Sa hira iyagusiye ara tsotsoo "batsakini heke."³⁶ Paulo tokowahubi waay dooli hhapuloimo ko dighisay kuwao so hhaba aara? Hhapuloimo wodo nikioo Kiyunani gimbamamisi? ³⁷ Makiyadali ti ngazili kowahubu na dighisay sa tsotsou ta hira "Naweza kukwambia kitu?" ³⁸ Ku kodebasle Mmsiri tlatlesoko kowa tlakwe tsahhatimimisi iyahubiti dighirai elfu tsigaam eboaali?" ³⁹ Paulo nikioo "Ana Myahudi ti hhape ta Tarso ta kilikia ana hiru ko hhape ta poa. Unfirimu limaw taa tagimbusu a hira." ⁴⁰ Tosokowaharisi li gimbusu Paulo iyaghariti ti ngasili nikilaghana aara sa hira ara dabubuosa siwa takaeghabi kokooo nikigimbusiye hara Kiebrania nikioo,

Chapter 22

¹ "Dawai ha tata wii akhaseri araohima wii kaiisimu hinko dirokini." ² Hira kiyaakwasiri Paulo gimbamamisi ara Kiebrania hikighabiye nikioo, ³ "Ana Myahudi kiyahaghwali hhape ta Tarso kilikiali iniko unatsahhatisi hhapi yaa ko Bamalielili kiyatsahhatisi amamuko hhoos ka ana tata watini ana eslahhama komu sa lalaa ado hungura slome usi doro karawantee. ⁴ Iyaekihhimusu ara amoto paka gwaara iyatsegiti hhawate ha tikay nikikwakwahagerezali. ⁵ Kana kuhani dadiri ha garu hhamiyaa yubaailaoho tsagharu diroini sa dawai kowa Dameski ana lahautu hara taysi lahir ahubu Yerusalemulu haraamo rodo likitsegiti likekihhimusu. ⁶ Iyaetiiti kahaumimisi asapu dameski siwa ta tlehemi iyaetiiti pisaru dawri ka nikiedafu. ⁷ Nakahuu hhapee nakaakhasa afo kioini Sauli, Sauli soay ighupitimisiti? ⁸ Nakao ku miya dadiro ko? Dadiro nisikihhabu ana Yesu unazareti ki ghutitimisi ana kuu." ⁹ Kwada kowawanee ha ana iyaarinee pisaru iniko iyaakhasi yeibase afo ta kodo kagimbamimisana ha ana. ¹⁰ Nakao male iisi dadiro? Nikioo na dadiro Walawi laedafiti Dameskili tayso sokohhabu gimba sloem tokoslaa laisinti. ¹¹ Aaslawiibasl arima sa piraru waka ma nakahautu Dameski kiyadabai oho na kwada ka warana ha ana. ¹² Taysi nukuslaslawana a hiru umawos na Anania, a hiru kowa oho uuru kowaramurimimisi na Wayahudi ko taysi. ¹³ Nikiyakhay diro nikighariti panda rii nikioo ningoro Sauli laarinti. 'Hagha loi nakaarimu. ¹⁴ Nikioo lalaa ta tata watini ikuu elehete latsahhata slaama wasa loanta kod ko loo laakhasiti afo ta wara waay wosi. ¹⁵ Sa gawe hhabumusay tlehiti dirosi sa hira slome ta kaakhasiti na kaarinti. ¹⁶ Soay hinko baghamiti? watlawi lokoro kuusu lahhuntakautu tlakwe roro laoooo to una woso. ¹⁷ Kiyakiii hara Yerusalemu siwa kiyafiririni waay hekaku ni sikarisi arima. ¹⁸ Noko ara kioini hauti tsiga Yerusalemu ka fana yaaanaasla iimbo rogo sa ana. ¹⁹ Nakao Dadiro inaaloosle khuiyaa iyatsegiti nikihwahha gerezali kwad akowuku akhasiye ti masinagogili. ²⁰ Ha tsere ta Stefano hhabumusay wanaa takakuusi inisle awara aghariti tsayuli akhuuuu qayro ko kwd kowagisyee. ²¹ Iniko kiyaoo hauti ana oyaabimu lahautu sigeli ti hira ko hhapapuli." ²² Nokoro yaaana na hira ligimbusu sa isi iniko magha iyaafodiresiye nikioyee batsenki hiruku hhapeka fana ko looebasla lihoto. ²³ Iyatsotsoinei iyaqayro waini ekwakwa kwahhiye ha tipa rawali. ²⁴ Hhapuloimo nikoo Paulo lokowahubu ghwa mali nikioo loko mahas tali lokotsegiti hhagimai saine loimo litsahha soay koro tsotsoini deroghi. ²⁵ Tokowatsegitisle hara hhagimai Paulo niki kodo koma ghariti daghari rosi oo taloe dirokini difita hiru ko murimili wara ma kahhataa unekihhimusiteibas? ²⁶ Akida wodi kiyagimbasa akhasi nikili hhapuloimo khuu nosokohhabu nikidoo maleiisa slaata? Bere mele hiruku mrumi." ²⁷ Hha puloimo ko dadiri iyakhay nikioo sihhabiti ku hiru ko Rumi ko? Paulo nikioo naana. ²⁸ Hhapuloimo nikoo araamo ta pesa naaa nakaa sa slawumu uralo iniko Paulo nokoo ana na Mrumi kolaghwali. ²⁹ Ma kwad kowamahamisu slairi iyahhautiri nokomay siwarodo looloi ha hhapuloimosle nikitlaamutu kiyaatsahhi Paulo mrumi hasa ga tokowatsege. ³⁰ Aramatluwasa hhapuloimoiyaslaana litsahha aarmo ti Wayahudika ta Paulo. Ma nokogwerini nikiyaabu dadiro ko makuhani loslaslayaa, nokowahubu Paulo hhapeli nokoghasa tlaaa waini.

Chapter 23

¹ Paulo nikihira ko baraza ilakhumisi nikioo dawasi rii ahofo panda ta lalaali hara aara ko hhoo sa lasa. ² Kuhani dadiri nikyaaabu kwad kowagharimisi daghari dosi lokoslahha ssaga wosi. ³ Ma nokoo na Paulo lalaa ku slahhata biiina tokowa mahi chokaa iibiti kie kihhimumasi hara aara ko uuru kasle yaabinti likislahha ara ha hhabo?" ⁴ Kwad kowaadayhari rosi gharimitiri nikioyee dosi na doro ko ooslaslinti kuhani ko lalaa?" ⁵ Paulo nikioo dawa rii ana antsahhibasl he huhani dadiri bere mele tastaghana gimbusitabasla tatlakuyi sa uuru timo ko hira wagi." ⁶ Paulo kiyaarini daghari waka ta mabaraza na Masadukayo wakinaa Mafarisayo iyaaafodirese nikioo dawai rii ana na Mafarisayo, nu ko Mafarisayo. Sadosi arafiri ti ara uuru slafiso ta kowafukiri kiiri ekihhimumamisi." ⁷ Kiyahhabi kwas ananaghama ko dadiri nikiyatii ti mafarisayo ha Masadukayo ma hira nakadehhinee. ⁸ Fana Masadukayo iyaoinee faslafiso hhaku malaika ta muna kobsa iniko Mafarisayo iyaoinee kuwasa slome wanaa. ⁹ Nanaghama ko dadiri iyaetri ti tsaghamusayli kowa Mafarisayoli wanee nikigharimitiri nikiruhhabyee nikiooyee, Aarimanibas gamuwe ko tlaku ti

hiruki. Mele bere muna ko hhoa au malaika igimbusiye ha ini? ¹⁰ Siwasi taetiiti mahamisu kodiya dadiro ko dighisay iyatlaamutu sa Paulo laka kowagwehhini daghero na ina dosi nikiyaaabu dighisay lokuhubu ta uuru ti diyono ko barazaka lokowahubu hara doo. ¹¹ Amasi wasi dadiro iyaghariti diwaki haini nikioo tlaamebasla bere mele iyaanta Yerusalemu dosi hhabiti sle ti Romani." ¹² Takapisi Wayahusi wakinaa iyaefakiso iisinee nikilao ooiyee inaa kiloini iyaiyee tuba aginaabasl ha kitahhiyaabasl paka lokoana Paulo. ¹³ Iyawanee hira miberi tsigahha kunadosi araghonee. ¹⁴ Nikihautiri harati diyano ko makuhani ha gara nikioyee uneslakhana andaa kiloti ni ti lao dadiri mare laaagima gamuwe paka loarana Paulo. ¹⁵ Dosi hinko baraza lihhabiti sa dighisay dadiri lokowahuba dirokini tuba wita roso araohirukakakawataa, andaa dirotini ogasana kahha inadahibasla diti." ¹⁶ Iniko nu ko hhio ta Paulo iyaakhasa tuba arahhabo want nikihautu nikiedafu ti dooli nikihabu sa Paulo. ¹⁷ Paulo niki akida waka oo oo osokohhabu "hubenki kholimoko harati hhapuloimo fana aara kono kohhaba." ¹⁸ Ma akida nikikholimo wodo hubu aratihhapuloimo noko ooo "Paulo tsegimusay wogho kioo oo losowahubu heke dirogi aara kono sokohhabu." ¹⁹ Hhapuloimo wodo nokodabaoho nokoroda ghari sapiti nolomahasa simihhaba slaata?" ²⁰ Kholimo wado nikioo "Wayahudi uru mbimiyee lokofirini Paulo matlituba sa gimbaroso efakiso ta loo." Ma hhabuloimo wat khalimo wodo no koamy nikihautu panda tokoway aaabi hhaba bsla sa hiru we sihhabiti hete." ²¹ Ku mare yaaaru fana hira miberi tsigahha koslakamiti urutsegiyee ara lao, liaagi naabasl a kitahhu paka logasiyaa." ²² Hinkosle yaaruli wanaa iimbo baghamitiyaa dirogga." ²³ Nikioo oo maakida njad nikioo boiisee dighsimia njada Kaisari khua ha dighisay litsaaana farasi mibiri fanghu ara labalu mia njada hautaa lalaa ta tamu ta amasi. ²⁴ Nikioo makay ghasa ko Paulo huba lokorodaha hhoa ti feliki gavanali. ²⁵ Tsaghama tsagharu ara dati. ²⁶ Klaudio lisi hara liwali hhoimusimo Feliki, sayu. ²⁷ Hiruku kowaoho na Wayahudi kowagsa slaa, nakahautu diwaki ha dighasay nokoroohimu aslaumi gimba tuba ini hiru ko kirumi. ²⁸ Aslaamu latsuhha soay kowaraghwatlisi dosi nokolelhhisi barazali. ²⁹ Nakaarimu kowahhaba sa hhabo roini kowahhabibasla aara wee ko gasa a kotseginu. ³⁰ Ma nakatsahha arahhabi sa ini dosi tsige nokowayaaabu dirogi nikiyaaabu koroghwatlimisiri sle lihhabiyaa dirogi, nukumamayee." ³¹ Ma dighisay wad nikiisinee dorodi nokohubiyee Paulo nokolelhhisi hara Antipatri ara amasi. ³² Ara madluwasi dighisay naaa nikimayee kwada kowmatsaaanee farasi lihauti yaa ha ini inaa nikiyakiiyee ghwanali. ³³ Ma kwad kokatsaaanee farasi kiya dahiri Kaisariali nosokohari si Liwali tsagharu wodo nokoghasiyee Paulo panda rosi. ³⁴ Insle iwali kiyatsali tsagharu kowa mahasa Paulo iya jimbo kalo dahha, kiyatsahhi hiru ko kilikia. ³⁵ Nikioo ku akhasa bere inakhayee khuada kowaku hhabiyee nikiyaaabu lokoghasa ti dadiro ta Herodeli.

Chapter 24

¹ Siwa ta balu koani Anania deemusay ko dadiri garu wakina a hhaabimu say waki tokoowaini tertulo nikihautir haqi hira waki ina hubiri gimba ko Paulo ti gatimusayli. ² Paulo kiyagariti panda ta gatimusay li tertulo nikitlatlesi lalamikiru lioini ti gatimusayli iniko saku komani hhoo ta ddiri asa arimawagi iyahabini foki ta ta hhoo ti hhipe rori. ³ Sanaamisi tuku ilaohomimani ki la gamu kaiisinti sahhisi norogo dadiro Feliki. ⁴ Iniko mare ko daatasi neja sohahhabima liitimisiti aaremo ko ninina ara hhoa rogo. ⁵ Iniko ono slawani hiruku iye bolo qo iisini Wayahudi tu lilingi na fitsimali kare qatimusay ko madhehebu ta wanazorayo (arahroe si yamu ko aaremo ko slahha maki 24:6. ⁶ Ma akare iya ware hha eqasa doo ko lala khansao ma nokooahani hhaku ti ara hora kohhoi ko aleli). (qasi slahhamaki. ⁷ Marekilingini dadiro iyakhay no ko habu are uuru dabai wa tini haku ti ara hora ko hhoi ta tsaqaru koaleli). ⁸ Bere lomahasiti Paulo gimbacki fana laislawatu luntsa hhasiti gamu mi saonko lalamikimani. Wayahudisle nosoko lamikini Paulo. ⁹ Paulosle noko lalamikini na Wayahudi oinaiya iniko aaremo waki aale tsaba. ¹⁰ Liwali kiyadaba wara tlesi sa Paulo khuu iniko kwara naaa ana tlehhti ara ohimu say ko hhapeti kwaaru komu luhhabu ana loimo dirogi. ¹¹ Islawuta yuuta iniko inikfusiriba sla babu neja ta miba njadi tangu katsaaamu hauta gusa Yerusalemulu. ¹² Tikiyaslay ti doo ko lalaali una tlhhandusanisala hiyu woko aiisimibasla boloqu ti slaslaymulu, kama ti doeri ko lalaali kama ti waay mjili. ¹³ Kama islayaabasla ariru dirosi la lamiko ki lalamikine ti diroi. ¹⁴ Iniko yaamu heti dirogi iniko are amoroqo iniko takaoini dhehebu, ara amoso lolo ya ndumamiti sa lalaa tana tata woro ana kiri woro ni taki ta wara ti aaremolu a tsa qaru ko yaaabutay ¹⁵ Tihema waud lo lo komu ti lalaali iniko kama kwa losesle kobaqamiti khaymu ara slafima kwati fikiri ara ti slome ko tsaba ako komaibasla tsaba qoro. ¹⁶ Ara heti iisimu yandu malako ara paaru kokomibsal tlakwe panda ta lalaali a panda ta hirali araa ti aaremo tuku hara. ¹⁷ Hinko siwa ta kwora naaa ana khawu ana iiso hubu ti hhapu wii a zawadi ta pesa. ¹⁸ Kadoso iisi Wayahudi wakina ko Asia nikislay waay losonali ko do iimisu waay doo ko lalaali bila rugumi ta hira wala qwatla. ¹⁹ Hira waki iniko tikislaa liwana pa ndarogi hinko doti liori todo kilone diroi bere aa ra kona woko. ²⁰ Awu hira waki loo liori dakwemi kiyaane diroi kanaqariti panda ta slangqitli ta kiyahudili. ²¹ Labda sa qamu waki kana hhabu ara afo kanaqariti tlaaa waini iniko sa slafisa kwa takiri hunguraa ihukuminte." ²² Feliki sokwaale hhabu ta boii amao no ko delisi slaslahimu nikioo lisiaa tihimusay bere inakha birali ti Yerusalemuda hha harisi amuliru ta lalaami kiru woki. ²³ Maniki gatimusay kamuutisi li Paulo deeni iniko li lohay kono mare kiwani hiru kotlahhase wara eeroso mare tokoiisi wala mare tokoro khotsukay. ²⁴ Siwa ta balu wakinaa Felikini nikiyakiii a Brusila hareroso taale Myahudi nikiyaaabiti Paulo oo qa nikia khasiti tsabiru kwa dirosi dahha ko yaaruko Kristo Yesu. ²⁵ Iniko Paulo kiyaale gimbamisiyeyi aini aaremo kwa tsaba tlehhi ta qoamy ko hukumu kwa khawa Felika nokoslay na tlaame nikioo hayti ara sige hinko bere ana slamu sewa oo ooo kara." ²⁶ Siwa si loo loe iyara paani iniko soko harisi na Paulo pesa ini ko kwa oo oo mini mara naaa nkgimbusiri a ini. ²⁷ Iniko kware njadi kira fusiri Porkio Festo niki gatimusay tlehhti siwa ta Feliki iniko Feliki iyasleani lu slaarusu ti Wayahudili dosi ma Paulo nokomay birakokhuuruli.

Chapter 25

¹ Na yamu Festo kiyaedofu ti jimbosi a siwa ta balu timu iyapanda khuu Kaisari dahha paka Yerusalemu. ² Deemusay kodadiri a Wayahudi kwa poiri iyahubiri awa naha ti pau loli ti Festoli iyagimbusiri ara uuru ti Festoli. ³ Kwa firini Festo hhoa rawa ta tsa biru ko Paulo lisslawini oo aa Yerusalemulu ma malokoani afaamoli. ⁴ Iniko Festo iyao iniko Paulo kwa ale tsegi ti Kaisariali iniko ini loimo kiii taysi tsiga. ⁵ Iya oo iniko kwadi iniko koisla waa hauta ara taysi a andaa bere gomu wani ko slaku ti hiru ki kunusla lolalamikinta." ⁶ Siwa kiyaibiti balu tsigahha awamibi panda khua inikiiara Kaisaria a balu kwa aysiri nikiibiti ti kiti ko hukumituli nikikamuuutisi Paulo loko hulu ara diroso. ⁷ Kiya dahira Wayahudi kiaya Yerusalemu hhiri niki qarimitir tsayuli nikitlesiri alaa mkiru naaa taaaloo iniko iya isloyei basla tsahha. ⁸ Paulo unaiimisi nikioo sauma ko Wayahudikosle sa dookoo lalaako basla sakasari kobosla ana iisima slakwe. ⁹ Iniko Festo iyaslaan tu lunkuuslaarusuti Wayahudi titi ma dosi kaa nosoko hhabu Paulo nokooo saanta haute are Yerusalemu lohukana naana saaaremo waki taysi? ¹⁰ Paulo iyao qarimiti panda ta kilili ko hukumiru ko kaisariali iniko koslaa likihukumini iyada kusibasla Wayahudi ado ku kokhuata booo. ¹¹ Bere ana dokusu na bere ana iisimu tikislaa gwaare sisiabasla gwa, iniko bere awane haroino goma ko basla haku hiru ko islawali kiharisi diroini afirimu Kaisari. ¹² Bere Festo kiyaqimbusi a slangeta nikihhabu afirinti Kaisari ti Kaisari khuuta." ¹³ Siwa ta balu wakinaa hhapaloimo Agripa berniko iyadohiri Kaisariali iisuru khotsukaymu loo ti Festoli. ¹⁴ Siwa kiyaibiti disi balu naaa Festo iyalehhisi kesi ta Paulo ti hhapata moti nikioo hira wko kwa may diti na Feliki ado tokwa tsegi. ¹⁵ Ka Yerusalemulu wari deemusay kodi yani a garuko Wayahudi iya hubiri la lamikru rawata hiru ki diroi inaasle eyamahasiri rawa ta hukumiru dirosi. ¹⁶ Iniko ana siyahhabu iniko etsahharorebasla ta Warama tiitisa hiru ara elehha iniko ara qwatlimusay koslaa li lohay kono koro qintsa tisiki lalamikini lunguusi ti ara qwatlasasi. ¹⁷ Hinko kiyakhayee diwa diti aislawi basla baqata iniko balu kwagusir aibiti tikiti ko hukumitul no ko mamuuutisi hirusu lo kwa hubu waali. ¹⁸ Siwa tisiki yalalamikini kyaqarimitiri na sokolalamikiru ko dadiri tankona hubu ti dirose. ¹⁹ Iniko iyatlahhendi waka kone diwa kiaini ta diri roini a ta Yesu iniko iyaale gwaa iniko Paulo ooni slafi. ²⁰ Do ara guuta gimbacki noko mahasi bere taka ini hautu ara Yerusalemu hukumiru sagimbasi. ²¹ Niko Paulo takwaoii lokoqasi bira ko gagawali sa amuli ru ko hhepa loimo akamuuut lokoqasi paka loto lehhis ti Kaisari. ²² Agripa iyagimbusiri a Festo "ana slaamo qoro loitimisi hiru kui Festo nikioo matliko oitimisiti." ²³ Dosi ma tikorosi Agripa a Bernike iye dahiri ara losona naaa iyadahiriti ukombi akwadi di yani kokijes! ahirakwa poiri ko mji Festoki ya haris kamuuutisa Paulo kwa hubu diroini. ²⁴ Festo nikioo hhapaloimo Agripa a hira suku iniko kowara diti diwak a andaa oa rintaa hiru ku jumuhiya suku ta Wayahudi taysi Yerusalemulu aditi qoro ini slaani lisihhabu ninaniki niki tsatsairi ta uuru iniko mara kiibiti. ²⁵ Aarimu iniko iyaiisinasla qa takoslaa lokoqasi iniko saara sinki hhapaloima aooo aamulimu dirosi lehhis. ²⁶ Iniko komasla qama kopoa kotsa qaru sa hhapaloima sa aareki ona hubu diroqi dirogi loihhapalomu Agripa iniko lasla mu letlehhti leqamu komu ko tsaqaru sa kesi. ²⁷ Iniko arimu konta basla aata ko lehhis tokwatsegi biba la garu lalemikru ko ini ara qintsatsime.

Chapter 26

¹ Ma Paulo nokoo na Agripa korusani lunuiisiti ma Paulo hiwaratlesi dabaiwasi unkunu doti iisi. ² Un arimu kwaru komu hhapaloimo Agripa iisuru Kesiri panda rogi lasi ta lalamiki ra suku ko Wayahudi. ³ Iniko ku khuu aaramo ko Wayahudi a Mahmisu oimu firimu liitimusi ti ara kikihhisa. ⁴ Tsaba Wayuahudi toku khuiro do kara ibiti tangu Musa mbaumeri ti hhaperi taysi raru salemuli. ⁵ Kikhuu tangu tlatleso kislaa liyaana iniko aibiti a hiru dhehebu koqarita koma tadihhiti dini rori. ⁶ Hinko ana qariti diti likihukumini iniko ana khuuma hhaba iniko lalaa kiyaiisinti ana tata woro. ⁷ Heti nahhaba iniko kabiraro miba njadi ara paaanti ilaoha ado do kiri lalaa gugusasine ara magi amasi a tlehemi sa ra paaruku hhapaloimo Agripa iniko kilalamikini na Wayahudi. ⁸ Soay woko tidiriokini wawumamisi etlokhoa iniko lalaa slafimamisi kwa fakiri? ⁹ Siwa wakali awawumisi anawaki iniko lakanaiisimu aaremo anaaa ara ti uma ko Yesu ko Nazareti. ¹⁰ Aaisimu hetu ti Yerusalemulu a tsegi kwayaaane naaa ti era li aate uuru komu kwa ti dadiro ko deemusay dahha, doso iisa asiwa tikigamisi asla hhakura tidiroini. ¹¹ Mara na aa iyananetimu ti doeri ko lalaali tuki naa wara hha liisimu lisiiri yaaaruwo aale qupiti neja ti diroini iya muri mu ti mji ko kodaha yeka. ¹² Siwa kaiisismi hetu ahautu ara Dameski akomu uuru a ya aaba ta ti deemusay kodiya ni dahha. ¹³ Kaafaamoli wari siwa tatlehemi li unaaririmani a hhapaloimo pisru kwa dawuri dahhaa kwa ale dihi tlehemi baaa iyaeda iiri niniita ana a hira kwaale khotsukikikaye diwakiaana. ¹⁴ Andaa slome kapahhani hhapeli aakhomimisi afo iya gimbumimisiti a ana iyaowiinti ara gimba ko Kiebrania Sauli, Sauli ! Soay iri netatinti? Khalaati dirogi kalalaaa. ¹⁵ Manakaoo ku miyaiini dadiro? Dadiro nikoo ana Yesu loo iniko kiri netatinti. ¹⁶ Hinko watlawi la qariti ara yaa wagi iniko ara doloqu hetu a na ana poo dirogi one lehhele yandumu tlehhi ara ohimusay ti aaremo iniko kikhuuti ana hinko a aaremo soko la qamu maqako. ¹⁷ Oro fataqi ti hira ka a hire ko hhapepu oniko koyaabu. ¹⁸ Fohiru kaymu ilawaini li batsa kamu e boake liti pi saru khuuri litiitiri ti uuru komajinimoka lifokiti ara ti lalaa melaslaminia ilaoha tati lalaa dahha maymu ko tlakwe aalime iniko tusunkuna harisi siniharisi kwa kini paslisi sa yaaaru kodiwo. ¹⁹ Dosi hhapaloimo Agripa a islawiba sla lingiru arima ko dawari. ²⁰ Iniko kwadi kowara Dameskili iniko ma Yerusalemulu a hhapaloimo suku ta Yedea a guro sa hira ko hhapapu wakika ahhahhebimu iniko likiiri ama lifokiti ara ti lalaa liisina aaremo tikislaa kaaa. ²¹ Saaaraki Wayahudi iyaohiri doo ko lalaa. Saaaraki kiyaoko na Wayahudili doo ko lalaali nikiwarahha qasa. ²² Kiyaiisi na lalaa paka hinko hinko qarimiti layaamu ti hirali ko doti ati kwadi diyani ti kwadi iniko yaaabutay a Musa iyaoiri iyatiiti wa sa kobasla. ²³ Iniko Kristo paka li tabu slay tlehhti ko tlatleso laa kwati

fakiri dahha a tsabiru pisaru ti Wayahudili a hire ko hhapapu.²⁴ Paulo kuna iisi Festo iyao ara afo ta dadiri Paulo ku nesli somarogo kono iisini latlehthiti netli.²⁵ Iniko Paulonikioo ana anetlikobasla dadiro Festo iniko ara tihema oin=ma aaremo ko tsaba kiloso.²⁶ Iniko dadiro khuu aaremowaki hinko qimumamisi ara hhoa dirosi iniko tsabakomu iniko hhawaki tange yaku dirosi iniko heti kaiisi ni basle daqeroli.²⁷ Iniko yaaanta yaaabutay hhapu loimo Agripa khuu iniko yaanti.²⁸ Nokoo na Agripa Paulo are siwa ta qunqumari islawute la ana awanahati liisinti marisla.²⁹ Paulo nikioo lalaa frimau iniko ara siwa ta qunqumari awu ta tleri kuko basla to qoro slome koana akhomisa lasi litlehthitiri ado ana iniko bila heti minyoro ko qeresu.³⁰ Nayamu hhapu loimo kiyaqariti aga timusay a Bernike qoro akwadi kwaale qarimitir diwaki aina.³¹ Kiyahautir ukumbika iyagimbisiri inaaaina ni kioiri biruku koslaiya dasla gwaare awutsega.³² Festo nokoo na Agripa hiruku iniislay loko may to laka bere ini tsatibasla rusani ti Kaisari."

Chapter 27

¹ Tokara ohini iniko kunusla lakhotsu kwani ara maay Italia khua iyaharisiya Paulo a tikiya tsegi wa kina ti dadiro wako li ko jeshi ta kiroma to kwa aowiini Julio korugumi ta Agustani.² Nakotsaaamani meli ti Adramitamu ka iniko iyaale khatsukiki katu daqero ko pwanili ta Asia ma nakaedafani baharili Aristaka kwa ti Thesolanike dahha ya makedonia nikihautu diwaki a andaa.³ Balu kwagusiri nakaegasani nanga timaayti ko Sidoni iniko Julio so iniko Paulo sokwaiisini hhoa na Julio nokogemay nikihautu ara ti wareeearoso ilaoha hhoaroini.⁴ Dita naka bahari khuani nakakhotsukwani niniita kisiwa ta Kipro iniko taala tlahhasiti kufii inio kunaat ara qinisi na kifaii.⁵ Iniko kaale khotsakwani ti maat ko kwatsayuli wane akilikia a Pamfilia naka khawani mirali mjikolisiali.⁶ Haqi kodi dadirowaodi ko Jeshi ta kiroma nakaslay meli iya Alexandria dahhati iniko laka ta khotsukikikawutu ara italia nunutsaaasi waay wasi.⁷ Siwa iniko kakhotsukwani aslaa mu ara balu naaa inio naka da hani ara ekihhima aayua kinidas kunara ya aani basla na kufaii kara ti afaamosi khua dosi naka khotsu kwani daqadaqero ko nahhatu ko Kreteli latlahhamisani kufaii asamoni taboi.⁸ Nakakhotsukwani daqero ko pwanili ara khalaame paka naka dahani yamu tikiyaowiini far i Hareni ini ko taiwara tsayu mji ko losi.⁹ Aale hubeni siwa ta naaa neja a siwa ta tokwatsegi ko Kiyahudi iyaale fusu qoro ma hinko aale ta tlihimatlaku khotsu kaymu khua manunkuru oo oo na Paulo.¹⁰ Nikioo hhawate arimu khotsu iniko ka slamani lahubani tlehiti tatlaku a tlakwe naaa siyo tato hubay a meli iniko qoro a ibine woro sle.¹¹ Iniko dadiro ko jeshi ko kiroma nokoitimisi neja dadiro wosi a kwa meli ta fimimisi kuliko aare mo wakidi iniko tikiya gimbusi na Paulo.¹² Iniko badnari a yamu koeslahhebasli ibita siwa ta tsagwali mabaharia naaa nikioori la khotsukwa haqa iniko bere laislawani daha mji ko Foinieli laibibilani haqi. Siwa ta tsaqali Foinike ba ndari loo taysi Krete khuuntu kaskazini mashariki a kusini mashariki.¹³ Kufaiita kusini kiyaansinti efahha polipola mabaharia kiwawamisiri inislawane todo iniko kiya slairi nikituiir naga nikiansi ne khotsu deqero ko Krete tsaya Pwani.¹⁴ Iniko siwa kiyakahhati taqunqumari kufaiita dihhi taka owiini ta kaskazini mashariki nunkuansini difita ti khiri ko kisiwaka.¹⁵ Siwa meli taka awaqai nikislangati kufaii ara baaa nunkuru iimbimitani a halisi nunku lehhiisi ainaa.¹⁶ Naka teetani ara ara ti burarodo ta kufaii tlehhamimisiti ara kiswawa ta kaowaini kaudo ara ekihhime neja askawumo mula mubu iise.¹⁷ Siwa iniko tokwa dukhi iya hhagi mo tumiye tsega meli iyatlaamutir iniko laka anu islawani hauta ara ti yamu ko sehamay wokoko sayitia ma nikinanga eetisir kiya tafisi daqersli.¹⁸ Kunasii ara uuru neja na tlakwa ma balu kwagusiri mabaria nikiansine kwa kwahhu hubay ti malika.¹⁹ Balu kotami mabarisa nikiansine maay batsa ara dabai woi ni loo.²⁰ Siwa iniko tlehemi a tseoo sunkunae tsaasibasla balu naaa kahhati kunedifu na tlakwa naaa ta dadiri arae paaru iniko laka kuneiisi iyahautu.²¹ Siwa iniko kiyahautiri siwa ta tleri dila aago disi Paulo niki qari ti tlatlaaa koma bahariyali nikioo hhawata kunaslaa liitimisita laka ana tuaanibasla nanga ti Krete ka ma la slawamani heti tlekwu.²² Hinko unu boiimisi hunsu munai harisita iniko tlehhiita basla hhama ibina ti dirokini iniko tle kwe tato mele kiloso.²³ Iniko amasi kwafausiri malaika ko lalaa iniko isi lala ana koso iniko kagugusasima qoro malaika woso a iyaaariti doqariri.²⁴ Nikioo "mare ka tlaaamutu Paulo paka laqariti panda ta Kaisarili ilakhumisi lalaati hhoo rosi sonko harisi kwa tuku iniko kokhotsukakawa diwaki aku.²⁵ Dosi haay hhawate sunu harisitee munai iniko ana yaaamu lalaa iniko tlehhiiti adodo tisikiya hhabu.²⁶ Iniko paka lunkuhhitini sa difita ti vesiwa wakali."²⁷ Kiyadahiri amasi ko miba tsigahha kaale tafimimisi talia tali ti baharili ta Andretika ado amasi dira doti mabari iyawa wumisiri iniko ini sapiri yamu kwa kahiri.²⁸ Iyatumiya aa ee pimiru ara sugema ko muaay niki slamine mita salasini na lahhoo siwa ta taqunqumari nifusiri kare ikislakune mita isilirine na fanqu.²⁹ Iyatlaamutiri tlatlesoka ti slawuni laatlaani tlee ma nikieeeti qasa ni kifirine iniko ma tletleko laka anakhawa takahha.³⁰ Kwadi mabahariyawdi iyaale dabahi hitir do tara maymu meli rodo kaeeetisi timaayli doti tanininaku ta ra fataqa ibina ma nunkuiisine iniko inikwahhiri nanga ti yamu ko panda ko boti.³¹ Iniko askari wodo ko jeshi ta kiroma nokoo na Paulo a askari wadi islawutaabasla luru fataqata iniko hirawa komemetima timeliti.³² Ma maaskarirodi iyahhagimo slairi ko boti rodi nokomay loko hubu na maay.³³ Siwa pasaru komatlatle kiyatiimimitiri nisikihhabu tuku na Paulo iniko liaagina taninina nikioo balu ko kwa balu komibaiigahha baqa mita bila aaga ana aagintei basle.³⁴ Hinko unu oimu la hudita aago ta ninina iniko heti saibina wokini hhaku koma qubuma waki kosagaiwa kini ko hhama.³⁵ Kiyahhabi isi nikitlesi mkate niki lalaa naamisi panda ta ila ko kila gamu ma niki fande kusu mkate ikiansini aago.³⁶ Ma slome nisiki munai haris inaasle niki habiri aago.³⁷ Aale hira 276 waay melili.³⁸ Kiyaagaine ta buuta Kaiisini meli taeslahha sa ngano kwahha waay baharili.³⁹ Kaale tlehhemiko iyatsahhiri basla yamu kwa ka hiri iniko nikiarige yamu kwa kahiri kwaedafiri ti maayli kwa tipa naaa konei nikigimbusiri kiislayaa meli ta fisa disi khale.⁴⁰ Ma niki hunsloroosiye nanqa na kamay ti baharili tisiwasi loloi niki hunsloroosir hhagima ko qarita na ka waratlesi yamu ko pande ti kufaii khuusa maniki ti yamuwadi ko

sehhenay na aaa khuiri.⁴¹ Iniko nikiya khaye yamu iniko yamu njedi komaay tunkuslasle slaye meli nikiti sehhanay khuutu a yamu wadi ko pande ko meli ikihaqi siiri iyaislawutibasla tiita iniko yamu ko pande ko meli nikiansine qeta sa dihhay ko gwandawe.⁴² Gimbada ta maaskarirodo aala ta kwadi tikiya tsegiti tsuuuta mainiko hhaku woko kono gimbasi li lakiti.⁴³ Iniko aaskari wodi ko jeshi taki roma iyaslaani li Paulo ara fataqa ma dosi gimbularoini naka qaritisi niki koislawaa kimbasa li etsoometi ri ti melika lihautiri ara ti yamu kwa kahiri.⁴⁴ Ma haay hhawaute wakina iya gusiri wakina rawa bareo ko pahhatayli wakina rawa kitere wakina ti mali ka ara afaamotu iyatiiti iniko slame dahani ta boii ti yamu kwa kahiri.

Chapter 28

¹ Tunkunara dahi taboii atsahhani iniko kisiwa takoowaini Malta. ² Hira kohakiqi siyo iniko sunkuna harisi hhoa ta etsahha iniko iyaohisiri asla nunkunu kwahhasi slome iniko sa tlmay a tsagwa taa le panda khakhukhuuutu. ³ Iniko Paulo kiyaale kurunkuri hubay ko megiru noko eqamiti ti aslali desu koninina ko qara koma nikiyatiiti ti magiru wode sa hameri rodi nunku tsegiti ti dadabwosi. ⁴ Hira kohagi kiyaarinei makosi ina tere iti ti daba wose susunku hhahhabine ina kiloini hiruku tsaba iya gasi iniko kwatolakiti ti baharili iniko ko slainyabasla liibiti." ⁵ Iniko ini nosokoekwahha makasi ti aslali islawaini basla tlakwe. ⁶ Kwabaqati neina liebaha ara mama aari awu lihuu tsiga ali gwaa iniko siwa tokwakhuuni siwa tatleri ni arine hhaku aara iniko kokawaoida dirosi iya fokitasiri wa wa moini ini oiri aale lalaa. ⁷ Ma yamu wada tsayu iyawane hhepe iniko taale gamuko dadiro ko kisiwa hiru to kwaowini paslio kunakwa hhasi nunkuboisu balu tamu. ⁸ Iyatiiti iniko tata koe pablio kweoao na maaaaari ta sakhaari tosokwadahi na Paulo iyafiri ni nikieqasi dabai rawawas noko hhaesi. ⁹ Siwa heti kiyatiiti hira wakina haqi kisiwanili kwaale mamaiiri qoro iya hautiri kiya hheesi. ¹⁰ Nunkumuriti nahira mure naaa tungura ale boiimimisana sa khotsu kaymu sungura harisi todo kaslaani. ¹¹ Siwa ta slahhera lamu akhotsuwaay melili ta Iskanda iniko takaale slahha tsagwa sidi kisiwanili iniko gatimusay wasi aale hhay waini tikiya irangini. ¹² Siwa siwa iniko kaebitani ti mji ko sirekusali aibitani haqi balu tamu. ¹³ Haqa akhotsukwani ti mji ko regioli siwa ta lalaa waki kufaii ta kusin iyatiitisiga siwa ta njadi naka dahani mji ko putoli. ¹⁴ Hadi aslawani dawi waka nunku kwahhasi taibitani a ina balu fanqwu ara afaamo nakhawani Rumili. ¹⁵ Tay dahha dawai rado siwa kiyaakhasiri tsabiru woro iya khaye kumei la ohakay taysi sak ta Apiasli a Horari tamu takaraani na Paulo dawai rodi iyanaamisi lalaa nusunkuharisi tiheme.

¹⁶ Kaedafani ti Romali Paulo kwara yaaani ibina iniwaki diwakia deemusay wodi kweale ini deiini. ¹⁷ Maale siwa ra balu tamu kiya oo oo na Paulo diwaki hhawate wadi kwaale gatimusay ti kwadi Wayahudi. Kwakhaye diwaki iyao diroini dawai iniko qoro aiismibasla dakwa waka ti hira waki awu iisiru fakita ti aaremo kono tata woro tusunkuna gati kiyatiitisi ado tikiya tsegi ti Yerusalemuka pakati dadi ko warumi. ¹⁸ Siwa tikiyamahamisi iyaebuhhiri likimay iniko aara ahaku diro tikiya slaa gasa. ¹⁹ Iniko kwadi Wayahudirodi kiyagi mbusiri alu koro qwatlisaroini unauuresi la rufa tsati tikaisa riali iniko kama kaale iniko alehhimisi lalamikiru rawa ta hhaperii. ²⁰ Sa tsatari riyaa maniki fiirmu /uar lagimbusan i a hungura iniko sa toti iniko Israeli tihemo konu dirosi kinitsegi tsegati. ²¹ Manoko oo aelabani basla ilaoha taratasi ta Yudea dahha taku slaa hhaku dawaimo kwa khay niki tsabiru haris awu li hhabu aara woko kotlaku kogu. ²² Iniko slaamon laakhosani diroga miwawumamisi sahete rugumi ta hirawaki iniko pootu dirotini iniko kimbunamisi alu kila di." ²³ Kiyaale qasiri balusaini neja sokwa na hira naaa neja yamu kiyaibimimiti iyao aara waodi diroini ara paamu dire ta lalaa iyawarahha awanaha aaremo ko Yesu sado slome jadi tati aremo ko musa dahhaa ti yaaabutay ansiru atlatleka paka khaii. ²⁴ Wakinaa kiyaawa naha saaaremo wadi tikiya hhabu iniko wakina iya yaaanebasla. ²⁵ Kiyaslanqatiri ara yaaaaaru ina kiloini iyahautiri siwa Paulo kiyaoi aara ki waki muna ko hhoo iya hhabu la booo ara ti Isaya ha risa yaaautay ara ti ni tata woro. ²⁶ Iyao hauti ara ti hira waki laoakawutu ara ea wakini akhasi taa iniko tsahha taabasla ara ila wakini arinta iniko tsahhataa basla. ²⁷ Kwa ajili ya mioyo ya watu hawa imekuwa dhaifu, masikio yao yamesikia kwa taabu, wamefumba macho yao; ili kwamba wasijekutambua kwa macho yao, na kusikia kwa masikio yao, na kuelewa kwa mioyo yao, na kugeuka tena, na ningeliwaponya." ²⁸ Hinko kunuslaa latsahhata iniko ara fataqati ta lalaa ka lehhi ti hirako hhapapuli ilimisiri "(ohi slahhamaki. ²⁹ Siwa kiyaale qariti aaremo waki Wayahudi iyahautiri iya bala mbao kone ta diyaniti diroini hhaku ti tsagaruko hhoi ko aleli). ³⁰ Paulo iyaibiti ti doowosi ko pangiruli kwara slome njadi kiyakwahhasi slome kwakhaye diros. ³¹ Iyaale hhahhabibini diro ta lalaa iyaale tsahhatimimisi aaremo ko dadiro Yesu Kristo ara tihema taku hhaku kwaini tlahhasi.

Romans

Chapter 1

¹ Paulo deemusai ko Yesu Kristo togwa aaoai mtume kima nonga patsi sa injili ta lalaa. ² Heko na injili wadi tigaoii ko lanko tagwa komisi harati amanabi wari hara tlaqani ko hhoo. ³ Iniko sa niango togwa lagwali ti uko wosa ko Daudi hara hinsia ta tsagwa. ⁴ Ini nongwa tlabini tiba na nungu lalaa hara aauru ko muna kohhoo hara tsafiko Yesu Kristo bwana woro. ⁵ Hariti dirosi anailaohana hhoa hara utume hara mure ti hhapapuka tuku hara uma wosi. ⁶ Ti hhapapu waki hunguraa tsu kuna aaoao ko Yesu Kristo. ⁷ Barua ta hira tuku korumili waraa kwadi kuna tsaaatsaiye sa lalaa tiga oi inaa na hira kohhoo hho alidiro kini wanta hara amani ti lalaaka tata wori ha Bwana Yesu Kristo. ⁸ Ana hinko lalaa rii naamisi sa Yesu Kristo sa hunguraa tuku sa amani rokini manga hhahhabini ti yamu tukili. ⁹ Tiba lalaa na khuutu diroi anana

tumikakini hara muna wii ti injili ta ningosi ado doro kara ibiti sa inaa hhahhabiru.¹⁰ Ana firimi ti sala rii diba sa afaamoti la patini yamu kiyatihiti likonto aremo ko hho hara hhoata lalaa ti khayimu wokini.¹¹ Ana tanananimi hingu ara kina hisungu harisi hunguraa mokofirokini ti munai wakinikina lungu boaisi neja.¹² Ana arini hugngu aaoaao muna diwaki ha hunguraa hara aadaamo ta imani ta kila hiru toro tokini ha too.¹³ Hinko dawai tsaanabatsahi laedakusitaa tlahha tiba awana aaa aaaambi khamu wokini ila kiyatsahhasi paka hinko atsaa ila mo la aaamuti dirokini ado dorokiri wanti ti hira kohhapapuli.¹⁴ Kidayayini na Wayunani harakina ko werevu ha netsihimusai.¹⁵ Tidiroiko ana ana yaaaami tlabini injili ti dirokini kwasi ko taisiwaraa romali.¹⁶ Ana murimamitabatsili sa injili heti amuri ta lalaa ta hubabima uokovu ti hira kwa yaaaanei ti muyahudili hati wayunani.¹⁷ Iniko haeki ta lalaa kalaqani ti imanka hati imanika ado dokiwanti ado doro taga tlaqani hiru ko amani komo ibiti hara hhoa.¹⁸ Maana hukumi ko lalaa kwahhaba ti durika sa gimbamba ta fayini batsitahira hara afaamo ta fayimba tli kwayaku dirokini.¹⁹ He tuku sato gimba wodo kopoa ti lalaako gimba to poo tiroini lalaa iya hhabiti.²⁰ Aaremo wasi kopoaibati neja iyapoie i tangu yamu tiga boaisi kitlatlahhani sa gamamata tsehhi aremo waka to aauru wosi sa lanko hara asili ta lalaa ahuko hira kona abatli aaara ko hhaba.²¹ Heti sa gawe kamakiya tlahhiye sa lalaa kayaehhobibatse ado lalaa. Kama iya naamisibatsa badala rosi ningi tsehhiye netlimusayi tiwawai woini ko munaiwaini ini ne tlakiyaa boaaa aaisini.²² Unguna aaisine inaa iyamaqiyei iniko nigi tlehitiye ne tsi musayi.²³ Iya fokine hhoa ta lalaa ta galingagiti batli ado kalai ko hiru togolingangimbatli hara tlaaaao ha makayi ko yaa komaa tligahha hara khulukhumbayi ko tlabinaa.²⁴ Kwasi kiyamai na lalaa li tama gusiya ta munaiyaini ko qawatsaku hara tsagowaini hhare diroini.²⁵ Inaa nae alahatisiye ta lalaa li lamatsehhiti mananga gusiye kimamingi khulukhumbai gusiye badala ta lalaa ini taga kwaani salanko Amina.²⁶ Sadosi kiya mayi na lalaa ligusiyaa tamaa roini ta mure sa gamu tika waini usa fokine matumisi roinifodi andi sa gamu kinyne ha ansi.²⁷ Diwaki ha dois hawate ni ngi mayee dokiya aaisisinee ile ti tikali hati tama diroini inaa kiloini kwa ahawate wadi kwa aaisinee ha hawate endee wadi kwa aaisinee ha hawate endee waini kodiwaki waraibati ha kwadi kwa ila oheyi amuri ta hhamuroini.²⁸ Inaniya siye ha lalaa ti wawai woini kiyaamayi ningi wawayi woini guseye ko fayini batse liaaisinaa gimba kofayimi batsi.²⁹ Khuiyaa awaqaaye tuku hatsake ha tama ha tsetlakwe khuiyaa wivu tluuautu nanaqamo awanahaye hara munako tsako.³⁰ Kwasi to haretatinaa ha araqwatsimu sayi ha hira kwa lalaa wakiyee hako fuyo kmaa qupita hara daraaaaamo kwasina gimbako tsakokona hakomo tatawaini akhamanisiyaiba tse.³¹ Kwasi khuiyaaabatsi tline lamusai kama hhoa konaabatsi kama munai ko hhoo konaabatsi.³² Khuiyaa aaremo ko lalaa tiba hira ko yandunamita gimba ko dosi kwasi kitshaa kama lifakiyaa iniko to dosi aaisasina kwas qorounara aaimbinitiye ha kwadi ko aaremo wasiaai sadimaa.

Chapter 2

¹ Ku kitlaku konta batsi ku kohukumamima sa todi kahukumaminti woko untohamdini iniwaka sa gawa kodi kohuku mamina dorodi aaisasini.² Khuani hukumu ko lalaa nongo tloba diroini kodosi aaisasima aaremo ado kwasi.³ Iniko alihoresi hati ku ko hukumima kwado koaaisasimaa aremo waka kamakutle kado siaaisasinti omahamisi a tlauta amimu aaremo ko lalaa.⁴ Hanga wawai wogo ko ninina sa aaremo wasi naaa sa ehhaba sa hhabau wosi has kikhhisia rosi omahamisi hhoa rosi katlaa lilaqanti afaamo ta firo.⁵ Iniko sa khalaame togo hara muna wogo mare kaarinti sungu qamiti hakiba ta adhabu sa lalaa rodi ta adhabu nagoro lalaa rodi sa poisa ta haki ta lalaa.⁶ Inina buuti kila hiru qatli wosi sawa ha gakiya aaisisini.⁷ Sa hira wadi gimba hhoo hhoa roini iya dabahiye sifa mure haanali ingimaa siharisiti hofa ko lanko.⁸ Bere sa kwadi ko inaa kiloini kwadi ko tlame komaibatse inaa iya tlayee hira awaqafiru kima kitosini kim liqupimitiyaa neja.⁹ Lalaa iy ahubiti kikhima latabu sa kila muna ko hiru kwa tlakwe aaaisini sa muyahudi hesa hasa Myunani.¹⁰ Iniko hhoa hala mure ha amani iyakhauti sa kila hiru ko aaisasima aaremo kohhoo ti Myahudili lesa hati Myunani koo.¹¹ Ti lalaka upndelo hhaku.¹² Ti kwadi naaa kwadakuise bila sheria iyahhane bila sheria ado kwadi naaa kwa tlayee qomayi ha sheria sigi hukumini hra sheria.¹³ Maana kwasi hira ko hhapapu kwadi ko sheria komaibatse dorodi aaisasi naa aaremo ko ansiroidi iya qasiye sheria sa muna waini kama kidosi sheria koneibatse.¹⁴ Kwa maan hira ko hhapapu kwadi ko sheria komaibatse dordi aaisasinaa aaremo ko ansiroidi iya qasiye sheria samungi waini kama ki dosi sheria koneibatse.¹⁵ Hara dosi laqamatiba aaremo tigitsai hara amuri ta sheria kiyatlaqani ti waayi mungi waini akhuaroini na laqaqanti sainaa ha wawai woini na inaa gaaaauti.¹⁶ Kwasi ti lalaako iyatiitiyeaa ti lalaa ambaya lalaa atazihukumu siri ta hira tuku sawa ha injili rii hara afaamo ta Yesu Kristo.¹⁷ Hinko uruautu kuwaka tibama Myahudi kwa ibiti ti sheriali iliisi hara sifa a lalaa.¹⁸ Tlahhi mapenzi rosi kima la waahhata gimba ko di tungu tsaqasiyeibatse wakati togwa yaaaabi na sheria.¹⁹ Hinko oimani tiba aauru konti tiba ku loimo na gatimusai ko hiru koaararimibatse hara pisaru sa kwadi koe boaaaiwaraa.²⁰ Kodi ko baaaimamisi netlimusa isi niwarimoko la qwali tiba kono sheria doro ta soma ta tlaaba.²¹ Ku hhabi sa woko omahamisi ungutlatlahatimamistabatse ku waka ku hhabi bila fisa kufisasinta.²² Ku ala hhabiti ti usizimili omahamisi ku zinaninta ku kwa sanamu waki omhamisi fisasinta ti hekaluli.²³ Ku tungu kwaaanti ti sheriako omahamisi qupitimamisitabatse lalaa adodo kara lingagitee sheria.²⁴ Uma ko lalaa kwa lingi ti hira ko hhapapuli sa hunguraa ado doro to gwa tlaqani.²⁵ Oima tloboloi aliaautla ta hhoo bere ado la gusiti sheria ado kuu nakodo kolangaaaa aaama ningisii ala aautla dirogi alaaaautlo batse.²⁶ Hinko hiru togwari aautli kimaningi rifusi ningi oho ado sheria do kirtleanta omahamu bere kwa raaautli batse kahubiya ado togwaraaaui tli.²⁷ Ha isi togwariauu tli batse hara ansi radi hukuminabatse here inisheria gusu hati sagamu singi tlaqarukonti tiga tlaqani hara tlati lakini kahhati iyasiye sheria.

²⁸ Kwa kuwa ini Myahudi ko batse kodi ko fendili wara ilatlali na todebatse tafandi weti tlaqwako.²⁹ Iniko ini Myahudi ko

dooli wara tlati na ta muna ti munaiwasi sa tlaqarukobatse hhoa ta hiru kima dosi iyatiitabats ha hira iniko iyati lalaa dahhati.

Chapter 3

¹ Myahudi faida mikono aluko ka kiaani faida ta tlati namiini. ² Taboaa sana tikila afaaamoko sa hekara kahhani Wayahudi kiyakabisini nisingi fohini ti lalaaka. ³ Kima li male tlehthiti bere ado Wayahudi wakina imani konaabatse umahamisi bere yaaanaabatse umahamisi bere yaaanaabatse aaisina hhabta alaa li ombita batse. ⁴ Ansi ila aluko maweil lalaa laga anatatlaba kama hira tuku kala musi ado doro tiga tlaqani tiba la goani tiba haku kouti ti gimba wosi laitsauta edafa ti hukumuli. ⁵ Bere ado tsakwe rori laqanti haki ta lalaa mi oani lalaa alafahhamusaoko batse bere adhabu wosi harimisiti umahamisi dosi wanta gimbamamisi sa ado doro kiwanae hira. ⁶ Iniko asiama lalaa dorokiri hukuminti yamu. ⁷ Bere ado litlehhi ta lalaa hari lamarii liharisiti hhoa naaaa sa ini soa anakahha kihukumini ado hiru ko tlakwe koma. ⁸ Soayi hhabana batse ado dorotungu mara qwatli ha ado wakina doro kioine tiba oimani na aaisimani aaara ko tlaku kima hhoa liyakhauti hhaku hukumu ti hakiko. ⁹ Miini gasungu aaimamisana sa inaa ansi aana andaa kwakuwa anda iyara qwatli sani Wayahudi ha Wayunani tuku diwaki tiba wana ti tlakweli. ¹⁰ Heti na ado dorotiiga tlaqani hhako ko hakikoma koma to waka. ¹¹ Hhako hiru kwa tlahhi hhako hiru ko lalaa dabahahita. ¹² Tuki iya faikitiye diwaki hingi tlehthitiye fayinaa batse hhaku ko hhoa aaisasima koma to waka. ¹³ Hota waini ti makaburi ta pooli wara afaiwaini kiyaawanaha suma kodesu ti afai waini wana. ¹⁴ Gwaaaaeobo waini iya hatliye loo ha tlahhaame. ¹⁵ Yaa waini feemamitiya li tlere kuumamisiyeeaa. ¹⁶ Linga ha oraneto wanti ti afaamo roini. ¹⁷ Hira waki iyatlaliyebatse afaamo ta hhoo. ¹⁸ Ti ila wain tlaame hhaku panda roini. ¹⁹ Hinko khuani bere aaarawe tigi oaini na sheriali waraa he na tiba ma kila gwaaaba la gatlege hara dosi tiba yamu yamu taku liyandutiri sa lalaa. ²⁰ He sa gawe tiba tihagwa hhaku tagamayi fari sa haku taga yandumamitii sa sheria panda ta ila wsi tlarati sheria harima iykahakhayi tlahha ta tlakwe. ²¹ Hinko bila sheria kahuta lalaa ka tlahhi kaaana na sheria ta manabii. ²² Isi na haku ta lalaa harati imani ti Yesu Kristo sa kwadi kwa yaaaane hhaku gimba ko patsa. ²³ Iniko tuku iyatlakwe aaisinee ningi aaiti hhoata lalaa. ²⁴ Kiyafara hhoa ta bure sa hhoa rosi har afaamo ta ra fataqa ti Yesu Kristo. ²⁵ Nagawe lalaa sigatiitisiti Kristo Yesu li tlehthiti afaamo ta amani sa tlere rosi kwa harisi Kristo sa khua ta hakirosi sagamu tigageye mayi tlakwe ta fusiti. ²⁶ Ti kikihhisarosi isi tuku iyatiiti ili lilaqanti haki rosi siwata hinkoli hete nagawe ili lagatlaha ini loitoo litlehiti haki malaga ala qana tiba lasogo fara haki hiru yeyete sa imani sa Yesu. ²⁷ Nahalo hingo hoa taga patlise hara afaano kalo afaamo ta yandu ko batsi ila hara afaamo ta imani. ²⁸ Dosi egamisani tiba hiru sogo fara haki hara imani bila yandu ko sheria. ²⁹ Laqayi lalaa to lalaa ta Wayahudi ko umahamisi ini lalaa ta hira ko hhapapuko batse ee goro nongo hhapapu. ³⁰ Bere ado lalaa waka sungu fra haki sa kwadi kwa tlati kaye hara imani hakwadi kwa tlatikaye ibatse hara adaamo ta imani. ³¹ Umahamsi andaa afokimana sheria hara imani? Andii alukoisi andaa ala qaman sheria.

Chapter 4

¹ Mi oimani kara tiba Abrahamu tiba tata woro hara afaamo ta tlegwa inatiiti. ² Bere ado Abrahamu soqwa fari haki hara laqaru iyakono aaara ko dumbitaa la kini ti panda ta lalaali ko batse. ³ Umahamisi tlaqaru mioini Abrahamu iyayaaaani lalaa kima nosongo tari dirosi ado haki. ⁴ Hinko ti hiru koyamdumamiti yandu buuuma wosi kofararitiya batse tiba hhoa alafu tiba ina. ⁵ Ti hiru koyandumamitibatsi iniko iyayaaaani ini ko fararita haki kodebatsi mteua muna wosi kwafari taba na haki. ⁶ Daudi iya gimbausi sa hiru wodo tosogwa tari haki bila dowanki. ⁷ Iya oo sigaharisi hhoa kwadi tlakwe roini ka semehhini hakwadi tlakwe roini ti garatluhi. ⁸ Sogwa hhoa harisi hiru wodi tosogo wa faribatsi tlakwe. ⁹ Hoati sakwadi kilose kwa tlakaye. Hanga sakwadi ko kahhaaatse sa gawe sagaoimani ti Abrahamu ko imani roso la fara na haki. ¹⁰ Dosi ka mahafara? siwarosi Abrahamu iyatlatitaayi au kiya kahhi tlati iyawanti batsi ti tlatiko iniko ahhaku ti tlatiko. ¹¹ Abrahamu iya ilaoho kakayiko tlati isi na muhuri ko haki ta muna kiya komi kiya kahhitati ahuko iyatiiti aaara tiba iya tihehthiti tata ko hira tuku kwayaaaaanee kamabere wana kokahhaa isi kaoini haki kafara diroini. ¹² He ka oo tiba Abrahamu iyatlehiti na tata ko tlati safo kwade batsi kwatiitiye hara tlati hakwadi ko gugusa simaa ahuko tata wara Abrahamu isi na imani kiya koni ti kwadi kokahhaa tlati. ¹³ Iniko iyawantibatsi tisheria ko tiba ahadi kalehhisi sa Abrahamu hara kabira rosi ahadili tiba na alifimusa ko yamu iniko dokiya wanti asa imani. ¹⁴ Bere ado kwadi ko sheria na Alitimusa? Imani ta bura kina mapatano roini tse ii tlakuti. ¹⁵ Bere ado sheria iya qupita hubabinti iniko haqi yamu sheria kahhakwi tsima yaaaarutse haku. ¹⁶ Sadosi gimbaso iyatiimamiti sa imani sa hhoa ahiko habaroini iya poofi ti kabira tuki kabirasi nakwa di kilose batsi ko sheria khuaa hakwadi tuku ko imani komaaa ha Abrahamu ini na tata woro anda tuku. ¹⁷ Ado doro tigaratlegani aaaisimi kuu na tata ko hhapapu naaaa Abrahamu iya wani ti kodi togwaa yaaaani halalaa rodi ta harimanisa tsatisa hira kwa fakiye kimaliaaoo aremo kohhaku kima liwanaa. ¹⁸ Liche ha halislome tukuta fendi Abrahamu hara aauru iya yaaaani lalaa hara balu kwa khotlaa dosi kima ningi tsehhiti tata ko hhapapu naaaa qomai ko todo ko aaara dosi na dorikiri tsehti kabira rogi. ¹⁹ Ini iya ahidi wanibatsi ti imani ko Abrahamu iyayaaaani tiba tlaqwarosi iyaefakiti gwaara iyakono kwara miawaka iya yaaaani hara hali ta gwaaara ta guraa ko Sara. ²⁰ Iniko sa hhaba ta lalaa Abrahamu iyasiibatsi yaaaaru sogwa larisi aauru ko imani kimaningi liisi sa lalaa. ²¹ Iya khuu gala taga oin ana lalaa iya kono aauru kongasa. ²² Isi tse kafara dirosi tiba na haki. ²³ Isi ka tlaqanibatsi sa faida rosi iniko ka dirosi alifara. ²⁴ Ka tlaqani hasa andaa sa kwadi tisiga qasi ligifari andaa kwa yaaaane dirosi tidiroso kwa tlati harisi sa wana woro Yesu ti hira kwa fakiyu. ²⁵ Heki na doi togwa harisi sa dakwe rori kima nongwatlafisi kima lusungu haki fara.

Chapter 5

¹ Iniko sungunafaraa haki hara afaamo ta imani hinko amani komani ta lalaa hara afaamo ta Bwana Yesu Kristo. ² Harati dirosi harima andaa lohaya komani hara afaamo ta imani sa hhoati alu wasi kimala qarimitani lohaya komani sa aauru sungunaharisi na lala sa maqa aaruru kima lunguru awari hara hhoa lalaa. ³ Nato hetebatsi miko qesemani sa ara netarori khuani tiba araneto laqwalahinta kikihhisaa. ⁴ Kikihhisaa laqwalalinti yaaaru ha yaaanitse laqwalalini aautu sa bolowe. ⁵ Aauru sisasii yabatsi sa hhoa ta lalaa kakuusu timunai wafini kima nongo komisi harati muna kohhoo togwa harisi lirotini. ⁶ Ka diwaki warani harae kihhima hara siwarodi loi Kristo iya gwaa sa hira wadi kwa lalaa siiyee. ⁷ Kwa kuwa iyakhakame hubiti hiru waka gwaa sa hiru ko haki koma he tiba hiru liyaaani gwaa sa hiru wodi hho. ⁸ Iniko lalaa iyari gadinti hhoa rosi ini loitoo dirotini tiba siwa rodi ka warani ka tlakwe komani Kristo iya gwaa sa andaa. ⁹ Kima ti isi tuki hinko kwa kuwa kufara haki hara tlere rosi kurufaraqa ti adhabu ko lalaaka. ¹⁰ Ti siwa rodi kwarani kirali kunaragasi na lalaa hara afaamo ta gwaara ta ningosi ta naaaa neja aluko tungunara gasi kurufataqa hara hota wasi. ¹¹ To dosikobatsi ila aqwsamani sa lalaa harati Bwana Yesu Kristo harati dirosi hinko ailaohahani ara gasarosi isi. ¹² Hinko ma harati hiru waka tlakwe iyaadafiti yamuli hara afaamoti gwaara iyaadafiti hara afaamo ta tlakwa kima gwaara ningi pasiti tihira tuki kwakuwa hira tuku iya tlakwa aaisina. ¹³ Harati sheriasi tlakwe iya wanti yamili iya tlakwa farikontabatsi siwasi sheria hhaku. ¹⁴ Kama dosi gwaara iya wanti ti Adamu ka paka ti Musa pakati kwadi kwa aaisineibatsi tle kwa ado kwadi kwa aaisineibatsi tlakwe ado kwadi kwa siiyee Adamu isi na kalayi wosi kiyaarakhayi. ¹⁵ Kama dosi harisa gamu ko bure dakweko batsi kwa kuwa asa dakwe ta hiru waka wakina iya fakiyee naaaa hara hhoa ta lalaa hara zawdi hara hhoa ta hiru waka Yesu Kristo kima ningi naaautu neja. ¹⁶ Iniko zawadi ado gamu wankekatsi kwatiiti sa kodi kwa tlakwe aaisini harati afamo wakako amuri ta adhabu iyakhauti sa dakwe ta hiru waka harati afaamo wakako kipawa ta bure tatiiti ti fariko haki iyakhauti baada ta dakwe naaaa. ¹⁷ Bere hara dakwe ta hiru waki gwaara iyaibiti harati waka naaa neja kwadi kwa ilaohiyee hhoa naaa diwaki kimali ibitiyee harati hota ko waka Yesu Kristo. ¹⁸ Bere dosi harati dakwesi waka hira tuku iyakhayee ti humu kama kasa aaara waka ko haki iyakhayaa ningifara haki ta hota sa hira tuku. ¹⁹ Bere ado hiru waka iya yaaanitsi wakinaa mingi aaisini na hira tlakwe dosi sa yaaamko waka kwasi wakina sigiharisi haki. ²⁰ Iniko sheria iyaadafiti tiba kima dakwa li naaauti ila yamu ko tlakwa kiyana aauti naaa neja hhoa nungiroginti neja. ²¹ Heti iyatiiti tiba bere ado tlakwe doro kiyaraibiti ti gwaratli nagate hhoa siga ibiti harati haki sa hota ko lanko harati Yesu Kristo Bwana woro.

Chapter 6

¹ Mioani aso na endelimani hara dhabi kima hhoa linaaauti. ² Dosi kobatsi andaa kwa fakiyaa ti tlakweli kara maka ibitani hara isi? ³ Khuutaa kuwa kwadi tiga batizini ti Kristoko tiba kiya batizini sa gwaara roini? ⁴ Kunaile tipi diwaki harati ubatizo sa gwaara hati kaaaisini ado Kristo tibaa gegeri ti gwaara harati hhoa ta tata kima andaa lailawani khotlu ti aaabiro ta hotali. ⁵ Bere ado kunaragasa diwaki ado kalafi ko gwaara rosi ahuko kuru gasa kara sa tlafi wosi. ⁶ Andaa khuani doti utu wori kodi ansi kwa sulubini diwaki tiba kiam tlaqwa ta tlakwe logalingi huyatiiti tiba mare kara matsani la tlehhitani andaa na tonge ta tlakwe. ⁷ Ini kwa gwai kwa aaisini na hiru haki ado doro tlakwarosi kiri wanti. ⁸ Bere ado afakani diwaki ha Kristo ana yaaama hotaa diwaki ha ini. ⁹ Khuani tiba Kristo ina tlafa ti hira wadi kwa fakiyaa tiba ini iya gwaibatsi iniko gwaara ibitabatsi dirosi kara. ¹⁰ Sa akhasasi ta gwaara kiya gwaii hara tlakwe iya gwaa mara waka sa hira tuku kama dosi hota kihotati to ibibuamiti sa lalaa. ¹¹ Sa afaamo tadosi hunguraa kutsaa lungu faritaa hira kwa fakiye ti tlakweli ila isi ti lalaali ado Yesu Kristo. ¹² Sa dosi maraka yaaante tlakwe liibiti ti tlaqwaroigi ini kima la yaaanti tamu rosi. ¹³ Hapana harisa tlaqwa rogo sa tlakwe bere ado khotsa ko haki koni basi ila ungu batlile hunguraa kilokini ti lalaaka ado hira ko tlafaa ado hira kwa gwaara dahhaa harisei tlaqo wakini ado khotsaya ko tlaaba ti lalaako. ¹⁴ Hapana la gimauta tlakwe li ibiti kwa kuwa hunguraa ti sheirako hhaku iniko hunguraa hooali wantaa. ¹⁵ Miini hinko? Naaaisimani tlakwa andaa hhaku ti sheriako ila andaa ti hhoali warani dosikobatsi. ¹⁶ Khuutaa batse tiba dirosi unaharisiti ini loitao ado yandumusai na hunguraa kima la tlehhitaa yandumusai na kunguraa kina la tlehhitaa yandumusai wasi kwa kwa ini yaaane heti na tloba kama hunguraa ka tonge ti talkwe todi ta gwaara kama ka tonge ha yaara kobehhimamisi haki. ¹⁷ Iniko la naamisiti lalaa kwa kuwa hungura aya ile tonge atonge ta tlakwa hinko ana yaaante timunawakina do tusungunara harisi. ¹⁸ Ku gemayi ti tlakwaka kima Mungu aaisini longe ta loo. ¹⁹ Gimbumamisi ado hiru saa udhaifu ko tlaqwo wakini sa dokara harisite riungo rokini ta tlaqo wakini ado tonge hara uehafu kara hara boloqwo hara dosi hinko harisei viungo rokini la tlahhitaa tonge ta haki la qafitaa. ²⁰ Kaila tonge ta tlakweko akontehaki kima nungu geimai nusungu harisi haki. ²¹ Hara siwasi akontee aaani kalo hara aaara ko hinko murimanita dosi kwakuwa gimbase egasorosi gwaara. ²² Hinko kwa kuwa kugemayi ila hala tihakweko kuaaisini tonge ti lalaako kontaa aaamu sa hhoasi aluko kima tlafi ko lanko. ²³ Kwakuwa buuma ko tlakwa na gwaara bali basisi ta bure ta lalaa na tlafi ko lanko ti Yesu Kristo Bwana wori.

Chapter 7

¹ Hanga khuutaabatsi haayi watini kwakuwa gimbumamisi ha hira ko khuua sheria tiba sheria iyaqariti sa hiru kothafa? ² Tiba sa dosi hatishare tiba khabi katlege an sheria ti hhawata wosi bere ado tlafa bere ado hawata wosi li gwaa kima kaaso gemai ti sheria rosi ta khaboli. ³ Dosi siwa rodi hhawata bere ado kahha holini bere ado inbimiti ha hhawata

kohatla kaaaoao mzinzi ila bere ado hhawata wosi ini gwaa kima ka gemai na sheria dosi kaoiya batsi mzinzi berea ado ibimitiyaa ha hhawata kohatela. ⁴ Hinko haayi watini hunguraatse kuna aaisini afakiyee hara sheria hara tlaqwa ta Kristo ini doti tlehhiti kima hunguru gasa ha wakinaa dirosi kwa tlafigi ti kwadi kwafakiyee kima la laqwalani aaamu sa lalaa. ⁵ Ka warani ti hakli ta tlaqoli hhoa ta tlakwe kawatlesi ti tlaqowatini hara afaamo ta sheria kima nongola gwali gwaara aaamu. ⁶ Hinko kunafohini ti sheriaka afakani sa hali rodi tungunara difi ili andaa kima lungu aaisini koaabatimunaili ado hali rodebatsi ansi ta qar. ⁷ Hinko mioani? Sheria tlakwe dosi kobatsi kama dosi lakaa talhhibatsi tlakwe bere ado hara afaamo ta sheria kobatsi laka bere atlakhi batsi sheria laka ahabibatsi kwaru. ⁸ Iniko tlakwe iya tlawinti lohayi hara hhaba rodi kima ninga hubiti hara aina ta hoba iniko tlakwe bila sheria laka iyaqwaati. ⁹ Anatse disi a tehafa pandaka bila sheria iniko kiya khauti amuri rodi tlakwe iyatkawinti tlafigi anatse nagna gwaa. ¹⁰ Amuri rodo laka bere iyahubiti tlafigi iyafokinti gwaara diroi. ¹¹ Hara dosi tlakwe iya lohayi tsauti hara amuri rodi ningi wawanaha hati amuri rodo kima ningi gasi. ¹² Kama sheriayasi tahho ha amurin rodi tse tahhoa tosi isi sayuti. ¹³ Kama dosi isi hhoo agwara diro mare kidositsehhiti iniko tlakwe todi ta pooti tibatlakwe hara ti todi hhoo iya hubiri gwaara diroi isina todi tati amri konti tlakwe li naaa ti neja. ¹⁴ Kama dosi khuani tibi sheria tsatsesorosi timunaka iniko ana hiru ko tlaqwa kiya nadini ti tongimo ko tlakweli. ¹⁵ Doka aaisasini atlahhibatsi neja kwakuwa todi katsaama aaisima todi ka tsaamu aaisiru atsaabasti ha todi kawakakini natodo ka aaisasini. ¹⁶ Ado bere atlaama tofi ka tsabatsi uruaaimbimitani ha sheria tiba sheria ta hhoo. ¹⁷ Iniko hinko ana kobatsi muna wii gaa katsaami tlakwe ta diroi ibimamita. ¹⁸ Kama dosi khuu tiba tidiroi tiba ti waayi tihaqwarii ibimamiti yaabatsi ara ko hhoo kwa kuwa kwaru wani waayi wii isi aaisimabatsi. ¹⁹ Hara dosi todi hho katsaama aaisamabatsi iniko todi talku na aaisimi. ²⁰ Hinko bere ala kwaa heti katsaibaisi anakobatsi natsaamu bali na todi tlakwe tabimamita diroi. ²¹ Ana khuu kara wanti ti diroi sa dotaai sa aarakohhoo iniko aarako tlaku wani diroi. ²² Kama dosi ana kwaama sheria ta lalaa hara utu kowaayi. ²³ Kama dosi arimi gimba ko patsa ti ciungo ta tlaqwa rii ungi difina sa aaraka aaba ti wawai wii kiai simi ana ligi oho hra ara ko tlakwe ta wara ti viungo ta tlaqwarii. ²⁴ Ana hiru ko tsahhaame miya na ana aaisi hara tlaqwati ta gwaati. ²⁵ Iniko ana lalaa naamisi ha Yesu Kristo Bwana wo sadosi ana limo hara wawawii ana yaaama yandu ko lalaa bila tlaqwa yandutu ara ko tlakwe.

Chapter 8

¹ Hinko hukumu ko adhabu kahu ti kwadi koti Yesu Kristoli warai. ² Kwakuwa aaara ko muna ha tlafigi kodi koti Yesu Kristoli naaaisini ana lagi gemai ti tlakwe ta gwaaraka. ³ Na gawa todi ta sheriali wanti iyama tinti aaisima kwakuwa tlaqwa rosi ta tlaku lalaa iya yaaabiti ningosi loo ado kalayi ko tlakwe ili li tlahhiti na basisita tlakwa kima nanga hukumini tlake weti tlaqwali. ⁴ Iya dotiaaisi yaaabo ta sheria lagaefakisi dirotini andaa ko dadahai batsi bila aremo fusa ko tlaqwa ila hara aaara ko muna. ⁵ Kwadi ko gugusasimaa tlaqwa wawumamisiya aremo ko tlaqwa ial kwadi ko muna gugu sasimaa wawumamisiyaa aaaremo ko muna. ⁶ Kwa kuwa tlaqwa iyayaaaanti awaara ial muna to tsafi wawumamisi ha hhoa. ⁷ Heti na gawe wawai kotsaqwa nagawe saga kira ti lalaali na gawesiga sii sheria ta lalaa wala yaaaana batsi. ⁸ Kwadi ko tlaqwa gugusasimaa kwasi ko hhoe batsi ti lalaako. ⁹ Kama dosi hhako ti tlaqwako ila toti munali bere ado tlobali tiba muan ko lalaa ibimamitiyaa batsi dirokini bere ado hiru konabatsi muna ko Kristo ini kosebatsi. ¹⁰ Bere ado Kristo wan dirokini tsaqwa gwaati hara aaremoko tsakwe ila muna tlati sa aarimo ko tlaaba. ¹¹ Bere ado muna ko kodi kwa Yesu tlafigi ti hira kwa fakiyaa ibimamiti dirokini kodi kwa Yesu tlafigi Kristo ti hira kwafakiyaa sungu harisi tlaqo wakini ko gwaara tsafi hara amo ta muna wosi koibimamita dirokini. ¹² Hinko ya haay watini andaa inimusai ila hara tlaqwoko batsi tiba laibitani hara tsaqwo. ¹³ Ado bereibimamitaa hara tsaqwo ansapitee fakima bere ado hara munai dosi aaaremo ko tsaqwo wakini tluaauntaa hunguraa kima ibitaa. ¹⁴ Ado kwadi naaa tigusige qarimamiti na muna ko lalaa Kwasi na haayi lalaa. ¹⁵ Kwa kuwa aila ohta batsi muna ko tongimo kama dosi la tsaamuti kima ahuko iya ila ohiyee muna kooa tiba haay ambayo anda aaa aaamimani "abba" Baba!" ¹⁶ Muna loimo iyaarini diwaki ha munai watini tiba haayi lalaa. ¹⁷ Bere ado haaayi basi ni alani ila alimusai diwaki ha Kristo bere ado tlab tuna tesaka ha ini kima lungu kwaa diwaki haini. ¹⁸ Kwa kuwa ana alifariti areneto ta siwati tiba aarakobtsi bela qomaitisiti ha hhoa tagapoisi dirotini. ¹⁹ Kwa kuwa khulukhumbai tuku arini hara hhoa naaa sagawa haayi lalaa siga poisi. ²⁰ Kwa kuwa tlehhitse kaboiaaisi bira ko ubatili alafu a hiyarikobatsi ila asaini kwa boaaaimisi ila ado doro tigiya langigini. ²¹ Tiba tlehha litoo ini ko qasi huru kima logo gemai ti lingituka kima logoedafisi weti uhuru ko hhali ti hhoa ta haay lalaali. ²² Kwa kuwa khuani tiba tlahha maaaaa aaanti hara matso ta tsahhaame diwaki kama hinko. ²³ To dosi ko batsi andaa loe ko malimbuko ko muna andaatse maaaaaani hara munai watini baqamitani lungu aaaisini haayi ado arafataqata tsaqwo watini. ²⁴ Hara hhaoti kunara fataqa lakini gamu kabaqamimitani oyaarani hho hhaku kara kwani miya naeklangagini garodi kiyaani. ²⁵ Ila elangagimani gamu kwa aranibaatsi obaqamitani ti saburi. ²⁶ Hara dosi muna tse kunaaimamisi ti udhaifu wori kwa kuw khuiyabatsi firo doro tungutsai ila to muna loimo sungufirari maaaaari kaitsawani batsi hhaba. ²⁷ Ha ini ko munai eyuumamiti munai khuu wawai ko muna ini firarini sa inaaa kwadi kwa yaaane hhoa ta lalaa. ²⁸ Andaa tsekhuni tiba sa tuku tiga stai lalaa ini aaisasini aaaremo tuku diwaki hara hhoa sakwadi tiga aaoai hara kusudi rodi ansi. ²⁹ Kwa tuku kwa talhhi ye toka ansi roda tukiya amatsini timasilika ligiqomaitisi hara kalai ko nungosi ili logo tla qwali ko pandati haayi wai ni kwadi naaaaiyi. ³⁰ Ha kwadi tiga amatseni ansirodi kwasitiga aaoai haka tiga aaoai kwadi siga fara haki na kwadi kwa haki fariyee kwasi kima ningie hhobo. ³¹ Hinko mioani ti aaaremo waki? Lalaa bere haradirotini wanta kara miya na rawali wani dirotini? ³² Ini nwagemayi mingosi ini loimo iniko kwa tiiitisi sa andaa andaa tuki matlina hhoa harisa hara aaaremo tuku diwaki haini? ³³ Miya na sitakini hira tigaamatsini na lalaa lala na haki roini fariti. ³⁴ Miya nisi

hukumini adhabu Kristo Yesu na gwaa sa andaa diwaki haisi ini nongwa tihafisi kima ini ningi tawahini diwaki ha lalaa dita mureli inina firarieni sa andaa.³⁵ Miya nungu patsisi ti talaari ta Yesu Kristo dhiki shidi araneto ha qwari thaayi hatari upanga.³⁶ Ado doro tiga qani sa faid aroini kumutluaumani tlehhehi tlupu kuna fara ado b/euu hara isiqutsitu."³⁷ Hara aaremo wka tuku andaa andaa kilitini zaidi ya washwali ti ini tungunatsai.³⁸ Hinko kama doti kiawa naha tibagwaara ha tlafi wa malaika wala mamlaka ha gamama ta wari wala gamama ta khotla wa aauru.³⁹ Kama todi ta rawa wala todita bira wala kimbe waka hhaku ta itsau andaaa amatsiru ha tihaaarita lalaa ta Kristo Yesu Bwana woro.

Chapter 9

¹ Hhahhabimi tlaaba ti Kristo hhababatsi lama hara wawai wii naoimi diwaki haa ana ti muna ko hhai. ² Tiba wanti tsahhama ta dadiri ha maumivu ta mwisho komibatsi waayi muna wii. ³ Iniko ana ankwaami ana loimo ana waka lingi loisi kima ligi amahatsi sige ha Kristo sa haayi watini kwadi ko dawai ti tlaqwarii. ⁴ Inaa Waisraeli kwadi ko hali tigaaisasini haayi ko hhoo tiga agini zaidi ya sheria ta lalaa yaaaru hara ahadi. ⁵ Ina na gatimusa kwadi Kristo kiyakhayi hara mure ehiaaa talqwati kwakuwa ini na lalaa ta tuku ini lagaehhobo paka lanko .Amini. ⁶ Iniko tiba ahadi ta lalaa inimatlinti egasa maana siyo kila hiru ko Israeli tiba na Mwisraeli koloo. ⁷ Siyo tiba kama hara laqwalima ko Abrahamu tiba ma ningosi loo ila ti isiyaka koma laqwalima wosi koaao aao. ⁸ Heti ya tiba haayi ko tlahaqwa ti lalaako haayi kobatsi miko haayi ko ahadi kikhuumi ado na haayi ko kabira. ⁹ Heki na gimba ko ahadi hara siwati akhau lakini sogo harisi kholimo. ¹⁰ Nato hete batsi lakini aluko rabekako iyatlawimi tlihayi ko hiru waka Isaka tata woro. ¹¹ Tiiba haayi iyakakhi yaa laqwalima na iyakahha aaisima aara kohatla kohho au kotlaku tiba kima lalaa baada ta yuta liqariti walakama hara warahhakobatsi iniko sa kodi kwa aaoaomimini. ¹² Initse kima kodadiri liyanduti sa koninina. ¹³ Ado doro tiga tlaqani Yakobo oyatlaa ila Esau oyawaka. ¹⁴ Hinko kara mioani? Awaqaaye wanta ti lalaako? Dosiko batsi. ¹⁵ Kwakuwa hhahhabini sa musa anahhoa komo sa kodo sogo harisatsaa kima huruma komo sa kodoo sogwatlahhaa. ¹⁶ Hinko ya sato inebatsi ko tsaama au kwama sato inabatsi kodi ko lakimamiti iniko sato lalaa ta hhoa laqaqama. ¹⁷ Kwa kuwa tlaqaru oaini ti Farao hara hara gimba loo oyawaratsesi kima tiba lalaqama aauru wii ti dirogii kima uma ko lalaa logotlabini hhapapu tuku. ¹⁸ Hara dosi lalaa konti hhoa sa hiru yeyote ko ini tlaaama hakodi koini tlaaana koaaisi ini boloqusayi. ¹⁹ Kima hhaba saana soayi arinti dakwe? Kalo na kikihhisi ningigusu afaamo rosi. ²⁰ Badala rosi hiru kuu namiya ko kikiaaimisiti lalaali? Wana aara yeyote togoeqwaa tliti logoe qwatli soayi iya doti aaisiti ana? ²¹ Omahamisi koeqwatlatlita aauru konabatse ti rawa tipako liboaaisi khoti sa inikoimo tumiyiru hara khoti wakatse ta tumiyiru balu slome? ²² Male ado lalaa iyahheesiti laqaru qupita wasi kima aauru wosinongo tlahha akwaamani sa kikihhisa neja khotlayi ko qupita tiga qasi sa hhamisa? ²³ Male bere ado iya doti aaisiti tiba kima lilaqanti neja hhoa rosi ti wawa kho tlayi ko neema koditiga boaisi sa hhoa? ²⁴ Male bere ado iyadoaisi dirotini tunguna aao aai ti wayahudika iniko ti hira ko hhapapuka? ²⁵ Ado dokiri oaini ti hoseali hira wii iaaoaao kwadi kiyatla hakwadi tigi tlaaani batsi. ²⁶ Kima tlehhiiti ado doro tiga oi diroini hunguraa hira wie batsi kima disi ki aao aao haayi ko lalaa ta tlaa. ²⁷ Isiya aaaawa mini sa waisiraili ado fari ta nuu ko Israeli laka iya tlehhiiti ado sehhanayi ko bahari kima tsehhiitiya kwadi kwa metiye ti aaisoli. ²⁸ Kwa kuwa Bwana hubu aara wosi rawa ko hhape tige hara buutaa. ²⁹ Ado doro Isaya kiyahhabi pandaka bere ado Bwana ko majeshi kunamayi batsi aluli laqwalima wosi sa andaa laka atlehhiiti ni ado sodoma laka kuna aaisini ado Gomora. ³⁰ Kima oana imbuutu? tiba hira ko hhapapu dabahitiyabatsi haki iya tlawinae haki hara amani. ³¹ Iniko Israeli iyadabahiya sheria ta haki ka tlayibatsi. ³² Soa hara imani ila ha matendo iya kwanine rawa ko tlaaaaaa tiga tlupi ado doro tiga tlaqani ilakhumisi kigatisi ti tlaaaatiga tlupi ti sayunili hara hhafita towae dakusi, ³³ Ado doro tiga talaqani ila khumisi kigatisi ti tlaaatiga tlupi ti sayuni hara hhafita togwa edakusi ini kwa amini ini muritiya batsi."

Chapter 10

¹ Ningoro niya ta munawii ha firo rii ti lalaali sato inaa sa hira tiga arafaataqi. ² Kwakuwa iniara tiba aauru koma sa lalaa lakini sagamu kobatsi sigi khuiyee. ³ Kwa kuwa khuiyaabatsa haki ta lalaa dabahiti ya li tlahhiya haki roini kilosi iya talaama konae batsi sa haku ta lalaa. ⁴ Kwa kuwa Kristo na qatli ko sheria sa haki ta kila hini kwa yaaani. ⁵ Kwa kuwa musa tlaqani sa haki takhakha khau hara sheria hiru kuaaisasima haki ta sheria ibiti hara lakiti. ⁶ Lakini haki tatiiti hata imani doti oainti mare kaooti muna wogi miya na daurikhuu? Isi na Yesu hubitina hara bira. ⁷ Mare kahhabiti miya ,'Neyukutiti bohondali?' (Hii na Yesu hubitina ti hira kwafakiyaa). ⁸ Lakini mioini?" Ara tlayuli wana ha kuu ti rogo hati muna wogi isi na aaara ko imani ko tlabimani. ⁹ Kwa kuwa hara oarogo anoyasaaanti Yesu tiba na Bwana kima ngaa yaaaanti hara muna wogo tiba lalaa iyatlafisiti ti hira wadi kwa fakiyaa basi korofataga. ¹⁰ Kwa kuwa hara muna iya yaaani mingi haki tsai hara kinywa ya yaaaani nongi fataqa. ¹¹ Kwa kuwa tlaqaru oini kila kwa yaaaani muritiya batsi. ¹² Kwa kuwa pantla patli yaaabtsi Myahudi ha Myunani kwa kuwa Bwana wodo naqoro Bwana ko hira tuku kara hindaqarimo ado diro togo oainni. ¹³ Kwa kuwa kila hiru ko aao aao mamina uma ko Bwana korofataga. ¹⁴ Hara do kalo liitsa aaoaaa ini kwadi kwa yaaaanei batsi au hara do kalo liyaana kwa kwa akhasiyeibatsi male akhasiyaa bila mhubiri? ¹⁵ Hara do kalo itlayaa hhaba bila yaaabo ado do tiga taqani malaki wanti hhoa ta yaa ko hira wadi ko arasi tlababima aremo ko qese ha hhoo! ¹⁶ Iniko tuku iyaitimasiyei batsi injili kwa kuwa isaya iya gimbusi miya na aaara wori akhasi. ¹⁷ Hara dosi imani iyakhakhakhauru sa khaasa haraakhasa aaara ko Kristo. ¹⁸ Umahami kwawis iyaaakhasiyeibatse? ee aakhasan."Sauti roini iyatiiti hara fandi ti hhapapu tuki gimba woini pakati qaiitli ko yamuli. ¹⁹ Ana oini ,ya umahamisi,"Je Israeli iyatlahhibatse? Musa ningiila batli ikhitsu si aaoaaa slome tihita wadi ko hhapako batsi hara

afaamo ta hhape ta tlatlahhahhamibatsi irifahha paka liqupimitiyaa." ²⁰ Isaya aauru kono neja oaini ya kiya tsayi ha kwa kwa ana dabahiyeibatsi ningi ani na kwadi kwa ana tsaiyeibatsi." ²¹ Iniko ti israeliko oainaa balu slome alaqaama dabaiwei ti hira kwa siiyei hati hira kwa khalaiyei."

Chapter 11

¹ Basi oimi ya umahamisi lalaa iya siiti hira wasi kama to di nina anatse Mwisraeli kabira ta Abrahamu ko kabira ta Benjamini. ² Lalaa iya siiti batsi hira wasi kiya khuu toka tsatsesoka umahamisi khuutaa tlaqaru mioini sa Eliya doro kiyari qadini lalaa sa Waisraeli. ³ "Bwana ama kiyatluaa deemusaiya ga ningi kara tseaiyee madhahabarogo ana ana waka na meti tsaifi wii baqomitiyaa." ⁴ Hinko hhabata lalaa miointi dirogi? Onoqasi saana loimo hira Elfu miberi faqwa inaa tlihhimisi yaaabatsi baali. ⁵ Kama dosi siwati ta hinko wanaa ko metiye sa elehhitu ko hhoa. ⁶ Bere ado sa hhoa siyo kama hara aaisiru bere batsi hhoa tlehitabatsi hhoa. ⁷ Miyaini isi aaara ko Israeli kiyadabalihiti kwatsayibatsi ila kwa tlaiyi na wateule iyatsawinee wakinaa ningi eloosi. ⁸ Ado doro tiga tlaqani lalaa iyahari siti munai ko dufai ila marakiarinee ea mareki akhasiyei paka lasi doti." ⁹ Daudi tse oini mawi meza roini kina li tlehhiti wawu mtego yamua ko tlupitu hara aaimbayi ekiaai misu diroini. ¹⁰ Mawenki ila waini kieboaaesi ili mare kianee kima liyaekuluusu danda elo waini paka bobo." ¹¹ Oimi yaaa kitlupiri ningi pahhiyee mare ka dosi aluikubere ini matlinee waokovu ini dahiyee ti hhapapuli kima inaa ligieqamiti munai kotsako. ¹² Sa tiha nqatu woini isi na hinda qaru ma ta hhapapu kwakuwa ana yaaaabutayi ko hira ko hhapapu wakinaa ungu daraaama sa harisarii. ¹³ Ana hinko gimbumamisi ha hira ko hhapapu kwa kuwa ana yaaaabutay ko hhapapu hara kiyasi ini kima li buutuya maa. ¹⁴ Iniko imunai ko tlaku hatlisi kwadi ko tlaqwa waka ha ana labuda irifata qani wakinaa. ¹⁵ Bare ado ara siaroini bere ana mapatano roini ta yamu ilaoharoini male tlaehiti ial tlaifi iya diroini dahha ti kwadi kwa fakiyea. ¹⁶ Bere ado matunda ta panda na Akiba isi naaado donge ta gubara bere ado deaarimo elimu tse qorotuku. ¹⁷ Bere ado elimu wakinaa kiya tlaqa ado kuu Elimi ta kwara ta mzaituni kadahasi ti wokoli bere ado adiwaki wante ti deaarimai ko hind qarumali ta mzaitunili. ¹⁸ Mare kune hhoibiti sa Elimu bere ado unehhobiti kukobatsi na deaarimo ara aaauti lakini deaarino ku araaaayi. ¹⁹ Kima laooti elimu kiya tlaqa kima la tlamu ko dahamisi ti gamali. ²⁰ Dosi na tsoba kwakuwa a yaaaantibatsi kiyatlaqa ila kuaaqaritita boao saa muna wogo ko hhoow mare kunekwawusiti ku waka hara hali ta rawa ila tlaamuti. ²¹ Bere ado lalaa bere iya gomautibatsi Elemu todi ansi sogo kiaaiya batsi kuu. ²² Ila khumisiya aremo ko hhoow hara dihhayi ko lalaa bara waka dihhayi iya harati Wayahudi kwadi kwa pahhiyei ila hara bara wakako hhoa ta lalaa iya khahhatu sa kuu bere laibiti ti hhoali bere batsi kuko sii sigeli. ²³ Bere ado ara matliyaabatsi ti yaaaruli diroini sigi dahamisi kara maana lalaa aauru konti ko dahamisu kara. ²⁴ Bere ado hunguraa kuna tlaqa fendi sa kodi ko ansi mazaituni ko kwra ha ahiko asilili kunadahamisi ti mzaituni ko hhoi neja kobatsi Wayahudi waka ado Elimu ko asili tiga dahamisi kara weti mzaitunili ina loe.? ²⁵ Dawai rii tlaamabatsi la tlahhataa batsi ti siri ti tiba la mure kontaaabatsi ti wawi wokini hunguraa siritiya tiba khalaameiyati Israeli dahhati paka libuuti ti hapapuli bere inakhayee. ²⁶ Dosi Israeli tuku kilifataqa ado do tiga tlaqani ti sayunika iyakhayi mkombozi kima li batli tihakwe ti Yakoboka. ²⁷ Heti na agano rii diwaki ha inaa siwa kababatli tsakwe roini." ²⁸ Hara bara wakako injili kihubini sa hunguraa hara bara wakako sa amatsiru ko lalaa kiya tsaa sa hana babu. ²⁹ Kwa kuwa zawadi hara aaoao ta lalaa ka fokakina batsi. ³⁰ Kwa kuwa hunguraa pandaka alalaa siitee hinko ana ilaohotee hhoa sa gasiga siiye. ³¹ Hara afaamosi hinko kwaka Wayahudi wameasi aluwasi iyatiiti huruma tiga harisi sa hungura fana lailaohotaa hhoa. ³² Iniko lalaa iya tlegiti hira tuku ti bolo quli kian li tsay a semehhiru tuku. ³³ Do kiyanti hindaqaruma hala mure hara marifa ta lalaa kaeyuumamiti yabatsi amuri rosi hara afaamorosi katlatlahhama batsi. ³⁴ Miya ana tlahhi ti muna ko Bwanali? Au miya na gimbumimisiye ha ini? ³⁵ Miya na gamu harisi sa lalaa? Kima losogo harisi kara. ³⁶ Hara dosi ti dirosa hara afaamo rosi gama slome wanti wanti dirosi la tlehhiti kohho paka lanko Amina.

Chapter 12

¹ Hinko uruqadi haayi watini hara hhoa rosi ta lalaa harisei tlaqo wakini li tlehhitiyaa zabibuko tlati fakatifu togwa yaaani na lalaa heti na ibada roikini ta maana koma. ² Mare ko gusile do ta yamu waka ila higu fokini hingu aaisini munai wakini doti aaise la tlahhataa hhoa ta lalaa todi hho tiga hheesi. ³ Doti oimi sa hhoa tisigaharisi tiba kila hiru ko wara dirokini ko tlaiya batsi li wawumimisi dirosi ial kwa hhaba li wawumimisi hara mure ado do lalaa iya harisiti sa kila hiru imani. ⁴ Kwakuwa komani viungo naaa ti tlaqwa waki lakini viungo tuebatsi yandu woini wkae batsi. ⁵ Naqoro dosi anda talqwa waka komani ti Kristoli hara viungo waka ti endeewosi. ⁶ Hoa komani ta patsapatsa hara hhoa tusungura harisi bere ado hhoa ta hiru na unabii laga goaaisi hara imani rosi. ⁷ Bere ado hhoa tahiru na harisa logoroya nduti bere ado woko kono hhoa ta tlahhatimisi li tlatlahhatimisi. ⁸ Bere ado hhoa ta hiru na faraja basi li tlawini bere ado karama ta hiru na harisa li dosi aaisi hara hhoa bere ado karama ta hiru ma ara qarimitu laga khuuni neja bere ado karama ta hiru bere laqaru huruma laga aaisi hara hhoa. ⁹ Tlaari to tlaari nare ki wereauma kondi wakai tlaka la ohotaa hhoa. ¹⁰ Sa hhoa haayi watini uthhatsaate hunguraa kilokini sa mure umurimi mitee hunguraa kilokini. ¹¹ Bere ado sa bidi mare kanaaa mutee bere sa muna la kontaa gese bere sa Bwana yandutei. ¹² Furahimeyi sa aauru kakontee sa balu kwa khotlaa la baqamimitaa sa matatizo rokini la rogintia ti firolu. ¹³ Ladadidahataa ti mahitaji ta hira kwa yaaanei dabahei amanu naaa ko laqaru hhoa. ¹⁴ Safirimakini baraka kwasika hunguraa ara netatimaa lisitirinta mareki loimisitee. ¹⁵ Qesisimeyi diwaki ha kwadiko qesemaa aaa aaei diwaki ha kwadi ko aaa aaa mimaa. ¹⁶ La niya kontaa diwaki hunguraa ha hunguraa mare ka oote daraaamo kima liyaaanta hira ko hali ta bira mare ka mure konte sa wawai wokini. ¹⁷ Mare

Chapter 13

kabuutee sa hiru woko tsakwe hara aaisime i aaaremo ko hhoo sa hira tuku.¹⁸ Bere ado itsautaa ado do tigaqasidiroikini la amani kontaa na hira tuku.¹⁹ Hira ko hhoo mare kaekiaaisite kisasi hunguraa kilokini kima lae matsitaa qupita ko lalaa iniko kwa tlaqani kiasi rii ana buuto oo Bwana.²⁰ Bere ado adui wogo qwari koni aaagimisenki bere wakha kono kitahhasenki hara hhoa bere la dosi aaisiti so buuti mkoa ko ala ti saga wosi.²¹ Mare katlaqati tlakwe iniko la tsanqa tlake hara hhoa.

Chapter 13

¹ Kila nafisi li nti slome ti mamu laka ta rawali kwakuwa haku mamulaka ila iyati lala dahaati mamulaka ta wara kaqasina lalaa.² Kodi sisi a mamulak isi lalaa sisii ha kwadi kosisasia ilaohiyaa hukumu inaa loe.³ Kwa kuwa watawala tishio bokatsi ti kwasi ko aaaremo ko hhoo aaisasimaa tihira ko gimba ko tsakuaaisasimaa omahamisi tsaanta latlaamuta batsi mamulaka aaisimi hhoa kima ko dumbini.⁴ Kwa kuwa deemusay ko lalaa dirogi sa hhoa bere ado la aaisinti gimba ko netla tlaamuti ini gegeriabatsi pad bila dakwe kwa kuwa deemusa ko lalaa hapana aaimbai ekiaaisa hara qupita ko kodi koaremo kotsaku aaisasima.⁵ Hinko kotlaa la tlaaamuti sato qadhahu ko batsi ial sato ilakhumisa.⁶ Sadosi kodi buuti kwa kuwa hira ko aauru koamaa deemusi ko lalaa kwadi ko aaremo wasi aaisasimaa.⁷ Buei kila hiru ga kidayayini kodi kodi tigi tlai bunima kodi ushuru kodi iigi tlai tlana kodo ko tihaame koma mure kodi ko mure koma.⁸ Mare tungu daiyii ma hiru gamu woko ilawito tsaatsaata hunguraa kilokini kwakuwa ini na jirani wosi tsaaani isi ini akhasi sheria.⁹ Kwa kuwa zinita ba fisintabatsi kwaanta batsi bere ado kana amuri wakatse wanti songo haba ti misitariki kwaenki jirani wogo ado ku loimo.¹⁰ Tlaari tlakwe kontabatsi ti jirani ko hiruli dosi thaari na qatli ko sheria.¹¹ Sa dosi khuutaa siwa tiba inibuuti he siwa ta tiita ti guuteka kwa kuwa waokovu watini inasapiyee neja hara siwa rodi kayaaaa mani lesa.¹² Amasi iniri matsiye hara tsemi inasapiye naqasani afaili matendo tae boaaa nae luaaani silahta nuru.¹³ Kima la dahani ta boaaa ado ti nuru hara losona ko dakwekobatsi au hara onaa mareka dahani tizinali au kwaaru todi tiga matlini ta nanaqamo hara slome.¹⁴ Hinko naeluaaani Bwana Yesu Kristo na qasani lohayi sa tlaqwa hara kwaaru wosi.

Chapter 14

¹ Ila ohakini hiru yeyote ko dhaifu ti imanili bila harisa hukumu sa wawai wosi.² Hiru waka kono imani ta aaago gamu yoyote woko kodi ko dhaifu ini to namu aagagini.³ Gamu kiaagagini kila gamu mara ko hherisi mare kohheriti isi kwa aagini kila gamu makihukumi ni kodi koaaagagima kila gamu kwa kuwa kwa ila oho na lalaa.⁴ Ku na miyai ni kuko deemusa huku mima isi ama yamu kohiru ko hatla panda ta Bwana wosi qarimamiti aulihuu iniko kowara tlesii kwakuwa Bwana tleliqariti.⁵ Hiru wokoararini laaawaka ta hhoo kuliko waka woko ararini bahu tuku to sawa tlebu kila hiru liarini hara wawi wosi loimo.⁶ Iniko ohahimi gamu ohahini sa Bwana ha isi kwa aaagimisa Bwana kwakuw lalaa na amisi, isiko aaagagini batsi aaago sa Bwana initse lalaa naamamisi.⁷ Kwa kuwa haku ko hotatima hra lohayi wosi hhaku ko tlina sa ini.⁸ Kwakuwa tlofatimani tlotatima sa Bwana bere ado fakime basi fafakakima sa Bwana bere ado hotatimani au bere to fafakima andaa ana mari ta Bwana.⁹ Bere ado hara kusuditi basi Kristo iya gwaa kimaningi kara hoti tiba kima ina na Bwana ko kwadi kwafakiye ha kwadi kowara.¹⁰ Ku soa ningo kini so hukuminti? hakutse soa ningokini herimamiti andaa tuku qarimitani ti kiti ko hukumu ko lalaali.¹¹ Kwakuwa ka tlaqani ado doro kara ibimamiti oini ya Bwana liroin kila gurugunda kidifina kila telifira ligi kwaana lalaa.¹² Dosi kila hiru liharisi fari rosi ini loimo ti lalaali.¹³ Hinko mare karama tlani hukumiruli ila badala rosi la doti amulinti tiba hhaku ko hiru tlahhasi ti ningoini kama mtego ti ningoini.¹⁴ Khuu hinko anayaaaamu ti Bwana Yesu tiiba hhaku gamu ko kitlaku iniwaka kodi ini ki wawumamisi tiba gamu yeyote tiba kitlaku ka kuwa dirosi kitlaku.¹⁵ Bere ado sa faaaa ningokini qungunumamaisi khotila batsi kara ti hhoali mare ko lingiti hara faaa rogo hiru ambaye sa in Kristo iya gwaa.¹⁶ Mare ka maute aaremo wakini kwsii hhoo liisinaa hira kuwadhihaki.¹⁷ Kwa kuwa deemusa ko lalaa sa faaaa ha kitahhu iniko sato haki amani hara qwese ti muna kohholi.¹⁸ Kwa kuwa ini koyandumamita sa Kristo hadosi kwa yaaani ti lalaali hati hirali.¹⁹ Hinko na gusani aremo ko amani hara aremo kwadi ko tihe hhahhita ti hiru wokolitse.²⁰ Mare ka yandu lingiti ko lalaa sa faaa gamama tuku tahho ila kitlaku ti hiru wodi ko aaagagimi li aaisini ini ko tihupu.²¹ Ta boaa hana aago kama kitahhu divai kama gamu yeyote ko ado isi ningokini tsaaanabatse.²² Dosi imani ta loo kakouti qaseke ti diroig hati lalaali kwa aaisi kodi tunguhukumaminitatsi ini loimo ti todi kiyaaaaimbi.²³ Kodi ko thaamuta sogwa hukumini bere ado aaagini kwakuwa isi ya tiitibatsi hara imani gamu yeyote kwatiiti batsi hara imani isi kitlaku.

Chapter 15

¹ Hinko andaa ko aauru komaa kumu tlaa la hubani bahumita hira kwa bahumitiye nasungu harisi yabatse hingi endelima ni andaa kilotini.² Kila hiru liendelini jirani wosi isi na aaara kohhoo hara afaamo ta tlehha.³ Koma to Kristo unapenelibatsi ini kilosi badala rosi iyatsehhitti ado doro taga tlaqani.⁴ Aaotsi to kwadi kwa ini aaotsinee iya aana tsauti.⁵ Yeyote ta gati tlaqaru ka tlaqani ningi laqanti hara kusudi tiba hati kikihhisa kima nangaqasi muna ha tlaqari ningifokiti hara aautu.⁶ Hinko lalaa ta kikihhisa hako muna harisa losogo harsi nia sawa ti kila hindi qomai ha Yesu Kristo.⁷ Hinko urohekini kila hiru ado Kristo ado to tigaraila ohi hara hhoa ta lalaa.⁸ Ana oimi tiba Kristo kwa aaisini yaaabutai ko tlati hara nia ta tlaaba ta lalaa iya doti aaisi kima liitsayi laqaru ahadi tigaharisi sana tata.⁹ Harati hhaapu kima lalaa lagae hhabi sa hhoa rosi ado doro tiga talaqani hinko harisi hhoa dirogi ti aluko hhapapuli kima la raamimim

hhoa sa uma wosi." ¹⁰ Kara ointi qesemei kunguraa hira ko hhapapu diaki ha hira wasi. ¹¹ Kara ehobakinei Bwana hungura ko hhapapu tuku mawei hira ko hhapapu wakina liehhobibitiyeaa ini. ¹² Kara Isaya oini tiba gama waniko Yesu kodi wako kowatlawa tawaliru rawa ko hhapapuli maakima elanga konaa dirosi. ¹³ Hinko lalaa elangaginti lisigiharisi hhoa tuku hara amani sa yaaaru kima tiba li uresiyaa ti elangali hara aaaru ko muna kohhoo. ¹⁴ Ana loimo kinifafahhani na inaa haayi watini kifafahhani tiba hunguraa loe kunuhatlisi hhoa nunguhafisi maarifa tuku ngi fafahhamitiba hunguraa isautaa kila hiru ha endee wosi. ¹⁵ Iniko tlaqani hara aaru neja dirokini sa aaaremo wakinaa kima hisunguluhorsi kara siga haris aaru na lalaa. ¹⁶ Harisati dorokiya wanti tiba amaitsau na deemusu ko Yesu Kristo togwa yaaaabi ti hhapapuli togwa harisi na kwahani sa injili ta lalaa hara afaamo ta muna kohhoo. ¹⁷ Hinko hhoari wanti ti Kristo Yesuli hati aaaremo ko labaali. ¹⁸ Soayi itsawabati ilabatsi aara yeyote ila tana Kristo iya hheesi harati diroo akhasa ta hhapapu gimba kwa hheesi hara aaara ko aaisini. ¹⁹ Hara aaru ko laqaru hara maajabu hara aaru ko muna kohhoo heti na tsehiti tiba kima ti Yerusalemu kima ningienini aaiti hara sige ado iliriko liitsau hubitina hara fendi tigahhesi injili ta Kristo. ²⁰ Hara afaamoti nia rii initsehhitisa talabiru injili lakini yamu Kristo kokhuu hara uma ilimare ka tsehhe msingi rawa ko hiru ko hatlali. ²¹ Ado doro tiba tlaqani kwasi dirosi khuiyaa batsi iyakhai koani ha kwadi kwa akhasiyei batsi ko tlahha. ²² Kama dosi kwaile tsahhasi awa naaaa dirokini hua. ²³ Hinko komabatsi yamu kohatsa ti hhapeti anatlaamu hara kwara naaaa la khau ayokini. ²⁴ Dosi aluko nanga hadikau hara hisipania elangagimi hingu ara kima ligi lehhiisi afaamo rii ha kungu raa maqa bere ankwaami lunguru awaha kunguraa hara siwasi. ²⁵ Hinko dofi haumiti hara Yerusalemu lisi harisakau kwadi ko waumini. ²⁶ Iniko kiyawarabooa hira ko Makedonia kima Akaya ningi aaisini changizo taloo timasikinili aluko wauminili taisi Yerusalemuli. ²⁷ Ayaaaama sa hhoa roini anaa khuu kiya dayiyimi bere ado hhapapu iya dahiyee ti aremo waini ko munaili kdayayaini inaatse lisigi harisi gamu ki tsaiyee. ²⁸ Siwa kahheesi doti kima nanga buutisi matundasi diroini ana ara hadikau afaamo diwaki ha hunguraa hadi Hisipaniiali. ²⁹ Khuu siwa kakhawi dirokini akhau hara utimilifu ta baraka ya Kristo. ³⁰ Hinko uruqadimi haayi watini ti Bwana wori Yesu Kristo hara hhoa ta muna tiba hinguru awa diwaki ha ana ti firo rokini ti lalaali sa ana. ³¹ Firimee tiba ligini fataqa ti diroina kwadi kotsaaame koma ibatsi ti Yudea tiba harisarii wati hadi Yerusalemuli kimalaya ila ohona waumini. ³² Firimee tiba fana la khau dirokini hara qese hara hhoa ta lalaa kima la diwaki warani hunguraa kima latsaumu kwahhasa ³³. Lalaa ta amani lidiwaki wanti ha hunguraa tuku amina.

Chapter 16

¹ Akabisimi dirokini tibi hho rori isina deemusaota kanisa todi tawara kankerea. ² Tiba kima la ilaohotaa Bwanali doti aaisei ti saga ko tlamani ko waumini kima la qarimitaa diwaki ha ini sa ara yeyote kitlaati ini witoo harimanisitisa hira naaaa sa ana koimo. ³ Tlahhisi Priska ha Akila yandumusai diwaki ha ana ti Yesu Kristoli. ⁴ Tiba hara hota wii iyalinginee sa hotawai ni inaa loe inaa inaamisi to ana kilobatsi ila sa makanisa tuku ta hhapapu. ⁵ Tlahhisi kanisa ta ayali wara tlahhi senki Epanieto were aaetu wii isi nongwala qwali ko panda ko Kristo hadi asiali. ⁶ Tlahhisenki Mariamu ta yandutu yandu hara bidii sa hunguraa. ⁷ Tlahhimisenki enderomko ha Yunika wereaaeri tungura diwaki tlegi kwasi nonga kahari ti deemusai kwasi iya gatiye tlahha Kristo balula ta ana. ⁸ Tlahisi Ampliato wereaaetu wii ti Bwanali. ⁹ Tlahhisenki arbono kwa yandutani diwaki ti Kristoli ha slakisi wreaaetu wii. ¹⁰ Tlahhisenki apele kwa yaaaani ti Kristoli tlahhisenki tuku kwadi ko doo ko Aristobulo. ¹¹ Si tlahhisiti Herodiani were aaetu wii tlahhisenki tuku kwadi ko doo ko narikiso kwadi koti Bwanali waraa. ¹² Si tlahhisiti trifaina ha tirifosa kwadi ko yandu inamita yandu hara bidii ti wanali tlahhisenki persisi wereaaetu kodi koyandumamita yandu neja ti Bwanali ha iyoroini ha too. ¹³ Si tlahhisiti rufo togwaee yuuti ti Bwanali ha iyoroini ha toro. ¹⁴ Tlahhisenki asinkrito Flegon Herme patiroba herman ha dawai tuku ko diwaki waraa. ¹⁵ Sitlahhisiti filolongo ha Yulia nerea ha hhio rosi ha olimpa ha waumini tuku ko diwaki waraa. ¹⁶ Sitlahhisiti kila hiru hara humbaata ta hhoo ha makanisa tuku ta Kristo kunu tlahimamisi. ¹⁷ Hinko uruqadini dawairii lae wawusani gimbasi ko andaa aaisima lungu dehhani hara vipingamizi haumitiyaa patso ha fundisa todi tungunarafundismani fokitei latiitaa diroina. ¹⁸ Kwa maana hira ado kwaa ko yandu mamitaa sa Kristo Bwana hasa gurai waini hara gimba woini ko pongezita lama awanahatiyaaa munai ko kwadi ko kosa komaibatsi. ¹⁹ Hara mfano ko tlaaame rokini dadahata tikila hiruli ana anakwaama sa hunguraa ila hunguraa hinko ungutsaa la mure konta ti hhoali mare ka hatiya kontee ti tlakweli. ²⁰ Lalaa ta amani ekahharsi ta batsi shetani loisa ti bira ko idegera wakini hhoa ta Bwana Yesu Kriso lidiwaki wanti ha hunguraa. ²¹ Timotheo yandumusai endee wii tlahhimamisi ha lukio yasoni ha sospeter wereaaee rii. ²² Ana tertio kwa aaaraka boaaaisi nongo tlaqama ungutlahhimamisi ti uma ko Bwanali. ²³ Gayo kwa ana boaaaisi hako kanisa tuku kumitlahhimamisi Erasto ko gamama qamamita ta maayi kunu tlahhimisi diwaki ha kwarto ko dawaimo. ²⁴ (Ali horesi ti nakala ta Pandali misitariki hhakuu Yuuti waruni 16:20 hoa ta Yesu Kristo liibiti dirokini Amini.) ²⁵ Hinko sa ini ko aaru koma iya aaisinti nanga qarimitee qoma ha injili hara fundisa ta Yesu Kristo hara poisa ta mure taga yaku siwa ta tleri. ²⁶ Lakini hinko kanapoisi kima nangaaaisi ni nanga tlahha hara tlaqaru ko unabii qomai ha amri ta lalaa ta lanko hara akhasa ta imani alukohhapapu tuki? ²⁷ Toti lala kilosi iniwaka hekima harati Yesu Kristo liwanti hhoa paka lanko taisi. Amini.

1 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo tokwa aao aai na Yesu Kristo tibi yaaaabutay ko lalaa la Sosthene ningoro. ² Sa kanisa ta lalaa tawara korintho sa kwadi tiga qasi sa gwaara ta Kristo Yesu tiga aao aai tiba na hira ko hhoo si tlaqama kwadi tuku koehhobabita uma ko Bwana Yesu Kristo yamu slome Bwama woini ha koro. ³ Hhoa slome lidirokini wanta tabi lalaa tata ha Bwana woro Yesu Kristo. ⁴ Balu slome lalaa naamamisi sa hunguraa sa hhoa ta lalaa taga harisi sa Yesu Kristo. ⁵ Kuna aai sini hindaqeri ko kila amo sa gimba hasa aaremo slome. ⁶ Kuna isini hinda qeri ili la yaaa nata kiristo tiba kwa yaaani meje ti kwa slome ko dirokini. ⁷ Hinko hhoasitamuna adodoroka hamu kontee ko baqata ufunuo ko Bwana woro Yesu Kristo. ⁸ Kuoha boisi paka yamu ka qatsaile marotunquru afo harisi lalaa ta Bwana Yesu Kristo. ⁹ Lalaa ta aea hhoo ini na hunguraa aaoaoti ti yandaa wosi ko ningosi Yesu Kristo. ¹⁰ Hinko unguoimi haayi watimi ko hawate ha kofikay hara afaamo ta Yesu Kristo slome la yaaaantaa mare kunudehintee hungarakilokini umfirini la diwakiwantaa hera wawai wokini waka. ¹¹ Hira ko doo ko kloe ini hhabiye inaarine gimba kodekho ti dirokini. ¹² Sao iru kila hiru tisa ini ko Paulo au ko Apolo au ko Kefa au ko Kristo? ¹³ Umahamisi Kristo kunadehhi Paulo kwa sulubini fa hunguraa kuna Batizini hara umo ko Paulo. ¹⁴ Ana lalaa naamisi ana hiruhakukaya batizini ila to Kristo ha Gayo. ¹⁵ Sadosi hiru hhaku kooa tiba hunguraa kkn batizini hara uma wii. ¹⁶ Iya batizini hira ko doo ko Stephanina ti diba khua baslea kara ka batizini hiru kama to waka. ¹⁷ Ana kiya yaaaabi basli na Kristo batizini ila kiyato yaaabi injili hhaba kiya yaaaabiba sla haba hara gimba ko hoo ili aaru ko msalaba mare to hauti. ¹⁸ Tiba hhaba ta msalaba to nenthako hira kwa fakiyai ila to kwadi ti kata slini na lalaa. ¹⁹ Gimba owa tlaqama ma nanga lingi mureta hira mananqalingi gimba kohira ko wawai komaa. ²⁰ Nahala hiru k mure koma nahala hiru kwa somini nahalo kwaslemusa ko yamu lalaa hhaku yanu kiya fokinti li slehhiti konekla. ²¹ Tangu yamu kiya dofi slehhiti yei aara haku kwa lalaa hihhiyi tibi li neuuti haba liehamisiyaa tiba kwadi kwa lalaa yaanee. ²² Ti Wayahudi ko mahamamisi islarati tamini ti Wayunaniko hoa badahahiti. ²³ Oimi ya kwa slemamutana sa kinsto toga sulbini tiba na ki kwalo ta Wayahudi tiba to nesla ko Wayunani. ²⁴ Ila ti kwadi tunguna aao aaina lalaa Wayahudi na Wayunani otangasasimoni Kristo hara aauru hara hoaa ta lalaa. ²⁵ Kwa kuwa nestla ko lalaa mure komaa kuliko anda hira hara dahumata lalaa uru komaa kuliko andaa ko hira. ²⁶ Arimei aarako lalaa dirokini haayi watiniko hawate lako tikayi slome ko batsai alafu naaae basle kwa aauru kome to slomomeko ba slome kiya laqwali ti dirali. ²⁷ Lakini lalaa liya bimisiti kiteri kima nengi baisiti kiti kofa mi bathii mamengi kiti wokomuritis nigi baisiti turu kwa bahutimahingi moritis ko aauru koma neja. ²⁸ Lalaa uae leheti game kofayini batlei ha gaima toga waku na hira la gamana waka tiqi tumiyayini isi dirosi aara ko batsiy. ²⁹ Iya dosi aaisiti mare woko kiwami lungu aaisisini panda rosi. ³⁰ Sa aara wodi tiqaasisihi na lalaa wantaa ti Kristo Yesu kodi kwa aaramo kohhao aasini kwadi lalaa dahaa kodi na gimba wori ko loo kwa ilaohaye. ³¹ Beado iya doti tiiti hara itaqaru toqoaini tungudumbabimi lungu dumbini ti panda ta tatali (Bwana).

Chapter 2

¹ Kakhawi dirokimi haayi watimi ko hawate ha ko tika akhawiba sla sa awemo ko awanahatu ha ado arimo tigagimbusi sa lalaa. ² A slaa mibasli la tlahha aawa yeyote ila Yesu Kristo togaya sulubini. ³ A diwaki warani ti bahuma hati tlaame hara dadkhamo ko neja. ⁴ Hala aanara wii koya hhabakawo walako awanahaye ko ba sliyi gimba wii ako aaisiru munaiwa kini li khalaiyaa hara aaurumeja kimi li khalaiyaa hara aauru neja. ⁵ Ama aarimu laka muna iwakini kwa si li mure koma ti aautu kolalaali. ⁶ Himko bimbuni samisani mureti ta hira diyani na siyo mure ta dumia kama ta homa ta alaleti. ⁷ Nakiaani la gimbusani bimba ko lalaa hara gimba ko loo ko lalaa tokwa gimbusi hara siwa ta hhwa rosi. ⁸ Hhaku homimo yeyote ko siwati kwa khuiye kama laka kiya tlahiyei siwa todi laka kwa sulubini batsi Bwana sa hhoaaarsi. ⁹ Ado doro tiba tlaqani gimba kodi ila kwa arineibasli kama togwa akhasi batli hara ea wawaji ko kwadi kwa lalaa ya aaanee. ¹⁰ Kwa na aremo tiga aaisini na lalaa dirotini harati muma kukuwa muma yuumamiti kila kitu kama ara koti waayi lalaa. ¹¹ Haku hiru ko khuu wawayi kohiru ya to kila hiru hara muna wosi na haku kukhua aarako wara ti lalaali ila to muma ko lalaa kilosi. ¹² Aila ohamiba tsa muma lakini muma kwati lalaa dahha tiba la tlahhani sa uhuru togaya harisi na lalaa. ¹³ Oimani gimbabati hara aremo tiba mure ta hiru ka laqaqamaba tla tigi laqaqani na muna gimba ko muma ko hahababini hara haba ta muna. ¹⁴ Hiru ko lalaa ila ohiyabatli aremo komuma tiba bambabasi dirosi kone. Ha disosi tlahiya batila kwa kwuwa imi khuiya batla ka gimba ko hhoe. ¹⁵ Ti kodi kwa kiroho gimba barosi tuku iya dikiti ma inili hukuma mimi hira wakinaa. ¹⁶ Mi ya natlahha wawi ko Bwana maliitina tla tlahatisa ini imiko awawai ko mama ko Kristo.

Chapter 3

¹ Ana haayi watimi ko hawate ha ko tikay aoiba sle hunguraa tiba hira komunaiyi ila anaa oo hungura hira ko tlaawo ado laqwali ko ninaku ti Kristo. ² Ningu khufisi iliba fuumasi kobasla inaa iya slaami ba sle fuumayi kama hinko sle qoro tsaa naa basle. ³ Kwa kuwa hunguraa kahata koslaqa arimu ila tsaku ti dirokina hotatifa a basle hara qo lakho tli tlinta ado hira. ⁴ Woko oini tiba Paulo kokhuuu woko oini ana Apolo gugusimu ibimamitaa basle ado hira. ⁵ Apolo namiyaini o Paulo na miyaii deemusayi ko kodi kiyaamiminei kwadi siga harisi aauru na Bwana. ⁶ Ana a do ⁷ Sa dahasiko basli wala sa maayi ara kuusa to lalaa na diremamusiti. ⁸ Kwara kuumisi hakwa dahamisi slome sawa kila hiru slawini buumawosi ti lalaaka sayawadu kiya yaweluti. ⁹ Kwa kuwa andaa yandumisayi ko lala hunguraa bustani ta lalaa maraita lalaa. ¹⁰ Kutokana hahhoa ta lalaa tisiga harisi ado yandumisai koddiri aqasi msingi wokose nongona qasa Rawaka lakini hiru la boisi neja rawa wasa. ¹¹ Kwa kuwa haku msingi kohasla tagwa tehhi neja ado msingi togwa slahhema Yesu Kristo. ¹² Hinko hendee wokini wokotsehhe haradhahabu hara pesa theaeko khalaaa, khee tl wosi kopoisi

Chapter 4

hara pisaru ko tlokomu.¹³ Yandu wosi kopoisi hara pisaru ko teheni ma logo yaaani kolaqani ma Athaa atle na laganti loata yandu ko kila hiru kiya yanduti.¹⁴ Gamu yeyote togwaya slena hiru bereli meti basi hirusu sgoharisi basisi.¹⁵ Bare yandu kohiru kiya noisi liefaka hara Atlau asarara tsayi ila ini loimo kwala fatanqa wati a tlaka.¹⁶ Khuutaa hunguraa na hekalu ko lalaa na tiba munayi ko lalaa ibimamitiyaa waayi wasi.¹⁷ Bere hiru inidoo ko lalaa lingi imitleko lingi na lalaa sogami sigadoo ko lalaa lingi ila ininaarini dotogo aaisi.¹⁸ Hiru mare tungu awa nahi ini waka yeyote dirokini lioo tiba ini wa hoo tiba siwati ado netsey aluko kimalung aso aaisini wawai koni.¹⁹ Kwa kuwa hoa ta imu kwasi na metsa kwa kuwa ka tlaqani ohahinti hira wadi ko waway woini komaa.²⁰ Tena Kwana khuu wawayi ko hira ko hhoo la ko mure komaa.²¹ Hiru mare kuaaisisini tiba ini hiru kwa kuwa gamama tuku tokini.²² Bere ado Paulo au Apolo au Kefa au Imi au lofa au waara au Gamama slome tawara slome tokini.²³ Hunguraa tse ko Kristo -Kirstotse ko lalaa.

Chapter 4

¹ Doti na dofnguru fararitu ado yandu musayi ko Kristo ha deemusayi ko gimba togwa yakwi ko lalaa. ² Ti Hetili gimba togo sli ko dee tiba hunguraa mungune langa gini. ³ Lakini doroi ara konima neja sigihulumi na hira kwa kuwa ama waka sungu hukumimebatse ana waka. ⁴ Ungu hukumi mabatse na waka siyo tiba ana haki komo lalaa na humumunti saana. ⁵ Mare kaharisite hukumu yeyote kabla ta siwa kabla Bwana inakhayi batse iya hubipasa ru gimba tunguma yakwi eboaadi logo poisi sa munauiy kila hiru ma ilaoho hhoa tati lalaa dahha. ⁶ Hinko haayi watini ko hawate hakotikay Ama limo la Apolo aaaisini aarakasa hunguraa tibia haku hiru ko ara isima ti kati rokini. ⁷ Arorima batsa hiru ka ararini ko patsi hunguraa ha wako mikomiti ko ila ohoti ko bure bere oya ohoho bure ana aaisintaa dosi. ⁸ Iniko konta ado do kara slaantee ana aauru aaisinte mananga aintee gamama tokinita aaba sungu firini la sigeqarita ili la diwaki warani la hunguraa. ⁹ Hinko ooti lalaa kuqasi andaa ado deemusai ko lanko timisitarili ha imi ta hira tiga oi ligitluaau a slehitani ado la qaru ko fitlimo ti malaikali lati hirali. ¹⁰ Andaa neslimisa sa kiristo iniko hunguraa kuhhoo ti kiritali lungu niyongimani iniko hunguraa aautu kontaa kumurimamiti andaa. ¹¹ Kama hinko qwari komani na qairo komama btsi kama yandu komamabasi. ¹² Iniko yandu mamanitani yandu hara dabaiwatimi tungu herimaniti lunguru netatini. ¹³ Malu aao tsa tsini hangakiisana hata mura iniko kahani kulfarariti ti fitlimali ado gamu ko fayini batsi. ¹⁴ Inko tlaqa ¹⁵ Bere kontaa tlathatumisai miberi mimi ti Kristoli tala ko urebatsai iniko ana ma tatati Yusu Kristo ti injilili. ¹⁶ Hinyo uroimi ya ligaaaauta ana. ¹⁷ Isi na gimba kwa yaaabi Timotheo wertuwii haningo ti Bwana sungu laba amoti ti Kristoli adodo kahahabalibi ti kanisali. ¹⁸ Hinko Ende wa kini furahahina tiba adahabatsi dirokini. ¹⁹ Iniko akhau bere ado bwana iyaami laaso tlahha sa aarimo waine batsi kiri daraaane iniko arm aauru woini. ²⁰ Iniko mfalume ko lalaa gamamisi yabaisi ti bimbali hari aauruli. ²¹ Mislaataa akhawa hara hhara au hara qese hara muma ko tlaqwa.

Chapter 5

¹ Aakhasani tiba biaaa wani ti dirokini biaaa ko wara kodiko hako ti hira ko hhapapu. Iniko aakhasani tiba woko guumamini ha hare tatata woini. ² Hunguraa lo kwa antaa badala la slahhaataa kodi ko dosi aaisini ko slaa logoba t tidirokima. ³ Iniko kama kawari batle hahungu raa haraslaqwa iniko wara hara muna isi osii kwa dosiaaisi ado ana kwa wari. ⁴ Bere ungu slaslaute ti Bwana wori na muna wii wana disiado aauruko ko Bwana Yesu tayari ohukuni ni hirusu. ⁵ Hirusi oya harisi sa shefani ili slaqwarosi laga lingi muna wosi togorafataqa lalaa ta Bwana. ⁶ Elanga rorokini gamuko hhoobatsi khuutaa tsakwe tamimina linga giti hhoa tuku. ⁷ Ungu huumiite hunguraa gimba ko mahhaa kodi ansi ma la tsehataa kuni aaba mala tahitaa arakoya mahhai sla Kristo beai woro ko pasaka. ⁸ Hinko ira furahimai aremo watini hara qese gimba kotsaku lomawani la netimaani hara jukate ko mahhaibatsi hara qado ta tlaaba. ⁹ Aya tlaqama ti loaai rii mare kune rogitee ha hira koqawatsaku. ¹⁰ Oimabatsa qawatsakusay, ko hhapiti au ilatesera au qafimu sayi au ko sanamu abuidadi haki ibimamitaa sigeli hinko tii tarei fiteimali. ¹¹ Hinko sungu tlaqana hapana lungu ne rogitee la hiro togo oaini nuhawate h lafihare ti Kristoli hiru kuibi maiti ti uziuzi ha hhehha, awa qafafini ha hiru ko aao sla slimi ha onimusay hapane la aginta hirukodoo. ¹² Hinko umeerogane ti amuni harisa sa hura ko findili waraa hakawusa aahuko hungura ira aaoaoteibatsi kwako waayi kanisali waraa. ¹³ Iniko lalaa hukumiti sakodi kofendi batlikini hirusu tsaku ti dirokina.

Chapter 6

¹ endee wokini waka k aarakoma ko thaa litladikayi dooko Amrili ta hira wadi kwa lalaa yaaaanei. ² Khuutaa kwa kwa lalaa yaaaane na fislama hukumina bere ado fitlima hukuminaa basi islayaaba tliy oa aarareno koloo. ³ Khuutaa tiba malaika sihukumimani samikilos ladisiaaisimani gimba ko dosi ko hota watini. ⁴ Bere la kiaami la hukumimani gimba ko hofa watini soayi kara lama lehhimisitaa sa kwadi ko kanisa ani na ni haai batli. ⁵ Hhabini aarakaa hara mure rokini Haku ko busara komu hidirolaini sa gimba qasa taboaai ti dawaimo ha dawaimo. ⁶ Ado dokiri wanti hinko yaaaamakini waka fama ti doo ko Amriko hiruko yaani gimba kolalaa. ⁷ Gimba kolo tiba wakiristo tiga hubi ini slati huba soayitabu tsautaabatsa soayi yaaaantaa awana haye. ⁸ Lakini ana aaisinte aara ko slaku awanahaye hira wakinaa na kwasa na haayi wakini kohawate hakotikay. ⁹ Khuutaabatse hira kolainusa sigihari siyabatsa hhape liominaa mare ka lama akhasiti boloqusayi biaaisayi. ¹⁰ Nahalo hitisayi inumusay awaqafi musayi aao tsayimusayi kwasi ko hhaku tosogo harisi kama to kipande ta yamu omito. ¹¹ Kwasisle wakimaa kunguraa kumanaka tsi ila kunahhuntsi na nungu harisi sa lalaa ma husungu harisi aaru na lalaa ti uma ko Yesu Kristo hara muna ko lalaa. ¹² Gamama tuku diroi siyo kila gam tsiniaasa

komo gamamatukuta hoo diroi iniko kisigeqaritiyabasle na gamu waka.¹³ Faaaa sa guraa guraa ise sa faaaa gamanasi kabatsi tuku na lalaa tsaqwa ka bisi baisi sa biao ila tsaqa kaboisi na lala sa yawelu ko lalaa.¹⁴ Lalaa iya tsafisiti bwana andaa isla oisafiani hara aautu wosi.¹⁵ Khuutaa ishaqo wakini unari gasiye ha kiristo iislautaa ssesa fuumayi ko Kristo na lirigasakautaa la kahaba dosi koba tslii.¹⁶ Khuutaa tiba kuhatlani na kahaba anatehatee diwaka ha ini ado tlaqaru kwa oi hira ngadi lislehititi njadi.¹⁷ Iniko tunguu tasiyei la Bwana isili islehhifi muna waka diwaki la ini.¹⁸ Lakimimitei biaaa tsakwa kikoni hiru fandili wanta la tlaqwa rosi ila biao fana hiru li slakwe isini ti slaqwa rosi loi.¹⁹ Khuutaa slaqo wakini deeru ko munai ko mtakafifu koibimaniti waayi wakini tosogwa harisina lalaa khuutaabatsae huguraa kilokime basle.²⁰ Tiba kuna slakwa hinko la diresitaa lalaa hara tlaqo wakini.

Chapter 7

¹ Sa aara kwa taqante siwa wanta tahhoo hawataqata basli la harerosi.² Iniko sa waraharu ko naaaa ko biaaa kila hawata hara harerosi kakiani kila hare li hhawata kouti.³ Hhawata kotsaa haharisiti arumo ko hare ki tsaati ta khabo hahare tse ti hhawatako naqoro dosi.⁴ Hare na slaqwa rosi khuunti ha hhawata sle qoro na dosi li slaqwa rosi gaaaayi.⁵ Hapana lo ro siiti wakati kaqqaatei ila paka luru aaimbimitaa hara siwa tahho la slawinta siwatafiro fana lunekiaaitaa diwaki hapana lungu waraha ha shetani lungu wakita.⁶ Iniko oimi gimbaka hara hiyari aauru ko basli.⁷ Ana slaani kila hiru laka ado ana ko loa koma dorodi.⁸ Tiga khabiti basli ha wafane taboo bere limetiya bila khabo ado ana.⁹ Iniko bere islaui tabasle gaaaau lagato khaba taboo laka lagakhaba sa tamaa.¹⁰ Hinko kwadi tuku tiga khabiti siharimi amri lai hapana lungu manautaa ha hhawata wogo.¹¹ Bere ado inasurukutinti hhawataka li dosi meti bila ta khabo kara haresi hapana lasaga harsi talaka na hawata wosi.¹² Kwa kometi li oiyaana hawafako basli tibi kama dawaimo woko ko yaaaaaani baisli mani wingi yaaaaani ibina diwaki hapana la mauti.¹³ Bere ado hare hhawato konti ko yaaaaaani basli na bereini yaaaaani ibina la ini hapana maimu.¹⁴ Ti hawata koyaaamibasli ko slaana sa imani ta hare rosi ha haretayaaati basli likiaaiti sa hhawata wosi uunguru yaaaaaanta bila dosi haayi wakini kohhoe basli iniko iya yaaaanee.¹⁵ Ila hendee kouoyaaaaniko basli bere ini hauti li hauti hara dosi fihia au hhio katse giya batse kuaao aao na lalaa la ibitai hara¹⁶ hhioa. Tlihata hare ki hawata wosi araohinta au khuuta hawata kiharerosi ara ohima.¹⁷ Kila hiru li ibiti ado dorosungo wara dehini na bwana kila hiru ado do tiga aao aai na lalaa kwasi wa amamuwii ti makawisa tuki.¹⁸ Wani tugara aau titi togwa aao aai iya ya aaimbi hapana li warahha batla muaaauma koara aautlarosi wana togwa aao aai sa hhioa togwa ara aau tlibatli hapana ara aautla.¹⁹ Iniko ado sakwa kwa tlikaye la kwako ko kahhaa hhaku ara ko slaku kwa tsala kwe koma lato lalaa gusitaa.²⁰ Kila hiru limeti ti aao aao ado do tiga iteti na lalaa ngingi yaaaanee.²¹ A boyimo lalaa mare ka slaama bere ado tlaui dosi aaisa.²² Woko kwa aaoaao na bwana ado byi hiru ko huru ti bwanali ado kodi waka toga gamayi togaya tetimungi yaaaani tongimo ko Kristo.²³ Hinko kutlakha hara mokoti tadadiru hapana la biythhita ko hira.²⁴ Hhia ha hhio ti hota watimi kila hiru tunguna teti na meta dorodi.²⁵ Hinko kwada tuku ko kahhaa khabo komabattle amri tati bwana dahha iniko singu haha bini wawai wii kodoti hara hoo talalaa ta tlaa.²⁶ Hinko wawomamisi dosi sa usumbufu ita boi hawa hawatimo limeti ado dorokiwani.²⁷ Kwa tlege hara hare hakiapota khabo mare kafa slaana isiru ado do katoslaanti ti hareka bere kahata khabo nare kadabahati hare.²⁸ Bere ado akhabinti slakwe haku ka aaisinti haa hare tle bere kahati khabo iyaaaisinti tsalakwe kahiyaa kwadi koararima usumbufu ko kila aara ana sle slani laema tlitse aaaremo wasi.²⁹ Alafu anaoma haayi ngori kohawa ata lahafori ta hare siwa imeti tuurebatli tiliukoka paka bolo kwadi ko komaibatlibimamitiyai adohira ko komaa.³⁰ Kwadi tuku ko wawaikoma lunguaaisi na konaabatli kwadi kowawai komaa kwadi slome furahahima abatli gamu ko hatlaa ado hiru kogananaro qasi.³¹ Kwasi tuku koyantu mamita sa fitlima li tlelitiyaa ado kwa yandutiya batla hinko fitlima idahati mwislo wosi.³² Ana sleamu la dosi wantaa sa gimba slome hawatimo kwa khabini batli ina yandu mamati gama imi todiki tlaa ini loimo.³³ Iniko hawatimo kwa khabini ini to yaudumamiti yandu ko fitima dota harerosi boaisa.³⁴ Una dehhe hare tagaya khabo hara bikira yandu namiti yandu sa hhawata dota gaaawo slaqa la muna iniko hare taga khabo ya ndumamiti yandu ko fitlwa do ta aaisiru hawata li furahini.³⁵ Doti oimi sa faida rokini hunguraa ma la qasani mtigo dirokini oimi doti sa hhioa tiba fana la tlaufaa ti bwana hara aauru neja.³⁶ Iniko bere hiru lieawawosi fana losogo aaisinaba tli hara mure hara hisia rosi aauru konti sana mwakini kukhabitiyei ado do kiritlaani ta tlakwe batli.³⁷ Bere ado inidosi aaisini khabobasi hara dokiri slaani bere ado ini itlay mawaka anda rosi fakifi bere ado kakhabiya batli.³⁸ Dosi ka khabiti hare rosi isi arimi ini aaisini taboaa neje kowa elehhi khabo batluy isi ini aaisimi aara ko hhoo neja.³⁹ Hare ka tlege na hawata wosi wakati slafitiy bere ado hawata wosi li gwaa malagaaso khabana hiru kslaati inako katika bwana Kikosii.⁴⁰ Ti diroiko laka kahhata paka li hhioa andi neja bere li hoti ado do kiriwanti ado do ka wawumaisi anasle muna ko lalaa komo.

Chapter 8

¹ Hinko ti aaago tiga harisi sadaka sa sanamu khuani tiba adnatuku maarifa komani maarifa iya daraaamo hubanini ila tsaari.² Bere ado hiru yeyote arini tiba khuu aara ko biite hirusu kahha khuuya batse ado do tigiritsai.³ Iniko woko bere lalaa kwani hurusu ko khuu naini.⁴ Hinko aago aagimbatiga harisi sadaka sa sanamu khuani sanamu gamu kobatsi ti diaaimati na tiba lalaa hhaku to waka kilosi.⁵ Hira naaa ku aaisasimaa inaa lalaa kama ka daurie au filinali ado dokiri wanti lalaa la hawate maaa neja.⁶ Ayori to lala waka likosi na wanti mi na tata gamamatuku iya dirosi dahhati andaase ibimanitani la Yesu Kristo dirosi gamamatuku wanti ti dirosi andaa warani.⁷ Kama dosi ujuusi hhaku ti kila hiruli ila wakinaa iyato kiaiyeet lilaala la ibada ta sanamu koitlibali ha hinko aagagina aaago tisiga harisi sadaka sa sanamu ina

kiarinei kahamisi kwakuwa ta ninina.⁸ Ila aaago andaa lehisita baisle ti panda ta lalaali anda tlakwe kahu kakomane kama kaaaa gimami batli wala hoa tuku kana kaaaginami.⁹ Ila la khuuntaa neja tiba uhuru wokini mare kitsehhiti li hira egwaatisi kwadi munai ninaku ti imamili.¹⁰ Hone e wawusi sdo hiru bere koa nikuu ko ujuzi komaaaginti faaati hekalu liaago sa sanamu wawai wosi herusi o tlahhama batse initle liaagini aagoo tig aharasi sadaka.¹¹ Hinko sa tlahha rogo ta tlabi tisanamuli kaka ha dada rokini todi dhaifu amba ti Kristo ko iyagwaa sa ajili rosi nongo angamizini.¹² Dokara tsakwe aaisimti sa haayi wakinmi ko hawate ha kotikayi mamngi jerulinti wawi waini isininina tsakwe isintaa sa Kristo.¹³ Bere ado aago ina kwaza akaka hadada aagima basli fuumayi maqaaaisimi hhia wii au hhoorii li huuuti.

Chapter 9

¹ Ana uhuru komabatli alafu ana mfumeko batli ana oyaaribatli Yesu bwana woro hunguraa aamu webatli ko yandu wiiti Bwanali.² Beri ana mtumekobatli ti wakinai kama lato tsihhiti mtume ti dirokini kwa kuwa hunguraa na uthibisho ti dira rii tii bwanali.³ Hunguraa Mungu e langa gimmi sa kwadi ko ana eyuumitai.⁴ Hinko andaa haki komamabatli ta aaago hata kitahhu.⁵ Haki komamabatle ta hare huba ta imami ado dokiaaisasime mitume ha haayi waimi ha bwana la kefa.⁶ Au to anakiloo la Bamamba ado nungutsaa la yandutani yandu.⁷ Miya na yandumamiti yandu ado askari hara mokoti ta daditi tosi loimo ay miya madeani kundi ko iliba khufafiri batlu.⁸ Doti oimi sa dorotiga oi na hira sheria tse ointa batsa dosi.⁹ Kwa kuwa tiba ka tlaqani ti kitabu ko musahi hapana la deenti tse gwaaaba kiri aaaga gimti balu sawa disa lalaa jalali uti yawa.¹⁰ Hinko ointa batle sa andaa ka tlaqani sa andaa sa gamu sigiaagaginti balu katsaa lidotseti hara elangaa ha isiko buaunatse bibuuni nali tlatlahhehhini lunguyaa buuru.¹¹ Kwa kuwa adahamisani ganamata rohani dirokini isi aarako dadiri dirofini ma labuumani gamama titsla qo watina.¹² Kwa kuwa wakina iyatsawinee haki ti dirokina fana andaa naaso zaidi kama dosi afirimamibatli imiko akikihhhisani aremo tuku badala litle hhti kiwazo ti injili ta Kristoli.¹³ Khuutaaabatle tiba yandu ka yandu mani tei ti hekaluli patitaa aago roini ti hekakuka khuutaa tuku kayandu mamite ti madhabaloli tseawinta todi tati madhabalo dahha.¹⁴ Hara dosi bana iyaarini tiba kwa tuku ko tlababimaa injili kitsaa li tlawinaa ti injilika.¹⁵ Iniko iya firimi batsa haki tuku alafu tlaqana batsi heti ila aara logo tlahha sa ana tlini ana la gwaa kulika hiru uduquni hhoarii heti.¹⁶ Bere do injili tlabini aara hhaku kara aluko ka hhaba lazima la dotiaaisi ma hiiyi aso bere antlabimibatli injili.¹⁷ Bere ado amadoti aaisi hara munawii ma thawabu tsaumi bere ado hara hiyari ko batli kahha hukumu komoko wakili.¹⁸ Hinko buuna wi na miini bereado hugirarini ma la harisi sa injili bila mokoti malotumiya mi hara buuta ta buuna wii kakomo ti injili.¹⁹ Kana tingi gemay sa hira tuku kiyaaai sini boyimo ko slometi injili.²⁰ Tiway husiko ana aado Myahudi malislau Wayahudi tikwadi ko waraa ti hukumili ana aado hiru kobirali wani la harisi sa kwadi kwa bira kosliriali wane adoti aaisi ana loino adbra ko sheriali wri basli.²¹ Ti kwadi kwa fendi ta sheriali wana anatshe awari fendi ta sheria ado ana kiloo afendili wari ta sheria ta lalaa ila to sheria ta Kristo adosi asisi ili la harisi sa kwadi kwa fendi ta Sheriali wanee.²² Ti kwadi kwa bahu uutiyei anasle abahuti malitlau kwa balumitiyei mungu aaisi me ana tle dosi wara sa hira tuku hara afaamosi la tsamu hira ko aaisa wakinaa.²³ Ana yandu mamiti yandu tuku sa injili maanatile ba wara ti barakali.²⁴ Khuutaa tifeetuko kwa tungu balambaaumamisaa feemamititi tuku ila ko basisi huba to kwaka ebu feetei la tsawitaa basisi.²⁵ Hiru kunetatimi ungu tlahha mamiti slome wakatiko fundisali kwa dosi aaisasina ma li ila ohiyaa tasita tlakutu andaa feemamitani la tlaumanitaji ta tlakwa kuwi batliy.²⁶ Hinko ana feetabatle to doti au lungu diffifmani ngumi ado hiru ko taqa difimi.²⁷ Soa tla qwari ara netimi ado boyimo matiba la tabibimi sa wakinaa ana loimo mare tigrisii.

Chapter 10

¹ Ana tshaamu hungura haayi watini ko hhawate hako tikay la tlahhataa tiba hana tata wori iya tlafoliwane fuku iya fusiye hati bahari.² Tuku kiyabatizini na Musa maliti tlafoli wanaa waay tlafoli hati waayi baharili.³ Slome iyaaaagine aaago rodi ta Muna.⁴ Slome iya kitahhane maayi wadi ko muna ineko iya kitahhane ti mwamba ko munaka kiya gusu na mwamba wodi mwamba wodi na kirislo.⁵ Iniko lalaa iyafurahanti basli sa hirawadi ha hira kwa fakiyeningi kwakahha hara jangwani.⁶ Basi aareno wasi tuku ato mfano dirofimi anda mare ka tamanimani gimba ko slaku ado inaa dokiya aaisiye.⁷ Mare ka sanamu abudinte ado wkinaa inaa dokiwana heta ado dortigatlaqani hira iya ibitiye hapeli saaago ha kitahhu naningi wa tlaye sa neto ta biala.⁸ Mare ka netla aaisimani ado kwasi wakinaa kwa aaisinee ma ningi fakiye hara lalaa waka hira muberi njadi ha tama. Elfu sa dosi.⁹ Mare ko warahani Kristo ado endee watini kwaka di kiyaaaisinei ma ningilingi ado desu.¹⁰ Hapana qunquna ado kwasi wakinaa kwa qunqunumimisi yee ado do tiga lingi na malaika ko gwaara.¹¹ Gimabasi iya wanti ngi tlihiti ado mfano dirotini nanga tlaqani sa andaaara aao aaa kwa kwa dahiyei ega soli ta ansirodi.¹² Kila hiru tungu adini ini iniqariti liekahasi neja hapana lihuu.¹³ Hhaku gimba ko warahha kwa hunguraa tsahay koto doti ado hira ila lalaa talahori kumayabatli warahea ili kungu tlahha aauru wokini diwaki ha warahha lakini sugu harisi ifodoo kutiita mala aauru ko ntaa.¹⁴ Yara wereaerii lakitei ibada ta sanamu.¹⁵ Gimbamamisi sa hungura ado hira ko wawai komaa ma la hhabitaa sa aara kaoimi.¹⁶ Kikombe ko baraka kwa yaaaamani ko diwakikiobatli ti tlereko ta Kristoli mkate kodi kwa dehhani diwaki wanabatli ha tsaqwata Kristo.¹⁷ Mkate waka andaa ko anda naaa tlaqwa waka andaa tuku oilaohani mkate waka diwaki.¹⁸ Khuumei hurawasi kosraihi kwasi tuko ko dhahabu aagagimaa slome diwaki wanaa ti madhabaholi.¹⁹ Mi oimi tiba sanamu to gamuko au aabo tiga harisi basisi sa sanamu na gamu.²⁰ Ana oimi sa gamamaroqo tigi harima misi basisi sa hira kowapangasi ko yamu ko sige tiba gamamati kaharimamasi hara mapepo harati lalaa ko batli anatle anasii hunguraa la diwaki wantaa ha mapepo.²¹ Kita hhantaa

batli hara kikombe ko hawatimo hara kikombe ko mapepo atlautaa batlii diwaki ti kiti ko bwana ti mapepoli.²² So harisana slome Bwana iniko aauru komani kuliko ini.²³ Gamama tuku halali iniko tukebatli na fayinti gama tuku ta hoo lakini tuke batli to tle hhahiti hira.²⁴ Haku kamato waka ko daba ha aremo wasi kohhoo tuku iniko kila hiru lidabama hhoa ta endee.²⁵ Atsautaa aaagokila gamu tigi nada dimi sokonili bila mahasa mahasi sa wawai.²⁶ Dunia limowosi na Bwana ha tuku ta hetlimamisa.²⁷ Hiru koyaaa aaa a mi batsa bere ara guumisi aagimai betlaanta aagokamu aaagimei gate tusungu harisi bila mahasa aremo ko wawai.²⁸ Ila gere losogo hhaba na hiru tiba aaagoti kana harisi basisi ta wapagani aago batli heti sa afili rosi kiya oi hasa wawai.²⁹ Anatse oimabatli tiba wawai wokini ila wawai ko koqowoko mahanisi uhuru wii soayi kuhukumini hara wawai ko hiru kohatlaa.³⁰ Bere ado ana aaagini aago mananga naamisi soayi kaaaaotsini sa gamu ana koa naamisi dirosi.³¹ Hinko gate kaaagintei au kitahhu au gamu yeyote ga kaaaaisintei aaisime sa hhoa ta lalaa.³² Mare kaedakusitee sa way a hudi au sa Wayunani au kanisa ta lalaa.³³ Warahhei ado ana dokara warahhama liqesemisitaa hira taku hara aaaremo tuku dabahita batli iini aaasa sa ana kiloo iniko sa hira naaaa anatile aaisimi dosi ili ligifataqi.

Chapter 11

¹ Igusitee ana ado ana dokara gusu Kristo.² Hinko ana ankwaana sagamu ado doro kiyara kumbukunte ti aaaremo tuki ana kwaamu sa ila oha ka tsau dirokini.³ Hinko ana tlaamu ala tlahhataa Kristo na saga kokila hhawatimo ha saga ko hatihare halalaa tle ana saga ko Kristo.⁴ Kila hhawatimo kofirarima hako tletafima unabi wakati ki saga ara tluhi saga wosi loo harismamisi.⁵ Kila hariharae tafirari hata unabii tiitimamisi saga wosi bere poo isi saga wosi muritimamisi iniko sawa sawa bere ado ka naa.⁶ Bere ado hatihari ini sago wosi tundukutibatli lanaa qubu wosi li nikwikwi dosi to mure hatihare qubu wosi naama litundukuti saga wosi.⁷ Hawatimo faiyinabasle saga wosi aratunduka ini na mfano ko hhoa ta lalaa ila hare na hhoata hhawataa.⁸ Kwa kuwa hhawatimo ufatiitibasli te hatihareka iniko hati hare na tiiti ti hhawatimoka.⁹ Hawatimo kwa slehhiba sa hatihare ila hatihara ka tlehhe sa hhawatimo.¹⁰ Hane na gamu hatihare sagalaqani tiba na ishara ta kila aaara ti rawa sagawosi tiba sa malaika.¹¹ Kama dosi ti hawatako hatihare ini waka na wanta batli bila hawatimo kama hawatimo bila ta hatihare.¹² Kwa kuwa hatihare iya ti hawatiwo dahhati kana dosi hawatimo iyati hare dahha gamamaituku iyati lalaa dahhati.¹³ Habei hunguraa sawako hatihare li lalaa firinti wakati saga wosi harapoo wami?¹⁴ Umahamisi gimba ko asili kilosi buutiya basle tiba hawatimo bere qubu ko diyani koni mure dirosi.¹⁵ Umahamisi bere ado asiliko taboyaa latihare liqubu kodiya konti hhoako dirosi iniko saga harsi qubusi diyani ado vazi rosi.¹⁶ Bere hiru yeyote sisii gimba ko ansirodi andaa komanabtsli dota aaisa kama makanisa ta lalaa.¹⁷ Ti areremo tigaoi ado kwaka ana anakwa amibatli ado do karakurunkurimitee hara faida ko batli ila to asara.¹⁸ Ana akhamisi tiba bere uni slautla utee kanisaniko udehhahhinta katirokini hara sehemu ana aaaimbi.¹⁹ Ti disii slaikina lazima li wani dirokini ilikwadi tiga yaaaani ligi tlahha.²⁰ Ado bere ungutsa tsautee aaagoko aaaginte ta hawatakobatli.²¹ Bere ado aaaginta kila hiru aaaginiaagorosi ini loimo bere ado wakinaa kahiyaaa aaago heku tle qwarikoni ha hekutse ini oniti.²² Umahanisi hhakwe doo ko aaago kama kokitahhu kara umahamisi ahheri mamutaa kanisa ta lalaa ma li awaqwsentaa kwaka ko gamu komaibatsi asomioi dirokini untokwaaa anakwaamabatsi saa heti.²³ Gimba ana ouya ila ohoti hhawataka kodi tunguswa harisi hunguraa tiba bwana Yesu amasiwadi togwa ahukiaai iyahubu mikate.²⁴ Aluko kiya naamisi kwaqetisi kima ninga oo heti na tlaqwarii tawara sa hunguraa doti aaisei sa ana ali horesa.²⁵ Iya dosi aaisi maningi kikombe tsesi kiya heesi aaago kima ningioo kikombe agano taaaaba ti tlererii doti aaisei maana na aaa kakitahhantei sa ana alahhoresa.²⁶ Bere ado aaaginta mkateki hara kitahhu hara kikombeki hhahhabintaa gwaara ta Bwana, paka liya kiai.²⁷ Kila hiru komkateke aaagima hara heko ko kitahhama hara kikombe ko bwana adoelortigiri tsai isi hatia tsai sa slaqwarosi hara tleere ta Bwana.²⁸ Hiru lungu lesa mahasi ini limo lese kima liaaagini mkate ha kitahhu hara kikombe.²⁹ Ma koaaagima hako kitahha bila alakiaaaisa tlaqwa aago ha litahuu isi to ini namulini mi waka.³⁰ He na gamu hira tuku ti kwasi wakina maaaaaiyaa ha bahuma alafu wakina ti dirokini iyafakiyee.³¹ Iniko bere une uuutani andaa loee sungu hukuminabatsi.³² Ila bere kumuhukumini na bwana kuruki aaiti mare tunguru kiaiiaa hukumiru diwaki la yamu.³³ Hinko haayi watini kohawate ha kotikai bere ungu tlaute laaaagita lungu baqamimitaa.³⁴ Hiru bere ado qwarikoni li ya aagini doo wosa adobere urugasite diwaki mare kara hukuma hara aaremo wakina kiya tlaqante masunguhhaba bere anahhau.

Chapter 12

¹ Hara hhoarii heti haayi watini ko hawate hako hakotikai tlaa mabatsi ka kosinta tlahha.² Khuutaa hungura aile siramu kobatsi kuna oo la sanamu gusitaa ko gimbumamisi batsi hara afaamo waka tusunguna hhahhabibimi.³ Slamu la tlahhataa haku hiru woko kogimbumamisi hara muna ko lalaa kooaimitiba Yesu kwa loisi hhako kooatiba Yesu na hhawata ila to muna kohhoo.⁴ Basi to hhoa ana wanta ta patla ila muna na qoro kodi.⁵ Harisa tsepatsa patsiti ila hawata na qorokodi.⁶ Aina patsapatsiti ta yandu ila lalaa na qorotodi ta yaundumamiti yandu tiki.⁷ Kila hiru sogwa harisi au sogwa poisi muna si faida ta hira tuku.⁸ Hiru waka sogwaharisi muna gimba ko mure woko ko maarifa hara muna wodi.⁹ Ti wokoko sogwa harisi imani hara muna wodi tiwokoko hhoa ta hhaesa hara muna waka.¹⁰ Ti wokoko hara matendo ta aauru wokoli hara unabii woko hara wawai ko muna woko hara aaremo ko kabira woko tasisiri ta gimba.¹¹ Iniko muna na qoro kodi kodosi aaisasimi yangusu tuku sa kila hiru hhoa sae lehha rosi ini loimo.¹² Bere ado tlaqwa waki ila tsehha naaaa tsehhatuku ta tlaqwa dosi wanti ti Kristo.¹³ Ti muna waki andaa tuku kunaai sin tlaqwa waka taba Wayahudi au

Wahunani tiba la tlehhitami boyimai au huru tuku sigalaqani muna waka.¹⁴ Iniko tlaqwa waka lakini ma aaa.¹⁵ Bere ado yae li ooti tibaanadaba ko batse ana tlaqwako batse isiaai sinta bats tiba na tlaqwa.¹⁶ Kana bere ado ea li ootiana ilakobatse ana tlaqwa kobatse isi aaisintabatsi tiba na tsaqwa.¹⁷ Bere ado tlaqwa tuku laka ila alaka kana akhasiti laka bere tlaqwa tuku na ea baka harami tlati.¹⁸ Iniko lalaa iya qasiti kila tsehha ta tlaqwa yamu ini kiyaarinti.¹⁹ Bere ado laka gamasi tuku laka diwaki wanti tlaqwa laka kali wanta.²⁰ Hinko viungo na aaa ila tlaqwa to waka.²¹ Ila habitabatse ti dabali tiba ana kiitlaaaba tli kama saga oiyabatli tiba yaa i slabatli.²² Ila tsehha ta tsaqwa ta poli mure konti taga tsaai neja.²³ Tsehha ta tsaqwa kaarimani mure konti seharimu sani mure ta loo hara tsehha rore heti ta barabatse ta hhoo neja.²⁴ Hinko tsehha roro heti hhoo konta batse haja taharesa mure iniko mure konti lalaa iyara gasiti viungo tuku diwaki hala mure rosi neja.²⁵ Iya dosi aasiti mare tungu dehhiyee ti tlaqwali hati viungo tuki lungu tsaatsaiyaa diwaki.²⁶ Kiungo waka bere kahhitini viungo tuku tlaahhaameanti taku bereando kiungo waka kamurifi ciungo tuku kima qwentaa diwaki.²⁷ Hinko hunguraa na tsaqwa ta Kristo ha viungo kila iniwaka.²⁸ Lalaa iya qasiti ti kanisa ko kwa gatiye mitume aluko manabii tama hara tlatlahhatimusa maaluku kwadi tuku ko tendadimaa gimba ko loo aluko hhoo ta qwatseri kwadi ko hira aaimamisaa kwadi ko yandu mamitaa yandu ko sigeqarimitu hakwadi kouko ko gimba.²⁹ Umahamisi andaa tuku mitume ko? Andaa tuku manabiko? andatuku tlatlahhatimusai ko andaa tuku aaisasimana aremo ko Ajabu?³⁰ Umahamisi andaa hhoakomaa ta hhaesa? Andaa gimbumamisana luga? Andaa tuku tasirisasimana gimba?³¹ Dabahei neja hhoata dadiri anasungu laqama afaano ta hhoo neja.

Chapter 13

¹ Naoani tiba bimbumamisi hara gimba ko hira hako malaika ila bere hhoo kombabatsi basi ana ado qaimo taaaa aamamimi hata buuru diwakili.² Tiba ana hhoo komo ta unabii hara tlahha ta tlabu tunguna yakutu lala maarifa tiba ana muna wii kohhoo kwa dandemo lohisi iniko bere hhoo komabatse ana bamu ko batsli.³ Oimani ya tiba anaharimisi nafasi rii tuku hara masikini aaagimisu kima la tsaqwa tii harisi laga daaaa hara atsa ila bere hhoakomabatsi ana gamu hhaka tigaaasi.⁴ Hhoa kikihhimamisi hara aaiso hhoo ungu kwaantabatsi kana ungu dara aaa aaanta batsi kama qupita hhaku.⁵ Kama nanaqamo dabahahitiya batsi aaaremo wadi tlahhaame ararinabatsige kama fararitiya batsi tlakwe.⁶ Iya waka sana awaqaaye ila iya tlaa neja tlabu.⁷ Hhoa kikihhimamisi aaremo tuku yaaaa aaanti aaaremo tuku iyatihiti ti aanremo tuki ila ohomamimit aaaremo tuku.⁸ Hhoa disi qatsitabatlere bere unabii wana tuku bereini fusiri bere gimba wana disi qatli bere maarifa wanti fusiti.⁹ Kwa kuwa khuani hara yamu wakinaa kima la aasisimani unabii hara yamu wakinaa.¹⁰ Iniko bere kana ado todi tigahheesi todo ta kahha fusiti.¹¹ Ana ka kholimoko agimbumimisi ado kholimo awawumimisi ado kholimo nanga oo ado kholimo kahiru dadiri tsehhiiti nangamau gimba wodoko Daqayume.¹² Kwa kuwa hinko arimani ado hara kiwowo ado kalai koeboaaa kimasiwa rodi ungu arimani panda ha panda hinko hkuu hara yamu wakinaa ila dirodi kimaaso tlahha neja ado ana dotigiri khui.¹³ Hinko aaaremo waka tama iyaibitiye ado imani tigiela gini bolo harahhoa iniko ta dadiri neja to hhoa.

Chapter 14

¹ Dabahei hhoo la antaa neja hhoo ta muni taboaa neja la tlawinaa unabii.² Maana ini na gimbumamisi hara gimba ko hira ila gimbumamisi la lala hhako kotla tlahhahama kogimbumamisi aaratogwa yakwiti munali.³ Ini na harimamisi unabii oainti ha hira kama ligtlehe munai waini kimaligi kwaiini.⁴ Ini nagimbumamisi ungu tlehahhiti ini litoo ima li unabii harimamisi ini na kanis aboaa mamisiti.⁵ Hinko kwaama tiba hunguraa lagimbusitaa hara gimba lakini diwaki ha isi ana tlaama tiba la harisitaa unabii ini ta unabii harmamisi na dadiri ha hekimu gimbumamisa hara luga (labuda liwana korokii aaisa) kima kanisa litlawinti tlehha.⁶ Hinko haay watini ko hawate hakotikaa bere ana khau dirokini la gimbusu hara luga kima umiaaasi hunguraa tsawabatsi ila oimi ha hunguraa hara pisa au hara afaamo ta maarifa au hara unabii au hara afaamota fundisa.⁷ Ila gamama ta fakiti ado firimbi au kinubi bere Eyo hhakuta patla ka malekili tlahha khotsimi taga netatini.⁸ Bere ado baragumu lieyo konti tagakhuibatsi kima kamaletlahha tiba heki na siwa ta gaaaare.⁹ Qoro na dosi bere anaharisitee hara tlfira gimba ko poibatsi kima hiru maleki tlahha gakaointee ka gimbumamisi hiru hhaku ko hungura tlahha ga kaointe na la gawa kaointee hhaku hiru kuhunguraa tlahha.¹⁰ Qoro khuuna tiba gimba wana naaaa ko patlapatla yamu ko hhaku kama to waka ko maana komi batle.¹¹ Bere ado khuabatle mi na gimba kima ana dahayimo dirosi ini naoini isi kogimbumamisa tline dhayimo ti diroili.¹² Na qoro dosihunguraatse kwa kuwa tsaantaa neja laarintaa yaaaaru ko muma yaaame tlehha kanisa.¹³ Isi ko gimbumamisa hara luga lifiriri losogoharisi aliki aaisa ta gimba.¹⁴ Bere la firini hara luga muna wii firini ila wawai wii laqwaliya batle aamu kohhoo.¹⁵ Maleaaisi firimi hara muna wii kima lakara firini hara wawai wii raa hara munawii kima lakara ra hara wawai wii kara.¹⁶ Bere ado lalaa kwati hara muana ini ko dahayimo maleki ila oho "Amina" Bere ado anaamisi bere ado khuiyabatsi gamu kioini.¹⁷ Sawa kunaamisi taboaa ila kodi woko ko tsehhiyabatsi.¹⁸ Lalaa naamisi kwa kuwa gimbu mamisi hara luga naaaa la hunguraa tuku.¹⁹ Lakini ti kanisako tlini la gimbusu gimbaba koani sa tlahhari kima la patini kufundisa wakinaa kuliko la gimbusiti gimba elfu mibi hara luga.²⁰ Haayi watini kohawate hako tikayi mare kalaqwali tlehhte tiwawai wokini la hira diyani tltaa.²¹ Katlaqani weti sheria ti hira ko luga tahatlali hara afai ko dahaye gimbusani ha hira waka kama dosi kiakha siyabatsi oini bwana.²² Dosi ndiwi na laqanti siyo ti hira kwa yaaane ila ti kwadi kwa siyei ila unabii harisa isi na laqaru siyoti hira kwa siyei ila sa to kwadi kwa yaaanee.²³ Heti bere kanis atuku tungura kuru nkuriti diwaki kima li gimbumamisiyaa hara gimba ko luga ha dahaye hakwadi kwa siyee ha iya malekie dafiye

oiaabatsle tib hunguraa airri kontaa.²⁴ Bere ado slome harimamisiyaa unabii ha kwaiyee ha dahayimo ningiedafa koawanaha hara gimba tuku kiakhamamisi kima kohukumini hara todi tegi hhahhababini.²⁵ Siri ta muna wosi bere lagapisi gakiyaratiiti laka iyahuu hara guraa kima li kiai ti lalaali laka iya yaaani tiba lalaa ti dirokini wanti.²⁶ Minakho haayi watini ko hawate ha kotikayi berutsatsaute diwaki kila hiru zaburi kono tatlatimisu pimisufafisiri ta gimba aaisime kila aaara kima la kanisa tsehhetaa.²⁷ Bere ado woko gimbamamisi hara luga liwana njadi au tama au kila hiru tiila harimisuko kila hiru hhaba aaara tingi oi.²⁸ Bere ado hiru hhako ko fasirima basi kila hiru lito qaba waayi kianisali kila hiru li gimbusu ini waka ti lalaali.²⁹ Ha manabii njadi au tama ligimbusiyaa wakina li akhamimisiyaa aaaremo tigioini.³⁰ Kodi kwa ibiti sogwa pisi aaara ti dehholi dehho sakodo kwa gimbumisili qaba.³¹ Kwakuwa kila hiru fana liharisi unabii waka baada takohho tla ma kila hiru li itla tuku kima lusungu munai harisi.³² Kwakuwa munai ko manabii birali wanaa ko khuuru ko manabili.³³ Kwakuwa lalaa ado lalaa ta qupiti gaka tsa ani hhoa ado do kiriwanti ti makanisa tuku ta hiri akwa yaaaa nee.³⁴ Kitsaa tikaiy liibitiyaa hara qabitemu ti kanisli inakiya oibatle gimba ina kitsaa liynyenyekevuli wana ado Amri do kiointi.³⁵ Bere ado aara wana kiarina lungu tlatlahhatimisiyaa lima hasiyaa hhawate waini ayaka kukuwa isi mure hatihare gimba ti kanisali.³⁶ Umahamisi aaara ko lalaa iya dirokini dahhiya iyatoti diroki ni kilosi dahi?³⁷ Bere ado hiru ungu arini ado nabiti munali kotsaali tlahha aremo tigatla qani ado yaaaabo ta bwana.³⁸ Bere ado tla tlahha na batsi mawaki mare togo tlahhi.³⁹ Dosi ya haayi watini ko hhawate hako tikayi firime neja unabii hapana tlahhasa hiru woko gimba hara luga.⁴⁰ Gimba slome ligi aaisini hara hhoa hara tlaqwimatee.

Chapter 15

¹ Hinko sunguli horemamisi haayi watini ko hhawate ha kotikayi injili do kiyaooti todi ka ila oho tee nanga Qarimite.² Sa injili taga alafataqi bere la oha boaisita neja gimba togwa ahabbi hunguraa oya yaaante bure.³ Ado doro kaila ohote hara tlahhaame ahubu dirokini ado dokiri wanti tiba hara tlaqaru ko Kristo iya gwaasa tlakwerori.⁴ Hara tlaqaru kwa tipi ninga tsafi lalaa ta tami.⁵ Kiya tiiti (kefa) harati kwadi mibi hanjadi.⁶ Maninga tiiti hara siwa waka haayi watini ko hhawate ha kotikayi hira miya koani wakina kahhiyaa tlafiyaa wakian kahhiya Guiyaa.⁷ Kima ninga tiitakaye ti yakoboli kima harati mitume slome.⁸ Efako Rosi iyatiitakai diroili ado kholimo tongoado laqwali ti siwa ta sawako batsi.⁹ Kwakuwa ana kininina timitume tuki fayimabatsi ligi aaoaao mutume saga ana saga kanisa ta lalaa.¹⁰ Ila gara hhoa talalaa wara ado do karawari ha hhoa rosi diroi atodotiko ko batsi aluko arumu aausi kuliko tuku ato dote kobatsi sa hhoa ta lalaa ta waayi wii wanti.¹¹ Hinko bere ado naana au inaa dosili talabima nanga dosi yaaaamani.¹² Bere ado Kristo kwa tlabin ado dokiya tlafi ti hiraa kwa fakiye limeletsehhititi dirokini? Laootaa tlafi hako ko hira kwa fakiyee.¹³ Bere ado tlafi hako ko hira kwa fakiyee basi Kristo tse iyafufukini batse.¹⁴ Miya ado Kristo kwa tlafibatsa dosi tlabiru wo ko bure hahhoarokini tsime bure.¹⁵ Andaa warai kwa arime lama tati lalaa iniko andaa ayaaaamani sa lalaa aluko ningioo tlaflisa Kristo wakati iya kahhatlafisa.¹⁶ Bere ado hira kwa fakiye kitlafimamisiyaa batla bai Yesu slekwa tlaflisi batla.¹⁷ Bere ado Yesu kwa tlaflisi batsa hhoa rokini hhaku kahhataa ti tlakwe rokini.¹⁸ Kama dosi kwadi kwa fakiyee ti kiristoli tlime qekihhimali wana.¹⁹ Bere ado hara hota waka kilosi basi tihema wanaa sa siwa ta khota ta Kristo hira tuku andaa ko hurumitu ado hira tuku.²⁰ Hinko Kristo inatlafa ti hira kwafakiyee aamu ko panda ko hirawadi kwa fakiyee.²¹ Kwa kuwa gwaara irati hira hati kara tlafi ko hira hako hira kwa fakiyee. Kwa kuwa gwaara irati hira hati kara tlafi ko hira hako hira kwa fakiyee.²² Bere ado ti Adamu ko laka tuku iyafakiyee Basi ti Kristoko kitlafisi.²³ Kila hiru ti aaaremo wasi Kristo aanu ko panda ha kwadi ko wakiristo kiaaaisi tlafiya kiyakhaye dirosi.²⁴ Disi na qatli ko Kristo siwa kiharimisi uflume sa lalaa tata hete kuyamu ka qatlisiti utawala wogo hara aauru.²⁵ Kwaku songo kiti harisi paka li qamiti hirako tlake tukuti degera wasi.²⁶ Adui koefako togwalingi na gwaara.²⁷ Gamama tuku ka qamiti tidegera wasibere ado hhahhabini iniqami bamama tuku isi to pooto paslo wanti hatoditiga qasi gamama tuku ini loimo.²⁸ Gamamasi ta gaqamiti ti bira wasi kima nungosi nongo qasi bira qasi ini na qamiti gamama tuku bira wasi he iya tii tiba lalaa na kila aaara ti tuki.²⁹ Kwani kwadi meleaaaisiya tiga batizini sa hira wadi kwa fakiyee ado fakime kiya tlaflisiya batsi soa kara kibatizini sa inaa.³⁰ Soa wara ti hatarili kila siwa?³¹ Haayi watini ko hawate ha ko tikayi ado doro kakwaani ana ti dirokini kwadi ko Kristo Yesu Bwana wore tlabini doti lifakiya gamama ta bahe slome.³² Kimiaaisi tiarimako hirako bere una difana ha makayi kawarani Efeso bere hira kitlafinamisiyaa batsa me na aaagimani ha kitahhu matehiko fafakimani.³³ Maretungu awanahi nakundi ta tlaku lingagiti tabia ta hhoo.³⁴ Lakomta kiyasi ili laibitaa hara hhoa hapana la roginta tlakwe aaisima kwakuwa dirokini waako komaarifa ta lalaa koma dosi oini sa mure rokini.³⁵ Hiru woko mngi oi hirawaka kwa fakiye kimale tlaflanisi ya khaya hara tsaqo ko mele.³⁶ Ku netli gamu wodi kwa dahamisiti asinabatli dira fana li gwaa.³⁷ Todi ka dahamisiti tlaqwa ko batsa isi to pisakaro ta tiitaro ta ngano au gamu woko ko hatla.³⁸ Iniko lalaa harisiti tlaqa ado doro kiritlaanti ti kila pisikaro tlaqwa rosi loimo.³⁹ Tlaqo slome ungu tlaqasiyaabatsi ila to tlaqwa wanta ta hiru tlaqwa waka ta makayi tlaqo wakinaa ko tlaraaao wakina sa samaki.⁴⁰ Tlaqo wanaa ko dauri hako yamu hhoa ta tlaqo ko dauri na hhoa ta yamu ko hatsa.⁴¹ Hhoa waka wanti ta tlehem ha hhoa waka ta slehhe ha hhoa waka ta titla aao titlaaaimo waka patla patli yaa ha titlaaaimo woko.⁴² Dosi na doro kiri wanti tlafi ko hira kwa faki yei tigi dahamisi tlakwa kutita tiimiti tlakwa kuta batsi.⁴³ Tiga dahamisi hara matumisi ta to doti iya tiiti hara hhoa kadahamisi hara tlakwe iyatiiti hara aauru.⁴⁴ Kadahamisi ti tlaqwa rodi amsi iyatiitiiti tlaqwa na munali bere ado tlaqwa ta ansi wanti tlaqwa ta munatse wanti.⁴⁵ Dosi datla qani ti hiru ko pandali na Adamu kwaaisimi muna kohotatima adamu ko hheeso muna koharimamisa tlafi.⁴⁶ Kodi ko muna iya khayi batsi ila kodi ansi ha kodi ko muna.⁴⁷ Hiru ko panda yamuko kwaboaaisi hara tlatlai hiruko njadi iya dauri dahha.⁴⁸ Ado kodi tiga boaisi haa tlatlai hakwadi tiga boai hara tlatlai adohiru

wodoko dauri na dokiriwani ha kwadi kodauro.⁴⁹ Ado doro kara gegerani hiru ko tlatlai kara gegera hiru ado kodi ko dauri.⁵⁰ Hinko sungu hhahhabimi haayi watini ko hhawate hakotikayi tiba tlaqwa hala tlere i tlauta bats gegera dira ta lalaa kana ku tlakwe alime ta tlakwe.⁵¹ Arimei sungu hhahhabimi hunguraa aara koloo fakanabatsi tu iniko kunto alahani.⁵² Ku alahani hara siwa ta gumuuta ha ila khumisa hara ila ti taru mbeta ta hheesoli iniko tarumbeta aaati kima hira kwafakiye iyakiaaiyaa kotohhoo kima kunu ala hatimisi.⁵³ Kwasi kwa tlakwiye litlehitiye lie luaaiya kwa tlakwiye ha kwaka kwafakiyee edahasiyaa ta kwadi kokahhaa.⁵⁴ Iniko siwati ta talkumuli logoboaai hara kodi hhoo hara heke ko gwaara liedahasi kodi kokahhagwaara maiya khayi aara togwa tlaqani gwaara kaguaau ti ushindili.⁵⁵ Gwaara kia miara baaaati gwaara tlahhaamerogo kali wanti.⁵⁶ Tlahhaame ta gwaara na tlakwe hara aauru ko tlakwe nisheria.⁵⁷ Andaa lala naamisai taharima misa itlaimu harati tata woro Yesu Kristo.⁵⁸ Hinko haayi watini kwa hhawate hakotikayi tlaamebatli hapana la naaaa naaaaataa paka bolo yandutei yandu ko bewana kunguraa khuutaa yandu wokini ti bwana to dotiko batli.

Chapter 16

¹ Hinko sasadaka sa hira kwa yaaaana dodoroka oo timakamis ata wagalatiali laqoro dosi aaisitaa. ² Ti lalaa ta gaatita wiki kila hiru liqasi gamu woko afaili kima logoqasi ado dorokiriitlayii dosi aaise ili mare ki mokotikoni bere ana khau. ³ Bere ana daha kodi koamatlini oyaaba hara barua ti mokoti rokina toisi Yerusalemu. ⁴ Bere ado ta booaao tidiroi hadikwa diwaki haana. ⁵ Ana akhau dirokini siwa kakomiti Makedonia. ⁶ Fana la ibitana ha hunguraa kama lae fakisani siwa ta tlaqwa kima liri au taa ti khotluwii yamu kakhui. ⁷ Kwa kuwa Elangagimabatsi arima hara siwa tanina ana elangagini la ibitani hara siwa waka bere kiri aaimbi na hhawata. ⁸ Ila ibiti ti Efesoli paka Pentekoste. ⁹ Kwa kuwa ifodoo koda diri kofohini saama wana hira kotlako kunaaana siiyee. ¹⁰ Hinko siwa Timotheo bere inakhai lo andta diwaki wanta ha hunguraa hapana tlaana yandumamiti yandu ko bwana ado do ki aai sasini. ¹¹ Hiru yeyote mare togo hheriti li aaisitaa hara afaamorosi hara hhoa kima liitlayi dahama diroi ana oyaile ara wara likhai diwaki ha dawaimo. ¹² Hinko ti dawaino woroyi Paulo oya qasi weti muna neja linguru khotlini hunguraa diwaki ha dawai kima ningi deli hara siwa rodi kama dosi iyakha siwa ki lohaya koni. ¹³ Khuumei neja qarimitei tabo inao laaaisinta ado hhawate la aauru kontaa. ¹⁴ Isi tuku kaaasasintee laaa sintaa ti tlaarili. ¹⁵ Khuutaa doo ko Stefano khuuta tiba iya yaaane ko panda taisi ninga daha inaa una qasiye ina hara aaiso ta hira kwayaaaane hinko arina haayi watini kohhawate hako tikayi. ¹⁶ Tlehitei hira kohho ti hirali ado kwasi ko hira aaimamisaa ti yanduli hatihira ko yandumamitaa ha andaa diwaki. ¹⁷ Ana aqesemi dakhaimu ko Stephano Fotinato ha akiko iya qarimitiyee yamu hunguraa kuna tlaa. ¹⁸ Iniko iya muna wii qesemisiye ha munaiywakini hinko tlahhaki hira ado kwaka. ¹⁹ Makanisa ta Asia ina yaaabiye salamu dirokini Akila ha Priska kunetlahhimami ti bwanali diwaki ha kanisa ta ayoinili wara. ²⁰ Haayi watini kohhawate hakotikayi kunetlahhimamisi ungu tlahimimisitee hara humbaamitu. ²¹ Ana Paulo doti tlaqami hara daba wii. ²² Hiru ko bwana tlaaambatsi basi looli dirosi wanti Bwana wori Hau. ²³ Hhoa ta Bwana Yesu lidirokini wanti. ²⁴ Hhoarii li diwaki wanta ha hunguraa ti Kristo Yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo yaaabutay ko kirisito Yesy sasloama ko lalaa a Timotheo dawaimo woro sakanisa ta lalaa tati korintholi woro akwa yaaa nee tuku kowara ti mkoa tuki ko Akaya. ² Hhoa lidirokini wonti a hhoa tati lalaa tata woro dahha ati dadiro Yesu Kristo. ³ Laka dumbini lalaa a tata ko dadiro Yesu Kristo ini tata ko hhoa a lalaa ta hhoa tuku. ⁴ Lalaa kunu boiimasi andaa ti ara neborori slome ma laislawani boiisa kwadi kotiri netoli waraa iboiimisani wakina ara boiisa rodo loloo iniko lalaa kiyara iisinti boiisa andaa. ⁵ Iniko adodo ara aneto ta Kristo kiroqraqinti sa andaa dosi boiisa rori sle roqarinti ara ti Kristo hara. ⁶ Iniko bere kunuru netati sa hhoa roki ara fa taqa ro kini bere ado sunkunu hhoa harimisi sa hhoa rokini hhoa rokini yandu manuti ta boii kunurua slahha tei ara netoli ara kikihhisa ado andaa do kara taba aagimani. ⁷ A bologo woro dirokini kohhoo khuaani iniko adodo kunuru slahhate ti ara netoli ma qoro unuru slahhataa ti hhoali. ⁸ Iniko slaamanaba hungura la tlehita netlimu say nengoro aaremo kakoman tali, Asia kuna awaqaa neja ta tod kaisla slawani gegera akomai basla waway kohota kara. ⁹ Tsaba ahukumu ko gwaarali waran iniko isi aale lununu iisini andaa are kaqasani waway rawawatini andaa kilotini laqasan waway ti lalaali ta slafimanisa kwa fakiri. ¹⁰ Kunaiisi andaa ti gwaarasa kunu iisi kara ana qasani tihema watini ti dirosi kunuru fataqa kara. ¹¹ Doso iisi ado hungura do kunuru iisite ara firorokini dosi na aa harisiri naamisu sa badala ro saegata ta hhoa tusunko na harisi andaa la komani firo ta naaa. ¹² Unu iisimani salheti yaaaru ko waway woro iniko ti yaaatu ko hhoi a qali ta lalaa iniko ahautani andaa loe ara ti fitsima ana doso iisa ni hinko doti hungura asle hhoa ko basla ti fitsimali iniko ekiisaro so ti hhoa ta lalaali. ¹³ Sunu tsaqamanabasla gamu wako iniko koislatai basla tsahhatisa awu tsahha tihe ma komu. ¹⁴ Iniko yamu wakinai unu tsahhate. tiheama komu iniko ti balu ko dadiro Yesuli tlehhitani aara wokini sa daraamo wakini ado kara dirotini wante. ¹⁵ Iniko aale tihema komu sa heti aslaamu khaymu dirokini tlatlesoli laislawuta ilaoha tsiniiisa tara khotsokaymu mara njadi. ¹⁶ Ana ale pangigimu lunara khotso kawu siwa kati Makedonia khukhukhui laka akara slaamu lunara khotso kawu kara bere anakiii Makedonika ma kara hungura nikiya yaaabite ana siwa ka Uyahudi khukhukhu. ¹⁷ Kaale wawumisi doti ma aale sisisisii? Ma pangagima aaremo qoma aqomay ko hira ma la hhabubu "e" e' a uu uu ara siwa waki? ¹⁸ Iniko ado do lalaa takara horo hhabana basla slome e a uu. ¹⁹ Iniko nu ko lalaa Yesu Kristo iniko Silvano, Timotheo a ana

Chapter 2

watsamimani ti dirokini uu e a uu endee woso ini siwa slome e.²⁰ Iniko hhaba tuku ta lala e ti dirosi dosi ara ti diroso hara oimani e ara ti hhoa ta Lalaa.²¹ Hinko lalaa iniko tunkunu yaaani andaa diwaki a hunguraa ti Kristoli kuna yaaabu andaa.²² Iyaqasiti muhuri dirotini sunkuna harisi munai ti munai watini ado aara kokodo iniko tusunguharisi maqako.²³ Sakhahhabimu lalaa likiyaaani ana inikko aara kwa ana iisi mare ka khawau korintholi iniko mare kuna hubu hungure.²⁴ He iniko warahhakobasla tlahhasa do yaaaru woini toko slai tlehhta iisiru diwaki ahungura sa kwaaru wokini a do kaqarimamiti ti yaaaarumo kini.

Chapter 2

¹ Hinko aamulimu ti yamuwii ana waki laka anakhawi basla kara dirokini ti hali ta slahhaa meli. ² Bere sunaiisimu hungura slahhaami miya anaana kwaamesi iniko kodo kwa hhitimu ana ana? ³ Atsaqamu ado kara iisi iniko siwa ka khawi dirokini mare kunu hhitimu akwad iniko laka kini iisini la kwaamu komu tihema sahunguraa some iniko kwaaru wii kwaaru wodo looloo kakonte hungura tuku. ⁴ Iniko sunguna tsaaamu hunguraa sara neto tadadiri a naragu ko muna ara hhirihhira anaaki aslaamibasla lunsuiisimu hunguraa slahhaame lakaaslaamu la tsahhataa slaama koro sugu kakomu sahunguraa. ⁵ Bere wani woko ini iisini slahhaame ini iisini basla to diroi iniko sa qoma waka bila qasa dihhay neja dirokini hunguraa tuku. ⁶ E kihhima kohiru su ti slomeli buutu. ⁷ Hinko badala ta ekihhima kunu slaa lomawuta ho boiisita iisime doti mare kiislay lo ko baaa na slahhame ta ro ginti. ⁸ Hinko sunu harimisi munai yaaaru slaama wokini pooli sa ini. ⁹ Na ga sakatsaqamu iniko luwara hha la tsahha hone kaqu titaa ti kila qamuli. ¹⁰ Bere lomawutaa woko ana sle omawu hirusu todo kana mawu bere ana mawu gamu wo ko kono may sa tsinii sa roki ti wara ta Kristoli. ¹¹ Doti mare shetani liyakhay lusungu iisini awana haye ini andaa ne tlimusay kobasla ti gimbaba rosi. ¹² Ifodoo kwagwere diroi ama koa khawi ti mji ko Troa, hhabakay mu aaremo ko Kristo haqi. ¹³ Kama dosi akomibasla hhoa ta muna iniko waslawibasla ni ngoro Tito haqi niki mawu dosi na ka kiii ara Makedonia. ¹⁴ Iniko laka anaamisi lalaa niko ti Kristoli balu slome kunuru gagatati adaa ti ushindili koma ara ti andaa pasasini tliala ta hhoo maqama wos yamu tuku. ¹⁵ Iniko anda ti lalaali tliala ta kwadi tikiyara fataqi akwad kohhahhamimaa. ¹⁶ Hira iniko kohhahhamimaa tliala ta ti gwaara dahha paka gwaare kwadi tikiri fataqan tliala ta hhoo tati slafima dahha paka lanko miya na slaani gamamati? ¹⁷ Ini andaa ado hira wakinaebasla ko churusimaa aara ko lalaa sa tsiniiisa la bara sahhoa ta magi hhahhabimani ti Kristoli ado do tunkuru yaaabini ti lalaa dahhaka panda ta lalaali.

Chapter 3

¹ Unuasimani dumbita andaa loe kloko kara? Su dirokini awu ta dirokini dahha hira wakina slaamana? ² Hunguraa loe karatasi ro ta slaarusa taka tsaqani ti munai watini, tappoe takasomani na hira tuku. ³ Laqanta iniko hungura tarata si tati Kristo dahha taka harisi na andaa tatsaqan ara wino kobasla ini ara muna ko lalaa taslafa tatsaqani basla rawa kibaulo ko tleeli iniko rawa kibawo ko munai ko hira. ⁴ He na tihema kakoma ti lalaa li koma ti Kristoli. ⁵ Unu yoaama ana basla andaa loo inusa gamu woko kwa dirotini dahha iniko lunu yaaamani ayori iyati lalaa dahhati. ⁶ Lalaa iniko nunaiisinti latlehhitani yandumusay ko hhaba ta aabu he hhoaba ta taratsi kobasla iniko ta muna iniko taratasi gamamisiti iniko muna haris hari mamisi slafima. ⁷ Hinko yandu ko gwaara takwaale khafi ti gamuli rawa tleeli iyakhaa wutu ara gamu ko hhoo inikko hira ko Israeli iyakhuuneibasla ti panda ta musali, he sa hhoa ta pandaroso hhoa taale hhahhamiminti. ⁸ Ma yandu ko muna tlehhtiya basle lihhoa kono neja? ⁹ Iniko bere harmisu ko efako iyahhoa kontu mara magi neja harimisu kotsaba togagini neja ti hhoali. ¹⁰ Ini tsaba todo takaiisini hhoa kra kontabasla hhoa ti mureti sa hhoa ta rogigima. ¹¹ Iniko todo taale futimimisiti iya hhoa kuntu sarogiro mi neja todo iniko tameta tlehhtiti hhoa kontu. ¹² Iniko unu yaaamani isi tihema koman neja. ¹³ Woraana basla ado musa kwaqasi porihhime rawa pandarosi iniko mare hira ko Israeli mare kiisla ye khuuru ti e fako ko hhoa iniko kwaale haumiminti. ¹⁴ Iniko tsahhi pisakaro taale tsegi paka ti baluwaki piri hhimarodo kahhati iyameti rawa somali ta hhaba ta aleli, taqasibasla pooli iniko toti Kristo kilosi labatsi sigeli. ¹⁵ Iniko kama hinko siwa slomeli mus abere kosomini piri hhime ibimamiti ti rawa munaili waini. ¹⁶ Iniko hiru bere ini fokiti ara ti dadiro pirihhime ta batsi. ¹⁷ Hinko dadiro na muna yamu muna ko dadiro kiwani hhoa wanti. ¹⁸ Hinko andaa slome diwaki a pandadu tiki eqamamitibasla pirihhime ararina hhoa ta dadiro. Kunu fokitimamisi waay poa rodi loloi ta hhoa tiita ti ya aaru waka ko hha haata ti wakali ado do kiyara tiiti ti dadiroli inikona muna.

Chapter 4

¹ Hinko iniko harimisu komani ado kanara ilaohani hhoa tama tsatana basla. ² Iniko anatsatani tuka afaamo tuku ta mure atunkana yakutu ibimamita na basla ara kwetseema oisasimana basla ta tlakwe aara ko lalaa. Sale hhi sa ta tsaba unu laqamani andaa kilotini sa waway ko kila hiru panda ta lalaali. ³ Iniko bere aaremo wati una yakwiri unayakwiri sakwadi sa kwadi ko fafokima. ⁴ Ti elehhitu woini lalaa ta fitsima mati kiyahhamisi wa way woin koyaaaaamibisala efakoroso islayaabo lia rian hhoa ta aare mo kohhoa ko Kristo iniko slangasa ta lalaa. ⁵ Iniko unu tsababimana basla andaa kitotini basla Kristo Yesu ado dadiro anda loe ado yandumusay woki sa Yesu. ⁶ Iniko lalaalo na hhabi pisaru e daasiti ti eboaaka ine tsaasiti ti muani watini kwati pisaru ko maqama ko hhoa ta lalaa ti wara ta Yesu Kristo. ⁷ Iniko gamu ti khoslayli ko tipali iniko lipoo litlehhiti uuru kodadiri neja ko lalaa korebasla. ⁸ Ekihima slaslawa ti kila amali iniko kunurusasapina basal tlaame aremani iniko tlehhta ana bsala la tama tsatani. ⁹ Kunuru netatini iniko kunamayi basla kunu kwakeahha

Chapter 5

hhapeli iniko kunu tsuuuna basla. ¹⁰ Balu slome gegerarimani ti slaqo watini gwaara ta Yesu maslafimo ko Yesu lipoirimati munaiwatini. ¹¹ Andaa koslafaa balu slome kuna harisi gwaa sa Yesu masla fima ko Yesu lipoo ti slaqo watini ko herali. ¹² Sa gimbaki gwaara yandumamiti waay watini slafima sle yandumami waay watini. ¹³ Iniko munaiwadi komani ko ya aaru qomaitisa a todo teka tsaqani ayaaamu ma dosi ahhabu andaasle yaaamani dosi ma hhahhabimani. ¹⁴ Khuani kodo kwa dadiro slafisi Yesu kunu slafi andaa diwaki a ini khuani kuna hubu andaa diwaki a ini ti wara rosi. ¹⁵ Kila gamu sahunguraa iniko do hhoa do kiri pasimiti ti hira na ii naamisu lirogi sa hhoa ta lalaa. ¹⁶ Dosi tama tsatanabasla kama ara fendi ka tlakwani ara waay kunu iisi kunu aabu balu a balu. ¹⁷ Ti balu waki qungumari ara netotoe slahha kunu boiimisi andaa sala nko eloa ta hhoa taroigima kipimai tuku. ¹⁸ Iniko khuumana basla sagama iniko ta popoima sa gamama ta popoimibasla gama kaisla wani arima ta to balu gama ta poibasla ta lanko.

Chapter 5

¹ Khuani iniko ibina kofitsima iniko kaibimamitani disi kalingagi ti komani doo kwati lalaa dahha doo toko baiimamisi basla ara dabai ko hira iniko doo ko paka lanko dawaaurili. ² Iniko ti dooki mamaaamani ilalaumamitani lunkune luuu ayemu watini ti dawurili. ³ Ila laumamitani sa heti sa elu aa poana basla ara slaai warani. ⁴ Iniko tsaba siwa kawarani waay dooki mamaaamani kunu awa qaati slaamana basla lunsunkuwa tu uunu iniko slaamani lunsukune luuu iniko todo taqaati liislawu la ka guuu na slafima. ⁵ Kodo kwaandaa boii ara gam lalaalo iniko tusi nkuna harisi andaa muani ado hhaba tatodo ta khawa. ⁶ Malaithema kontaa balu slome ladiliitaa iniko siwa kara ayali warani ti slaqoli sigeli warani a dadiro. ⁷ Iniko khotsimani ara yaaaru ara arimakobasla iniko tihema komani. ⁸ Tsini latlehhitani sigeli ti slaqoli a doeri diwaki a dadiro. ⁹ Iniko aiisimani ado ara paara woro kama kaayali warani awu sigeli lo rawa boiisani ini. ¹⁰ Iniko uuru slome lapoani panda ta kitili ko efako ko Kristo iniko kila koqo liislay ila oha todo tafayma saaremo kwa tiitiri ti slaqoli iniko ara hhoa awu ara tlakwe. ¹¹ Iniko satsahha tlaame ta dadiro iawa nahatani hira do kara warani pooto pooli lalaa, yaaamu iniko popointi ti waway wokini. ¹² Warahhamanabasla awanaa hunguraa kara lunkunu ani anda kunu tsaba iniko sunu harimisani hunguraa ga sungunu daraamani saandaa iniko laislawuta hhaba sakwadi kunu daraaama sapoa iniko sa todebasla ta waay munli wara. ¹³ Manikitsehihi ado tungune tsooti na hakiri sa lalaa bere wara na ti hakirirori taqoma sa hungura. ¹⁴ Iniko tsaqwa ta Kristo kunu uuremamisi iniko akhuani heti hiru waki iyagwaa sandaa slome hinko slome ini fakiri. ¹⁵ Kristo iyagwaa sa slome kwadi kohotatima mare ki hotiri kara mare kihotiri saina loe iniko uuru lihotiri saina loimo iniko iyagwaa no slafisi. ¹⁶ Iniko sati ansiru hinko ka panda khua hukumimana basla hiru qomai tisa aqomay ko hira iniko disi tlatlesoli wakhuu ami Kristo ti doti iniko hinko hukumimana basla woko doti kara. ¹⁷ Hinko hiru woko wani waay ko Kristoli ini gamu koaabu aare mo koale iyafusiri ilakhumisi ini tlehthi taabu. ¹⁸ Gamamati tuku heti iyati lalaa da hhati kunara kihhisi anda ti dirosi loimoli ara ti Kristo hara sunguna slawini harisa tara kihhisi. ¹⁹ Dosi naaa ti Kristoli lalaa ara kihhimisiti titsima dirosi ini loitao fara titabasla dakwe roini ti diroani qamamiti dirotini hhaba tara kihhisi. ²⁰ Hinko kune lehthi ado aradamusay ko Kristo ado do lalaa do kiyaisisinti rufaroso ara ti dirotini sunu hhahhabimani hunguraa sa Kristo lunkuru kihhi ti lalaali. ²¹ Kwaisini Kristo naamisu sa tlakwe roru ini iniko iya iisini basla tlakwe iya dotoiisi la isla wani iisiru tsaba ta lalaa ti dirosi.

Chapter 6

¹ Ma hinko iisiru yandu diwaki sanu hhahha bimani hungura mare kailaohate hhoa ta lalaa bila akhasa. ² Iniko oini siwa kiya yaanti aetsagaa li wara dirokini ati balu ko koro fataqa iyaaisi ila khumisi hinko siwa ta yaanti ilakhumisi hinko balu koro fataqa. ³ Qamamitanabasla tlaaa tara hhamisa panda ta hira wakinai iniko asla anabasla harisa ro laka hubu ti daraaamo ko tlaku. ⁴ Iniko unusudadimani anda loe ara aa remo watini tuku iniko yandumusay ko lalaa tuku iniko yandumusay ko lalaa yandumu say wasi ti nauumu ko kikihhisi ara neto naragu khala me ta hota. ⁵ Difita tsegitu gwatla ti iisiru yandu ara magi ti soma li guute ara amasi ti gwarili. ⁶ Ti qalili maqama kikihhisi hhoa ti munali kohhoo ti slaamali koloi. ⁷ Ado yandumusay wasi ti aara ko tsabali ti uuru kolalaali ko mani gamama ta tsaba sa daba ko uuya a ko basa. ⁸ Iisimani yandu ara mure likihherimimiti ti ara hhahhabiru adaraamo kunuru gwatlimisi tiba awa na hamusay qasle kunu tsaba. ⁹ Iisimani yandu oota poanabasla ka hhani poani tabaiili ii sima yandu oota ko fafakimaa ila khumisi kahhani ibimitani iisimani yandu ado tu nkudifini sa yandu woro iniko ado kwade sla tikiya huku mini gwaara. ¹⁰ Iisima yandu ado koslahhaame arimaa lki ni balu slome koma kwaaru iisimani yandu ado naragumusay inikohindaaa rumamisa wakina iisimani yandu ado koslawi maibasla gumu ado kokoma kila gamu. ¹¹ Ana gimbusani tsaba slome dirokini wakorintho a muani wati ini gweritiri ara e tlakhuru. ¹² Manaiwati ki tlahhamamisi yabasla na andaa iniko kunu tlahhamamisi wawa wokini hungura kilokini. ¹³ Hinko ti foki timisu ko tsaba gimbamamisi ado ti daqay li gwe rime i nunai wakini ara e tlakhuru. ¹⁴ Mare kara slahhate diwaki akwa kwa yaanei basla iniko araslahha wanti ta tsaba a ta tlaku? ¹⁵ Ara slahha mitawara ta pisaru a eboaa? ¹⁶ Ara iimbo kalo Kristo litlehthi konu a Beliari? Awu ini kwayaaani lohay mikono diwaki a kodo kway aani basla? Ara iimbo mikono tawara ti hekalu a lalaa a sanamu? Iniko anda hekalu ta lalaa ta slafa ado lalaa kiya ooto ibiti ti diro ini khotsimu ti diroini tlehhi lalaa roini inaasle tlehhitiri hira wi. ¹⁷ Hinko ti te tidiroini lunku paslesakay aina oini dadiro, mare kanangqusite gamu ko tlaku unu kwahhasi hunguraa. ¹⁸ Tlehthi tata dirokini hunguraasle tlehthi haay ta ko hhawate ako ti kay oini ta dadiro omi tisimo.

Chapter 7

¹ Slaamusay wii iniko hhabati ko ma lunu boiisa andaa kiloti ni ti kila aarali iniko tankunu iisini tlakumusay ti slaqo watini ati munai watini ladabani hhoa ti tlaaame ta lalaali. ² Tisime lohay sa andaa? Ono dakumisani basla hiru woko watla nkanibasla hiru woko ana slawuma nibasla sa tsiniisa ta hiru woko. ³ Oimu heti sa laumisu kobasla iniko ana hhabu iniko wanta munai watini dirotini faka diwaki ibina diwaki. ⁴ Tihema komo naaa waay wakini unu iisimu sahunguraa kina khay an kwaaru kama ti tlaaatlaaa koro neto roro tuku. ⁵ Akhawani Makedonia slaqowatini iya koneibasla kwa hhasa iniko aeki hlima slawani ara gimba tuku sa difita waita bara tara fenda atlaaame bara tara waayili. ⁶ Iniko lalaa ta biimamisa kwa tamatsatiri kuna boiisi ara khay mu ko iito. ⁷ Iyatlehhitbasla sa khayimu woso iniko kuna boiisina lalaa a hhoa iibiito kiya tiitakay ti diro kini dahha kunaoonaini slaama koda diri kokontee slahhaame rokinini ado kara waway ko nte sa ana dosi ana rogimu kwaaru neja. ⁸ Ma nikitlehhi taratasi ki kiyaaisini lislahhaairi ana soslahha amabasla iniko so sla hhaamu. Siwa kaarimi taratasi kunaiisini hunguraa la slahhaame kontaa iniko akonte slahhaa me siwa ta qunqumara. ⁹ Hinko kwaara komu siya aale ekihhima konte iniko sla hhaamarokini kuna huba ti kiaal kunaslay na slahhaame ta lalaa dosi kuna ra netini sa asara rorebasa. ¹⁰ Iniko slahhaame ta lalaa iya hubabinta koaa iniko buutimamisiti ara fataqa bila ta slahhaaame slahhaaame ta fitsima kama dosi yyaha babinti gwaara. ¹¹ Arimei slahhoame meti ta lalaa iya lagwali ara iimbo kalo tadadiri waay watini kiyamele wanti ara iimba tadadiri waay watini tsahhha a tlekwe ko ntei basla iyamele wanti salhhamerokini dokiyara lauma roki magi rokinini a hhehha rokinini arima tsaba kasla liisinti ti kila aarali ana yaaa dakwe kontaabasla. ¹² Iniko suna tsaqamu hungura atsaqami basla sa dakumusay wala sa hiru kobasla tokwara netini ana tlakwe ana tsaqamu iniko tsaba ta munai waki sa andaa laka iisini li poo dirokini panda ta ila ko lalaali. ¹³ Sa heti iniko hhoaarimani ti rogiro ta hhoa rori anda loe ana kwa amani kara neja sa kwaaru ko iito iniko muna woso unae akhasa ahungura tuku. ¹⁴ Iniko bere unaekha dirosi sa hungura a mare kome basla kiaroso bere kila aara kwahhabani dirokini a tsaba e akhasaro sa hunguraa ti Titoli iya tsabutu e. ¹⁵ Slaama wasi sa hungura koddiri neja ado kirieslaslaslay akhasaro kini slome do kwara kwa hhasite ini aara tlaame ara dadakhamo. ¹⁶ Kwaamu iniko tihema kwadi kiiri waay wakini.

Chapter 8

¹ Unuslaani hungura la khuuta ningokini a hhi orogo tsahha hhoata lalaa iniko ta ka harisi sa makanisa ta Makedonia. ² Siwa ta warahha ta dadi tara neto na uumu ko waaru woini aro giruko naraqu woini ini lagwali hinda qaruma ta dadiri ta hhoa. ³ Iniko yaaamu iniko iya harisi ado do kiyara islaye aneja kiyaishlaye. ⁴ Ina loe sagunu hhahhababini mara naaa kunafirini sara slahhati harimisuki sa kwadi yaaane. ⁵ Heti iya tiitibasla ado kara kara faririta iniko tlatlezo kuna tiitisiri ina kiloini ti dadiroli ma nunku batsi ina loe dirotina ara slaa ma ko lalaa. ⁶ Dosi wisa hhabani Tito kwaale hheesi ini ansini yanduku huba ti buutali gimbaki ta hhoa rawawasi. ⁷ Iniko hungura konta naa ti kila gamuli dosi sudimei iniko hungura konta naaa ti aara ki ko hhoali. ⁸ Oimu heti ado uurukobasla iniko oimu heti sapimira hhoa ta slaa ma woki sa qomaitisa a hhehha ta hira wakina. ⁹ Iniko khuuta hhoa ta dadiro woro Yesu Kristo kama kaale hindaqa rimo sa hunguraa aale naragumusimo iniko aara ti naragu woso endee wo niki hindaqarimo hhehhi. ¹⁰ Ti aaraki sunuharisi gimbaini ko hunu iisi kwari waki kwafusi aansiteiba sli iisiru aara iniko ailalauti iisira. ¹¹ Hinko buutisaki ado takara wani na hhehho a magi taiisira ma laka anaislawute huba ti bu utali ado kara islawute. ¹² Iniko hhehha konta taiisiru aaraki aara ko hhoo ko yaaani uuru liqariti rawa ti todo kiko ni hiru siyo rawa ki koni basla hiru. ¹³ Iniko yanduku sagakobasla iniko wakina lii slaya sla wiru tsini a hunguraasle lai slawuta awaqaa i iniko litlehhi liqona. ¹⁴ Nauumu woki ko siwa ta hinko kunu iisi sa todo kaslaa te heti nadosi mainiko na uumu woini liislay iisa gama rokinini iniko liwanti qoma. ¹⁵ He adodo takara tsaqani ini kokoma naaa iyakoniba sla gamu woko kwa meti ainle kokoma taninina iyakonibasla gamu kiyaslaa. ¹⁶ Iniko lakanaamisi lalaa taqasiti waay munli ko Titoli muna wodo loloo ko magi ta tlaamuta iniko kakomu sa hunguraa. ¹⁷ Iniko saga kobasla kiyailaohho firoro iniko iya kono magi safiroso iya khay diro kini ini loimo. ¹⁸ Ono yaabani diwaki aini dawaumo iniko tokodumbabini ti kwadi ko kanisali sa yandu wosi ti hhaba aaremo. ¹⁹ To do ti kobasla iniko kwaelehhe an makanisa khotsakaymu aandaa sage gera yamu wakiwakina gimba mba ki ko hhoa he sa hhoa ta da diro ini loimo a hhehha rao ta iisa. ²⁰ Mamawani islawamu iniko woko kiska a lalalamikirukawu saandaa sa hhoa ati iniko kagegerimani. ²¹ Hubimoni khuuru iisiru ta mure siyo to pande ta dadiroli iniko pande tahirali. ²² Kara yaaabimani dawaumo woko diwaki a inaa ono pinamoni mara naaa ono arani hhehha kono sa yandu woko hinko tle magi kono neja sa tihema ko dadiri kiko waay wakini. ²³ Sa tsabiru ko Tito ini kunara indeewi yandumusay endeewi sa hungura ado ti haay watini kiyaaabini na makanisa ko mre ti Kristoli. ²⁴ Hinko salaqamaki slaama wakini ma lalalqanta ti makanisali iniko saisiru woro sa hunguraa.

Chapter 9

¹ Harimisu sa kwadi kwayaaane ta hhoa neja diroi hunsu tsaqamu. ² Khuu hungura hhehha rokinini ko kunaaiisimu ti hira ko Makedoniali siya hhabu iniko Akaya ini tlehhi ini buutu tagu kwariwodo kwa fusi hhe hharokini sukunu harisi munai nawai iisiru. ³ Hinko iniyaabu dawai iniko dara aamo woro sahungura mare kitlehhi hhatku laka ono slawute ini buutu ado do kara oo laka. ⁴ Laka hiru woko ko Makedonia liya khay diwaki aana lunku slay ana buutali wa nteibasla laka ana arimoni heti hhabobasla waka sa hungura iniko iya tihi neja ti dirokini. ⁵ Dosi aarimu aale uuru hhaba sa dawai hiya khay dirokini iisiru aara takahhe sa gumu ka hhabite he dosi wanti ini ko li tlehhi ni buutu ado hhoa ado gamu ko

basla to kwa uures. ⁶ Waway na heki hi kodahamisu tanina buunu taninina woko ko dahamisi sara paaru ko hhoa buun hhoa. ⁷ Hinko kila koqo liarisi ado kiri pangini ti muna wosi mare kiharisi ara slahhaume awu lo ko uuruesi iniko la iyaslaati kodo koharimamisa ara kwaar. ⁸ Lalaa islawutu rogiro kila hhoa sa hungura iniko kila siwa ti gibaba tuki laisla wuta slawiru tuku kaslaate hetlehiti lusunkurogi ti la aara kohhoi. ⁹ Ado takare tsaqani ini pasa hindaqarumaroso loko batsa naragu tsabaroso liibiti paka lanko. ¹⁰ Ini koharimamiso sa pisakaro sa slaama a mkati sa aago harisi marogini pisakaro roki sa dahamisu ini rogiro buuru ko tsaba dirokini. ¹¹ Kunu hindaqarutisi sakila do iniko laislawuta latlehiti kunu hhoo heti iyahubiti naamisu ti lalaali ara dirotini hara. ¹² Sa iisiru harimisuku siyo to nangumisiti slaaru ko kwadi kwa yaaane ma kara rogaginti ti aaremo naaa ko naamisu ko lalaa. ¹³ Iniko sapimiru wokini ma lunku yaaa sa hrimisuku ma adiresita lalaa ara tlaame ara hhoa rokini ta gibaba ta Kristo adiresi ta lalaa ara hhoa ta dira rokini diroini ara ti kila koqo. ¹⁴ Kunu ila laumamiti firina sa hungura dosoiimisiya sa hhoa ta dadiri ta lalaa ta wara rawa wakini. ¹⁵ Naamisu li tlehiti ti lalaa li sa hhoaroso taka hhahhababini basla.

Chapter 10

¹ Ana Paulo loimo sunu hhahhabimu ara tsaqumiti ta Kristo ana atsaqumiti siwa bere pandaro kini wara iniko ti hema komu dirokini siwa bere siwa sigeli wara ahunguraa. ² Unu firarimu hungura iniko siwa bere wara diwaki ahungura slaamabasla latihi ara yaaarawi ana loimo iniko wawumami slaamu la tihi siwa kara kwaqa difimu kowawa mamisa iniko ibimamitani ara do taslaqwa. ³ Iniko kama kokhotsatsimani ti slaqwali unu difafimanabasla wita saslaqwa. ⁴ Iniko gamama katumiyayimaqwatla ta slaqwa ko basla iniko komabasla uuru ko lalaa ko linga lohay babatsi kabisagimba kohhomamisa. ⁵ Ma lingagi tani togo ta uuru tu nguna wara tlemamisli rawa amqama ko lalaa aiisimani ana ohani kila waway ti gusa ta Kristoli. ⁶ Slawima hheesa ta difita kila aara ko gusa komibasla magusaroki dokiniri tlehhi ini buutu. ⁷ Ilakhumisi todo tapoa pandaro kini bere awanahaha na woko iniko ini ko Kikristo ma lunehoresi ini loimo iniko ado kiriwani ko Kikristoko dosi adaasle dosi warani. ⁸ Iniko kama lundaraaamu ta nimina neja hungura uuru woro iniko dadiro iyaharisi sa andaa lunku tlehhe hungura siyo lunku lingi mure arabasla. ⁹ Slaamasla isi lipooto iniko unu awanahati hungura ara gamamari. ¹⁰ Iniko hira wakina aoina gamamara ta dihhi uuru kontu iniko slaqwali ini uuru konabasla aaaremo wasi faginaaba likiitamisi. ¹¹ Hira kodoso litsahhiri iniko todo kaowaimani a taratasi siwa ka sigeliwara sawa a todo kaiisiman siwa kahaqi warani. ¹² Hautana basla ara sige neja lubu kurunkurani anda loe awu lu qomaitisani anda loe awu lu qomaitisani anda loe akwadi iniko kunu dumbabima ina loe iniko bere unu qomaitimisiri ina kiloini kila koqo woini konaabasla hakiri. ¹³ Andaa kama sodi unu daraaamana basal lae tsootani digima iniko doso iisani to waay digima iniko lalaa tusunkuna pimini andaa digima kodadaha sigeli ado kokini do kiri wani. ¹⁴ Iniko sunkuna rogiro basla anda kila tini tusunkuna dahani hunguraa aale kunu tlatleso daha sigeli ada kwakini sa aaremo ko Kristo. ¹⁵ Una daraaamani basla digimafusa sa yandu ko wakina bada laro iisimani ado yaaru wokini ado kirwanti iniko lohay woro ko yandu koe tlakhesi neja kahha way digimali loi. ¹⁶ Iisimani sa heti iniko laislawani hhaba aaremo kama ti Mikoali rawawakini unuda raaamanaba sa yandu tokoiisa sini ti lohay wokoli. ¹⁷ "Iniko woko tunkudaraaama lu daraaani ti dadiroli. ¹⁸ Iniko kodebasla tunku yaaaani ini limo tokoyaaa aani iniko dodo to kwa yaaani na dadiro.

Chapter 11

¹ Uneakhomisi iniko huneaaatlimesita a ana ti waka tane tlali iniko tsaba une aatlesitaaa ana. ² Iniko ko eslomu koma a hungura e tlomu komu a lalaa sahungura ale sungunahabu hungura ti harusi ta hhawala wokoli ahabu suna hubu hungura ara ti Kristo ado bikra ta hhoo. ³ Iniko tlaaamu iniko a do waka ado desu dokira Eva awana ha sa kwetseemawasi wawa woki ko islay tokohhamisi sigeli togimba dahha ta tsaba a ta hhoo ti Kristo ka. ⁴ Iniko sa slangasa hiru woko iniki yakhay niki Yesu tsabini woko slangasi yabasla a kodo tu sunguna hhabani awu slangasa naka ila ohote muna woko slangasi ya basla ako kwa ila owohote awu slangasa iniko naka ila aara woko slangasi yambasa ako kwa ila ohote na ka kikihhisite aaremo waki ta booo ini buutu. ⁵ Iniko wawamamisi ana kwade basla ko hhaku ti kwade ti kiowaini yaabutay kohhoo. ⁶ Iniko kama ana tiki ya tsahhatasi basla ti hhaba gimballi bala wasi ti maqama li tiki doli a ti aaremol tu ko iisimani he ti sa poa rokoni. ⁷ Ma atlakwe iisimi sa tlaamiri ana loimo ma hungura lunku wara tlesi? Iniko a hhobu ara hhoa aaremo ko lalaa dirokini. ⁸ Atlesi makanisa waka saila oha iisoti diroina iniko la islawu harisa sa hunguraa. ⁹ Siwa kawarani a hungura ati slaaru li wara waawaqabasla woko iniko gamamari ta buutisi na dawa ta khawatu ta ti Makedonia dahha ti kila gamuli unutlahha ana loimo tlehhi ta hubay diro kini panda khuu doso isa. ¹⁰ Bere ado ta Kristo to ta waay wii wara tali tali unu dumbabimu diro taeqabisiyabasla ti yamu ko Akayali. ¹¹ Soay? Sagako kunu slaamibsla? Lalaa khuutu una sla. ¹² Iniko todo kaiisasimu aiisimu qoro aiisimu iniko laisla wa tlalhasa lohay ta kwadi kohhiha arima lohay ado kodo yamu kara warani ti todo loloi tunkuru da raaamaa. ¹³ Iniko hira wadi ya aabulay ko lama ako yandumamita ko awa na hamusay unu fokitimisiri ina kiloini ado yaabutay ko Kristo. ¹⁴ Heti etlokhoomisitabasla iniko kama shetanimu unu fokiti mamisi iniwaki ado malaiko pisaru. ¹⁵ Heti kontabasla e tlokhoa ta adiri ado yandumusay wasi ma unu fokitima miri ina kiloini ado yandumusay ko tsaba egadoro ini tlehiti ado aaremo waini ado tiki tlaibasla. ¹⁶ Hhahhabima kara mare kiwani hiru woko kowawawamonisa ana netlimusay iniko bere laiisinta iila ohote ana ado netlimusay malaislawu lu ndumbima ta ninina. ¹⁷ Todo kahhahhabimu lali lunku yaaamu sa dara aaru kwa hukumini basla na dadiro iniko gimbamamisi ado netlimusay. ¹⁸ Iniko ira na unu daraaaaana ado sla qwa unu daraaamu qoro. ¹⁹ Iniko ahubite ara kwaar a netlimusay hungura loe konta hhoa. ²⁰ Iniko kunu bubini na hira bere

loko eslakhi ti yaaabali iisini dehho ti dirokini bere lihungra iisini sa sininiisaroso bere luqasi waaa ileli awu bere lunku difu pandaduli.²¹ Hhabu ara murero iniko andaa aale wraraani neja dosoiisa kahha bere woko lundaraani gimbamamisi ado netlimusay ana sle unu daraaama.²² Maina Wayahudiko andasle qoro dosi ma ina Waisraeliko? Anasle qoro dosi maina laqwalima ko Abrahamu ko? Ana asle qoro dosi.²³ Maina yandumusay ko Kristoko? Hhahhabimu ado tikiyae tso oto na hakiri rii ana na neja ana tle hhti kama ti yandu kwakha lai neja sigeli neja tlehhta tsegali ti difitali fusa pimiru ti slaslaymu a tlakwe naaa ta qwaaara.²⁴ Tati Wayahudi dahha aila oho mara koani difita aroba ini batsa waki.²⁵ Mara tamu kiya difu ara hhara mara waki kiya khobu ara tleeee mara tamu abaaamu ti melaka ana iisimu amasi atlehemi ti aara ko pooli.²⁶ Ana tlehhti ti khotsu ko dia adi ti tlakwe ta wamera ti tlakwe ta fisi say ti tlakwe tatiita ti hira wi loa ti tlakwe ta tiita ti hir ako hhaperia ti tlakwe tamaay ti tlakwe ta qongori ti tlakwe ta bahari ti tlakwe tatiita ti dawai ta lamuta.²⁷ Ana tlehhti ti yandu kwa lai ati hota ko khalaaii ti amasi konaii ko qata kobasla ti qwari a wakha mara naaa ti tsegali ti tsaqwa ara slaay.²⁸ Sige a gam woko ta fimisu wosni ko kila bala i rawa wii talaameri sa maknisa.²⁹ Miya kwa warai ana awarai basla? miya na iisini woko hua tlakweli ana tsitsi aabasla waay li? ³⁰ Bere uuru ludaraaaaamu unu dare aama sado ta laqama waraamawii.³¹ Lalaa a tata ko dadiro Yesu ini iniko toko diremamisi paka la nko khuu iniko ana awana hahata basla.³² Hadi Dameski dadiro ko mkoa bira ko hhapa loimo Areta iyaale gaiiaay mji ko Dameski ma likioho.³³ Iniko kiyaqasi ti kapuli ara ti dirisla hara ara ti uku ta na ka baaamu ti dabai wasa.

Chapter 12

¹ Iniko uuru lundaraaamu inikko hhaku takarogagini naisi iniko panda khuu ti ari male apoisa ta ti dadiro dahha.² Okhuu hiru woko ti Kristoli iniko kwara miba tsigahha kwa fusiri iniko iyati slaqwali ana khuabasla lalaa khuutu kwadafiti rawali ti dawuri ko tami.³ Khuu hirutku bere ti slaqwali awu fendi ta slaqwali ana khua basla lalaa khuuta.⁴ Kwahubu ara rawa paka ti lalaa nikiakhasi aaremo ko hhoo neja sa hiru woko hhaba.⁵ Sahiru endee woso ado heki unu daraamu iniko sa ana loimo unu dara aama basla iniko sa waraamawii.⁶ Bere slaamu lundaraamu iniko mare kiwani woko kiwawumisi neja ta heti kuliko ta poa waay wii awu likiakhosi diro dahha.⁷ Unu draaama basla qoro sa heti poisa ta slanqas taetlokhoo hinko kiyakhayabasla na qupita leqewi ta qasi waay sla qwari hiru kosle tani kiyaqwatla ana mare kafokiti la tlehhti daraaamo koma.⁸ Mara tamu siwahhabu dadiro heti ma ini laka batsa diroa.⁹ Nisikihhaba na inisle hhoari ini buuta sa ku iniko koo iniko islawumu ko Kristo liislay ibita rawawii.¹⁰ Iniko buuta sa Kristo ti waraa amlti ti ooslili ti e kihhi mali ti ara netoli ti slahhaameli iniko siwa kati waraamali wari ma uuru koma.¹¹ Ana ana tlehhti netlemusay hungura iya uuresite sa heti iniko la ka kuna dumbi ahunguraa ini ko komiba tuku sakwasi tikiowa yaabutay kohhoo kama ana ka qamukobasla.¹² Laqaru ko ko tsaba ko yaaabutay iya tlehhti tlaaa wakini ara kikihhisa laqaru aetloka khoo agibaba tadiyani.¹³ Sami kunaale ko mu himu nku bira kuliko masanisa ta meti iniko aalehubako basla dirokini? Mare kama wule sa dakweti.¹⁴ Ilakhumisi ana tayarili wari khahimua dirokini mata tatamu tlehhta bsal hubay dkiro kini inikoslaamabasla qamu wokini unusla hungura ini ko daqay kislaiya basla qasa gam sa garu iniko garu kislai liqasiri gamusa haay waini.¹⁵ Kwaamu neja iisiru na lisiki yaabu sa slaqo wakini bere unaslaa neja kislai likisla ta ninina? ¹⁶ Iniko ado kiri wanti kunara baiibasla hubay hubay hunguraa iniko ana ki hhooo neja ana nakodo kwa hungura oho ana tlehhti iniko kwa sla wini ara lama.¹⁷ Ma ahubi saisiru tsiisa sa woko kwa yaaabu dirokini? ¹⁸ Siwahhabu Tito khayimu dirokini a yaaabu dawai waka diwaki aini ma sunkuna iisini iini iisa hungura? Kwani akhotsi mani basle afaamo rodo loo loi akhotsima nibasle ti degero wadi loo loi? ¹⁹ Ointaa ti siwa ti tuki ana tlehhi tani unuiimamisani andaa loe dirokini? Panda ta lalaali ati Kristoli aali awiima kila qamao saeaatlesa hunguraa.²⁰ Iniko tlaamutu iniko islaawuta lislawataabsa ana ado kara ebuhhunte tlaaamutu iniko fana litlehhi gimba liwani e tlomu ebaharu ko qupita hhehha ta iniwaki lama qupita a nanaqamo.²¹ Tlaame komu iniko kakii kara lalaa rii islawutu liki tlaaamutisi pandarokini tlaaamutu iniko kiisla likislahhaasi na wakina iniko kwa tlakwe iisine kahhata hinko akwadi kwa ki iiri bsla sa khaanslao a biaa a aaremo ko hhehha kiiisiasine.

Chapter 13

¹ Heli mara tatamu iniko a kha khawu dirokini kila sitakiru slaunti laka tlehhe na yaaru koro ohumusay njadi awu tamu.² Ahhabu sakwa kwa tlakwe iisine takahha ati wakinai sle slome siwa katasi wari mara some siwa katasi wari mara ta njadi hhahhabimu kara kakhawi kara sunu kikihhisi.³ Sunu hhahhabimu hungura heti iniko dabahita sindiru iniko Kristo hhahhabini ara diro hara ini waraamusimo ko basla tidi rokini iniko ini uuru kono waay wakini.⁴ Iniko kwaethuhhumisi ti waree mali iniko wani slafu ara uuru ko lalaa iniko andaasle qoro wawararaani waay wosi iniko hota aini ara uuru ko lalaa tidiroki.⁵ Unu yuute hunguraa kilokini lainta kawa ntaa ti yaaruli unu piminte hura loe tsatsahhanta abasle iniko Yesu Kristo wani way wakini? Ini wani bere ado sunkuna laqani basla.⁶ Komu tihema iniko hunguraa tsahhataa iniko andaa kuna sii basla.⁷ Hinko firimati lalaali mare kaislawule iisiru gamu woko kotlaku firimasla iniko andaa lapoa ni afusani warahha iniko firimu inikolaislawata iisiru gamu kohhoo iniko islawani lapoani ana slanqatani warahha.⁸ Iniko andaa islawanabasla iisru gamu woko fokita a tsaba iniko sato tsaba.⁹ Iniko kwaamani siwa kawaraamali warani hungraasla kawa uuru kote firimani kara iniko laislawata lunkuiisi abuute.¹⁰ Atsaqamu gimbabati siwa kasigeli wari ahungura iniko siwa kadiwaki wara ahunguraa slaama basla lunsu la qama dihhay hunguraa slaamabasla laiisimu uuru tisikiyaharisi na dadiro ana lutlehhe siyo lulingi birali.¹¹ Ma dawai ta haay hhawate kokotikay iyakwaane iisine yandu sa ki iisa lunsunku harisi mana i unuru yaaaante hungura loe laibita ti hhoali a lalaa ta slaama a

Chapter 1

hhoa tlehthiti diwaki aanda. ¹² Unutsahhimisi te akila koqo ara humbamita kohhoo. ¹³ Kwayaaane tuku kunaetsahhimamisi. ¹⁴ Hhoa ta dadiro Yesu Kristo hhoa ta lalaa ara slahha ko mana tahhoo lidiwaka wanti a hungura tuku.

Galatians

Chapter 1

¹ Ana Paulo yaaabutay ana yaaabutay kowati hiradahhakobasl. A tiri hiru haribsl ini atiri Yesu Kristo har lalaa tata ta slafisiti ti kwad kwa fakiiyei. ² Diwakii a dawai slome a ana skatsaqaqamdoo ko lalaa. ³ Hhoa liwant deroki a hhoa ta elalaa tata woro a dadiro Yesu Kristo. ⁴ Tukunaharisi iniwak sa tlakwe ror mali andaa bats ti siwa ta tlakwekaa sa slaamawas lalaa a tata. ⁵ Dirosi litlehhit hoa sa lanko a lanko. ⁶ Anetlohho tiba getsimitaa tsige ti ingili la hatlali. Anetlohho tiba qetsimita sigeli ti dirosilo to kowa oo ara hhoa ta Kristo. ⁷ Injili wakaa hhak ini ko hira wakina wanaa tukuiisasini ungura tlakwe litlaaana lifoki tisiya injili ta Kristo. ⁸ Iniko litlehhit andaa a malaika kwa dauti dahhaa tsabiman dirokin injili patlitiha todi ka tsabiman dirokin loko lausi. ⁹ A do rod ka oana tlatlesoli hinko oim kara, bere ado wan hiru lusukutsabin dirokin injili ta hatlaa atod ka ilaohotee lokolausi. ¹⁰ Hinko doti hhamis tsahhaa ta hira a lalaa? Hamisi kwaaru owini hira? Bere ado roga gim warahh li kwaana hira ana botsimo ko batl ko Kristo. ¹¹ Dawai tlaam ungura la tsahhataa injili ka tsabimi iyati hira dahhatabasl. ¹² A ilaohibasl ti hiru koa nini a kwaamibasl niki tlehthiti ti poisa ta Yes ka diroi. ¹³ A ile akhasite hota wii ko aluu ti dini ta kiyadidili dori ka e kihhima kom ko dihh sa kanis ata lalaa dikiisa. ¹⁴ A ile dini ta kiyahudi khuu neja sa dawai ri naaa. A ile magisi neja sa tsita kon tata. ¹⁵ Ini lalaa iyakwaant mikielehh ana ti guraa ko iyo ka kiyao ana hara hhoa ros. ¹⁶ Losoe pois na wos lo tsabimi ini na hira wad ko hhapapu. Ini a dabahibasl gimbaslaqwa a tsere. ¹⁷ A tsaaamibasl Yerusalemu khua ti kwad kwa yaaabutay ana ka kahhi. Ini a karabuni khuu naka kii dameskili. ¹⁸ Kwaraa tam kiyafusiri a tsaaam Yerusalemu khwa Kefa arkhotsukaimu. A ibititan baluu miba koan. ¹⁹ Ini aari yaaabubai wakinaa a to Yakobo ari dawainio ko Dadiro. ²⁰ Khuumi pandaa ta lalaali awanahatabasl ti tod ka tsaqami sa unguraa. ²¹ Ma nakahaut hara hhape ta sham a kilikia. ²² A poibas hara ila ti makinisa ta Uyahudili tod ta Kristo li want. ²³ Ini iyatoakhamimisiye ini iyaileekihhima harisi hinko tsababin hhoa takailehingi. ²⁴ Iya lalaa diremimisiye sa ana.

Chapter 2

¹ Kwara mibaa tsigahha kiyafusiyei akara Yerusalemu khuu diwakii a Barnaba. Tito slee owahub diwaki ha ana. ² A haut sa lalaa unapoisiti diroi biba lahaut, a gasa panda roini injili ka tsabini sa hira hhapapu. Ini a gimbus ara e tsagaa sa kwad tikiyaoiin iyahhape oyige. A dosi iisi la tsaha afeemimitibasl. ³ Ini Tito slee kwa diwakii waran ga ana kwa Myunani kwa uures li tsatikay. ⁴ Gimbak iyatiiti sadawi ta lama kwa khaayo hara gabitinu iyamamahamisu kaya andaa dor kar wana ti Yesuli Kristoli iyaslaane andaa hikubotsaii iisini ko sheria. ⁵ Unabatsanibasl la inaagusan siwa wakii sa injili ta tsaba li met lifokitabasl dirokin. ⁶ Ini kwad kuwaoinye inaa hhapa loee gam hhak kiyahubiya diroi gam kuyaiisisine gamhha kiyakont diroii lalaa yaaantabasl e lehthita kwa hira. ⁷ Ini nikiarine kiryaaan injiri tsabiru sakwa kwa tsatikayeibasl. Ado Petro laka litsabili injilii sa kwa tsatikaye. ⁸ In lalaa iyayandu ti waay Petroli yaaabuta sa kwad kwa tsatikaye mikiyandut waay diroi sa hira ko hhapapu. ⁹ Siwa ta Yakobo Yohana tikiyatsahha iya kanisa tlehhiye. Iyakhuye hhoa tisikayaharisi ana kunailaoho diwaki ana a Barnaba. Iyadosu sirie ala ti hira ko hhapapu khuan sa ianaa slee li ti kwad khuiya kwatsatikaye. ¹⁰ Kara kwana tlaa andaa la ehoresan naragusay. Ana slee a kwaam la yadnus ii sim. ¹¹ Kefa kiyakhay antikiokia uwaatlank pooli sa ini iyaile e dakusi. ¹² Kiyakahhiyei khaymu hira wkian ti Yakobo ka kefa iyaaagigine diwaki ha hira ko hhapap. Ini hira wak kiyakhaei iyamay nikihaut ti hiraa hhapapu ka iyatlaamut hira kwa tsati tlaie. ¹³ Ini Wayahudi wakinaa slee unaerogie sa amat diwaki ha kefa egsoros Barnaba slee kwarlub na lama roini. ¹⁴ Ini kaarimi gugusinaabasl injili ta tsaba sowahhab kefa panda roin slome. Bere lingrua Wayahudi hotawakini kohira pihapap, hotawakin ko Wayahudi ko basl, so ayii hira ko hhapapu uurumamisita li hotiya hotaa ko Wayahudi? ¹⁵ Andaa hiraa Wayahudi tukunala gwad, hiraa hhapap ko basl ko za dhambi. ¹⁶ Tsahhi hhak tosokofarariti hhoa hara aaremoko sheria. Ini sikifararit hhoa hara munai wain ti waay Yesu Kristo husukofar hhoa ti dirosili Kristo ti sheriali ko basl. Hara ti sheria slaqwahhak tasakafar hhoa. ¹⁷ Ini bere lalaa dabahitan harafan ti waay Kristoli andaa slee ti dhambi waran. Mahamisan? Kristo kuwaiisini botsimo ko dhambi doi ko basl. ¹⁸ Bere ado arpaaru wi litlehthiti nasheria boisa ka ilebatsi unulaqwam ana loo ansheria qwetis. ¹⁹ Hara ti sheria ka gwaa hinkoo kislal la hot sa lalaa. ²⁰ Kiyatluhhumis diwaki ha Kristo ana dobal bahota tim ini Kristo na hotatim waay diroili, hotaa kihotatim slaqwa rii hotatim hara hhoa ti nu ko lalaali tikiyaslaa nukunuharis sa ana. ²¹ Sisiabasl hhoa ta lalaa ber ado hhoa iyawant hara ti sheria Kristo laka iyatogwaa.

Chapter 3

¹ Wagalatia netlimusay ila tlak mi na unga lingit Yesu Kristo kuualagwanisla kuwaetluluhhumis panda ta ilaa wakinili. ² Ana slaam la to tsahhahe diroinia, a meleli ilaoyote muna hara sheria ko hara tod ka akhasite? ³ Unguraa netlimusay ko dotili? A tlatlesite hara muna la egasitaa hara slaqwa? ⁴ A to ekihhina slaytei sa gimbambarodi naa? ⁵ Ini mele ko muna harimamisa sa hunguraa li hambut handu ko uru ti dirokinili iisasini hara handu ko sheria ha ko akhas diwaki ha

arkhuuma. ⁶ Abrahamu iyallalaa iimbi nokorofar iniko hhoo. ⁷ Hara dorod tsahhei kiwad kwaiimbiye haay ko Abraham. ⁸ Tsaqaru iyaehhob lalaa laka hira ko hhapapu likirifar ko hhoo hara afaamoo ta arfari. Injili kati Abrahamuli tlatlesi hhaba dirogili hhahpapu slome sikhahhabin. ⁹ Sa maqa kwad slome ko arkhuumakomaa liki e hhob diwakili ha Abrahamu kwa ile arkhumu koni. ¹⁰ Kwad ko handu ko sheria arpaama ti laoli wanaa sa gam takatsaqanikowalausi hiru hoduku naohiyebasl ha gamamaa slome takatsaqan ti tsaqaru ko sheiali laka iisini slome. ¹¹ Hinko pooti pong lalaa arfaritabasl hhoa kama wak hara sheira sa gam hiru ko hhoa hoti arkhuumali. ¹² Sheria iyatiarkhuuma dahhatasl iniko koisasima gam ko sheira ini hoti ti sheriali. ¹³ Handaa kunaal fadaqa ti lao ta sheria ka na Kristo sa gam tukunaile laus andaa ka tsagan ti tsagnli tokwaetluhhumis ti khaimoli rawakhamoli kuwalaus. ¹⁴ Arkhuuma woin ini ko lislawinaa hoo ta ti Ibrahimuliwanti li tlahhit uyakhaut sa hira ko hhapap hara ti Kristo Yesusa la aslawan ilaoh hhoa hara muna aabak. ¹⁵ Yaray gimbamamis hara gimba ko hira kama siwa rodi sle ta lao aagisa ta hira ta ka gasi ta boo hhak kuwaa slay hheritia au roduru. ¹⁶ Hinko saqaru iyao ti Ibrahimuli ha laqwali ma wos. Oinabasl ti laqwalima wag ko Kristo. ¹⁷ Hinko oimiya sheria ta khaut kwaraa 430 amqako batsitabasl ta aluu ta kaqas na lalaa. ¹⁸ Laka bere alime iyakhaut hara ti afaamo ta sheria laka kara akhauitbasl hara amo ta arkhuuma. Ini ko lalaa iyatoharisit sa Ibrahimu hara afaamo ta hhoo. ¹⁹ Sami hinko sheria laka bats? Kararogi sa saku paka laqwahima o Ibrahimu liyakhay sa kwad tisikiya ile hhabi ayoinili sheira ka ile qas ta uru hara ti malaika hara daba ko arslahha. ²⁰ Hinko arslahha hubitabasl hiru wak iniko lalaa ini wak kilos. ²¹ Hinko sheria pa sloli wantaa ha ihaba ta lalaa? Do si wantabasl, iniko bere ado sheria taka ile haris iyauru kont ta slafima huba hhoa laka ka haris hara ti sheria. ²² Ini ko maqa tsaqaru nikitseg gimbamba slome ti aaremo kwo tlakwili tlakweli. alfataqa hara ti Yesu Kristo la slawanti kwad ko imbanili. ²³ Ini ka kahhane Kristo imba kunaitseg ti sheriali paka la tsahhat mi arpaant. ²⁴ Dosi sheria na ie tlembeint paka Kristo niki yakhay ma tiba husukunfari hhoa ta arkhuuma wor. ²⁵ Hinko arkhumu inakhay haraqisaliwa ranabasl kara. ²⁶ Sa hunguraa slome haay ko lalaa hara ti arkhuuma ta Kristo Yesu. ²⁷ Slome tuanhubats ti Kristoli kun oho na Kristo. ²⁸ Myahudi hhak, Myunani Bitsimo ko poo, hawatimo hatihare sa hunguraa na wak ti Kristo Yesuli. ²⁹ Bere hunguraa na Kristo hinko na laqwali ma ko Ibrahimu alimusay sa arkhuuma.

Chapter 4

¹ Oimiya kama ka nu na do batsimo kama gama slome kidirosili want. ² Ini to gaqamusimo ko alimusay sa siwa rod ta qasi na wi wos tata wose. ³ Andaa sle kakahhane ko ninak kunaile ohin ti botsimaili ko tlatleso ko fitsima. ⁴ Ini siwa lo kiyadahat lalaa nikiyaabit nu wose to kwala qwal na hatihare ti sheriali. ⁵ Iyados isit likilifataq kwad kwa ti sheriali wane li ilaohan ado haay. ⁶ Hunguraa hinko haay lalaa nikiyayaabit muna ko nu wos ti waay munai watinili muna tokooain Abba tata. ⁷ Sa do ku botsimo kobasl kara ini nu bere nu ku sle alimusay hara ti lalaa. ⁸ Kama ka ile kahhatei lalaa tsahha aile botsimusay ko kwad kawa lalaeri ko basl tuk. ⁹ Ini hinko doti lalaa akhuuta ungraa sle kuna tsahha na lalaa, sami kara kihuta hara ti yamu wad ko tlatleso kotlaku slaantaa la kara botsimai tlehhtaa. ¹⁰ Ohalinta taboo baluu wad hhoo slehhtetiitao siwa ha kwaraa, tlaamut sa hunguraa. ¹¹ Tlaamut sa e kihhima woqa ko hhak. ¹² Unfrim yaray la tlahhtaa ado ana. Ado dor kartlehh ana ado hunguraa siyaedakusitei basl. ¹³ Ini kokhuta sa gamu we mamaari ta slagwaa tsabim injili dirokini tlatlesoli. ¹⁴ Kama slagwa ri tukunagas ti warahhali iyahheritabasl lisiitaa mi ko iyailaohote ado malaika ko lalaa na Kristo Yesulo. ¹⁵ Hinko nahalo kwaaruu wokin? ararimdirokin laka latuuntaa ila wakin liyaharisitaa sa ana. ¹⁶ Hinko doti atlehhit kitlak sa hunguraa sa gam sukuhhahhbi tsaba tsoba? ¹⁷ Kun dabahuhit neja in hara hhoakobasl. Tlaana lukunpaslimis unguraa ha ana la inaa gusitaa. ¹⁸ Ta hhoebasl neja sa lanko sa tlakwe ini sa to siwakobasl kadiwar ha hunguraa. ¹⁹ Haay wii korunak tlahhaame arim sa unguraa sa Kristoli tlehhit waay dirokirili. ²⁰ A slaam la kiwak war ha unguraa haqii, hinko la fokitis afoo rii sa unguraa untlaamut. ²¹ Sihhabite Unguraa koslaama lati sheria wantaa. Akhamisitaasle sheria mioint? ²² Ini ko katsagan Abrahamu iyahaay kon njad ko hhawatee wak ko harerod ta botsitaoo woko ko harerod ta batsitakobasl. ²³ Kama dosii kod ko botsitaoo kowatolaqwal hara slaqwa kilos iniko kod kobotsitaukobasl kowalaqwal sa arkhuuma. ²⁴ Gimbambati kaisay hhaba hara ti tikai wak kunslaqaasaa hara lao agisa njad. Wak iyadanda ko sinai dahhat iyataqwalit haay botsimusi he na hajiri. ²⁵ Hajiri na danda ko sinai ko Arabunili war, kunslaqasiya ha Yerusalemu ta hinko botsimoo diwaki ha haay was. ²⁶ Yerusalemu ta poa he na iyo ros. ²⁷ Ka tsagan ini ko kwaami ki hati hare ta laqwalitibasla afo waratlesi la tsotosoot hara kwaaara kita etsahhatibsl la qwalima ko naaa haay ko kwad kwa la qwaliyeabasl. Naaa neja ta tod ta hhawata kom. ²⁸ Hinko hunguraa ado Isaka haay ko arkhumu. ²⁹ Tokowa siwa rod laqwal iyaekihhima haris sa kod tokowalaqwal hara muna. Hinko na qoro dorod. ³⁰ Tsaqaru mioin? Batsei hare ta botsitaoo ha nu wos ko hhawata. Ini ko nu botsitaoo alinabasl ha nu botsitaokobasl. ³¹ Yaray andaa haay botsitaokobasi, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa, bali ni wa mwanamke huru.

Chapter 5

¹ Ini ko Kristo iyaharis hhoa la tlehhtan kohhoo. hinko qado boee mare lakunslay kara ti botsimaili. ² Khuumei ana Paulo sunhhahhabin bere la tsatikautaa Kristo oslawtaabasl hara afaamo slome. ³ Kara arim hhawatimmo kwa tsatikay koslaa li isin gus sheria slome. ⁴ Kunpatlis sigeli na Kristo kwad slome tisikifararit hhoa ti sheriadi aehouttee sigeli ha hhoa. ⁵ Ini ko hara ti afaamo ta muna arkhuuma wor gado goaa baqamitan hara hhoa. ⁶ Ti Yesu Krisoto tsati ha tsatikobasl gam hhak ko war. Hara ti arkhuuma kilosi na yandumait handu ko slaaru ko gamko hhoo. ⁷ A ile feemimitee ta boo miya nukunatlahhas la gusitaabasl tsaba. ⁸ Gimbaba ado isiisima iyadiros dahhatabasl ko ungara ooomimi hunguraa. ⁹

Mahhaama tanina lingagiti kidonge taku.¹⁰ Yaaaru komu a hungura ti dadiroli iniko wamunisi ta a basla ara afaamo waka kodi ko ungura hhumisi gegera hukumuwoso iniwaki woko.¹¹ Dawai bere panda khukhuu tsabiru kamu uutisa soaay kahha kirinetini? Sagimbasi todi iniko hhoo tara neto taislahiy linga.¹² Slaamawii iniko kwadi koina ara qaqa tatimaa tatlakwi unutulupitiri ina loe.¹³ Kuna oo oo hungure dawai ti hhoali mare kaiisinte hhoa rokini ado lohay ti slaqwali iniko saslaama lunsu harimimisita hungura a hungura.¹⁴ Iniko aremo tuku ini buutiri ti koamuuuti sa waki naheti paka loslaati mari afiwogo ado kulomo.¹⁵ Iniko bere lunkikihhita lu aagita unu ila khumisite iniko mare luli ngi ta hungura loe.¹⁶ Oimu khotsime ara muna qoro abuutisitaabasla hhahha ta slaqwa.¹⁷ Iniko slaqwa hhehhakontu tadadir muna baaa muna sle hhehha kono slaqwa baaa, muna sle hhehhakono slaqwa baaa heti unu tlohha ndumamisiti kila togo a waka tiitaro iniko iisintaabasla gamuko hhehhaarnte iisiru.¹⁸ Iniko bere sungugagatini na muna hungura wantaabasla bira ko aaremolli.¹⁹ Hinko aaremo ko slaqwa inapiri iniko baaa talkwe fisa.²⁰ Ibada ta sanamu mislay nanaqamo ekihhima qupita balambaooo muna afa dehho ta madhehebu,²¹ Etlomu ona buhhuma a gama waka ado heti unuru ooomi hungura ado tungunara oo oo tlatlaesoka iniko kwadi koiisima aare mo ado kwaki alinaabasla dira ta lalaa.²² Iniko aamu ko muna slaama kwa aru hhoa kikihhisa hhoa slaama ko hhoo yaaaru.²³ Tsaqumitu akiyasi hhaku aaremo ta aarmo ado kwaki.²⁴ Kwadi ko Wakristo Yesu kwatluhumisi slaqwa diwaki a hhehha aila lauma roini tleku.²⁵ Bere laibiteni ara muna qoro la khotsa ara muna.²⁶ Mare tunku daraaamani mare tunku wara hhihhimani kila koqo a ende ewoso mare lunsunku etlomu ariri ma.

Chapter 6

¹ Dawai bere hiru konooho ti tlakweli hungura ko munai kunu slaiya lokiisita dawaimoso ti munali polili ta tali unu khuunta unguraa kilokini mare tunku wara hha.² Lunsunkuhubibinta hubay maabu utisitaa aaremo ko Kristo.³ Bere hiru woko unu arini ini ko hhoo qasle gamu ko basla unuawana hati ini waki.⁴ Kila koqo lipimini yandu woso ma tlehthiti gamu kono ini loimo iniwaki koro dumbita bila unuqoma itisi basla iniwaki a hiru woko.⁵ Iniko kila hiru hubay hubay woso ini loimo.⁶ Hiru tokwa tsahhemisi aara uuru losoko hhabu hhoo tuku tsahhamu say woso.⁷ Mare tunkuawa anahea lalaa ta hherimamitiya basla kila kida hasi hiru na gamu kibuuu qoro.⁸ Kila kidahsi pisakari ti tlatle sorosi ta tlakwe buumu tlakwe iniko ini kodahamisa pisakaro ti munali buunu slafima ko lenko kwati numa dahha.⁹ Mare ka baaatani hhoa iisi siru iniko ara siwa roso buuneeni bere ana tama tsatani basla.¹⁰ Ma dosi siwa ka lohay komani na iisimani hhoa kila koqo na iisimani hhoa neja iruko ko waay ya aaruliwaree.¹¹ Ila khumisei dira ta taratas tusunku na tsaqamu ara dadawii loo.¹² Kwadi koslaamaa isiru hhoa salila kumisa ta slaqa nikisla likiuu resi likiri uutliti dosoiimisir iniko mare kiedafiri tiri netoli tara neto ta Kristoli.¹³ Kama kwa tikiyare uutliti inaaasle ohahinaa basle aaremo iniko slaana hungura lunkuru uutliti maluru dara aanaa slaqo wakini.¹⁴ Mare kiyatiiti ludareaama iniko sra neto ta dadiro woro Yesu Kristo tidirosi fitsima tara neti diroi anasle ti fitsimali.¹⁵ Iniko isi iisintabsla kwara uutlu kwa uutlibasle tiba gamu iniko laqwelima ko aabu koslaa.¹⁶ Sa slome koibimta are aarea ki liko na tlakhata a hhoe li rawawaini wanti slome a ti ra wa israeli ta lalaa.¹⁷ Tangu hinko hiru woko mare kiri netini iniko ana geger sloi ta Yesu tislagaqware.¹⁸ Hhoa ta dadiro woro Yesu Kristo liwanti amunai wakini dawai.

Ephesians

Chapter 1

¹ Paulo yaaadutay ko Kristo Yesu ara tlaaru ko lalaa, a kwada tiyaamatli salalaa kowa ra Efeso kwada kotsaba ti Kristo Yesu.² Hhoa lidirokiniwa nta atlakha ta tali lalaa tata woro a ti dadro Yesu Kristo.³ Lalaa atata ko dadiro woro Yesu Kristo loso koharisi kwaaru ini nasukunaharisi hhoo la munai ti yamu ko darili waayi Kristoli.⁴ Kiyakahhati fitsima boiisa lalaa kunaale hhe anda kwayaaane ti Kristo. Kunaale hhehe anda latlehthitani kuhhoo. Mare katlakuwana Pandarosi.⁵ Ti slaamaosi lalaa kunelehhe tlatlesaka munku ado hay wasi ara afaa nio ta Yesu Kristo. Iyadotoi sakwaa ru Kiyakwaa saaisiru kiyasla.⁶ Hhoa roso lalaa kadires ara hhoa tadi raroso he nusunkunaharis hhaku ara afaamo taslaama woso.⁷ Tislaamusay wosi iiso kamar ara titserero so hara hhinsla aa eeroso kotlakwe komaan he sahindaqaruma ta hhoa roso.⁸ Iya iisini hhoa naaa saandaa ti waway ati tsahha kiyaiisini na lala.⁹ Lalaa iyaiisinti llipooto dirotini tsobarodo dirotini tsobarodo tanahhata ta waway wodo tata hhehha taka poisi way Krisotoli.¹⁰ Siwa inadahata ta efako kawaway woso lala qasiti diwati kila gamu kodari a korawa a hhape waay Kristoli.¹¹ Ti kristoli kunaalehhe munkaru kunqu siwa takahhali he atlehtheta ta waway kokodo koi sasima qamama taku takara kinqu ta sla maroso.¹² Lalaa iyadodoiisiti latlehthetani la warana sakwaaru kohoarooso anda kuna tlatheso the mali ti waay Kristoli.¹³ Ara ti afaamo ta Kristo akhasite aara ko loo tsaba ta iiso ara amoo takristo ati diros iyayaaani nisiroqasi kalay a muna kohho toka gas.¹⁴ Muna na qwadiruwooro ko alime ro paka oho liya tii hena hhoa takwaaru ko hhoaroso.¹⁵ Ti ile siwa rodi ara paaro hoki tiwaay badiroti Yesu aslaama waki akwadi slome tiki ya dehhe saine.¹⁶ Ama wibasla naamisu lala sa hunqura kihha hha babi ti firorii.¹⁷ Firimu lalaa ta dadiro woro Yesu Kristo tata ko hhoa sunkuharis munai kohhoopoisa ta tsahharoso.¹⁸ Firimu ilawa kini komunai liaao hhoa ahu ngura kokhoa na kolo tihema koaaoa dirokiri firimu latsahha la hindaqarumaroso hhoa ta alime roso dirioini tikiya dehhe sa ini.¹⁹ Firimu tatsahha dira roqiro ko auro waay wori kwado kwayaaane he dira iyatiiti a iisima yandu ti auru wosi.²⁰ He auru kwa iisin yandu waay Kristoli ti lalaa to kwa slafisi ti kwadi kwa fatiyea nokoibitisi ti dabai wasi ko aauu yali ti yumu kodarili.²¹ Kwaibitisi Kristo rawali sigeli ara ibita uuru ansi akila afaamo

Chapter 2

takahhabu Kwaibitis Yesu ti to siwali he sisiwa ta khotsakara.²² Lalaa ini aao gama tuku bira ko yaamasi ko Kristo. Kwa iisini ini saqa rawa qama tuki ti kanisali.²³ E kanisa na slaqwa roso buuta roso nahatsimaamisi qamama tuku ti amo tuki.

Chapter 2

¹ Adodo kafakite ti dakwe ta tlakweli rokini.² Aale ti hetu tlatleso kwa ibitiri siwa ta daurili aalehaumimite qusa kwaara ibiti dari he namuna hoso kodo koyandumamiti ti hay ko tlakweli.³ Anda slome tlatlesoli adumaki wara na akwada ko ya aaaamai basla, aiisisi man hhehha tatlatu ta slawatini ai sisiman slaama koslaqowatini a tsahharo a tlatleso tahay koekihhima ado wakina.⁴ Imiko lalaa naharimamisi hhoa slaamawas kodadiri tunkunaslaa andaa.⁵ Siwa ka fakari ti dakweli rori, kunahubu diwaki ibina koaabi waay Kristoli ara hhoa roso kuiisi.⁶ Lalaa kunaqusu dowaki nukuiisini la ibitani diwaki ti yamu kodarili waay Kristoli Yesu.⁷ Iya dosoiisi ti siwali takhotsiti liislay lusungu laqani hindaqaruma dadiro ko hhoa roso sunkulaqari andaa amo ta hhoa roso way Kristoli Yesu.⁸ Ti hhoali kuniisi ara ti amo tara paaru he iyadi rotini dahhata basla hubay ko lalaa.⁹ Iyatiitabusla ara qimbaba hhoa aros mare kuwana diwaki wana kuararima.¹⁰ Anda yandu ko lalaa, kunaboiisi ti Kristoli Yesu iisuru aaremo kohhoo aaremo lalaa kiya panginti ti ansili ta aleli sa andaa la khotsimani ti hetu.¹¹ Ehoresei ansiko aale hira ko hhapapu ara ti afaamo ta slaqwa. Kuaaaoaomini kwadi hhoebasla todo tataaaoaomani hhoa ta slaqwa takaiisasini ara dabai kohira.¹² Siwasi kunaale paslisi a Kristo adahaye tahira ko Israeli adahaye tahhaba a tsabali wanteibasla ti siwa takhotsiti aale bila Lalaa ti fitsimali.¹³ Ini hindo ti Kristoli Yesu hungura tlatlesoka asigeli wante a Lalaa kuna hubu tsayuli a Lalaa ara tsere ta Kristo.¹⁴ Ini nahhoaro iyaiisi njadi a waka ara slaqwaroso iyalingi biina ko paslemisu kwa alo paslesi isi tlakwe.¹⁵ Taqwatsa qimbaba la kamuuutisa a gimba lo thehe hiru waka koaaba waay wasi ni ki'iisini hhoa.¹⁶ Iyadosoiisi lurusla hhatsiri ruqumay njadi ta hira ara slagwa waka ti Lalaali fusa ara tirineto ara ti afaamo tara neto iyaqa qasi tlakwe.¹⁷ Yesu iyakhay ikitsabini hhoa dirokini hungura kosiqeliwara a hhoa diroini kwadi kwa tsayuli wane.¹⁸ Iniko ara amo ta Yesu anda slome njadi lohay komani ara muna waka edafa ti tatali.¹⁹ Hinko hungura hira ko hhapapu akokhotsa maa a dahaye sle ina kodisi diwati kwada tikiya paslisi sa Lalaa a yaaabutay ti doo ko Lalaali.²⁰ Nkute hhe tlatleso ko yaaabutay a yaaabatay Kristo Yesu iniwaka a tlaaa taa ayay.²¹ Ti ini slehha slome nkara slahha diwaki litlehheti ado kanisa ta dadiro.²² Ti waay wasi hungura a aendee nkuslehhe diwaki ado lay koibina ti Lalaa li ti.

Chapter 3

¹ Sahe ana Paulo, kiya tsege sa Yesu Kristo sahungura hhapapu.² Ayaaamu ana akhasite yanda ko hhoa ta Lalaa tisikiyahari sa hungura.³ Sutsaqamu ado poisa takapoisi diroi he natsaba tanahhata ka tsaqamu ta qunqumwara ti taratasi wakali.⁴ Kutsahhatimamisi ti hetu islatu tsahha hhoa rii ti tsabali tanahhati ti Kristoli.⁵ Ti lagwali wakina tsabati kaiisini basla loko tsahha na bay hira iniko kwaqasi pooli ara munai koyaaabutay ti kiya pslisi na yaaabutay.⁶ Tsabata tanahhati hira kohhapapu ara slahhamu say endeewatini a yaaabutaya endeewatini ko slaqo ara slahhamusay diwaki a hhaba ta Kristo Yesu fusa ara qimbababa.⁷ Ahe atlehheti yandumusay ko makoti ta hhoa ta Lalaa lakaharisi diroi yandu ko aauru woso.⁸ Lalaa iyaharisi mokoti diroi ini ana hiru koninina ti slomeli ti kwadi tikiya paslisi sa Lalaa mokoti kislal isitsabibu hhapapu aaremo ko hindaqaruma tayuuta komi basla ti Kristoli.⁹ Kislal lusugunetsaasa hira slome miini wawa ko Lalaa ko waay he wawaaq kwa ale nahhata ko kwara na'aa kwa fusiri a Lalaa ta boiimisi gama tuku.¹⁰ He aale ti Kanisa koma iyara ibiteri dira ti yamu ko daurili li slawina tsahhe Lohai naaa ko aso hhoa ta Lalaa.¹¹ Kwa laka inatiitiri ara waway ko lanko takwa hheese waay Kristoli Yesu dadiro woro.¹² Ti Kristoli tihema koma aaauru koeda/a ara tihema sa yaaaru woro dirusi.¹³ Ufiri mare katamatsate sara neto ri saheru raa he hhoa rokini.¹⁴ Sahe tungunaimi ti tatali.¹⁵ Dirosi ti daqay dahurili ati rawa hhapeli kaaao uma.¹⁶ Firimu Lislawina hhoa tatiis dahha a hinda qaruma ta hhoa roso liki'iisi iyaaatliri ara aauru ko muna woso ko wara waay wakini.¹⁷ Firimu Kristo liibiti waay muniwa kini ti yaaaruli.¹⁸ Uni firimi la qama konta a tlatleso lo ko slaama woki. Latlehheti ti slaama wosi la isla tsahha diwaki a slome kwa yaaane do etlakhu atladaro a qoma a waay khua tahho ta Kristo.¹⁹ Ufirimu latsahhala dira ta slaamu ko Kristo ko baaa tsahha lai'iisinta hetu lunkuaaatsi buuta slome ta Lalaa.²⁰ Ahinko ini koislaslawi iisuru kila aara ne/a taslome ka firarimana ata wawuma misani ata tiri quruwosi hararima ta iislasima yandu waay watini.²¹ Dirosi ithehhiti hhoa waay kanisali ati Kristoli Yesu sa laqwalima tuku lanko a lanko hhoa.

Chapter 4

¹ Ado tokwatsiqe sa dadiro uni oimu khotsi tsimei taboaii aaaoaao Lalaa tunkuaao.² Laibita ara mure tadiro a tsaqunitu akikihhesa luhubibinta ti slaamali.³ Iiisimei tsiga boiisa numa ti tse ga lahhoo.⁴ Wanta slagwa waka a muna waka adodo tunkunara aao ti tsabali tarapaaru ta aaoa rokini.⁵ Adadiro waka yaaaru waka ara kuusa waka.⁶ A lala waka a dadiro ko slome ini wana rawa taslomeli a ti slomeli ata waay tua.⁷ Ti kila waki wari sonko harisi islamu qomaitisa apimiru ko islamu ko Kristo.⁸ Ado tsaqaru naoto kiyatlay ruwali neja, iyasigeqariti kiyahibu ti ethahhasuli.⁹ Miini gimba koslayimuu iniko iya aaei afayi ko bira ko fislima?¹⁰ Ini kwa aaei hiru kodo looloo kwa tlay sigeli rawa darili tuku iya dosoiisi sa wararoso ti gamama tuki.¹¹ Kristo iyaharisi islaimu adodo yaaabu tay hhabimusay deemusay a tsahhatimusay.¹² Iya iisini dosi sikiyaharisi kwada kwayaaaane sa yandu ko harisa sa tlehha slaqwa ta Kristo.¹³

Dosoiimisi saanda slome ladahani oha tayaaaaru waway ko nu ko Lalaa doso aaimisi paka laitla woni aatla ado kwadi kwadahiri waay ko Kristo.¹⁴ He mare kara ado daaaay yaaa yayiiru tala a tale mare tunku ubu na slanqa sa ta tsaqwa ta tsahhasa sa kwetseema ko hira to maqama ko awanahaye ta hhanta.¹⁵ Badala roso gimbusa tsaba ti slaamali a dirawa neja ti afaamoli slomeli waay wasi ini na saga Kristoli.¹⁶ Kristo iyaraslahhata diwaki slaqwa slome ta kwa yaaaane kwaafara aohiti diwaki arogima slaqwa slome lidirat lu tlehhe ini walea ti slaama.¹⁷ Hinko aimu he suhhahhabimu ti dadi roli khotsabasl kara ado hira ko hhapapu do kikhotsatsine ti tlakwe ta wawa woini.¹⁸ Ini aaoiiri eboaaa ti wawawo ini kiya murini ti slafima ko Lalaaka sanetla kawaay sahkalalaane ka muneiwaini.¹⁹ Uneakhamamisiyaa a sla mure suna harisi ina kiloini ara fisa ti aaa remo waaini ko tlaku kila slanqasa ta hhita.²⁰ Ini doti dokobasla tunkunara tsahhasite ti Kristoli.²¹ Wawumasi ini akhosite ini wawumamisi ana tlohhtee ku tsahhatimisi ti ini ado to tsabo do kiwana waay Yesuli.²² Kamuaautisa latuaaunta aaa remo tuku tunku komati a khotsuwoti ko ansa kosi kosi kogubabima sa hhehha ta awanahaye.²³ Tuaaume aaremo wokini ko ansa laaaaisinta laaabu ti munaili ko waway wokini.²⁴ Aai simeidi dosi laislala elaaa aaremo ko aabu kunkonaa a lalaa kwaboaasi ti tsabali a hhoa ta tsaba.²⁵ Hinko qasi sigeli awanahaye gimbase tsaba kilawaka maraafi loso luslahhori diwaki aendee.²⁶ La qupitakonta mare ka tlakwe aaisi nte tlehe mi mare kie hutu kahhata qupitawali konta.²⁷ Mare soko harisite lohay ebikisi.²⁸ Kowoko ka fisasimo aauruko ba sla lifisini kara ekiisaroso uuru liyandu tatsiniisa, koma ara elaba wasi liislay harisa hiru ka slaamu.²⁹ Gimba kotlaku mare kiya tiiti aqwaae bowa kina ettiusaro aaremo aa waki uuru liyatii tiri ti qwaee bowaakina kohhoo ti slaaruli harisa tsinaaasa sakwa koitimamisa.³⁰ Mare koslahhaasite muna ko hhoo ko Lalaa dirosi sunkunaqas kalay sa balu to slaslakhasa.³¹ Uuru la qasita qiqeli slahhame tiku etlahhasa qupita nana aamo oosli diwaki a gimba mba tatlaku litlehheti hhoa hungura a hungura.³² Lunsuslahaata aaremo lifaki hungura a hungura ado Lalaa ti Kristoli adodo tungunara faka hungura.

Chapter 5

¹ Latlehhe hira ko Lalaa gugusasima ado daqawasa ti kiyaslaaana. ² Lakhotsita ti slaamali ado Kristo do tungunara slaa andaa kuna harisi ini waka saundaa ini aale naamisu a ise quthitu a tliaa ta hoho lakwaaru Lalaa. ³ Tlakwe slome a hhehha ta tlaku quru Laka hhabu dirokini ado do takara slaa ti kwa yaaane. ⁴ Qupita mare kahhabu gimba konetla a netla ko muritimu ko eko ba tla indeeroso liwanta naamisu. ⁵ Islautaa la tsaba konta ta tlakwe tlaku ko slaama. ⁶ Mare toko awanaha na hiru aaremo ko hhaku sa gimbabata qupita ko Lalaa wa khakhayu rawa ko daqay ko khaaama muta basla. ⁷ Henko mare nkunaru slahhate diwa ki aina. ⁸ Ini hungura tlatle soko ae boaa hinko lakini ana tlehhe hira ti dadiroli honko ara khotsimeidi ado daqay ko hhoo. ⁹ Hinko aamu ko hhoa ara slahhati hhoa deni slome tsaba gamuwii. ¹⁰ Dabay todo takwearu ti dadiroli. ¹¹ More kiwani ara slahha ti wandu ko eboaa la aamu komisla laqasi pooli. ¹² Ini ko aaremo tiki iisasini naina fiba mure neja hhabirubiru. ¹³ Gimba tuku taka poimasi na hhoa pooli wanta. ¹⁴ Ini kila gamu takwa poisi tlehhe hira hhoali hinko hhabibi dosi watlawi ku koni qati wara tlawi ti qwaara ka a Kristo wanqwati ra wawaqi. ¹⁵ Hinko magei do kara khotsatsine ado hiro kohhoebasla ado kwea hhoo. ¹⁶ Iisei siwa ta tlaku. ¹⁷ Mare dahaye endee was tsahhe miini tlaama kidadiro. ¹⁸ Mare kaonimeti sa khufa ti tlakweli lunku hatsi munai kohhoo. ¹⁹ Gimbasei akila waki waki ara waamu a dambita a raamu ko munai rae a dumbita ara muna ko dadiro. ²⁰ Lanko tlasii naamisu sa aaremo tuku ti amo ta Kristo Yesu dadiro waoro ti lalaa tatali. ²¹ Uni batsite hunguraa kila waki ti wokoli ara mure ta Kristo. ²² Dirosii uni batsite ti hhamate wakino ado ti dadiro. ²³ Ini ko hhawata saga kohara ado Kristo do kasaga ti Kanisali slakhasa ta slaqwa. ²⁴ Uni ko ado doo ko Lalaa da kibirali wanta ti Kristoli dosi tikay quru liqesina dosi ti hhawate waini ti kila aarali. ²⁵ Hhawate slaeei tikay waki ado do Kristo kiya slaa doo ko Lalaa munkunu batsa ini waku sa ini. ²⁶ Iya doso iisi li boaaoto kaboiisi ara hhunsa ara maay ti aarali. ²⁷ Iya dosoiis liislay lehhe hira ini waka doo ko Lalaa ko hhoo bila aara dakwe a gamu tunkuslanqasiri a heti, lahhoo ta da kwe komibosla. ²⁸ Ara amorodo loo loo hhawate kislaa li slaairi tikay waini ado slaqo wairi ko hhoa kunuru slahha kodo ko hare slaama uni slaana ini waka. ²⁹ Hhaka kama ta waki koqupimamita slaqwa roso endeewoso unu wa hharemamisi na kula slaa ado Kristo do kiyara slaa doo ko Lalaa. ³⁰ Uni anda kanara a slaqwa roso. ³¹ Ini sa doso hhamata tata woini may a iyoroini unaru slahha a hareroso kwasa njadi thehhtiri slaqwa waki. ³² Heki iya ale nahhata hinko aimu ado Kristo a doo ko Lalaa. ³³ Ini ko kita waki wakoni uutu lusla hareroso ado ini a hare uuru li muriti hhawata woso.

Chapter 6

¹ Daqay akhasei garuwakin ti dadiro sa gasi tsaba. ² Murito tata wokini a ihorokin gamasi e kamuuutisa ta tlatleso ta hhaba. ³ Li tsini tlehhe hira dirokini o laislaata ibila idina ko tlare rawa hhapels. ⁴ A hungura ana tata qupitisa basla daqay alisi iisinta qupitaa omimo ti hhabo ta hhaba tadadiro. ⁵ Hungura tungune tlahhamamisi tlehhe hira nku hhoo ti dadirai wakini ko hhape ara mure ta dadiri a dadakhamo a tlaame tati munaiwakini dahha latlaamumu la diroini adodo katlaamamute Kristo. ⁶ Tlaame rokini mare to haqi dadiraai wake tungu khuunu li kwaamesita iniko tle hhe hira akhamamisita ado tikie tlak hhamamisi ti kristoli iisimeidi slaama ko Lalaa manai wakini sayanda taka ara munai woki slome ini ko soyandumamita dadiro hira kobasla. ⁷ Kunaslaa latsahhata ti kila iisira kohhoo hiru kiiisasini ila oho mokoti ta dadiro li tlehhe hira etla hhamusay awo hiru kwato wara. ⁸ A hungura asle dadirati doso qise ti etlahhamu sai wakini tlaamutisa basla khuuta ini dadirio ko slome na kodo kodari khuuta hhaku kikiqu waay wasi. ⁹ Tlehhe hira uuru ti dadiroli a ti islaymu ko uuru woso. Msiwatishe mkijua kwamba yeye aliye Bwana wa wote ni yule aliye mbinguni. Mkijua kuwa hakuna upendeleo ndani yake. ¹⁰ Elu'uumimeidi muqusla tuku la Lalaa, laisla uta qarimitu ala atodo ta shetani. ¹¹ Ini ko

qwatla woro ko tsire kobasla a fuu may a diraro auuru ko muna ara ibita la fitsima ta tlakwe a eboaa a jini ti yamu ko daurili.¹² Hinko eluumimee muqusla slome ta Lalaa laslawinta qado ta aatli ta tlakwe tu siwa ta tlakwi siwa ta hheesa kila gamu qarimita taboi.¹³ Ini ko qarimite taboaa dosoiise nkawa tse gite tsoaay ti tsaba timunaili.¹⁴ Doso iise tali ane louuminte ini buutu yaa watini sa tsabiru aaremo ko ko hhoa.¹⁵ Ti kilo fakitali la hubitaa takuiisima hhamisa faye kokodo tlaka.¹⁶ Elueei kofiyo taslafimaapanga ko muna na aara ko Lalaa.¹⁷ Diwakiwaki a firo duwa firimeo ara Muna kila siwali ara khuuruku tlehetei kuumusay ti kila sewali ara kikhhesa slome afito sali gaaana slome.¹⁸ Firimi sa ana lisiki harisi yaaabo kapoimisi afa wii firime latsa hha ti ara tihema tsaba ta nahhata ta gimbaba.¹⁹ Iniko sa aaremo ana tsabumusay tokwa tsegi mingororo iniko waay waini lahhabu ara tihema adodo ti kiri slaa la hhabu.²⁰ Ini ko hungura latsahhata aaremowii ado do kara panda khakhu tikito ningoro kwa slaa yondamusay koro horo ti dadiroli sungu hhaba kila gama.²¹ Ona yaaabu dirokini ara boloqu ko loo la tsahha gimbaba taanda slaa.²² Tlakhata litlehhiti ti dawaimoli a slaama diwadi a yaaaru kwa ti Lalaa tata a dadiro Yesu Kristo.²³ Hhoa litlehhiti ti dawaili aslaama diwaki ayaaaru kwatitata Lalaa dahha a dadiro aslaama diwaki ayaaaru kwatitata Lalaa dahha a dadiro Yesu Kristo.²⁴ Hhoa li diwaki a slome kwa slaa dadiro Yesu Kristo ara slaama wada ko gwaaiibasla.

Philippians

Chapter 1

¹ Paulo na Timotheo tonge ta Kristo Yesu kwadi tigasii ti Kristo liibimamitiyaa diwaki la deemusai ha mashemasi.² Hhoa li dirokini wanti ha hhoa tati lalaa dahha tata woro Yesu Kristo.³ Naamamisi lalaa merere untote isawo hunguraa slome.⁴ Tifirorii isome sahunguraa anato qesaseni sa dosungurufiririni.⁵ Naamamisi hunguraa sadiwaki yandu ko injili toka ti lalaa roda paka lasi.⁶ Ana khuu kuwa hiru kwa anzini yandu kohhoo dirokini aramasti paka liefakisi paka tsehemu ta Yesu Kristo.⁷ Qoro sawa diroi laakhasi dosi dirokini ana uqasiti munawii hunguraa atsehhitee amo waka ti hhoa ta iigarii hati hhabataa injili.⁸ Lalaa khuutu do anaka ware muna wii dokanto furahimi ti hhoa ta Yesu Kristo.⁹ Firimi hhoa rokini isi liroginti neja ha maarifa ta iiahha neja.¹⁰ Tirimi saarakii laaauru kontaa saara khua aaremo kohhoo alafu sunguririni.¹¹ Lahhitas ado tunda warawa wara ti Yesu Kristo harahhoata lalaa.¹² Hinko hira dooworo tsaama la iiahha taa gimba kwa diroo dahha iniaaisine injili li waratsauti sana.¹³ Na gate tlegarii slome ti Kristoli nagatiahha na hira slome tuku.¹⁴ Ha dawi naaaa katika Bwana nagate iigarii nangarimi nunguelangini aaara hhaba bila tsaame.¹⁵ Wakinaa tangazazina Kristo lara fitina lara nanangamo wakinaa hara munai kohhoo.¹⁶ Kwadi kotangazazina Kristo hara hhoa khuuyatiba kiya qasi diti sara ohaye ta injili.¹⁷ Kwa wakinaa kotangazazina Kristo inaa kiloini hara munai kotsaku inaararinatiba aremo dabalnamitiyaa barasatsakwerii.¹⁸ Hinko ana tsaamutabakha afaamo kama kara tsake au hara iiaha Kristo kohhahhabini sadosi ana muan wii kohhoo ma la qesama.¹⁹ Kwa uwa aiihhatiba aaraki iya hubi logofohini diroili aaraka kofohini sa firorokini hara iiso ta Yesu Kristo.²⁰ Saalipaaru wii ko tsaba tiba ana muritabakhi badala rosi haratihemo ado balu slome elangagimiti Kristo ko gegeri tishaqwarii sa tsafimo ko gwaaraa.²¹ Laka ti diroiko hofa ko Kristo ha gwaara tahhoo.²² Iniko hota ti tsakwa laqalifi aamu ti yandu wii khuabatsi kaleo elehheti.²³ Ama kitafimisi sana na wawai njadi ana hamu komo komama tsakwa diwaki ha Kristo gamu ko loo neja.²⁴ Kwakuwa meta ti saqwali heki aara ko loo neja sa hunguraa.²⁵ Kwa kuwa ana khuu juuta heti tlatlahamu kuwa roginu kara diwaki la hunguraa.²⁶ Haaarakii iyaqese hubu tadadiri ti Kristo Yesu saana alirogini sa gamu ana sagawaradiwaki la hunguraa.²⁷ Kungutsaa lahofaa ibina wokini ti afaamo tahhoi ko injili ya Kristo dosi iigeei bare ahuko anakiii bare anakiii batsi laakhasi aqarimitee hara munai waki laakhasi ubabaaataa hara imani ta injili diwaki.²⁸ Mare katsamutee gamu ko hatsa togoisi ni na hirawasitsaku diroini afaamo ta tsaku dirokini na afaamo tahhoo tati lalaa dahha.²⁹ Hunguraa sunguna larisi sa Kristo siyao sato yaaru ya hara mateso sa ini.³⁰ Kwa kuwa hunguraa nanaqamo kontu ado kodi kwa antee diroi alafu akhamisitaa tiba hinko tsegoro okomo.

Chapter 2

¹ Bere ado oo oo wanta tamuna ti Kristo kaa bere ado furaha wanti ti hhoa rosa bere ado muna koro aaaye ha gimba kohoo hatagari qati.² Qomaitisu faraha rii hara muna waka hara tsaari ladiwaki wantaa ti munali na aara wokini li tsehiti waki.³ Mare kaisisintee hara munai ko isako hala daraamo laisisinta hara munai kohhoo mawakimaa tseliaririntaaa inaa tsekohoo neja.⁴ Mare kafo khuuntu aremokoto tsagwarogo kilosi la khuuntu aremo ko hendee wagi.⁵ La muna koutaa kohhoo ado muna kikomi ko Yesu Kristo.⁶ Kwakuwa ina ado lalaa lakini iyatsaahuti bahhi kwamba ini sawa ha lalaa isi na gamu koro ara kaha neja.⁷ Aluka mugima eeti iniwaka na mingi umbo tsase ta mtumishi mamingatiiti hara mdomo ko hiru iniko kwa ani ado lalaa.⁸ Ini una isini hiru kohhoo hara tseaa ne paka gwaara gwaarata msalaba.⁹ Hara dosi kwanaamisi sana na lalaa sogwa harisi uma kodadi kuputa umai slome.¹⁰ Iya dosi isiti tiba ti uma ko Yesu ila gurugunda ili ekuluu sa wakina ko rawa dauri hako yamu korawa hhapeli waraa.¹¹ Hiru kodosi isi kwamba kila iifira ii iihha kwamba Yesu Kristo nia tata sahhoo ta lalaa.¹² Sa hhoa rii kaararintee takila isito to hhoa ila ha wararii hinko kasimee hungraatle gimbaba ta lalaa gesemusu.¹³ Kukuna lalaa na yandumamititi dirokini gimbaba ta hhoo hata lalaa qasemimisiti.¹⁴ Aaisimee aremo slome hara qabitimla mauta bahhi.¹⁵ Dosi isimee ma lukuwa isiwmi haayi ko lalaa ko laokomai bahhi la tseiha ado iisasi ta yamu wati lagwalima ko wasi ha wovu.¹⁶ Ohei neja ara ko lalaa iha la tsamu loa lalaa ta Kristo na ili la iihha tiba afeeti batsibure kara kakiii tiba a tabu islawi basla bure.¹⁷ Laka hisigi harisi

feaaa neja basisi hara muna kohoo na furahimi neja hasa hunguraa.¹⁸ Ma hunguraa munai wakini niugi boi yei ma la qesemami diwaki.¹⁹ Ana elangagimu ti Bwana Yesuki yaaabo Timotheo dirokini baluwaki ma ama la muna tshau bere aaara wokini iihha.²⁰ Ama komabatsi hiru koarima pandali ado ana hara munako hhoo sa hunguraa.²¹ Wakina slome laka kama kina yaaba dirokini to aremo waini kilosidabahahitiiyaa siyo aaremo ko Yesu Kristo.²² Lakini okhuutaa hhoa rosi heko na ado muu kwasi ge qariti sa tata woini na do tunguna tuniyei diwakiti injili.²³ Hinko na hiru kaa alangagimi loyaabiiiga bere ado ando iihha muni na khoiii diroili.²⁴ Ila khuu ti Bwana ko tiba ana limo akhau to balu waki.²⁵ Lakini ana wawomani lwa kiisani diroki ni Epafradito iniko dawaimo wii ha yandu musei wii na gaaamusai endee wii yaabutay wokini sa hunguraa.²⁶ Kwa kuwa muna wosi iya slaawe koni iyaslaani laka la diwaki wanta kukuwa aakhasitee kuwa iya mama aa.²⁷ Kukuwa iyamamaaa neja kias ta gwaara nosongo huruma ani na lalaa hoasi ato dirosikilosiko bathi ha diroi sle ili mareki wawakom.²⁸ Hinko owakiiimisi hinko li ili bero anta mamunaiwakini li furahimaa kima ana slee munawii li aaba kwi.²⁹ Kwa hhasakini Epafradito ti tatli hira slome ado ini.³⁰ Kwa kuwa ansa yandu ko Kristo tiba iya sapi gadaa iya lohisi hota wasi na ingina slesokayi ningiisimi kila aaramo koiisima na la goiisi ana sigeii wanta ha ama.

Chapter 3

¹ Yara haayi watini qesemei sa Bwana arimabasla usumbufu ko tlaqaru aremo kwo wari kwadi kohhoa.² Ungu gaatee hungu gaaataa hahira wasi slaku kwasi kuslaqo weini qusla slitaa.³ Kukuwa andaa hira hhoo na andaa na yandu kulalaa yandunmatatani hara iiso talala no elanqa gimani ti Kristo Yesu na hiru hhaku kwatihi dirosi.⁴ Kama dosi lakabere hiru iya wani koelangiru basi laka ana aa iisi ni tadadiri kuliko isi.⁵ Kiyaru aauslu lalaa ta iigahhi kiya la qali kabira ta irail kiya la qwali panda ta Benjamini kiya sohharo nanga titanquniti sa haku ta misa tunziru ddo Farisayo.⁶ Hara juhudi rii isi atasimi kanisa hara mureri hala aremo ko tlabi akomibahhi loo ta tlabi.⁷ Kati ta aaremo slome kiyaariko fanda koma diroi iyafari ado taka taka saa Yesu tlahha.⁸ Kwa kweli afarifi aarmo slome sa hoa la aarera ta tlahha kiriso Yesu ningro sa dosi mangamausaremo slome ifariti ado taka taka ili lo slawo Kristo.⁹ Tidirosa la arim haki koma masle aki haki komo ta imami ta Kristo tati lalaa dahha tagae qasina lalaa weti muna.¹⁰ Hinko slamama lo tlahha ini hara aauru wosi isi ko ufufuo kosiko diwaki ha madaso lalaa hami ha Kristo ado mfano ko gwara rosi.¹¹ Anasle la tlatlahihini kuwa ti ufufuo ko wafu.¹² Siyo tiba aslamu aremo waki au ana atouuti hara kwaki ila unatadidini anasle la sleu gamu wodi togwasla na Yesu Kristo.¹³ Haayi wati hinko tlatlahhama basli tibaa Sham aremo wka ila aiiisimi aaara waka na mawani aremo ko alu an kuumani ko panda.¹⁴ Ungu ne taidini ili la shamu tuzo tadadiri sa oo oota lalaa ti Kristo Yesu.¹⁵ Kwako tuku kwa okokina kumi slaa ala wawumimisani doti bere ado ko hasla ado kwadi kuna laga musa a ina tiba ado andaa.¹⁶ Hatu kadahatii naasi la dosi khotlita.¹⁷ Yara haaya watihi kuumakimai kwa si kuisima tiba ado andaa slaqamusiyaa.¹⁸ Naaako kotatimaa na kwadi balu slome suna hahabibi hinko slakaru sungu haba wa okozi naaa ado msalaba ko Kristo.¹⁹ Egaso roini lingiru kwa kuwa lalaaroini wa guraa kiburi ti mire roina gimbaba roini wawa yumamisiyaa ko dunia.²⁰ Ila andaa ayori rawa daurihi ti muokozi wori Yesu Kristo.²¹ Inina Thauti ealahatimisu tlaqwo waki na ini na aareru komti ko bo aaisa kila aaara.

Chapter 4

¹ Yara haayi watini kahoa arimaa hara halani rii qrimitu panda ta Bwana hunguraa wreaaerii.² Okuslemu ku Eunda hakuksa sintika lakiiisita hotawakini hunguraa unara gasitee ha Bwana.³ Ufirimi hunguraa yandumusa enduwii liriaii awo ta tika waki adiwaki warani la ama katika injili hadisiru ya Bwana adnaa haa kelementi diwaki ha tonge wka ko Bwana kwadi uma waini kiyaaaaqa niti kitabu ko slafimali.⁴ Tibatata balu slome oini la qesisi mtaa.⁵ Hagumite roini laga tlahhama hira slome Bwana wana tlayuli.⁶ Mare kusumbulinte aaremo wakina kohatla ila la yandumimitaa armo kolalaa ko sala hariro raa katsaafu ti lalaali.⁷ Basi la aaimbani aaara ko lalaa laimbani slome lungu gaaayi munaiwati li tsehhi na aaiso rori ti Kristo Yesuka.⁸ Hira dooworo ara khuutu neja aremo slome ko taba hako mure hako hhoa hako slaari koko tlabi komaana diwaki ha kwadi tiyi slai ligi haba.⁹ Aaisimeii aaremo tigafundishini kiya ila ohotee kiya akhasiye ha kwadi kiya ante diroi ti tata wori ha hhoa li dirokini wanti.¹⁰ Aha muna wii kohhoo neja sa hunguraa langamtaa kara la iisisimta dirokini ado do amakaslaaamu disi aslaawintei basli afaamo ta iiso.¹¹ Oimabasli dosi tiba la slamu gamu sa ama iisa ila andto aaimbi sa aara ko tlabi sa yandu slome.¹² Islou hota hara gamu ko mimana kakiaani qoro slo hota hara gamu ko maa hara dosi uni tilitlihatimisi do ta aago gamu ko mima ha kodadiri.¹³ Ihau dosi aaisa maana kioo na kwadi tisiga aauru harisi.¹⁴ Kama dosi abisitee ala warahi diwaki tie kihhima wii.¹⁵ Hunguraa wafilipi khuutaa tabatsa tseso ta injili kahauti makedonia haku kanisa taitsauti harisa ka ilaoha ila to hunguraa kilokimi.¹⁶ Kama ka Thessalonika liwantei hunguraa kumaaaisi sa do tungume langagimi.¹⁷ Oima bahhi ana aaiso dabahiti ila ana gimbamamisi ila la aamu kohhoo tsau dirokini.¹⁸ Kila oho gamama maaa ila kirihatli ana gamama anaa ailaoho gamamarokini ti Epafradito gamamatahoo neja iyatluutisana gamamasi slome kama harisi na lalaa.¹⁹ Sa dosi lalaa dungu harisi hinda gharuma ha gamama roini ta lindaqaruma isana hhoa tati Yesu Kristo.²⁰ Hinko sa lalaa tata woro sa hhoa ta hota ko lanko.²¹ Tlahhisinorii li dahati tihira kara Kristo Yesu hara waki munai hooko wara diri dunaa tlahhimamisi.²² Ha kwasi ko waumini slome kune tlahimamisi ha dawi slome ta Kaisari.²³ Hinko hhoa ta tata Yesu Kristo li munai wafini wanta.

Colossians

Chapter 1

¹ Paulo yaaabutay ko Kristo Yesu hara hhoa talalaa inaaha Timotheo ningori. ² Haayi watini kwaki tiki kwa yaane Kristo kowavaa tii kolosai hhoaslome talalaa lidirotini khuuti. ³ Naasi lalaa andaa diwaki warani ha Yesu Kristo ha kwaki wakinaasl sifirimani dirogi. ⁴ Aarimani hhoa tadiwaki ha Yesu Kristo hasakwadislme tiga amatsmi sa lalaa. ⁵ Aarimani hhoa naaaneje sa gimba togwalehisi rawa daurilisa hunguraa haarara koloo kwa waraa injili. ⁶ Fana injili lislehiti na hhoa tifiimako kaakhasani kima nungu tsatsahhatimisani hhoasi ta lalaa. ⁷ Tleti na afaamo tungunara tsatsahhatimisani ti Epofiro hhoitoo yandumusao endeewori yandumusai ko kiristo sa andaaslombe. ⁸ Epofiro na laanti ligitsahha ana muna wiikohhoo. Kaakhasani biba unahhaahaate andaanganga enelelimazi friro lalaa lungu hhaahhaataa gara Munai. ⁹ Sofirimani lakhotsuutaa hara kikihhisota hhawatatiamota hhoiy. Sufirimani lalalagwali taa aamu kohhoiy malatlehitaa ti hhoa talaali. ¹¹ Sufirimani Lusungu larisi uuru tiuuru ko qoma haruuru kohhoa lakikihhisota kikihhisa slome. ¹² Firima lamaasitaa haraasaa satata tungumaisini hungura ti bari ta alima kwa yaamee ti pisaruli. ¹³ Kunara fataati uuru koe boaka nungu lohisiti ufamle ko ningositogwa slaa. ¹⁴ Tinu wosa kunarafataqi nungu semehhini tlakweroro. ¹⁵ Nu ado mamu kopoibasli ti lalaali laqwalutisimo ko panda ti hiratigatlehhi slome. ¹⁶ Beremele ti dirosi ganana hhome ka tsahhe gananatodi ta rawali wara hata fitsumali wara janana ta poa hata pobasli, ningi tsahhititodita uurukoma ganana slome katlehhe saini. ¹⁷ Ini iya wani koansi gamama waka ahaku dirosi gamama waka tuku una ohofi diwaki. ¹⁸ Ina na saoga koslaqwa ado kanisa inagati laqwala tiendee wasi kwa fakiyai dosi inaga tigana marodi tlomeli. ¹⁹ Doro lalaa takarawa bii buuta ros slome ibimamit waay wasii. ²⁰ Mamungu akhamisiyee slome sa afamo ta ningosi lalaamingi isinti era kohhoo harati tere ta msalaba wosi lala iyaratasiti gamama slome dirosi litlehiti gmamata fitima hata rawadauri. ²¹ Hunguraatle slomee diwaki adahaya tilalaali ahirako tlako ti sagawosi hara aremo ko tlaku. ²² Iniko himko kuru gasi hunguraa ha tlakwarosi ti araara rosi nimgi dosiisi sahuuguraa hibatina hira ko hhoo kotlakwe komabasli ti dirosi. ²³ Bela dosi arafusitaa timunawakimi tiga bosi maja bila tabata sigeli hati hhoarosa ta injili kaakhasitee hena injili taq=ga tlehe kila hiru ko rawa ha bira hama injili hinko Paulo kuu atlehhiti na deemusa. ²⁴ Hiniko Qeseme aranetorii sahunguraa natle himko anefakisi sa tlaqwarii sa gamu kwa afari sa tlaqwarii sagamu kwa afari tlaati arameto sa tlangarii sadoo ko kanisa. ²⁵ Ana deemusai ko kanisa na yamu tigaya gasi na lalaa sa hunguraa mongo hattisi ara kolalaa. ²⁶ Hena gimba togwa yiku kwara maaa saa lanko hiniko komagweri sa hira slome saini. ²⁷ Sakwadi lalaa kiyatlaati gweri sahindagharu na tagayakwe ta ttoba sahhapapu kinsto wani tlaaawakini uuru ta hhoa ta khotla. ²⁸ Heko na hiru kahahabimani nosi oo mimani na kila hiru hara hhoa slome tiba logwa hubu hiru kwayaani Ukristo. ²⁹ Sadoti ana uharisi womay la uuru wii ko yawelumamaiti diroi hara uuru slome.

Chapter 2

¹ Bere adooo tlaaamu ratsahaa dowoyee korediru aritabu naa saugura sleeme diwaki Laodikia slome kwaarineiba pada tlanqwa. ² Yadumamiti fadu dimaki monai wai Kburahia liyahubu diwaki tipendwa na aiu ajini. Slome konaa koslabaa koloo maqama tla qibaba fiyakwina lalaa. ³ Iniloitoo slome muree ara maqamawas kwayak. ⁴ Oimu doti maa hiru inniwek mrekiyakhau nigsinosi hiyana aradara kolama. ⁵ Bere adoo khaku alugura tsagwo yarey wari ahuqura wowa arakho a aremo giba ha roki na uru waway woki katika Kristo. ⁶ Dorokarilaore Kristo khoisimei inni loimo. ⁷ Poiski ini tlee ini giharos ado hiru doretukunarhoghisi no qoseg khoa naa. ⁸ Ilahhumisei hiru woro mare tukuoho hara way woso agimbabaroso tahhaku ta wanahatu qomaitisa taila oha tahira qomaitisa haaremo tsima aqomaitikobasli a Kristo. ⁹ Ini dirosii buuta hhumo katalaa ibena kotika ila. ¹⁰ Hugura kulaatsa ini arasaga luos akhwemu huru. ¹¹ Aai drosi afisi araohara tikayagesiniba na hira tlangowaini. ¹² Kunafuliti diwaki aini katika ubafizo araamo hhoa kumathafisi uru kolalaa tokathafisi hira kwa fadiri. ¹³ Kabakitei tihwakwerokiri tokwarauslabatlwa sla wairi diwaki nigu seme hiru tlakwero slome. ¹⁴ Iyagusini imadu tiyaadikini poli tawatiy ta lama ada kaba slome uitihau. ¹⁵ Kwabasli uru aremo aiyagas po oo saiq sima gamu losona hhoa amo musababa kos. ¹⁶ Hiko hiru marekiuureste tiamali tikata hhisli balu kolo sona slahhe kwabu slato. ¹⁷ Heko nakate gibabatahhos hiko hiko Kristo. ¹⁸ hinu ini mare toskofate hhoa tsamteros hamalaka nguqusiru. Huru kadoo edafa gidaaba fakaani lokohamisi na wagw hosi fakwhhagwa. ¹⁹ Ini kwa kaohahinaba saqa iyatiitiyee saqa ako hhoqwe hhome tikoma slago wai afaraduwanu nagarahhaa diwa ki niqidirwe ara diraros nigitiitis na lalaa. ²⁰ Bere adoofakite diwaki aKristo tla fisma amu ibimamamita aisimei fisima. ²¹ Marekaohote kama naqusa batla. ²² Gibabati aikikamugutisa hiko ligiru kwa hhos hatsa tumusmo afudi sha taa binaadamu. ²³ Gibabas tasla qusuta ya diri takakoqisi kuwak, tosiro kohhogwa heya kotaba tlaqwaros.

Chapter 3

¹ Bemo karoho lalaa kutsa lafisi ndiwali he Kristo dahakula gimba tarawa yamu Kristo ibimamat daba kouya kolalaa. ² Waway konyimbe gimba tarawa dando bera ngimba tafistsima. ³ Deroo afakana hahotaa watini kunayaku diwaki hakiristo diwakii halalaa. ⁴ Siwa Kristo imapoo hotaa watiniy unqwaru tlee maaosopootaa haini hotaliy. ⁵ Hiko yakwakiy ngimba tahapee bia kahao ndinginah kitlakme munako tlakwee saritaa ta sanamu. ⁶ Sagibabata tlakwe talalaa iyahautu rawe kawaay katlaamahama tlatla. ⁷ Senqi bata sangartle ahhatsu na utee raafkite ndiroini. ⁸ Ayee hiko uuru labatsataa qubembeta slome beree tlakwei qipita nuna ro tlaku ootli hagimba talamu taafa dahata rohira dalate. ⁹ Aponalaawana hihitaa elnquraa haanquraa abatsee hoorokini tasingi qibarooo. ¹⁰ Adafitae Muna koaaba kwaoparwese hara maqo

haramuna ko lalaa. ¹¹ Bere wamaki hhaku Myunani hamyahudi tsatikhatsatikamu tsahhamusimo latsahhamisi mokabahha yaabutay la yaabutaykoyatla oot Kristo na gimba slome slome tingimba slome. ¹² Tikwada tikaelehena lalaa kohhoo tlaama dahasei Muna kahhoo hhaama tsanquta hakikilisa. ¹³ Hube unqwarahaunquraa sukutlahheitiira lira hahiru haenolewose bere ngunqunanona laomde woso lokusemahhini loko semellini dorokiwa waa Bwana doroki wana sa thahaka unquraa. ¹⁴ Ronqima hangimba thome luthaataa na idana ko hhoo ta buuta. ¹⁵ Hhota Kirsto likisirirongini Munamai waini sahhoaroni kiyao titla gwa waki lafurahitaa naamisu. ¹⁶ Uma ko Kristo liibiti ndooli woori sahidanqaruma sahhoa slome utsahhatisitee lusukiimisitaa unquraa haunquraa ti zaburi raamu haraamu sa Muna rae naamisuu munai watini tilalaali. ¹⁷ Angimba kaisasitee yingimbah i elaremo iisimbi eunwa ko Yesu sahari saka. Naamisuu kolalaa, tatanaini. ¹⁸ Tikay tithitlay aag hhawate waini adotlaaru ko Bwana. ¹⁹ Unquraa hhawatey tlaaka tikay wakini, apana lalehhitaa kundihhi sainaa. ²⁰ Lagwoli thaaka garuwekini yingimba slome iuui na rawa hhoaroso. ²¹ Ana tataa a pana labaataa lagweliwakini apana libaaliyaa. ²² Yaabuay ahamimiska Bwana ni ti tlanqoli haaremo slome satoo khukizose hatle odo hirako gese semana kohhoo tsamba tlaamutee lalaa. ²³ Aara kaisasataa iisimee timuna iwakina ndirokini odo Bwana odo lirokoyatla. ²⁴ Atsalatee idana ko Bwana Hakristo Bwana takaisasini Bwana. ²⁵ Sa slome kiisasini tatsamba kiitahomamini arafataga ara ta tsamba tokaisini hhakutlooru.

Chapter 4

¹ Khambatlatle harisei sa tongimai aaromo ko loo ata Hhoo. Khutaa komani yaqamba daurili. ² Tlehhitee ko tsiva ti firola ibitei ara ila ti is ta naamisuli. ³ Firime diwaki sa andaa sle sa lalaa lifohint ifodoo sa aara, sahaba gimba takayakui sa tsoba ta Kristo. Sa gimbak likitseg mureji. ⁴ Firim la qasi pooli ado dokirilaan la hhabu. ⁵ Jauti ara hhoa ti kuwadi kofendili waraa, a la aasitaa siwaa. ⁶ Gimbarokin litlehhit ara hhoa siwa slome a limaiyaa dabi siwa slome sala aslauta a hhaba sa hira slome doro takaraslaani. ⁷ Sa Aaremo ko ana slaaa, Tikiko aaisitini gimba slome liyapoot dirokini. Ini ana dawaimo kowa slaan yaabutay koloo, a tongimo endee woro ti khambatluli. ⁸ Owaya aabimu dirokini sa heti malatsa hhataa gamama la andaa haliashlay lusukuharisi Muna. ⁹ Owaya Aabim inaa a onesimo ningoro kowaslaan kohhoo ha endee woro sikihhabu gimbamba slome tatiiti diti. ¹⁰ Aristorko kunetsahhimamisi na bontsimo endee wii ha marko binamu wos ha Barnaba kailaohotee bimbambaa ta diroso dahha bere inakhay dirokini loilaohotaa. ¹¹ Ha Yesu sle tokoaa aao mamini Yesto. Kwak inakiloin kohhoo yandumusay endeewii sa aauru ko lalaa. Iyahubiyee Qese diroi. ¹² Epafra kunesahhimamis. Ini endee wokini ha tongimo ko Yesu Kristo. Ini aaisasini tsige ti firola sa sla aslawtaa Qarita ti slobali lokoaagesi ti tsobali ara hhoa slome ta lalaa. ¹³ Dokara aai aaimbimi yandumamiti hara aautu sa hunguraa, sakwasi kowarwli Laodekia, ha kwas ko waraa Hierapoli. ¹⁴ Luka wod Qwaslarimo ko hhoo, ha Dema kunaetsahhimamisi. ¹⁵ Etsahhisi dawairii kowaraa Laodekia ha nimpaa ha kanisa rod tawara aya wosi. ¹⁶ Yaaabot bere kanaradaha kanhhabu ti diroki ni lahhabu sle ti kanis ta walaodekia hunguraslesle la tsahhataa yaabos ailaohote ti Laodekia ka. ¹⁷ Hhabu ara Arkipo ilahhumisi qwaslarauma rodo ailaohot ti khambatlu kaa koslaa loe gasiti. ¹⁸ Tsahhisinot ta daba wii looloo Paulo Ehoress mureji wii hhoa litlehhit dirokini.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, Silwano, ha Timotheo hara kanisa ta Wathesalonike ti lalaa tatli ha Bwana Yesu Kristo hhoa lidirokini wanta. ² Lalaa naamisani kila siwa sa hunguraa suku siwa tungu hahhibinani weti firola. ³ Aehoremamisani bial qatsi ti pandata lalaali ha tata woro yandu waokini ko imani hara qauru ha hhoa hirakikihisa ko ujasiri koma sa siwa kaka wati Bwana Yesu Kristo. ⁴ Haayi watini tigi tsaani ha lalaa khuani aao aarokini. ⁵ Ado doro injilirokini kiyakhoti dirokini tato kilosebatsi ila hara aauru ti muna ko hhoi hakara gimbiko tlaaba hara gimbasi khuani handaa suku anda hira komale ti dirokini sa kunguraa. ⁶ Aya hira koeleelus aandaha Bwana ado doro ka yailaohotee aara hara tabu hara qese kwati muna kwa mtakatifu dahha. ⁷ Kim ahiko nanga fokitee amfano ti diroini eti inakondeniali isi kwaya aantee. ⁸ Weti dirokini aara ko lala iyaawagoni yamutuku ha andaa Madadonia ha Akaya ini waka ahiko ti kila yamu imani rokini ti lalaali iringi buutu yamu suku kina aluko ukara tsaatabatsi lahhabani aara kohatsa. ⁹ Kwa kuwa inaa loe litlabina khaimu woro iya maana mikoni ti dirokini lirikiaainisi yaa doro kiyara fokitiye lalaali weti sanamuka kina ningi fokitiri harati lalaa ta tsega hata tlaaba. ¹⁰ Iya harisiyee afo tiba nungo siba qamitiyaa kwati fakiyee isi na Yesu kwoanda qananita dikoali weti ghadhabu kwa khotla.

Chapter 2

¹ Kwa kuwa kuguraa loe khuutaa haayi wati ni khaimu woro dirokini akoto dotiko batsi. ² Aya khuutee apandaka ayaile yasikima kina nungu aaisi hara mure hadi Filipi ado dokakhuutei iya aauru komeetilalaali tangaziru injili ta lalaa kama kadosi hara a kihhima. ³ Kwa kuwa iyati tsakise dahhata batsi kama toti qawathakuko batsi wa kama toti hilah. ⁴ Ado doro tunguura aambi nitani ha lalaa munguru yaaani weti injili ta lalaali anga yaaamai imikilosu na munai watini khuutu. ⁵ Kama dosi aya asisimanibatsi aaaremo sa hhoa ta kila siwa ado doro ka khuu tea kama to aaromo koali gintla hara tama isi suku lalla na khuutu. ⁶ Kama ayadabahanibatsi hhoa ti hirali kama ti wakina hati dirokina aya kwaama laka

Chapter 3

ado mitume ta Kristo.⁷ Aluko ato tlaqumitani ato iyao ta haayi wasi tsaati ini loitoo.⁸ Hara afaamoto aya tsaarikomani dirokini kima lungratsahhani siyo adoto hara injili ta lalaa iala hara hota watihi kwakuwa kunguraa ereaaee watini.⁹ Haayiwatini ala horae mamisitaa yandu ha ekihhima woro amasi ha tsehamu ayandumimitani mare kahiru elangimani wakatisi la hubiririrmani injili ta lalaa.¹⁰ Hungu loe aya arintee ha lalaa hara hoa ta mele hara haki bila loo ado dorosigahhahhabibimati kwadi kwa yaaaane.¹¹ Naqoro dosi ado doro kara khuuta adoti kila hinili ado tata daokiri wani tai haay wasi doro kiya ra muaausani ningiri fahhani aari mani.¹² Kunatsaa latlige aaisimani ado dorotiga aaoweti lalaali tunguna aaoaai hara ufalme hara hhoa rosi.¹³ Sadosi aya lalaa anaamisini hara kila siwa siwa rodi kailaohotiti dirotine ujumbe ko lalaa kwaakhasitee ayaakhasiki ado aara ko hiru kwa ila olo ado aara ko lalaa naaara kowara ti dirokini kwadi kwayaaane.¹⁴ Hinko kungraa latsehhita hira ti gigusi ti makanisa ta lalaali todi ta Uyahudili wara ta Kristo Yesu kunguraa tsimeae kihhimahi wante hadi ewayahudili.¹⁵ Kwasi kwa Yesu gasiye aya Wayahudi diwaki ha manabi Wayahudi naandaa murine la tiitiani hara feneli lalaa iya tsaantibatsi kwasi maadui ta hira tuku.¹⁶ Kunatsahhasi gimba la hira ko hhape waka ahuko mungi gusuna dhambi roini kima ghadhabu ninga khayi diroini.¹⁷ Andaa dawai kuna dehmani har asiwa tnina hara tsago siyo hara munai adosi aaisinai hara aauru wori harahhoa saarima pandadu wakini.¹⁸ Kwa kuwa ayalaka khamu tsaani dirokini ana Paulo to mara wakaha ahuko kina nungu tsahhusiba shetani.¹⁹ Kwa kuwa elangaroiri aya miini ahuko kina hhoa hara qese weti panda ta Bwana wori Yesuli siwarodi ta khaimuwosi? Umahamisi na kunguraa ko ado wakinaa.²⁰ Kwa kuwa kunguraa na hhoa ha qese woro.

Chapter 3

¹ Ka matinani kikihhisa nea naragaarima tiba laka atlini ayametani hadi Athene andaa kilotini.² Oya yaaabani Timotheo inigoro mtumishi ko lalaa weti njili ta Kristo lisigi hhakayi doro imairori kiwatii.³ Adosi aaisani ili mere hiru woko ware kidahi ti arane tolihi kwa kuwa andaa khuani kuna oi sa hati.⁴ Ka diwaki waraii ha kunguraa agathi hhaba sa kunguraa atlayuli warani ha ara neto heti iya tiiti ado do kakhuutee.⁵ Sa dosi ga saga tsaqati kikihhisa kara aya aaa ili la tlahha imani rokini la warahhataa kama tungu warahhi kima yandu wori ningi tsehiti ko bure.⁶ Kima Timotheo inigakhayi dirotini kima nusunguna hubu nabari ta hho to imani ha tsaari rokini nugu otiba alahoremamisiyaaa tiba kwanta la arinta tiba anda tsaamani lingu arani kunguraa.⁷ Sa dosi haayi watini aya kwaamani ha kungura sa imani rokini sa ara neto rori tuku.⁸ Kwa kuwa hotatimani bere ado lagarimita ta boao ti Bwana Yesuli.⁹ Shukurani kalo harisani sa lataa sa kunguraa sa furaha rodi ka komamasa kunguraa tilalaali ti dirokini.¹⁰ Firimani amasi ha tseheni ili laarinani pandadu wakini husngurogima gamo koafari tsaati ti imani rokini.¹¹ Lalaa rori ha tata wori ha bwano woro Yesu lusungu lagani afaamo ladahai dirokini.¹² Lusungu roini na Bwana lusungu anaaesi weti tsaaroli lungu tsatsaataa hira tuku ado doro ka aaisimani sa kunguraa.¹³ Kimali doti aaisi kima munuiwakini hapana li lookoma weti utakatifu panda ta lalaali rori hataa wor eti khaimu ko Bwana Yesu diwaki ha hira wasi tuku kwadi hhoo.

Chapter 4

¹ Kima haayi watini nusungu aauru harisani kima nuguru qadimani ti Yesu Kristoli ado doro ka ila oho tee aaaremo dirotina ado doro kiwanti tsaari ti lalaali hara dosi lara amatsitaa hara yadnu neja.² Kwa kuwa khuutaa hara aara mi tusungu na harisan ti harima harati Bwana Yesu Kristo.³ Kwa kuwa heti na tsaari ta lalaa hhoarokini kima la omatsitaa gimba to tsakwa.⁴ Tiba kila hiru khuu doro ta aaisihe ti hare rosi ini loimo ti hhoa ha mure.⁵ Mare ka hare konti sa tama tsakwa ado hhapapu ko khuaibatsi lalaa.⁶ Mare kiwani hiru kantaao waka koetloota digima liedakusu sa dawaimo wosi sa aara ka kwakuwa Bwana na buauni ksata kila hiru kima lungu tsahhasi kime lughuru yaaani.⁷ Kwa kuwa kuna aaoaibatsi na Bwana sa qawa tsaku ila sa hhoa.⁸ Hekiko sisi aaraka sisiyabatsi hira isi lalaa sisii tosogo harimisi muna ko hhoo wosi.⁹ Sa tsaari ta dawai tsaamanabtsi hiru woko ko tlaqama tiga tlatlahhatimisi na lalaa kunguraa kilokini.¹⁰ Aya aaisintee heti tuku ti dawai tawari Makokonia tuku unuru gadina la aaisinta kima la rogita.¹¹ Unuru qaelimani la hotaa hara qabitimu kima la yandu wokini gusitaa layandutaa hara dabaiwakini ado doro tusunguna hhabani.¹² Doti aaisi kima kia larafusitaa ta boao haramure sa kwasi ko afaili waraa ha imani mare kiafari tsaatisiye gamu wokoko hatsa.¹³ Tsaamanabatsi hungraa la tlahhataabatsi kunguraa haaya watini ti kwasi ko guai mare kamurimiko ado wakinaa ko khua ibatsi siwa ta khotla.¹⁴ Bere ado aya tlahhani tiba Yesuli yagwaa nigakara tsafa kara naqorodosi lalaa kunahubu diwaki ha Yesu kwasi kwa guiye ti gwaara rosi.¹⁵ Sa dosi sugnu hhahhabini kunguraa hara aaraa ko Bwana gatana baitsi sakwadi kwa guiyeti guute ti gwaararosi.¹⁶ Kwakuwa Bwana iyaeyukuti ti rawa daurika iya khuyi hara Eyo diwaki hara Eyotamalaika diwaki hara para panda ta lalaa ha kwadi kwa fakiyee ti Kristo iyakara tsafiyaa.¹⁷ Kima andaa ko tsafaa andaa kwametiye ungunuru gasani ti tsafo diwaki kinanongo ilaohani Bwana ti tlaqwali hara afaamoti diwaki warani ha Bwana balalutuku.¹⁸ Kima lungu naamisitaa kunguraa kilokini sa aaaremo waka.

Chapter 5

¹ Hinko hara siwati ha maqa haayi watini kotsaiyabatsi kara aara woko logo talagati dirokini.² Kwa kuwa kunguraa loe khuutaa neja tisa lalaata kwana iyakhakahauti ado fisimo kama kaamasi.³ Dirogo kioine tiba hhoa wanti kina tsakwe iya kwauti ado baaaata kwa khakhawa ko hare ta tlihay ematsitiya abatsi lara afaamo tahatsa.⁴ Ila kunguraa haayi watini eboaaahhantaa batsi kama siwarodi kiyakhauti ado fisisimo.⁵ Kwa kuwa kungra haayi pisaru ha ko tsehem andaa haayi

Chapter 1

ko amasiko batsi kama ko eboaaa. ⁶ Hinko mare ka qaqatani ado hirawakina kwa qaqatatimaa ilana gugulimani kina la yaaaamani. ⁷ Kwa kuwa koqaqatatima qaqatatina hara amasi lako onimamitaa ohimamitiyaaa hara amasi. ⁸ Kwa kuwa anda haayiko tseheni la maqani la dafani gayro loo hara kofiyo tamu qotsi isi na tsafi ko paka lanko. ⁹ Kwa kuwa andaa kunaama tsi mibatsi na lalaa pandaka sa gupita iala sa afaamo ta Bwana Yesu Krisot. ¹⁰ Ini nagwaa kima kakhumisani kama ka guani hotani diwaki ha ini. ¹¹ Hinko lungu naaminisita kima lungu tsehhihitaa kungura kilokini ado doro kaaisanti. ¹² Haayi watini ungufirimani litsahataa kwadi tigi tuniyini tidirokina ha kwadi korawali waraati Bwana hakwadi ko hhahhabimasa kunguraa. ¹³ Ungufirima litsahataa kima lisiharisataa amuri roini hara hhoa sa yandu woini la amani kontaa dirokini. ¹⁴ Ungu kahamani haayi watini legwaaninisi taa kwadi ko haunifai batsi hara utaratibu liri qadintaa kwadi ko tama tlatlataa ha kwadi ko wanyonge la kikihiisita sa kwasi tuku. ¹⁵ Arime mare kiwani hiru woko ko asimbayi ekiasimamisa aahiko la aasisinta aaaremo kohhoo sa kila hiru hasa hiratuka. ¹⁶ Lakwaamta balu tuku. ¹⁷ Lafiririnta bila qatsi. ¹⁸ Lanaamisita lalaa sa kila aaara kwakuwa isi ha tsaari ta lalaa dirokini sa Yesu Kristo. ¹⁹ Laqarifimusitaa munai wakini, ²⁰ Unabii mare kohheritee. ²¹ Lawrahataa aaaremo tuku la ohotaa tda hhoo. ²² Laematsita aremo ko tsaku. ²³ Lalaa ta amani, lusungumefakisi weti utakatifu muanili nafisi na tsagwo ligiboaaisi siwata khaimu ti Bwana Yesu Kristo. ²⁴ Ini kwa aaoai ko ea hhoo na ini na boaaaimainisiti. ²⁵ Haayi watini lusungu firintaa kara. ²⁶ Litlahimisitakima lihumbaamitaa, ²⁷ Unguru qadini ti Bwana tiba baruati laga somini sa hira tuku ko bawai. ²⁸ Neema ta Bwana Yesu Kristo lidiwaki wanti ha kunguraa.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, Silwano Timotheo ti kanis ta wathesalomike tilalaaa tata wori adadi ro Yesu Kristo. ² Hhoa lidirokiniwata tati lalaa dahha tata woro atidadiro Yesu Kristo. ³ Kuslaa adaa la lalaa naamisana balutlome sauguraa, nigoro dotina doro takara hha arapaaru wokini inidiro neja laama wokini tikila hiruli lirogini naaa. ⁴ Hinko adaa loe gimbumamisana hara daraamo timakanis ta lalaali gibumamisana gimbaba takikihhisa rokiniarapaaru kakonte tiaraneto slomeli gimbamisana gimbaba taranetokaslaatee. ⁵ Hena elogasa tauuru kotsamba kolalaa arapaaru kohete huguraa kufara kuuslaa laedafilaa dira talalaal saini kurunotatin. ⁶ Iniko tsaba tikalaali buuma koroneto kwada kougaraa arareto ugaraa. ⁷ Lukusu harisi hhoa uguraa tukurune tatini diwaki haandaa. Dosoiisi siwa tapoisali dirosi tidadiro Yesu tati dauri dahha diwakii ha malaika koislawaa dirosii. ⁸ Tislagwa taaslali sikibuu ekiisa roini ina kohhuaibasla lalaa ainaa kwanda kotlaamamutiyaibasla injili ta datiro Yesu. ⁹ Slawinaa araneto ta gwaara lakow kipa slis awara ta dadiro ahhoa ta uuru wooso. ¹⁰ Iisini siwa kiyahhay lokodiresena lira was limure iisini slome kwa iibiyee iniko yaaruwokini kirouini kowayaana dirokini. ¹¹ Iniko kwa sifararimana uguraa balutlome firarimana lalaa roro likifara kuuslaa luku aaa firimana litlawini efakisa kila gamu kohho akila yaahi arapaaru wokini kouuru. ¹² Firiman gibabat laslata diri sa uma kodadiro Yesu. Firiman laslawinta diresa aini sahhoa talalaa atad adiro Yesu Kristo.

Chapter 2

¹ Hinko sakhaymu wos dadiro wor Yesu Kristo malunkuru gosi diwaki latehhitan ha in uririman hunguraa hirawatini. ² Maya mare lukutlatlatrimisi aretlahhesa hara muna hara yaaa bo hara yaabo taapoa iya ayoro dahaat tiba nikioot ya lalaa ta dadiro inadahat. ³ Mare tukuawanah na hiru hara donikidoh bere ado iya khawtabasl hua rod liyakhawt gaa ha hiru ko tlaku tokopois ha nu wod ko tlakwe. ⁴ Hek na tlankumamis isle uwaratlemamis iniwak lalaa sisasia ha slome taka firarin Maliibimamit doo kolalaali (Hekalu) Lukulaghaghan in naado lalaa. ⁵ Ehoremamistaasl kadiwaki warani hahunguraa nusukuhhabu aaremo kogimbabat. ⁶ Hinko tsatsahhantaa gataini etlantlahhamis hinko malokowaaslay potsa siwarod looloo bere ina dahat. ⁷ Yakula ta hiru wad tlaku yandumamiti siwa slome iniko wan koin tlahhamija hinko paka lokowatitisi amoli. ⁸ Hira wod tlaku disi mokowaso pois ma dadiro Yesukogas hara himpo ta gwaaba ros. Koiisin hhaku na dadiro sa poisa ta khaym wos. ⁹ Khaymu ko hiru wado tlaku tlehhitsa yandu ko ibilismo hara uutuu slome lagharu haetlanganaata ta lama. ¹⁰ Ha lama slome ta mure Aaremo wak wanaa ti kuwad ko hhahhamimai gasikiyailaohiyei basl hhoa ta tsoba sa slaslakhamisu woini. ¹¹ Sadasi lalaa sikiyayaaabini yandu ko tlalwe koma salilama ara iimbiyaa. ¹² Doro kiritlihhit ya slome kihukumin, kwad kowayaaameibasl tsaba mainaa lughesemamisiyaa ti tlakweli. ¹³ Iniko kuslaa la lalaa namisan siwa slome sa hunguraa slome tukunaslai na dadiro ga Dadiro sikiyahunguraa elehhe. Hunguraa ado netlimuyas ko lsaslahhamusay ha hhoa ta muna ha hhoa ti tsoba rodi. ¹⁴ He naaara tusunaooii hunguraa la slawintaa hhoa ta dadiro wor Yesu Kristo. ¹⁵ Hinko dawai /haawatin qaritei ta boii latsahhat aaremo wad tukunatsahhatis hara aara hara haaboror. ¹⁶ Hinko, Dadiro wor Yesu Kristo in ha lalaa tata waor kowaandaa slaa nusukuharis hhoa ta lanko ha tihema ko hhoo sa hota kowahhotsaa haratihhoa hara. ¹⁷ Lisikimunai haris ma lusukutlehh Munai wakin kowa aatliye ti gimba slomeli ha gimba ko hhoo.

Chapter 3

¹ Ankohinko haaywatin sufirintee sagimba ko dadiro lieghoni haloko dires ado dorokiriwaan dirokini sle. ² Firime ya lukuslaslakhamis ti tlakweka ha hija ko tlaku iniko slome Munai wain ko hhoebasl. ³ Iniko Dadiro korohor ma lusunku

Munai haris hunguraa lukugaaay ti hirawod tlakwaa. ⁴ Tihema komani ti dadiroli sa hunguraa ini iisintaa na arfusitaa iisima gimbaba tukunaoan. ⁵ Dadiro liislay munai watiri dikiisa ti slaamal hati kikihhisali ta Kristo. ⁶ Hinko uoimani endee, ti uma ko padiro Yesu Kristo tiba loematlit hendee kohotatima hota ko naaama ma uslaghasita basl ha hota kiyaloohotee dirotinaa. ⁷ Iniko hunguraa loe khuutaa tlakwekobasl andaa laedafan ayokini. Hahotanibasl dwaki ado kwad kowa mure komaibasl. ⁸ Komabasl Aago ta hiru woko taka buibasl. Tiba ya ayandutani amasi ha tleheemi hara yandu ko khala hae kihima mare katlehhitani hubay ti elirokini. ⁹ Aedoiisan oimanabasl uuru komaba basl. Iniko adosiisan sa lagharu wokin salaaslawtaa andaa eleelusa. ¹⁰ Siwa kadiwaki warani ahunguraa unayaaaban, "Bere woko slaanabasl yandu haandaa mare li aagin." ¹¹ Ado dor kaakhamisan ya wako khotisint hara naama ti wakinai yandumamitiyaobasl iniko maina akhamisu konaabasl. ¹² Hinko kwasi slee iyaaa biman ha likamuuutisan ti Dadiro Yesu Kristori kamuuutisak liyandutiya hara qabitinu ha liaaginaa aagoroin kinaa kiloin. ¹³ Iniko hunuraa endee mare ka munai hantee ti iisiru tod ta dikiiti. ¹⁴ Bere hiru wokoo slaanabasl aara ahha sa aara wor ti yaaaboti losogera boootaa ha mare kadiwaki wantee mali muriti. ¹⁵ Mare ko hubitee aro hiru tlaku iniko loro oo oo taa ado dawaimo. ¹⁶ Dadiro ko hhoa in looloo lusukuharis hhoa siwa slomeli hati amo slomei Dadiro litlehhit ha hunduraa slome. ¹⁷ He tsahhisino rii Paulo hara dabawii loo na kalay ti yaaabol. Doti nadoo karatsaqaqam. ¹⁸ Hhoa ta Dadiro war Yesu Kristo litlehhi diwaki hahunguraa slome.

1 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo yaaabuta ko Yesu Kristo ado doro hhabi ta lalaa kiriwati hara ohimusay wor Yesu Kristo. ² Ti Timotheo ningoo ko tsoba ti hhoali hhoa tati lalaa tata dahha hati Yesu Kristo Dadiro wor. ³ Ado doro sokowara qadimu kahauti hara makedonia lameti Efeso laraqadiriti hira ko biite more li tagalali tsatsahhatisiyaa. ⁴ Ha mare li gimbaba ta dawai eitimimisiyaa ta qatli komibasl hara paaaro ko lalaa na tsimahhiti slome hubu. ⁵ Hinko yaaaborii het na tlaaaru tati muna ko hhoo dahha ti hhaa hati harapaaru ko tsoba. ⁶ Wanaa hira kowa amo ta hhoo mayee miniki kiiiri tsimahii ta netla gimba. ⁷ Slaanaa li tsahhatimusay tlehhitiri iniko khuiyaabasl gaikioinee ha ga kiriqadadinee. ⁸ Ineko khuani sheria ta hhoo bere lake tisin ta boii. ⁹ Khuan yaa gimbaba ta loo ta gasibasl sa hiru ko tsoba kilos in ka gasi sa hira wad tlaku hira wad ko hhoa komaiba sl ha kwad tlaku ko lalaa komaibasl kahubu sa kwad ko tata ha iyo gasaa sa tsuumusay. ¹⁰ Sa hira wad tlaku hasahira wad kohira hatlatlimaa maliki bontsay tisin sa lamusay sa hira kowa lama arinee taha ini kowa aluli wara ha hhabi ta loo. ¹¹ Gimabat hara amo ta injili want ta hhoa ta lalaa koma takawaratles ha taka yaaani. ¹² Onaaamamisi Yesu Kristo Dadiro wor sikiya haris uuru ini ma nikilifar ana tsobusimo ma nikiqas ti qwaslara umali. ¹³ Ahiru kowa talakwe akhwatalusimu iniko aslawmu hhoa sanetl ko yaaaaru. ¹⁴ Iniko hhoa ta lalaa iya hhoa hatsita slaaru koti Yesu Kristo wara. ¹⁵ Aarak ko tsoba halokoilaoho na some tiba ya Yesu Kristo iyakhay fitsimali sa hira wadi tlaku waratlesa ana ki tlaku ti slomeli. ¹⁶ Iniko sa doti ana sikiyaharisi hhoa tiba waay wii ana ti someli Yesu Kristo lilaqan aatlima balu slome. ¹⁷ Ma hinko khambutlu ko qatli komibasl kogwaibasl kopoibasl lalaa iniwak litlehhit mure ha hhoa ta balu slome. Amina. ¹⁸ Yaaabo rii het aqamit panda rogi Timotheo nu wii dosoiisimu sa yaaabu tay tokowatiisi aluwasa sa kuu sa lawant li gwatla to hhoali. ¹⁹ Doso iisi sala arapaaru kont ta hhoa wana hira kowasiiri niki ara paaru hhamisiri. ²⁰ Ado himeneyo ha Alekizanda iharisi sa ibilisimo likiboiisi mare li kara tlakwe konaa.

Chapter 2

¹ Hinko dosi tlaaam firoo ha firiru ha naasi li wanta sa hira tsome. ² Sa khambatlatle slome ko waraa ti gimbabali sa la ibitaan hota ko hhoa la tlakhatan ti hotal slome hara mure. ³ He ta hhoo yaaaru kont ti panda ta lalaa rori. ⁴ Ini kwaani hira slome likiwaratles ha li slawainaa tsahha tsoba. ⁵ Dosi lalaa wak na want ha arao himsay wak ti lalaaa ha hirau isle na Yesu Kristo. ⁶ Unahari iniwak sa slome ado iimbo ta siwa rod loo. ⁷ Sa doti ana looloo kiyaiisin yaaabo ta injili ha yaaabutimo tsoba hhahhabimu. Lama hhabimabasl ana tsatsahhatisimo hira ha hhapapu ti arapaaru ta tsoba. ⁸ Hinko slaam hhawant yamu slome lifirinaa ha liwaratlesir dabai ko hhoo mare tlaame. ⁹ Dosi slaam haaytikay lieluiyaa qayro tikiyaaa aan hara mure la lurtla hhasira mare li uubu hhutlitir a gamama ta pirihhahhima a qayro ko garama ta dadir. ¹⁰ Slaam lieluiyaa haaytikay qayro ko ti bmbaba ta hhoo. ¹¹ Hati hare alutsahhatisit ha lutlakhatit hara kahasa slome. ¹² Haraya aamabasl hatahare li tsoghatisiti mare li rawa ta hhawatal want lihota ta qabitinuli want. ¹³ Bere adamu kowa tlehh pandaa ma Eva. ¹⁴ Adamu kowa wawanahibasl iniko hatahare koaawanaha ti netlali. ¹⁵ Hinko dosisle kaiisi ti laqwalima ko haay bere arasudiyaa ti arapaarul ha slaaru hati hhuntsital ha waway ko hhoo.

Chapter 3

¹ Hhabiti ta loo bere hiru kwaani li tlehhi sigeqaritimo kwaan yandu ko hhoo. ² Hinko sigeqaritimo mare li tsimahhi kon litlehhit hhawata ko hare wak likon gamo ko biite li uutu kon ko tsatsahhatisa. ³ Mare li tlehhit khwatalusimo liri mure kon ko hhoa koma more li slaaru kon ko pesa. ⁴ Likisigeqariti tabaii hira ko aya waso looloo ha haay wasi lakoeitimimisi hara mure slome. ⁵ Bere ado hiru khuiyabasl sigeqarita lira ko aya waosi looloo meleli omini kanisa ta lalaa? ⁶ Mare li aabo yaaan sa mare lu bwun ha lihuu ti hukumuli ado kod tlak. ⁷ Li hhoa kon sle ti kwad some ko fendili waraa sa mare li

Chapter 4

huuu ti mureli ta tlakumusimoli.⁸ Mashemasi kislai lirimore konaaa moreli gimbaba njad konaa.⁹ Likiwaratles hara munai ko hhoo kwadi ko tsoba ko arapaaru takafohin.¹⁰ Litlehhitiri hiyayaan gasa maliaslayaa gwaslarauma in sagasiki tsimahhi koneibas.¹¹ Haay tikay dosi lirimore konaa mare liriqwa tlimusay tlehthitiyaa li kona gam ko biite ha tsabumusay ti aaremo slomeli.¹² Mashemasi ha uuru litlehthiti hhawate ko hare waka wak uurutiya lisigegaritir haay wain ta boii ha ko ayemu wain.¹³ Ha dosi kwaqa koyandumamitaa ta boii uuru ko hhoo ko dadiri slaslaslay ti arapaaruli ta wara ti Kristo Yesu.¹⁴ Aaremo wak tsagaqam dirogi harapaam khaymu wog balu wak.¹⁵ Iniko bare anaehhabu tsagaqam sa lasla wint tsahha doro ta hauta ti lalaa ta slafa khaimo hauuru ko tsoba.¹⁶ Siay kontasl tsoba ta uungu takafohim na dadir: Iyappoo ti sloq wali nokopoisi na muna nokolaqan na malaika nokohhabu ti hhapapuli nakoyaaan na fitsima ma noko hubu rawali ti hhoali.

Chapter 4

¹ Hinko muna oini pooli tiba ti siwa ta khotso hirawanaa komayaa araparuru malieitimisiri munai koawanahaye ha tsahhatisa ta tlaku takatsatsahhati.² Si ti lamali waway woin kofokitisiri.³ Kitlahhasi khabo na aago ilaoha taka tlehheha lalaa likiyaabu hara naasa diroini tikiyay aan hakokhua tsoba.⁴ Sa gama slome takatlehha na lalaa ta hoo hhaku taka naaba takaaslay sia.⁵ Sa ka hhunts hara uma ko lalaa hara amo ta firoo.⁶ Bere aaremo wak liqasiti panda ta dawaili tlehthiti yaaabutay ko hhoo ko Yesu Kristo. sa kawatatles hara bimbaba ta arapaaru hara tsahhatisa ta hhoo takagusit.⁷ Iniko sii hhabo ta fitsima takaslaa na tikay garuu. Dosi utsahhatitis kiwakti hhoali.⁸ Iniko neto ta slaqwa tahhoo ta ninina ini utauwa ko hhoo neja ti gimbaba slome. Qamamitir bagat ata hota ko hinko ha kwadi ko maqa.⁹ Yaaabot taloo hakaslaa lakayaaan neja.¹⁰ Bere sa het tabu slaslawan layandumamita hara uuru neja ini uuru koma sa lalaata slaga isle na araohimusao ta hira slome iniko sa kwadi kowayaaane.¹¹ Lihhabit hali tsatsahhatitisiri.¹² Mare boko khuuni hara tlakwe siwa rogo na hiru ko biite. Bere mele latlehthiti hiru kobiite ti slomeli ti hhabili arakhotiso slaaru hhoa ha hhoa.¹³ Paka bere anakii ekahi ti tsahhatissali ti araoaa ha ti tsatsahhatissali.¹⁴ Mare ekwahha gamu kowara waay wagi tasokowaharisi ti yaaabutimoli sa araqasa dabai na garuu.¹⁵ Lawawumimisiri bimbabat hoti ti kwasi sa dira rogo latlehthiti araohimusay ko hira slome wawasi neja ara khotso wok ha tsatsahhatisa.¹⁶ Hoti ti aaremo waki bere ladosaiisit uwaratlesi iniwak ha kwadi tokoeitimamisa.

Chapter 5

¹ More losiiti garimo in saharisenk muna ado tata wog. saharisenki munai endee ko hhawate ado Dawai rog.² Lisi muna harisiti haaytikay ado iyo wag ha haaytikay sagimeru ado dada wog haro hhoa slome.³ Aramurenk kwaeli kwad ko kwaeli tsoba.⁴ Iniko ado kwaalita ber ehaay kont au wajolo mawenki gasa lutasahhatissiri haramurita ti hira ko ayoin loo mawen ki li hhoa buir sa hira wain bere mele hee hhoa kont panda ta lalaali.⁵ Iniko kwaalita ta tsoba na tod taka may iniwak isle niki hotawas qasiti ti lalaali. Balu slome hotatint ti firol amasi ha tlehemi.⁶ Dosi hhabit aaremo wak sa mare tsimahhi li want.⁷ Mali hhabit aaremo wak sa mare tsimahhi li want.⁸ More hitu lilalawasiyabasl hira wai ni hasakuwad ko ayawasi waraa araparuru ko sii tatlak tsini hiru ko hhoa komibas.⁹ Dosi hatahare laka tsahhatisi ti tsak ali ado kwaalita li kont kwara mare alinikiwiya miberi lahhoo ha litlehthiti hare ta hhawata wak.¹⁰ Litlehthiti iyapoot ti aaremo ko hhoi likislaa haay au tahhoo ti dahayeli ay liyaa hhoontsit ko kwadi hhoo au likiwaratles kwad koekihhima komaaa au iya yandut yandu ko hhoo.¹¹ Iniko ti kwad kwaeli inak sii tsalihatsisa ti qasi la kwaelili. Bere ado inedafiri ti kwaaru kwa slaqo li ti Kristoli khabo slaiyaa.¹² Ara amat edafir tlakweli bere igetisir lumbatisiri diroini hara panda.¹³ Maedafiri ti neto ta naaamali ina nini iimamitir doo ha doo to naaama kilosebasl tlehthimamitiri ara tlomu li gimba ta hirali edadafafinaa inaa gimumamisiri gimba takaslaibasl lakahhab.¹⁴ Hinko dosi ana slaamu haay tikay ko ninak likikhabiti Garu haay li deer waini sigegaritiyaaa samare saharisa hira ko tlak lukuhhab tlakwe iisiman.¹⁵ Sa diroini wana ko ibilis gusiye.¹⁶ Gere hatahare want ta kwaeli iimbit malikiis mare manisa lakarabaaa sa likiisi kwaeli wad ko tsoba.¹⁷ Hinko garu wad kohotaa ta boii liki far aramureslaiyaa ta naaa kwad ko tsatsahhatimamisa hhabo ta lalaa.¹⁸ Bere dosi slahhata vitiyaa mare litsegiti yawa mafai bere balu aaginaa ha tongimo buuma rosi slaa.¹⁹ Mare ilooha gimbaba ado garimo wana hhabitay njad au tam.²⁰ Araoo eenki kowadakusiri panda ta hira slomeli sa wwakinaa kometir la qay tlaamutiya.²¹ Oyaaabim panda ta lalaali ha panda ta Yesu Kristoli ha malaika yaaabu tay slaramaqaat yaaabot mare pasle ha mare aara isiru hara slaaru.²² Mare aqasa dabaii hiru tsigee mare tlakwe ta hiru kohatla gegera.²³ Mare maay kitahha inko lakitahhat ko ninina sa guraa ha maaaaari rog ta siwa ha sima.²⁴ Tlakwe ta hira wakinaa pooli want ha gatiyaa slahhaamele iniko tlakwe wako iya khakhakhaw maq.²⁵ Dosi hando woko ko hhoo popoain hara poo iniko wakasle uyakwakunt.

Chapter 6

¹ Kwad slome ko biraliwaraa kiiisasin tongi mai sikiafa tlemamis hhawate wain ado koro mure komaa kislai li dos iisu aa sa uma ko lalaa ha tsahhatisa mare tikiooslini.² Tongimai ko hhawate komaa mare tiki hheriti sa inaa dawai. Bere male likiakhas neja bere mele hhawate tikiriaaay yandu woin kwad tikiya slaa tsahhatisi ha lahhabiti aaremo wak.³ Bere hiru kobiite tsahhatimis ara hhamisa ha iloohominabasl hhabi ror ta tsoba bere mele ana bimbaba ta Dadiro wor Yesu Kristo bere ado ilaohominabasl tsahhatisa ta wara pandali.⁴ Hiruu uneiisin la khuiyabasl dowe malilingagini ha tsimahhi sa

gimbabaa. Gimbabasl aimbabat iya tlomu hubabint qwatla kunkuray waway ko tlaku.⁵ Ha qwatla ko siwa ha siwa ha hira ko waway tokowalingi. Tsoba mamayaa. Qawomamisiri tuba amota utauwa ta hindaqeri.⁶ Hinko utauwa ha yaaru na tsinaaasa ta dadiri.⁷ Dosi akihawa basl ha gamu kobiite fitsimali gamu hhaku kahuban fitsimaka.⁸ Bere mele labuutan hara aago ha qayro.⁹ Hinko was ko gam komaa tavuaagiri ti warahholi. Hangaykinaa ti tlomuli tlakwi ha ti gamu kobiiteli ko hira guumima ti lingiruli.¹⁰ Dosi slaaru ka pesa naamo ta tlakwe slome. Hira kodari slaamaa kihhamisi siyeli ha arapaaru udaiiri ina kilon hara slahhaame naaa.¹¹ Iniko kihir ko lalaa lakiti aaremo was tsoba nagusenki utauwa tsoba slaaru kikihhiso la mure.¹² Wita difi tabaii ta arapaaru. Aatlisi hota ko balu slome. Iyadoti want sa iimbo panda ta hira naii ti tod ta hhoi.¹³ Soharimisi yaaabot panda ta lalaali taiisasima gama sloma lihot ha panda ta Yesu Kristoli kiyahhabi ko tsoba ti pontio Pilato.¹⁴ Hhabi qasenki hara tsoba mare tlaame paka kieemo ta Yesu Kristo.¹⁵ Lalaa hhabiti kieemo was hara siwa ta loo lalaa araohimusay uuru iniwak khambatlu ko uuru komaa Dadiro ko pandae wara.¹⁶ Iniwak hotatint balu smome ha liibit ti pisaruli tikilingibasl. Hiru hhak koarima dirosi litlehhit haramure ha aslaymu ko blu slome. Amina.¹⁷ Sahhabenki ko gamama komaa fislimati mare ludaraaaaana ha mare lunelanginaa ti mamamali ko uuru komibasl. Iniko itlaa ti lalal elanginaa. Bere mele tusukuharimamis gamama ta loo sa lageseman.¹⁸ Sahhabenki linnoa iisinaa ligamama slawinaa ti yandu ko hhoi lirimure konaa ha munai ko harisa.¹⁹ Har amaot suqasiyaa hhoo sa gimbata khotsa sali hota kohho ohiyaa.²⁰ Timotheo khuumi tod tosoko waharis liakiti tsimahhi ta netla ha tsotsoo ta mala.²¹ Hira wana koetlahamamimaa aaremo wak dosi sle arapaaru konaabasl. Hhoo lidiwaki want ha kuu.

2 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo mtume ko Yesu Kristo hara hho ta lalaa qonaaha ahadi ta tsafi ko warati waayi ko Yesu Kristo.² Sa timotheo Mungu togwa tsai hara hhoo tati lalaa ha Kristo tata woro.³ Naamisi lalaa heti anasaqa Yendumamiti ado doro hana tata kiya aa sisima kina la firarini lalaa kama hara amasi.⁴ Hara tseheni tsaami liari kimala arini turaha komo bere ana arini hhiri hhira waga.⁵ Siga hhihhabibini imani roqo siwa rodi ka ibimimeti emamarolaini loisi he iyo rokini Yunisi khuu tiba imarii isi akoheti muna wogi.⁶ Heti na gamu sagaehoremamisi hhoo ta lalaa ta waayi wasi wara li dadai wasi qasiti.⁷ Kwakuwa lalaa iyaharisiti batsi munai ka tsaame ila hara aauru lako, Imani.⁸ Hinko mareka hhenti gimba ko tata woro kama koo ana Paulo bonthimo wosi marekuru tsahatee dosi sa injili isi ado aauru ko lalaa.⁹ Lalaa na andaa arafatagati kima Mungu aao aao hara eyo ta hhoo iya dosi aaisito batsi sa yandu woro sunguma harisi aaremo wkaa na Yesu Kristo siya kiyadahati.¹⁰ Hinko kwadi tigarafalagima lalaa kina fohini liya khayaa sa ahfata gata Yesu Kristo, Kristo na komeshini gwaara ningahubu tsati hara pusaru ko injili.¹¹ Sa dosi kiya amatsini nanga tsehhiti kwatsemusai mutumela tatahatimusai.¹² Kama ka dosi ekihhimeli wara arimabatsi khuu ininongwa yaaani khuuni nakhuuu boaaa gamo wadi togwa qasi si warodi.¹³ Lae horesigimba togwa o nongo akhasiti diroa diwaki ha imani la tsaari tawara ti Yesu Kristoli.¹⁴ Qasi aremo tuku tosgowa harisi na lalaa harati muna kohhoo lifusi harati Yesu.¹⁵ Khuuta kwasi ko hotatima asiya kiya mayi ti raqati wanti figelo ha hemogene.¹⁶ Bwana lifini sa doo ko onesiforo sadoro kiyaaaisinita hhoo saaana kama iyamiritibatsi sa tsegarii.¹⁷ Siwa rodi kiyawani romali kiyadabaha hara aau ru kina nisingi harisi.¹⁸ Ligi aaisi na lalaa sa hhoo kiya anti diroso ado doro tiga aaisi kawari Efeso ku khuu neja.

Chapter 2

¹ Hinko ningoo losogo harisi aauri tati wara ti Yesu Kristoli.² Ha gimba kiya akhasi diroi ti mashahidi wadi na aai laharisiti sa hira koloo kwasi ko itsawaa tatahatimisu ha watlima.³ La aaisimana diwaki ha ana ado deemusai ko Yesu Kristo.⁴ Deemusay hhaku ko wara siwasi koaaisima yandu ko kawaida ko hota kima sahhoa ta hiru dadiri.⁵ Bere ado hiru wani kubalabaaaunanisaa ado hiru kofeenita sogo harisi ya ba zawadi bere ado igusi batisi dorikiwanti.⁶ Isima loo ti hiru ko dotsatsini neja ini nongia panda ila oha balu wosi.⁷ Ila khumisi leasa aaara kaoini ini bwana sogo harisi wawayi ti aaremo tuki.⁸ Lo kumbukuntu Yesu Kristo ti laqwalina ko daudika kodo kwa tsafi ti hira kwafakiye isina sawa ha hhabari ta injili.⁹ Sa dosi kirine tati pakaligie tsegiti hara mureji ado muhalifu iniko aaara ko lalaa ko tlegagitiyabatsi.¹⁰ Basi ana kikihhimisi sa kwadi tiga e lehhi na lalaa tiba inaetse litsa wina uokobu ko warati Yesu Kristo diwaki ha hhoo ta paka lanko.¹¹ Gimba kao looo bere ado anafakani diwaki hotani diwaki ha ini.¹² Bere la kikihhisani tutatawala diwaki haini, bere ini siani andaa tse kunsii.¹³ Bere ado ko eahhoo initse metiqorodosi kwani ini wako kukosori nabatsi.¹⁴ Sahha bibinenki hira wasi aaremo wasi liri aaoaoti panda ta lalaali li mayaa tsankimagimba sasi bamu hhaka katsauti disi ber la lingini tikwadi ko itimamisi.¹⁵ Bidi aaisini ado heru tongomo yaaani na lalaa ado hiru ko yadnu manita bila sababu logo loimimisi laaaisinti aaara ko loo.¹⁶ Khuuni neja gimbasi ko fitlima isi nafutisi ti gimba ba ta tsakwi.¹⁷ Kwatsemaroini isi kima pasiti ado tsaaaa tahhaawi batsi ahuwai himedayo ha tileto.¹⁸ Kwasi na gafitiyee gimba ko loo oaina tiba tsafi inadaha kwasi na imani ta hira fohakina.¹⁹ Kama dosi msingi ko lalaa kodi kwaaatsi magari kwasi ki khuu na lalaa kila kodi ko uma hhahhabimo ko bwana li atsho ibiti ha kwadi ko wadhalimu.²⁰ Ti doo ko hinda qarimoko siyo tiba wana khotsai ko dhahabu hara shaba kilosi wamo khotsai ko khee hako tunfa tikosi sa yandu ko hure.²¹ Bere ado hiru mihhoa firini ni limo weti yandu ko di ko murekobatsi ini na khotsi khotsa kwa elehhe ini nongo manufaa weti bwanali kwaelehhe sa yandu wodi hhoo.²² Mawi la lakito tama ta musombaine la gusiti haki hhoo ha amani diwaki ha kwadi ko tetatma bwana hara muna ko hhoo.²³ Iniko la siiti gimbaba ta upumba uhatodi tsaku khuuta isi lagwalahinti

nanagamo.²⁴ Deemusa ko Bwana fayinabatsi nana gamoko ko tsa lifo tlaquti ti hiratuki kima likiki hhimimisi.²⁵ Ligi tlatlahatimimisi hara upole kwa kodifafi maa yamkini lalaa lisigi firinitoba la gatlahha.²⁶ Li tlahhiyaa kima likwepinaa intego koshetani dirodi tga awanahi saini sa hhoa rosi.

Chapter 3

¹ La tlahhati heti ti lalaa ta qatsiko kima siwasi khalaati.² Siwasi hira unatsaiyee inaa kiloini pesa tsaiyaa kina lungu daraaaina kwadi ko komaa idhehaka kotsaama komaibatsi ti wazazi waini kushukurani konai ba kwasi hira tsaku.³ Ko hhos komaibati ko amani komaibatsi wakima wachoganishi koitsa waibatsi kama lungune garaaminisiyaa ko mana gamo koma kotsaamaibtsi aaaremo kohhoo.

⁴ Kwana wasalifi wakaidi kunutsaamaa inaa kiloini iyatsuyeeaa anasa kuliko lalaa.⁵ Hara fendi konaa sura ta lalaa gusa kina likara sisiyaa aauru wosi mawi hira wasi.⁶ Kwasi wakina hhawate ada dafinaati fanili li tahira litika awanahihitiyaa tikawasi na hatsi nisiye madhambi siga gati na tama ta kila aina.⁷ Tika wasi huiyaa balu tuku ila dahiyaa abatsi ti toti ta tlabali.⁸ Ado dor yane ha yambere iya garimitiyee aatso ha musa hara afaamosi kwasi lamusai kwasi hira tigalingi wawai woini tga yaaani batsi weti imamiti.⁹ Iniko ara matsi yaabatsi li sigesiya sa netsawini kilagani ti hira tuki ado doro kawante ha hira wadi.¹⁰ Iniko kuu angusiti mafundi shorii harakhotluwii hhoarii kikihhis hhoa ri tu.¹¹ Araneto tsahhame toti ka tsawu Antiokiy, Ikoniko na Listra akikihhiis araneto Bwana iyafataqa ti isi tuki.¹² Kwasi tuku kohota tsaa hara maisa ta lalaafiro ti Yesu Kristoko kirinetini.¹³ Hira wasi tsaku hako lamusai kwasi lamusi tsehhitiyaa neja wakinaatse ki hhamisi kwasi kiya hhanisi.¹⁴ Ku gariti ti aaremo wasi kikhuuti latsahati neja bere khuu ati miyakaarinti.¹⁵ Khuu ti dagayuneroga akhuuti tlaqaru hho logo boaaaisi hara uokobu hara afaamota imani katka Kristo Yesu.¹⁶ Kila tlaqaru sagaa faatsafima lalaa isi na fundisa ta faida koma logo rekebish dakwe losogo habitihakili.¹⁷ Heti na oatiba hiru kolala bere sogwa hari si khotsi tuku sayandu kohhoo.

Chapter 4

¹ Oroguumisi aaara loo panda ta lalali diwaki ha kwadi tighukumini na Yesu Kristo kwadiko tsafaa ha kwa fakiyee sa gamu tosogwapoisi hara dira rosi.² Habi ara kwa buuti hara siwa tosi tafayima hatodi ta kitsaku habi sa hira tsake roini aroaao aaanki ilirimuausiti li tlatlahatimisu.³ Kwa kuwa siwa iyakhauti hira ungu akhamisiyaa ba aratogwa aoi ko tlabala balarosi dabahiyaa tlatlahhatimusay koinaatlatlahatimisu sa afaamoti aawa in kima akhasiyaabatsi.⁴ Mayaa akhamisu fundisi ta tsaba kina liaaiya gimba.⁵ Kula ea konti ti kila aaoremotuki laaaisinti aaremo ko khala sa yandu ko mwinjilisti labuutisiti aaaremo tuku.⁶ Hara dosi ana singihheesi eesa siwa ta hautimo wii inadahati.⁷ Unarafatangama sa haki khotlu anahheesi imani nanga gaaawo.⁸ Taji ta haki ka qasi saana toti tighuku mamini na Bwana hara haki sigi harisi siwaber iandahati satoana kilosebatsi sahira tukugesena sa arima ini.⁹ Elaba khaimu diroi tga.¹⁰ Sa gawe dema kiya ana mauti iyatsaati fitina ta hinko ningi hauti hara esalonike Kireseri nigihauti hara Galatia kima Tito ningi hauti Dalmatia.¹¹ Luka kilosi na diwaki warani ha ana la hubiti mariko lunguna kontaa isi diroina loo.¹² Owa yaaaaba tiito efeso.¹³ Qairu wodi koyaile mawu Tiro karipo siwa kakhauti lahubiti diwaki hakitabaiwadi ko koro.¹⁴ Elekizanda kwahhamusa iyaaaisi gimbaba anaaa ta tsakwi sa bwana kobuu qomayi ha aaaremo wasi.¹⁵ Ku hamagati ini kwani iya sii gmbe wori.¹⁶ Ti ali ohayewaga ko pandako hhaku hiru kwa gariti diwaki ha ana kiya to mayi na kila hiru lalaa share sungu fari gimbiwo.¹⁷ Kima Bwana ningiqariti diwaki ha ana nisingi harisi aauru aaara logo hhaba hara hhaba ta loo imia hhapapu li akhasiyaa kiyara fataqati afako dirawoka.¹⁸ Sigi batli aaaremo tuku na Bwana uokobu kina ligiri fataqa sa dira rosi ta rawa dauri liwani dirosi paka lanko taysi, Amina.¹⁹ Etlahisenki Priska, Akila ha nyumbu ha Onesfra.²⁰ Erasto iyameti taysi korinzo iniko tirifino iyamamileto iyamamaaaa.²¹ Almuausa khamu diroi siwa ta tlaqali Eumbulo koetlahimamisi na Pundalilo Klaudia ha dwaituku.²² Lalaa lidiwaki wana diwaki ha muna wosi hhoa tuku lidiwaki wanti.

Titus

Chapter 1

¹ Paulo yaaabutayi kwa lalaa ha yaaabutayi ko Yesu Kristo hara Munai koayaabutayi ko lalaa harasihh tahhta iibatahhoa hubabima.² Wana harpaaruli kotlfima ko lanko slalaa tahahababami batli lama tagara paani salanko.³ Hara siwa rodi looloo iyapoisi aara wosi tiyaaabo tisiga harisi ana la hhaba kiya tlaa la dosi isimi hara uuru kolalaa slasla hamsai woro.⁴ Ti titoli nu kotsoba timunaiwatini hhoa ha slahhaa ha hhoa tatilalaa tata dahha ha Yesu Kristo tsa tsa khamusai woro.⁵ Saginibak yaa owamaw Krete tiba boiimamis gimba slome kowaka hhiye boaa nikighasiyee garu ko doa ko lalaa (kanisa) tikila hhapel adodorotoko wa yaaabi.⁶ Garimo ko kanisa mare li ghunguhuna kon litlehhit hhawata ko hare wak keehaay koma koea hhoo tikiyar arinivasl thakwe ay kwadi ko mure komabase.⁷ Aara koloo ti deemsayli ado deemsay ko doo ko lalaa mare li slaani kon mare kitsotsoo koni ay hiru tunkugaaa aaybasl mare kugh pita kon mare onimusimo mare li ara qwatlimusimo tlehhit amare lihhehha kon.⁸ Ekiisaras litlehhit hiru kohira kwahha mamis kowa qwse slai lithehhit ko waway koma hiru kohuu gamu hek ko hiru hiru ko lalaa hiru konelnaga gin.⁹ Koislawa sige gharita tsatsahhatimisu ko tsoba toa tikiyatsatsahhatimis ma tlikimu nai haw ur tsatsahhatimisu hohhoo koaslaslawaa araotifu slome kosisasiaa.¹⁰ Tikwad kowasiyei ina naaa ha kuaad hhoo gimbaba roin ta nenetla lihira awanahatitiyaa likieslakhakay li amo ta

nenetla lihira awanahatiatiyaa likieslakhakay li amo ta tlakuui. ¹¹ Hira ado kiwasi kitlaa likitlahhas tsatsahhatimisiri gimbarod tlaku ta haay wain linga. ¹² Tidiroini hiru wak korohor iyaro warrebe lama konaa taefakokomibasli ko tlaku ha makay ko dihh naamusay ha buhhu say. ¹³ Aaremo wak kotsabam hinko titlahhasan ara uuru saliislayaa hhaba tsoba ti munaili. ¹⁴ Kumare kuruslahhat ha gimbasas ta lama sa Kiyahudi ha uuru ko hira ko tsoba kiiimamisaa hara alu. ¹⁵ Sa slome kwad hhoo gamama slome tahhoo iniko sa slome ko Munai tlakha kwad kowaiimbiri sasl hhak ta sawaway woin harakhua roin kaamaslin. ¹⁶ Iiniimbinaa lalaa tsahha iniko sa iisiru roin kasisasii ko tlaku akwad koakhamamisiyai basl sikiyaepoisi basl hara iisiru slome ko hhoo.

Chapter 2

¹ Ini kuu hhabeki tapanda hhua adikiimisa woso kotsomba. ² Gara lislahitiri tsini tsagumitiku awaway ayaaru ahhoa titlaamali akikihhisali. ³ Hinko haay tikay agaru uuru lako lalaqanaa ina kiloini adokowaslanqumitiyee mare kihharetitiree uuru mare kibotsawe tlehitiyee kobura. ⁴ Kithaa litsa hhasiti tahhoo likiboo qisi sagameru awaway kohhawatawaini thaa ahaiwaini. ⁵ Kithaa likitsahhasa waway litlohhitiri kohhoo kodeeriwaini litsangumitiri tihhawate waini inaa qisiru qaremo kwa mare gimba kolalaa tokoothini. ⁶ Tigimbababati saharisaka Munai Musomba kwa hhawate liaway konaa. ⁷ Tiafaamo slomeli ugassitee hugwaa fana latlehhitaa yaduwoini kohhoo ayamu katsahhatimamisiitei laqanee tsaba atsaqurite. ⁸ Laamei gimba kohhoo mare kitsakwa koni sawokoo kosisia lokomuritisii slakwe tahhaoo rawawitiri konabasla. ⁹ Boslamai lislagumitiri tidadiroini ti kila gamu kithaa likwaana mare kuslakusiri aina. ¹⁰ Kisla yabasla fis edeehhoo kislalilaqana Munai slome ko hhoo afaamoro slome lakabo si tsalatisaro takatlaa talalaa taadaa qisa. ¹¹ Iniko hhoatalalaa ipoot tiliraslame. ¹² Kutsahhatimis ibita tigibako, lalaa likobasla ahhe hha tafitsima kutsahhatimisibina kowaway kotsaba afaamo talalaa siwatii. ¹³ Dikabagomitana ilaoha arapaaru woru kohhoa tahhoa talalaa roro tadadiri araapaaru ti Yesu Kristo. ¹⁴ Yesu kunabats iniwaka saadaa lukuiisi titlakweka lukuisini kuhhoo saini hira wa kinaa hhehha teyandu kohhoo iisiru. ¹⁵ Hhaboki qibabata lara rikiiiti qaremu weka tsahhasek arauutu tuku mare kayaata hiruwooko lokohheriti.

Chapter 3

¹ Sarhorenenk lihinsle aaiiri ti gatimu =sayl hara uuru litsagumitir maliimbiri ti yandu slomel ko hhoo. ² Sarhorenenk Mare liiisinaa sahiru tlakwe liematlitiya tsimahhi lisikiharisi lohay hira wakina ti iisiruli toroin lisikiloghan hhisle aaaa hira slome. ³ Dosi andaasli awaway koman kotlakusa hira ko tlaku. Aibat tlaumuli ha tlakweli aqupitan nukuwakani. ⁴ Iniko siwa ta slahhaame ta lalaa slaslahhamusitao ror ha tlaama wasti hirali kiyopoi. ⁵ Iyatlehhitibasli sa aaremo watini ko loo kiyaiisimani, ini kunaiisi ti gimba waosi kunaslahhasi hara hhuntsitaa hara laqwaoima ko aabu hati iisima ko aabii hara Muna kohhoo. ⁶ Lalaa iyakuusiti Munai kohhoo ko naaa dirotini hara ti slaslahhamusay woro hara Yesu Kristo. ⁷ Iyodoroiisi saga ber kunfar sa gimba ti hhoa rosa lawarani diwaki ti tsoba ta hotaa ko lanko. ⁸ He yana yaaabo ta loo ku slaa lahhhabitaa hara tihema gimbabati sa kwad kowa lalaa iimbiyee liripaaru konaa sa yandu ko hhoo tokowaghasi panda roini gimbabati ta hhoo tsinaaasa kont ti hira slomeli. ⁹ Iniko ugaaawtei ha tsimahhi ta netla Dawai, Ba aalambao hara tlaa tlaa sa gimbabaa. Gimbabasi hhoa kontabasli kama tsinaaasa kontabasli. ¹⁰ Siakini araawatlimusimo wod ko hunguraa dehahhima ti hara oo oo waki ha tanjad. ¹¹ Tsahhei ya hiro kodos iamo ta tsaba may thakwe iiasin lunsaslahk iniwak. ¹² Bereonaya aabu dirogi Artemi ha Tikiko aramu uusa lakhautu dir oi tali Nikopoli hinko aarimu laibiti kiwa ta tsaqwali. ¹³ Aramuuusi layaaabiti Zena tarahoroti gimbabali ha Apolo Mare toko slingiti na gamu. ¹⁴ Hira slome kitlaa luku tsatsa hhatisiyatiyandu kohhoi konangumamisa slaaru ko loo sa mare li tlehhti ko laghwalaalimailbasli khotlay. ¹⁵ Koetsahhimamis naslome kodiwaki waran ha ana. Etsahhisi kwad ko andaa slaamaa ti hhooli hhoa li want dirokini slome.

Philemon

Chapter 1

¹ Paulo tokwatsege Kristo Yesu aningoo ani Timotheo a Filemoni, tokwaslaa endee woin. Koyandu iisisine diwki aanda. ² Ahhioro afla a A rripas deemusay endeeworo akanisa tunkuslaslatu ayoini. ³ Hhoa lidoirokini wanta aslakhata tati lala tata ati Yesu Kristo. ⁴ Siwa slome naamisi lalaa ihhahha babi mu firorii. ⁵ Anaakhasa slaama hhoa kakonto ti dadiro Yesu. ⁶ Firimu slaama kohota wakini lihhoa konti ti aaremo kohhoi kowara dirotin ti Kristol. ⁷ Eniko akwaamu kwaru sa hhoarogo ini ko munaiwa kohira wada kwa yane kiya tlakha ti nakurndee. ⁸ Iniko tihemakomo slome ti Kristo loure si ku iisima todo ku kaaslatu iisima. ⁹ Iniko satlama ana Paulo qarimo hinko kwa tsleqe sayesu Kristo. ¹⁰ Ooimu ningo onesmo kwa laqwal to tsagarii. ¹¹ Huko slaslesoka iniko hinko kokuaana. ¹² Oni yaaaba ini loo kias dirogi. ¹³ Wahumanisi limeti aana lisiyandutu lohay wi siwa togo tsagali sa injili. ¹⁴ Iniko ahhaaniba tla aara kohatla satla bila hhabarogo adotoiisi mare qimba kohho kiyngutu goswakwa aaurese ahhaanta kuwaka loisinti. ¹⁵ Ini qa tokwaamasli alu sasiwa iyadosi wanta diwaki slanko. ¹⁶ Mare kitlehhti yaabutyi tsiri taya aabutayi adoningoro diroi ti tlagwali ati dadiroli. ¹⁷ Ado tikiisini diwaki warana ana ilaowonki adodo kiriilaowomimi ana. ¹⁸ Iniko bere kodakosi aara woko oinuma misiti qamu woko inusenka qamusi diro. ¹⁹ Ana Paulo kotsasqama ara dabawi loo ana obuu oimasla obuu ina hotawaga loi. ²⁰ E niqoro

menahhamu kwaaruu dadiri diroqa laboiisiti ti Kristoli.²¹ Hota komu akhasaro saandikimu katsahhi iisi pandali adodokofirimu.²² Siwasi boiisi lohaya kodahaya sanaa saana iniko yaaamu Yesu tafiroroqo orokho tsimu tsawali.²³ Epafra endeewi tokwa tsiqi ti Kristoli Yesu etsahhimamamisi.²⁴ Ado dokiaaisasini marko Aristarko Aema Luka Yandumusyo diwaki aana.²⁵ Hhoa tadadiro Yesu Kristo lidiwa kiwa aneuna wogo hoo.

Hebrews

Chapter 1

¹ Siwa tafusiti lalaa iyagembusiti hana baba watini hara ti yaabutai hara siwa naaa hara amamu naaa.² Wiko ti balu waka ka komani lalaa igimbusiti ha andaa harati nuh na tokowaqasi sa alumusay ta gama slome ha haratiderasi hara ini iyafitsima tlehhe.³ Nuwos na pisaru was ko uuru gwaa tlakweras ta doros ha ko gama slome hara aara ko uuru wos kiya hheesi arakaasay wos ko tlakwe iya ibiti hhapeli daba ko uuya ko ale taysi rawali.⁴ Initlehhiti ko hhoo malaika baaa ado doro sokowa ali uma dora ko hhoi neja sa umawaini baaa.⁵ Bare mele na malaika kalo tahhabiti kul na ningoo lasi atatawokini tlelekiti? Ha kara tlehhi tata dirosi intle tlehhi muh diroi?"⁶ Kara siwa lalaa kiya laqwalisumo ko waka fitsimalli oini malaika slome ko lalaa sokofirini hata wara.⁷ Ado malika iyao ini ko malaika was iisasima ado munai ha yaaabutay was litlehhi tsiferi ko hama.⁸ Iniko sa nu iyao kiti wag ko ansi lalaa na ta balu slome. Hhara ta khambatlu wag na hhara ta loo.⁹ Anslaanti aara ko loo ha lawakiti qetimisu ta aaremo ko tsoba hinko lalaa, lalaa rogo komakho daii ta hhoa dedee wag baaa."¹⁰ Disi tlatlesoli dadiro agimbata hhoo qositi ti fitsimali daweri na yandu ko dabai wag.¹¹ Tiitiyaaa= iniko ku arafasiti slome aadairi ado qayro.¹² Iqwasaaant ado koti inaasle fokitiri ado qayro, iniko ku na qoro kodo looloo ha kwara waog ifakiyaaabasl."¹³ Iniko hara malaika lolo lalaa iyalihabiti siwa ta biiteli iditi daba loii ko aayu paka la tlakwe iisimu sa tlwakumusay wag ado kiti ta yaa wag?¹⁴ Hinko malaika slome munaikobsle tikiya yaabu sa harimisu ha likiomini kwad koalimaa slafimaa?

Chapter 2

¹ Hinko kuslaa lawaru qasan neja sa aaremo wada kaaakhasa sa mare lukusigeli qas ha inaa paslo.² Bera ado aaremo tikiyagimbusu na malaika ko loo ha tlakwe ha alukiaay slome haraneto ilaohot.³ Meleli tlaaman luisan bere larakharanaba sle araohimusayk dadiri? Araohay tokwa ahhabu na dadiro hara arima diroti ni ha kwad kowaakhasiri.⁴ Lalaa sle iyalaqant hara tlaqasa etlokhoa ha aaremo ko diyan ko pasla paslo, hara zawadi ta neena ha hhoa takadehhini hara slaama was ini loimo.⁵ Lalaa iyaqasitiba fitsimo ko wakhotsa takagimbumamisan gimba ros hhape ta malaika.⁶ Badala ros hiru kobite iniarini yamu ko biitel hiru kobitel nikioo hiru na miya islayabasl ehoresa? Au nuli ko hiru kana lobiimisi? ⁷ Hiru oisiti nikitlehhiti koninika malaika baaa sonelauutu araohay hawiru. (Araohii bimbati ha oqasiti rawa ta yandu ta dabai wagi poiyaabsl ti aaremo ko ansi).⁸ Aqasiti gama some ti yaa wagi hinko lalaa iqasiti gamama some ti hira ta hiruli gamu hhaku kiyamauti koti bira wasi waribasl iniko hinko doti kahhana arimanabasl gama slome ta bira wasi wara.⁹ Dosi sle arimani tokowaiisini ti siwa ta hhapeli malaika baazi Yesu sa ekihhima was ha gwaara was sokowaelu uu uura koroohi musay ha hhoa. Hinko sa hhoa ta lalaa Yesu inianditi gwaara sa hira slome.¹⁰ Atsoba tubu lalaa sa gama slome wanaa sa ini hara dirosisle kowaslaa liyahubu laqwali naaa ti araohimusa wos ha kwawaslaa lokoiisini hhapuloimo ti arailiruli woin litlehhiti ko hhoo hara ikihhima was.¹¹ Bare male slome inaa njad koqamanita naamisu akwad iniko tikiqamamiti naamisu slome iyati tlatleso wakini dahhiri lalaa iniko sado doko ko hunguraa gamamiti naamisu ti lalaali ararinabasl mure ooaa dawa.¹² Oini hhahhabin umowogo li dawairii raa saku bii ti kurunkularada.¹³ Karaa nibioo yaaam sa ini tlakara khuumi diti wara ha laqwali tisinkiharisi na lalaa.¹⁴ Baramele ini haay ko lalaa slome inaslaa o ha tsere haraslahhiri tla Yudu sle iyara slahha gamama doso loi aratigwaara lokoroqintsi kod ko uuru koma sa gwaara insle na ibilisi.¹⁵ He iyadosi want sa kwad kowa tlaame konee ta bwaara iyahotiye hotowaini slome ekihhimali.¹⁶ Fana malaika kobasl koroaawaa. Bere male araay taqwalima ko Abrahamu.¹⁷ Bere male iyatlehhi uuru ini litlehhi dawai ros ti amamu slomeli saliaslay li kuhani dadiro tlehhi ti slahhaameli ha gimbaa ta tsobali ta gamama ta lalaali ha litlehhi uumumusay tlehhi ha slahhaame babasluti tlakwe ta hirali.¹⁸ Sagawe Yesu loloo iyaekihhimuti nokowara hhana ki uuru kona koroohiru kwad tikiwarahhahan.

Chapter 3

¹ Ini dawai ko hhoo liakhasiyaa oo oooo ta dawri ewawasak Yesu yaaabutay a kuhani ko dadi ko yaaaru wor.² Atsobusimo ti lalaali tokowapaslis ado musa doro ka tsobomusimo ti deeri slome ko lalaali.³ Bare ado Yesu kowarafara tsobumusay kodadiri musa kiyakono baaa sa kodo kowatlehhi doo korofariti tsobumusay ko dadiri doo loo loo baaa.⁴ Fana deeri slome kitlehhahhi na hiru ko biite iniko kodo ko gama sloem tlehahhita na lalaa.⁵ Tsoba Musa atsobumasay ado bontsimo ti deesi slomeli ko lalaali nikihhabu sa aaremo tikihhahhabin si siwa tahhotsa.⁶ Iniko Kristo na sigeqaitimo ti doo ko lalaali andaa na doo bere laohan ti yaaruli ha hhoa ta yaaaru.⁷ Hinko ado muna ko hhoo iyao lasi bere akhasiti afo rogo.⁸ Mare la muna wog iisinti li khalaado Waisraeli doro kiyaiisinee ti tlakweli ti siwa tikiyawa rahihhini ti tseali.⁹ Isi na siwa tata wii tikiyawahhihhi ha siwa ta kwara miberi tsigahha iyaari nee gimbaa rii.¹⁰ Dosi kiya kwaamesibas na taqwalima was nakao hhahhaminnaa sliwa slome ti muna ni waini ha khuiyaabas amo rii.¹¹

Chapter 4

Ado doro kalao aagi ti slahhaame rii aedogi yaaabasl gese wii." ¹² La khuuntaa dawai sa mare liwan tlakumusimo ko yaaamibasl ti wak wokini muna kosigesa ha lalaa ta slafa. ¹³ Ma lasorogadintaa lalaa slome hira slome ara endeewos sa lalaa ta kaooii lasi yaaantaa sa mare wak wokini tokoiisini likhalaa hara awanahaye ko tlakwe. ¹⁴ Sagawe atlehhitaa araslahhamusay ko Kristo bere luaatlisan hara uuru wos ti dirosi ti tlatlesoka sa efako. ¹⁵ Saisi tahhabu lasi bere laeitisitaa afo ros mare kamunai wakini iisintee li khalaiyaa ara Waisraeli doro kiyaiismee siwa ta warahholi." ¹⁶ Ana miyaini kwas kowa lalaa eitisiyee maka fokiti? Akwadebasl tikiyagatisi na Musa Misiri ka? ¹⁷ Ana miyaini tisikiyagupiti na lalaa balu miberi tsigahha? Ha diwakiko basla ha kwad komatlakwe iisinee kwad slago waini ko wafakiri iyagaqatiri tseali? ¹⁸ Ana miyaini tisikiya lao aaga na lalaa edafiyaabasl ti geseli rosi bere kwa debasl kowaini ogusiyeibasl? ¹⁹ Arimani ya iyaedafi yeibasl ti gese rosi sa gasi kiyaiimbiyeibasl.

Chapter 4

¹ Hinko kuslaa lakhuumusay tlehhitaa more liyapoo wak wor komatsima daha araumboli ta balu slome taedafa ti kwahhaso ta lalaali. ² Fana atlehhitaa hara aara ko hhoo tini ado Waisraeli kiyakonee Iniko yaaabos gahhaku kiyausiti ti kwad kowahhasiri nukuru slahhiti basl ti arapaamali sa isi. ³ Dirotini kowayaaaman anda ana kwa doedafaa ti kwahhasoli ado doro takahhabi ado doro kalaoaag hara slahhaame rii edafiyaabasl ti kwahha so rii iyahhab hee bere mele yandu slome iyaboiisi iyabuut ti tlatlesoka ta fislama. ⁴ Fana ihhabu yamu kobiite sa balu fanqu lalaa iyakwahhasiti lalaata fanqu ti slome kiyaiinsinti. ⁵ Kara iyahhabiti edafiyaabasl ti kwahhaso rii." ⁶ Sa dosi kwahhaso ta lalaa metiso sa kwad koedafai ha Waisraeli naaa kiyaa khasiri hhaba ta hhoo ta kwahhaso ros isyaedafiribasl oa boloqu woini. ⁷ Lalaa iyaqasiti kala lalaa ta biite takaaa lasi ini iyalalaat gatisi kiyagimbus hara Daudi takahhabu sa siwa ta tlere panda ta tikiyahhabiti gasa lasi bere la akhasitaa afo rosi mare munaiwakini khahaasi taa. ⁸ Bare ado Yoshua sukunaharisi kwahhaso lalaa laka ihhabitabaoo sa lalaa ta hatla. ⁹ Hinko sabato wanta ta kwahhaso taka gas soa hira ko lalaa. ¹⁰ Kowaedafu ti kwahhaso ta lalaali iniwak insle ikwahhas sa aaremo mos ado lalaa kiyiinsinti ti dirosi. ¹¹ Hinko laeslahhay komansa edafa ti kwahhaso rosi sa mare liwan kohua ti amo ta tlakumusay wadi kiyaiisinee. ¹² Sa gimba ta lalaa uuru konto slafiti ha dihhay kont panga some baaee kodihhi ha dadaaa aant fana lidehhint munai ha ararogima ha duui ta wara waay wasi ha aslaymu tsahha wawaay ko muna wos. ¹³ Hhaku takatlehhe kunayakutu ti panda ta lalaali nikitlehiti fooli ti ila ko waki ko uuruta la gari arimani. ¹⁴ Magatiko koman kuhani kodadiri kowaedag ti dawrili Yesu nu ko lalaa hara uuru na arapaamo wor ohan. ¹⁵ Doro kakoman kuhani kodadiri koslahhame aribasl sa naaama wokini iniko ini hara amo slome kowawarahhani ado andaa tokod ini ko tlakwe komibasl. ¹⁶ Lakhaman hara uuru ti kiti ko ansi ko hhaa sa tuba lailaohaa hoa taandaa slakhasa siwa ta slaaruli.

Chapter 5

¹ Bere male ado kuhani dadiro tokowaelehhe ti hiraka konelehhe ligariti sa inaa ti gana ta lalaali, sa liharis tiitimiisu ha dhahabu sa tlakwe. ² Aslay yanduta hata slahhaame sa netlatlu ha tlankimay diwaki ini wak insle kowaniniiti na naaama. ³ Sa isi koslaa harisa sadaka sa tlakwe ros ado doro hiiisan hara tlakwe ta hira. ⁴ Hiru hhaku kotlesa mureti sa ini wak iniko litlehiti waru lokooo oo na lalaa, ado doro kiyawan Haruni. ⁵ Kama Kristo sunaharisbasl mure iniwak luisini ado huhana dodadiri niki tlehhitaa lalaa iyaoor dirosi ku ningoo lasi antata wago tlehiti." ⁶ Ado doro kioainisle yamu wakinai ku na kuhani kodadir sa doro ta Melkizedki." ⁷ Siwa ros ti slagwali iyaafirini sofririmu iya lalaa firin hara hhirihhira saini koaslawa araohiru ti gwaraka sa arakhuuma was ti lalaali kuwaa khas. ⁸ Kama ka nu unatsahhatisi iimbo sa ikihhima wos. ⁹ Kowaefakisi hara amoti iyaiisini sa hira slome kowayaan sa ara kuusay ko balu slome. ¹⁰ Sa paslisa na lalaa ado kuhani dadiri siwa ta Melkizedeki. ¹¹ Naaa koma ta hhaba sa Yesu iniko khalaat hhaba sa naaama wokini ka akhasa. ¹² Laka kunaslaa siwati ado slahhatimusay takahhat uuru ta hiru slahhatisa slahhatay ta panda ta gimba ta lalaa iliba slaataa ini aago ko basl ta khala. ¹³ Fana kotoiliba kitahhahama konabasl tsahha ti yaaabo ta loi bare mele kahha kholimo. ¹⁴ Hara dagari wakao aago ta khala ta hira diyan kwad koetsahha koma inaa ti paslesa tsoba ha tlakwe kiyatsahhatisi paslisa hhoa ha tlakwe.

Chapter 6

¹ Hinko bere ta mawari kunatsahhatisan gsa sa yaabo ta Kristo kuslaa lakoma slahhe ti arakusay more kara latlehhetan tlatleso ta toba ti yangu ka koslafima komibasl na ara paama ti lalaali. ² Ha tlatleso ta slahhama ta arakuusay ha dabai egamitu slafima ko koma fakiri ha hukumu ta balu slome. ³ Ha doiisan bere lalaa li yaant. ⁴ Bere mele booot ti kwad kowa pisaru slawinee kowaanditiri uuru ko dawri ha nikiisini araslahhay ko muna kohhoo. ⁵ Hakowaandiriri hhoa ta gimba ta lalaa ha ara uuru ko siwa ta khotsiri. ⁶ Ma maga pahhiyaa kitlaku kiisa ti firolu hee sa ekihhima kiyaiisi nee ti ni ko lalaali ta njdi hora manai waini nokoisini ado khoslita muritisa ti hirali. ⁷ Ado hhape ta tlubay ilaohonamima siwa slome rawa was nikiyatidi pirakaro ta loo sa kwas kowayand utiri ti hhapeli hhoa ilaohomaminaa ti lalaaka. ⁸ Iniko bee lalgauti lagewa ha desarimai hhoa kontabasl kara ti tlakweli want ta yokwahhay efako rosi kohhanisi. ⁹ Doro kagimbamisan doti Wereeetay sukuhhahabini aaremo kohhoo sa hunguraa ha ara kuusay. ¹⁰ Bere ado lalaa ehhamisibasla koro slaama kowalagantee hara uma wos ti heti siyayandutee kowaiimbiri na kahhataa siyandumamita. ¹¹ Kwaaman neja laarimani slome esahhema konta paka efako hara mure baslay. ¹² Slaamanabasla la naamusay tlehhitaa iniko latlehhitaa

Chapter 7

yandumusay sa kwad koalimaa hara paama ha muna kihhay.¹³ Sa lalaa kiyaharisiti aara sa Abrahamu iya lao aagiti hora muna was bere mele laka iyaloaagitibasl hara kohatla koddiri.¹⁴ Iyawat stoba uwaratles ha ogatisi ala qwali ma wag neja.¹⁵ Hara amoti Abrahamu iyaibaoh tod tosoko wahhabu doro kiyabagati hara muna kihhay.¹⁶ Dosi hira laoagaginaa hora ini ta dadiri slome baaa ha diroini na efako koha baado slome sa yaaru.¹⁷ Siwa lalaa iyalaganti hara pisara neja sa diamy ko hhabo hhabo ros ta hhoo tafokaybasl iya lagant hara lao aago.¹⁸ Iyados iisiti sa gana njad mare fokay sa ti isi lalaa ma hhabitabasl andaa ka hota lakitan takuaatlis ha lusuku munai harisi laohan hara uuru arapaaama takagas panda rar.¹⁹ Koma uuruku ado nanga ta aatliti ha ta arafari ta manai watini uuru koedafa yamu ko doo alu ko eboaa.²⁰ Yesu iyaedafu hhapi ado gatimusay wor bere ko kuhani kodadir iisini kama balu slome ti panda ta Melkizedeki.

Chapter 7

¹ A doti Melzedeki khambatlu ko salemu kuhani ko lalaa ta rawa kunaslaslayee ha Abrahamu iyakikiii gamisu ka khamba taltle ha nokowaratles.² Abrahamu sokowaharisi wak ta mibu ta gama sloem kiyaslaa uma vos Melkizedeki arafari rosi khambatu ko loo ha sle khambatlu salemu esi sle na khambatlu ko hhoa.³ Tata konabasl iyo konabs hira konabasl konabasl tlatleso ta lalaa ha efako ta hota was. Mate litlehhita kuhani dadiro ado nu ko lalaa.⁴ Hinko ewawusi doro hiruku kodadiri omimusimo wor Abrahamu sokowaharisi wak ta mubu kiya ekihhimali wani.⁵ Ha tsoba hira ko walawi kowailaohiye hotay ko wakuhanu iyayaaabo konee tati araqtintso dahha arababatsu wak ko mibu ti hiraka inasle na ti Waisraeli ka endee waini diwaki ha kwas sle na hira kowati Abrahamu dahhaa.⁶ Iniko Melkizedeki kowa hira komibasl ta walawi ka iyalaoh wak ko mibu ti Abrahamu ka na kokowaratlese ini iyaekora kon.⁷ Disi sianabasl tuba hiru koninina kowarotlese na dadiro.⁸ Hara aara hira ko laohi wak ko mibu kwaa lalaa wak iniko hara aara wok hiru kowaila oh wak ko mibu ti Abrahamu ka nakafapas ado doro kihotariru.⁹ Hara doro ta gimba Lawi kowailaoh wak ko mibu iyabuu wak ta mibu ti Abrahamuli.¹⁰ Sagawe lawu iyakhiri ko tata waini wan Abrahamu siwa Melkizedeki kunaslaslayee ha Abrahamu.¹¹ Hinko efako iyabuutu hara ti kuhani ko Lawi (dosi hhape was hira araiimbay ialohomamaina minakaslaa neja ti kuhanili kohatla watla watlay mo panda ta hota ko Melkizedeki ha oo ookobas panda ta gimbaba ta Haruni?¹² Hinko bere ukuhanu li alukii iimbaysle lialu kii.¹³ Ti waki aarmo wak kiyahhabu sa idarea woko ti dirosa hhaku kowahoti ti madhabahuli.¹⁴ Hinko poot dadiro war iyati Yuda dahha kabita takahhabibasl na Musa sa makuhani.¹⁵ Ha kwa kaoimani pooli wali bere kuhani kohatla iyatiiti ado Melkizedeki.¹⁶ Kuhaniki koaabebasl wak ko kuhani ko dadiri tlehthiti rawa ta iimbo ta tlatleso ta laghumalima ta hiru iniko ti tlatleso ta hotali ko uuru tatlaku mi basl.¹⁷ Dosi tsagaru hhahhabinaaa sa ini ku na kullian balu slome panda ta Melkizedeki.¹⁸ Bere ado hhabo ta uuru tagat taqas dagharili sa iyauurokontibasl ata talku.¹⁹ Dosi hhaba ta uuru ga hhaku kiyawoa taloo fana uuru iyawan ko hhoo sakhas ba lalaa arasasapiman.²⁰ Ha uuruku ohhoo iyatiitibasl ta gimba kobasl laoago sa he makuhani wakina iyatlesiribas lao aago we.²¹ Iniko lalaa iyaloa aagiti siwa kiyaa ti sa Yesu dadiro ilaoag alukiiyiasiyabasl waway vos ku na khuani balu slome."²² Sa hete sle Yesu inakhay ada aradimu say ta agano ta loo.²³ Hara tsoba gwaara tlahhamisit makuhani hota balu slome, he sa makuhani iyamanee anauu wak panda ta wokoo.²⁴ Iniko sa Yesu hotini balu slome ukuhanu vos alukiiyibasl.²⁵ Hinko inisle islay hara efako likiwaretled kolalaa arasapi hara diros sami hotini balu some hara firos sa inaa.²⁶ Hinko kuhani ko do kohoo dirotini ko tlakwe komibasl to kowapaslis ti tlakwe ka itlehthiti rawali dawri baaa.²⁷ Ini gahhaku kiyslaa ado makuhani ko diyan harimisi dhabihu sa tlakwe ras iniwak ha maga sa tlakwe ta hira. Iyados iis lalaa wak sa slome tukunaharisi ini waki.²⁸ Gimbako kigamamiti hirawad naamusay litlehthitiri makuhani ko diyani , iniko aara ko laoago takhauto panda ta giba ta loi iyanu tiitisiri tokowaii sini ko tlakwe komibasl balu slome.

Chapter 8

¹ Hinko aara kaoimara na hee komani kuhani ko dadiri kowaibiti hhapeli ti daba ko uuyali ko kiti ko andi ta dawri.² Ini hhabumusya ti yamu ko hhoi doo ko tsoba tokaqas na dadiro hira slome kofakinay kobasl.³ Sa bare male kuhani kodari islay hari sa gamu ha dhahabu hinko uurutay lakoman gamu ko harisa.⁴ Hinko bere Kristo iya wara ta hhapeli man ini laka iyatlehthitibasl kuhani neja ta disi bare iyayaaane kwad kowaharisiri uuru diwaki ha loa.⁵ Iyayandutiri gamu kowatlehthiti nahhiatu ta gana ta dawri diwaki ado musa doro tokowatlahhasi na lalaa kiya doo tlehhaslai ami lalaa nikiooti tuba boiisi bama slome ado doro to kowaalaghani rawa dadndali."⁶ Iniko hinko Kristo in ilaoho gandu ko hhoos neja saga insle aragasimu say ko agano ta hhoo taka boiisi hara hhabo tahhoo.⁷ Dosi bore agamo ta panda bere iya tlake kotkibsl laka ahhaku doro ta dabaha lohimay (agano) ko njad.⁸ Lalaa siwa kiyatsahhati tlakwe ti hirali iyaaot khuumi lalaa iykhotsiti in oo dadiro siwa kaboiisi lohimay (agano) ta aabu diwaki ha dooko Israeli ha doo ko Yuda.⁹ Ilehthitaba ado agano kiiisimu diwaki ha tata mai lalaa kiyahubi hara daba gatisa ti hhape ta Misri ka Bere mele iyaefakisiribasl ti agano rii anasle liyslahhaibasl kara iyao Dadiro.¹⁰ Bere ado isi na agano iisimu sa doo ko Israeli panda ta balu wasi iyao dadiro qas gimba rii ta loo wama y woin ka atsagamu munai wain tlehthiti lalaa roin inasle tlehthitiri hira wii.¹¹ Untsahhatimisiyaabasl ha hirawai ko dagro awak wok ha dawaimo vos nikioo tsahhei dadiro dosi slome ana tsahhiyaa ti konina woina paka kodadir woini.¹² Dosi lagamu hhoa hara aaremo waini talku haehorsabasltlakwe roini kara."¹³ Hara sa taaabu kaiisini agamo ta panda ta diway Haisisle takahhabu diyani ibuutu sa batsa.

Chapter 9

¹ Hinko kama agano ta panda iyakont yamu ta firo diti fitsimali. ² Fana ti dooki (hema) gogoni iyawant taka gas qoqoni ta gendi taoo oo yamu ko hhoo ti diso iyawant pesaru meza ha mikate ta laqama. ³ Hadoo ko gayru ko njad iyawant gogo ni ta hatlaa kaoooo yamu ko hhoo neja. ⁴ Iyawanee madhabahu ta dhahabu sa orauumisu uuu taman sandiko ta agano takutlehhe hora dhababu kilo. Waay mas iyamant bakuri ta dhabu ta doros hhara ta haruni tatiiti tsokono ha tod ta khee ko tlee ta agano. ⁵ Rawa ta sandiko ta gano ta malaika ko hhoa aratsuhumaminaa hhampera wa ini panda ta kiti ta araslahhay isi ta hinko aslawanabasl hhaba ara loa. ⁶ Panda tagamasi taka hheesi boiisa makuhani edadafaffina qogoni ta fendili sa gimba soini iisimaa. ⁷ Iniko kuhani ko dadiri qoqoni rod ta njad kilos lalaa wak hara kwari iyamayibas harisa dhabahu sa ini wak natlakwe ta hira hiyaiisinee hara waway iwoinebasl. ⁸ Muna ko hhoo khuun tuba amo ta yamu ko hhoo neja kahhat kapoisibasl sa doo wod ko panda kahha qarimaniti. ⁹ Hee na hhabi ta siwa ta hinko slome gana ha dhabihu takatiitnamisi efakisi ta basl waway ta kufirarima. ¹⁰ Na aago ha kitahhu kilos kataa lahhati doro firola ta hhutsita slome isi a ta slagwa takaqas paka hhabi liyakhu wa ta ta aabu takagas hagi. ¹¹ Kristo iyakhay ado kuhani kodadir ko hhoo sa aaremo kona khayae harati dadiro hare ko hhoa ko doo dadiri takanisini basl hara dabai ko hira ta fitsimatemasl takatlehhe. ¹² A sa tsere ta lagewai kobasl ha ta nu ko slee fana hara tsere ros loloo tleba Kristo iyaedafu yamu ko hhoa neja alaa wak ha slome lusukulagaa araohima watini ko balu slome. ¹³ Bere hara tsere ta lagani ha garewe na arakuusa hara uura ta nuh ko slee ti kwas kowatsumitiri kiyapaslisi na lalaa lislago waini hhutsiyaaa. ¹⁴ Ma ta neja kosle tsere ta Kristo harati muna hara ko balu slome unbasl inikwak mare muna ti lalaali waway waor batsa ti gimba ta gwaaraka firola lalaa ta slafa? ¹⁵ Sa dosi Kristo na yaaabutay ko aga no ta gaaabu he na gatamaut ta panda tati tlakwe roini dahhata sa slome tikiyao oo na lalaa lilao hiri ehora na alimay woini ko balu slome. ¹⁶ Bere agano want ta hota uurutu lagaru hara gwaara ta hiru wod ko waiisini. ¹⁷ Fana agano uuru konto hagi yamu ko gwaarali sa uuru hhaku siwa ta kowaiisili li hatitini. ¹⁸ Dosi kama sa todebasl agano ta tlatleso kagas mare ta tsere. ¹⁹ Siwa musa kiyayaaabi yaaabo ta uuru ti hira slomeli iyatles tsere ta yawa ha ara diwaki ha maay dahhamu ko daaat ha khaimo nikietihhimiti yama ha hira slome. ²⁰ Nikioo he tsere ta agano ta lalaa tusunkuharisi hhabo dirokuni. ²¹ Ti dorosi karatihhimisi doo ha khoslay slome tikiyarayanduta na makuhani. ²² Ha doro hhaba ta loo gana sloem koraku umanisi hara tsere. Bere lakuusitaabasl tseru sukuolahhaiyabasl. ²³ Dosi iyatlehiti uurut gamama ta dawri lakahhuntsu hara dhabihu ta hhoo neja. ²⁴ Ado Kristo iyaedafibasl yamu kohhoi neja takaiisini na dabai na gamu ko loo. Fana iyaedafu dawli iniwak yamu kiwaani hinko panda ta panda ta lalaa sa andaa. ²⁵ Iyaedafibasl hadi sa andaaa sa kuharisi ado aaago sa ini di had ado doro kiigasan kuhani dadiri koedadafafima yam ko hhoi neja kwari ha kwari diwaki ha tsere ta hiru wokoo. ²⁶ Bere isi atsoba fana auuru dirosi ekihhima mara naaa sita ta tlatleso ta fitsima. Iniko hinko to siwa waka paka efako ko kuari takunapoisi tlakwe batsa hara dhabihu iniwak. ²⁷ Ado doro kiwanti ti hiruli gimaara mara wak ka panda ti isi iyakhuy ikihhima. ²⁸ Dosi loodoi ti Kristoli tokowabatsi mara wak tlakwe ta hira naaa batsa niki yatiiti mara ta njad sayandu ko tlakwe kobasl sa arakwusay sa kwad kobagamamitaa hara firola.

Chapter 10

¹ Bere hhabo ta uuru na nahhatu ta aaremo kowakhutsaa ko hhoo inaebasl ko tsoba hhabo ta uuru islawabasl aragasa kwa kowa lala arasapiri hara amo rodi ta dhabihu makuhani iyaharimimisir kwara ha kwara. ² Beredowe dhabihus iri aslautibasl maymo tiitimisu? hara dos kofirari maa bere kihhuntsi mara wak laka iyakoneibasl tsahhana neja ta tlakwe. ³ Fana ti dhabihusi ara horawanaa ko tlakwe takaiisasinibasl kwari ha kwari. ⁴ Fana tayaanaibals tsere ta gurutane haara tlake batsa. ⁵ Siwa Kristo kiyakhay fitsimali iyao akwaantebasl tikitiso au dhabihu fana agasitee slaga sa ana. ⁶ Ahhoa konteibasl ti tiitoso slome ta hhamiso au dhabihu sa tlakwe. ⁷ Ma nikioo ani difi iisimu slaama wagi lalaa ado doro takatsagani sa ana ti bitabuli. ⁸ Iyao ado dora takahhab diso rawasi akwaante basl dhabihu titiisay au hariso takhhamisi sa tlakwe ha iyaarini basl qese waay wasi dhabahu takatiitnamisi sa hhabo ta uuru (sheria). ⁹ Ma nikioo ami diti wara slaaru wog iisima gimba ta tlatleso kagas dagarila sa kwad ko njad garitisa. ¹⁰ Ti gimba ta njadi kupaslisi ti lalaka hara slaara wos hara batso ta slagwa ta Kristo Yesu mara wak hara siwa slome. ¹¹ Tsoba kuhani slome grimanitiri hara yandu lala ha lalaa bere lihabs dhabihu todo looloo tadawe laka iyaaslawtibas tlakwe batsa. ¹² Iniko panda ta Kristo kiyabatsi dhabihu mara wak hara tlakwa slome ta balu slome kiyabiti daba ko uuyali ko lalaa. ¹³ Iyabagamiti paka tlakumisya was likiyasi hhapeli likiisini kiti sa ini sa yaa was. ¹⁴ Sa amo ta tiita wak irigasi baluslome kwadi tikiyapaslisi ti lalaali. ¹⁵ Ha muna kohhoo slee lihhuuni dirotirio bere ado iyaioo. ¹⁶ He na agamo kaiisimu diwaki hainaa panda ta balu wasi nikioo dadiro hhabo rii hhabu waay munai waini atsagamuti sagai waini. ¹⁷ Ma nikioo kaehorsiyabasl kara tlakwe roini ha gimbaba roini tlaku ta gwaara. ¹⁸ Hinko yamu tlahhamu kimara sa kwaa hhaku kara dhabihu we sa tlakwe. ¹⁹ Hinko dawai komani uuru koedafa yamu ko hhoi neja hara tsere ta Yesu. ²⁰ Dosi na amo takagwere sa andaa hra amo ta slagwa ros taaabu ha slafimi tarati ghayru hara. ²¹ Ha saga sakakowan khuna kodadiri sa doo ko lalaa. ²² Ha lorosagan hara muna ko tsoba ti aramure ta loo ta arapaama hara munai takarakuumisi ti tlakweka ma laslagho koman watini tikiyahhuntsi hara maay ko hhoo. ²³ Hinko laaatlisan hara munai ko loo ti araslahhamo ta uuru ta arapama watini mare taghentsita sagawe lalaa ta hhabiti tsobusitao. ²⁴ Ha laaatlan wamisu doro ta muna harisa sa hira slome kwaaruu ha aarmo ko hhoo. ²⁵ Mare lamawan kurukurimitu diwaki ado wakinaa doro kiisasinee. Ma tu saharimimisan munai neja ado kaararintei balu inasapiri. ²⁶ Beres lakiaan netlalita tlakwe iisiru siwasi ailaohor aaremo ko tsoba dhabihu waka ta tlakwe iyametabasl kara. ²⁷ Bere mele bagamitaa slahhaame ta ini wak ha dihhay koasla ta tlakumusa ko lalaa efakisaa. ²⁸ Ko sii aara ko Musa

gwaa slaainabasl hhaa panda ta kwarimai ha iimbumusay njadi au hira.²⁹ Male wawamamisiti ekihhima tikisikihari si sloem ko nu ko lalaa sii kowa iisini tsere ta agano ado gamu ko tlaku tsere takaghas ado gamu tokowahhuntsu ti lalaali kodo kowaooslini muna ko hhoa?³⁰ Bere male khuani wak kowao hatsimatoo abuu ha kara dadiro iaaiisi hira was.³¹ Na aara ko tlaame ahua ti badai ko lalaali ta slafa.³² Iniko ewawasi balu kowafusiyeepanda ta harisarokini pisaru ameleaslautee kikhishisa ekihhima ko dadiri.³³ Siwa tukunagai sukunahhabu hara hhisle aaee na ekihhima ha siwa kunaraslahhatei ha kwad kowaekihhimutiri.³⁴ Bere male amuni ko slahhaame kontee ti kwas tikiyatsegi nakai laohotee hara ghere difita ta alimay wokini nakakhuutee tiba hunguraa loosle aamay kontee ko loo kohota balu slome.³⁵ Hinko mare la uuru wokini kwahhataa ko damu ko loo komaa.³⁶ Bere mele kikhhay slaata sa laslawinta ilaohaa takahhabu na lalaa panda ta aiisintee slaaru wos.³⁷ Bere male panda ta balu naaa wak kowa khotsa iyakhay ibitiyabasl.³⁸ Ko hhoa rii ibiti hara arapaama. Bere likiii aluli kwaamabasl sa ini.³⁹ Iniko andaa kwadebasl kokiaa hara alu la epahhan. Fana anda na kwad ko arapaama komaa ha munai watini khuuru.

Chapter 11

¹ Hinko arapaana na loo takakono na hiru ko aara slaa ko biite hara uuru na tsaba ta gamu kokahha inapoibasl.² Sa he ana babu wakini iyahotiyee ha arapaama waini.³ Ha arapaaama khuani ya fitsima katlehhe hara hhabo ta lalaa sa ta poi kaboiisi basl sa gana ta popointi.⁴ Asa arapaaama tuba Habili kiyaiisini gamu ko lolo kod baaa kaili kiyaiisini asa isi kowaehhobu litlehhiti ko loa kowaehhobu ana lalaa sa ganod kiyahubi sa dosi Haaili kahha oini iniki iyagwaa.⁵ Asa arapaama tuba Enoko kowahubu ara rawa ha iyaaribasl gwaara. Iyapoibasl saga tokowahubu na lalaa sagawe tahhabu taba iya lalaa kwaarese alu ta hubali hara rawa.⁶ Bere arapaama hhaku lalaa akwaresita basl sakawakhotsi hara ti lalaa koslaa liyaaan lalaa slafiti hotatintii ha gama tabiite harimamisiti sakwad kogusaa.⁷ Ara arapaaama tu Nuhu kowaraghadhi ni na lalaa sa gimba tapoibasl hara mure ta lalaa iyaboiis safina sa haay was goiru, hara dosoiisa iyaekihhimusu fitsima nikitlehhi alimo ki aara kuwakhay hara paama hara.⁸ Ara arapaama tuba Ibrahimu kowao nikiakhas nikidah yamu tokawaslai ilaoha ado alimay iyarii iyatsatsahhi hhibasl yamu kikhukhui.⁹ Ara arapaama tuba iyahot ti hhape ta hhaboli ado dahaymo. Iyahoto deerili diwaki ha Isaka ha Yakobo alimusay endee was ko hhabo rod loo loo.¹⁰ He asa arafariros hhapa ta hiru boiisay ha tlehhemusay litlehhiri na lalaa.¹¹ Arapaaama tuba Ibrahimu ina Sara loolooo iyaibaohiyee uuru ko kuraiba dosisle iyadinee neja sa gawe iyaari nene lalaa ta tsobuslao sikiyahhabu nu ko hhawata.¹² Dosi sle ti huru sa kowasapu gawaara niki laghwa haay fari konaabasl anaa ado titsaoo ta dawri ado sehhanay ti daghari baharili.¹³ Kwas slome iyafakiri ti arapaaamali ta hhabo basl. Bere male iyaarinee nakakwahhas hara sigee iyawawakone tuba adahaye ha kofusaa ti rawa fitsimali.¹⁴ Ti kwas kohhababimai aaremo ado kwas hhahhababinaa tiba hhape roini dabahitiri inakiloini.¹⁵ Ta tsoba lakabere iyawawumimisiri hhape kiyadahhiri iyaloway konee ta kiaa.¹⁶ Iniko ado doro kiwant kwaanaa hhape ta hhoo ta dawri. Dosi lalaa maritabasl lakaoo oo lalaa roini bere mela iboiisiti maay sa inaa.¹⁷ Ara arapaama tuba Ibrahimu tokowawara hhi iya Isaka tiitisi. Ma ini kowai laoho aara hara ghesse iyatiitisi nu wos koini wak.¹⁸ Ta rawa was tahhabu ti Isaka ka laghalima wag kioooo.¹⁹ Ibrahimu iyatsahha tuba lalaa iya laghawalima konto ko slafisa Isaka ti gwaara ha gimba hara gimba ko tlehhiu kowailaoho.²⁰ Ara arapaama tuba Isaka iya Yakobo ha Esau waratlese saaaremo kowakhotsa.²¹ Ara arapaama tiba Yakobo kiyatigwaara li wani kiyawaratles slome haay ko Yusufu. Yakobo nikifirini nikifirini nikirifara sa hhara roso.²² Ara paama tuba Yusufu siwa roso kiyasapiti ta afako iyahhabu sa iitaa ta hhay ko Israeli ma nikiyaaabu diwaki faradu was tlesa.²³ Ara arapaama tuba Musa tokowala ghumali kowayaku na hira was tlehheratamu tokowaani tuba kholimo ko hhau ko tsaaatimo ka kiyatlaamutisi basl na afo ta khambatlu.²⁴ Ara arapaama tuba musa kiyadiray iyasii oaaa nu ko Farao.²⁵ Iyaslaan nikuruslaa ti ekihhimali diwaki ha kira ko lalaa iyaslaanibal ghere tlakwe ta sige.²⁶ Iyawamus tuba Kristo kusa mure baaa na hindagharuta ta dadiri baaa hazina ta Misri sa doro kiyaila was tlakhatisi sa gamu ta siwa ros ta khotsa.²⁷ Ara arapaama tuba Musa iya Msiri dahha iyatlaamutibasl ghupitaa takhambatlu bere mele iyakikihhisi khuuru hara kopoibasl.²⁸ Ara arapaama tuba iyaoho pasaka haetihhisa tsere sa lingay ta laghwalitay ko tlatleso mare tikingangusi laghwalitay kotlatleso wakinaa ko hhamatee ko Israeli.²⁹ Ara paama tuba iyara bahari ta shamu hariyee hhape ta kahati siwa ko Misri kiyawarahhiri fusa kiyaguuu.³⁰ Ara arapaama tubau biina ko Yeriko iyahuu hhapeli tokowaniniiti balu fanghu.³¹ Ara arapaama tubu Rahabu wod kowabiutu iyaehuibasl ha kwad kowabologhiyee sa ga sikiya dabahimusay yakuyee nikisayutiri.³² Mi hhabu neja? Bere mele siwa buutabasl hhaba ta Gideoni barka Samsoni Yeftha, Daudi, Samweli ha ta yaaabutay.³³ Hara arapaama iyabaiiri arapaama ta khambatle iyahhoa iisenee nikihhabo ilaohiyee. Nikitlahhasiyee afai ko simba.³⁴ Iya uuru koasla hhamisiyee iyanahhatiyee hhape ta tlagha kiyahhaes ti maaaaari ka a khambatlatle difitali nikiisinee khambatlatlu dahaye nikilakitiri.³⁵ Haaytikay iyalaohiri hira waini kowa fakri harati amo taslafima wakinaa kiyae kihhimusu mare tayaaama likimay pooli sa lislawinaa tsahha ta slafima ta hhoo neja.³⁶ Wakinaa kiyae kihhimusu hara slahhaame hara difita kama hara tsegin harati tsega.³⁷ Kiyatlupiti leee kiyasiki daghero hara musameno kiyatsuma hara panga iyahautiri hara koroka b/euu ha kero ko ara iyaslaanee iyafusiye tislahhaameli ha kiyatlakwa iisisini.³⁸ (Takaslaibasl na fitsima lakakon) liepaparaamimitiri eboaali dandemuli ti maraoli ha bohondera ko hhape.³⁹ Bere mele hira was slome kiyaraimbuna lalaa sa arapaama roini iyailaahiri basl gamu tisyaghasi.⁴⁰ Lalaa iyagati harisa gamu ko hhoo tuba sa andaa lakabere ahaku in aslayeibasl efakisa.

Chapter 12

¹ Hinko ado doro tukuneniniiti na tlafo dadiri ta hhabimusay lakwanhhan gama slome tukurubaii ha tlakwe tukuneniniiti miti tsiga lafetan feetu ko uuru ti paaalo takaghasi panda rori. ² Ila watini liti Yesu khuusan tlatleso ha arapaaru woro igasa sa ghesa takaghasi panda roiri iyakikihhi msalaba mure ros nakailatserutu nikiibiti hhapeli daba ko uuya kokiti ko ansi ko lalaa. ³ Dosi Emawusei inik kowakikihhi aaremo ko tlakwe ti hira tlakwea diros loi sa mare hunguraa labaaataa au munaiwakini faka. ⁴ Aekihhimuteibas lobaahisita ha tlakwe ghomay ta tsere efaka. ⁵ Kara anehhamisitee munai harisa hadi ado doro sokolaghaa ado haay hhawate: Ningoo mare laeslahhesit ekiaay ko dadiro tlesa ha mare la alukiiiti doro tosoko hhahhabiri na ini. ⁶ Bere male dadiro arakikakii tokowa slai sokoekihhima harimani nu ko laoh. ⁷ Kikihhi warahama ado ekiaay lalaa yandumamiti ha hunguraa ado doro kiyandi kikakiiibal ini kholimo kalo tokoro kikakiiibas na tata woini. ⁸ Iniko bere ekiaay hhaku yamu andaa slome kruslahhahhatani fana hunguraa kuhoebasl haay wasebasl. ⁹ A slome atantata watini na wara fitsimali ta arakiaay iramurita mat kuslaiyasle nejia aramura tata ko munai ha hotaa? ¹⁰ Sa tsoba kunaekihhimus na hana tata watini ado doro kiyaraarinee inaa iniko lalaa kunekihhimusmamisi yabas sa adndaa fana sa hhoay woso. ¹¹ Ekih hay hhaku kotsahhatimamisa hara siwas Ekih hima kokomamini, dosi sle maghatiko pislari ta hhoa laghwalitinti sa kwad tikiyatsahhatasi sa ini. ¹² Hinko waratlesi dabai wakini kowaru komaibas ha gurugundera wakini kowauuru komaibas lieaatlisita kara. ¹³ Dikiisee foso ta degera wakini tuba sa kokhotsatsimibas kogtisiyabas hhamoli ma kohhaes. ¹⁴ Dabahei hhoa ta munai ahira slome ha hhoas bere isebasl hhaku ko dadiro ara. ¹⁵ Lakhuuntaa amre liwan tokopasli na lalaa mare ta hhoa mare liyahhawtu gurupu ko slahhaame tatiita liyekihhima hubu likipaslimisi naaa. ¹⁶ Khuwmie tiba hhaku ka tlakwe au hiru ko lalaa firimibasl ado Esau sa aago wak iyahhoa ros haris ta laghalimaa. ¹⁷ Bere male khuunta amghatiko kiyabuhhi alimay hhoa kowarasii saga sikiyaslawinibasl amo ta firo diwaki ha tata woini kama kiyadabaha hara hhirihira. ¹⁸ Sa gawe kakhauteibasl ti dando tokonangumamisibasl dando ko asla ohahima eboa lokoalukiisi na ekihhima. ¹⁹ Akhauteibasl hara fo ta tsotsoo au ara gimba tatllehita afo taiisinti sakoakhasi lifrinabasl aara ko biite sa hhabi roini. ²⁰ Bere male iyawatsinee kikihhisa tod takaghasi bere ado kama makay konangusi danda kodifu na tleee. ²¹ Ta tlaame neja takaan na musa iyao atlaamutu neja paka dadakhame. ²² Ma anakhautee danda loi sayuni hati hhape ta lalaa ta slafali Yerusalemu ta dawrili ha ti malaika elfu mibu koghwantimamisaa. ²³ Anakhautee ti kurunkuray ko laghwalima ko tlatlesoli slome tikiyaghasi dawrili ti lalaali hhabita ta slome hara muna ko arakuusay tikiyahheese. ²⁴ Anakhautee ti Yesu araslahhamusali ko agano ta aabu har tsere takaetihhi ta hhahha babima neja tsere ta Habili naaa. ²⁵ Khuuni mare losiiti wak kohhahhabima bere mele kowalakitibasl tokowasii wak kowa fitsima araghadini fana tsoba lakitanabasl bere la fokitanabasl segeli ti kod tokanara ghadi na ti dawri ka. ²⁶ Siwasi aforos fitsima lingilingisiti iniko ihhabiti ha nikioot kahhati siwa wakali kara to fitsima kilos lingilingisibasl ha dawri sle. ²⁷ Gimbas mara wak kara laghant gawa slome kapahhas takalingilingis dos na gama rodo takatlehhe tiba sa gama ta kalingilingis basl limatiri. ²⁸ Hinko lailaohan khambatle kolingilingisibasl laghesema ti firol lalaa hara imbo ha hhinsle aae ti. ²⁹ Iniko lalaa ror na asla kaaagint.

Chapter 13

¹ Ma slaama ko dawai li gusu.

² Mare ehhamisa dahaye kwahhasa sa doso iisa wakinaa imalaika kwahhayee tastahha basl. ³ Ehoresi slome tikiyatsege adiwakiwantee hadi diwaki ha bere slagho wakini kiyausini ado kwain. ⁴ Hinko ndoa lakarafara ha kitanda ta ndoa litlehhi ha hhoo sa dowe lalaa kiekihhimus kwad ko tlakwe koma sa dousa. ⁵ Ma hinko amamu wakini ko hota lipoiri ha ti pesa. Ltlehhitaa koiimbaa hara gama kakontee fana lala looloo iyaooto umawa basl hunguraa ahukwahhabasl balu slome. ⁶ Hinko laimban sa laoa hara uuru bwawa na lelehhisimo wii. Tlaamutabas hiru alay ana maleiisa? ⁷ Ewawusee sa kwad tukuna lelehhisi kwad kowa aara kolalaa gimbusiri diroki haehoresi tiita ta rakhotsu woini gulee arapaama woini. ⁸ Yesu Kristo na ini isaii lasi ha balu slome. ⁹ Mare tokogatisi na tsahhatay ta hatla ta dahaykume sa ta hhoo tu muna lokotlehha hara hoo mare hara aaremo ta aago kwas hotiyaasal hara kwas. ¹⁰ Komani madhabahu sakwd kokomaa waay hekaluli aaginaabas. ¹¹ Bere male tsere ta makay tikiyaharisi sa tlakwe kiyahubu na kuhani dadiro waay ko yamu ko hhoo iniko slaghowaini kiyakwahha fendi ta khuruli. ¹² Dosi Yesusle yaekihhimutu fendi ta taghari hhapeli ta hirali sa tsoma ghasa hira ko lalaa hara tsere roso. ¹³ Hara dosi kwerii dirosi fendi ta khoroli lagegeran mure roso. ¹⁴ Bere male komanabasl hota ta balu slome ti hhapeti fana ladabahani hhape ta khotsa. ¹⁵ Harati Yesu kuslaa dihadi luharimimisan sa lalaa, safiro tuba aam ko afai watini litlehhi uma wos. ¹⁶ Mare ehhamisa hhoa iisirura iiso hunguraa kilokini sa hariso ado isi na lalaa kwaaremamisiti neja. ¹⁷ Urumurimitee ti dadirai wakini fana wana sa hunguraa gaao na munai waini ado kwad ko fari harisaa ilaohei sa yaaabutay wakini lakugaay hara ghesa mare hara ekihhima tukuiisibas. ¹⁸ Nafiriman fana kunkhuu tlakwe komanabasl wamay kohhoo komani kwaama lawotan hota ko ramure ti aremo slomeli. ¹⁹ Slome sumunai harimisi neja lados iisintaa sa la kiii hara dirokini hinkoloi. ²⁰ Hinko lalaa ta hhoa ta hubiri kara hara ti hira kowafakiri deemusay ko ddi ko b/euu dadiro wor Yesu hara tsere ta efakiso ta balu slome. ²¹ Sukuharisi uuru sa aaremo slome kohhoo slaama was iisuru liyandutu yandu diroti ni ko hhoo ta khaaaru ila wasi harati Yesu Kristo dirosi ta tlehhi firimuay balu slome. Amina. ²² Hinko somuna harimisi dawaimo hubitina anaaara ko muna harisa ha tsaghamu hata nina dirokini. ²³ Tsahhei tuba endee wokini Timotheo konagemay inslee diwaki hara kakhautaa balu waki. ²⁴ Tsahhimisi yaaabutay wag slome ha firimusay slome kwad koma Italia dahhaa koetsahhimamisi. ²⁵ Ha hhoa lidiwaki want slome hunguraa.

James

Chapter 1

¹ Yokobo a/aabutai ko lalaa hako Bwana Yesu Kristo hala kabira mibiha njadi kwapasitiri salaam. ² Alifarei isi na hhoa ta dadiri neja haayi watini dorokarufutimisiti harae kihhimasi tshhome. ³ Kima la tlahhataa dorohunguru warahhani munai wakini sunguharimisi kikihhisa. ⁴ Mawei kikihhisa liegasi yandu wosi kima laeaa tsataa neja mare kiafari tsaati aaara woko. ⁵ Bere ado hiru wani tidiro kini hhoa tsaa lifirini ti lalaali ini naharimamisiti hara Qese bila tarara aao aaa kwasi tuku koinifirimaa. ⁶ Iniko firimi hara hhoa bila wawi kwakuwa hiru ko wawaikoma isi ado gwandawe ko maa weti tsawili koro fahhamimini na tataqwa lokekwakiwakwahha talaha hadi. ⁷ Iniko hiru ko ado isi marekie lang ini tiba sogo ila oho firorosi wala sogoila ohi ya batsi firo rosi tafibwana. ⁸ Hurusi nunai njadi koni ko aaa tsare batsiti amamu wasi kwasi tuki. ⁹ Hingori hiru ko dababo aau kotsaa lungu dara aai aaini ti qadorosi ta rawali. ¹⁰ Siwasi hindaqarimo sa Eahhoarosi isi isi qoro tiifi ado mauwata kondeni wati qaimosi kifutimisi. ¹¹ Tsehem iya tiiti hala hameri rosi likahasiti balu hara mauwa kimalipahati hara hhoa rosi fakiti dosi li hira ko hindaqeri tsakwikwiyati yandu wo ini. ¹² Kwara tunduku hiru kodo kwatihi warahharu kwakuwa kiyaitsayi waraharusi kima ila oho basisi ta tsafi todi tiga oitkwadi ko lalaa tsaaamaa. ¹³ Hiru ko harsa ko tsaiyasatsi siwa togostai warahha warahhi heti tati lalaa dadhha tiba lalaa ka warahhahanabatsi hara gimba ko tsaku kama lalaa tse warahhatabatsi hiru yeyote. ¹⁴ Kila hiru ko watahhahaani hara tama rosi todi kiri kwaani hatodi taini dukhakhuma sigeli. ¹⁵ Tama ta dhambi liburaisiti kima dhambi kalaqwali kima dhambi liaaa tlerinti neja liibiti paka gwaara. ¹⁶ Kunguraa haaya watini mare tungu awanali. ¹⁷ Kila zawadi ta hhoo hakila zawadi ta buuti tarawa dahha eyukumamiti birali ti tata ko nuruka badilikinta batsi ado hhapa hhapima kofokimamita. ¹⁸ Lalaa iyae lehheti harisa sa andaa tsafi hara arako ttaba kima la tsehitani ado laqwalini ko panda ti gamamatuki. ¹⁹ Okhuutaa aaraka haayiwatini kila hiru kotsaa lie tsahhwi ti akhasali siyo lietsakhwi sa gimba au sa qupita. ²⁰ Kwa kuwa qupita ko hiru tsehiyaabatsi haki ta lalaa. ²¹ Hinko qasai sigeli qawatsaku ko dhambi hara tsakwe tawari yamu weli hara hhoa ila ohei aara tiga dahasi tsaaa wakini kodi ko munai wakini ara fataqa. ²² Yaaaamei aaara mare kofo a khasitea kima la munaiwakini awanahataa. ²³ Kwa kuwa hiru yeyote ko a khamamisa ara kimalogo yandutiya batsi isiado hiruko pandorosi ayuuti weti kiwowoli. ²⁴ Kim lungu ila khuu panda rosi kina litosi komo kima ahuko lie hhamisi dokiri wani. ²⁵ Ila hiru wodi tungu khuuni taboaa hara sheria tadokiri tsaani kimalitsaamuti siyo tibaini to himamisi kina liehhamisi hirusi kobarikini siwakiyandumamiti. ²⁶ Kila hiru bera hie wawusi imiwaka tiba ini hiru ko dini ila ttifira rosi katawalimabatsi muma wosi ko dini koawanaliyabatsi isi dini rosi tatobure. ²⁷ Dimi ta hhoo tigiliuga gitibatsi panda ta lalaali hatitatalima heti kinaligiaaimimisi kwando ko makibayi ha kwaeli tiaranetoroini kima hungu gaaayaa ina loe hara awanahaya ta fittima.

Chapter 2

¹ Tlaay watini maraka gusitee imani ta bwana woro Yesu Kristo hiru kohhoo kohira tsaaana wakinaa. ² Ado hiru woko koma dafi wetikwa tsemal rohini inae luaau pete ta dhahabu hara dafi tahho ado hiru koendadafimu wofi msikitili hadafita gawatseku. ³ Kima nang laghamee tsaame tihiru wodi qairo hoi kima nanga ootee kuibiti diti hhotili kina nowgo ootea kodi dababoaau ku ibiti hhapeli ibiti ti yaawii. ⁴ Kumahamisi kumumahamanisitaabatse kungura kiloini kima lara ohinusai ko wawai woid tsaku. ⁵ Akhasei yara haayiwatini ungu mahamisi lalaa usae uhheatibatsi masikini wati yamuko tiba ma na hinelageri lauko taisi ti penda ta lalaali. ⁶ Miko ihheritaa masikini inaahirakobatsi ko hira ara mtatimaa kina ligidudu khumi hara ti doo ko amuri. ⁷ Kwasi na hindagheri ko hira aao tsatsimaa uma wodi hhoo tusunguaao aao mamini. ⁸ Kama dosi lagusitaa sheria todi takifa lume ado dorotibra ttangani kima lo tsaati endoe wogo ado kuu dosi na hhoa. ⁹ Ado bere la elehheta hirawakina dosi tsakwe isinta kinalungu hukumini tiba kwasi ma sisasiya a amuri. ¹⁰ Tikodi ko yaama kima liedakusi kana to diti nini isi dosi ini liugini are mo tuku. ¹¹ Kwakuwa kiya hhaba na lalaa marekazininti mareka gasiti bere zinanintabatsi lalaini gamisiti disi adakusiti ti sheria ta lalaali. ¹² Hinko gimbusei kima la tsaamutaa ado hiratigi hukumiru tsai ti uhuruka. ¹³ Kwakuwa hukumu iya khakha bila hiruma ti kwadi ko huruma batsi huruma kima rawa li wanti ti hukumuli. ¹⁴ Hhioa mu na wanti haayi watini bereado hiru oini tiba imani komo kina matewalo kona bata tahhoo ungumahamisi imani rosi isi fana li ini arafafagata. ¹⁵ Bere ado dawai tahhawata auta haretiba giro faa fakila tsehem. ¹⁶ Kima wendee wokini waka lifirini tiba haufei hara hho aasi la atsa mitokautaa kima lagagatatata boaa kina haremsi taabatsi aaraemoko hhoo sa tsago wakini kina kuru nu aaisitaa. ¹⁷ Kama bare ado imani ini kilosi bereado madendo kontaba isi hhaku tiini. ¹⁸ Kama hiru woko lioiya imani koutatlaana silagauti imani rogoisi bila matando kima ana tse so laghana imamirii hara matendo rii. ¹⁹ Ana yeaaanti teba lalaa ini waka sawahiwanti iniko mapepo khuiri ina lidadokhama mitiyaa. ²⁰ Omahanisi tsaanta la ttahhati hiru konetsi imani hiyo bila aaremo kofayimau batsi. ²¹ Umahamisi isi tata wore batse Abrahamu tosogwa fari haki hara aremo kwa harisi mugosi isaya weti rawa ko madhabaholi. ²² Arinta imani rosi iya yandiuti aremo wasi haramatendo rosi kima imani rosi miwogi dahati adoti wawaiwosi. ²³ Ttagaru iyaegasi tigoai Abrahamu iya lalaa yaaani kima wougo fari imahaki koni kima Abrahamu nongoo were aootu ko lalaa. ²⁴ Arintaa tiba hara matendo hiru sogo fara haki siyo kama harasato imani kilose batsi. ²⁵ Kima umahamisi heki na kode rahambu kodi biaaisayi wodi tosogwa fari hakihara matendo kwadahaye kwahhasi kima nningi amolehhisi hara afaamo waka. ²⁶ Bere ado dorodi tsagwa bere ado muna ini gwaa na gorodosi imani gere ado matendo haku gwaati.

Chapter 3

¹ Haayi wali tuke batsi kuni tsaa na warimoi latahataa tiba kunu lehisi ti hukumu ko dairi nijali. ² Kwakuwa andaa tuku daku mamisani ti amamu naai iniko ko tsupi ya batsi ti bimba wosi ila hiru kwa buuti tsaqwa rosi tlomo. ³ Hinko gere ado ghamitani laini ta farasi ti munai watini kima nungu yaani fama lifokitisani tlaqo waini tuku. ⁴ Kima la tahhati meli kama katadadiri tigi tafimanisina taqwa ta dihhi taga tafimunisi hara usukani kotoninina yamuki tsaani nahodha. ⁵ Na qorodosi tifira na kiyngo ta nini na ta tsaqwa ila ungu aaisasinti ta dadiri fana logo ohihi harea atsa tato ninima. ⁶ Tifira na atsa ini na imita tsakwe kaohisi ti tsagwo watini isi na tsago lingagitituku kimalogo qasi wati rawako atsali afaamo ta hiru togo daai hara atsata zimu gieri. ⁷ Kila maka ta kwora tivaaa ta tsababina hara khulukhumbai ko bahari kiya sigo qarifi na hira. ⁸ Iniko hhaku hiru kama waka kitifira sige qarita isi na tsakweta tsakhatibasi iya hatiti sumu ko gwaara. ⁹ Hara tifira bwana oehhobabitaniha tata woro hara dosi ilaumisani ira wadi tiga tsehi hara mafano ko lalaa. ¹⁰ Hara munai wasi loo loo gimbumamisiri ha gimba ko hhoo hako lao haayi watini gimba fayina batsili dirai. ¹¹ Mahamisi waaaamu waka iyatiitisiya batsi maayi ko andaa la ko qara. ¹² Haayi wati khaimo ko mtini laqwaliya mzaituni ay mzabibu laqwaliy laayi ko mtini? Kamato ilali ta dabi tiiti sitabatsi maayi ko dabi komaibatsi. ¹³ Miyaimu kati rokini ko murekoma hara tahha? Homa hirusi laqani hoto ko hhoo ti yandu wosi hara mure kwa tiiti hara dihhoo. ¹⁴ Bere ado tsahhaame kontaa hara munai ko tsaku ti munai wakini nara kudara aaute kima la lama habi taa kima la ara ko loo mautaa. ¹⁵ Heti murerode barsi tarawakaae yukuti kima ahuko kumbe tato fittima siyo ta muna au ta mapepo malaika. ¹⁶ Kwa kuwa ti yamu ko wivu ko hara ubinafisi disi qwatlawani hakila aaaramo tuku kotlaku. ¹⁷ Iniko mure tarawa dahha isina hhoa kima la hhoafirimai hara mure hara kwahamisu kwa hati hhoa hara matunda ta hoo bila pendeliru hira wakina hara taba. ¹⁸ Tunda ta haki kadahamamisi ti imamili ti kwadi ko aaaremo ko hhoo aaisasimai.

Chapter 4

¹ Gimba ko nanaqamo kungura kilokini iya kadahha iyato watlaya basi sa kwaru wokini isi tlaku kwa nanaqamo hibimati hendee wakini kwasi? ² To kwaanta hagamu kokontei ba sti la gamisitaa hara mutita kode kiitsau tei batsi laka la kouti kudifinta la nanaqamutaa tsawintaa batsi maana lalaa atlaamutaabatsi. ³ Firita ila ohomuntaabatsi iniko firinta hara firo tatsaku ilitiba tatumu yinta hara aaaremo wakini kwasi tsaku. ⁴ Hinko kugura wasinzi khuutaabatsa tiba wereaauma hafitima isi wakori taha lalaa hinko hiruko yaaani wereaauma ha filima ini wakari dabahimiti te lalaali. ⁵ Hanga arintaa tlaqaruku faida konabatsi tigioainitiba muna togwa qasi dirotini tiba tlomukono sa andaa. ⁶ Iniko lalaa harimamisiti hhoa na gawe tlaqanu qaini lala iya wakiti hiru ko kiburi koma rai iyaslaatihira ko mure komaa. ⁷ Hinko mguba tsitee ti lalaaka kima losiitaa ibilisi ina tse kiamsuruku ti dirokina. ⁸ Sapei panda ta lalaali initse kima naja sapita tisiriokimi hhuntleidabai wakini kunguraa ko tsakwekoma kima munai waki li aabakwesitaa kungura ko munai njadi. ⁹ Huzunikeni la firinta na kuria fokimai qese wokini hara huzuni diwaki hala firorokini laaaisinta na aaaaae. ¹⁰ Tsehhahhaei kunguraa loe ti panda ta Bwanali kima hungugegeri hara rawa. ¹¹ Hapana hingufukumimita kunguraa kilokini hiru kogimbumamisi panda ta dawaimoli kina likirusi timingoini isiana hukumu sheria ta hukumuru. ¹² To waka swi ini na hukumu komo ko sheria ha deemusai lalaa inita aauru koma hata hira aaimamisa hara hira aragwatsisa kunamyaini hara hira ara qwatsisa kunamyaini kojirani wogo hukumuna. ¹³ Akhasei hunguraa kooaimaa lasi au matuko tia la hadikwa ti mujikili la ibitani kwari taisi kina la kifongoli ma la tlaniaasa aaisimani. ¹⁴ Miyana khuu minatiiti matsiko ha hatawakini na mimi kwakuwa ungu tsagasita ado tsafotatiimamita hara siwa ta nina kima ukorahhamta. ¹⁵ Iniko laka laoofa bere ado haramapewi ta bwan hotani la aaisima hete ha hara wakatse. ¹⁶ Hinko ungu daraaanta sa gimba woini daraaamosi slome tuku ni uovu. ¹⁷ Iniko tidirosi kukhuuti aaisiru ara ko hhoo ila dirosi dahiyabaisi isi na tsakwe.

Chapter 5

¹ Hautarai kunga tuku ko hindageri la aaa aaata nga hara sauti ta rawa sa tabu kwa khotla sa hunguraa. ² Hindaqaruma rokimi kakwaa na qairo wakini kayatsuuni na khulu khumbai kulingagimaa. ³ Dhahabu wokiini hala pesa rokini /yaa dakiti hara liugiruwokini li arini dimi rokini angamizimi tsago wakini ando atsa aya qasitee hazina sa tsehemu ta efako. ⁴ Arimeu buuma wokini hako yandumusa wadi kwa kiyabuutei batsi kwayandu mimitiye ti qamamuwakini aaaaaamina hara aaa aae rodi ta kwadi kwa buune qaimaimuwakini indahati ti eako bwan ko majeshi. ⁵ Aya ibitee hara anasa ti yamuli kima mungu furahislunte ungurakilokini kima nanga aaginta hungura kilokini mimai wakini hara lalata isiqutlitu. ⁶ Soya hukumuntee nangahukumunte sa hiruko hakikoma kodiki itsawibatsi kingura difita. ⁷ Hinko kikihhisei haayi wafini pakakhaimu ko bwana ado mkulima kobagamita qanta wosi ti yamuka ko bagamita hara kikihhisa sa ini ado tluba wogoko panda hako alu ko tlubima. ⁸ Kunguraa la kikihhimumisitaa ekahasei munai wakini sababu khamu ko Bwana ina sapa. ⁹ Dawai hapana gu nguna kunguraa kilokini ili maretungu hukumini ila khumisi hakimuni ini gariti weti ifodooli. ¹⁰ Kunguru ao dawai ila khumisei araneto hakikihhisa ta deemusai kwa gimbusiye ti uma ko Bwanali. ¹¹ Ilakhumisei itetatimani kwadi kwa kikihhisiye timi ana ohokikihhisa ta Ayubu khuuta wawiko Bwana sa Ayubu hara kiasi kwa hatisi huruma hala mure. ¹² Pamoja haisi tuku haayiwatini mareka loa agitee sa dauri kamasa hhape kama haraloo yeyote taha tsa miko isi ma tokini lara hota kama ka ee au batsi li dosi wanti ila mareka pahhatee hhapeli bira ko hukumuli. ¹³ Wana hiru woko kati rokini togoronetati lazima lifirini umahamisi hari yeyote iyato magi kima li raa sifa. ¹⁴ Wana kati roini ko mama aaa? kimali aao aao garu ko kanisa kima garu wasi ko kanisali firinaa sa ini kimalogomakha hara du aaihara

umakwa bwana.¹⁵ Hara firo ta imani kohhoesi mamaaaari kima ko gegere ma Bwana bera ado tsakese aaisa sini kosemehhimi na lalaa.¹⁶ Inko firimeji sa dhambi rokini kungura loe kima lusungu firirinta kila hiru ha endee wosi kima larafatagataa firotahiruko haki koma lagwaliti ara kodadiri.¹⁷ Eliya iyakono wawai ado koro iya firini hara aauru ili tsuba mareki tsubi naiya tsubibatsi hapesi paka kwara tama hara tsehhera lahhoo.¹⁸ Eliya iya firini kara kima dauri ninga kuusiye tsubayi ti rawa kima dauri ninga kuusiye tsubayi ti rawa daurili hhape ha haape ningatiitisi buuni.¹⁹ Haayi watini wana hiru woko wamu wekiyadahhiti bimbako loi kima hiru kohatsa no ngwaki aaisi.²⁰ Hebu la tahhati hiru yeyote kolorogagima ko dhambi komua li hauti ti afaamorosa ta dakwe karafataga muna wosi weti waaraka kima logotunduku dhambi tosi todi naaadi.

1 Peter

Chapter 1

¹ Petro yaaabutay ko Yesu Kristo sa dahayeko paspasay asa elehhi ti ponto someli, Galatia, Kapadokia, Asia, ha Bithinia.
² Sa stahhata lalaa sa hhuncha hara muna kohhoo hara tsoba ta Yesu Kristo hara etsukuusu tseye roshhoaliya khauti dirokini hhoa rokinkle lirohinti.³ Lalaa tataa ta tatawor Yesu Kristo ha losokoharis hhoa tihhoa ta bira ta hhoaros kusuna harisi laqalima ko aab aratihema ko alime harati slafima ko Yesu Kristo tigwaaraka.⁴ Saalime ta tlakwakuwibsl tsumutabasl au nikutabasl kowaqasi daurili sa hunguraa.⁵ Hara uuru kolalaa kun baaaaay harati hhoa ros saraohiru tokowa tisini kopoisi siwa ta Efakoli.⁶ Kwaamei sa hiti kama dirokini hara wraharu koto awa naaaa.⁷ Heti sa ainarokini ta imani laqawa rahha imani ta didiri ado dhahabu ta hhanti weti atsa todi ta imani rokini wrahhati ti poisa ta Yesu Kristo.⁸ Ono antebatsi ini kana kunguraa umuani basl kunguraa nanga kwaanteehera qese.⁹ Hinko waohi kunguraa loe tiita ko imani rokini hhoa ta muani wakini.¹⁰ Manabii iyadabahiti yee kima ningi ma hasiyee neja wokovu ha hhoa laka atokini.¹¹ Iya dabahiya tiba uokovu kalo laka na dahi hara siwa kalo muna ko Yesu Kristo kiya umbumimisi he hara siwa ro kigi yadiffini hara hhoaro ta gusiti.¹² Kapoisi sa manabi tiba ina na tumiki kine tiba asa inaabatsi ka ba kungura loe ungusaniti sakwadi kwa injili hara afaamo ta muna ko hhoo togwa yaaabi rawa daurika gimba togo kwaani kama na malaika poisarosi.¹³ Hinko thegitai khereni wakini la qabaqabita hara wawa wokini siwa rodi gere na dahati ta Yesu tsafisa.¹⁴ Ado haayi kohhoo maretungu tlegiti na tamaa siwa rodi kaehhamisitei.¹⁵ Ado doro hunguro aaoaai hara utakatifu kunguraa tsela tsehhita watakatifu ti tabia ha hota wakini.¹⁶ Kwa kuwa ka tlaqani liqehhiti ta ukwadi hhoo kwa kuwa ana hiru hhoo.¹⁷ Kama la aao aaoaata kodi kohukumini mati hakali qomaiko yandu wogo tuniyimeki siwati hara unyenyekevu.¹⁸ A tlahate tiba ara pesa haedhabu gamana ta tsakwaku toditigarafatagi to li kaya andae tini balu wokina.¹⁹ Iniko kunara fala qa hara mure hara tlere ta Yesu Kristo hare beaaimo ko laka kombatsi.²⁰ Kristo kwaelehha asirodi ta fitlima hinko siwati ta ofako koma poisi dirokini.²¹ Ana yaaaaanta lalaa hara dirosi harima nongona tsafisi ti hira kwa fakiyea kima munaiwakini likiaaayaati lalaali.²² Nanga aaisine nafisi rokini sa yaaaaru dawai iya tsanti lakikiani hara aaara waka lungu taatsaani hata munai wakini.²³ Kulaqwali mara ta njadi siyo hara pisakaro ta tsakuti hara pisakaro rodi hhoo hara tsafi hara aaara ko lalaa kwa meti.²⁴ Tiba tsaqo tuku ado tlakomo ha hhoaaa rosi ado mauwa ta tlakomo tlakoni bere inikahati kima mauwa pahhhata.²⁵ Iniko aaara ko lalaa meti paka lanko heka na aaara togwa hhabi na injili dirokini.

Chapter 2

¹ Hinko gasei afaili tsakwe awanahaye lama fujo hara dihhayi.² Ado laqwali ko tlaaeto lakwaantaa uibako hhoo ko muna kima ladirarauta wati hhoali.³ Ado hira ko yaaanee tiba Bwana kohhoo.⁴ Hautarei dirosi tsaauko hhoo kohotatima togwa sii na hira isi kwa anatsini na lalaa isi na hhoo dirosi.⁵ Kunguraa tse ado tseaae kohhoo tigitsehhahiti weti doohi ko muna kima ukuhani mtakatifu na hramamisi madhabihu ta muna harati Yesu Kristo.⁶ Tlaqaru oini ya ila khunisi anaqasi tisaunili tlaaau ko Afayi tigaelehhi ta thamani yeyote konelehhiyi arihatsi nure."⁷ Isi mure tokini kunguraa kwadi ko yaaaaamu iniko tsaaau togwa sii na kwasi ko tsehhahhita isi na tsaaau ko afayi.⁸ Hala tsaaau ko tsuputu kwa kitsupitina kwadi kwa siyee kwasi mugiyaaa lehhe.⁹ Kunguraa na koo to gaelehhi ukuhaniko kifahume hhape ta hhoo hira tigaelehhi na lalaa kina la tlabintaa aaaremo wadi tsaku ha kodi kwa kungura aao aai eoaaka muna hubuti hisaru wasi ko afabu.¹⁰ Kungura kwanza ahira ko batsi iniko kunguraa na hira ko lalaa kugna aslaohotei hhoa hinko ilaohei hhoa.¹¹ Yaraqayi uma aao aao ado dahaye na wazurujaji lungu tsahhasitaa hara tama ta dhambi todi tiga tsahasi hara munai wakini.¹² Kunu tsa la kontaa tabia ta hhoo weti hhapapuli kima ado bere kaaara ko tsaku aaisintee.¹³ La akha minisiti amri ta hiru sa Bwana mfalme adona dadiri.¹⁴ Bere ado watawala kima yaabi li diffima kwadi ko aaaremo ko tsaku aaisasima likwana kwadi hhoo.¹⁵ Kwa kuwa heti tsaari ta lalaa tiba aremo ko hhoo aaisima kuqaqamimisi gimba ko tsaku ko hira kwa negutyee.¹⁶ Bere ado hira wadi igagemai mare kolingite uhuru wokini ado bamba ta tsakwe la tsehhitaa ado watunishi ko lalaa.¹⁷ Muriminitei hiratuku litsataa dawai la tsaamutaa lalaa lo muritaa mfalume.¹⁸ Tonge laehhobita hara mure tuku sa to dosiko batsi kwasi hhoi kwa tlagutyee hakwadi tsakwa.¹⁹ Mare kwa gwaa ado kwadi la kikihhisita hara kila siwa sahara nete bila leaki sadosi hara arima wasi Ai lalaali.²⁰ Faida ini nawanta bere ado kahhataa dhambi aaisinta kuadhibini bere ado la aaisintahhoa kima losogo hukusa aaaraka hhoo sa lalaa.²¹ Sa heti sanguma hhaba nakiriso kwara neti sa andaa iya maikala sakumgura la gusitaa degera wasi.²² Ini iya aaaisini bati gimba ko tsaku wala kwa anibatsa awanahayeti afa wosa.²³ Siwa rodi togwa tsahhasi iyakiaa sibatsi aa otsi kwa hhani kima

Chapter 3

nungu aaisihi kilosi dirosi hara haki. ²⁴ Ini kilosi na gegeri dhambi ti tsaqwo cosi ti khaimosi mare ka tseumani kara tsakwa tiba la ibitana hara hakimare siaana weri dirosi kuuguraa anahha awotee. ²⁵ Kungura tuku afo pongo pangini mite ado beaau hinko ana kiau te harati mchugji ha asikari ko munai wakini.

Chapter 3

¹ Hara afaanoti kunguraa ko tikay kum tsaa lungu batitaa ti hhawate wakina kunguraa kilokini kama yakina kiyayaaaaneebatsi aaara sa tabia ta tikaya waini ko dukhu bila aaara. ² Hara dosi wakina arinaabatsi tabiya rioni hara mure. ³ Heti laga aaisini siyo hara mapambo ta fendi sa qubu vito ta dhahabu haara dafi ta mtindo. ⁴ Kima badala rosi laga aaisini hati wa ayi ko munali kina lifusiti weti hhoali hara mure ta muna isina thamani komo panda ta lalaali. ⁵ Kwa kuwa tika wadi hhoo iyadafiye inaa kiloini hara afaamosi munai waini kwa hhoo ti lalaali iyaaakhasiye hhawate waini inaa kiloini. ⁶ Hara afaamosi sara iya akhasiti Ibrahimu kima mongo aaoao inina hhawata kunguraa hinko hhayi wasi bere laaa si aaremo ko hhoo. ⁷ Hara afaamosi lo kunguraa haayi hhawate kumi tsaa laibitaa ha tikayi wakini la tlahhata ina dhaifu inana ilaohiye za wadi ta uzima dosi aaisei firoroki mare taga tsahhasi. ⁸ Kima kunguraa afamao rokini litsehhiti waka kwadi ko huruma komaa tsaani ado dawo ko murekonaa hakwa tlaqutiye. ⁹ Mare ka aaimbayi ekiaaaimisiye hara aaotsi kima dosi la metaa hara baraka kima dosi la alimta baraka. ¹⁰ Isi kwa kutsia hota ningi arini lalaa ta hhoo kotsaa latiha hhasiti tltirarogo tiba tsakwe ta afa hhaba hila. ¹¹ Kima la kiaaiti hara ahu lamauti tlakwe laaaisin hhoa lagusi amani dabaha. ¹² Ila ko Bwana ararina kodi ko haki koma ha Ea wasi akhamamisiyaa firorosi ya panda ta Bwana wanti ahuko kwadi ko waovu. ¹³ Miyana kungura dowaaasi bere ado hhoa tsaataa. Miyana kungura dowaaasi ber ado hhoa tsaataa. ¹⁴ Bere ado laekihhimaliwantaa sa haki mmebarikiwa mareka tsaamutee toti makitsaametiye dadakhamo batsi. ¹⁵ Kima lo qasita Bwana Kristo ti munai wakini ado hiru hho kila siwa la wanta tayari ila hohea sa hiru ko kunguraa mahanisa la kdosi aaisitaa hara mure. ¹⁶ Lakonta dhamiri ta hhoo hira waisko aao tsa tsimaa hota wakini panda ta Kristoli limurinitiyaa ado doki yaoiye kuraa waovu. ¹⁷ Hoo naaa bere ado lalaa kwanti tiba kungura aaisintaa aaremo ko hhoo kuliko la agisinta gimbaka tseku. ¹⁸ Kristo iyatsawini ekihhina mara waka tiba sa dhambi ini na hiru haki yateskini sa andaa siwarodi ka diwaki waranibatsi ha lalaa iyagwaa hara tsagwa tiunako iyatsafa. ¹⁹ Ti munako iyahauti ningi kwa tsemutisa munu kwadi tiga tlegi. ²⁰ Iya akhamimisiyei batsi lalaa kiya baqamu mitiyei siwa rodi nuhu lala ta tseha lasafina ha lalaa iya baitsiti hira konina muani dakati weti waayi maayiha. ²¹ Heti ha ama ta ubatizo ko kunguraa alifataga siyo ado hhuntia ta tsaqwa iniko adofiro ta tlaaba ti lalali ti tsafiko Yesu Kristo. ²² Ini hara dabako aauya wani ko lalaa iya hautu hara rawa dauri malika mamlaka ha aauru lasogo harisi saini.

Chapter 4

¹ Kwa kuwa Kristo iyao ti tsaqwako qasei silaha toti looini togwaara netini ti tsagwali ya tiiti ti dhambika. ² Hiru kara ibitya batsi hara tama ta tsagwa ial hara hhoa ta lalaa hara siwa ta meti. ³ Kwa kuwa siwati ta meti buuti aremo ko hhapapu tsaana li aaisina ufisadi munakatsaku aoma buhhuma. ⁴ Kuarinta ayabu aaraki mamu diwaki ha inaa kima la gimbumimisita aaremo ko fayumbi batsi. ⁵ Sogo harisi farirosi idikano hhesi huku muru kwadikwa fakiye hakotsafaa. ⁶ Hara hharimitusi injili ka hhaba diroini ti kwasikwafakiyei ka sigadosi hukumini ti tsaqowo waini ado hira ado doro lalaa kitsaanti ti muna wosi. ⁷ Mwisho ko aaarmo wasi iyakhotli la tlatlahhihintaa neja la konta munai ko hhoo safirorokini. ⁸ Kabuta ta aaremo wasi tuku lakomtaa bidi ta tsari ta kila hiru tsari futila batsi dhambi hini woko. ⁹ Lagamei hhoa ta kila hiru bila kama ta gunguna. ¹⁰ Ado doro ta kilahiru kiya ilaohi karama ta ila harumisu ado deemusai koloosa karama ta hatsa taga harsi bure na lalaa. ¹¹ Bere ado hiru ini ila batli ado hota ko lalaa kama ado hiru bere songoharisi ado uwezo tosongo harisi ha lalaa li tsawini hhoata Bwana Yesu Kristo li wanadiwaki paka lankotaisi. Amina. ¹² Hira doori marakafarite warahha ka warahhatibasli ado gamu miwoko kana kiwani gamu woko kwa tiiti dirokini. ¹³ Hinko ado dorokaa tlatlahani ara neto ta Yesu Kristo kwaame kara la kwanta weti ufunuo ko hhoarosi. ¹⁴ Bere ado kumuaaotsini sa uma ko Yesu Kristo kubarikini sa hhoa ha utukufu wosi munawosi ti dirokini wana. ¹⁵ Lakini mara kiwani woko tagoro netatini ado thuaautu fisisimo koaremo kotsakwi aaisasima mare ka yanduti sa wakinaa. ¹⁶ Bere ado hiru koronetatini ado mkristo mare kimuriti ila litukuzini lalaa hara umasi. ¹⁷ Kwa kuwa siwa inadahati hukumu lo tsatsesi weti doo ko lalaali bere inadirotina ansini male maqatikwadi kwa injili ta lalaa siiyaa. ¹⁸ Bere ado kodi ko haki koma goro fataqiya hara khalaamo kima mekhi ti hiru wodi koakhamamsibatsi ko dhambi koma? ¹⁹ Kwadi koekihhinahli waraa asa hhoa ta lalaa ningi harisiye munai waini sa ini tainaa tsehheti tagaamimi kina li aai sisi ti gimbaba ta hhoo.

Chapter 5

¹ Umegwaamisi garu kowarai dirohini ana ado garimo endee wokiniko ushahioli ko araneto ta Kristo balafuka mshirika ko hhoa tagalagani. ² Hinko sungu aauru harimsi kungura garu deenei kundi ta lalaa tawara dirokini kwa kwanta dosi qomaitisa la lalaa khuuunakini siya sato pesa ta mure ial ahara tsaaritaloo. ³ Mare kunu aaisinte kunguraa na mabwana ti hira ko birali warasi ti dirokini la tsehhita na mfano ti kundi rokini. ⁴ Hayi deemsai koda diri bere kolaqani kina ila oho tajita utukufu tahhanamusibatsi hhoa rosi. ⁵ Kunguraatse laqwali wka nihaku murinitei sa dirarokini kunguraa tuku dafei ure lusungu aaimimisita kunigraa kilokini iniko lalaa diffinti hira ko kiburi komaa haranamisiti hhoa sakwadi hhoo. ⁶ Euupu aaei ti daba ko lalaali isi dadi kina hiwatsesita bere siwa inadahata. ⁷ Qasei fedhaha rokini ti dirosi kwa

kuwa kungura kumuriti.⁸ Lakonta busra la khuuuntaa aduwokini kodi Ibilisi ado diraw ko kukhuna musi kodi itagwagu dabahiti hiru kolotloota.⁹ Qarimitei ahu wasa la aauru kontaa ti muni rokini latlatlahhihinti tiba dawairokitawara fitlimali aranetosi wana.¹⁰ Tigara netii siwa ta tsere lalaa ha hhoa tuku tiga aaoaai ti hhoa rosi ko paka lanko.¹¹ Alahora lidirosi wana paka laaka, Amina.¹² Olanga gimi siwano ado mngoro ko Eadirosi harisma sungu aauru harimisi toba gate ka tlaqam isina hhoatalalaa qarimitei waayi wasi.¹³ Litlahhayaa kinali yaaana ta wara hadi babiyeli tigaelehhi diwaki la kunguraa kuna tlahhinamisi na mariko ningoo kunae tlahimamisi.¹⁴ Kungu tlaSITE kIAL hiru haara busara ta tsaari kima amani li dirole ni wanta kunguraa ku waraa ti Kristoli.

2 Peter

Chapter 1

¹ Simoni Petro bontimo ha yaaabu tay ko Yesu Kristo sakwaali kwa ilaohiyai munawodi lou kohoa ado kwa ilaohani andaa munawod kwa waali wara ko lalaa haara ohi musai woro Yesu Kristo.² Hhoa lidirokini kunalirogini harati hoata lalaa hakhambaqu woro Yesu.³ Haratihhoa ta lalaa atlaumani aaremo wasi slome satloa talalaa tuma oo sa tloa ha tloa rosi.⁴ Hara amoti sunguma Muna harisi baqata tadadiri nugu iisini ilitayi koasisi rodi kolalaa hara do ka khotimani maima tlakwe.⁵ Sa dofi ya iisimei ttiga rogiro tloa ta Muna wakoni sa tloa ha tloa.⁶ Haratitahha tlaqa harati tlaqa kohhoo hhoa sa hirukohhoo.⁷ Harati hurukohhoo tlaama dawaimo harati tlaamawii kodawaimo.⁸ Bere aaremo wasi wana waayi wakini kohhotimaa dira waayi wakini hinko hunguraa taatutaa batli au hira kolaqwalalimarbatli aamu ti dadiro wori Yesu Kristo.⁹ Hinko hiru kotlehiti haraaaremo waki arimni aarumo kottayu to ini ila komabahhi inehamisi hhoa tatlahhoe rosi ta slanko.¹⁰ Hinko ya haayi watini iisimei tiige malatiihhataa elehha ta oo oo saunguraa berlaiisintaa heti kutlupitiabatli.¹¹ Dosi tlawintaa neje saadafa sahhoa ta laukoli ta dadiro wor ariohimusay Yesu Kristo.¹² Hinko ana tlehiti lusukunar slaw aaremo wasi wiwa slome kama ka hhouutee hinko atlehitee aneaatlitee ti tsabali.¹³ Wawamamisi doti war tabaii watleesa ara horesa sa aaremo wak kama kawaari ti maraasu ki.¹⁴ Hinko dosi khuu siwa ta therebasl maraasu wii obats ado dadiro Yesu Kristo doootisikiyar laqani.¹⁵ Unelangimu ara uuru sa hungu raa salar haremimisita aaremo wak ana bolote bere ahaut.¹⁶ Aaremo wak tikiyahhabi andaa iyagusani basl takaedafisi ta baii hagi tasoko wahhabani uuru si tikiyawaqanii panda ta dadiro wori Yesu Kristo andaa aqaritan sa aaroa ko hhoa roa.¹⁷ In iyadaoho hhoa ti lala tataka haqi loi afo nikiyatiiti ti hhoa rosi tadadiri nikiooya tek na ningoo kowa slaa diroi tokowa rawa boii ha in.¹⁸ Aakhasan afot uja rawa dauri dahhat haqi yam kawaarani insle ti danda wod hhoii.¹⁹ Aarak koman ko yaaabutay kowatsabut tikwad kowados iisisinee iijaboiisiri ado tsaasi taohahi ma eeboaali sa pisema ha titsaoo roq ta matlatle tapopoaima ti munai wakini.²⁰ Tsahhei heti ya yaaabutay hhaku tokotisaqa qani sa slaru wosi ta yaabutay ini wak.²¹ Bere ado yaaabutay kowakhay haraslaaru ko hiruu iniko hira kiyawaatlesi na Muna ko hhoo tokowaila bats ti lalaaka.

Chapter 2

¹ Yaabutay kolamu unatisiri tiwa Waisraeli hatsatsahhatumusa waimi kolama iyahhayaa ndarokini haragabinu iyahubiri tsahatsia talama inaa kosii dadiro tikiyathakhum surahubina tlakwe tatsinqa rawawani.² Wakunaa ngusini amo toini tamure ndiro ni kona nalingina amo ta tsamba.³ Ahhikawaini kiruumu hira iyahubiri aaremu kolamu kamautsa ta elako aadata botla kinguusa na tlakwe.⁴ Iniko lalaa kiyamayotla malaika kowofokiri myakwahha ngierili liki sengiti manyororo. Kamuutisa lisikiyadaha.⁵ Lalaa iyakikihisitatla dauri koma ini Nuhukwayaku koo ta tsamba ndi wak hawakina fangu kiyangomay slakwe tiftsima talingiti.⁶ Lalaa iyakamuutisiti miji ya Sodoma a gomo nikiuuraslahiti tlakwe fana sakwenda tlaku tibalukapanda.⁷ At iniko kiyadosoisi iyaiisilutu heru kohhoo toka quputisi nangimba kotlaku kokwada kongimba kolalaa ngugusasimi batla.⁸ Heke hiru kotsamba kowaibitee ndiwaki balu habalu nukurunetini ini waka ana.⁹ Inuko dadiro khuu do taraiisa warawas siwatar reto ado fakikisa koslakoti siwa tafako.¹⁰ Iniko hewnatsaha sakwad kochita title ha lahholi wenatlenta aaru. hira kodoo ti hema kona tiwawas wom slaamamutiya kira kohhoo.¹¹ Iniko malaika uuru konaa hira baaa inikoislayaaba kamuutisa ado dadiro.¹² Iniko makayewaka kotsahhokomaibatli kiyaboiimisi saokiru afsuutu.¹³ Kihhitatini sastakweroini slahen=mi sluupu inimamiti aratlaqwe daraamu, iya hatse tlakwe kwaana tlakwe taanannahaye kilosonaiis nei haku.¹⁴ Ilawaini kiya tuduku na biao maamamisiyabata slakwe iisiru kiawanahatlatsa khamusu hira kwaii kuuri kokahhaa ti tlakweli munai konaa kwahhehha hatsiyee daqay tika lausu.¹⁵ Imaye afaamo tataaba iyakhane nikiafaaamogusi mikitsakwegysiri nufu berori kwatla slareru kobuuma qese.¹⁶ Inkowarooo sakosarosi daqweko gibumamis batsa uyagibusu tiatotahiruli iyatsahhasa qieni kayaabutay.¹⁷ Hirawak adoilali tamaay komiba tla adotla fo takababatsa tlaqwa tlati taeloo faqasa saina.¹⁸ Gibumamisi daraamo kilos slaaslahk kira sahhehha tatlaqo awanahahat hira kwarahhama lakha kwad koibimamita tlakweli.¹⁹ Kiya gasa hira tihhoali ina botsima i koslakwe tafisa iniko niru kowaisi ni botsimo a ondo taini khuhutu.²⁰ Ini tukutla hhamasi gamatatlaku tatl tsama tlaha tadadiro Yesu Kristo karanikiekii titlakwesi fokitaroso nikitlakut tsini todo taslasleso.²¹ I fayinti hira wasa laka berekatsa hhibatla amo tatsaba tlini laka tsahha karalaharisi.²² Ungusaniti aaremo rotsamba kooto ndiroini gweihhira waariwasa ekikakiii abinimo toka hhutsi niki kiiikara tislufuli.

Chapter 3

¹ Hinko so tsaghagham kuu wereeetu he yaaabo ta njad lokowa saga waratlesi. ² Laehoresit idaremo tikiyahhabu yaaabu taa kiyakahhiri hira ko hhoo ha aara tokowahhab na lalaa ror ha slaslahhamu say wor hara amo ta yaaa butay. ³ Tsahhi het kwad kowasiyee iyakhayaa lalaa ta efako lihunguraa siiyaa lihhotsitsinaa ado doroki rislaane. ⁴ Nikioiyee nahalo aarasi kowaootee kokieema anatata wor iyafakiyee iniko gama slome iyadosi want siwa ta tlehhituli. Iniko hinko rawa afitsima kilalaas hara hara aaras looloo sa asla kiyaghas sa lalaa taefako efakisoo ta hira kowa lalaa siiyee. ⁵ ⁶ Nuku iisinee inehhamisiyee dauri ha hhape tlatlesoro intamaay nikitlehh hara maay ko ansirod hara aara ko lalaa. Ma yaa ara tiaarawos isihara maay nikifitsima tlehhtiyee siwasi maay kiyahatsi yeiy iyatlakut. ⁷ Iniko hinko rawa afitsima kilalaas hara hara aaras looloo sa asla kiyaghas sa lalaa taefako efakisoo ta hira kowa lalaa siiyee. ⁸ Het baaantabasl yaaaborog wereee tiba yaa lalaa wak ti dadiroli ado kwara mibeeri mibu mibeeri mibu tle ado lalaa wak. ⁹ Oimanabasl dadiro haramuumisiyabasl edfakisa aoapaaru wos ado doro tokowawawus in kikihhimusay sa hunguraa in slaanabasl kamatohiru wak lihhan inko tlaan liharis siwaa sa slome likiiyaa ti lalaali. ¹⁰ Iniko siwa ta dadiro iyakhawtu ado fisisima dauri fusiya hara tsotsoo ta dadiri aamama tating hara asla. Hhape ha gamama slome tawara tapois pooli. ¹¹ Bere gamama slome kahhamis hara amoma kuuhiru mii? Laibit hara hhoa ta lalaa. ¹² Koslaa latsahhat khaimu ko siwa ta lalaa. Tlehemisi dauri kihhamis hara aslaa. Hagamama taetsobootis hara hameri tadihh. ¹³ Iniko haaara tokowaoi na in baghamitan dauri ko aab ha hhape ta aab inko hira kohhoo ibitiyaa. ¹⁴ Dosi wereeetay arapaaman gamamat unekahasit lakhuuntu mare toko qunqunus lahhoo kont diuaki ha in. ¹⁵ Laarahores kikihhis ata dadiro ti yaaaru wosi ado wereeetu kaka wor Paulo. Doro tuslinaritsangan hunguraa ado dorotosokowaharis arhora. ¹⁶ Paulo gimbamamisi is slome ti yaaabo rosii gamama uwant khalaas tsahha wara ko murekomaibas ha kowa qado lingiyee iyalingiyee gamama tuk ado dor kiisinei haratsagharu. Ado dor koro. ¹⁷ Dosi wereee bere gimbasi okhuutaa ugaaawwtee hunguraa mare tungu hha misi hara awanahaye ta nenetla la aara koloo hhamisi taa. ¹⁸ Iniko ladirawtaa ti hhoa ta tsahha ta dadiro haara ohimusay Yesu Kristo. Hinko hhoa dirosi want sa lanko naasii.

1 John

Chapter 1

¹ Todo tawanta tasigi tlatle soli todo kaakhasana todo kaarani ara i lwatini todo kakhuumani ara dabai watini nkaakhasa gimba ko sla fima. ² A slafima wodi kwa iisini lipoo poo li ono arana a noko yaaamani nisi kitsabimani slafima ko lanko kwa wani ti tatali kwa iisini lipoo diratini. ³ To kaarani kaakhasani a tsabimani diro kini sa luru slahhota diwaki andaa ara slahharoro diwaki a tataa ningoso Yesu Kristo. ⁴ Suni tsaqamani gimbabati hunguraa sa kwaamawaki li buuti yaa. ⁵ He nagimba kwa akhasana kwa diroso dahha lusunku tsabini Lalaa pisaru loo a waay wasi hhaku eboa kama tato ninina. ⁶ Kama laoani unaraslakhani aini khotsatsimani eboaali awa na hahatani iisasimanabasla tsaba. ⁷ Ini ko belakhotsitsimani ti pisaru li ado do kiyara wani ti pisaruli unara slahhani andaa andaa, a slere ta Yesu Kristo kholimo kunabatsa ti tlakwe luka. ⁸ Kama laoani komanasla tlakwee uni awanahatani anda kilotini a slaba hha waay watini. ⁹ Ini ko belayaaamani tlakwa ro tuku ini kororo horo tsaba kumay tlakweroro asunkubatsa tlakwe roro slome. ¹⁰ Belaoani aiisimanibasla tlakwee o iisima ini lamusimo a aara wosi hhaku waay watini.

Chapter 2

¹ Daqay woi kunslaa sutsaqamu aa remo waka dirokini mare katlakwe iisinta ini ko woki wokini li'iisini tlakwe komani edeeworo kodiwaki wara a tata Yesu Kristo ini ko kotsaba. ² Ini ara slahhamusay ko tlakwero a sto tlakweroremasla anda kilotini ini ko safi tsima tuku. ³ Saheti khuani o khiani ini bere aqa sani kamu'uuti saroso. ⁴ Ini kooima a khuu Lalaa ini ko oha hinabasla kamu'uutisaroso lamusay tsaba hhaku waay wasi. ⁵ Ini ko woko kooaha aara hoso tsaba ti hiru wodi slaamo ko Lalaa kwa buutisi ti heta khuani warani waay wasi. ⁶ Ini oini ibimamiti waay Lalaa ini waka panda khua ado Yesu Kristo do kiyapanda khukhukhuu. ⁷ Slaamusay sunku tsaqamabasla hunguraa kamu'uutisa taaabu bila kamuutisa taasi ini ko kakonte tansi tlatle soka. Kamuuu tisa taansa aara kwaakhasitei. ⁸ Hinko sle sunu tsaqamu hunguraa kamuutisa ta aabu ini ko tsaba ti Kristoli a dirokini sae doaa futimisiti a pisaru kotsaba wana etsaamisiri. ⁹ Ini oini wani to pisaruli ko wakini nongo ini i ti eboaali wani hinko sle. ¹⁰ Ini kwaningoini slaa ibimaamiti ti pisaru li hhaku aara woko ko islawa ini qupiti sa. ¹¹ Ini koqupimamita sani ngoni ti eboaali wani khatsatsini eboaali oni khuihapa kakhukha sa eboa kuni hhamisi ilawaini. ¹² Nsutsaqomu hungura daqay kunaslaa sara khuaa ta tlakwe rokini sa umoso. ¹³ Nsunu tsaqamu hanguraa ana tata sa khaarokini hungura kwa wani tlatle so li nsu tsa qama hunguraa Musamba sa islamu wati tlaku nsutsaqamu hunguraa daqay koninaku khuutla tata. ¹⁴ Nsutsa qamu hungura ana tata hungura khuuta kwa wana tlatlesoka nsutsaqamu hungura Musamba iniko wanla ta boii a gimba ko Lalaa ibimiti i waay wakiri ana i slaute kodo tlaku. ¹⁵ Mare kaslaate fitsima au gimba lawaru ti fitsimali ina kodo kufitsima slaa slaama ko tata slaa hhaku waay wasi. ¹⁶ Ini kila gamu kowara ti fitsi mali hhehha ta slaqwa a hhehha ta ila a dara aamo ki sla fimaaiya tiiti basla a tata ini ko iya ti'imamiti a fitsima. ¹⁷ Fitsima hhehha roso futi mumisiti ini koiisasima slaama ko Lalaa isi li'ibiti paka. ¹⁸ Daqay koninaku siwa taefako ado do kaakhasite ko Kristo sia iya khotsi hinko sle kwa Kristo si'iri ina khaye fokitati ana tsahhani siwa ta e fako. ¹⁹ Iya hautiri ina dirotina ini iyaayori waneibasla, Lalaa bere iya ayori wane ujaibitiri diwaki a andaa. Ini siwa kiwa hautiri isi ilaqanta danda nawarani basla. ²⁰ Ini ko kuni ooo duqi a kodo hhoo hungura hhome khuuta tsaba. ²¹ Suna

Chapter 3

tsaqamibsla hungura khau taabasla tsaba iniko khuata ini ko hhaku lama ta tsaba.²² Miya na lamusay ini kosisia Yesu Kristo? Hirusi sisi Kristo haqi kisiiyi tata a nu.²³ Hhaku ko nu sisia niki tlethi a tata woko ko nu yaaama ko tata koma ini.²⁴ Ado sahungura to do kaakhasitsi tla tlesoka muwenti panda khauti waay wakini ado todo kaakhasi te tlatlesoka ibiti waay wa kini mu ibita waay nuli a tata.²⁵ Heti hha tusunguna harisi anda slafima ko lanko.²⁶ Sunatsamu heti hunguraa kwadi laka tungunaraibiti hinguraa ti hhamali.²⁷ A sa hungura doii rodi kailaohote di rosa ibimiti waay wakini o slaataa basla hiru wako linku tsahhatisi ini doii roso kuni tsahhatimisi aaremo tiku ini tsaba lama kobasla kama be kune tsahhatisi ibitei waay wasi.²⁸ Hinko daqay tiya slaa ibi te waay wakini siwa kiya tiiti laisla wani la tihema komani mare ka mure akhamimisani panda rosi ti khaimu wosi.²⁹ Bekhuuta ini noko tsaba khuutaa kila koqo koiisasini tsaba kwa laqwala a ini.

Chapter 3

¹ Arimei slaama kalo tusunguhari tata ini ko kuni ooomini a haay ko Lalaa, doti na do kara warani sa doti fitsima kutsatsa hanaba sla saga ini kwatsa hhebasla.² Tunguna slaa anda daqay ko Lalaa, ina pootibasla kahhati do kara tlehhetani khaani Kristo bere ina poo uni slanqwasani aanda oara ado kiriswani.³ Kila hiru kotihema maki koma ti siwa ta khutsiti toso kwa hhabu dirosi uni aa bakwesi ini waki ado ini dakiri wani kohhoo.⁴ Kela hiru ko panda khakhakhu tla kwe iisiru gimba woro getimasi tlukwa gimbaba qetimamisiti.⁵ Khuutaa Kristo kwapoisi ka tlakweroro batsa tuku a waay wasi hhaku tlakwe.⁶ Hhaku kama to waki koiba mamita waay wasi ali panda khukhuu tla kwe iisiru hhaku hiru kama waki ko ibimamiti ti tlakwali bere kuna ani au kotsahha ini.⁷ Daqay tikislaa mare kaya aante luni hhamisi na hiru woko koiisa sima tsaba ini kotsaba ado do Kristo ini dokriwani ti tsabali.⁸ Kotlakwa ko ibilisi tlakwe iisasini kosiqi tlatlesoka ini he kholima ko Lalaa sawkwa poisi liislaqa linga yandu ko ibilisima.⁹ Woko takwa laqwa na Lalaa iisa sina basla tlakwe o sa pisa karo ta Lalaa ibimamiti waay wasi isla yabsla panda khua iisiru slakwe kwa la qwali na Lalaa.¹⁰ Ti heti daqay ko Lalaa a daqay ko ibilisi kikhuu. wolo koiisasi mibasla ko ii sasi mibasla tsaba ko Lalaa ko ba sla awu kodo ko islawi basla ningonii slaa.¹¹ Heki nagimba kwa a khasite ti tlatlesoka kuni slaa kunu slaa slaani anda a andaa,¹² Mare ado Kaini kwa tlaku iya ningoini gasi sami kwa gasi sa aaremo was kwa tlaku atodo taningoini aale ta tsaba.¹³ Ni ngoro mare kaetlanganaate bere kunu waki na fitsima.¹⁴ Khuani anati'tani gwaara edafani slafimali a slaani dawai woko kokomibasla slaama ibimaiti ti qwaarali.¹⁵ Hiru woko kwa ningoini waki tsuaauuni khuta slafima ko lanko ibimamiti ya basla waay ko gama misi.¹⁶ Ti heti okhuani slaama Kristo iyaba tsa slafima wasi sa andaa andaa sle kuni slaa laharisani ibina woro sa dawaimo.¹⁷ Ini ko woko ko gamu Mama koma ko Lalaa ara so ararima ko slaama iniko Muna woso kotlahhamisi koro khua saine eya slaama ko Lalaa mele ibimiti waay wasa.¹⁸ Daqay wii kana slaa mare kasla ani ara afai awu ara aaremo ko hhaku ti gimbabali a tsaba.¹⁹ Ti heti khuan andaa wara ti tsala li a munaiwatisle ini arine ti ini.²⁰ Iniko be munaiwatini tle kune wakimisi Lalaa tadadiri ini ko ado munai watine basla ini khuutu aaremu tu.²¹ Tunkuna slaa ado munai watini kunu tafakina basla komani tihema ti Lalaali.²² Hhome kaararimani ililaohani ti dirosa, aohahimani kamuuuti saroso iisasima ni gimbaba taahhoo pandarosi.²³ He na kamuuutisa roso kuni slaa la ya aamani ti uma ko ningosi Yesu Kristo luslaani andaa aanda ado tusunguna harisi kamuutisa roso.²⁴ Ko yaa'ama kamuuutisa roso ibimamiti waay wasi a Lalaa ibimamiti waay wasi khuani ibimamiti waay wasi ti muna wodi kwakwahhi.

Chapter 4

¹ Kutunkuna slaa mare kayaaante kila muna ini ko wara hhei muna i larinta kiya tiitiri a Lalaa ini yaabutay naaa ko lamusay ina tiitiri fitsimali.² Sahe tsahhata munai ko Lalaa kila muna ko yaama Yesu Kristo ina khay ti slaqwali ko Lalaa.³ A kila muna koyaami basla Yesu ko lalaa ko basla he muna kwa Kristo sii kaakhasiti tiya khotsi hinko ini buutu wani fitsimali.⁴ Hungura ko Lalaa day tikiyai ini hhee site baaa ini kowaay wakini wara kodadiri kuliko ini ko wara ti fitsimali.⁵ Ina ko fitsima kihhahhabine ta fitsima iakhamisita.⁶ Andaa ko Lalaa ini ko Lalaa khua andaa akhamamisi ini ko Lalaa ko basla islagabasla lunku akha si ti heti khuani muna ko tsaba a muna ko lama.⁷ Ti kiyaslai lu slaani andaa a andaa ini ko slaama ko Lalaa. a kila kogo ko slaama kwa laqwa la na Lalaa a Lalaa tsahha.⁸ Ini ko slaamibasla Lalaa la khuiya basla ini ko Lalaa slaama.⁹ Ti heti slaama ko Lalaa kwapoisi dirotini Lalaa iyaa biti ningoso ka ini waki fitsimali laibitani dirosi.¹⁰ Ti heti slaama aslaani Lalaa ini ko ni kuna slaa no kwa yaabu ni ngoso li tlehhati tsiniisa la tla kwero.¹¹ Tunguna slaa bere kuna slaa na Lalaa anda hinko kunu slaa lu slaani andaa andaa.¹² Hhaku kama waki kwa Lalaa ani bere lu slaaslaa anda a anda Lalaa ibiti waay watini a slaama wasi ini buutu waay watini.¹³ Ti heti khuani ibimamitani waay wasi a ini waay watini sunguna harisi muna iwasi.¹⁴ Ana arimani na kayaaamani tata fataqamusay ko fitsima.¹⁵ Koqo ko yaaama Yesu muko Lalaa Lalaa ibiti waay wasi inisle waay wasi Lalaa.¹⁶ Khuani yaaamani slaamaa ki konto Lalaa waay watini.¹⁷ Ti slaamawaki hetini hheesiti ti dirotini latihema koma balu ko e fakoli ado ini dokiyara wana aanda do kara warana ti fitsi mati.¹⁸ Hhaku tlaame waay slaamali iniko slaama kwa buutiri kwa kwahhati tlaame tendili tlaame uni slanqwasiti ae fako ini ko ini ko tlaama mtu kula hheesi basla ti slaamali.¹⁹ A slaani ini ko anda kuna slaa na Lalaa tlatleso ka.²⁰ Ini waki hhaba aslaa Lalaa ini ko kwa waki ningoini iya lamutu ini kwaningoini sla basla loko arini islayabsla Lalaa slaa ini ko takaani basla.²¹ He na kamuuuti sa kako mani kadiro so dahha woko kwa Lalaa slai kosla lislaa ningoimi sle.

Chapter 5

Chapter 1

¹ Woko koyaama Yesu ini Kristo kwa Lawa na Lalaa awoko kwa in slaa iyati tata dahha iya slaa haay wasi. ² Saheti khuani iya slaani haay ko Lalaa Kaslaamani Lalaa a iisiru kamuuuti saro. ³ Doti na do kara slaamani Lalaa akha mamisani kamuuu tisa roso a kamuuuti saro taeslahha. ⁴ Ini ko kila tokwa laqwali na Lalaa iya fitsima baaa he na baaa ta fitsima baaa ii mbarori. ⁵ Miya na fitsimo baaa kodo kwa yaani Yesu nu a ko Lalaa. ⁶ He na khay ara maay a tsere Yesu Kristo iya khay basla to ara Maay iniko ara maaya a tsere. ⁷ Ino ko hira wana kula yaaane. ⁸ Muna maay a tsere hira waki una ra yaaa kane lohi gimbabata "tata, aara a muna kohhoo" popointabasla ti ara hora ko hhoo ko ansi. ⁹ Ado do kaila ohani iimbo ta hira iibo ta Lalaa ko dadiri kuliko heki? Ini ko biimbo ta Lalaa na he iniko konto i imbo a khamisu aningoso. ¹⁰ Ini kwa yaaani nu ko Lalaa konto yaaru waay wasi ini waka awo ko koyaaani basla Lalaa kono iisini Lamusay iniko iyayaaani basla yaaabu Lalaa kiya hubiti nuwoso. ¹¹ Yaaaru na he Lalaa sunguna harisi slafima ko lanko a slafimaki wani waay nuwosi. ¹² Kokoma kholimo kono slafima kokomisasla kholimo ko Lalaa ko na basla slafima. ¹³ Sunu tsaqamu heti laislauta tsahha iniko konta slafima ko lanko hungura ko yaaamaa ti uma ko nu ko Lalaa. ¹⁴ He na tihema kakoma pandarosi be firimani gamu we e slaama wasi kunu akhasi. ¹⁵ Ini ko khuani kunu akhasi gamu we ka firima khuani komani isi kana firimani. ¹⁶ Ado hiru koararima ningoini iisini tlakwe ta lehemi si basla qwaara ko slaa li Lalaa firini soko harisi slaima oimu ti kwadi tlakweroini todebasla ta lehhimisa qwaara tlakwe waanta talehhimamisa qwaara oimasla koslaa lifirini satlakwesi. ¹⁷ Tlakwe slama ta tlakuiniko tlakwa waanta talehhimamisi basla qwaara. ¹⁸ Khuani twakwa la qwala na lalaa iisasina Lalaa ko boii mamisi ta boii paka la nko akodo tlaku islayabasla lakalingi. ¹⁹ Khuani andaa ko Lalaa khuani fitsima tuku birawatini wanta ara abitata kodo tlaku. ²⁰ Ini ko khuani nu ko Lalaa inakhay su nku harisi tsaha iniko o khuani ini ko tsaba warani waay wasi ini ko tsaba ati ningosi Yesu Kristo Lalaa ta tsaba a sla fima ko lako. ²¹ Daqay tikiyaslaa uni tlahhasite a qamu tawa to boiisi.

2 John

Chapter 1

¹ |Tiitati garimoka hauta ti hatihare khua elehhi musay tahaayiwasana inaakosl aamati tsabali anawakebasla bakwadaslome. ² Sagata tsaba tawata waaiwatimi nataititadirori lanko. ³ Hhoa taitilala dahhata ati yesu kirsito nukotata ti tsabali asla ama. ⁴ Anakwaama neja lagwaliy haumitiya ti tsobali adodokuata ilaohama kamu uutisatititata dahha. ⁵ Hinko sihha hhabimu kihare siandikimaba sla kamu uutisa ta aaba todokakomama amsi kumuslaa luruslaa slaani anda haanda hena Ehaama tungunu slaa panda khua sakamu uutisa roso. ⁶ Henakamu uutisarodo kaahhamimisite tla tleso ka kumutlaa la panda khuuta ti heti. ⁷ Lamusayi naa neja iyapasitiye fitsimali iyaiimbiribasla Yesu Kristo iyakhay ti sla gwali henalamusay kokiroti difafimi. ⁸ Unu alakhumisite hunguraaloo ehhamamisitaa basla gimbakayangdutee inikolalao hotaa tsitsitukoloo. ⁹ Wako pandakhai liaa sla tikitistoli lalaa konabasla litsahha sali konotata anu. ¹⁰ Berehiru iyadirokini khukhuu. Tsahasakonaba sla mareko kwahhhasitee tideeri wakini mareko tsahi misitee. ¹¹ Kotsa hhi mamisa umuru iimamisiriti gimba taslakwi. ¹² Komo gimba mbamba na aa losotsa gama anasla amiba sla loso tsa gama ti loiili a wino iniko akhakha dirokini lambiusana diadi hhoarokino liisini libuutu. ¹³ Haayi kohhio rokini takaelehhi kune tsahhimi misi.

3 John

Chapter 1

¹ Garimo ko Gayo wereetu, kowaslaa ti tsobali. ² Wereetu sofrim lasokoharis ti aaremo wagi a hhoa ta slaghwa ado muna wogo dorkiaslay. ³ Iniko akwaamu neja tisakiyahhabi na dawai kowa khayee nikiharisiyee iimbo ta tsoba rogo, ado dorokahhotsint ti tsobali. ⁴ Komasi kwaaru ta dadiri akdo het, sa akhasa tiba haay wii khotsinaa ti tsobali. ⁵ Wareeetu, haumit ara hora ti iiso ta dawailia dahaye. ⁶ Sa kowaharisiyee iimbo sa slaaru wog panda ta doo ko lalaali (Kanisa). Boiimisiti hhiyutisa ti hhiyuma roini ado doro lalaa kiyarakwaanti. ⁷ Sa uma, iyahauti iyahubiribasla gamu ko biite ti hhapapu wakinaa. ⁸ Dosi kuslaa likwahhasan hira ado kwaa, sa latlehhtan yandumusay endeewain sa tsoba. ⁹ Kurunkurita rod satsagham aara ko biite iniko Diotrofe hirukoslaa ama ligati panda roini unruiimbimita nabasl aanda. ¹⁰ Dosi bere anakhaw arahores aaremo was kiiisasin, doro kigimbumamisi kimba ta tlaku alu watini. Iyaaamibasla a aaremo wasi iniloolo ilaohomaminabasl dawai. Hawakinaasle itlahhamimisi kwad koslaamaa likikwahhasi dawai wasi ma kimurin litiitiyaa ti kurunkuritiyaa. ¹¹ Wereetu, eleelusa basl gimba ta tlaku eleelusi gimba ta hhoo. Ini koiisasima hhoo na kolalaa insle ko tlakwe iisasima Lalaa kaamibasla. ¹² Demetrio kowaiimbu na slome atsoba looloo. Andaa aiimban kara khuutu iimbo roro na ta tsoba. ¹³ Kom aaremo naaa loso tsagham iniko staamaba losotsagham ara kalam ko woo. ¹⁴ Iniko arapaam loar tsayuwaki /baluwaki, lagimbusan akuu diadi. ¹⁵ Hhoa litlehht duwaki aku koelsahhimamisi na wereetay. Etsahhisi wereetay kila wak ara uma wos.

Jude

Chapter 1

¹ Yuda botsimoko Yesu Kristo haningoini Yakobo sakwadi tikiyaoooo koslaamaa ti lalaa taali hatikiyaboqisi sa Yesu Kristo. ² Rehema ha amani ha upendo likirogini dirokini. ³ Wereeetay ti yamukawari nakatisimi aaremo slome nusukunisaqamu hunguraa wori slome iyadosi tlehiti lisitsaqamu saari kihhisi la baaalustaa sari hora tlaaru kogamu wodi tsiki yaharisi tsige sakowa yaaanee. ⁴ Sahira wakinaa unaedafisiri haraqabitinu tidirokini hiratikiki yatsaqani sahukumiru hirawadi tukunagamisi hiratikiki yatsaqani sahukumiru hirawadi tukunagamisi basli kowafokitisaye hhoa talalaa rori litlehiti tatlatu makara lokorosi hiru wori koiniwaki hhawata Yesu Kristo. ⁵ Hinko slaamu lusuku harisi ahori hunguraa diwanki atsahhatei kunari ohini na hhawata hhapeta misirika mamaqa lihhamisita kwadi kowaaminineibasli. ⁶ Ha malaika kowagaaa yeibasli siwa roini looloo iniko nkimaye hotawaini koloo niki qasi na lalaa ti mureji kobaluslomeli waay eboaali sa hotawaini sahukumiru salalaa dori dadiri. ⁷ Ado sodoma ha Gomora ha hhape dotakaninitii hado tukunaedafisiti ini loloo ti aaremo kotla kwali hagusa aaremo kohira kopasla, sikiyalaqani adoo kwadi tiki ya tesisini tiaslarodii tabalutlome. ⁸ Hakwadi loloosle haraamo rodi loloo sletimesiy wadi slaqowani lingagitiyaa lissasiiri aaremo koloo malilama gimbumamisiri tihhapaloimoli. ⁹ Iniko mikaeli sle maraika koaadi tukunatlankumimisiri aibilisimo nunkumahamimisie sa slaqwa ta musa warahhi yabasla hukumiru sagimbumba talama dirosiy iniko manikioya " lokorotoooo na hawata." ¹⁰ Iniko hirawasi iyalama hubabinaa tibamama takakhuabasli. atodi takakhuibasli makay kowawakowaibasli khuutaasli etsahha kwasi nainaa lingiye. ¹¹ Arinaasli! Gawesikiyakhotsinei tiamo takainili nianika gusiri dakwe tabalamaamu. Hhaanee takorali. ¹² Kwa khambatlatle tiloseneri watinii koslaama liqwantsisiri haramurekobasli lunkuaagimimisiri to inaa kiloin. Tlafokomaay komaibasli tikigegera rini na tsakwa kheekowagahhatiye kohay komaiba sli kowafakiy maranjandi tikikyadeaarimaituaauni. ¹³ Gwandaue ko tlawi kotsotsoo komaa tamureroini loloo batsa titsaoo tanini iimita eboaali kabotisi sainaa balu slome. ¹⁴ Enoko kofanqu tifari taadamuli iya tletini sainaa, nikioo khuumi! Hhawata iyakhotsi haraimi tahirawasi kohhoo. ¹⁵ Malihukumu tisini sakila hiru nikiedafisi slome kowa lalaa gugusisineisli iitatlakwiy tiaaremo waini slome kiyatisinee tiamo tahhoibasli haraaramo slome kodihhi aaremo kotlakutikiyagimbusi nahira kofamaibesli tidirosii. ¹⁶ Kwanakwadi koguruaauumaa koququnumamisaa kogugusasimaa aaremo waini kotlakutunku tisasimaa neja saslaaruwaini kuniawanahahati ya wakinaa. ¹⁷ Iniko unguraa wereeetaiuiiy arahoreseiaaremo tikiyagimbusi slanko nayaaabutay hhawata Yesu Kristo. ¹⁸ Iyaoiri dirokini siwata refakoli hirawanaa tlehhitiri hherimamitiri aaremo sa gimbamba roino tatlatu. ¹⁹ Hirawaki hiradehhahhinia kiyari baaa na hhehha ta fitsima konaabatli munai. ²⁰ Iniko unguraa wereeerii adodotukuna tlehhetee timunaiwakini harahhoa neja hado kafirarinte timunai wakini kohhoi. ²¹ Unlalaasite tlaaru kolalaaal, mala baqataa hhoa tayaqambaqor Yesu Kristo koharimamisi tlafima salaniko. ²² Laqamei hhoa sa kwadi kowaaminineimasli. ²³ Araohimaki wakinaa mali dafitaa ti aslakaa tiwakinai laqamei slahhahame haraslaamee lawakitaa haeluaa takatsaqani na tlaqwali. ²⁴ Hinko tidirosi ini koitlatlawaa gaaau mare lunku tlupiti malusunkutisini laqarimitaa laqarimitaa panda rosi hapana hara tlaame harahhoa tadadiri. ²⁵ Dirosiy tilalaa loi ariomusay hara amoota Yesu Kristo yaqamba woro hhooliwanti tidirosiy aira tisiru ha uuru siwarodi slome tafuditi kama hinko kama maqa kama lanko. AMINA.

Revelation

Chapter 1

¹ Heti na pisa ta Yesu Kristo iniko tosokwa harisi na lalaa lilaqani sa yandumusay wat aare mo iniko paka liya tiitiyaa iyaaabu malaika woso ti yandumusawosi Yohana. ² Yohana iya harisi yaaru kokilagamu kiyaaani tlehhiita a aara ko lalaa yaaaru tokwa harisi ko Yesu Kristo. ³ Kono boiisina lalaa iniko soma mima ara afo akwadi ko akhamamia aaremo ko yaaabutay het naeqasa ta tsaqani haqi iniko siwa ian asapita. ⁴ Yohana ti makanisa anqawii tawa ra asiyai hhoa lidirokini wanti ahhoa ta diroso dahha kowara kwawani akwa khawa akwati muna fanqwu dahha kowara panda ta kitil wos ko aleli. ⁵ Atati Yesu Kristo dahha iniko ara ohimusay ko tsaba tokwa laqali ko tlatleso ko kwa fakiri tawalimusay ko hhapaloe ko fitsima hetini ini loo tunkuna sla kunaqasi pisa ru ti tlakwe roro dahha are tsereroro. ⁶ Kunu iisini iniko hhapa loe deemusay ko lalaa a tatawaini dirosi litlehiti hhoa a uuru sanko qoro e. ⁷ I lakhumisi iya khotso a tlafo kila ila arinti diwaki a kwadi kwade iisri akabira tuku ta firsima aa aamina dirosie. ⁸ Ana alfa aomega onntidadiro, "Lalaa ini ta wara ,ata wanti ainiko ta, khawa ta uuru koma." ⁹ Ana Yohana ningokini a woko tunku gugusoma a hungura tir netoli ati dirali a kikhisa ta tsaba tawara ti Yesuli ale ti kiwa wakali war taka owaini patimo sa aara. Ko lalaa ayaaru ko Yesu. ¹⁰ Aale ti munali wara balu ko dadiroli aakhasi aluwi afo ta rawa ado ta tarumbeta. ¹¹ Ointi tsoqamiti kitabuli kaarinti la yaabitili makanisa fanqawi auta ara feso ti a Smirna khua ti per gamo khua hayta ara ti Thiatira khua hauta ara ti sardi khua philadelphia ti laodikia khua." ¹² Naka fokiti saarima afo ta miini kwaale gimbamimisi aana kafokiti aarima kinara ta dhahabu ta taha fanqu. ¹³ Tlaaatlaaa ta kinarali ta taha iyawon waki ado nu ko Adamu ine luuuka nchwo ta tlere bera ko yaawasi ara tsoay ko dhabahu iya muna iwosi nini iiti. ¹⁴ Saga woso agubu woso kwa ale boo ado sufu kobooo ado thelu ilawaslaado dagana ta khwala. ¹⁵ Yaaawasi aado shaba taka khisli neja ado shaba iniko takakomisi ti aslali aaforoso aado maay konaana ko waaamamitatauuru. ¹⁶ Iyaale tisaoo oho fanqwu ti dabawo ko uuyali ati gwaabaroso dahha iyawani panga ko dihihi ko dihhay njadi kome pandaroso iyaate pirihhihinti ado ni saru kodihhi kotlehema. ¹⁷ Kwaari nakahuu ti yaawasi ado hiru kwa gwaa nikie qasi da bawosa ko uuya ti diroi nikioo mare ka tlaamutu ana kiylatleso a koe fako. ¹⁸ Iniko koibimita tali agwaa ini ko arimi ibimiti paka lanko koma funguo ko gwaara a ko asla. ¹⁹ Hinko tsaqamenki kana anti tawara hinko ato tatiita siwa ta hetini. ²⁰ Iniko tunkuna yakutu tlehhiita ti saoo fanqwa tkaani ti dabaiwii ko uuyali akila

kinara ta dhahabuli ta taha fanqwai tisaoo tanqwi mala kako kanisa rodo fanqwa akinararodo ta taha fanqwa kanisaro di fanqwu."

Chapter 2

¹ Timalaika ko sansa ta Efeso tsaqami kwa aaremo ko kodo koohahima ti tsa oorado fanqwa ti dabawoso ko uu yali iniko khotstsina ti makinara ta dhahabuli ta taha fanqwu oini do ti. ² Khuu iniko kana iisinti a magi rogu ta yandu a kikihhisara go ta loo iniko islawa luru slahhaaina ko tlaku ini wara hhati tuku kunu owa ima yaaabutay qasle uu ini poiri la musay. ³ Khuu buqamiti ara kikihhisa ana kontu naaa iniko sauma wii ana baatibasla ka hhati. ⁴ Iniko heti nakomu ti dirogi ono mawutu slaama wagi ko tlatlesa. ⁵ Hinko eharezi yamu ka yandu aaremo kaiisinti tanqu tletleso bere lakiiiti basla akhawu dirogi tla batsa kinara rogo ti yamu wasa. ⁶ Iniko ku kontu qupimamiti sato do iniko waniklai kiya iisine iniko kama anasle a qupi mamiti. ⁷ Bere ei kontu itimisi todo iniko muna kioini makanisa aini koislaslawo so harisi kibali ta aago ta ti khaimo dahha ko slafima koti paradiso ta lalaali wara. ⁸ Ti malaika ko kanisa ta Smirna tsaaami heti gimbara ta ko do iniko tlatleso a efako iniko iyagwaa ma tlehhiiti slafu kara. ⁹ Akhuu ara netorogo a naragu wogo iniko ku hindagarimo alama ta kwadi tunku owaima Wayahudi iniko inaebasla ina dorri ko sletwani. ¹⁰ Mare ka tlaamu ara neto kasla wutu ilakhumisi ibilisimo aslaani lunku kwhhati dirokini jerali malaslawinta warahha tabu aagitta balu mibu tlehhiita ko tsaba paka ti qwaara ma sunku hir si taji ta slafima. ¹¹ Bere ei kontu akhisi muna do kioini makanisa ini kofusa slawana ba tlakwe ta gwaara ta njadi. ¹² Timalaika ko kanisa ta Pergamo tsaqami heti na inik kiya hhahhabi ni kikonu isi pangasi dihi ko dihhay njadi. ¹³ Khuu yamu kaibimamiti yamu kiwa ni gamu koale ko sleta ni kama dosi ku aoho tu neja uma uu naka siiti yaaaru wogo tawara kama baluwadiko diroi kama baluwadiko Antipasi ara aoimusy wii tsabumusya wii to kwa gasi ti diroini disi nayamu shetwani kibimamiti. ¹⁴ Iniko aaremo koni na kumu tidiro gi kunta tahiysi hira koahhi ma tsatsahhetimisi ko Balaamu ini mu tsasahhatimisi Balaki qasa dihhay panda ta haay ko Israeli mali aagina aago takaharisi naaamisi ti laledi a taysi. ¹⁵ Ta halisi looloi kma kusle kontu wakina koo hahimaa tsatsahhatisa ta wanikola. ¹⁶ Makii bere takodo iisitabasla akhawu tsige ma iisimu gwatla ti diro aini ara ganga kwa ti afawida hha. ¹⁷ Bere eikontu itimisi muan do tiki oini makanisa ini koislaslawo so harisi waka ta mana tunkuna yakutu ma soharisi slauu ko aa baku takwa tsaaani uma ko aabu ti rawa tleaali uma ini ko haku ko tsahha iniko ini koila oha. ¹⁸ Ti Malaika ko kanisa ta Thiatra tsaaami kwa na aaremo ko nu ko lalaa iniko ila wasi koma ado slaqa ta asla aya ado slaba taka khukhi tsin neja. ¹⁹ Khuu kana iisinti slaamawagia a yaara a harimisu akikihhisa rogo ta tsaba iniko todo kaiisinti hinko tsay waki neja ta todo kaiisinti tlatlesoli. ²⁰ Iniko komu heti tidirogi akikihhimamisiti hati hera Yezebeli tunku owainti iniwaki yaaabuta ta hara ara tsatsa hhatimisi woso hhamisiti yandumusay wii tlakwaisiru aaago aago takaharisi naamisu sa sanamu. ²¹ Siwaharisi wisata kiaa iniko iya yaaanibasla kiaasa tlakwero. ²² Khuumi okwahha ti kitanda ta maaaaarili akwadi ko biaa iisasima insle ti ara neto ta diha bera dowa li kiiiri saga kiyaiisini. ²³ Difu haay wii lifakiri makaniss tuku tsahhiri iniko ana naini koetsagaama waay a hhehha soharisi la koqo waki do tara gimba baroso. ²⁴ Iniko ti wakina wakini konometee ti Thiatirali kwadi tu koohahnteibasla tsahhatisasi a kaokhuuteibasle to iniko waka ooomaminti yakwa ta sle twaanimo hhahhabine dirokini qasa basla rawa wakini hubay woko. ²⁵ Sa aara woko latlehhiita a aathite paka la ko khawu. ²⁶ Woko ko sindima iisii todo ka iisi ma paka efako dirosi sa harisi uuru wara ta hhapapuli. ²⁷ Kunuru ibiti a hhara ta maqa sli ado bakuray ko kunta oo unu qegetimisi baremo a baremo. ²⁸ Ado kaila oho ti tata mii dahha soharisi titsaiimo ko ma tlatle. ²⁹ Bere eikonto akhasi todo iniko muna kihhahhabini sa makanisa.'

Chapter 3

¹ Sa malaika ko konisa ta Sarda sagami aaremo kodo koohehima hukai wadii faqwa ko lalaa iniko kona iisinti kontu dumbita iniko ta slafima iniko nyamafu. ² Watlawi ta boiisiti tana meti iniko tago tsaguti gwaara iniko ana arimibasla aaremowagi ini buutir ila ko lalaarii. ³ Hinko ehoresi tofo kaila oho to akaakhasiti tlaamutenki la kiiti iniko bere lawa tlawutabasla akhawa ado fisisimo tsahha ta basla wis kalokakhawu rawawagi. ⁴ Iniko wanaa umai koninina ko hira ti sardali iniko kwa lingi ribasla qayro wain khotsi na diwaki aana ina luuri qayro ko aa baku iniko kislai. ⁵ Ini kono islay sokoeluuu qayro ko aabaku maqoro abotsabasla umoso tikita buka ko slafimaka maa hhabu umoso panda ta tata wii a panda ta malaikali. ⁶ Bere eikonta akhesi muna mi hhahhabini sa makanisa. ⁷ Sa malaika ko kanisa ta Philedafia tsaqami aaremo ko kodu hho a ko tsaba ko ufunguo ko Daudi kama fohahii hha kopingagima tsegogiti hhaku koislaslawo fuhiru. ⁸ Khuu iniko kana iisinti ila khumisi sono qasi pandarogi ifadoo to kwafa hini iniko hhaku koislawo pingiru khuu kontu uuru koninina iniko ana akhasiti aara wii ono siitibasla umawii. ⁹ Ila khumisi slome kodoo ko lalaa ko shekwani kwadi koowa ima ina Wayahudi qasle inaebasla iniko awana hatiri iisimu liya khaya litungunaimitir panda ta yaawagi ma tsahhiri iniko waslaa. ¹⁰ Iniko anaqasiti kamuutisarii ara kikihhisa ta tsaba ogaaawu qoro ti siwa rogi tawarahhali iniko ta khotso ti fitsimali tuki likiwarahha kwadi slome ko ibimamiti ti hhapapuli. ¹¹ Akhwaa tsige ohi neja todo kakantu mare hiru koba tse kwaslarog. ¹² Oiiisimu ini naislay tlehhiita hunguruumo ti doo ko lalaa rii tiitiyabasla qoro fendili a tsaqamu dirosi uma ko lalaa rii uma ko mji ko lalaari Yerusalemu mpra kwaeeeti hhapeli kwa umami ko aabu. ¹³ Iniko ea koma liaknasi iniko muna kihhahhebini ti makanisa. ¹⁴ Sa malaika ko kanisa ta Laodikia tsaqami aaremo wasi kiyaaani to koro paaan nara ohimusay ko tsaba iyara ibiti rawa ko tlehha ta lalaali. ¹⁵ Khuu iniko kana oisinti iniko ku tsawaka basla kama aslako basla salaamu iniko laka la tlehhiiti ko tsagwa awu ko asla. ¹⁶ Dosi iniko ku kohamahame ko hameka basla neja ko tsagwa ko basla owaaaa latiti ara gwaarii. ¹⁷ Iniko ana ootu ana hindaqarimo ana tlehhiiti gama komu naa slaama basla

Chapter 4

gamu woko iniko khuu tasla ku naraagumusa neja to soko slahhaaani naragamusay aale hhanti ara slaay wanti.¹⁸ Akhasi hhabari tlekhumi diroi dhahabu tokwa boiimisi ara asla ma la tlehthiti hindaqarimo a qay ro koaababaku ko wanganqama ma lurus tsuhutu kuwaki mare ka la qonti mare ta slaay wogo a daii ta makha ti ila wagi laslawinti arima.¹⁹ Kila koqo kwaslaa so laqamu otsatsahhatimisi do tokoro slaa laibiti hinko tlehthiti kotsaba ma lakiiti.²⁰ Ila khumisi qarimiti ti ifodooli la ematlimiti woko koakhamamisa afori malifohini i fodoo akhahu laedafu doo wosi aagimu aago aini diwaki a ana.²¹ Ini ko fusa soharisi tsaba ta ibita hhapeli diwaki aana rawa kiti wii ko ale ado ana ker atata wii wara kiti wosi ko ale.²² Iniko ea koma liakhasi iniko muna do kioi ti makanisali."

Chapter 4

¹ Siwa laaara mowaki akhuumu nakeari mu mlango kwa ala fahiri tidwarili aforod ta tlatleso iyayimbumimisiti niya ado tara ngwani ointi hau diti so laqamu tatita siwa ta aaremo waki.² Mara wak atimunali ware aarimu iyawanikiti ko ale kwaqasi dawarili konoro ibiti na hiru.³ Woko kwaale ara abiti iya poo ado tlaaa ta Yasipi a akiki iyaale wanti yanaare ta tlubay iya niniiti kiti koale gaaare ta tluma iya pooto ado zumaridi.⁴ Niniita kiti koale iya wane kileri koale wakina isilirina tsigahha kwaibibitiri ti kitari koaleli a qaru isilirina tsigahha sikiya eluuumini qayro ko aabaku akwa slu ko dhahabu ti sagaiwaini.⁵ Tatikiti koale dahha iyatiitir ti tsoray ko mankaari kharaama amankari taha fanqwa iyaale ohihinti panda ta kiti ko aleli taha iniko munai fanqwa ko lalaa.⁶ Kara panda ta kiti koaleli iyawani baheri tapooto ado kiwowo slome iya niniimimitir kiti koale iyawande kwa slafiri tsigahha kwahatsiri ila panda a alu.⁷ Gamu kotlatleso ko slafima koma aale ado dirarawu gamu ko njadi koslafima koma aaleado ko slafima koma ayaaale panda kona ado hiru kodo ko slafima ko tsigahha aale ado domay tsirai ta tlatlatlawa.⁸ Gamu ko slefima ko tsigahha kila koqo iyaale hha npera lahhoo kono iyaharsir ila rawa aa bira wasi amasi a tlehemi mamayaabasla hhahhabiru kohhoo kohhoo kohhooo dadiro lalaa iyara ibiti warata slama kwawani a kowara akwa khawa.⁹ Kila siwa gama ta slafa kiya harisiri hhoa isima a naaanisi panda ta kwaibiti ti kitisi ko aleli ini koibimamita paka lako qoro.¹⁰ Garu ishirina tsigahha wa tunguna mitiri ina loe panda rosi kwara ibiti kita koale iyaepananoi, birawasi ko ibimamita paka lanko qorto niki kwokwo hhapeli kwslu wai panda ta kiti koaleli lioina.¹¹ Koslaa ku dadiro woro lalaa roro ila oha hhoa a ishima a uuru iniko aboimisisi gama tuku a slaamiwagi iyawa ne kiyaboisi.

Chapter 5

¹ Mankaarimu ti daba ko uuyali ti kodo kwaibiti ti kiti ko aleli tengesa tokwa tsaqani panda a alu kwaale iqasi muhuri fanqwa.² Waar malaika ko uuru kam iyahhahhabibini ara afo tadadiri niya nafayini lagwara tangesaki laka qetimimu muhuri roso?"³ Hhaku hiru dawarili awu fitsimali awu bira ako fitsimali kwai slay gwera tengesa awu somiru.⁴ Aaaaaa ara slahhaama iniko iya titi basla kama waki tokwaslaa ti tengesa woqo gwari awu loko somini.⁵ Iniko waki ti garuwadi nikioo mare ka aa aati ilakhumisi dirawa ko kabira ta Yuda elemi ta Daudi ini fusu islay li tengesa gweri a muhuri roso fanqwu."⁶ Ti kiti koaleli akoslafima ko tsiga hha ati qaru aarima nu b/eimo iniqariti popoini ado tokono gasi iyaale kharimai fanqwu kono a ila fanqwa kwa muna fanqwu ko lalaa ti kiyayaaabu fitsima tuki.⁷ Nikihautu iki tlesi tenqwsawoti adabawodi kouuya ka kodo kwa ibiti ti kiti koaleli.⁸ Kiyatlesi tenqesa ko slafima kotsigahha agaru ishirini tsi gahha nikiponenori paka ti hhepe panda ta nuko beimoli kila koqu iyaale kinubi a bakuri ta dhahabu ta hotsiti ubumba inikko firo ta kwayaaane.⁹ Iyarai raamu koaabu koslaa la liitisiti tengesa ma la gweri ti muhuri roso iniko aisiquitliti sa tsererogo na saka tlakhunu lala hira ko kila kabira gimba endee a hhapapu.¹⁰ Inikiisinti hhapa koe adeemusay sandu ko lalaa roro ina asle ara ibitr hhape.¹¹ Maaakhuumu na kaakhasi afo ta malaika naa niniimimitir kiti koale nauumuwoini alale 200,000,000 kosoafaa a garu.¹² Nikioiri ara afo tadadiri koslaa nu ko b/eiimo iniko tok kwaisigu tlu ila oha islaymu hindaqarama hhoa uuru islama dira adumbita.¹³ Nakaakhasi kila takatlehhe tawara dawarili afitsimati a bira kohhaprli a rawa baharili kila qamu waay was oini ini dirosi kwaibiti rawa ta kiti ko aleli ati nu ko b/eiimoli litlehthiti dumbiru ishimo dira a uuru koro obita lanko alanko.¹⁴ Koslafima ko tsi gahha nikioiri e garu nikipenoiiri hhapeli nikigusir.

Chapter 6

¹ Akhuumu siwa nu ko b/eiimo kiya fohini wa ti muhurrodi fanqwu naka akhasi waki ti kwadi ko slafima ko tsigahhi oini ara afo tunkunu sla nqasaa aaraasa hau.² Nakaila khumisi iyawani farasi ko aaboko kiyaetsa aani iyabakuri kono no soko harisi kwasla iyatiiti ado kwa fusi kwafusi malifutisi.³ Siwa nu ko b/eiimo kiyagweri muhuri ta njadi nakaakhasi ko slafima ko njadi oini hau.⁴ Ma farasi woksle nikiya tiiti ko daati ado asla kiye tsaani sokwa harisi hhaaaru ko hauta hhoa fitsimali ma iniko hira luisi qutlitiri heki kwaetsaaani sokwaharsi panda kodediri.⁵ Siwa na ko b/eiimo kiyafohini muhuro ta tamu nakaakhasi ko slafima ko tamu oini hau nakaarimu farasiko booo kiyaetsaaani konu mezani dabaiwasi.⁶ Nakaakha afo tapooto iniko waki tako kwadi ko slafi ointi kunday ko ngano ara dinari waki akonday waki ko ngano ara dinari waki iniko mare kolingiti duiita dirai."⁷ Siwa nu ko be/iimo kiya fohini muhuri ta tsigahha aakhas afo ta slafima ko tsigahha oiinti hau.⁸ Manakaarima farasi ko aadaa kiyaetsaaani kwaoooo umoso gwaara kwaale gugu sini taysi. Sikiyaharisi uuru rawali muna ko hhape gasa ara panda ara gwari ara maaaaari ara nakay ko kwera ti hhapeli.⁹ Siwa nu ko b/eiimo kiyafohini muhuri ko yamu kinaamisus harimamisi yei tsuuu iniko sa aara ko lalaa iniko sayaaaru

Chapter 7

kiyaohiri ta boii. ¹⁰ Nikiaaaiiri ara afo tadadiri paka malale ara abitimusay ko slome ko hhoo ako tsaba hukuminti ko ibimamita rawa hhapeli aekiisa iimay tsere roro? ¹¹ Makila koqo sokwaharisi kanaho taaabako nisiki hhabu iniko kislal libaaatiri tsokooo keme libu utu fari tadoii ta yadnumusay ende ewaini a dawai roso ko ti buutu iniko tiki tsuuu ado do ina tiki ya tsuuu. ¹² Siwa nu ko b/eiimo kiyafolani muhuri ta lahhoo ailakhumisi iya wani mutemeko kodadari tlehemi iya tlehthiti ta booo ado guni ya ta singa slehhe suku nikitlehiti ado tsere. ¹³ Titsa oo ta dawuri nikiepahhati ti hhapeli ado khaimo do kigahhamamisi aamu woso siwa ta tsaqewali toko lingi lingimisi na kufaii. ¹⁴ Rawa iya hautu ado gomba ta koae pingiriisi kila danda a kidiwa ta lohisi yamu wakina. ¹⁵ Mahhapaloe ko hhepe a hira koro horo a kodiyanee hinda qeri ko uuru komaa akila koqu iniko ko yaaabutay a ko towara nunku ya kwiri ti maraoli ati tlee ko dandemoli. ¹⁶ Nikioo dandemo tlee ko dandemo unuru huute unuyakute ti panda rosi kwaibiti ti kiti koaleli nikihautiri qupita ko nu ko b/eiimo. ¹⁷ Iniko losona koronetoroini ina daha miya naislay qari ta?"

Chapter 7

¹ Siwa la heti aarimu lakaika tsiga hha iyaqarimitiye ti kona tsaga hhi ta fitsimali initlahhasiri tsaqwa tsigahha ta hhape ara uuru mare iniko mare tsaqwa ki wonti taefahhamamaimati hapeka rawa baharika awu ti khaimo wokoka. ² Nakaarimu malaika wakinaasle iyakho ti maslarika kwa muhuri kono ko lalaa kwa slafu niki ko tsigahi iniko tisikiya harisi rusa ta tahhitiru hhape a bahari. ³ Mareko hhitint hhape bahara awu khee paka la muhuri qasani ti panda tasaga ko yandumasay ko lalaa roro. ⁴ Nakaaakhari qoma ta kwadi tikiya muhuri dfu 144,000, iniko tikiya muhuri difu ti kila kabira ta hira dahhaka ko Israeli. ⁵ 12,000, kwati kabira ta Yuda dahhaa kiyadifu muhuri 12,000 kwati kabira ta Rubeni dahhaa 12,000 kwati ka bira ta Gadi dahhaa. ⁶ 12,000 kwati kabira ta Aheri dahhaa 12,000 kwati kabira ta Naftali, dahhaa 12,000 kwati kabira ta Manase dahhaa. ⁷ 12,000 kwati kabira ta simiyoni dahhaa 12,000 kwati kabira ta Lawi dahhaa 12,000 kwati kabira ta Isakari. ⁸ 12,000 kwati babira ta Zabroni dahhaa 12,000 kwati kabira ta Yesufu dahhaa 12,000 kwati kabira ta Benjamini dahha kiya muhuri difu. ⁹ Siwa ta aaremo waki akhuumu iyawanti rugumi tadadiri iniko hiru hhaku koislewa fari tikila hhape dahha kabira endee a gimba ini qarimitiri panda ta kiti ko aleli ati panda tanu ko b/eiimoli iyaale elu uumine kameho ta aabaku elemu ko mitende konee tidabai waini. ¹⁰ Iyaale oo oo mimine ara afo ta rawa slafima ti lalaali iniko taibiti ti kiti koo aleli ati nu ko be/iimo. ¹¹ Malaika slome iyaale karimitiri niniita kiti ko ale lininiimitiri garu wadi diwaki akwadi ko slafima kotsigahha inikie pona noiri hhapeli nikiqamitir pandadu waani rawa hhapali panda ta kiti koaleli niki lalaa gusiri. ¹² Nikiqarimitir e dumbita hhoa naamisu ishima islaymu a uuru liti lalaa rori tlehthiti lanko a lanko e!" ¹³ Ma waki ti garu wadi nikimahasi kwaana miyaini kono koneho dafiri taabaku iya kadahhiri. ¹⁴ Nokoo dadiro ko dadiri khuuta ku nikoo kwa kwodi kwati naregu ko dadiri dahhaa ina makancho roini gusir laka iisini taabaku ara tsere ta nu ko be/iimo. ¹⁵ Iniko sadao wane panda ta kiti koaleli ko lalaali iniki gugusina amasi a tlehemi ti doowaso ini te ibiti ti warako kiti koaleli pasiti doeri wasi ti diroini. ¹⁶ Arinaabasla qwari kara awu wa kah kara kidadaaana basla na tlehemi kara awu hame ri ta dadaaaaru. ¹⁷ Iniko nu be/iimo ko ti tlaaatlaaa deemusay woini ma siki gati ti ilalo ko maay ko slafimali ma lalaa busle kila hhirihhira ti ial waini."

Chapter 8

¹ Siwa nu ko be/iimo kiyaaqwrri muhuri ko fanqwu niki tlehthita ta egabu dawurili tlehthita nusu saha. ² Mana ka arimu malaika fanqwa garimiti panda ta lalaali nisikiharisi terengwanay fanqwa. ³ Malaika woko nikiya khay ina bakuri tadhababu oho ta iniqariti yamu konaamisulu harimisulu nosoko harisi uvumba wokosle inikoma lokoharisi diwaki a firo atakwadi kwayaane tuko koalali. ⁴ Quu ko ubumba wodo diwaki afiro a takwadi kwa yaane aki tsaani warali panda ta lalaali ti daba ko malaika dahhaka. ⁵ Malaika nikibatsa bakuri ta uvumba naka hatsiti asla ti yamu mu konanisu harimisulu li ma na ka kwahhahhapeli rawa hhapeli ikiyatiiti avo ta aaraa sa titsoray ko aaraasa adadamo ko hhape. ⁶ malaika wa fanqwa inikko kwale terengani fanqwa kone iyaale buuti lakadifu. ⁷ Nakaslahha na malaika ko tlatle so terenwani roso nikiya tiiti tlubay ko tlee a asla tunkunara salahhiri a tsere niki kwakawa hho hhopeli ti hha pe iniko ma tlelutliroso litsiiti tlelu tili ta khee ni ki tsiiti a tsoko no suku koqantsarani nikitsiiti. ⁸ Malaika ko njadi niki slahha tera ngwani roso gamu woko ado daha ko dadiri kwaale tsiitiini ara asle noko e kwahha ti baharili tlelutli ta bahari nikitsera tlehthiti. ⁹ Theluthi ta gama ta slafa ti bahri li niki fakiti a theluthi ta slego na kalingi. ¹⁰ Malaika ko temu nikislahhaterengwani roso ti tsaiimo ko dadiri nikiyae huu ti dawari ka lietsaamisi ado kurunzi rawa ta theluthi ta waaa mera a ilalo ko maay. ¹¹ Uma koti tsaiimos na pakanga hira naaa niki fakiri samaay ko tlaku. ¹² Malaika ko tsigahha nikislahha terenwani roso ma theluthi ta tlehemi naka slahha diwaki a theluthi ta slehhae a theluthi ta slome niki fokiti tlehthita abo aa theluthi ta tlehemi a thelo thi ta amosi iya pisaru konti basla. ¹³ Akhuuma na kaakhasi domay tsirei taale talatlatlawuta tlaaa tlaaaa ko rawaali li ooo oomiti ara afo ta dadiri hungura hungura hunguraa hakwadi koibimamita ti hhapeli iniko sa tiita ta tere ngweni ta meti iniko ini sapi slahha na malaika ko tamu."

Chapter 9

¹ Ma malaika wodo kokoani nika hha terengwani roso aarimu tiitsa oo iyati dawari dhahaa iyaepapa hhanti ti fitsimali ti tsao ska harisi ta bohonda ko haumamita tara ti bohonda ko qatlikomibasla. ² Iya fohinti bohenda koqatlikomiba sla ma quu nikiya tsaani ara rawa kinta tiwaay bohonda dahha ado quu kwati tanuri tadadiri dahha tlehemi a dawuri

nikifikitiyei nikiama si tlehthiye iniko sa quu kwati bohonda dahha. ³ Waay ko bohondaka urai iyatitiri hauta ara ti rawa fitsima inaatle sikiyaharisi uuru ado koqo ko ngarawa rawa fitsimali. ⁴ Kiyao mare kitsokono lingiri ti hhapeli au khee wakina koqantsarani au khaimo iniko tohira koba sla inikokomibasla muhuri ko lalaa ti panda roini. ⁵ Siya hairsi basla yaaaru ta hira tsuu utu iniko toara neto ara slehhera koani slahhaameroini aale ado hiru tokwa kihhi a nyarawu. ⁶ Ti baluwasi hira dabahiri gwaara iniko taslayabasla hhehhaana lifakir iniko kilakiti na gwaara. ⁷ Urai unaslanqasir a farasi ti kiya boimis are gamami ti sagaiwaini yawani gam woko ado kwasla ta dhahabu pandadu waini aale ado ko hira. ⁸ Iyaqubu kone ado ko haay tikay sihheri waini aale ado kodi rawu. ⁹ Munai wai ado muqusla aa fo hhanera waini aale ado afo ta magari naaa ta qatla afaras kotaaamaamita ti qasla khua. ¹⁰ Iyaale hhansai kone kokikakihha ado nya rawa ti hhansai waini iya uuru kone ko hhitiru hira ti slehhera koani. ¹¹ Iya wane ainaa ado hapa loimo ti diroini malaika ko bo honda koqatlikomibasla umo ara Kiebrania na Abadoni ara Kiyunani umoso na Apolioni. ¹² Tatlatleso inifusi ilakhumisi siwa ta hetu gwaara wanti njadi iyakhotsiti. ¹³ Malaika ko lahho iyaslahha terengwani roso naka akhasi afo iyatiimiti ti khari mai madhabu ko dhahabu iniko ko wara padna ta lalaali. ¹⁴ Malaika ko lahhoo kwaoo na afo kwa terengwani kono lige maya malaika ko tsiga hha iniko tikiya tsegeki ti asla ta adiri Efrata. ¹⁵ Malaika wadi tsigahha ti kiyaale boiisi ti siwasi loi baluwasi slehhesi akwarisi kiyagemay litsuiiri theluthi ta hira. ¹⁶ Idadi ta gaaamusay kwa wane ti rawa farasili aale 200,000,000 aakhasi idadi roini. ¹⁷ Dodi na dokara arimu farasi ti arimawii akwadi kwa kwatsaane wara waini munaiwaini aale kodaaatani ado asla qansaruma ta hamati a njano ta hamatibasla sagaiko farasi unaslanqasi a sagai ko dirawe ti afaiwaina iyatiiti asla quu akibiriti. ¹⁸ Theluthi ta hira kiyatsuuu nadifita ti tamu asla quu a kibiriti tatiiti ti afaiwaina. ¹⁹ Iniko uuru ko farasi iyatiafaiwain wani ati hhayns iwaini iniko hhay nsa iwain aale ado desade iyaale sagai kone iniko kiyera iisi harimisu slaeeno. ²⁰ Hira kwametri kwad iniko tikiya tsuii basli na difitati iyakiiribasla saaaremo wain qoroiyamayeibasla majini gusa alalaa ta dhahabu atapesa atashaba tlee gamama iniko taislaslawibasla ariru aakhasa awu khotsu. ²¹ Qoroiyakiiribsla satsuuuutuwoin mislay woin biaawoin awuafaaamo roini ta fisa.

Chapter 10

¹ Manakaarimu malaika woko kodadiri iyaetini ara bira iyati tawari tahha kwaale tsege ti tlaflili faaare ta tluba sle iyaale wanti rawa sagawosi pandaro aale ado tlehthemi yaamasi sleaale ado hunguruu ko asla. ² Iyao oho qafai tanimina ti daba wasi takaale poisi iyaale qasi yaeros kouuya rawa ba harili yaeros ta basa rawa ti yamu kwa kahiri. ³ Manikediresi aforoso ta wara ado dirawu do kikhuruuani siwa kiyaao ediresi araasa fanqwa iya ekhuruusiti. ⁴ Siwa aaraasa faqwa kiyaekhuru usiti aale sapu tsagaru iniko aakhasi afo tati dawari tahha ointi qasi litlehthi qabitinu todo iniko aaraasa fanqwa kiyaooto mare katsaqanti. ⁵ Ma malaika kwaari ini qari ti wara bahirili ati ya mu kwaka hiri iya wara tlesi dabawosu ti dawarili. ⁶ Liapina ti kodo di koibamamita lanko a lanko kwa tlehhe dawuri a tuku tawara fitsi mali atuku tawara abahari atuku ta wari tlehthita basla li aadaati kara. ⁷ Iniko ti baluwadi siwa malaika ko faqwa bere ina sanu tere ngewani roso slahha na yamu siri ta lalaa tlehthi kana buutibi ado do tekera tsabini ti ti yandumusay wasi yaabutay. ⁸ Afo kana akhasi tati dawuri dahha kiyaao kara hauti hubi qafaita ninina taagwari iniko ta wari ti daba ko malaikali kwaqariti rawa baharili rawa yamu kwa kahiri. ⁹ Manaka hautu ara ti malaika noko oo lisikiharisi qafa tanini na kiyao hubi qafai la aa ginti kooisini qaraawoqo lislahha ame iisini iniko ti afa wogi tlehthi ta hhoo ado dinu. ¹⁰ Athesi qafai ta ninina ti daba ko malaika ka naka aa aa ara slahhaame.lakini baada ya kula, tumbo langu lilikuwa na uchungu. ¹¹ Manikioo ne afo woki koslaa laraslo hphoto kara tlehthita ti hira wakinaisle hhapapu gimba a hapa loe."

Chapter 11

¹ Sikiyaharisi mwanzi ko iisuru ado hhara tapimimitu kiya oo hauti ha pimirikauhatu doo ko lalaa ko dadiri a yamu ko naamisu harimisu akwadi ko gugusasima waay wasi. ² Iniko mare kaqomaitisiti yamu ko mawuwa fedu ta diko lalaali iniko inkini herisi hira ko hhapapu. Ko kalaani mji ko hhoo ara siwa ta slehhera arabane njadi. ³ Sunu harisi ara ohimusay wii njadi uuru koro slohthitu ara siwa ta balu 260, inio ini maguni dafiri. ⁴ Ara ohimusay wasi khee njadi ko mizaituni a vinara njadi iniko ta qarimiti panda ta dediro ko fitsimali. ⁵ Bere hiru weini amulini lunkunu hhititini asal iya tiiti ti gwaebo wana mali hhititini tlakumusay waini woko koslaama likihhititini paka lokogasi ara afaamo to. ⁶ Ara ohimusay waki islay lotsisi ri dawari mare tlubaiy li tlubu siwa kiri slohthitiri uuru kona ko maay fokitisa li tsere tlehthitiri li slahhiri hhape ara kileslahha siwa waka kislairi. ⁷ Siwa kihheesi yei yaaaru woini makero tatibo honda dahha ko qatli komibasla gatla iisinti ti diroini kituuu ma kitsuuu. ⁸ Slaqowaini guiri ti yamu wakine ko mji kodadi ri iniko slanqasaroso koo sodoma ayu Misri amu dadiro woi tokwee tluhhumi. ⁹ Ara balu tamu anusu waka tati endee ko hira dahha kabira gimba akilahhape khuuna slaqo waini ma harisihaabasla bali liqamiti ti aysili. ¹⁰ Kwadi koibimemita ta hhapeli kwaana sainaa li tso tsoiri paka lunsu yaaibna zawaday iniko kiya ra netini na yaaa butay waki, njadi kwadi kwa ibimimitiri ti hhapesi. ¹¹ Iniko siwa ta balu tamu aranusu hipo ta slafima tati lala dahha kiedafu inaa garimitiri ra yaawai kiedalu na tlaame kwadi koina arimaa. ¹² Maakhasiri afo tadadiri tati dawuri dahha kioini hautara tali! Inaasle hautiri ara ti rawa dawari arali tlaflisi siwa tlakumusay waini khuuna. ¹³ Ti siwasi tlehthi tetemeko ko dadiri waiiko hhape mji waka mibu pahhati hirua elfu fanqwa ki tsuuu ti tete na tetemako kome ta slafiri kitleamutisi maharisiri dira salalaata dawari. ¹⁴ Araooga ta njadi ini futisiti araoo aata njadi iyakhusi ti tsiga. ¹⁵ Ma malaika ko fengwu iyaslahhaterengwani roso ma afo kta dadiri iyahhabiti nikooto dira ta fitsima ini tlehthi dira ti dadiro wori a wa Kristo wakiri ibiti lenko a lanko. ¹⁶ Garu wdi ishirin tsigahha kwaa le ibibitiri ti kiteri koaleli panda ta lalalali iya pahhi ina kiloini pandadu waini iyaeponapouri

hhopeli ina asle iya lalaa gusiri.¹⁷ Lioinaa harimisani naamisu woro dirogi dadiro lalaa kwara ibita i ma tuku inko ko wara akwae weni iniko iniko aharisiti uuru wogo ko dadiri akaasinti ara abita.¹⁸ Hhapapu iyaqapimitiri iniko ara ne toroini ina dahati siwa inadaha kwati fakiyei hukumimiru ku ma liimimisiti yandu musay wagi yaaabutay kwadi kwa yaaani akwadi kwa tlaamekor a umawogo slome ndadi kofayima ibasla gamu ako uuru koma siwaro inadahati talinga kwadi inko kwa fitsima lingigitiri."¹⁹ Doo ko lalaa kwafohini ara shadiko roso ta mamaymu iya pooto ti waay doo ko lalaali iyawane ti tsoray ko piseru tsotsoo khuruumo ko aaraase dadkhamo ko hhpe a tleeko tlubay.

Chapter 12

¹ Aara iya tiiti rawa daurili hati hare kaila tluhu na tsehemini ha tsehha na wame bira ko yaa wasili hara titlaao mibiha jnadi iyati rawa sagawosi wanta.² Aya tihayi kima hiaaaa aaaminti satsaha hhaame ta laqwalima ti tsahhaame ta edahamali.³ Kima aara wokotse minga tiiti weti rawa daurili ila khumisi iya wani desu ko daati kodadiri koyakon sagai faqwa hala kharimai mibi iya kono taji faqwa witi sagai wasi kwasi.⁴ Hhaiso wosi iya ilahubu theluthi waka ta titlaao rawa daurili nanga kwahha tahi birali fitlimali desu iya qariti panda ta hati harali todi ta sapiti la la qwalali siwa kilaqwalinti kima li ningosi isi guauu.⁵ Iya laqwali miko hhawata kima li deemusay tsehhiti ko hhapapu tuku hara hhara ta chuma ningoso kwa dafiti hara rawa koe lalaana hiru ko kiti ko Ansirodi.⁶ Harisi kima ningi lakiti harati nyika yamu lalaa kiya boaa siiti yamu koibina saine kina laga hudumini paka Balaki 1,260.⁷ Siwasi tsoaaari iya wanta wara daurili mikaili la ndaika wasa kina nungu difiye ha desu wodi desusi dadiri tsime ha malaika wasi kama ungu difiye.⁸ Iniko desu iyaaaauru konibatsineja koitsamu basi loha iyahhaku dauriko saine diwaki hara lalaika wasi.⁹ Desusi dadiri desusi koansirodi togooaini ibilisi au na shetani kohira awanahahata ko kwahha hhapeli ti fittimali ha malaika wasi ligi kwahha diwaki ha ini.¹⁰ Kima nanga akhasi afotadadiri hara ufahime ko lalaa roiri hara mamalkaa ta Kristo wosi kwakuwa inimusiworu kona kwahha birili da kwadi tiga sitakini panda ta lalaali rori amasi hara tsehemini.¹¹ Iya sindimee hara tlere ta be/iimo hala aara ko ushuhud awoini kwa kuwa inaa iyatsaaneibatsi neja hotawaini hatakama kako gwaara.¹² Hinko iliisei hunguraa dauruhl hakwa siko ibimamita waaya wasi ili kunguraa ko hae hakao bahari kwa kuwa hiru tsahu mara dirokini hara iya qupitakomo neja kwa kuwa siwa rosi taurebatsi neja.¹³ Siwa desu kiya tlahhi tiba ko kwahaa birli ti hhapeli iya gusu hatiharero di ta laqwaliti nuu ko hhawatimo.¹⁴ Kima harasi nawsanga harisi hhampera njadi ko tai ko diyani kiam li tsauti paka ti yamu tigaboaaisi sa ini ibina jangwani nili hara siwa yamu wadi kidiahibatsi desusi.¹⁵ Desu iya kuusu maayi hara afawosi ado saami ili liboaaisi gimba ko ini yabu harisa.¹⁶ Iniko hape iya ini aaisiti hatiharesi iyahabatsiti afawosi kima ningi saanirodi guaaui koditiga tlubaqi na desu wodi.¹⁷ Kima desu wodi ningi harerodi qupitisi ini tse ningi hauti ningi qwatsakauti hara haayi wais tuku kwadi ko lalaaa akhamamisaa kimali ushuhuda ko Yesu ohiyaa.¹⁸ Kima desu ningi qariti ti wawa sehhanayili ti afayi ko baharili.

Chapter 13

¹ Kima nanga arini maka iyati bahari dahhati iyakonti kharimai mibi hara sagai faqwa ti khairimaiwasi iyawanti taji mibi weti saga wosi iyawane aaaremo ko lalaa kufuriru.² Makati kaana ado duuma yaawasiyado adu afa wosi aya ado dirawa dosu wosi nosingo auru harisi wati kiti wosi kodi nosingo auru harisi wati kiti wosi kodi koansirodi hara auru ko hape tawalimu.³ Daga ko maka waka iyatiiti kouyahhitini alama ta dadiri kama laka lagara gwa iniko tsaaanisi ningihhaatu imituku ningi ajabu anee kama ningi maka gusiye.⁴ Kima ningi desu abudinee kima nongo buu mamalaka sa maka kinamingi abudine amakrdi kara kinamingi oiye miya na ado maka au hamiyamungu difiyaa?"⁵ Maka nasanga harisi afa kina ningi gimbusiti gimba ko ehobitaa hara aao tsi kina nasanga harisi mamulaka ta tlehhera miberi tigahha ha njadi.⁶ Kima maka ningi poisiti afa wosi ningi gimbusiti aao tsi ti lalaali ningi aao tsi uma wosi tiyamukiya Ibimimiti hakwadi koibimamitaa yaurili.⁷ Maka karayaani bita aaisiru kima ningi anininee ningitu aau kima nisingi harsi mamlaka ti kila kabirali hira hara gimba hhapapu.⁸ Kwadi tuku kwaibitiye imali iya firinee lalaa ini kila hiru umawosi kwa taqanibatsi tangu fitima tigara tsehi ti kitabu ko tlafikao nuu ko beaai kodi togwaisiqutliyi.⁹ Bere ado wana koea koma li akhasa.¹⁰ Bere ado tidirokini waka kono hubu mateka hati matekako hadi ka bare ado tidirokiniwakwa logo gasa hara panga ko gasa hetina aaoaao ta qabtimu hara kikihhisata imani hara utakatifu.¹¹ Kara nanga arimi maka waka iyakho ti ti hhapeka iyakonti kharimai njadi ado beaai kima ningi gimbusiti ado desu.¹² Iya laqanti mamlaka tuku ti makali todi ta panda ti arimawasi ningi aaisinti ti fitinako ado kwadi kwa hotiye ningi abudinee maka rodi ta panda todi tlaaaani rosi ta hhauti.¹³ Kima ningi aaisinti miujiza ta auru koma nini aaisinti atsa ningio yukutit tiftlimali th daurika panda ta hirali.¹⁴ Harato ishara karayaani aaisima kima ningi awa naha kwais ko fitlimali ibimamitaa ningio boaisa sanamu hara heshima ta maka todi tiga tlakhari hara panga ila kahhata efakitabatsi.¹⁵ Kima nangarayaaani elimpisa sanaimu wadi komakali kima samamuli liala batli kima ningiri hubu kwadi tuku kwa siyee abudiru maka ligi tluauu.¹⁶ Kima ningi auresi kial hiru koa auru koma hindaqarimo hararagumusai ha bontino liila oho kalayi tidaba ko aayali kamati pandali.¹⁷ Atsata batsi ti kila hiru husiru kama isakho ila ti hiru ko tsaaanikomi ta maka heti na kala ko umawosi laqaru.¹⁸ Heti wawai tsaati bere ado tidirokini woko khuu mawaki li aaisini fari ta mambata maka isi na mambatahira mamba rosi 666.

Chapter 14

¹ Aqanti nanga arimi nuko beaai iniqariti andarii rawa danda ko sayumili diwaki haini iya wanee 144,000 kwa umaiyaini kone hara uma ko tata wini kiyatlaqani ti andadu waini. ² Nanga a khasi eyo ti daurika nanga akhasi khuru umo ado ko maayi naaaa hara eyo naaa adota aaaraasa eyo tigaakhasi ado ko virubi difimaa. ³ Kima liraaminaa raamu ado kiti koansi ti panda ahira ko tsafasi tligahahha hala garuu hhaku kwa aaaru koni ko raamusi raa ila to kwadi 144,000 ila ko kwadi tigara fataqi fitlimaka. ⁴ Kwasi na kwadi kwa tsakwe aaisineibatsi ti tikaiyika iniko unatsahhasiye ti zenali na kwadi kwa gusiye nu be/iimo yamu kiya huiye kwadi kyaalafaraqa ti hiraka kwaisna matunda ta panda ti lalaali hati haayi beaauli. ⁵ Hhaku lama ta tiiti ti afaimaina kilaumisibatsi. ⁶ Mananga arimi malaika woko iyae tlooti rawa daurili kwa aarakoni ko rawa dauri ko habari konita hhoo kima nisingi tlabini kwadi kwaibimimiyee fitlimali kabula ta hira hala gimba. ⁷ Kima ningi aaoaao hara afo ta dadiri. Kwa maana muda wa hukumumu umekaribia. Mwabuduni yeye, yeye aliyeumba mbingu, na dunia, na bahari, na chemchemi za maji. ⁸ Tsaamutei lalaa kima lasa harisita hhoa iniko siwa ta hukumumu fana ina sapiti friirimaki ini ini na boaisiti hae hala dauri bahari hara ilakota maayi ha malaika wakinaa malaika ko njadi ningagusi kima ningioo ane huuti babieli kwadi tiga kitahhamisi divai ta ukahaba dirai ta tsahhame harisiti. ⁹ Malaika woko makaika ko tama kiyagusikima ningioo hara sauti ta dadiri yeyote ko makati abudimi hara sanami wosi kima lilaoho halama ti pandarosi auti daba wosi. ¹⁰ Initse kokitahhasi divai ta dihhayi ko lalaa divai tigaboaai si kima nangakuusu bila tae roga ti kikombeli ko dihhali wosi hiru ko kitahha koronetiniti atsali hara atsakiberiti panda ta malaika wasi kodi hhoi ha panda ta haayi beaau. ¹¹ Hara guu ko tsahhaame roini hihauti pala lanko kwahhasa koma abatsi amasi ha tsehemu kwasi ko makai budadimaa hara sanamu hara kila hiru kwa ilaohi ralama rosi taumawosi. ¹² Heti na hhaba ta bagamitu ha kikihhisi ti kwadi kwa yaaami kwadiko lalaa gugusa simaa hara imani ti Yesuli. ¹³ Aya alehasi eyo ti rawa daurika ointi tlini kwadi kwa fakiye katika Bwana kima ningi oo muna kima likwahhesiya ti yandu woina maan kiya gusu ma matendo roini. ¹⁴ Aya ila khumisi nanga arimi tsafi ta aaasla ku kwa ibiti weti tsafisi to waka ado Mungu hiru iyakomo tajita dhahabu weti saga wosi hara mudu ko dihhii ti daba wosi. ¹⁵ Malaika woko iyakhayi kara iyati hekalu kahha kima ningi teti hara eyo ta dadiri wetikodi koti tsafili wani tsesi mundu wogo la ansinti buuru kwakuwa mundu kuburu makhayi buuuko fitima ina khayi. ¹⁶ Kara kodo kwati daurili wani ningi fusiha mudu waosi ti fitimali kima fitima nanga buuni. ¹⁷ Maluka woko tseningo khayi iyati hekalu dahaa ta dauri ini tseiya kono mundu ko dihhi. ¹⁸ Kara malaika woko ninga khayi iyati madhabaho dahha ha malaika kwa mamlaka koni weti atsali kima nongo aao aao sara eyo ta dadri makika wodo kwa mundu ko dihhi koni dukuamundu la ra kwa tsinti elemu ko zabibu ti zabibu ko biraka kwa kuwa zabibu hinko ini hanara. ¹⁹ Malaika iya hehisi mundu wosi fitlinali kima ningi buuni zabibu kofitima kima nongoekwahha wetipitatia divaili ta ghatlabu ko lalaali. ²⁰ Tumbo ta divai tiba tsupu tsupiti afaai ko maayi hati terali minga kuutu weti ilaku tsadaro ta farasi hara stadi 1,600.

Chapter 15

¹ Kara nanga arimi aara woko rawa dauvili kodadiri nagaee tsokhoo iyawanee malaika faqwa iya konee mapigo faqwa aya ile mapigo ta efako (ti diri qupitako lalaa iya buutiye). ² Aya arini todi tatiiti tiba alaguumisu ko bilauri tigerogi hara atsa kima ningi qariti afayi ko baharili kwadi kwa ile tsayee ti makali hati sanamuli wosi iya ohiye vinubi tisiga harsi na lalaa. ³ Iyaraamimine raamu ko musa deemusay ko lalaa hala raamu ko nuu ne aaimo yandu woini kwa dadiri ko tsaame sa lalaa kwamamam tawahini hara afaamorosi ta tlabi inina hhapaloimo ko hhapapu. ⁴ Miya na ku mayi tsaamuta ku Bwana kima litsakhatisiyaa ila rogo kwa kuwa ku kilogo na mtukufu hapapu tuku iya khayaa liku gusiya panda rogi kuko hhoo ha aaaremo waga tuku iya yamubuutiye. ⁵ Kima aaaremo wasi ningi ila khumisiyee hara yamu ko hhoo neja kwa kone hema ta ushuhuda togwa fohini rawa daurili. ⁶ Ti yamu wadi hhoili neja ninga khayee malaika faqwa konee mapigo faqwa iya dafiri qayro kohhoo kitani ta pirihha hhma ha mshipi ko dhabahu kwa munai enini aaitiye. ⁷ Waka ti diroimo ka wa tsafiyee tligahha ti malaika wadi faqwa malaika faqwa ko dhabahu kwa hatliye ghadhabu ko lalaa kwasi ko hota paka lainko tsiysi. ⁸ Yamu weti hhoa ta lalaaka hati aaaru wos ahaka kama to waka kwaita edfa paka ti mapigo faqwi ko malaika faqwa kiyabutiyei.

Chapter 16

¹ Nanga akhasi eyotadadiri ti yamu wadi hhoa ointi malaika wadi faqwa hauti la kuusa kauti rawa fitimali bakurai faqwa ko ghadhabu ko lalaa. ² Malaika ko panda ningi hauti mingi kuusakayi bakuri rosi ti fitimali tsaaano ko tsaku hara tsahhaame ta dihhi iya khuti weti hiva ko kalayi komakakousi. ³ Malaika ko njadi ningi kuusakayi weti baharili nitsehhiti ado hiru kwa gwai kima kila khuhumbi ta wadi weti baharili iya gwaati. ⁴ Malaika ko hira ningi kuusiye bakuri rosi weti saamoli hati waloli ta maali maayi ningi tsehiityee tlere. ⁵ Nanga akhasi malaika kao maayi oini ku ea konti waka kwa wani mtakatifu ini na amuriti hubu. ⁶ Kwakuwa iyakuusiye tlere ta kwadi kwa yaaaanee ha deemusi iya harisiye tlere ta kitahhu isi na kahari weti diroini. ⁷ Aya akhasi madhabahu oina anayaaaamani lalaa ta hira omamimati tuki hukumumu wogo ko tlabi hako loo. ⁸ Malaika tligahha mingi kuusiye weti bakuri rosa weti rawa tsllhemika kina misingi harisi rusa ta ina daaaa hara atsa. ⁹ Kiya daaaa hara hamiri ta dadiri kima mngi kufurima aaara ko lalaa ini ta aaaru koma ti mapigo rosi iya yaaaame ibatsi kamali tubinaa. ¹⁰ Malaika koani ningi kuusiye bakuri ti rawa kiti wosi ko ansiroidi ta maka kima eboa mingi tandukutu ufalme wosi iya gotsinee fihheri hara tsahhaameta dadiri ta dihhi. ¹¹ Ningi aatsine lala ta dauri sa tsahha ame roini hara tsaaano waini kahhiya kama baaa firo sa todi kiyaaaisine. ¹² Malaika ko

lahhoo iya kuusiyeeti eti bakuri ka weti atsa ta dadiru firati hamaayi wasi kwadi mingi kahiye ilili boaaaisiyeaa maayi sa wafahume kwahho kwa mashariki dahhaaa.¹³ Nanga arimi munai tama ko chafu kwa tiitiye ado tsembeasawe kwa tiimitaa wati afako desuka makarodi ha nabii wodi ko lama.¹⁴ Na Munai ko pipo koaaisiasimaa ishara ta ajabu iyafimfahum khukhukhuiyee ko fitimatuko kima ligi kurunkuru diwaki ti tlehemirodi ta lalaali todi tatawahini gamamatuku.¹⁵ Ilakhumisi akhotili ado fisisimo tlini kodo kwaeaaatsi sa guhime kwa qayro wosi boaaaimimisi mare kifendi khui tsayi woso sa mure rosi.¹⁶ Kiya hubi diwaki ti yamu tigioaini Kiebrania Amagedoni.¹⁷ Malaika ko fanqwa iya kuusiyeeti bakuri rosi ti rawa dauri ka kima eyo ta dadiri ninga tiiti weti pakatifuka lati kiti ko andiroda ointi ine fakiti.¹⁸ Iya wane faye ko radi hala khuru umo hara eyo ta aaraasa hara dadakhamo ko dadiri neja dadakhamo ko aaraasa kwa tiitiba tsi firimako fangu hira kiiyara wanei fitimako aya tetemeko ko dadirineja.¹⁹ Hape ta dadiri kaya dehhe kipande tama hamaayi ko hhapapu ningapahhiri kima lalaa ningi ala horaharisiti sa babeli kodadiri nosongo harisi muji kikombe kwa hatlisi divai ti ghadhabu wosi isi diha.²⁰ Tsubayi ko dadiri ko tseaae kwa eloa koni ta talanta ninga eyukuta rawa daurika weti rawa hirali kima ningi lalaa loimusiye sa tsubayi ko tseaae kwa kuwa difitarodi ata tsakuneja.²¹ Tlubay ko dadiri kotleee iyaaloa kono ta pesa nikiyaeeti tiwawuri katirawa hirali nikilalaa laumisir sadifita ta tlubay kotleee iniko difitarod tatlaku neja.

Chapter 17

¹ Malaika wakati wadi fanqwi iya khayi nisingi hhaba hausolaqana hukumu ko kahaba dadiro koibima mamita wati maayi naaai.² Kodi tiga aaisini na mfalme ko hhape aaaremo ko uzinzi harawa ko mvinyo ko uzinzi koibimamitaa fitlimali iyaonimitiye."³ Ningi hubu na malaika paka tleaaa nagaarimi hati hare ini ibiti ti rawa makali ta daaaatili kwa hatili umaiko aaremo maka takanti sagai faqwa hara khari mai mibi.⁴ Hati hare sagae luaau qaiyro ko zanbaraaa hara ko daatani kapambi ki hara dhahabu hara tseaaa ha lulu kiyaocho dabai wasi kikombe ko dhahabu kwaha tisi gamama ta fayimba tsi ha uasherati wosi.⁵ Ti rawa panda rosi kwa tlaqani aara ko siri:" BABIELI KODADIRI IYOTA MAKAHABA HARA GAMANATA QUPITASI TA HHAPE."⁶ Nanga arimi haret iyaomti satlere ta muunini hara tlerata hira kwa Yesu yaaane siwa kaarimi kima nagaa tsanga naati.⁷ Nisingi haba ha malaika soa to sheangayi nti sohaba do ta hare ha maka tahubabini makyi ta sagii faqwa hara kharimai mibi).⁸ Makaa ka anti tawanti haku hinko to wanti li tlaaamiti ti bohandaka ko qarisikomi batsi kima liri matsi angitu tukwadi ko rawa hapeli ibimamitai kwadi umaiwaini tiga tlaqwan tsi ti kitabuli tngu tsafi ko fihimali tshokha khoiya sa makarodi ta wanti tiba ahha hinko ina sapiti khaimu.⁹ Aao aoti sawawi ko loo sagai faqwa na dandemo fanqwa kwasi hatihareiya ibiti rawawasa.¹⁰ Kwasi na wafalme fanqwa wafalme koani ningi pahhiyei waka wana woko kahaa ina khayi batsi siwakiya khayi ibiti siwata nimi.¹¹ Makata wanti hinko tahhaku imina mfalme ko dakata lakini inamfalme ti kwadi faqwili haumiti ti tsakweli.¹² Kharimawadi kiya anti mibi kwasa na wafalme mibi kwa ohiyeibatsi ufalme ila ohiyaa mamlaka ado wafalme hara siwa waka diwaki ha makayi.¹³ Kwaki ibitiya lisigi harisi aauruwoini hara mamlaka ta makasi.¹⁴ Kima li qwatsiyaa kwasi ha mu beaamo kima kituaauna mu be/iimo o ini na Bwana ko mabwana ini na mfalme ti divosa kuna aaonungu ne lehhe kwako ea komaa."¹⁵ Nisingi hhaba na malaika maayi wadi kiya anti kahaba kiya ibiti na hira ko kwatsema ta hapapu hara gimba.¹⁶ Kharimai wadi mibi kiya anti maksi ka waka ha kahabarosi tse ka aaisini mpweke tlaayisina tsaqwarosi aaaga kima ka boisihara atsa.¹⁷ Lalaa iya qasiti munaiwaini ligero hara hita waini hungraaaimibi mitiyaa maka gegera uru woini logo tawahini paka aremo ko lalaa li buutiya.¹⁸ Harerodi kayaanti na muji wodi dadiri kwa tawalini ti falme ko hapeli.

Chapter 18

¹ Baada ta gamanasi tuki nangarini malaika woko iya yukumiti hhapeli iya rawadauri dahha ini na malika kodadi ni hhapeko kwae taasi ti hhoa rosi.² Iya aaaa hara eyo tadadi ningi oo ini huu nji wodi dadiri ko Babeli ini tsehhiti yamukoibina komapepo ha yamu koibitina munaiwodi tsaku ha yamu kiibinamutiye qawatsakusayi hala tiraaaorodi tsaku.³ Kwa kuwa hapapu tuku ini kitahhane mvinyo sa tama ta uasherati to di ta ghadhabu harimamisiti sa mfahme hakifongelusai kohhpe ini hinda garumitiye sa auru ko hota."⁴ Nangakara akhasi eyo waka ti rawa daurika oini tiiti dirosi hira wii mareka dahatee ti dhambi rosi mare kaila ohote mapepo rosi tawara.⁵ Dhambi rosi unakurukuriti rawali ado tsafo lalaa ningi ehorsiti maovu rosi.⁶ Buakimi ado doro tiga bui wakinaa kima lo buutu mara njadi ado doro kiyara tsaani ti kikombe wodi kiyae rogili saeroga mara njadi saine.⁷ Ado doro tungunae hhobi inai loimo Kima ingi hoti hra anasa saharisaki mateso tana aaa hara wawaiti muna wosi anaibiti ado maliki ado mjane ko batsi wala arimabatsi maombolezo.⁸ Kima ti lalaasi waki kourubaaaama gwara firo ta qwaru ka aaisini hara atsa iniko lalaa auru konti na ini na hukumu wosi."⁹ Mfalme ko hhape kwa zinini kima ningi nenqwuti aaa aaiyaa diwaki hara maombolezo oana qwa wakati ki tliaaimi.¹⁰ Qarimitiyaa sigeli hara tsaame hara tsahhame tsahhaane rosi oinaa oletimjiko babeli mjiko auru koma ko diwaki hukumu wogo inakhayi.¹¹ Langusimai ko hape aaaaaei saine haku kamato waka ko tsahhwa khuma ti dirosi gamana.¹² Khotla ko dhahabu pesa tseaae ko tlamai komaa lulu kitani tahhoo zamara haririta daaaatani hala kheer tuku kwadi tsi aaa hhoo hala kharinai ko dofa todi tiga boaisi hara khaimo. Thamani qaymo chuma tsaaau.¹³ Mdalasini rogima uvumba manemane, ubani mvinyo, duaai, gubara nguno yawa ha be/uu farasimagri bontismi hala mungi ko hira.¹⁴ Matunda rodi kayae lehheti hara auru wogo ini hauti tidiroga anasaa rogo tuku ini hautu akara tsauta batsi kara.¹⁵ Kifingolimus ko gamati kiya tsayee hindangaruna hara hhoarosi qarimitiyaa sigeli sa tsaame liaamina hara afo ta maombolezo.¹⁶ Lioima ole ole mji woid dadiri tokwa tipi kitani ta hhoo tadaaati hata zambarau kima lagaboaisi

hara dhahabu ha lulu. ¹⁷ Tisiwa ta saa waki hinda qaruma rodi ningi hautu kila nahodha ko meli ha kila baharia hatuku ko maali yandumamitaa baharili iya qarimitiye sigeli. ¹⁸ Kima ningi aaa aaiye kiya arimei quu ko tlaaami ningi oiye mji kolo nungu tsaqasiyaa ha muji hadiri. ¹⁹ Ningikwahiyee tlaitirawa sagai waini ningi aaa aaiye hhirihhira wakapmeleza ole ole mji ko dadi yamu tuku kwadi kwa melikone baharili iya hinda qarumitiye sa mari rosi si waayi saa waki nongaaangamizini. ²⁰ Furahime dauri hunguraa ko waumini mitume ha deemusa lalaa iya hubiti huku wosi ti dirotini!" ²¹ Malaika ko auru koma iya waratsesi tsaauu ado tsaauko dadiri todi ta gotsiru na nga kwahha weti baharili ningi oo hara afaamo ti babeeli l tsehhiti mui kodaadiri logokwahha hhape kina okaraantaa batsi. ²² Eyo ta vinanda qwantlimusay lineti naa hara firimbi hara tarumbeta kakara akhasi yabatsi kara dirokini kama to fundi waka okara antaa batsi dirokini kama ta eyo ta kumu aakhasitaa batsi dirokini. ²³ Pisaru ko taa tlaasiyaaabatsi doowogi eyo ta khabu sao hata khabuta aka ra akhasi taabatsi iniko kifongo limusai waga na diyaniti hapapuko haati matai fali kiya aawanaha hara mitlai wogo. ²⁴ Ti disi tlere ta manabi iyayaaame kaana ado tlere ta diwaki hakwadi tiga tsuiai waa hhapeli."

Chapter 19

¹ Aluko aaaremo waka kiyafusiye aya akhasi eyo ta dadiri ado aaaaeta hira rawa daurili ointi halelyua kwaka kwa okokine na hira kohhoo tilalaa rori. ² Hukumu wosi kwa loo hako tlaa inina hukuminti kahaba todi dadiri ta hhape ingiti hara bialaa wosi iya kisa qasi hara tlere ta deemusai wasi kiya kuusiti ini loitao." ³ Kara ta njadi ningi ooti halehuya quuiya tiiti dirosa paka lanko. ⁴ Garu wadi miberi mada ha dakaati ha khulukhumba tligahha iyasufusine nigi lalaa firime todi taibiti weti kiti wodi andi ningi ooti amina haleluya!" ⁵ Kima eyo ningatiiti ti kiti ko ansika ointi ehobei lalaarori hunguraa deemusay wii tuku kwa yaaane lalaa kwadi kofayimaibatsi ha ko auru." ⁶ Disi nanga akhasi eyo ado eyo ta hira naaa ado khuruumo ko maayi ha ado khuruumo ko aaaraasa oini haleluya Bwana na lala roir tirawali ta andaa sigegariti. ⁷ Na gesemana la kwaamani kima lalarisani hhoa iniko losona ko nu be/iimo iankahayi ha khabutao tsime wanti. ⁸ Kara yaaani nasangane luaau kitani ta hhoo ta pirihihahhima (kitani ta hhoo na aaaremo ko loo ko waumini). ⁹ Kima nanga gimbusani ha malaika tlaqamiheti nga yaaani tigara guumisi eti losanali konuu ko be/iimo kima nisingi hhaba tiba kwaka na aaaremo ko loo ti lalaako. ¹⁰ Nanga sujudini panda ta yaaa wasi kama nanga sarini kima ningi oo mare kadosi aaisiti ana to deemusay endeewogo ha haayi wakini kwa ohi ushuhuda ko Yesu abudimi lala iniko ushuhuda ko Yesu na muna ko nabii." ¹¹ Kima nanga arimi dauri mifhitiye nanga arimi farasi ta aaabaku ha kodi kwa etlaaaani ko oaini huru hhoo ini amuri hriamamisi sa qwatsa. ¹² Ila wasi ado dagana ta atsa tirawa saga wosi konti taji naaaa konti uma togwa tlaqani ini okhuutabatsi na hira tu ila to ini kilos. ¹³ Iyaeluautu qayro tigo tloaaani ti tlere uma wos kwaaaa aao uma ko lalaa. ¹⁴ Majeshi ta rawa dauri na imi gugusisi nti ti rawa farasi rosi aabakwi sagae luaau kitani ta hhoo ta aabaku. ¹⁵ Ti gwaaaba ros aiya tiimamitiya panga ko dihi kodi ko mataifa efakimamisaa ina kitawakini hara hhara ta muqutsi khotsa ko mvinyo kalaaaa aaanti hara qupita ko lalaa hara ukalo ti hira tuki. ¹⁶ Ini kwa talaqani ti rawa qainuli hafioriyo rosi uma ,MFALME KO WAFALME HA BWANA KO MABWANAA. ¹⁷ Nanga arimi malaika ini qarimitiye ti rawa tsehmili ningi teti tlaraaa tuku ta tsatsatsawo hara rawa hautarukuru nkuritai diwaki fifaaaa ta dadiriyei ta lalaa. ¹⁸ Hautari aagime fuumayi ko mfalume fuuma ko majemedari fuumayi ko hira diyaani fuumayi ko farasi hakao farasi etlaaaa aaamaa ha fuumayi ko hiratuku kotowaraa hakotonge ha kwadi kototaisirodi hako auru komaa." ¹⁹ Aarimi Mfalme ko hhape diwaki ha majeshi rosi ungunu pandinee sa qwatsa aaisima woko iyafarasi tlaaani ha majeshirosi. ²⁰ Maka ka oho na nabii wosi ko lama kwa laqani aara inikiyawani hara isharati iyaawanaha kwadi kwa ilaohiye chapa ta maka ha kwasujudime sa sanamu wosi kwasi njadi tuku kiya kwahha iya tsafiyee ti ziwa ta atsali ta ohoalima hara kibititi. ²¹ Kwadi kwa metiye kiyatluqu hara panga ka tiiti weti gwaaabata waka kodi kwae tlaaani weti farasili tili ra aao ningi aaginti mizogata tsaqwo waini.

Chapter 20

¹ Nanga arini laika iyaeyukumiti rawa daurika iyafunguokono ko bohanda ko qantsi komibatsi hara myololo kodadiri dabai wasi. ² Kima desu wosi sigi nongo ohoo kodi togwa oinii ibilisi ha shetani kima nongo tlegi kwara 1000. ³ Nonga kwahhakayi ti bohanda ko qantsi konimbatsi kima nongo tlege ningieqasi muhiri rawaka isika dosi aaisi mare tigiawanahi ti hapapuli pako kwara 1000 isibere ini fakiti kima kigemayi hara siwa ta nina. ⁴ Kara nanga arimi kiteri ko ansi rodi kiri ibimiti na kwadi fisigaharisi mamlaka ta hukumu karananga arini lohayi kwadi wakinaa kiya sagai siki sa Yesu ha aara ko lalaa kwais iya siyee abudiru kakayi kama sanamu wosi ningi ilaohiye tsaana rawa pandandu hara dabai iyakhayee ti thatihi ningi hhapeohiye diwaki ha Kristo kwara 1000. ⁵ Kwadi kwa fakiye iya kinaiyei batsi weti tsafli kwara 1000 kiyafakiyei kwasi na tsafino panda. ⁶ Mbarikiwa ha mtakatifu to hiru yeyote kwa lohayi hubi sa tsagi ko panda gwaara ta njadi auru konti batsi ti rawa hira ado kwaki ko makohani ko lalaa ha wakristo twalina ha ini kwara 1000. ⁷ Kwara 1000 berini dahiye kima shetani kwa fohini gerezaka. ⁸ Kima hutu ti mataifali li hira awanahatu kayi ti kila kona tligahii ta dunia weti gogu ha magogu liga gubu diwaki savita naaa wi yaa ado sehhanayi ko bahari. ⁹ Iya hautiye hara rawa tleaaa ko hhapeli ningi niniaaitiye sige la waumini mujikotsaati iniko atsia ninga khautiyirawa daurika kima ningi amohanee. ¹⁰ Shetanimi wodi kwa inaa awa nahi kwa kwahha weti ziwali taohahimi kiberiti hara nabi ko lama kiya ile kwaha kiri netini amasi ha tsehemi paka lanko. ¹¹ Kima nanga arimi kiti ko ansirodo koaabako na kodi kwaibitirawaka dunia ha dauri vingi surukiye ti ilawasia inaiyakara lohayi konei batsi kokhua. ¹² Aya aroni

kwafaakiye aya hodari iniko amuhimuko batsi iya garimutiye w et i kiti koasirodi kitabai ni ngi poimi si woko ngo poisi kitabu ko uzima wa funiwei hukumini, sa todi tiga tlaqani weti kitabuli ara yodi kwa tiiti sa dokiyaaaasiyee. ¹³ Bariri iya tiitisiti hira wadi kwa fakuye kwa aayi wasi wanee gwaara ha wazimu iya tiitisiti hira kwafakiye kwadi kwa diwaki wanee ha wafu kiya hukumi qomsiha dorokiyaai siyee. ¹⁴ Gwaara ha kuzimu kiyakwahha ti we tsali hena gwaarata njadi ziwa ta atsa. ¹⁵ Bere ado uma kwa tsayi batsi togwa tlaqani ti kifabuko kotlafili isi kwa kwahha ti ziwa ta atsali.*

Chapter 21

¹ Kara naga arini dauri ko ko aaaba ha hhape ta aaaba kwakuwa dauriko panda ha hhapeta panda ningifusitii kima bahari ningi hhaku tsehhiti. ² Aya arimi maayi kohhho Yerusalemu ta aaba todi ta khauti hhapeli ta rawa dauri dahha ti lalaa togwa aasisihni ado haretga ga khabi tiga pangini sa hhawat. ³ Aya akhasi eyo ta ddiri tikiti ko ansirad ilakhumisi kibina ko lalaa diwaki wana la hira kima ibitiyaa diwaki kima hira waini ha lalaa kima li diwakili kwanaa kima na lalaa roini. ⁴ Butsi kila hihiri hhira ti ila waini kima gwara tsehhiti hhaku kama oimbolezi tu kama aaa aae kama tsahhaame timba ko ansirodi iya fusu. ⁵ Ini kwa ibiti ti kiti konasirodi iya oo arimai aaaremo tuku iaaisimi ko aaba nigi oo tlaqamei aaarmo wko tuku kokakhari hatlaba ⁶ Nisigi hhaba aremo wais iya fusiye ana na alfa na Omega ningi panda hako afai komo arini wakha soharisi kinywaji bila ta mokoti ti ilali ta maayi ko tsafika. ⁷ Kono itsayi ahini aarmowaka kima na lalaarosi ini kima nigoo. ⁸ Lakini ti tsamusai ko kwayaani batsi wakari ka gamamisaa wasinzi mitsisay waabudu danamu ha lamusai tuku yamu waini naziwa ta atsa isi na gwaara ta njadi. ⁹ Ti kwasi malaika woko iya khayi diroi waka iya kono bakuray ifaqwa ta ga hatlisi mapigo fagwa ningioofi hau diti soaqama hare ta nungu be/iimo. ¹⁰ Kima ningi hubu singeli ti munali weti dauds ko dadiri ko tseri nisingi laqani mji kohhoo Yerusalemu iyaeyuku miti rawa daurika ti lalaaka. ¹¹ Yerusalemu iya hhoa kono ta lalaa hhoavosi ado gamu ko thamani ado tsaaau ko kiwowo ko yasipi. ¹² Iyakomo biaaina ko tsere ko ifodoo oma mibi hangadi diwaki ha malaika mibi ha njadi ifodoohi ti rawa ifodoko katlaqani umaiko kabira mibi hangadi haayiko Israeli. ¹³ Bara ta masharikiko iyawane ufoderi tama barata kusini ufodoeri tama barata kaskaziniko ufoderi tama hatara ta mangaribiko ufodeeri tama. ¹⁴ Biaaina komaayi iya komo msingi mibihangili tirawawasi iya wanee umai mibi ha iyadi ko mitume mibi ha njadi ha nuu be/iimo. ¹⁵ Waka mingi ilabatli ngiya na koni hhara ti gaboaaisi hara a dhahabu sa maayi wasi qoitisa ufoderi wasi hara biaaainari wasi. ¹⁶ Mji kwa gasi waayi ko mraba ko tseri tsadaro rosi sawa hae tsakhuru wosi kiya gomahisi inaayi hara hhara sadia 12,000, (tsadaro rosi etsakhuru wosi har kinorosi unguna tsagasiti). ¹⁷ Kara iya pimini biaaisna wosi wahhana wosi iyakomo dharaaaa 144 hara kipilomo ko hira (kwasi na qoro kipimo ko malaika). ¹⁸ Biaaina kwa tsehe hara yasp ha dhahabu ado kiwowo kohhoo. ¹⁹ Msingi ko biaaina kwa pambini hara tseaae ko thamani ta panda ta Yespi ta njadi aya yalkti samawi ta tama aya kalkode ta tligahha zumaridi. ²⁰ Ta koani saridoriki ta lahhoo akili ta faqwa kirislolintho ta dahati zabara jadi ta gweleni yakuti ya manyanoto miti Krisoprsa ta mibawaka hiakintho ta miba njadi emethisto. ²¹ Ufodoepi miba njadi aya lulu mibi ha njadi kila ufodoo kwaboaaisi hara lulu waka yamu ko mji aya dhahabu kohhooiya poo ado kiwowo kohhoo. ²² Aya airmibatsi hekalu waka ti musuli kwakuwa lalaa ta tawalimti ti gmama tuki ha nungu be/iimo ayehekalu rosi. ²³ Mji iya tsaanibatsi tseheni au tshha kima li aahisi wara wasi iniko hhaata lalaa iyataasi dirosi taha rosi na Mungu be/iimo. ²⁴ Mataifa khotlina hara pisaru wasi wafalme ko fitlima iyahubiyaa fahari roini ti dirosi. ²⁵ Ufodoeri wasi kipingiana batsi siwa ta tsehmili disi kima amasitihaku. ²⁶ Iya hubiyaa fahair hamure ta hhapepu ti dirosili. ²⁷ Haku qawatsaku koedafa dirosili koma to hiru waka koaa isasima qawa tsaku kama to gimba komure kama to awanahaye edafiyabatsi ila to kwdi umaiwaini tigatlaqani weti kitabu ko tsafili ko hungu be/iimo.

Chapter 22

¹ Kima malaika ningi laqani saanita maayi kwadiko tsafi maawasi akodehho ado bilauri iyapohhamimitiyee haratiki koansi rodi ko lalaa ha nugnu be/iimo. ² Ningi fusos hara tsaaaa komaayi tikila kharimo ko aani iyawane kheeko ansirodi kolaqwalalima aina mibi ha njadi ta aaamu laqalahini haayi kila tsehe loaao rosi umasaiyi hira ko khhhapapu. ³ Loo hhaku tawara kara kiti koansirodiko lalaa ha ko nungu be/iimo waniti waayi maali hadeemusayi wasi kam losogo yamdutu. ⁴ Koani panda rosi ha uma wosi kaani ti rawa ko kipaji ta panda ndu waini. ⁵ Amasi tsehhitiyaa hhaku komato pisaru kitsaiya batsi kama taa maka tsehemini ini lalaa etlasiti ti diroini inaa kima tawahha kwara ha kwara. ⁶ Kima sigi hhaba na malaika tiba gimba ko tlabalalaa na mauna ko manabii kwa yaaa ba malaika ninga la qarukatu yandu musai kwa tiita hinko loi. ⁷ Arimi akhoti hinko loi kwabrikini hiru ko gugusasima aremo ko nabii ko kitabuku. ⁸ Ana Yohan nayakhasi nanga arimi aaaramo waka kaakhasi nanga arimi aya khuu hhapeli anawaka panda ta ya ko malaikali nongo abudini malaika kwa aaremo waka laqani. ⁹ Nisigihhaba dosiaaisiabatsi ana yandumusay ondee wogo diwaki ha haayi wakini manabi diwaki ha kwadi kwa kitabuku yaaanee abudime lalaa. ¹⁰ Nosongo hhaba marekamuhuri gsiti aana remo ko unabii ko kitabuku hinko siwa ian sapiti. ¹¹ Kodi ko haki komibatsi li dosi meti hakodi qawatsaku qworoli dosimeti hakohaki koma li dosi meti hara hakirosi ha kodi ko mtakatifu li dosi meti hara utakatifu wosi. ¹² Ilakhumisi akhotili tligu ujira wii diwaki wana ha ana kubuuna kila hiru yandu wosi kiya yanduti. ¹³ Ana na alfa ha omega ko panda ha ko aluu. ¹⁴ Kiya barikini kwadi kofulalima qayro waini kimali tsawina a haki ta ziaago ti khaimo ko tsafika kima liedafiri mjili hara ifodoo. ¹⁵ Tendiko gwihhira wana mitsisai wazinzi kohira tluaaa aumaa kosanamu abuda dima hakodi kotsaani sujudiru sukidata lama. ¹⁶ Ana Yesu ana yeaba malaika wii hunguraa yuutakayi sa aaremo wako ko kanisa ana nazizi ko laqwali ma ko Daudi titlaqimo ko matsatseko pirihihahhima. ¹⁷ Muna ko bikbi harusi oini hau haisi ko akhamisa

oini hau hirukowakhiti liyakhayi bere wana koe buhhuna li tsawini maayi ko uzima bila mokoti. ¹⁸ Onayuutakawo kila hiru koakhamamisa aaaremo ko unabii ha kitabuku bere awka lirogini ti kwakisogorogini na lalaa mapigo tigatlaqani we tikitabukili. ¹⁹ Bere hiru woko libaatli aaara ti kitabuki ko unabli sogo baitli na lalaa yamu wakina weti khaimo ko tsafika hati muji wodi hhoa, kodo habari rosi tiba tsaqani wti kitabukili. ²⁰ Ini ko yuumamita aaaremo waka oini ana ana yaaama akhotsi hinko loi tsga. ²¹ Hoa ta Bwana Yesu liwanti ti kila hiruli .Amini.